DOC 55 **1385/001**
DOC 55 **1386/001**

DOC 55 **1385/001**
DOC 55 **1386/001**

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

29 juin 2020

PROJET DE LOI (I)

modifiant le Code de droit économique et d'autres lois en vue de renforcer les compétences de recherche et d'application conformément au règlement (UE) 2017/2394 du Parlement européen et du Conseil du 12 décembre 2017 sur la coopération entre les autorités nationales chargées de veiller à l'application de la législation en matière de protection des consommateurs et abrogeant le règlement (CE) nº 2006/2004 et en exécution de celui-ci

PROJET DE LOI (II)

organisant la procédure de recours contre la sanction administrative visée au livre XV, titre 1/1 du Code de droit économique

SOMMAIRE Pages

Résumé (I) 3
Résumé (II) 4
Exposé des motifs (I) 5
Exposé des motifs (II) 41
Avant-projet 43
Analyse d'impact 71
Avis du Conseil d'État 80
Projet de loi (I) 109
Projet de loi (II) 149
Coordination des articles (I) 151
Coordination de l'article (II) 251

LE GOUVERNEMENT DEMANDE L'URGENCE CONFORMÉMENT À L'ARTICLE 51 DU RÈGLEMENT.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

29 juni 2020

WETSONTWERP (I)

tot wijziging van het Wetboek van economisch recht en van andere wetten met het oog op het versterken van de opsporings- en handhavingsbevoegdheden in overeenstemming met en in uitvoering van Verordening (EU) 2017/2394 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2017 betreffende samenwerking tussen de nationale autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 2006/2004 (I)

WETSONTWERP (II)

tot regeling van de beroepsprocedure tegen de administratieve sanctie bedoeld in boek XV, titel 1/1 van het Wetboek van economisch recht

INHOUD Blz.

Samenvatting (I) 3
Samenvatting (II) 4
Memorie van toelichting (I) 5
Memorie van toelichting (II) 41
Voorontwerp 43
Impactanalyse 75
Advies van de Raad van State 80
Wetsontwerp (I) 109
Wetsontwerp (II) 149
Coördinatie van de artikelen (I) 199
Coördinatie van het artikel (II) 252

DE URGENTIEVERKLARING WORDT DOOR DE REGERING GEVRAAGD OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 51 VAN HET REGLEMENT.

02653
02654

Le gouvernement a déposé ce projet de loi le 29 juin 2020.

Le "bon à tirer" a été reçu à la Chambre le 30 juin 2020.

De regering heeft dit wetsontwerp op 29 juni 2020 ingediend.

De "goedkeuring tot drukken" werd op 30 juni 2020 door de Kamer ontvangen.

N-VA	:	*Nieuw-Vlaamse Alliantie*
Ecolo-Groen	:	*Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen*
PS	:	*Parti Socialiste*
VB	:	*Vlaams Belang*
MR	:	*Mouvement Réformateur*
CD&V	:	*Christen-Democratisch en Vlaams*
PVDA-PTB	:	*Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique*
Open Vld	:	*Open Vlaamse liberalen en democraten*
sp.a	:	*socialistische partij anders*
cdH	:	*centre démocrate Humaniste*
DéFI	:	*Démocrate Fédéraliste Indépendant*
INDEP-ONAFH	:	*Indépendant - Onafhankelijk*

Abréviations dans la numérotation des publications:		*Afkorting bij de numering van de publicaties:*	
DOC 55 0000/000	*Document de la 55e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi*	*DOC 55 0000/000*	*Parlementair document van de 55e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer*
QRVA	*Questions et Réponses écrites*	*QRVA*	*Schriftelijke Vragen en Antwoorden*
CRIV	*Version provisoire du Compte Rendu Intégral*	*CRIV*	*Voorlopige versie van het Integraal Verslag*
CRABV	*Compte Rendu Analytique*	*CRABV*	*Beknopt Verslag*
CRIV	*Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)*	*CRIV*	*Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)*
PLEN	*Séance plénaire*	*PLEN*	*Plenum*
COM	*Réunion de commission*	*COM*	*Commissievergadering*
MOT	*Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)*	*MOT*	*Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)*

RÉSUMÉ (I)

Le projet de loi porte exécution du Règlement (UE) 2017/2394 du Parlement européen et du Conseil du 12 décembre 2017 relatif à la coopération entre les autorités nationales chargées de veiller à l'application de la législation en matière de protection des consommateurs et abrogeant le règlement (CE) n° 2006/2004. Ce dernier est dénommé ci-après "le règlement CPC".

Le projet de loi prévoit:

— un élargissement et plusieurs précisions des compétences d'enquête dans le cadre de l'application de la législation en matière de protection des consommateurs. Il s'agit entre autres de la recherche et du suivi des flux financiers et de la possibilité de faire des achats-tests en utilisant une identité fictive ("mystery shopping");

— la possibilité pour les autorités de surveillance de prendre des mesures provisoires afin d'éviter un préjudice aux consommateurs telles que rendre (temporairement) inaccessibles des sites web et procéder à la publication de listes d'entreprises ne respectant pas la législation ("listes grises");

— la compétence d'obtenir ou d'accepter de la part d'entreprises des engagements tendant à mettre fin à une infraction, et de les publier;

— une révision du régime de sanction du droit de la consommation avec une possibilité complémentaire d'infliger des amendes administratives.

Il s'agit de compétences dans le domaine de la recherche et de la poursuite des infractions à la législation en matière de protection des consommateurs dont les autorités nationales de surveillance doivent disposer lorsqu'elles doivent intervenir dans le cadre d'infractions transfrontalières. Vis-à-vis des propres habitants, il ne peut être justifié que les autorités de surveillance ne disposent pas des compétences identiques, lorsqu'elles doivent intervenir pour des infractions commises par des entreprises belges envers des consommateurs belges.

SAMENVATTING (I)

Het wetsontwerp geeft uitvoering aan Verordening (EU) 2017/2394 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2017 betreffende samenwerking tussen de nationale autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 2006/2004. Deze wordt hierna aangeduid als de CPC-verordening.

Het wetsontwerp voorziet in:

— een uitbreiding en een aantal verduidelijkingen van de onderzoeksbevoegdheden in het kader van de handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming. Het betreft onder meer het opsporen en volgen van financiële stromen en de mogelijkheid om testaankopen te doen met gebruik van een fictieve identiteit ("mystery shopping");

— de mogelijkheid voor de toezichthouders om tijdelijke maatregelen te nemen om schade voor consumenten te voorkomen zoals het (tijdelijk) ontoegankelijk maken van websites en over te gaan tot de publicatie van lijsten van ondernemingen die de wetgeving niet naleven ("grijze lijsten");

— de bevoegdheid om toezeggingen te verkrijgen of te aanvaarden van ondernemingen om een inbreuk stop te zetten en deze te publiceren;

— een herziening van het sanctieregime in het consumentenrecht met een bijkomende mogelijkheid om administratieve geldboetes op te leggen.

Het gaat om bevoegdheden op het vlak van opsporing en vervolging van overtredingen van consumentenwetgevingen, waarover de nationale toezichthouders dienen te beschikken, wanneer ze in het kader van grensoverschrijdende inbreuken moeten optreden. Ten aanzien van de eigen ingezetenen, kan niet worden verantwoord dat de toezichthouders niet over dezelfde bevoegdheden zouden beschikken, wanneer zij zouden moeten optreden voor inbreuken die Belgische ondernemingen zouden begaan ten aanzien van Belgische consumenten.

RÉSUMÉ (II)

Le présent projet de loi vise à régler la procédure de recours devant le Conseil d'État contre une sanction administrative (amende administrative) prévue dans le projet de loi modifiant le Code de droit économique et d'autres lois en vue de renforcer les compétences de recherche et d'application conformément au règlement (UE) 2017/2394 du Parlement européen et du Conseil du 12 décembre 2017 sur la coopération entre les autorités nationales chargées de veiller à l'application de la législation en matière de protection des consommateurs et abrogeant le règlement (CE) no 2006/2004 et en exécution de celui-ci.

SAMENVATTING (II)

Dit wetsontwerp strekt ertoe de beroepsprocedure te regelen bij de Raad van State tegen een administratieve sanctie (administratieve geldboete) voorzien in het ontwerp van wet tot wijziging van het Wetboek van economisch recht en van andere wetten met het oog op het versterken van de opsporings- en handhavingsbevoegdheden in overeenstemming met en in uitvoering van Verordening (EU) 2017/2394 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2017 betreffende samenwerking tussen de nationale autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 2006/2004.

EXPOSÉ DES MOTIFS (I)

MESDAMES, MESSIEURS,

EXPOSÉ GÉNÉRAL

Le règlement 2017/2394 (UE) du Parlement européen et du Conseil du 12 décembre 2017 sur la coopération entre les autorités nationales chargées de veiller à l'application de la législation en matière de protection des consommateurs et abrogeant le règlement (CE) n° 2006/2004 (le "Règlement CPC") a entre autres pour objectif de parvenir à une meilleure coopération entre les différentes autorités dans le cadre des infractions intracommunautaires et/ou de grande ampleur. À cette fin, des compétences minimums poussées sont prévues pour les autorités de contrôle, de même qu'un nouveau cadre pour les actions coordonnées, de nouvelles procédures communes et un meilleur échange d'informations. L'objectif du règlement est dès lors de parvenir à une application rapide, consistante et effective des droits des consommateurs au sein de l'Union européenne. Ce règlement fait partie du paquet sur le commerce électronique (stratégie pour le marché unique numérique en Europe) et fait suite à une évaluation du règlement de 2004.

La date d'entrée en vigueur du nouveau règlement est le 17 janvier 2020, date à partir de laquelle règlement précédent (CE) n° 2006/2004 du 27 octobre 2004 est remplacé. La législation nationale doit être mise en conformité avec les exigences du nouveau règlement.

De 2006 à 2018, l'Inspection économique, qui, dans la situation actuelle, intervient en tant que bureau de liaison et seule autorité compétente, a reçu 102 demandes officielles d'application ou d'informations et en a elle-même envoyé 360. Le règlement CPC prévoit un cadre et les outils nécessaires afin de parvenir à une véritable coopération et à une approche commune entre les États membres. L'objectif visé est que l'autorité compétente du pays où l'entreprise en infraction est établie, intervienne. Lorsqu'elle recevra une demande d'un autre État membre, l'Inspection économique devra dès lors prendre les mesures d'enquête nécessaires et le cas échéant mettre en œuvre des mesures d'application. L'un des objectifs du nouveau règlement est de veiller à ce que les autorités compétentes disposent d'une capacité d'action supplémentaire afin de pouvoir intervenir effectivement et de manière analogue au sein de l'Union.

MEMORIE VAN TOELICHTING (I)

DAMES EN HEREN,

ALGEMENE TOELICHTING

Verordening 2017/2394 (EU) van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2017 betreffende samenwerking tussen de nationale autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming en tot intrekking van verordening (EG) nr. 2006/2004 (de zogenaamde "CPC-verordening") heeft onder meer tot doel te komen tot een betere samenwerking tussen de verschillende autoriteiten in het kader van intracommunautaire en/of wijdverbreide inbreuken. Om dit te bewerkstelligen wordt voorzien in verregaande minimumbevoegdheden voor de handhavingsautoriteiten, een nieuw kader voor gecoördineerde acties, nieuwe gemeenschappelijke procedures en betere informatie-uitwisseling. De doelstelling van de verordening is dan ook te komen tot snelle, consistente en daadwerkelijke handhaving van de consumentenrechten binnen de Europese Unie. Deze verordening maakt deel uit van het "pakket elektronische handel" (strategie voor de digitale eengemaakte markt voor Europa) en kwam er na een evaluatie van de verordening van 2004.

De datum van inwerkingtreding van de nieuwe verordening is 17 januari 2020, datum vanaf dewelke de vorige verordening (EG) nr. 2006/2004 van 27 oktober 2004 wordt vervangen. De nationale wetgeving moet in overeenstemming gebracht worden met de vereisten van de nieuwe verordening.

In de periode 2006-2018 ontving de Economische Inspectie, die in de huidige situatie optreedt als verbindingsbureau en enige bevoegde autoriteit, 102 officiële verzoeken tot handhaving of informatie en stuurde ze zelf 360 verzoeken uit. De CPC-verordening voorziet in een kader en de nodige tools om te komen tot een echte samenwerking en tot een gemeenschappelijke aanpak tussen de lidstaten. Het is daarbij de bedoeling dat de bevoegde autoriteit van het land waar de inbreukmakende onderneming is gevestigd, zal optreden. De Economische Inspectie zal bij het ontvangen van een verzoek uit een andere lidstaat dan ook de nodige onderzoeksmaatregelen moeten nemen en waar nodig handhavend optreden. Eén van de doelstellingen van de nieuwe verordening is er voor te zorgen dat de bevoegde autoriteiten over bijkomende slagkracht beschikken om daadwerkelijk op te treden en dit op een gelijkaardige manier binnen de Unie.

Bien que le champ d'application du nouveau règlement CPC se limite aux infractions intracommunautaires aux législations de protection des consommateurs figurant dans l'annexe du règlement, il est logique, dans l'esprit du marché intérieur, d'étendre les adaptations en matière de compétences des autorités et la modification indispensable du régime de sanction aux infractions à ces règles de droit dont le consommateur belge est victime. Ce choix est nécessaire afin d'éviter qu'un consommateur étranger faisant l'acquisition de biens ou services auprès d'une entreprise belge ne soit mieux protégé qu'un consommateur belge achetant les mêmes biens ou services auprès de la même entreprise dans son propre pays. Il résultait déjà du considérant (5) de l'ancien règlement (CE) n° 2006/2004 qu'il convenait d'éviter toute discrimination entre infractions nationales et intracommunautaires. Les compétences reprises dans le règlement 2006/2004 peuvent de préférence déjà être appliquées nationalement. Cette approche a également été adoptée dans (pratiquement) tous les autres États membres.

Le règlement prévoit une large liste de compétences dont doivent disposer les autorités compétentes (article 9). Les États membres doivent veiller à ce que chacune de ces compétences puisse être exercée dans le cadre de la recherche et de la poursuite de toutes les infractions aux règlements et directives en annexe. Elles ont pour objectif de veiller à ce que les autorités puissent réagir de façon adaptée aux nouveaux défis de l'environnement numérique et de l'e-commerce et d'éviter que les entreprises ne profitent de lacunes dans le système d'application de la loi pour s'établir dans des États membres intervenant moins sévèrement.

Conformément à l'article 10 du règlement, les compétences ne peuvent être exercées que d'un nombre limité de manières, à savoir:

(a) directement par les autorités compétentes sous leur propre autorité;

(b) en ayant recours à d'autres autorités compétentes qui doivent donner suite à la demande de l'autorité compétente;

(c) en donnant des instructions à des organismes désignés (qui peuvent également être des instances privées);

(d) ou en introduisant une demande auprès d'une juridiction compétente, et il doit être possible pour l'autorité compétente de former un recours contre la décision prise.

Hoewel het toepassingsgebied van de nieuwe CPC-verordening zich beperkt tot intracommunautaire inbreuken op wetgevingen ter bescherming van consumenten die zijn opgenomen in de bijlage van de verordening, is het in de geest van de interne markt logisch om ook de aanpassingen inzake bevoegdheden van de autoriteiten en de noodzakelijke wijziging van het sanctieregime door te trekken voor inbreuken op deze rechtsregels, waarvan de Belgische consument het slachtoffer is. Deze keuze is noodzakelijk om te vermijden dat een buitenlandse consument die goederen of diensten afneemt van een Belgische onderneming beter beschermd zou zijn dan een Belgische consument die bij dezelfde onderneming dezelfde goederen of diensten in eigen land afneemt. Uit overweging (5) van de oude verordening (EG) nr. 2006/2004 volgde reeds dat discriminatie tussen nationale en intracommunautaire inbreuken vermeden diende te worden. De bevoegdheden opgenomen in de verordening 2006/2004 kunnen bij voorkeur reeds nationaal toegepast worden. Deze aanpak werd ook gehanteerd in (zo goed als) alle andere lidstaten.

De verordening voorziet in een uitgebreide lijst aan bevoegdheden waarover de bevoegde autoriteiten moeten beschikken (artikel 9). De lidstaten moeten ervoor zorgen dat elk van die bevoegdheden uitgeoefend kan worden in het kader van de opsporing en vervolging van alle inbreuken op de verordeningen en richtlijnen in bijlage. Ze hebben tot doel om ervoor te zorgen dat de autoriteiten gepast kunnen reageren op de nieuwe uitdagingen van de digitale omgeving en e-commerce en om te voorkomen dat ondernemingen misbruik gaan maken van hiaten in het handhavingssysteem door zich te vestigen in lidstaten die minder streng zouden optreden.

Overeenkomstig artikel 10 van de verordening kunnen de bevoegdheden slechts op een beperkt aantal manieren uitgeoefend worden. Dit is:

(a) ofwel rechtstreeks, op eigen gezag van de bevoegde autoriteiten,

(b) ofwel door beroep te doen op andere bevoegde instanties die gevolg moeten geven aan het verzoek van de bevoegde autoriteit,

(c) ofwel door instructies te geven aan aangewezen instanties (dit kunnen ook private instanties zijn),

(d) of door een verzoek in te dienen bij een bevoegde rechtbank, waarbij het voor de bevoegde autoriteit mogelijk moet zijn om in beroep te gaan tegen de genomen beslissing.

L'exercice des compétences prévues, telles que réaliser des achats-tests, suivre les flux financiers, imposer des sanctions, … doit être entre les mains des autorités. Notamment la situation actuelle où, dans notre pays, les dossiers sont transmis au parquet qui décide de manière discrétionnaire d'entamer ou non des poursuites, ne répond plus aux exigences du nouveau règlement. En effet, cela ne correspond à aucune des quatre options citées plus haut pour l'exercice des compétences. Il doit également être effectivement possible pour une autorité compétente de suivre des flux financiers, de faire fermer des sites internet ou de faire des achats-tests selon une des manières visées à l'article 10. La situation actuelle où certaines compétences, telles que le suivi des flux financiers et la suppression de l'accès à des sites internet, sont entièrement et de façon discrétionnaire entre les mains du ministère public, ne suffira plus.

La modification principale vient de l'exigence, pour les autorités compétentes, de pouvoir infliger des sanctions (art. 9 (4) h) du règlement CPC). Pour cette raison, le présent projet de loi prévoit une possibilité d'infligerdes amendes administratives, et ce en plus des actuelles mesures pénales et par analogie avec ce qui est appliqué dans le secteur social conformément aux dispositions du Code pénal social. La méthode actuelle, qui inclut également la procédure de transaction (règlement transactionnel administratif) qui fonctionne bien, est maintenue autant que possible.

Les compétences prévues doivent pouvoir être exercées de manière efficace et effective. Elles ont pour objectif de favoriser un haut niveau de protection des consommateurs. La mise en œuvre et l'exercice des compétences doivent notamment être conformes aux garanties procédurales applicables et aux principes relatifs aux droits fondamentaux (article 10.2 du règlement). Le considérant (19) précise cela en déclarant que les États membres conservent la liberté de fixer les conditions et les limites relatives à l'exercice de ces compétences. Lorsque, par exemple, le droit national exige qu'une autorisation préalable de pénétrer dans certains locaux soit obtenue auprès de l'autorité judiciaire de l'État membre concerné, il ne devrait être fait usage du pouvoir de pénétrer dans ces locaux qu'après cette autorisation préalable. En Belgique, l'autorisation préalable d'un juge d'instruction est déjà requise pour pouvoir pénétrer dans des locaux habités. Des garanties peuvent également être intégrées pour d'autres compétences radicales. Toutefois, si les garanties procédurales rendent l'exercice d'une compétence impossible dans la pratique ou déraisonnablement difficile, cela va à l'encontre de l'objectif du règlement. Le projet de loi tente de trouver un équilibre correct entre la possibilité

De uitoefening van de voorziene bevoegdheden, zoals het uitvoeren van testaankopen, het volgen van financiële stromen, het opleggen van sancties, … moet in handen zijn van de autoriteiten. Onder meer de bestaande situatie waarbij in ons land dossiers doorgestuurd worden naar het parket dat discretionair kan beslissen om al dan niet over te gaan tot vervolging, passen niet meer in de vereisten van de nieuwe verordening. Dit past namelijk niet in één van de vier hierboven genoemde opties voor het uitoefenen van de bevoegdheden. Ook moet het voor een bevoegde autoriteit daadwerkelijk mogelijk zijn om op één van de manieren bedoeld in artikel 10 financiële stromen te volgen, websites te laten afsluiten of testaankopen te doen. De bestaande situatie waarbij bepaalde bevoegdheden, zoals het volgen van financiële stromen en het ontoegankelijk maken van websites volledig en discretionair in handen zijn van het Openbaar Ministerie, zal niet meer volstaan.

De belangrijkste wijziging komt van de vereiste voor de bevoegde autoriteiten om sancties op te kunnen leggen (art. 9 (4) h) van de CPC-verordening). Om die reden wordt in het voorliggend wetsontwerp een mogelijkheid voorzien om administratieve geldboetes op te leggen, naast de bestaande strafrechtelijke handhaving en naar analogie met wat wordt toegepast in de sociale sector overeenkomstig de bepalingen van het Sociaal Strafwetboek. De huidige werkwijze, die ook de goed werkende procedure van de transactie (administratieve minnelijke schikking) inhoudt, wordt zo veel als mogelijk behouden.

De voorziene bevoegdheden moeten op efficiënte en effectieve wijze uitgeoefend kunnen worden. Ze hebben tot doel een hoge mate van consumentenbescherming in de hand te werken. De toepassing en uitoefening van de bevoegdheden moet in overeenstemming zijn met, in het bijzonder, de toepasselijke procedurele waarborgen en de beginselen van de grondrechten (artikel 10.2 van de verordening). Overweging (19) verduidelijkt dit door de stellen dat de lidstaten de vrijheid behouden om de voorwaarden en de grenzen te bepalen voor de uitoefening van de bevoegdheden. Wanneer bijvoorbeeld volgens het nationale recht de voorafgaande goedkeuring van de gerechtelijke autoriteit van de betrokken lidstaat nodig is om toegang te krijgen tot bepaalde locaties, dan mag de bevoegdheid om locaties te betreden enkel uitgeoefend worden na een dergelijke voorafgaande toestemming. In België is het dan ook nu reeds zo dat voor het betreden van bewoonde lokalen de voorafgaande toestemming van een onderzoeksrechter vereist is. Ook voor andere, ingrijpende, bevoegdheden kunnen waarborgen ingebouwd worden. Het gaat echter in tegen de doelstelling van de verordening als de procedurele waarborgen de uitoefening van een bevoegdheid praktisch onmogelijk of onredelijk zwaar zouden maken. Het wetsontwerp

d'exercer effectivement les compétences d'une des quatre manières visées à l'article 10 du règlement CPC et les garanties nécessaires.

Le droit de l'Union auquel le règlement CPC s'applique est précisé dans son annexe et inclut entretemps 28 règlements et directives. La majeure partie de ces directives ont été transposées en droit national via le Code de droit économique. La transposition des autres directives a eu lieu via des lois distinctes.

Plusieurs de ces directives visent une harmonisation minimale, de sorte que le droit national contient aussi des dispositions propres dans ces domaines.

À côté de cela, il y a encore de nombreuses autres règles de droit purement nationales au niveau de la protection des consommateurs qui se situent aussi bien dans le Code de droit économique qu'en dehors de celui-ci. Il est indiqué de pouvoir traiter les infractions d'une même façon pour toutes les lois de protection du consommateur. C'est pourquoi le présent projet de loi prévoit également une modification de plusieurs autres législations que le Code de droit économique.

Les législations en matière de consommation reprises dans l'annexe du règlement pour lesquelles les liens de coopération, les compétences et les procédures nécessaires doivent pouvoir être appliqués, relèvent en grande partie de la compétence de la Direction générale de l'Inspection économique du Service public fédéral Économie, P.M.E., Classes moyennes et Énergie. Un nombre limité de dispositions relève de la compétence du Service public fédéral Mobilité et Transports, des Communautés et de l'Agence fédérale des Médicaments et des Produits de Santé (AFMPS). Dans le cadre de l'actuel règlement (CE) n° 2006/2004, un arrangement avait été élaboré au sein de la Commission économique interministérielle (CEI): les éventuels dossiers reçus d'un autre État membre européen via la plateforme CPC et qui portaient sur une des compétences de l'un de ces services, sont en premier lieu envoyés à cette autorité nationale compétente. Si, pour son intervention, cette autorité a besoin d'une compétence d'enquête ou d'application de la loi dont elle ne dispose pas elle-même, la possibilité pour la Direction générale de l'Inspection économique d'encore intervenir est prévue via une disposition qui considère les infractions à toutes les directives et à tous les règlements repris dans l'annexe du règlement CPC comme une pratique commerciale déloyale pouvant être sanctionnée (disposition catch-all - VI.96 CDE). Ce procédé via lequel l'Inspection économique peut intervenir dans un deuxième temps pour l'ensemble de la législation de protection des consommateurs visée dans le règlement CPC est

tracht een correct evenwicht te vinden tussen het daadwerkelijk kunnen uitoefenen van de bevoegdheden op één van de vier manieren bedoeld in artikel 10 van de CPC-verordening en de noodzakelijke waarborgen.

Het Unierecht waarop de CPC-verordening van toepassing is, wordt gepreciseerd in haar bijlage en omvat ondertussen 28 verordeningen en richtlijnen. Het grootste deel van deze richtlijnen is omgezet in nationaal recht via het Wetboek van economisch recht. De omzetting van de andere richtlijnen is gebeurd via afzonderlijke wetten.

Verschillende van deze richtlijnen beogen een minimale harmonisatie, zodat het nationaal recht in die domeinen evengoed eigen bepalingen bevat.

Daarnaast zijn er nog tal van andere zuiver nationale rechtsregels op het vlak van consumentenbescherming, die zich zowel in het Wetboek van economisch recht als daarbuiten situeren. Het is aangewezen om voor alle wetten ter bescherming van de consument op een gelijke wijze inbreuken te kunnen aanpakken. Daarom voorziet dit wetsontwerp eveneens in de wijziging van een aantal andere wetgevingen dan het Wetboek van economisch recht.

De in de bijlage van de verordening opgenomen consumentenwetgevingen waarvoor de nodige samenwerkingsverbanden, bevoegdheden en procedures toegepast moeten kunnen worden, vallen grotendeels onder de bevoegdheid van de Algemene Directie Economische Inspectie van de Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie. Een beperkt aantal Europese wetgevingen vallen onder de bevoegdheid van de Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer, de gemeenschappen en het Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten (FAGG). In het kader van de bestaande verordening (EG) nr. 2006/2004 was een regeling uitgewerkt in de schoot van de Interministeriële Economische Commissie (IEC): eventuele dossiers die via het CPC-platform ontvangen worden uit een andere Europese lidstaat en die betrekking hadden op een bevoegdheid van één van die overheden, worden in eerste instantie naar die nationaal bevoegde instantie verstuurd. Indien die instantie voor haar optreden een onderzoeks- of handhavingsbevoegdheid nodig zou hebben waarover ze zelf niet beschikt, is voorzien in de mogelijkheid voor de Algemene Directie Economische Inspectie om alsnog op te treden via een bepaling die inbreuken op alle richtlijnen en verordeningen opgenomen in de bijlage van de CPC-verordening aanziet als een oneerlijke handelspraktijk die bestraft kan worden (catch-all bepaling - VI.96 WER). Die werkwijze, waarbij de Economische Inspectie in tweede instantie kan optreden voor alle consumentenwetgeving bedoeld in de CPC-verordening, wordt na nieuwe besprekingen

maintenu après de nouvelles discussions et décisions au sein de la CEI. Cette procédure n'a encore jamais dû être appliquée depuis l'entrée en vigueur de l'ancien règlement fin 2005.

Le texte de l'avant-projet de loi et de l'exposé y afférent a été adapté après l'avis du Conseil d'État.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

CHAPITRE 1ER

Disposition générale

Article 1er

Cet article précise le fondement constitutionnel en matière de compétence. Il s'agit, en l'occurrence, de l'article 74 de la Constitution.

CHAPITRE 2

Modifications du Code de droit économique

Section 1re

Modifications du livre VI du Code de droit économique

Art. 2 et 3

Les références à l'actuel règlement CPC (2006/2004) dans le Code de droit économique sont remplacées par le nouveau règlement (2017/2394). Comme le recommande l'avis du Conseil d'État (considérant 5), l'article 3 prévoit une référence aux dispositions d'exécution.

Section 2

Modifications du livre XV du Code de droit économique

Art. 4

Plusieurs modifications et deux dispositions sont ajoutées à l'article XV.3.

en beslissingen in de IEC aangehouden. Sinds de inwerkingtreding van de oude verordening eind 2005 is deze procedure nog nooit toegepast moeten worden.

De tekst van het voorontwerp van wet en van de bijhorende memorie werd aangepast na het advies van de Raad van State.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

HOOFDSTUK 1

Algemene bepaling

Artikel 1

Dit artikel bepaalt de constitutionele bevoegdheidsgrondslag. Het gaat inzonderheid om artikel 74 van de Grondwet.

HOOFDSTUK 2

Wijzigingen van het Wetboek van economisch recht

Afdeling 1

Wijzigingen van boek VI van het Wetboek van economisch recht

Art. 2 en 3

De verwijzingen naar de bestaande CPC-verordening (2006/2004) in het Wetboek van economisch recht worden vervangen door de nieuwe verordening (2017/2394). Zoals aanbevolen in het advies van de Raad van State (randnummer 5), voorziet artikel 3 in een verwijzing naar de uitvoeringsbepalingen.

Afdeling 2

Wijzigingen van boek XV van het Wetboek van economisch recht

Art. 4

In artikel XV.3 worden een aantal wijzigingen aangebracht en twee bepalingen toegevoegd.

Point 1°

Au point 1°, les mots “y compris des moyens de transport, dont ils peuvent exiger l’immobilisation auprès du transporteur,” sont insérés afin de prévoir la compétence reprise à l’article 9(3)c du règlement (UE) 2017/2394, qui dispose que les agents de contrôle doivent pouvoir accéder à tous les moyens de transport que le professionnel utilise. Cette compétence est à l’heure actuelle déjà prévue dans le cadre des enquêtes contrefaçon (XV.25 CDE). Afin de prévoir que les contrôles puissent avoir lieu au moment où des biens sont déplacés, il est prévu, comme à l’article XV.25 CDE, de pouvoir exiger que le moyen de transport soit immobilisé.

En réponse à l’avis du Conseil d’État (considérant 6), il convient en premier lieu de signaler que l’abrogation de l’article XV.6 CDE inscrite dans l’avant-projet, qui prévoit que les agents visés à l’article XV.2 sont soumis à la surveillance du ministère public, est supprimée. Ceci a pour but de maintenir les garanties nécessaires telles qu’évoquées par le Conseil d’État.

À côté de cela, il peut être fait référence à l’exposé des motifs de l’article XV.3, 1°, CDE (*Doc. parl.* Chambre, 2012-2013, Doc. 53, 2837/001, pp. 15-16), qui déclare explicitement que le terme “bâtiment” n’a pas été choisi notamment parce que, par exemple, une caravane résidentielle (“locaux habités” est ici entendu dans le sens où une autorisation du juge d’instruction est également nécessaire pour y avoir accès) peut être considérée comme une habitation. En outre, cet exposé avance aussi que, par le concept de locaux habités, on entend non seulement la résidence principale, mais également tout lieu de résidence ou de refuge où le (les) auteur(s) pourrai(en)t séjourner. Compte tenu de ce qui précède, l’objectif n’est en aucun cas de soustraire les véhicules pouvant être considérés comme une habitation (par exemple une caravane ou un mobil-home) à la protection particulière du juge d’instruction. Dans de tels cas, une autorisation du juge d’instruction doit également être obtenue avant que l’accès ne soit possible.

Point 2°

Par analogie avec le texte de l’article 9(3)b du règlement CPC, il est précisé qu’il doit être possible pour les agents de contrôle de collecter toutes les formes de preuves, quel que soit le support utilisé ou le lieu de stockage. La disposition est en outre complétée par un alinéa qui donne aux agents de contrôle la possibilité de prévoir le délai dans lequel les données doivent être fournies. Certaines situations demanderont un délai

Punt 1°

In punt 1° worden de woorden “en tot alle vervoersmiddelen, waarvan ze kunnen eisen dat de vervoerder ze tot stilstand brengt,” ingevoegd teneinde te voorzien in de bevoegdheid opgenomen in artikel 9(3)c van verordening (EU) 2017/2394 dat voorziet dat controleambtenaren toegang moeten kunnen krijgen tot alle vervoersmiddelen die door de handelaar gebruikt worden. Deze bevoegdheid is vandaag reeds voorzien in het kader van onderzoeken namaak (XV.25 WER). Om te voorzien dat de controles kunnen plaatsvinden op het ogenblik dat goederen worden verplaatst, is, net zoals in artikel XV.25 WER, voorzien dat geëist kan worden dat het vervoersmiddel tot stilstand wordt gebracht.

In antwoord op het advies van de Raad van State (randnummer 6), kan er in eerste instantie op gewezen worden dat de in het voorontwerp ingeschreven opheffing van artikel XV.6 WER, dat voorziet in toezicht door het openbaar ministerie op de in artikel XV.2 bedoelde ambtenaren, wordt geschrapt. Dit met het oog op het behouden van de nodige waarborgen, zoals aangehaald door de Raad van State.

Daarnaast kan verwezen worden naar de memorie van toelichting bij het artikel XV.3, 1°, WER (*Parl. St.* Kamer, 2012-2013, Doc. 53, 2837/001, blz. 15-16) waar expliciet werd aangehaald dat niet gekozen is voor de term “gebouw” omdat ook bijvoorbeeld een stacaravan als een woning (lees hier “bewoond lokaal” in de zin dat er ook een machtiging nodig is van de onderzoeksrechter om toegang te krijgen) aanzien kan worden. Bovendien wordt in die memorie ook aangevoerd dat met bewoonde lokalen niet alleen de hoofdverblijfplaats wordt bedoeld, maar elk verblijf of schuilplaats waar de dader(s) zich zou(den) kunnen ophouden. Hiermee rekening houdende is het in geen geval de bedoeling om voertuigen die als woning beschouwd kunnen worden (bijvoorbeeld woonwagen of mobilhome) te onttrekken van de bijzondere bescherming van de onderzoeksrechter. Ook in dergelijke gevallen moet een machtiging van de onderzoeksrechter bekomen worden vooraleer toegang mogelijk is.

Punt 2°

Naar analogie met de tekst van artikel 9(3)b van de CPC-verordening, wordt verduidelijkt dat het voor de controleambtenaren mogelijk moet zijn om elke vorm van bewijsmateriaal te verzamelen ongeacht het gebruikte medium of de locatie van opslag. De bepaling wordt daarnaast aangevuld met een lid dat de controleagenten de mogelijkheid geeft de termijn te voorzien waarbinnen de gegevens verstrekt moeten worden. Bepaalde

court, alors qu'il y aura une plus grande marge pour d'autres. L'article XV.3, 5°, CDE porte sur les demandes d'information, de documentation, … aux entreprises et aux tiers en vue de l'obtention de preuves dans une enquête. En fonction du type de documents, d'informations, … différents délais devront pouvoir être prévus. Il est impossible de définir un délai fixe. Quoi qu'il en soit, il devra toujours s'agir d'un délai raisonnable mais en fonction du cas, il peut être question d'heures, de jours ou de semaines.

Point 3°

Le règlement CPC exige que les autorités compétentes disposent de la compétence d'obtenir toutes les informations pertinentes des autorités, organismes ou instances, mais aussi de toute personne physique ou morale, y compris par exemple les établissements financiers, les prestataires de services de paiement, les fournisseurs d'accès à internet, les entreprises de télécommunications, les opérateurs de registres et les fournisseurs de services d'hébergement. Ces informations visent entre autres à obtenir l'identification des personnes impliquées dans les flux de données.

La loi du 29 juin 2016 portant dispositions diverses en matière d'Économie a inséré un point 5°/1 dans l'article XVI.3 CDE, sur la base duquel l'Inspection économique a reçu la compétence de demander des données à des tiers afin d'identifier les auteurs potentiels dans le cadre d'une enquête relative à des infractions à la réglementation.

Certaines entreprises du secteur financier ont contesté cette compétence d'obtenir, sans l'intervention du procureur du Roi, les données d'identification des titulaires de comptes, en se référant au Code d'instruction criminelle. C'est pourquoi un éclaircissement a été ajouté par la loi du 2 mai 2019 portant dispositions diverses en matière d'économie: il a été précisé que cette compétence spécifique de l'Inspection économique constituait une dérogation à l'article 46*quater* du Code d'instruction criminelle.

L'article 46*bis* C. I. cr. prévoit également une compétence semblable pour le procureur vis-à-vis des opérateurs et prestataires de services de réseaux de communications électroniques. Afin d'éviter toute imprécision, il est explicitement précisé que la compétence de l'Inspection économique à l'égard de ces personnes constitue également une dérogation à l'article 46*bis* précité.

Il est en outre précisé au même point 5°/1 que l'identification de personnes impliquées dans des flux financiers

situaties zullen een korte termijn vereisen, terwijl er bij andere meer ruimte is. Artikel XV.3, 5°, WER heeft betrekking op het vragen van informatie, documentatie, … aan ondernemingen en derden met het oog op de bewijsvergaring in een onderzoek. Afhankelijk van het type documenten, de soort informatie, … zullen er verschillende termijnen voorzien moeten kunnen worden. Het is onmogelijk om een vaste termijn te bepalen. In elk geval zal het steeds moeten gaan om een redelijke termijn, maar het kan, afhankelijk van het geval, gaan om uren, dagen of weken.

Punt 3°

De CPC-verordening vereist dat de bevoegde autoriteiten over de bevoegdheid beschikken om alle relevante informatie te bekomen van overheden, organen of instanties, maar tevens van elke natuurlijke persoon of rechtspersoon waaronder bijvoorbeeld financiële instellingen, betaaldienstaanbieders, internetaanbieders, telecombedrijven, domeinregisters en hostingdienstenaanbieders. Deze informatie strekt onder andere tot het bekomen van de identificatie van personen die betrokken zijn bij gegevensstromen.

Door de wet van 29 juni 2016 houdende diverse bepalingen inzake economie werd punt 5°/1 ingevoegd in artikel XV.3 WER op grond waarvan de Economische Inspectie de bevoegdheid kreeg om bij derden gegevens op te vragen om in het kader van een onderzoek naar inbreuken op de regelgeving mogelijke inbreukplegers te identificeren.

Sommige ondernemingen uit de financiële wereld betwistten deze bevoegdheid om zonder tussenkomst van de procureur des Konings identificatiegegevens van rekeninghouders te verkrijgen, met verwijzing naar het Wetboek van Strafvordering. Daarom werd een verduidelijking toegevoegd door de wet van 2 mei 2019 houdende diverse bepalingen inzake economie: er werd gepreciseerd dat deze specifieke bevoegdheid van de Economische Inspectie een afwijking vormt op artikel 46*quater* van het Wetboek van Strafvordering.

Artikel 46*bis* Sv. voorziet ook een gelijkaardige bevoegdheid voor de procureur ten aanzien van operatoren en dienstverleners van elektronische communicatienetwerken. Om elke onduidelijkheid te vermijden, wordt expliciet bepaald dat de bevoegdheid van de Economische Inspectie ten aanzien van deze personen ook een afwijking vormt op het genoemde artikel 46*bis*.

In hetzelfde punt 5°/1 wordt verder verduidelijkt dat de identificatie van personen opgevraagd kan worden

et des flux de données peut être demandée. Ceci reprend la formulation de l'article 9(3)b du règlement CPC. Conformément à cette disposition, ce ne sont pas seulement les personnes faisant l'objet de l'enquête, mais aussi d'autres personnes pouvant être impliquées dans des flux financiers ou de données nécessaires dans le cadre de l'enquête qui doivent pouvoir être identifiées.

L'actuel article XV.3, 5°/1 CDE prévoit une liste limitative d'infractions pour lesquelles des identifications peuvent être demandées à des tiers. Vu le large champ d'application du nouveau règlement CPC, cette limitation doit être supprimée. Il doit être possible de demander des identifications pour toutes les infractions possibles, sans restriction. Dans la situation actuelle, une identification peut aussi être obtenue pour des législations qui ne relèvent pas du champ d'application du règlement. Il s'agit alors entre autres d'infractions aux dispositions des livres IX (sécurité des produits et des services) et XI (droits de propriété intellectuelle). Ceci doit aussi être conservé. Des identifications peuvent être nécessaires dans toutes les situations possibles. Quelques exemples concrets dans ce contexte:

— pouvoir identifier le responsable d'un centre de bronzage automatisé (sans présence humaine) qui n'est pas inscrit correctement à la Banque-Carrefour des Entreprises et pour lequel les agents de contrôle ne disposent que d'un numéro de téléphone;

— pouvoir identifier une personne qui fournit des produits non sûrs par commerce ambulant et ne peut être identifiée que via son véhicule;

— pouvoir identifier le vendeur qui propose des produits non sûrs via un site internet ne mentionnant pas de coordonnées et pour lequel les agents de contrôle ne disposent que d'un numéro de compte;

— pouvoir identifier la personne qui vend des produits sur une plate-forme numérique sur laquelle seul un numéro de téléphone est indiqué.

Comme signalé dans le considérant 9 de l'avis du Conseil d'État , il convient de souligner que lors d'identifications, il faut toujours tenir compte du droit au respect de la vie privée conformément à l'article 8 de la CEDH et à l'article 22 de la Constitution. Le Conseil d'État indique également que le droit précité n'est toutefois pas absolu et peut être limité à condition qu'il y ait une disposition légale qui réponde à un besoin social impérieux dans une société démocratique et que cette limitation soit proportionnée à l'objectif légitime qu'elle poursuit. Il est toutefois à signaler que les données pour

die betrokken zijn bij financiële en gegevensstromen. Dit herneemt de bewoording van artikel 9(3)b van de CPC-verordening. Overeenkomstig deze bepaling moeten niet enkel de personen die het voorwerp uitmaken van het onderzoek, maar ook andere personen die betrokken kunnen zijn bij financiële en gegevensstromen die noodzakelijk zijn in het kader van een onderzoek geïdentificeerd kunnen worden.

Het bestaande artikel XV.3, 5°/1 WER voorziet in een limitatieve lijst van inbreuken waarvoor identificaties opgevraagd kunnen worden bij derden. Gelet op het ruime toepassingsgebied van de nieuwe CPC-verordening dient deze beperking geschrapt te worden. Het opvragen van identificaties moet mogelijk zijn voor alle mogelijke inbreuken, zonder beperkingen. In de bestaande situatie kan een identificatie ook bekomen worden voor wetgevingen die niet onder het toepassingsgebied vallen van de verordening. Het gaat dan onder meer om inbreuken op de bepalingen van de boeken IX (veiligheid van producten en diensten) en XI (intellectuele eigendomsrechten). Ook dit dient behouden te worden. Identificaties kunnen noodzakelijk zijn in alle mogelijke situaties. Enkele concrete voorbeelden in deze context:

— het kunnen identificeren van de verantwoordelijke van een geautomatiseerd zonnecentrum (zonder menselijke aanwezigheid) dat niet of niet correct is ingeschreven in de Kruispuntbank van Ondernemingen en waarbij de controleagenten enkel beschikken over een telefoonnummer;

— het kunnen identificeren van een persoon die onveilige producten levert via ambulante handel en enkel geïdentificeerd kan worden via het voertuig;

— het kunnen identificeren van de verkoper die onveilige producten verkoopt via een website waar geen contactgegevens op staan en waarbij de controleagenten enkel beschikken over een rekeningnummer;

— het kunnen identificeren van de persoon die op een digitaal platform producten verkoopt waarbij enkel een telefoonnummer staat.

Zoals onder randnummer 9 van het advies van de Raad van State wordt opgemerkt, dient benadrukt te worden dat bij identificaties steeds rekening gehouden moet worden met het recht op eerbiediging van het privéleven overeenkomstig artikel 8 EVRM en artikel 22 van de Grondwet. De Raad van State geeft eveneens aan dat voormeld recht evenwel niet absoluut is en kan ingeperkt worden mits een wettelijke bepaling voorhanden is die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte in een democratische samenleving, en deze beperking evenredig is met de daarmee nagestreefde

lesquelles une identification sera demandée porteront en principe exclusivement sur des entreprises. Des données de personnes physiques seront demandées de façon exceptionnelle mais cela ne sera le cas que lorsque ces personnes étaient impliquées dans les flux financiers ou de données et qu'il y a une activité économique. En outre, il ne sera procédé à la demande de l'identification que lorsque cela se révèle nécessaire dans l'enquête concernée. Lorsque l'entreprise peut être identifiée d'une autre manière, cette autre manière sera évidemment utilisée.

En complément, conformément à la recommandation du Conseil d'État (considérant 9.3), l'abrogation de l'article XV.6 CDE, qui prévoit que les agents visés à l'article XV.2 sont soumis à la surveillance du ministère public, est supprimée. Ceci a pour but de maintenir les garanties nécessaires.

Bien que cette disposition prévoie que les renseignements doivent être produits "par toute personne", il est conseillé, conformément à l'avis du Conseil d'État, d'indiquer ici que cette disposition ne s'applique pas aux agents des entités fédérées. Des informations ne peuvent être demandées à ces derniers que conformément à l'article XV.32 du Code de droit économique.

Point 4°

Un point 5°/2 est inséré, qui prévoit la compétence de rechercher des flux financiers et d'obtenir des informations sur les comptes bancaires telle que définie à l'article 9(3)b du règlement CPC. Il s'agit du principe *"follow the money"*. Pour certaines infractions au droit économique pouvant se rapprocher de l'escroquerie, il est souvent impossible de découvrir qui est responsable de l'infraction sans suivre le flux financier. Par exemple, on peut penser ici à la vente pyramidale, où il faut examiner la source principale de revenus de l'entreprise (viennent-ils principalement de l'entrée de nouvelles personnes dans le système ou de la vente de produits en elle-même?). D'autre part, certaines pratiques déloyales ne peuvent être démontrées que par l'examen des données financières. En premier lieu, une analyse de la comptabilité de l'entreprise doit pouvoir faire la lumière sur place. Lorsque cela n'est pas possible, l'on pourra avoir recours à cette nouvelle compétence d'enquête, comme le veut le règlement CPC. Dans de très nombreux cas, la compétence peut indiquer s'il est question d'une pratique de l'entreprise ou d'un incident isolé. Cela permettrait également de mieux évaluer le préjudice subi par les consommateurs. Seul un nombre limité de consommateurs signalent les problèmes auxquels ils

wettige doelstelling. Er dient echter opgemerkt te worden dat de gegevens waarvoor een identificatie gevraagd zal worden in principe uitsluitend betrekking zullen hebben op ondernemingen. Uitzonderlijk zullen gegevens van natuurlijke personen opgevraagd worden, maar dit zal enkel geval zijn indien deze personen betrokken waren bij de financiële of gegevensstromen en er een economische activiteit is. Daarnaast zal enkel tot het opvragen van de identificatie overgegaan worden indien dit noodzakelijk is in het betrokken onderzoek. Indien de onderneming op een andere manier geïdentificeerd kan worden, zal deze andere manier uiteraard benut worden.

Bijkomend werd, in overeenstemming met de aanbeveling van de Raad van State (randnummer 9.3), de opheffing van artikel XV.6 WER, dat voorziet in toezicht door het openbaar ministerie op de in artikel XV.2 bedoelde ambtenaren, geschrapt. Dit met het oog op het behouden van de nodige waarborgen.

Hoewel ingevolge deze bepaling "door elke persoon" informatie verstrekt dient te worden, is het, overeenkomstig het advies van de Raad van State, aangewezen hierbij aan te geven dat deze bepaling niet van toepassing is op ambtenaren van de deelstaten. Aan ambtenaren van de deelstaten kan uitsluitend informatie opgevraagd worden op basis van artikel XV.32 van het Wetboek van economisch recht.

Punt 4°

Een punt 5°/2 wordt ingevoegd dat voorziet in de bevoegdheid tot het opsporen van financiële stromen en het verkrijgen van informatie over bankrekeningen, zoals bepaald in artikel 9(3)b van de CPC-verordening. Dit is het principe van "*follow the money*". Voor bepaalde inbreuken op het economisch recht die kunnen aanleunen bij oplichting, is het vaak onmogelijk om te weten te komen wie verantwoordelijk is voor de inbreuk zonder de financiële stroom te volgen. Er kan hierbij bijvoorbeeld gedacht worden aan piramideverkoop, waarbij bekeken moet worden wat de voornaamste bron van inkomsten is van de onderneming (komen de inkomsten voornamelijk uit de aanbreng van nieuwe personen in het systeem of uit de verkoop van de producten zelf?). Anderzijds kunnen bepaalde oneerlijke praktijken ook slechts aangetoond worden door de financiële gegevens te onderzoeken. In eerste instantie moet een onderzoek van de boekhouding van de onderneming ter plaatse duidelijkheid kunnen scheppen. Wanneer dit niet mogelijk is, zal beroep kunnen worden gedaan op deze nieuwe onderzoeksbevoegdheid, zoals de CPC-verordening het wil. In heel veel gevallen kan de bevoegdheid aangeven of er sprake is van een praktijk van de onderneming of een éénmalig incident. Ook de schade bij consumenten

sont confrontés. Grâce à cette nouvelle compétence, l'on pourra se faire une meilleure idée de l'importance des pratiques (déloyales) des entreprises.

Pour la sécurité juridique, il est indiqué de préciser que cette disposition s'applique en plus de l'article 46*quater* C. I. cr. Elle le complète en octroyant des compétences semblables aux agents compétents. L'article 46*quater* C. I. cr. dispose entre autres que le procureur du Roi a la possibilité, dans certains cas, de requérir les informations nécessaires relatives aux produits, services et transactions de nature financière et aux valeurs virtuelles. La compétence du procureur de requérir par exemple l'observation des transactions d'un suspect (article 46*quater*, § 3, C. I. cr.) n'est logiquement pas reprise. Les renseignements qui doivent pouvoir être demandés dans le cadre de l'exercice de cette compétence sont vastes. Comme indiqué plus haut, ces renseignements doivent pouvoir indiquer s'il est question d'une infraction, qui en est responsable et quelle est l'étendue du préjudice qui en a découlé.

Conformément à l'avis du Conseil d'État (considérant 12), la formulation "en particulier" a été remplacée par "plus précisément". Le texte a uniquement pour but de préciser ce que l'on entend par "rechercher des flux financiers" sans qu'il y ait lieu de laisser une marge de manœuvre pour demander les informations auprès d'autres personnes que celles visées au point a) et b).

Point 5°

Le point 8° de l'article XV.3 est élargi par analogie avec l'article 9(3)d du règlement CPC. Il doit être possible pour les agents de contrôle d'inspecter, d'étudier, de démonter et de tester tous les biens et services, ou de les faire inspecter, étudier, démonter et tester par un tiers. Il remplace en cela également l'article XV.61/1, qui est abrogé.

Il doit être possible de garantir que les produits et services mis sur le marché respectent toutes les normes requises en matière de sécurité, d'authenticité et de qualité, mais aussi que les caractéristiques qui leur sont attribuées sont correctes. Plusieurs scandales récents ont ébranlé la confiance du consommateur envers le marché, comme par exemple la manipulation des normes d'émission dans le secteur automobile ("dieselgate"), la vente de poisson ou de viande sous des dénominations

zou op deze manier beter begroot kunnen worden. Slechts een beperkt aantal consumenten melden de problemen waar ze mee geconfronteerd worden. Dankzij deze nieuwe bevoegdheid zal er een beter zicht kunnen komen op de omvang van de (oneerlijke) praktijken van de ondernemingen.

Voor de juridische zekerheid is het aangewezen om te verduidelijken dat deze bepaling naast het artikel 46*quater* Sv. van toepassing is. Ze vult het namelijk aan door gelijkaardige bevoegdheden aan de bevoegde ambtenaren te verlenen. Het artikel 46*quater* Sv. voorziet onder meer dat de Procureur des Konings de mogelijkheid heeft om in bepaalde gevallen de informatie over de producten, diensten en verrichtingen van financiële aard en betreffende virtuele waarden op te vorderen. De bevoegdheid van de procureur om bijvoorbeeld de verrichtingen van een verdachte onder toezicht te plaatsen (artikel 46*quater*, § 3, Sv.) wordt logischerwijs niet overgenomen. De inlichtingen die in het kader van de uitoefening van deze bevoegdheid opgevraagd kunnen zijn breed. Deze inlichtingen zullen, zoals hoger gesteld, moeten kunnen aangeven of er sprake is van een inbreuk, wie er verantwoordelijk voor is en wat de omvang is van de schade die eruit voortvloeit.

In overeenstemming met het advies van de Raad van State (randnummer 12) werd de bewoording "in het bijzonder" vervangen door "meer bepaald". De tekst heeft enkel tot doel te verduidelijken wat verstaan moet worden onder het "opsporen van financiële stromen" zonder dat er ruimte gelaten moet worden om de informatie op te vorderen bij andere personen dan deze bedoeld onder punt a) en b).

Punt 5°

Het punt 8° van artikel XV.3 wordt uitgebreid naar analogie met artikel 9(3)d van de CPC-verordening. Het moet voor de controleambtenaren mogelijk zijn om alle goederen en diensten grondig te inspecteren, bestuderen, demonteren en testen of dit te laten doen door een derde. Het vervangt daarbij ook het artikel XV.16/1, dat opgeheven wordt.

Er moet verzekerd kunnen worden dat de in de handel gebrachte goederen en diensten voldoen aan alle vereiste normen inzake veiligheid, authenticiteit en kwaliteit maar ook dat de eigenschappen die ze worden toebedeeld correct zijn. Verschillende recente schandalen hebben het vertrouwen van de consument in het marktgebeuren geschaad, zoals bijvoorbeeld door de manipulatie van emissienormen in de automobielsector ("dieselgate"), de verkoop van vis of vlees onder misleidende

trompeuses ou la problématique de la manipulation de la viande de cheval.

Différentes dispositions du Code de droit économique prévoient que les consommateurs doivent être informés de façon approfondie au sujet des biens et services qu'ils souhaitent acquérir (obligations de transparence), et ces biens et services doivent en outre respecter toute une série de normes (par exemple en exécution de l'article VI.9, § 1er, CDE pour ce qui concerne entre autres les carburants, les jus de fruits, les jouets, etc.). Le respect de ces obligations doit pouvoir être contrôlé. Dans certains cas, cela ne peut être fait qu'en soumettant les biens ou services à un examen approfondi.

Les agents de contrôle doivent dès lors avoir la possibilité d'exécuter tous les tests et examens possibles, en faisant appel à un tiers là où cela se révèle nécessaire. Dans de nombreux cas, l'expertise requise pour analyser ces biens (pensons par exemple aux véhicules ou aux appareils électroniques) ne sera pas présente au sein des services d'inspection.

Dans certains cas, il faudra avoir recours à un laboratoire indépendant ou à un organisme de recherche afin d'obtenir des données correctes. Cette possibilité était déjà prévue à l'article XV.16/1 CDE, dans le cadre du livre VI, de même que la possibilité de retirer du marché ou de prescrire la reprise des produits non conformes (XV.16/2 CDE). Il est clair que le contrôle des normes d'émission d'une voiture ne peut être réalisé correctement que par un tel laboratoire indépendant et il faut pouvoir y réagir de façon adaptée.

Conformément à l'avis du Conseil d'État (considérant 14), les points b) et c), qui portaient tous les deux sur les pratiques commerciales déloyales, ont été fusionnés en un seul point. Les omissions trompeuses (telles que visées à l'article VI.99 CDE) sont une forme de pratiques commerciales trompeuses qui, à leur tour, sont à nouveau une forme de pratiques commerciales déloyales. Lorsqu'il est par exemple question de la problématique de l'obsolescence programmée, il peut s'agir de pratiques lors desquelles des informations trompeuses sont fournies mais aussi lors desquelles des informations sont passées sous silence (omission trompeuse). Afin de tout couvrir, il est conseillé de parler uniquement de pratiques commerciales déloyales dans un seul point.

Comme le prévoit déjà maintenant l'article XV.16/1 CDE, la possibilité de pouvoir faire appel à un laboratoire indépendant ou à un autre organisme de recherche est maintenue en cas d'infraction potentielle aux droits de propriété intellectuelle d'une façon rendue punissable

benamingen of de problematiek inzake de manipulatie met paardenvlees.

Verschillende bepalingen in het Wetboek van economisch recht voorzien dat consumenten grondig ingelicht moeten worden over de goederen en diensten die ze wensen aan te schaffen (transparantieverplichtingen), naast de verplichte naleving van heel wat normen wat die goederen en diensten betreft (bijvoorbeeld in uitvoering van artikel VI.9, § 1, WER voor wat bijvoorbeeld betreft brandstoffen, vruchtensappen, speelgoed, …). Het moet mogelijk zijn om na te gaan of voldaan wordt aan die verplichtingen. Dit kan in bepaalde gevallen slechts door de goederen of diensten aan een grondig onderzoek te onderwerpen.

De controleambtenaren moeten dan ook de mogelijkheid krijgen om alle mogelijke testen en onderzoeken uit te voeren, waar nodig door beroep te doen op een derde. In heel wat gevallen zal de expertise om goederen te ontleden, denk maar aan voertuigen of elektronische apparatuur, namelijk niet aanwezig zijn binnen de inspectiediensten.

In bepaalde gevallen zal daarbij beroep gedaan moeten kunnen worden op een onafhankelijk laboratorium of andere onderzoeksinstelling om correcte gegevens te bekomen. Die mogelijkheid was reeds voorzien in artikel XV.16/1 WER, in het kader van boek VI, waarbij tevens de mogelijkheid wordt voorzien om niet conforme producten uit de handel te nemen of de terugname te verplichten (XV.16/2 WER). Het is duidelijk dat de controle van de emissienormen van een wagen maar correct kan gebeuren door zo'n onafhankelijk laboratorium en er moet gepast op gereageerd kunnen worden.

In overeenstemming met het advies van de Raad van State (randnummer 14), werden de punten b) en c), die beide betrekking hadden op oneerlijke handelspraktijken, samengevoegd tot één punt. Misleidende omissies (zoals bedoeld in artikel VI.99 WER) zijn een vorm van misleidende handelspraktijken die op hun beurt weer een vorm van oneerlijke handelsprakijken zijn. Indien bijvoorbeeld sprake is van de problematiek van geplande veroudering, kan het zowel gaan om praktijken waar misleidende informatie is verschaft, maar ook waar informatie is verzwegen (misleidende omissie). Om alles te dekken is het aangewezen om enkel over oneerlijke handelspraktijken te spreken in één punt.

Zoals nu reeds is voorzien in artikel XV.16/1 WER, blijft de mogelijkheid om beroep te kunnen doen op een onafhankelijk laboratorium of andere onderzoeksinstelling behouden in geval van een potentiële inbreuk op intellectuele eigendomsrechten zoals strafbaar gesteld in

au livre XV, titre 3, chapitre 2, section 8, CDE qui couvre par exemple les biens de contrefaçon. Les secrets d'entreprise ne sont pas visés par cette disposition.

La compétence de prescrire à l'entreprise de faire appel à un laboratoire indépendant ou à un organisme de recherche, aux frais de l'entreprise, est dès lors prévue de façon plus générale, uniquement dans la mesure où les agents de contrôle ne peuvent effectuer eux-mêmes les tests nécessaires et lorsqu'il y a des indications que le bien ou le service visé pose de graves problèmes. Il convient de s'assurer que toutes les formes possibles de fraude ou de tromperie puissent être détectées et poursuivies dans ce contexte.

En réaction à l'avis du Conseil d'État (considérant 16), il peut être précisé que l'entreprise doit proposer un laboratoire ou organisme de recherche et doit en demander la confirmation auprès des agents visés à l'article XV.2 qui sont responsable de l'exercice de la compétence.

En réponse à l'avis du Conseil d'État (considérant 17), la délégation au Roi lui permettant de compléter la liste de dispositions via lesquelles une entreprise peut être chargée de soumettre un bien ou un service à une analyse ou à un contrôle, est supprimée.

Point 6°

Dans l'article XV.3, il est inséré un nouveau 9°, qui prévoit la compétence de faire des achats-tests/du mystery shopping comme le prévoit l'article 9(3)d du règlement CPC. Il remplace l'actuel article XV.3/1 qui a rendu le mystery shopping possible de façon réduite.

Afin de pouvoir contrôler efficacement le respect des règles de droit en matière de protection des consommateurs, il peut être nécessaire que l'agent de contrôle participe au commerce et se fasse passer pour un consommateur.

Vu la numérisation du commerce, il est également nécessaire que les agents de contrôle puissent simuler des achats en ligne. Cela requiert toutefois souvent de fournir des coordonnées.

Le considérant (13) du règlement CPC souligne l'importance de cette compétence via l'exemple d'agents de contrôle devant pouvoir faire un achat-test sous une fausse identité afin de pouvoir détecter le refus de mettre en œuvre le droit de rétractation du consommateur dans le cas des contrats à distance. Une surveillance effective est impossible si les agents de contrôle

boek XV, titel 3, hoofdstuk 2, afdeling 8, WER waar bijvoorbeeld namaakgoederen onder vallen. Bedrijfsgeheimen worden niet geviseerd door deze bepaling.

De bevoegdheid om de onderneming te gelasten beroep te doen op een onafhankelijk laboratorium of onderzoeksinstelling, op kosten van de onderneming, wordt dan ook meer algemeen voorzien. Dit enkel in de mate dat de controleagenten zelf de nodige tests niet kunnen uitvoeren en er voldoende aanwijzingen zijn dat er zich ernstige problemen stellen met het bedoelde goed of de dienst. Er moet zekerheid zijn dat alle mogelijke vormen van fraude of misleiding in deze context opgespoord en vervolgd kunnen worden.

In reactie op het advies van de Raad van State (randnummer 16), kan verduidelijkt worden dat de onderneming een laboratorium of onderzoeksinstelling dient voor te stellen en daar bevestiging van dient te vragen bij de in artikel XV.2 bedoelde ambtenaren die verantwoordelijk zijn voor het uitoefenen van de bevoegdheid.

Gevolg gevende aan het advies van de Raad van State (randnummer 17), werd de delegatie aan de Koning voor het aanvullen van de lijst van bepalingen die het mogelijk maken een onderneming te gelasten een goed of dienst te onderwerpen aan ontleding of controle, geschrapt.

Punt 6°

Er wordt een nieuw punt 9° ingevoegd in artikel XV.3 dat voorziet in de bevoegdheid om testaankopen/mystery shopping te doen zoals voorzien in artikel 9(3)d van de CPC-verordening. Het komt in de plaats van het bestaande artikel XV.3/1 dat in beperkte mate mystery shopping mogelijk maakt.

Teneinde op een effectieve wijze toezicht te kunnen houden op de naleving van de rechtsregels ter bescherming van consumenten, kan het nodig zijn dat de controleambtenaar deelneemt aan het handelsverkeer en zich voordoet als een consument.

Door de digitalisering van de handel, is het tevens nodig dat de controleambtenaren online aankopen kunnen simuleren. Hiervoor dienen evenwel vaak contactgegevens verstrekt te worden.

In overweging (13) van de CPC-verordening wordt het belang van deze bevoegdheid benadrukt middels het voorbeeld dat controleambtenaren een testaankoop moeten kunnen doen met gebruikmaking van een fictieve identiteit om de weigering om uitvoering te geven aan het herroepingsrecht van de consument bij overeenkomsten op afstand op te sporen. Indien de

doivent communiquer leur véritable identité pendant ces contrôles. C'est pourquoi le règlement dispose que les agents de contrôle doivent pouvoir agir sous une qualité fictive. Une telle compétence existe déjà depuis un certain temps dans d'autres États membres. C'est par exemple prévu à l'article L512-16 du Code de la consommation français. Aux Pays-Bas aussi, cette compétence a déjà été confirmée dans la jurisprudence (voir par exemple la décision du *College van Beroep voor bedrijfsleven* du 8 juillet 2015 (ECLI:NL:CBB:2015:191), qui a également été suivie par le tribunal de Rotterdam (ECLI:NL:RBROT:2013:CA0879)).

Le règlement mentionne uniquement des "achats-tests" mais des actes liés à la conclusion du contrat doivent aussi pouvoir être réalisés. Il peut s'agir d'actes visant la conclusion du contrat ou en exécution de celui-ci. En tant qu'acte visant la conclusion du contrat, on peut penser par exemple à un entretien d'orientation avec le commerçant au cours duquel des informations sont demandées concernant un produit. Par actes d'exécution du contrat, on entend par exemple aussi une demande d'indemnisation via un formulaire. La compétence de faire du mystery shopping n'implique donc pas qu'un achat doive avoir lieu à chaque fois. Simplement se comporter comme un consommateur qui finalement n'effectue pas d'achat est aussi une possibilité.

Un agent de contrôle doit pouvoir poser des actes tant juridiques que réels sans devoir s'identifier en tant que tel.

L'agent de contrôle ne peut inciter le commerçant à poser des actes qu'il n'aurait pas posés vis-à-vis d'un consommateur. L'article souligne que la provocation est interdite.

Une identité fictive sera parfois nécessaire pour découvrir la véritable façon d'agir de l'entreprise vis-à-vis des consommateurs. Dans certains cas, il sera en effet impossible de déceler des infractions sans se faire passer pour un consommateur, par exemple pour ce qui concerne la fourniture des informations précontractuelles. Si un agent de contrôle se présente comme tel au début du contrôle, il est évident que l'entreprise fournira les informations précontractuelles exigées.

Les agents de contrôle qui utilisent la compétence de faire des achats-tests doivent consigner par écrit dans un rapport leurs constatations et les événements survenus pendant l'exercice de cette compétence. Le rapport précité garantit que le comportement de l'agent de contrôle

controleambtenaren tijdens deze controles hun werkelijke identiteit zouden dienen te verschaffen, is een effectief toezicht onmogelijk. Daarom schrijft de verordening voor dat de controleambtenaren moeten kunnen opereren onder een fictieve hoedanigheid. Dergelijke bevoegdheid bestaat reeds geruime tijd in andere lidstaten. Het is bijvoorbeeld voorzien in artikel L512-16 van de Franse *Code de la consommation*. Ook in Nederland werd deze bevoegdheid reeds bevestigd in de rechtspraak (zie bijvoorbeeld de uitspraak van het College van Beroep voor bedrijfsleven van 8 juli 2015 (ECLI:NL:CBB:2015:191) dewelke tevens gevolgd werd door de Rechtbank van Rotterdam (ECLI:NL:RBROT:2013:CA0879)).

In de verordening wordt enkel melding gemaakt van "testaankopen", maar tevens moeten handelingen gerelateerd aan het sluiten van de overeenkomst kunnen worden verricht. Dit kunnen handelingen zijn gericht op de sluiting van de overeenkomst of ter uitvoering ervan. Als handeling gericht op de sluiting van de overeenkomst kan bijvoorbeeld worden gedacht aan een oriënterend gesprek bij de handelaar waarin informatie over een product wordt gevraagd. Met handelingen ter uitvoering van de overeenkomst wordt bijvoorbeeld ook een vordering tot compensatie middels een formulier bedoeld. De bevoegdheid om aan mystery shopping te doen, houdt dus niet in dat er ook telkens een aankoop moeten gebeuren. Zich louter gedragen als een consument die uiteindelijk geen aankoop verricht, is ook een mogelijkheid.

Een controleambtenaar moet zowel rechtshandelingen als feitelijke handelingen kunnen stellen zonder zich bekend te maken als controleambtenaar.

De controleambtenaar mag de handelaar niet aanzetten tot handelingen die hij ten aanzien van een consument niet zou hebben verricht. In het artikel wordt benadrukt dat uitlokking verboden is.

Een fictieve identiteit zal soms nodig zijn om de werkelijke handelswijze van de onderneming ten aanzien van consumenten te achterhalen. In bepaalde gevallen zal het immers onmogelijk zijn om inbreuken te achterhalen zonder zich voor te doen als consument, zoals dit bijvoorbeeld het geval zal zijn bij het verstrekken van precontractuele informatie. Indien een controleambtenaar zich in dit geval bij de aanvang van de controle kenbaar zou maken, zal de onderneming uiteraard de vereiste precontractuele informatie verstrekken.

Controleambtenaren die gebruik maken van de bevoegdheid om testaankopen te doen dienen hun vaststellingen en de gebeurtenissen die plaatsgevonden hebben tijdens de uitoefening van deze bevoegdheid neer te schrijven in een verslag. Voormeld verslag garandeert

puisse subir un contrôle judiciaire par la suite. Cette méthode est conforme à ce que prévoit l'article R.512-8 du Code de la consommation français, qui reprend également une série de mentions obligatoires pour les cas dans lesquels le mystery shopping a été appliqué. Comme le suggère le Conseil d'État (considérant 19), les éléments devant au minimum figurer dans le rapport de mystery shopping ont été précisés. Quand une identité fictive a été utilisée, celle-ci sera reprise dans le rapport.

Conformément au règlement CPC, les agents de contrôle pourront utiliser la compétence de mystery shopping pour une gamme bien plus large d'infractions, en conséquence de quoi l'actuel article XV.3/1 CDE n'est plus suffisante.

La disposition prévoit également que les montants payés par l'agent de contrôle dans le cadre de l'exécution d'un achat-test puissent être récupérés auprès du contrevenant. Ceci ne s'applique que lorsque les agents de contrôle ont pu constater une infraction à la suite de l'exécution de cet achat-test. Ces montants doivent être remboursés dans un délai raisonnable.

En réaction à l'avis du Conseil d'État (considérant 18), il peut être indiqué que l'abrogation de l'article XV.6 CDE inscrite dans l'avant-projet, qui prévoit que les agents visés à l'article XV.2 sont soumis à la surveillance du ministère public, est supprimée.

Art. 5

L'article XV.3/1 CDE est abrogé étant donné qu'il est remplacé par l'article XV.3, 9° (article 4, 8° du présent projet de loi).

Art. 6

Il est toujours possible pour les entreprises malhonnêtes de causer à court terme d'immenses dégâts à un grand nombre de consommateurs. Les agents de contrôle doivent dès lors disposer de la compétence de prendre des mesures temporaires afin de prévenir les préjudices graves aux intérêts collectifs des consommateurs.

Les consommateurs utilisent de plus en plus internet pour acheter des produits ou acquérir des services. L'environnement numérique permet cependant aux entreprises malhonnêtes de faire un grand nombre de victimes facilement et en peu de temps. On peut par

dat de handelswijze van de controleambtenaar achteraf een rechterlijke toetsing kan ondergaan. Deze werkwijze ligt in de lijn van hetgeen voorzien wordt in artikel R.512-8 van de Franse *Code de la consommation* waarin tevens een aantal verplichte vermeldingen opgenomen zijn voor de gevallen waarin mystery shopping toegepast werd. Zoals de Raad van State voorstelt (randnummer 19), werd geëxpliciteerd welke elementen minimaal in het verslag van de mystery shopping worden opgenomen. Wanneer gebruik werd gemaakt van een fictieve identiteit zal deze worden opgenomen in het verslag.

Ingevolge de CPC-verordening moeten controleambtenaren voor een veel ruimer scala van inbreuken gebruik kunnen maken van de bevoegdheid tot mystery shopping waardoor het huidige artikel XV.3/1 WER niet meer voldoende is.

In de bepaling wordt ook voorzien dat de door de controleambtenaar betaalde bedragen in het kader van het uitvoeren van een testaankoop, teruggevorderd kunnen worden van de overtreder. Dit is slechts van toepassing, indien de controleagenten een inbreuk hebben vastgesteld naar aanleiding van de uitvoering van die testaankoop. Die bedragen moeten binnen een redelijke termijn terugbetaald worden.

In reactie op het advies van de Raad van State (randnummer 18) kan aangegeven worden dat de in het voorontwerp ingeschreven opheffing van artikel XV.6 WER, dat voorziet in toezicht door het openbaar ministerie op de in artikel XV.2 bedoelde ambtenaren, geschrapt wordt.

Art. 5

Het artikel XV.3/1 WER wordt opgeheven aangezien het vervangen wordt door art. XV.3, 9° (artikel 4, 8° van voorliggende wetsontwerp).

Art. 6

Het is voor malafide ondernemingen nog steeds mogelijk om op een korte termijn zeer veel schade te berokkenen aan een groot aantal consumenten. Controleambtenaren moeten dan ook over de bevoegdheid beschikken om tijdelijke maatregelen te nemen om ernstige schade voor de collectieve belangen van consumenten te voorkomen.

Consumenten maken steeds meer gebruik van het internet om producten te kopen of diensten af te nemen. Voor malafide ondernemingen maakt de digitale omgeving het evenwel gemakkelijk om op korte termijn veel slachtoffers te maken. Gedacht kan bijvoorbeeld

exemple penser à une entreprise qui offre des produits à des prix excessivement intéressants, mais ne les livre jamais par la suite et n'a d'ailleurs jamais eu l'intention de le faire. Un autre exemple est celui d'une entreprise qui propose un produit à un prix très bas, mais quand le consommateur accepte cette offre, il apparaît par la suite qu'il est lié par un abonnement coûteux via lequel il reçoit un produit tous les mois alors qu'il ne voulait l'acheter qu'une seule fois.

Le nouveau règlement CPC exige dès lors que les agents de contrôle puissent rapidement et efficacement mettre fin aux infractions à la législation de protection des consommateurs dans l'environnement numérique. Cette compétence a été insérée à l'article XV.5/1.

Dans les cas où un risque de grave préjudice aux intérêts collectifs des consommateurs ou la continuation de ce préjudice peuvent être évités, les agents de contrôle doivent disposer de la compétence d'intervenir de façon efficace. Pour cela, certains agents doivent avoir la compétence de retirer du contenu d'interfaces en ligne ou d'afficher un avertissement. Cette compétence est limitée aux agents spécifiquement désignés par le ministre.

Cette compétence diverge de l'article 39*bis* du Code d'instruction criminelle dans la mesure où aucun autre acte d'enquête ne sera exécuté concernant l'interface en ligne et où la compétence sera uniquement utilisée pour protéger les intérêts des consommateurs.

Il est possible que le retrait du contenu d'une interface en ligne menace la liberté d'expression. Afin de répondre à cela, les garanties de proportionnalité et de subsidiarité sont ancrées dans l'article XV.5/1 CDE. La liberté d'expression est protégée par l'article 19 de la Constitution, l'article 10 de la Convention européenne des droits de l'homme (CEDH) et l'article 11 de la Charte des droits fondamentaux de l'Union européenne.

Conformément à l'article 10, deuxième alinéa de la CEDH, l'exercice de ce droit fondamental peut toutefois faire l'objet de restrictions lorsque celles-ci sont prévues par la loi et sont nécessaires dans une société démocratique, notamment en vue de la défense de l'ordre, de la prévention du désordre et des infractions pénales et de la protection des droits d'autrui. Le présent projet de loi prévoit des règles légales pour la compétence et garantit la protection des droits des consommateurs comme l'exige le règlement CPC. L'exercice de cette compétence portera sur les données commerciales et il est donc souhaitable, lors de la pondération des intérêts,

worden aan een onderneming die producten tegen uitermate interessante prijzen aanbiedt, maar ze nadien nooit levert en nooit de bedoeling heeft gehad om te leveren. Een ander voorbeeld is een onderneming die een product aanbiedt tegen een zeer lage prijs, maar wanneer de consument ingaat op dit aanbod, blijkt later dat hij vast zit aan een duur abonnement waarbij hij maandelijks een product ontvangt terwijl hij het product slechts eenmalig wou aankopen.

De nieuwe CPC-verordening vereist dan ook dat controleambtenaren in de digitale omgeving snel en doeltreffend de inbreuken op consumentenbeschermende wetgeving kunnen stopzetten. Deze bevoegdheid werd ingevoegd in artikel XV.5/1.

In gevallen waar een gevaar van ernstige schade aan collectieve consumentenbelangen of de voortzetting van die schade voorkomen kunnen worden, moeten controleambtenaren over de bevoegdheid beschikken om op een efficiënte wijze op te treden. Hiervoor moeten bepaalde ambtenaren de bevoegdheid hebben om inhoud te verwijderen van online interfaces of om een waarschuwing weer te geven. Deze bevoegdheid wordt beperkt tot de specifiek door de minister aangeduide ambtenaren.

Deze bevoegdheid wijkt af van artikel 39*bis* van het Wetboek van Strafvordering in die mate dat er geen verdere onderzoeksdaden gesteld zullen worden met betrekking tot de online interface en de bevoegdheid enkel gebruikt zal worden tot bescherming van de belangen van consumenten.

Middels de verwijdering van inhoud van een online interface, kan mogelijks de vrijheid van meningsuiting in het gedrang komen. Om hieraan tegemoet te komen, worden de waarborgen van proportionaliteit en subsidiariteit verankerd in het artikel XV.5/1 WER. De vrijheid van meningsuiting wordt beschermd door artikel 19 van de Grondwet, artikel 10 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM) en artikel 11 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie.

Overeenkomstig artikel 10, tweede lid van het EVRM kan de uitoefening van dit grondrecht evenwel beperkt worden indien dit bij wet voorzien is en noodzakelijk is in een democratische samenleving, onder andere teneinde wanordelijkheden en strafbare feiten te voorkomen en de rechten van anderen te beschermen. Onderhavig wetsontwerp voorziet in een wettelijke regeling van de bevoegdheid en waarborgt de bescherming van consumentenrechten zoals vereist is door de CPC-verordening. De uitoefening van deze bevoegdheid zal betrekking hebben op commerciële gegevens waardoor het wenselijk is, om bij de afweging van de belangen, meer gewicht

de donner plus de poids aux intérêts des consommateurs qu'à la liberté d'expression de l'entreprise.

La compétence de retirer du contenu d'interfaces en ligne ou d'afficher un avertissement sera uniquement utilisée si aucun autre moyen efficace n'est disponible. L'exigence de proportionnalité doit toujours être respectée étant donné que la compétence ne peut être utilisée que lorsqu'il est question d'un risque de grave préjudice aux intérêts collectifs des consommateurs. Ces garanties doivent faire en sorte que le droit d'entreprendre, tel que prévu à l'article 16 de la Charte des droits fondamentaux de l'Union européenne, soit respecté.

Le retrait d'un contenu, la restriction de l'accès à une interface en ligne, la suppression d'un nom de domaine ou l'affichage d'un avertissement doivent également toujours être confirmés par le ministère public dans un délai de quarante-huit heures. À défaut, le retrait, la restriction ou la suppression seront levés de plein droit. En outre, il est prévu que le ministère public dispose toujours de la possibilité de lever la mesure confirmée et qu'un recours puisse être formé contre cette mesure. Celui-ci a été précisé, comme l'a recommandé le Conseil d'État (considérant 26).

Toujours selon les indications du Conseil d'État (considérant 25), le paragraphe 1er a été complété par un alinéa qui dispose clairement que le ministère public peut également ordonner aux agents visés à l'alinéa 1er de prendre les mesures, et ce dans les mêmes conditions que les mesures qui sont prises à l'initiative des agents et doivent être confirmées. Les conditions sont par exemple qu'il faut au préalable tenter de prendre contact avec l'entreprise responsable de l'interface en ligne.

Avant de procéder à un retrait, à une restriction de l'accès, à une suppression ou à l'affichage d'un avertissement, l'entreprise, si elle peut être identifiée sur la base des informations disponibles sur l'interface en ligne (cf. l'article XII.6 CDE), doit toujours avoir la possibilité de régulariser elle-même l'interface en ligne afin d'éviter le risque de préjudice grave aux intérêts collectifs des consommateurs. Elle doit donner suite au signalement de l'agent de contrôle dans un délai de vingt-quatre heures. Une exception à cette possibilité de régularisation de l'entreprise est prévue pour les cas d'extrême urgence motivée.

Dans de nombreux cas de fraude en ligne, il est pratiquement impossible d'identifier l'entreprise responsable

toe te kennen aan de belangen van consumenten dan aan de vrijheid van meningsuiting van de onderneming.

De bevoegdheid om inhoud te verwijderen van online interfaces of om een waarschuwing weer te geven zal enkel gebruikt worden indien er geen andere doeltreffende middelen voorhanden zijn. De vereiste van proportionaliteit dient ook steeds gerespecteerd te worden aangezien de bevoegdheid enkel gebruikt mag worden wanneer er sprake is van een risico op ernstige schade aan de collectieve consumentenbelangen. Deze waarborgen dienen ervoor te zorgen dat het recht op ondernemerschap zoals voorzien in artikel 16 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie gerespecteerd wordt.

Tevens dienen de verwijdering van inhoud, de beperking van toegang tot een online interface, de schrapping van een domeinnaam of de weergave van een waarschuwing steeds binnen de termijn van achtenveertig uur door het openbaar ministerie bevestigd te worden. Bij gebreke hieraan, zal de verwijdering, beperking of schrapping van rechtswege opgeheven worden. Daarnaast wordt voorzien dat het openbaar ministerie steeds over de mogelijkheid beschikt om de bevestigde maatregel op te heffen en dat tegen de maatregel beroep ingesteld kan worden. Dit laatste werd, zoals aanbevolen door de Raad van State, verduidelijkt (randnummer 26).

Eveneens op aangeven van de Raad van State (randnummer 25) werd paragraaf 1 aangevuld met een lid dat duidelijk stelt dat het openbaar ministerie de in het eerste lid bedoelde ambtenaren ook kan bevelen de maatregelen te nemen. Dit onder dezelfde voorwaarden als de maatregelen die op initiatief van de ambtenaren worden genomen en bevestigd moeten worden. De voorwaarden zijn bijvoorbeeld dat getracht moet worden voorafgaandelijk contact op te nemen met de onderneming verantwoordelijk voor de online interface.

Alvorens overgegaan zal worden tot een verwijdering, beperking van toegang, schrapping of weergave van een waarschuwing zal de onderneming, indien zij geïdentificeerd kan worden op basis van de informatie beschikbaar op de online interface (cf. artikel XII.6 WER), de mogelijkheid krijgen om zelf de online interface te regulariseren teneinde het gevaar van ernstige schade aan de collectieve consumentenbelangen te vermijden. Zij dient binnen de termijn van vierentwintig uur gevolg te geven aan de melding van de controleambtenaar. Er wordt in een uitzondering op deze regularisatiemogelijkheid van de onderneming voorzien voor gevallen van gemotiveerde hoogdringendheid.

In veel gevallen van online fraude is een identificatie van de verantwoordelijke onderneming vrijwel

en raison de l'utilisation de fausses identités et données. Afin de permettre une intervention efficace contre de telles entreprises, les agents de contrôle devront disposer de la compétence d'ordonner aux fournisseurs de services de communications électroniques et à l'instance qui enregistre les noms de domaine de prévenir, limiter ou faire cesser les infractions graves aux droits des consommateurs.

La réaction de l'entreprise visée au paragraphe 2 doit avoir pour conséquence que "le risque de préjudice grave pour les intérêts collectifs des consommateurs" soit évité. Si telle n'est pas la conséquence de la réaction, la mesure peut encore être prise. La réaction doit donc être efficace. Lors de la prise de contact, les infractions suspectées et les éventuelles suites de l'absence de mise en conformité/d'adaptation de l'interface en ligne seront indiquées.

Le ministère public veille à ce que la disposition soit correctement respectée par les agents de contrôle puisqu'il doit confirmer la mesure dans un délai de 48 heures et peut également la lever à tout moment.

À la suite de l'avis du Conseil d'État (considérant 20) concernant le principe *non bis in idem*/de la double sanction, il a été inséré dans la disposition en projet XV.60/12, qui porte sur les éléments devant figurer dans la décision d'infliger une amende administrative, un nouveau point 6° qui dispose qu'il faut indiquer dans la décision, le cas échéant, comment et dans quelle mesure il a été tenu compte des mesures visées aux articles XV.5/1, § 1er, ou XV.31/2/1 lors de la détermination du montant de l'amende administrative. Lors de la détermination de la valeur de l'amende administrative, il faut donc tenir compte des mesures éventuellement prises. De cette manière, il y a un lien clair et une corrélation possible entre les deux procédures.

Art. 7

L'insertion du livre XV dans le Code de droit économique a apporté la nouveauté suivante: les agents chargés de la surveillance des dispositions de ce code peuvent aussi fournir des informations et des avis. À côté des avertissements et des sanctions, ce que l'on appelle les "guidelines" constituent un instrument utile pour parvenir à une bonne application de la législation par les entreprises. Ces dernières années une grande importance y a été attribué et des guidelines ont été rédigées dans de nombreux domaines. La pratique

onmogelijk omdat er gebruik gemaakt wordt van valse identiteiten en gegevens. Om een doelmatig optreden tegen zulke ondernemingen mogelijk te maken, zullen de controleambtenaren over de bevoegdheid moeten beschikken om de aanbieders van openbare elektronische communicatiediensten en de instantie die de domeinnamen registreert te gelasten om de ernstige inbreuken op consumentenrechten te voorkomen, beperken of beëindigen.

De reactie van de onderneming bedoeld in paragraaf 2 moet tot gevolg hebben dat "het gevaar voor ernstige schade aan de collectieve consumentenbelangen" wordt vermeden. Heeft de reactie dit niet tot gevolg, kan de maatregel alsnog genomen worden. De reactie moet dus afdoende zijn. Bij de contactname zullen de vermoedelijke inbreuken en de eventuele gevolgen van het niet conformeren/aanpassen van de online interface aangegeven worden.

Het openbaar ministerie ziet erop toe dat deze bepaling correct wordt nageleefd door de controleagenten daar zij de maatregel dienen te bevestigen binnen een termijn van 48 uur en deze ook te allen tijde kunnen opheffen.

In navolging van het advies van de Raad van State (randnummer 20) met betrekking tot het principe van non bis in *idem*/dubbele sanctionering, werd in de ontworpen bepaling XV.60/12, die betrekking heeft op de elementen die in de beslissing tot het opleggen van een administratieve geldboete aanwezig moeten zijn, een nieuw punt 6° ingevoegd dat stelt dat in de beslissing aangegeven moet worden, in voorkomend geval, hoe en in welke mate rekening gehouden is met de maatregelen bedoeld in de artikelen XV.5/1, § 1, of XV.31/2/1 bij het bepalen van het bedrag van de administratieve geldboete. Bij het bepalen van de hoogte van de administratieve geldboete, moet dus rekening gehouden worden met de eventueel genomen maatregelen. Op deze manier is er een duidelijke band en mogelijke wisselwerking tussen beide procedures.

Art. 7

Met de invoeging van boek XV in het Wetboek van economisch recht was nieuw dat de ambtenaren die toezicht houden op de naleving van de bepalingen van dit wetboek, ook informatie en adviezen kunnen verschaffen. Naast waarschuwingen en bestraffing, vormen zogenaamde guidelines een nuttig instrument om tot een goede toepassing van de wetgeving door ondernemingen te komen. De voorbije jaren werd daarop sterk ingezet en zijn er guidelines in tal van domeinen opgesteld. De praktijk leert dat ze uiterst nuttig kunnen

nous enseigne qu'elles peuvent être très utiles et offrir un point d'appui aux entreprises dans l'application d'une réglementation souvent complexe.

L'occasion est mise à profit afin de prévoir que le champ d'application de l'article XV.7 soit élargi à toutes les législations de protection du consommateur faisant l'objet de la surveillance et ne se limite donc plus au Code de droit économique.

Art. 8 et 9

L'article XV.16/1 CDE est abrogé étant donné qu'il est remplacé par l'article XV.3, 8° (article 4, 5°, du présent projet). La référence dans l'article XV.16/2 CDE doit donc elle aussi être adaptée.

Art. 10 à 13

Les adaptations des articles 10 à 13 ont pour objectif de mettre en œuvre les dispositions de l'article 9 (4) b) et c) du règlement CPC. Celles-ci prévoient que les autorités compétentes doivent avoir d'une part la compétence "de chercher à obtenir ou d'accepter de la part du professionnel (entreprise) responsable de l'infraction couverte par le présent règlement des engagements tendant à mettre fin à l'infraction" et d'autre part "le pouvoir de recevoir de la part du professionnel, sur l'initiative de ce dernier, des engagements supplémentaires en matière de mesures correctives en faveur des consommateurs affectés par l'infraction supposée couverte par le présent règlement ou, le cas échéant, de tenter d'obtenir des engagements de la part du professionnel en vue d'offrir des mesures correctives adéquates pour les consommateurs affectés par ladite infraction".

Jusqu'à présent, cette possibilité n'était prévue que partiellement dans le droit de la consommation. Dans le cadre de la procédure d'avertissement, il est maintenant explicitement indiqué que l'entreprise peut s'engager à mettre fin à l'infraction et que cet engagement peut être accepté (article 13). En outre, un article spécifique (XV.31/2 CDE) concernant les engagements est inséré.

L'engagement de l'entreprise est une forme de notification formelle, sous quelque forme que ce soit, qu'elle va cesser les infractions et, le cas échéant, indemniser les consommateurs lésés. Ceci peut se faire après une phase de négociation avec les agents de contrôle concernés mais l'initiative est laissée à l'entreprise concernée. Lorsqu'un avertissement est donné, la possibilité de l'engagement est bien mentionnée de façon explicite,

zijn en ondernemingen houvast kunnen bieden bij de toepassing van de, vaak complexe, regelgeving.

Er wordt van de gelegenheid gebruik gemaakt om te voorzien dat het toepassingsveld van artikel XV.7 wordt uitgebreid tot alle consumentenwetgevingen, waarop toezicht wordt gehouden, en dus niet meer beperkt blijft tot het Wetboek van economisch recht.

Art. 8 en 9

Het artikel XV.16/1 WER wordt opgeheven aangezien het vervangen wordt door art. XV.3, 8° (artikel 4, 5°, van voorliggend ontwerp). De verwijzing in artikel XV.16/2 WER moet dus ook worden aangepast.

Art. 10 tot 13

De aanpassingen in de artikelen 10 tot en met 13 hebben tot doel uitvoering te geven aan de bepalingen van artikel 9 (4) b) en c) van de CPC-verordening. Deze voorzien enerzijds dat de bevoegde autoriteiten de bevoegdheid moeten hebben om "toezeggingen tot het beëindigen van de inbreuk trachten te verkrijgen of aanvaarden van de handelaar (onderneming) die verantwoordelijk is voor de inbreuk die onder deze verordening valt" en anderzijds "de bevoegdheid om van de handelaar, op diens initiatief, aanvullende toezeggingen tot herstel te verkrijgen in het belang van consumenten die nadeel hebben ondervonden van de vermoede inbreuk die onder deze verordening valt, of, waar passend, toezeggingen van de handelaar te verkrijgen die adequaat herstel bieden aan consumenten die nadeel ondervinden van die inbreuk".

Deze mogelijkheid was tot op heden slechts deels voorzien in het consumentenrecht. In het kader van de waarschuwingsprocedure wordt nu expliciet aangegeven dat de onderneming kan toezeggen om de inbreuk stop te zetten en dat deze toezegging kan worden aanvaard (artikel 13). Daarnaast wordt een specifieke artikel ingevoegd (XV.31/2 WER), met betrekking tot de toezeggingen.

De toezegging van de onderneming is een vorm van formele kennisgeving, in gelijk welke vorm, dat ze de inbreuken zal stopzetten en, in voorkomend geval, de benadeelde consumenten zal vergoeden. Dit kan tot stand komen na een onderhandelingsfase met de betrokken controleagenten maar het initiatief wordt gelaten aan de betrokken onderneming. Indien een waarschuwing wordt gegeven, wordt de mogelijkheid van de toezegging

avec les conséquences possibles d'un tel engagement, comme éventuellement la fin de l'action répressive.

Un engagement ne fait pas obstacle à des poursuites ultérieures. Dans le deuxième alinéa de l'article XV.31, § 3, CDE, il est toutefois précisé que la possibilité existe de mettre fin à l'action répressive lorsque l'agent de contrôle accepte l'engagement et que l'entreprise a indemnisé le préjudice éventuellement subi par les consommateurs. Ceci peut être le cas quand, après la phase de négociation, des garanties suffisantes sont mises en places et un accord est obtenu entre les agents de contrôle concernés et l'entreprise. De ce point de vue, un engagement d'une entreprise peut éviter une poursuite de l'action répressive. Cela ne sera le cas que lorsqu'il est accepté sans plus par les agents de contrôle et que ces derniers ne prennent aucune autre mesure d'application (rédaction d'un procès-verbal). Il convient en effet de souligner qu'il n'existe aucunement une obligation vis-à-vis des agents de contrôle de cesser l'action répressive. Il est toujours possible que d'autres mesures d'application soient prises contre l'entreprise concernée dont l'engagement a été accepté et qui a réparé le préjudice des consommateurs.

La notion de l'engagement peut être utilisée pour obtenir plus rapidement un résultat concret. L'entreprise cesse l'infraction et les consommateurs peuvent être indemnisés. L'avantage pour l'entreprise est que l'action répressive peut s'arrêter mais en tout cas, il sera tenu compte de l'engagement lors de la détermination du montant de l'amende administrative (voir également considérant 20 de l'avis du Conseil d'État).

Un engagement qui a été accepté par l'agent de contrôle peut être rendu public. Cela n'est pas le cas des engagements proposés par l'entreprise mais jugés insuffisants par l'agent de contrôle: les mesures que l'entreprise propose ne font dans ce cas pas cesser l'infraction, ou pas de façon suffisante.

Art. 14 et 15

L'article 9 (4) a) du règlement CPC énonce que les autorités compétentes doivent disposer de la compétence de prendre des mesures provisoires afin d'éviter le risque de préjudice grave pour les intérêts collectifs des consommateurs.

Dans certains cas, les pratiques des entreprises causent un préjudice direct aux consommateurs (ou à un groupe de consommateurs) sans qu'il puisse

wel expliciet vermeld, met de mogelijke gevolgen van dergelijke toezegging, zoals ook eventueel het stopzetten van de handhaving.

Een toezegging staat verdere handhaving niet in de weg. In het tweede lid van artikel XV.31, § 3, WER wordt evenwel verduidelijkt dat de mogelijkheid bestaat dat de handhaving beëindigd wordt, indien de controleagent de toezegging aanvaardt en de onderneming de schade die consumenten eventueel geleden hebben, vergoed. Dit kan het geval zijn wanneer, na de onderhandelingsfase, er voldoende garanties zijn ingebouwd en er een akkoord wordt bekomen tussen de betrokken controleagenten en de onderneming. In dat opzicht kan een toezegging van een onderneming vermijden dat er verdere handhaving zal gebeuren. Slechts als ze zonder meer wordt aanvaard door de controleagenten en ze geen verdere handhavende stappen (opstellen van een proces-verbaal) nemen, zal dit het geval zijn. Benadrukt dient namelijk te worden dat er geenszins een verplichting bestaat ten aanzien van de controleagenten om de handhaving te staken. Het is nog steeds mogelijk dat nog andere handhavingsmaatregelen genomen worden lastens de betrokken onderneming waarvan de toezegging aanvaard werd en die de schade van consumenten vergoed heeft.

De figuur van de toezegging kan gebruikt worden om sneller concreet resultaat te bekomen. De onderneming staakt de inbreuk en consumenten kunnen vergoed worden. Het voordeel voor de onderneming is dat mogelijks de handhaving wordt gestaakt maar in elk geval, dat rekening gehouden zal worden met de toezegging bij het bepalen van het bedrag van de administratieve geldboete (zie ook randnummer 20 van het advies van de Raad van State).

Een toezegging die aanvaard werd door de controleagent, kan openbaar gemaakt worden. Dit is niet het geval voor toezeggingen die de onderneming voorstelt, maar die als onvoldoende worden beoordeeld door de controleagent: de maatregelen die de onderneming voorstelt, stellen in dit geval geen of onvoldoende einde aan de inbreuk.

Art. 14 en 15

Art. 9 (4) a) van de CPC-verordening stelt dat de bevoegde autoriteiten over de bevoegdheid moeten beschikken om tijdelijke maatregelen te nemen om het gevaar van ernstige schade voor de collectieve belangen van consumenten te voorkomen.

In bepaalde gevallen veroorzaken de praktijken van ondernemingen directe schade aan (een groep) consumenten zonder dat die praktijken onmiddellijk stopgezet

immédiatement être mis fin à ces pratiques. Il s'agit par exemple des pratiques des télévendeurs appelant des consommateurs au sujet d'offres de réductions pour du shopping en ligne, des voyages avantageux… qui se révèlent finalement fausses ou bien plus chères que prévues, ou de (faux) rappels envoyés par de prétendus bureaux de recouvrement qui ne sont pas inscrits dans un registre officiel. Dans de telles situations, avertir les consommateurs peut être une méthode efficace pour éviter un préjudice supplémentaire.

Procéder à la publication des données d'identification des entreprises menant des pratiques préjudiciables (*"name and shame"*) peut également inciter les entreprises à cesser ces pratiques.

Avant de procéder à la publication des données d'une entreprise, la possibilité doit être accordée à celle-ci de mettre fin elle-même à la pratique nuisible. Ce n'est que lorsque l'entreprise ne réagit pas dans les temps, qu'aucun contact n'est possible ou que l'entreprise refuse de mettre fin à la pratique nuisible que l'on peut procéder à la publication. Quand l'entreprise s'engage à mettre fin à l'infraction et a respecté cet engagement, la publication est retirée. L'engagement lui-même peut, conformément à l'article XV.31/2 § 1er, alinéa 2, toujours être rendu public. Le non-respect d'un engagement peut faire l'objet de sanctions.

Pendant la première phase, l'entreprise est informée des faits qui sont à la base de la publication éventuelle (les infractions), de la possibilité de publication en elle-même, des façons dont la publication peut être évitée et des étapes pouvant être entreprises pour annuler la publication. Chaque communication/réaction de l'entreprise devra être examinée avant de procéder à la publication. La compétence peut uniquement être appliquée lorsque des entreprises emploient des pratiques qui causent un préjudice aux consommateurs. Le préjudice devra être démontrable.

Sur les indications du Conseil d'État (considérant 30), les précisions suivantes sont encore apportées: il s'agit de publications de listes dites grises ou noires d'entreprises qui causent sciemment un préjudice aux consommateurs. Une manière importante d'éviter un préjudice inutile aux consommateurs est précisément de les informer suffisamment sur les possibles pratiques néfastes. Une entreprise a différentes possibilités pour éviter qu'il soit procédé à la publication. La manière la plus simple est de s'engager à faire cesser l'infraction, la publication s'arrête immédiatement à la fourniture de la preuve.

kunnen worden. Het gaat bijvoorbeeld om de praktijken van televerkopers waarbij consumenten opgebeld worden met aanbiedingen van een korting voor online shoppen, voordelig reizen, … die uiteindelijk vals blijken te zijn of veel duurder dan voorzien of (valse) aanmaningen die verstuurd worden door zogenaamde incassobureaus die niet ingeschreven zijn in een officieel register. In dergelijke situaties kan het verwittigen van de consumenten een efficiënte methode zijn om bijkomende schade te vermijden.

Door over te gaan tot de publicatie van de identificatiegegevens van ondernemingen die schadeverwekkende praktijken voeren (*"name and shame"*), kunnen de ondernemingen er tevens toe aangezet worden die praktijken stop te zetten.

Vooraleer over te gaan tot de publicatie van de gegevens van een onderneming moet aan de onderneming de mogelijk geboden worden om zelf de schadelijke praktijk stop te zetten. Slechts als de onderneming niet tijdig reageert, er geen contact mogelijk is of de onderneming weigert de schadelijke praktijk stop te zetten, kan overgegaan worden tot publicatie. Wanneer de onderneming toezegt om de inbreuk stop te zetten en dat zij haar toezegging heeft nageleefd, wordt de publicatie ingetrokken. De toezegging zelf kan, overeenkomstig artikel XV.31/2, § 1, tweede lid, wel nog steeds openbaar worden gemaakt. Het niet naleven van een toezegging kan het voorwerp uitmaken van sancties.

De onderneming wordt in de eerste fase op de hoogte gebracht van de feiten die aan de basis liggen van de mogelijke publicatie (de inbreuken), van de mogelijkheid van publicatie zelf, van de manieren waarop de publicatie vermeden kan worden en van welke stappen ondernomen kunnen worden om de publicatie ongedaan te maken. Elke mededeling/reactie van de onderneming zal onderzocht moeten worden vooraleer over te gaan tot de effectieve publicatie. De bevoegdheid kan slechts toegepast worden indien ondernemingen praktijken hanteren die schade veroorzaken aan consumenten. Die schade zal aantoonbaar moeten zijn.

Op aangeven van de Raad van State (randnummer 30) worden nog volgende verduidelijkingen gegeven: het gaat om publicaties van zogenaamde grijze of zwarte lijsten van ondernemingen die zich bewust schuldig maken aan het veroorzaken van schade aan consumenten. Een belangrijke manier om onnodige schade aan consumenten te vermijden, is net door de consumenten voldoende te informeren over mogelijke schadelijke praktijken. Een onderneming heeft verschillende mogelijkheden om te vermijden dat er overgegaan zal worden tot publicatie. De gemakkelijkste manier is om toe te zeggen dat ze

Après la fourniture de la preuve de la cessation, une publication déjà effectuée sera immédiatement arrêtée.

La publication des données d'identification dans des listes (liste noire/grise) ne relève en général pas de la compétence du ministère public. Si une confirmation par le ministère public devait avoir lieu, la responsabilité sera également transférée. La gestion des listes peut difficilement être laissée au ministère public. L'étape intermédiaire via le ministère public ne semble pas davantage nécessaire pour garantir les droits des entreprises. Il doit être question d'une infraction causant un préjudice aux consommateurs et d'un refus de cesser l'infraction (ou d'une absence de réaction). Il a dès lors été sciemment décidé de ne pas impliquer le ministère public.

Art. 16 et 17

L'article 9 (4) h) du règlement CPC exige que les autorités compétentes puissent (faire) imposer des sanctions. En Belgique, la législation relative à la protection des consommateurs forme une partie classique du droit pénal spécial. Quand des infractions sont constatées, un procès-verbal doit être établi, puis adressé au procureur du Roi, qui décide de façon discrétionnaire si une suite sera donnée au dossier, et le cas échéant laquelle. Cette règle générale connaît plusieurs exceptions, telles que la possibilité pour les agents de contrôle d'adresser au contrevenant un avertissement avec une période de régularisation (art. XV.31 CDE), la nouvelle notion de l'engagement et la procédure de transaction (règlement transactionnel administratif – art. XV.61 CDE). Cette dernière procédure est une possibilité de transmettre au contrevenant une proposition de somme dont le paiement éteint l'action publique. Le paiement de cette somme n'est toutefois pas une obligation. À défaut de paiement, le dossier est transmis au procureur du Roi qui peut à nouveau décider de façon discrétionnaire d'entreprendre ou non d'autres actions. Dans cette optique, la procédure de transaction ne peut dès lors pas être considérée comme une possibilité pour l'autorité compétente d'infliger une sanction.

Les procédures administratives de l'avertissement et de la transaction servent entre autres à éviter une intervention répressive immédiate et à décharger les parquets des infractions plus légères ou moins importantes qui peuvent tout de même avoir un grand impact sur les consommateurs. En première instance, la finalité n'est pas de sanctionner mais de faire cesser une pratique illégale. Si une sanction se révèle toutefois nécessaire, il doit y avoir des outils suffisants afin de réagir de façon

de inbreuk zal stopzetten. Na het leveren van het bewijs van stopzetting, zal een reeds gedane publicatie onmiddellijk worden stopgezet.

De publicatie van identificatiegegevens in lijsten (zwarte/grijze lijst) valt in de regel niet onder de bevoegdheid van het openbaar ministerie. Indien er een bevestiging zou moeten gebeuren door het openbaar ministerie, zal de verantwoordelijkheid ook overgaan. Het beheer van de lijsten kan moeilijk aan het openbaar ministerie overgelaten worden. De tussenstap via het openbaar ministerie lijkt ook niet noodzakelijk om de rechten van ondernemingen te waarborgen. Er moet al sprake zijn van een inbreuk die schade veroorzaakt aan consumenten en de weigering (of het ontbreken van reactie) om de inbreuk stop te zetten. Er is dan ook bewust gekozen om het openbaar ministerie hier niet in te betrekken.

Art. 16 en 17

Art. 9 (4) h) van de CPC-verordening vereist dat de bevoegde autoriteiten sancties kunnen (laten) opleggen. In België maakt de consumentenwetgeving klassiek deel uit van het bijzonder strafrecht. Wanneer inbreuken worden vastgesteld moet een proces-verbaal opgesteld worden dat gericht wordt aan de procureur des Konings die discretionair kan beslissen of, en in voorkomend geval, welk gevolg wordt gegeven aan het dossier. Op deze algemene regel zijn een aantal uitzonderingen voorzien, zoals de mogelijkheid voor de controleagenten om een waarschuwing met regularisatietermijn te richten aan de overtreder (art. XV.31 WER), de nieuwe figuur van de toezegging en de transactieprocedure (administratieve minnelijke schikking – art. XV.61 WER). Die laatste procedure is een mogelijkheid om een voorstel tot het betalen van een geldsom over te maken aan de overtreder dat, bij betaling, de strafvordering doet vervallen. De betaling van deze geldsom is echter geen verplichting. Wordt er niet betaald, dan wordt het dossier alsnog verstuurd naar de procureur des Konings die opnieuw discretionair kan beslissen om al dan niet verdere actie te ondernemen. De transactieprocedure kan in dat opzicht dan ook niet aanzien worden als het kunnen opleggen van een sanctie door de bevoegde autoriteit.

De administratieve procedures van de waarschuwing en de transactie dienen onder meer om te vermijden dat onmiddellijk sterk repressief opgetreden dient te worden en om de parketten te ontlasten van kleinere of minder belangrijke inbreuken die toch een grote impact kunnen hebben op consumenten. De finaliteit is in eerste instantie niet om te bestraffen maar om een onwettige praktijk stop te zetten. Indien sanctionering echter noodzakelijk blijkt, moeten er voldoende tools voorhanden zijn om gepast

adaptée à la grande diversité de types d'infractions et de contrevenants (d'une entreprise individuelle qui débute à de grandes multinationales). En conjonction avec l'obligation prévue par le règlement, qui veut que les autorités compétentes jouent un plus grand rôle dans la sanction, ceci a pour conséquence que le présent projet de loi opte pour différents types de sanctions possibles pouvant être appliquées en fonction de la situation.

L'article 16 prévoit l'insertion d'un nouveau titre 1/1 dans le livre XV qui porte sur la poursuite des infractions.

L'article 17, § 1er, dispose que quand des infractions sont constatées, cela peut conduire à l'application de la procédure de transaction, à une poursuite administrative (avec des amendes administratives), ou à une poursuite pénale, et ce sans préjudice des procédures particulières prévues dans le Code, entre autres celles prévues au titre 2, chapitre 2 du livre XV, comme par exemple l'amende administrative pouvant être infligée aux guichets d'entreprises conformément à l'article XV.65, ou la radiation de l'agrément des prêteurs visée aux articles XV.67 et suivants.

Concrètement, les procès-verbaux sont envoyés aux agents désignés par le ministre, qui décident de la procédure à appliquer. Ce ne sont donc pas les agents de contrôle eux-mêmes qui décident de la procédure qui sera appliquée. De cette manière, une politique prévoyant une application objective et uniforme de la loi peut être élaborée. Une disposition semblable permettant de choisir entre un règlement transactionnel (transaction) et une amende administrative existe par exemple pour le fonctionnaire sanctionnant visé à l'article 234 de la loi du 2 octobre 2017 réglementant la sécurité privée et particulière.

Art. 18 et 19

Les agents désignés conformément à l'article XV.60/4 décident s'il convient d'infliger une amende administrative, de prononcer une déclaration de culpabilité ou de classer le dossier sans suite. Ils peuvent le faire directement, lorsqu'ils ont reçu le dossier des agents désignés par le ministre ayant l'Économie dans ses attributions visés à l'article XV.60/1, mais aussi lorsqu'il apparaît clairement que le ministère public renonce aux poursuites ou que le délai est échu, comme visé à l'article XV.60/22.

Il existe donc trois catégories d'agents, à savoir ceux qui procèdent à la constatation des faits (article XV.2 CDE),

te reageren op de grote diversiteit aan types inbreuken en overtreders (van een startende éénmanszaak tot de grootste multinationals). Dit samen met de verplichting voorzien in de verordening dat de bevoegde autoriteiten zelf een grotere rol moeten spelen in de bestraffing, heeft tot gevolg dat met dit wetsontwerp is geopteerd voor verschillende types van mogelijke bestraffing die afhankelijk van de situatie toegepast kunnen worden.

Artikel 16 voorziet in de invoeging van een nieuwe titel 1/1 in boek XV dat betrekking heeft op de vervolging van de inbreuken.

Het artikel 17, § 1, bepaalt dat wanneer inbreuken worden vastgesteld, dit ofwel aanleiding kan geven tot het toepassen van de transactieprocedure ofwel tot een administratieve vervolging (met administratieve geldboetes), of tot een strafrechtelijke vervolging. Dit onverminderd bijzondere procedures voorzien in het Wetboek, onder meer deze bedoeld in titel 2, hoofdstuk 2 van boek XV zoals bijvoorbeeld de administratieve geldboete die opgelegd kan worden aan ondernemingsloketten overeenkomstig artikel XV.65 of de schrapping van de vergunning van kredietgevers bedoeld in artikel XV.67 en volgende.

Praktisch gezien worden de processen-verbaal toegezonden aan de door de minister aangeduide ambtenaren dewelke beslissen welke procedure toegepast zal worden. Het zijn dus niet de controleagenten zelf die bepalen welke procedure toepassing zal vinden. Op die manier kan een beleid worden uitgebouwd dat in een objectieve en uniforme handhaving voorziet. Een gelijkaardige regeling waarbij er een keuze bestaat tussen een minnelijke schikking (transactie) of administratieve geldboete, bestaat bijvoorbeeld voor de sanctieambtenaren bedoeld in artikel 234 van de wet van 2 oktober 2017 tot regeling van de private en bijzondere veiligheid.

Art. 18 en 19

De overeenkomstig artikel XV.60/4 aangewezen ambtenaren beslissen of er wordt overgegaan tot het opleggen van een administratieve geldboete, het uitspreken van een schuldigverklaring of het klasseren van het dossier zonder gevolg. Ze kunnen dit rechtstreeks doen, wanneer ze het dossier ontvangen hebben van de door de minister bevoegd voor Economie aangestelde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/1, maar ook wanneer duidelijk blijkt dat het openbaar ministerie afziet van vervolging of de termijn is verstreken, zoals bedoeld in artikel XV.60/22.

Aldus bestaan er drie categorieën ambtenaren, namelijk zij die de vaststelling van de feiten doen (artikel

ceux qui opèrent la sélection de la procédure de poursuite (article XV.60/1, § 2, alinéa 2 CDE) et les agents qui infligent les sanctions (article XV.60/4 CDE). Une différence claire et stricte est donc prévue entre ces différentes catégories d'agents. Les agents qui infligent les sanctions ne pourront en aucun cas déterminer une sanction s'ils ont été, d'une manière ou d'une autre, impliqué dans l'enquête en cause.

Si le ministère public procède à des poursuites pénales ou applique une autre procédure telle qu'énumérée à l'article 19, aucune amende administrative ne peut plus être infligée.

Art. 20 à 23

Dans le livre XV du Code, il est inséré un titre 1/2 concernant la poursuite administrative. Celle-ci est en grande partie inspirée du système prévu dans le Code pénal social (chapitre 3 du titre 4).

Afin de garantir que la procédure pouvant conduire à l'application d'une amende administrative respecte les droits fondamentaux de façon correcte, l'on désignera au sein de la Direction générale de l'Inspection économique du Service public fédéral Économie, P.M.E., Classes moyennes et Énergie des agents spécifiques qui se chargeront de la poursuite administrative et pourront infliger des amendes administratives.

La procédure qui conduit à une amende administrative – une peine au sens de l'article 6 de la Convention européenne des droits de l'homme – doit se dérouler dans des circonstances d'indépendance et d'impartialité. Il convient donc d'indiquer que les agents désignés par le Roi pour infliger des amendes administratives ne peuvent en aucun cas, lorsqu'ils prennent des décisions, être soumis à l'autorité hiérarchique du ministre ou d'autres agents que les dirigeants du service. Afin d'éviter les conflits d'intérêts, il est prescrit que les agents de l'administration compétente ne puissent pas prendre connaissance de dossiers dans lesquels ils sont intervenus en une autre qualité. Dans ce contexte, on peut également se référer à l'article 8 de l'arrêté royal du 2 octobre 1937 portant le statut des agents de l'État, qui dispose entre autres qu'un agent de l'État ne se laisse pas placer dans une situation de conflits d'intérêts, c'est-à-dire une situation dans laquelle il a par lui-même ou par personne interposée un intérêt personnel susceptible d'influer sur l'exercice impartial et objectif de ses fonctions ou à créer la suspicion légitime d'une telle influence.

XV.2 WER), zij die de selectie doen van de vervolgingsprocedure (artikel XV.60/1, § 2, tweede lid WER) en de sanctieambtenaren (artikel XV.60/4 WER). Er wordt een duidelijke en strikte scheiding voorzien tussen deze verschillende categorieën van ambtenaren. De zogenaamde sanctieambtenaren zullen in geen geval een sanctie mogen bepalen, indien zij in meer of mindere mate betrokken waren bij het kwestieuze onderzoek.

Indien het openbaar ministerie overgaat tot strafvervolging of een andere procedure toepast zoals opgesomd in artikel 19, kan geen administratieve geldboete meer worden opgelegd.

Art. 20 tot 23

Een titel 1/2 wordt ingevoegd in boek XV van het Wetboek met betrekking tot de administratieve vervolging. Deze is in grote mate geïnspireerd op het systeem voorzien in het Sociaal Strafwetboek (hoofdstuk 3 van titel 4).

Teneinde te waarborgen dat de procedure die kan leiden tot het opleggen van een administratieve geldboete, op correcte wijze de grondrechten respecteert, zullen binnen de Algemene Directie Economische Inspectie van de Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie specifieke ambtenaren worden aangewezen die belast worden met de administratieve vervolging en administratieve geldboetes kunnen opleggen.

De procedure, die leidt tot een administratieve geldboete – een straf in de zin van artikel 6 van het Europees Verdrag van de rechten van de mens –, moet in omstandigheden van onafhankelijkheid en onpartijdigheid verlopen. Aldus moet worden aangegeven dat de ambtenaren die door de Koning aangesteld zijn om administratieve geldboeten op te leggen, bij het nemen van hun beslissingen in geen geval onderworpen mogen zijn aan het hiërarchisch gezag van de minister of andere ambtenaren dan de leidinggevenden van de dienst. Om belangenconflicten te vermijden, wordt bepaald dat de ambtenaren van de bevoegde administratie geen kennis mogen nemen van dossiers waarin ze in een andere hoedanigheid zijn opgetreden. Er kan in deze context ook verwezen worden naar het artikel 9 van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 houdende het statuut van het rijkspersoneel, dat onder meer stelt dat een rijksambtenaar zich niet plaatst in een toestand van belangenconflicten, dit wil zeggen in een toestand waarin hij door zichzelf of door een tussenpersoon een persoonlijk voordeel heeft dat van die aard is om de onpartijdige en objectieve uitoefening van zijn ambt te beïnvloeden of de gewettigde verdenking te doen ontstaan van zulke invloed.

En outre, les agents compétents veilleront évidemment à assurer une unité dans la jurisprudence administrative.

Art. 24

Il est d'une importance capitale que les agents désignés à cet effet puissent disposer de toutes les informations lorsqu'ils prennent une décision concernant une sanction administrative.

L'alinéa 1er du nouvel article XV.60/6 s'inspire du dernier alinéa de l'article 138 du Code civil qui vise le droit de réquisition du ministère public en matière civile ainsi que de l'alinéa 1er de l'article 76 du Code pénal social. Cette disposition vise à octroyer des droits semblables aux agents compétents visés à l'article XV.60/4, puisqu'ils peuvent requérir du ministre ainsi que des services publics compétents tous les renseignements administratifs qui leur sont utiles à prendre une décision.

Corrélativement, l'alinéa 2 fait l'obligation à ces services publics de fournir des renseignements à la demande des agents compétents. Sur les indications du Conseil d'État (considérant 39), il a été précisé que les informations et documents relatifs à une information ou à une instruction ne peuvent être communiqués sans l'autorisation expresse du procureur général compétent ou du procureur fédéral.

Un accord de coopération sera conclu entre l'État, les communautés et les régions, tel que visé à l'article 92 bis, § 1er de la loi spéciale de réformes institutionnelles du 8 août 1980. Il réglementera la communication de renseignements aux agents compétents par les services des communautés et des régions, ainsi que les frais y afférents.

Enfin, l'article XV.60/6 dispose que les renseignements obtenus pendant l'exécution des tâches imposées par le ministère public ou le juge d'instruction ne peuvent être communiqués qu'avec l'autorisation expresse du ministère public ou du juge d'instruction.

Bovendien zullen de bevoegde ambtenaren er natuurlijk over waken een eenheid in de administratieve rechtspraak te verzekeren.

Art. 24

Het is uiterst belangrijk dat de daartoe aangestelde ambtenaren over alle informatie kunnen beschikken, wanneer zij oordelen over een administratieve sanctie.

Het eerste lid van het nieuwe artikel XV.60/6 inspireert zich op het laatste lid van artikel 138 van het Gerechtelijk Wetboek dat betrekking heeft op het vorderingsrecht van het openbaar ministerie in burgerlijke zaken alsmede op het eerste lid van artikel 76 van het Sociaal Strafwetboek. Deze bepaling wil de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 gelijkaardige rechten toekennen, vermits zij alle administratieve inlichtingen die ze nodig hebben om een beslissing te nemen, aan de bevoegde openbare diensten kunnen vragen.

Correlatief hiermee verplicht het tweede lid deze openbare diensten om de inlichtingen op verzoek van de bevoegde ambtenaren mee te delen. Op aangeven van de Raad van State (randnummer 39) werd verduidelijkt dat informatie en documenten met betrekking tot een opsporingsonderzoek of een gerechtelijk onderzoek niet kunnen worden meegedeeld zonder de uitdrukkelijke toestemming van de bevoegde procureur-generaal of de federale procureur.

Een samenwerkingsakkoord zal worden afgesloten tussen de Staat, de gemeenschappen en gewesten, zoals bedoeld in artikel 92*bis*, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Het zal de mededeling van inlichtingen aan de bevoegde ambtenaren door de diensten van de gemeenschappen en gewesten regelen.

Tenslotte bepaalt artikel XV.60/6 dat de inlichtingen verkregen tijdens de uitvoering van de taken opgelegd door het openbaar ministerie of de onderzoeksrechter enkel mogen worden meegedeeld met de uitdrukkelijke machtiging van het openbaar ministerie of de onderzoeksrechter.

Art. 25 et 26

Cet article prévoit qu'il faut permettre au contrevenant de présenter ses moyens de défense, en l'informant de cette possibilité par envoi recommandé, avant qu'une décision ne soit prise. Cet envoi recommandé peut également avoir lieu par voie électronique (au moyen d'un envoi recommandé électronique qualifié). Les mentions que doit contenir cette lettre afin qu'il soit à même d'exercer correctement ses droits, sont énumérées. Le projet vise à accorder au contrevenant un délai de 30 jours pour présenter ses moyens de défense, équivalent au délai prévu à l'article 77 du Code pénal social. Ce délai n'est pas prescrit à peine de nullité: le contrevenant peut en solliciter l'allongement, le cas échéant; les agents compétents visés à l'article XV.60/4 pourront prendre en considération les moyens exposés tardivement aussi longtemps qu'ils n'ont pas pris leur décision. Quant au point de départ de ce délai, le projet s'est inspiré d'un arrêt de la Cour d'arbitrage du 17 décembre 2003. Celle-ci a considéré que le principe d'égalité est violé si on interprète les dispositions du Code judiciaire faisant courir un délai à partir de la notification d'un pli judiciaire comme faisant courir ce délai à la date de l'expédition du pli; en revanche, la Cour considère qu'il n'y a pas de violation du principe d'égalité si ces dispositions sont interprétées "comme faisant courir les délais de recours à la date à laquelle le pli judiciaire a été remis par les services de la poste à la personne du destinataire ou à son domicile" (C.A. 17 décembre 2003, 170/2000, V/Onem; G. CLOSSETMARCHAL, "L'appel", Actualité et développements récents en droit judiciaire, Formation permanente, CUP, 2004, vol. 70, n° 10). Suivant l'avis 40.352/1 du Conseil d'État relatif à un avant-projet de loi introduisant un Code pénal social se référant à la jurisprudence de la Cour d'Arbitrage, il est précisé que le point de départ du délai de notification assure la sécurité juridique du justiciable, le délai commençant à courir le jour où le destinataire de la notification a pu en avoir connaissance, à savoir, le jour où la lettre recommandée a été présentée par les services de la poste à la personne du destinataire ou à son domicile ou au siège social (C.A., 1er mars 2006, n° 34/2006, C.A., 15 mars 2006, n° 43/2006, C.A., 29 mars 2006, n° 48/2006). Cette motivation est transposable dans toutes les matières. Outre la présentation au lieu de résidence principal ou au siège social du destinataire, une présentation électronique est également possible (au moyen d'un envoi recommandé électronique). C'est pourquoi la disposition prévoit que le point de départ du délai de 30 jours pour présenter ses moyens de défense est la date à laquelle l'envoi recommandé a été présenté au destinataire. La définition doit être suffisamment large pour permettre également la présentation électronique. Si l'envoi pli n'a pas été reçu/retiré, les agents compétents enverront un second courrier par pli simple, au contenu

Art. 25 en 26

Dit artikel bepaalt dat de overtreder in staat moet worden gesteld om zijn verweermiddelen in te dienen door hem via aangetekende zending in te lichten over deze mogelijkheid, vóór zij hun beslissing nemen. Deze aangetekende zending kan eveneens op elektronische wijze gebeuren (door middel van een gekwalificeerde elektronische aangetekende zending). Er wordt opgesomd welke vermeldingen deze zending moet bevatten om hem toe te laten zijn rechten correct uit te oefenen. Het ontwerp wil de overtreder een termijn van 30 dagen toekennen om de verweermiddelen in te dienen, gelijk aan de termijn die voorzien wordt in artikel 77 van het Sociaal Strafwetboek. Deze termijn wordt niet op straffe van nietigheid voorgeschreven: de overtreder kan eventueel de verlenging vragen en de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 kunnen de laattijdig aangebrachte middelen in aanmerking nemen zolang zij hun beslissing nog niet genomen hebben. Wat het startpunt van deze termijn betreft, steunt het ontwerp op een arrest van 17 december 2003 van het Arbitragehof. Dit besloot dat het gelijkheidsbeginsel wordt geschonden wanneer men de bepalingen terzake van het Gerechtelijk Wetboek die een termijn doen lopen vanaf de betekening van een gerechtsbrief, zo interpreteert als zou deze termijn beginnen te lopen vanaf de verzending van het stuk; het Hof oordeelt daarentegen dat er geen schending van het gelijkheidsbeginsel is, indien deze bepalingen als volgt worden geïnterpreteerd:"het uitgangspunt van de voorzieningstermijn stemt overeen met de datum waarop de gerechtsbrief door de postdienst ter hand wordt gesteld aan de geadresseerde in persoon of aan diens woonplaats" (Arbitragehof 17 december 2003, 170/2000, v/RVA; G. CLOSSETMARCHAL,"L'appel", Actualité et développements récents en droit judiciaire, Permanente opleiding, CUP, 2004, vol. 70, nr. 10). Overeenkomstig advies 40.352/1 van de Raad van State over een voorontwerp van wet tot invoering van een Sociaal Strafwetboek met verwijzing naar de rechtspraak van het Arbitragehof wordt verduidelijkt dat het uitgangspunt van de kennisgevingstermijn de rechtszekerheid van de justitiabele waarborgt, omdat de termijn aanvangt op de dag dat de geadresseerde kennis heeft kunnen nemen van de kennisgeving, dit wil zeggen op de dag waarop de aangetekende brief op zijn woonplaats of maatschappelijke zetel werd aangeboden door de post (Arbitragehof, nr. 34/2006, 1 maart 2006; Arbitragehof nr.43/2006, 15 maart 2006; Arbitragehof, nr. 48/2006, 29 maart 2006). Deze argumentering kan in alle materies worden overgenomen. Naast de aanbieding aan de hoofdverblijfplaats of aan de maatschappelijke zetel van de geadresseerde, is ook een elektronische aanbieding mogelijk (door middel van een elektronische aangetekende zending). Daarom voorziet de bepaling dat de datum waarop de aangetekende zending wordt

identique, dans un but purement informatif. Ce second courrier ne fait pas courir de délai particulier. Cette seconde communication peut également avoir lieu par voie électronique.

Art. 27

La disposition énonce comment le contrevenant peut introduire ses moyens de défense. Dans la pratique, cela pourra avoir lieu aussi bien par écrit qu'oralement. Dans le premier cas, toute forme d'écrit est possible; le recours au courrier recommandé n'est pas obligatoire. On peut également procéder par courrier électronique. Dans l'article 78 du Code pénal social, le contrevenant dispose des mêmes possibilités pour présenter sa défense. Si le contrevenant ne disposait pas de la possibilité de présenter oralement sa défense, il pourrait ne pas être question d'un procès loyal (Trib. trav. Liège, 30 mai 2003, J.L.*Moniteur belge* du, 2004, page 616 et obs. J.M. Demarche).

Art. 28

Cet article concerne l'accès au dossier, qui peut être consulté dans les locaux du service dont font partie les agents compétents visés à l'article XV.60/4, et la délivrance d'une copie au contrevenant ou à son avocat. Ces droits peuvent être exercés une fois que le contrevenant a été invité à présenter ses moyens de défense sur la base de l'article XV.60/7 CDE. Chaque autorité doit assumer ses responsabilités dans la phase de la procédure qu'elle dirige: le ministère public pour la phase de l'information pénale, le fonctionnaire compétent pour la phase administrative. Si on accepte cette idée, la question se pose de savoir si la réception d'une copie du dossier est un droit pour le suspect (c'est-à-dire la personne qui a reçu une copie du procès-verbal la mettant en cause sur la base de l'article XV.2 dans les trente jours qui suivent la constatation de l'infraction). Pour la phase de l'information pénale, la procédure actuelle prévoit que la copie est accordée sur demande adressée au procureur du Roi ou au juge d'instruction (article 21*bis* C. I. cr.). Un parallèle a donc été prévu dans le projet de loi pour la phase administrative: c'est au fonctionnaire qui se propose d'infliger une amende administrative qu'il revient d'accorder au contrevenant, qui a un droit de défense à faire valoir, l'autorisation d'obtenir la copie de son dossier. Le même droit est également

aangeboden aan de geadresseerde, het uitgangspunt is van de termijn van 30 dagen om zijn verweermiddelen voor te stellen. De omschrijving moet voldoende ruim zijn om ook de elektronische aanbieding mogelijk te maken. Indien de zending niet wordt ontvangen/afgehaald, zullen de bevoegde ambtenaren een tweede brief sturen via gewone post, met identieke inhoud, met een zuiver informatief doel. Deze tweede brief doet geen bijzondere termijn lopen. Deze tweede mededeling kan ook op elektronische wijze gebeuren.

Art. 27

De bepaling stelt hoe de overtreder zijn verweermiddelen kan indienen. In de praktijk zal dit zowel schriftelijk als mondeling kunnen gebeuren. In het eerste geval is elke vorm van geschrift mogelijk: een aangetekend schrijven is niet verplicht. Er mag ook gebruik gemaakt worden van e-mails. In artikel 78 van het Sociaal Strafwetboek beschikt de overtreder over dezelfde mogelijkheden om zijn verweer te uiten. Indien de overtreder niet over de mogelijkheid zou beschikken om zijn verweer mondeling te uiten, zou er mogelijks geen sprake zijn van een eerlijk proces (Arbrb. Luik, 30 mei 2003, J.L.*Moniteur belge* du, 2004 pagina 616 en opm. J.M. Demarche).

Art. 28

Dit artikel heeft betrekking op de toegang tot het dossier, dat in de lokalen van de dienst waar de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 deel van uitmaken kan worden ingekeken, en op de afgifte van een afschrift aan de overtreder of zijn advocaat. Deze rechten kunnen worden uitgeoefend zodra de overtreder op basis van artikel XV.60/7 WER werd uitgenodigd om zijn verweermiddelen voor te stellen. Elke autoriteit moet zijn verantwoordelijkheden opnemen in de fase van de procedure die hij leidt: het openbaar ministerie voor de fase van het strafonderzoek, de bevoegde ambtenaar voor de administratieve fase. Indien men dit idee aanvaardt, rijst de vraag of de ontvangst van een afschrift van het dossier een recht is voor de verdachte (dat wil zeggen de persoon die een afschrift ontving van het proces-verbaal dat hem beschuldigt op grond van het artikel XV.2, binnen de dertig dagen na vaststelling van de inbreuk). Voor de fase van het strafonderzoek bepaalt de huidige procedure dat het afschrift wordt afgegeven op grond van een verzoek gericht aan de procureur des Konings of de onderzoeksrechter (artikel 21*bis* Sv). Het wetsontwerp moet dus een parallel trekken voor de administratieve fase: de ambtenaar die een administratieve geldboete wil opleggen, moet de overtreder, die een verdedigingsrecht kan doen gelden, toelating geven om

prévu dans le cadre de la procédure de transaction (règlement transactionnel administratif), conformément à l'article XV.61, § 1er, alinéa 2, CDE.

Art. 29 et 30

L'alinéa 1er de l'article XV.60/10 CDE, inséré par l'article 30, prévoit que l'action des agents qui peuvent infliger l'amende administrative se prescrit après cinq ans à compter du fait constitutif de l'infraction. Ceci correspond au délai de prescription de l'action publique pour les délits tel que prévu à l'article 21 du titre préliminaire du Code de procédure pénale. Les infractions (pénales) aux dispositions du Code de droit économique sont des délits.

L'alinéa 2 de l'article XV.60/10 CDE prévoit l'interruption de la prescription pour les actes d'instruction et de poursuites de manière similaire à la règle prévue à l'article 22, alinéa 2, du titre préliminaire du Code de procédure pénale pour les infractions pénales.

Art. 31

Cette disposition prévoit que l'amende administrative ne peut être infligée qu'après la présentation des moyens de défense ou à l'expiration du délai imparti pour ce faire.

Art. 32

La décision des agents compétents visés à l'article XV.60/4 CDE infligeant une amende administrative doit être motivée. Conformément à l'avis du Conseil d'État (considérant 42), la mention explicite de l'obligation de motivation a été supprimée. Le Conseil d'État déclare que "l'imposition d'une telle obligation de motivation est toutefois superflue et ambiguë". Les décisions tombent dans le champ d'application de la loi du 29 juillet 1991 relative à la motivation formelle des actes administratifs et l'obligation de motivation formelle découle donc déjà de cette loi. À côté de cela, une mention explicite est ambiguë parce que pareille disposition donne erronément à penser que l'obligation de motivation formelle n'existe pas si elle n'est pas expressément prescrite.

L'article 3 de la loi du 29 juillet 1991 relative à la motivation formelle des actes administratifs dispose que la motivation doit mentionner les considérations de droit et de fait servant de fondement à la décision et que la

een afschrift van zijn dossier te krijgen. Hetzelfde recht is ook voorzien in het kader van de transactieprocedure (administratieve minnelijke schikking), overeenkomstig het artikel XV.61, § 1, tweede lid, WER.

Art. 29 en 30

Het eerste lid van artikel XV.60/10 WER, ingevoegd door artikel 30, voorziet dat de vordering van de ambtenaren die de administratieve geldboete kunnen opleggen, verjaart na vijf jaar vanaf het feit dat de inbreuk vormt. Dit stemt overeen met de verjaringstermijn van de strafvordering voor wanbedrijven, zoals voorzien in artikel 21 van de voorafgaande titel van het Wetboek van strafvordering. De (strafrechtelijke) inbreuken op de bepalingen van het Wetboek van economisch recht zijn wanbedrijven.

Het tweede lid van artikel XV.60/10 WER voorziet in de stuiting van de verjaring door daden van onderzoek of van vervolging op dezelfde wijze als de regel van artikel 22, tweede lid, V.T.Sv. voor strafrechtelijke inbreuken.

Art. 31

Deze bepaling stelt dat een administratieve geldboete niet kan worden opgelegd vóór de verweermiddelen werden ingediend of vóór afloop van de termijn om deze in te dienen.

Art. 32

De beslissing van de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 WER die een administratieve geldboete oplegt, moet met redenen omkleed worden. In overeenstemming met het advies van de Raad van State (randnummer 42) werd de expliciete vermelding van de motiveringsplicht geschrapt. De Raad van State stelt dat "het opleggen van dergelijke motiveringsplicht overbodig en misleidend is". De beslissingen vallen onder de toepassing van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen en de verplichting tot formele motivering vloeit dus reeds voort uit die wet. Daarnaast is een expliciete vermelding misleidend omdat dergelijke bepaling ten onrechte de indruk wekt dat de formele motiveringsplicht niet bestaat zonder dat zulks uitdrukkelijk wordt voorgeschreven.

Artikel 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, stelt dat de motivering de juridische en feitelijke overwegingen moet vermelden die aan de beslissing ten

motivation doit être adéquate. Les considérations de droit visent “la législation en vertu de laquelle l’acte a été pris” et les considérations de fait sont “les éléments du dossier qui expliquent pourquoi l’auteur de l’acte a cru devoir le prendre” (D. LAGASSE, “La loi du 29 juillet 1991 relative à la motivation formelle des actes administratifs. Incidence en droit social”, Ors., 1993, p. 69). La disposition en projet va plus loin que ce que prévoit l’article 3 de la loi du 29 juillet 1991 et le complète à cet égard. Conformément à l’avis du Conseil d’État (considérant 42), la mention précisant que la décision doit être motivée est supprimée. La mention est superflue étant donné que l’obligation de motivation formelle découle déjà de la loi du 29 juillet 1991.

L’article XV.60/12 CDE, inséré par l’article 32, impose que soient reprises, dans la décision administrative, au moins huit mentions garantissant l’information du contrevenant à propos des faits constituant l’infraction et justifiant la décision administrative. Ainsi, le contrevenant dispose des références du procès-verbal de l’infraction et des mentions relatives aux dispositions légales qui servent de base à la décision administrative. Il reçoit également une réponse aux moyens de défense qu’il a éventuellement introduits. Il est également informé du montant de l’amende administrative qui lui est infligée, du délai dans lequel celle-ci doit être payée et du recours dont il dispose s’il décide de contester la décision administrative. La décision administrative doit également contenir la date à laquelle le contrevenant a été invité à présenter ses moyens de défense. Cette mention indique au contrevenant que ses droits de la défense ont bien été respectés.

À la suite de l’avis du Conseil d’État (considérant 21) sur le principe non bis in *idem*, il a été explicitement ajouté qu’il fallait tenir compte des éventuelles mesures prises (entre autres le retrait d’une interface en ligne, la restriction ou la désactivation de l’accès à une interface en ligne ou la publication du nom d’une entreprise sur une liste dite grise ou noire) lors de la détermination du montant de l’amende administrative.

Art. 33

L’article XV.60/13 dispose d’une part que la décision est notifiée au contrevenant par envoi recommandé, y compris l’envoi électronique qualifié, et d’autre part qu’une fois que la décision infligeant une amende administrative a été notifiée, le ministère public ne peut plus

grondslag liggen en dat de motivering afdoende moet zijn. De juridische overwegingen verwijzen naar de “wetgeving krachtens dewelke de handeling gesteld is” en de feitelijke overwegingen zijn “de dossierelementen die verklaren waarom de persoon achter de handeling gemeend heeft deze te moeten stellen” (D. LAGASSE, “la Loi du 29 juillet 1991 relative à la motivation formelle des actes administratifs. Incidence en droit social”, *Ors*., 1993, blz. 69). De ontworpen bepaling gaat verder dan wat voorzien is in artikel 3 van de wet van 29 juli 1991 en vult ze in dat opzicht aan. In overeenstemming met het advies van de Raad van State (randnummer 42), werd de vermelding dat de beslissing “met redenen omkleed” moet worden, geschrapt. De vermelding is overbodig aangezien de verplichting tot formele motivering reeds uit de wet van 29 juli 1991 voortvloeit.

Artikel XV.60/12 WER, ingevoegd door het artikel 32, bepaalt dat de administratieve beslissing ten minste acht vermeldingen moet bevatten die verzekeren dat de overtreder ingelicht is over de feiten die de inbreuk vormen en die de administratieve beslissing verantwoorden. Zo beschikt de overtreder over de referenties van het proces-verbaal van de inbreuk en de vermeldingen betreffende de wettelijke bepalingen die aan de basis van de administratieve beslissing liggen. Tevens ontvangt de overtreder een antwoord op de verweermiddelen die hij eventueel heeft ingediend. Verder wordt de overtreder ingelicht over het bedrag van de administratieve geldboete die hem wordt opgelegd, over de termijn waarin deze moet worden betaald en over de beroepsmogelijkheid waarover hij beschikt indien hij beslist om de administratieve beslissing te betwisten. De administratieve beslissing moet ook de datum bevatten waarop de overtreder werd uitgenodigd om zijn verweermiddelen voor te stellen. Deze vermelding toont aan de overtreder dat de rechten van de verdediging werden gerespecteerd.

In navolging van het advies van de Raad van State (randnummer 21) over het principe van non bis in *idem*, werd expliciet toegevoegd dat rekening gehouden moet worden met eventuele maatregelen die genomen zijn (onder meer het verwijderen van een online interface, beperken of blokkeren van de toegang tot een online interface of de publicatie van de naam van een onderneming op een zogenaamde grijze of zwarte lijst) bij het bepalen van het bedrag van de administratieve geldboete.

Art. 33

Het artikel XV.60/13 bepaalt enerzijds dat de beslissing per aangetekende zending, met inbegrip van de gekwalificeerde elektronische zending, ter kennis wordt gebracht aan de overtreder en anderzijds dat éénmaal de beslissing die een administratieve geldboete oplegt,

engager de poursuites répressives ni accomplir d'actes d'information.

Art. 34

Cet article ne nécessite pas de commentaire supplémentaire.

Art. 36 et 37

L'alinéa 1er de l'article XV.60/16 dispose que le contrevenant doit payer l'amende dans un délai de trois mois à compter du jour de la notification de la décision infligeant l'amende administrative.

L'alinéa 2 habilite les agents compétents visés à l'article XV.60/4 à accorder au contrevenant qui en fait la demande un délai de paiement plus long que celui prescrit par l'alinéa 1er. Cette disposition évitera les recours inutiles devant le Conseil d'État par le contrevenant non pour contester l'amende administrative qui lui est infligée mais pour bénéficier de délais relatifs au paiement de l'amende. Les agents compétents peuvent décider d'accorder un délai plus long si la demande du contrevenant leur paraît justifiée. Ils ne peuvent en aucun cas dépasser le délai d'un an. Cette disposition tente de tenir compte de certaines circonstances qui empêcheraient une entreprise de payer l'amende administrative dans le délai de trois mois. Ces circonstances peuvent être diverses et peuvent également dépendre du type d'entreprise. Les agents compétents évalueront la demande de l'entreprise dans chaque cas individuel.

Il convient de rappeler l'article 1248 du Code civil, qui dispose que les frais de paiement tels que les frais bancaires engendrés par le paiement de l'amende administrative sont à charge du débiteur de l'obligation, à savoir le contrevenant. Ces frais ne peuvent être déduits du montant de l'amende administrative.

Art. 38

Le Service public fédéral Finances est chargé du recouvrement de l'amende administrative lorsque le contrevenant ne l'a pas payée dans les délais prévus par cet article. En effet, la décision administrative a la valeur d'un titre exécutoire lorsque celle-ci n'est plus susceptible de recours.

is betekend, het openbaar ministerie geen strafvervolgingen meer kan aangaan en geen onderzoeksdaden meer kan stellen.

Art. 34

Dit artikel behoeft geen verdere commentaar.

Art. 36 en 37

Het eerste lid van artikel XV.60/16 stelt dat de overtreder de geldboete moet betalen binnen een termijn van drie maanden vanaf de dag van de betekening van de beslissing die de administratieve geldboete oplegt.

Het tweede lid laat de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 toe om de overtreder, die het vraagt, een langere betalingstermijn toe te kennen dan deze die door het eerste lid wordt voorgeschreven. Deze bepaling vermijdt nutteloze beroepen bij de Raad van State door de overtreder die de administratieve geldboete die hem werd opgelegd, niet wil betwisten, maar die termijnen voor de betaling van de geldboete wil krijgen. De bevoegde ambtenaren kunnen beslissen om een langere tijd toe te kennen, indien de vraag van de overtreder hen verantwoord lijkt. Deze mogen in geen geval de termijn van één jaar overschrijden. Met deze bepaling wordt getracht tegemoet te komen aan bepaalde omstandigheden die een onderneming beletten de administratieve geldboete binnen de termijn van drie maanden te betalen. Deze omstandigheden kunnen divers zijn en kunnen tevens afhangen van het type onderneming. In elk afzonderlijk geval zullen de bevoegde ambtenaren het verzoek van de onderneming beoordelen.

Artikel 1248 van het Burgerlijk Wetboek waarin bepaald wordt dat de betalingskosten zoals de bankkosten waartoe de betaling van de administratieve geldboete aanleiding geeft, ten laste zijn van de debiteur van de schuldvordering, namelijk de overtreder, dient hier ter herinnering gebracht worden. Deze kosten mogen niet worden afgetrokken van het bedrag van de administratieve geldboete.

Art. 38

De Federale Overheidsdienst Financiën wordt belast met de invordering van de administratieve geldboete, wanneer de overtreder deze niet heeft betaald binnen de termijnen voorzien in dit artikel. Indien er geen beroep meer mogelijk is, krijgt de administratieve beslissing immers de waarde van een uitvoerbare titel.

Art. 39 et 40

Par analogie avec ce qui est prévu dans le secteur social, il est prévu un délai de prescription de 10 ans dont disposent les agents compétents pour la perception des amendes administratives. Le paiement de l'amende éteint l'action publique.

Conformément à l'avis du Conseil d'État (considérant 49), il est précisé que dans la pratique, le délai de prescription commencera à courir à l'expiration d'un délai de soixante jours prenant cours le jour suivant la notification de la décision.

Art. 41 et 42

L'article XV.60/20 définit les limites des amendes administratives. Les montants minimal et maximal des amendes administratives sont identiques aux amendes pénales prévues à l'article XV.70 CDE. Vu la marge importante entre le montant minimal et le montant maximal, ces montants conviennent également pour déterminer le montant adéquat des amendes administratives. Ces montants sont majorés des décimes additionnels tels qu'ils sont applicables aux amendes pénales, conformément à l'article 1er, alinéa 1er, de la loi du 5 mars 1952 relative aux décimes additionnels sur les amendes pénales, qui ont été prononcées par les cours et tribunaux en vertu du Code pénal et des lois et règlements particuliers.

Art. 43

Un nouveau chapitre 1/1 est inséré dans le titre 2 du livre XV concernant les règles qui s'appliquent aux amendes administratives.

Art. 44

Par analogie avec l'article XV.72 pour les infractions pénales, il est prévu qu'en cas de récidive, le montant des amendes administratives pourra aussi être porté au double du maximum lorsque la récidive intervient dans un délai de cinq ans qui suit une décision administrative déclarant la culpabilité ou infligeant une amende administrative ou qui suit une condamnation judiciaire. Le délai de prescription est également identique à la prescription de l'action publique pour les délits, ce qu'est toute infraction au Code de droit économique.

Art. 39 en 40

Analoog met wat voorzien is in de sociale sector, is een verjaringstermijn van 10 jaar voorzien waarover de bevoegde ambtenaren beschikken voor de invordering van de administratieve geldboetes. Bij betaling van de geldboete vervalt de rechtsvordering.

In lijn met het advies van de Raad van State (randnummer 49) wordt verduidelijkt dat de verjaringstermijn in de praktijk ingaat bij het verstrijken van de termijn van zestig dagen die een aanvang neemt de dag na de kennisgeving van de beslissing.

Art. 41 en 42

Het artikel XV.60/20 bepaalt de grenzen van de administratieve geldboetes. De minimale en maximale bedragen van de administratieve geldboetes zijn gelijk strafrechtelijke geldboetes voorzien in artikel XV.70 WER. Gelet op de ruime marge tussen het minimum- en maximumbedrag, zijn deze bedragen tevens geschikt voor de bepaling van het gepaste bedrag van de administratieve geldboetes. Deze bedragen worden verhoogd met de opdeciemen, zoals deze van toepassing zijn op strafrechtelijke geldboetes, overeenkomstig artikel 1, eerste lid, van de wet van 5 maart 1952 betreffende de opdeciemen op de strafrechtelijke geldboeten, die uitgesproken zijn door de hoven en rechtbanken krachtens het Strafwetboek en bijzondere wetten en reglementen.

Art. 43

Een nieuw hoofdstuk 1/1 wordt ingevoegd in titel 2 van boek XV met betrekking tot de regels die van toepassing zijn op de administratieve geldboeten.

Art. 44

Naar analogie met het artikel XV.72 voor de strafrechtelijke inbreuken, wordt voorzien dat bij herhaling het bedrag van de administratieve geldboetes ook op het dubbele van het maximum kunnen worden gebracht. Dit indien de herhaling valt binnen een termijn van vijf jaar die volgt op een administratieve beslissing tot schuldigverklaring of tot oplegging van een administratieve geldboete of op een gerechtelijke veroordeling. De verjaringstermijn is zo ook identiek aan de verjaring van de strafvordering voor wanbedrijven, wat elke inbreuk op het Wetboek van economisch recht is.

Art. 45 et 46

Conformément à l'article XV.69 CDE, les dispositions du livre I du Code pénal, y compris le chapitre VII et l'article 85, s'appliquent aux infractions visées dans le Code. Les dispositions en matière de concours sont donc également d'application. Par analogie avec ce qui s'applique aux infractions pénales, les articles 45 et 46 prévoient des règles identiques de concours dans le cadre des amendes administratives. Il sera question de concours lorsqu'un même auteur a commis plusieurs faits qui seront jugés ensemble. Si les amendes administratives étaient comptées ensemble pour toutes les infractions distinctes, cela donnerait un quota de sanction très élevé. Une application des règles en matière de concours conduira le cas échéant à une réduction de la sanction. Le concours d'un seul acte, repris à l'article XV.62/4 CDE, implique qu'un même fait constitue plusieurs infractions. Ceci peut par exemple être le cas lorsqu'une entreprise indique un prix inférieur au prix réel pour un produit, ce qui incite le consommateur à l'acquérir. Dans ce cas, il y aura une infraction aux dispositions relatives à l'indication des prix (articles VI.3 et suiv. CDE) mais il sera également question d'une tromperie quant au prix (article VI.97, 4°, CDE). Seule l'amende administrative la plus lourde sera alors infligée. Dans l'exemple précité, seule une amende administrative du niveau de sanction 3, ou de niveau 4 s'il est question de mauvaise foi dans le chef de l'entreprise, sera infligée, comme prévu à l'article XV.85, 5°, CDE ou XV.85/1 CDE. Le concours de plusieurs actes, repris à l'article XV.62/3 CDE, implique que le même auteur ait commis plusieurs faits différents qui constituent plusieurs infractions sans qu'il ait déjà été condamné de façon définitive pour l'un de ces faits ou qu'une amende administrative ait déjà été infligée dans ce cadre. Un même contrôle peut par exemple faire apparaître qu'un même auteur commet plusieurs infractions, par exemple l'absence d'indication des prix, la non-fourniture d'informations précontractuelles et l'utilisation de pratiques commerciales déloyales. Dans ce cas, l'amende administrative infligée ne dépassera pas le double du maximum de l'amende administrative la plus élevée.

Art. 45 en 46

Overeenkomstig artikel XV.69 WER zijn de bepalingen van boek I van het Strafwetboek, met inbegrip van hoofdstuk VII en van artikel 85, van toepassing op de inbreuken bedoeld in het Wetboek. De bepalingen inzake samenloop zijn dus ook van toepassing. Naar analogie met wat van toepassing is op de strafrechtelijke inbreuken, voorzien de artikelen 45 en 46 in identieke samenloop-regels in het kader van de administratieve geldboetes. Er zal sprake zijn van samenloop indien één dader meerdere feiten heeft gepleegd dewelke samen beoordeeld zullen worden. Indien de administratieve geldboetes voor alle afzonderlijke misdrijven in zulks een geval opgeteld zouden worden, zou dit leiden tot zeer hoge strafquota. Een toepassing van de regels inzake samenloop zullen in voorkomend geval zorgen voor een strafvermindering. Eendaadse samenloop, opgenomen in artikel XV.62/4 WER, houdt in dat eenzelfde feit verscheidene inbreuken oplevert. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn indien een onderneming bij een product een lagere prijs aanduidt dan de werkelijke verkoopprijs, waardoor de consument wordt aangezet om het product aan te kopen. In dit geval zal er een inbreuk zijn op de bepalingen inzake prijsaanduiding (artikel VI.3 e.v. WER), maar zal er tevens sprake zijn van misleiding omtrent de prijs (artikel VI.97, 4°, WER). In zulke gevallen zal enkel de zwaarste administratieve geldboete opgelegd worden. In het aangehaalde voorbeeld zal enkel een administratieve geldboete van het sanctieniveau 3, respectievelijk niveau 4 indien er sprake zou zijn van kwade trouw in hoofde van de onderneming, zoals voorzien in artikel XV.85, 5°, WER, respectievelijk artikel XV.85/1 WER, opgelegd worden. Meerdaadse samenloop, opgenomen in artikel XV.62/3 WER, houdt in dat dezelfde dader meerdere afzonderlijke feiten heeft gepleegd die meerdere misdrijven uitmaken zonder dat hij reeds definitief veroordeeld werd voor één van deze feiten of hiervoor reeds een administratieve geldboete werd opgelegd. Tijdens één controle kan bijvoorbeeld blijken dat één dader meerdere inbreuken pleegt, bijvoorbeeld het ontbreken van prijsaanduiding, het niet verstrekken van precontractuele informatie en het stellen van oneerlijke handelspraktijken. In dit geval zal de opgelegde administratieve geldboete niet het dubbele van het maximum van de hoogste administratieve geldboete overschrijden.

Art. 47

Dans l'arrêt 44/2011 du 30 mars 2011, la Cour constitutionnelle a jugé ce qui suit: "B.29. Lorsque l'auteur d'un même fait peut être puni de manière alternative, c'est-à-dire lorsque, pour des mêmes faits, il peut, soit être renvoyé devant le tribunal correctionnel, soit se

Art. 47

In arrest 44/2011 van 30 maart 2011 oordeelde het Grondwettelijk Hof het volgende: "B.29. Wanneer de dader van eenzelfde feit op een alternatieve wijze kan worden gestraft, dat wil zeggen wanneer hij, voor dezelfde feiten, ofwel naar de correctionele rechtbank kan

voir infliger une amende administrative contre laquelle un recours lui est offert devant un tribunal non pénal, un parallélisme doit exister entre les mesures d'individualisation de la peine. Il en est ainsi de la possibilité d'infliger une amende inférieure au minimum légal s'il existe des circonstances atténuantes.". L'article 85 du Code pénal, qui s'applique aux sanctions pénales prévues dans le Code sur la base de l'article XV.69 CDE, prévoit que les amendes peuvent être réduites s'il y a des circonstances atténuantes.

Il n'existe aucune liste exhaustive de circonstances atténuantes possibles. C'est aux agents compétents visés à l'article XV.60/4 qu'il reviendra d'apprécier librement l'existence et la nature des circonstances atténuantes. Dans la pratique, des circonstances atténuantes sont par exemple appliquées en raison de l'absence de condamnation antérieure. Les circonstances atténuantes doivent en tout cas être motivées, par analogie avec l'obligation du juge conformément à l'article 195, alinéa 2 C. I. cr.

Les circonstances atténuantes sont appliquées sur une base individuelle. La Cour de cassation (Cass. 20 janvier 2004, AR.P.03 1364.N) l'a expliqué comme suit: "vu le caractère individuel de la peine, le seul fait que le juge considère qu'une circonstance bien déterminée constitue pour un accusé une circonstance atténuante qui justifie une diminution de la peine, n'a pas pour conséquence qu'il doit énoncer les motifs pour lesquels cette même circonstance n'est pas aussi admise comme circonstance atténuante pour un autre accusé.".

Art. 48

Par analogie avec les circonstances atténuantes, le système doit également trouver à s'appliquer dans le cadre de l'application administrative. Pour ce qui concerne l'application pénale, les articles 3 et 8 de la loi du 29 juin 1964 concernant la suspension, le sursis et la probation peuvent être appliqués.

Dans un arrêt du 16 juin 2004, la Cour d'arbitrage a déclaré: "lorsqu'un même manquement à des obligations légales fait l'objet, tantôt de sanctions pénales, tantôt de sanctions administratives, la différence de traitement qui pourrait en résulter n'est admissible que si elle est raisonnablement justifiée.". Concrètement, la Cour a jugé qu'il est question d'une violation des articles 10 et 11 de la Constitution dans la mesure où les personnes qui interjettent un appel devant le tribunal du travail contre

worden verwezen ofwel een administratieve geldboete kan worden opgelegd waartegen hem een beroep wordt geboden voor een andere rechtbank dan een strafrechtbank, dient er een parallellisme te bestaan tussen de maatregelen tot individualisering van de straf. Dat geldt voor de mogelijkheid om een geldboete op te leggen die minder bedraagt dan het wettelijke minimum indien verzachtende omstandigheden aanwezig zijn.". Het artikel 85 van het Strafwetboek, dat van toepassing is op de strafrechtelijke sancties voorzien in het Wetboek op grond van het artikel XV.69 WER, voorziet dat geldboeten verminderd kunnen worden indien verzachtende omstandigheden aanwezig zijn.

Er bestaat geen exhaustieve lijst van mogelijke verzachtende omstandigheden. Het zal aan de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 toekomen om vrij te oordelen over het bestaan en de aard van de verzachtende omstandigheden. In de praktijk worden verzachtende omstandigheden bijvoorbeeld toegepast wegens het ontbreken van voorafgaande veroordelingen. Verzachtende omstandigheden moeten in elk geval voldoende gemotiveerd worden, naar analogie met de verplichting voor de strafrechter overeenkomstig het artikel 195, lid 2 Sv.

Verzachtende omstandigheden worden op individuele basis toegepast. Het Hof van Cassatie (Cass. 20 januari 2004, AR.P.03 1364.N) verduidelijkte dit als volgt: "gelet op het individuele karakter van de straf, het enkele feit dat de rechter oordeelt dat een welbepaalde omstandigheid voor een beschuldigde een verzachtende omstandigheid is die een strafvermindering verantwoordt, niet voor gevolg heeft dat hij moet motiveren waarom diezelfde omstandigheid ook voor een andere beschuldigde niet als verzachtende omstandigheid wordt aangenomen;".

Art. 48

Naar analogie met de verzachtende omstandigheden, moet ook het uitstel toepassing kunnen vinden in het kader van de administratieve handhaving. Voor wat de strafrechtelijke handhaving betreft, kunnen de artikelen 3 en 8 van de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie toegepast worden.

In een arrest van 16 juni 2004 stelde het Arbitragehof: "wanneer eenzelfde tekortkoming in wettelijke verplichtingen het voorwerp uitmaakt, nu eens van strafsancties, dan weer van administratieve sancties, dan is het verschil in behandeling dat daaruit zou kunnen voortvloeien slechts toelaatbaar indien het in redelijkheid is verantwoord.". Concreet oordeelde het Hof dat er sprake is van een schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre de personen die voor de arbeidsrechtbank

une amende administrative ne sont pas dans la possibilité de bénéficier d'une mesure de sursis à l'exécution des peines. À la suite de ce jugement, un article 116 relatif au sursis a été inséré dans le Code pénal social.

L'article XV.62/6 CDE en projet se base sur cet article 116, qui s'inspire lui-même de la loi du 29 juin 1964 concernant la suspension, le sursis et la probation. En résumé, un contrevenant peut bénéficier du sursis si, durant une période de référence, constituée des cinq années précédant l'infraction, il ne s'est pas déjà vu infliger une sanction de niveau 2 à 6 inclus, par une décision administrative devenue exécutoire ou une décision judiciaire devenue définitive au moment où la nouvelle infraction est commise.

Le délai d'épreuve, c'est-à-dire la durée du sursis, est d'un à trois ans. La révocation est facultative et donc laissée à l'appréciation des agents compétents si la nouvelle amende encourue est de niveau égal, supérieur ou inférieur.

Art. 49 et 50

Lorsqu'un procès-verbal de constatation est dressé et transmis au ministère public, le ministère public doit communiquer sa décision relative à une éventuelle suite aux agents compétents visés à l'article XV.60/4 afin que ces derniers puissent le cas échéant entamer la procédure administrative. Lorsque le ministère public n'a pris aucune décision dans un délai de trois mois à compter du jour de réception du procès-verbal constatant l'infraction, la procédure d'amende administrative peut être entamée.

Art. 51

À la suite du remplacement de l'article XV.16/1 CDE par l'article XV.3, 8°, la référence applicable doit également être adaptée.

Art. 52 et 53

L'article 9 (4) h) du règlement 2017/2394 dispose explicitement que des sanctions doivent être prévues pour le non-respect d'une décision, d'une ordonnance, d'une mesure provisoire, d'un engagement du professionnel ou de toute autre mesure adoptée en vertu du règlement. Le code incluait déjà des dispositions en

beroep instellen tegen een administratieve geldboete, niet in de mogelijkheid zijn een maatregelen van uitstel van de tenuitvoerlegging van de straffen te genieten. Naar aanleiding van die uitspraak werd in het Sociaal Strafwetboek een artikel 116 ingevoegd met betrekking tot het uitstel.

Het ontworpen artikel XV.62/6 WER is gebaseerd op dit artikel 116 dat zelf gebaseerd is op de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie. Samengevat kan een overtreder uitstel krijgen indien hij, gedurende een referteperiode van vijf jaar vóór de inbreuk, niet reeds werd gesanctioneerd met een sanctie van niveau 2 tot en met 6, door een administratieve beslissing die reeds uitvoerbaar geworden is of door een gerechtelijke beslissing die definitief geworden is op het ogenblik waarop de nieuwe inbreuk werd gepleegd.

De proeftermijn, dat wil zeggen de duur van het uitstel, bedraagt één tot drie jaar. De herroeping is facultatief en wordt dus overgelaten aan de beoordeling van de bevoegde ambtenaren, indien de nieuwe opgelegde geldboete van een gelijk, een hoger of een lager niveau is.

Art. 49 en 50

Indien een proces-verbaal van vaststelling is opgesteld en overgemaakt aan het openbaar ministerie, moet het openbaar ministerie zijn beslissing over een eventueel gevolg aan de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 meedelen zodat deze desgevallend de administratieve procedure kunnen opstarten. Indien het openbaar ministerie geen beslissing heeft genomen binnen een termijn van drie maanden te rekenen van de dag van ontvangst van het proces-verbaal waarin de inbreuk werd vastgelegd, kan de procedure voor de administratieve geldboete worden opgestart.

Art. 51

Ingevolge de vervanging van artikel XV.16/1 WER door artikel XV.3, 8°, dient de toepasselijke verwijzing eveneens aangepast te worden.

Art. 52 en 53

Artikel 9 (4) h) van verordening 2017/2394 stelt expliciet dat sancties voorzien moeten worden voor het niet in acht nemen van een besluit, bevel, tijdelijke maatregel, toezegging van de handelaar of andere door de verordening voorziene maatregel. In het wetboek waren reeds bepalingen voorzien inzake dienstbelemmering. De

matière d'entrave au service. La disposition en projet les complète en disposant explicitement que le non-respect des demandes, mesures ou engagements est rendu punissable.

Avant de passer à une amende pénale, dans ce contexte aussi, il existe comme toujours la possibilité d'une procédure d'avertissement (XV.31 CDE) ou de transaction (XV.61 CDE). L'amende pénale est toujours un dernier recours lorsque, par exemple, aucune suite n'est donnée à un engagement pris.

CHAPITRES 3 À 8

Modifications de certaines autres lois

Dans les chapitres 3 à 8, les compétences, procédures et sanctions d'un certain nombre de lois spéciales sont adaptées, en faisant autant que possible référence à ce que prévoit le Code de droit économique.

Il s'agit, d'une part, de lois, en dehors du Code de droit économique, qui assurent la transpositions de directives européennes énumérées dans l'annexe au règlement CPC. D'autre part, cela concerne d'autres lois purement nationales dans le domaine de la protection du consommateur.

Cela concerne plus précisément:

— la loi du 9 mars 1993 tendant à réglementer et à contrôler les activités des entreprises de courtage matrimonial (chapitre 3);

— la loi du 20 décembre 2002 relative au recouvrement amiable des dettes du consommateur (chapitre 4);

— la loi du 11 juin 2004 relative à l'information à fournir lors de la vente de véhicules d'occasion (chapitre 5);

— la loi du 28 août 2011 relative à la protection des consommateurs en matière de contrats d'utilisation de biens à temps partagé, de produits de vacances à long terme, de revente et d'échange (chapitre 6);

— la loi du 30 juillet 2013 relative à la revente de titres d'accès à des événements (chapitre 7);

ontworpen bepaling vult dit aan door expliciet te voorzien dat het niet naleven van verzoeken, maatregelen of toezeggingen strafbaar worden gesteld.

Vooraleer over te gaan tot een strafrechtelijke geldboete, bestaat in deze context ook, zoals steeds, de mogelijkheid om de waarschuwingsprocedure (XV.31 WER) of transactieprocedure (XV.61 WER). De strafrechtelijke geldboete is steeds een laatste redmiddel indien bijvoorbeeld geen gevolg zou gegeven worden aan een gemaakte toezegging.

HOOFDSTUKKEN 3 TOT 8

Wijzigingen van een aantal andere wetten

In de hoofdstukken 3 tem. 8 worden de bevoegdheden, procedures en sancties in een aantal andere, bijzondere wetten aangepast, en dit door zo veel als mogelijk te verwijzen naar wat voorzien is in het Wetboek van economisch recht.

Het gaat enerzijds om wetten, buiten het Wetboek, van economisch recht die voorzien in de omzetting van de Europese richtlijnen die in de bijlage aan de CPC-verordening staan opgesomd. Anderzijds betreft het andere, zuiver nationale wetten op het domein van consumentenbescherming.

Meer in het bijzonder betreft het:

— de wet van 9 maart 1993 ertoe strekkende de exploitatie van huwelijksbureaus te regelen en te controleren (hoofdstuk 3);

— de wet van 20 december 2002 betreffende de minnelijke invordering van schulden van de consument (hoofdstuk 4);

— de wet van 11 juni 2004 betreffende de informatieverstrekking bij de verkoop van tweedehandsvoertuigen (hoofdstuk 5);

— de wet van 28 augustus 2011 betreffende de bescherming van de consumenten inzake overeenkomsten betreffende het gebruik van goederen in deeltijd, vakantieproducten van lange duur, doorverkoop en uitwisseling (hoofdstuk 6);

— de wet van 30 juli 2013 betreffende de verkoop van toegangsbewijzen tot evenementen (hoofdstuk 7);

— la loi du 21 novembre 2017 relative à la vente de voyages à forfait, de prestations de voyage liées et de services de voyage (chapitre 8).

Les mêmes modifications sont apportées pour chacune de ces lois, avec là où c'est possible des références aux procédures du Code de droit économique. Il s'agit plus particulièrement de:

— l'adaptation de la procédure d'avertissement avec une référence à l'article XV.31 du Code de droit économique;

— la mise en place des mêmes possibilités de sanctions que dans le Code de droit économique, à savoir:

— l'application de la procédure de transaction;

— la poursuite administrative avec application de la procédure visée au titre 1/2 du livre XV du Code de droit économique; et

— la poursuite pénale.

Cela se fait en outre conformément au titre 1/1, du livre XV du Code de droit économique.

— les règles qui prévoient que le ministère public doit informer les agents pouvant infliger une sanction administrative (agents visés à l'article XV.60/4) de son intention d'entamer ou non des poursuites pénales;

— une référence à plusieurs dispositions du Code de droit économique concernant l'application pénale, parmi lesquelles l'article XV.69 CDE, qui dispose que les dispositions du livre Ier du Code pénal, y compris le chapitre VII et l'article 85, sont applicables;

— une référence à toutes les compétences des agents compétents telles que prévues dans le livre XV, titre 1er, chapitre 1er, du Code de droit économique (y compris entre autres les mesures visées à l'article XV.5/1 du Code de droit économique);

— l'adaptation de la procédure de transaction avec une référence à l'article XV.61 du Code de droit économique.

Compte tenu de la remarque du Conseil d'État (considérant 53), la possibilité pour le Roi de déterminer les tarifs, prévue dans divers articles de l'avant-projet, est supprimée parce que la disposition légale elle-même fixe déjà le montant maximum de façon suffisamment claire.

— de wet van 21 november 2017 betreffende de verkoop van pakketreizen, gekoppelde reisarrangementen en reisdiensten (hoofdstuk 8).

Voor elk van deze wetten worden dezelfde wijzigingen aangebracht, met waar mogelijk verwijzingen naar de procedures in het Wetboek van economisch recht. Het gaat inzonderheid om:

— de aanpassing van de waarschuwingsprocedure met een verwijzing naar artikel XV.31 van het Wetboek van economisch recht;

— het voorzien van dezelfde sanctiemogelijkheden als in het Wetboek van economisch recht, met name:

— de toepassing van de transactieprocedure;

— de administratieve vervolging met toepassing van de procedure bedoeld in titel 1/2 van boek XV van het Wetboek van economisch recht; en

— de strafrechtelijke vervolging.

Dit gebeurt bovendien op de wijze voorzien in titel 1/1, van boek XV van het Wetboek van economisch recht.

— de regeling die voorziet dat het openbaar ministerie de ambtenaren die een administratieve sanctie kunnen opleggen (ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4) moet inlichten over het al dan niet instellen van de strafvervolging;

— een verwijzing naar een aantal bepalingen van het Wetboek van economisch recht inzake de strafrechtelijke handhaving, onder meer het artikel XV.69 WER dat stelt dat de bepalingen van boek I van het Strafwetboek, met inbegrip van hoofstuk VII en van artikel 85, van toepassing zijn;

— een verwijzing naar alle bevoegdheden van de bevoegde ambtenaren zoals voorzien in boek XV, titel 1, hoofdstuk 1, van het Wetboek van economisch recht (met inbegrip van onder meer de maatregelen bedoeld in artikel XV.5/1 van het Wetboek van economisch recht);

— de aanpassing van de transactieprocedure met een verwijzing naar artikel XV.61 van het Wetboek van economisch recht.

Rekening houdende met de opmerking van de Raad van State onder randnummer 53, wordt de mogelijkheid voor de Koning om de tarieven van de transactie te bepalen, die in diverse artikelen van het voorontwerp was voorzien, geschrapt, omdat de wetsbepaling zelf al voldoende duidelijk vastslegt wat het maximumbedrag is.

Dans chacune des lois, les sanctions pénales existantes ont été conservées et la possibilité d'infliger une sanction administrative a été ajoutée. Les montants des amendes administratives sont mis au même niveau que les amendes pénales. Il y a également une disposition qui énonce que les décimes additionnels s'appliquent aux montants des amendes administratives.

La ministre de l'Économie,

Nathalie MUYLLE

Le ministre de la Justice,

Koen GEENS

In elk van de wetten werden de bestaande strafrechtelijke sancties behouden en werd de mogelijkheid tot het opleggen van een administratieve sanctie toegevoegd. De bedragen van de administratieve geldboetes worden gelijkgebracht met de strafrechtelijke geldboetes. Er is tevens een bepaling die stelt dat de opdeciemen van toepassing zijn op de bedragen van de administratieve geldboetes.

De minister van Economie,

Nathalie MUYLLE

De minister van Justitie,

Koen GEENS

EXPOSÉ DES MOTIFS (II)

MESDAMES, MESSIEURS,

EXPOSÉ GÉNÉRAL

Le projet de loi modifiant le Code de droit économique et d'autres lois en vue de renforcer les compétences de recherche et d'application conformément au règlement (UE) 2017/2394 du Parlement européen et du Conseil du 12 décembre 2017 sur la coopération entre les autorités nationales chargées de veiller à l'application de la législation en matière de protection des consommateurs et abrogeant le règlement (CE) n° 2006/2004 et en exécution de celui-ci prévoit entre autres de nouvelles règles en matière de sanctions administratives (amendes) dans le droit économique. Une sanction de ce type doit pouvoir faire l'objet d'un recours. Étant donné que "les lois relatives au Conseil d'État et aux juridictions administratives fédérales" doivent faire l'objet d'une procédure bicamérale optionnelle telle que visée à l'article 78 de la Constitution, l'ajout nécessaire d'une procédure de recours devant le Conseil d'État doit dès lors être prévu séparément. Le présent projet de loi remplace dès lors l'article 36 proposé dans l'avant-projet de loi modifiant le Code de droit économique et d'autres lois, conformément à l'avis 67.134/1 du 7 mai 2020 du Conseil d'État (considérant 4).

COMMENTAIRE DES ARTICLES

CHAPITRE 1ER

Disposition générale

Article 1er

Cet article précise le fondement constitutionnel en matière de compétence. Il s'agit, en l'occurrence, de l'article 78 de la Constitution.

MEMORIE VAN TOELICHTING (II)

DAMES EN HEREN,

ALGEMENE TOELICHTING

Het wetsontwerp tot wijziging van het Wetboek van economisch recht en van andere wetten met het oog op het versterken van de opsporings- en handhavingsbevoegdheden in overeenstemming met en in uitvoering van Verordening (EU) 2017/2394 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2017 betreffende samenwerking tussen de nationale autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 2006/2004 voorziet onder meer in een volledig nieuwe regeling inzake administratieve sancties (geldboetes) in het economisch recht. Tegen dergelijke sanctie moet beroep ingesteld kunnen worden. Aangezien "de wetten op de Raad van State en op de federale administratieve rechtscolleges" het voorwerp moeten uitmaken van een optionele bicamerale procedure, zoals bedoeld in artikel 78 van de Grondwet, dient de noodzakelijke toevoeging van een beroepsprocedure bij de Raad van State dan ook afzonderlijk voorzien te worden. Dit wetsontwerp vervangt dan ook het ontworpen artikel 36 van het voorontwerp van wet tot wijziging van het Wetboek van economisch recht en van andere wetten, in overeenstemming met het advies 67.134/1 van 7 mei 2020 van de Raad van State (randnummer 4).

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

HOOFDSTUK 1

Algemene bepaling

Artikel 1

Dit artikel bepaalt de constitutionele bevoegdheidsgrondslag. Het gaat inzonderheid om artikel 78 van de Grondwet.

CHAPITRE 2

Modifications du Code de droit économique

Art. 2

La Cour européenne des droits de l'homme exige que les décisions infligeant une amende administrative pouvant être considérée comme une sanction pénale au sens de l'article 6 CEDH, ce qui est le cas ici, doivent pouvoir être soumises pour examen à un tribunal indépendant et impartial, qui offre les garanties exigées dans l'article 6 CEDH et dispose de la compétence de pleine juridiction (CEDH 23 juillet 2002; n° 34619/97, Janosevic/Suède, § 81; CDEH 24 février 1994, n° 12547/86, Bendenoun/France, § 46; CEDH 23 octobre 1995, n° 15527/89, Umlauft/Autriche, §§ 37-39). La question de savoir si la section du contentieux administratif du Conseil d'État "constitue une instance judiciaire qui répond aux exigences de l'article 6" a fait l'objet de discussions dans le passé étant donné que le Conseil d'État peut uniquement annuler (ou éventuellement suspendre) la sanction abusive mais pas la modifier. Dans un arrêt du 30 mars 2011 (C. Const. arrêt n° 44/2011 du 30 mars 2011, B.10.1 et B.10), la Cour constitutionnelle a toutefois confirmé que le Conseil d'État procédait à un contrôle juridictionnel approfondi, tant au regard de la loi qu'au regard des principes généraux du droit, comme le Conseil d'État le déclare lui-même dans sa jurisprudence. Le Conseil d'État examine à cet égard si la décision de l'autorité soumise à son contrôle (en l'espèce l'application d'une sanction administrative) est fondée en fait, si elle procède de qualifications juridiques correctes et si la sanction infligée n'est pas manifestement disproportionnée par rapport aux faits établis. Lorsqu'il annule cette dernière décision, l'autorité est tenue de se conformer à l'arrêt du Conseil d'État: si l'autorité prend une nouvelle décision, elle ne peut méconnaître les motifs de l'arrêt annulant la première décision; si elle s'en tient à l'annulation, l'intéressé est réputé ne pas avoir fait l'objet d'une sanction. Les justiciables disposent donc d'un recours effectif, devant une juridiction indépendante et impartiale, contre la sanction administrative qui peut leur être infligée. L'exécution de la décision est suspendue à partir du moment où le contrevenant introduit un recours.

La ministre de l'Économie,

Nathalie MUYLLE

Le ministre de la Justice,

Koen GEENS

HOOFDSTUK 2

Wijzigingen van het Wetboek van economisch recht

Art. 2

Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens eist dat beslissingen waarbij een administratieve sanctie wordt opgelegd die aanzien kan worden als een strafrechtelijke sanctie in de zin van artikel 6 EVRM, wat hier het geval is, ter toetsing moet kunnen worden voorgelegd aan een onafhankelijke en onpartijdige rechtbank, die de waarborgen biedt vereist in artikel 6 EVRM, en over volle rechtsmacht beschikt (EHRM 23 juli 2002, nr. 34619/97, Janosevic/Zweden, § 81; EHRM 24 februari 1994, nr. 12547/86, Bendenoun/Frankrijk, § 46; EHRM 23 oktober 1995, nr. 15527/89, Umlauft/Oostenrijk, §§ 37-39). Of de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State 'een rechterlijke instantie is die beantwoordt aan de vereisten van artikel 6', heeft in het verleden het voorwerp uitgemaakt van discussie aangezien de onrechtmatige sanctie alleen nietig kan verklaard worden door de Raad van State (of eventueel geschorst worden) maar niet gewijzigd. Het Grondwettelijk Hof heeft echter in een arrest van 30 maart 2011 (GwH, arrest nr. 44/2011 van 30 maart 2011, B.10.1 en B.10) bevestigd dat de Raad van State een volwaardige jurisdictionele toetsing uitoefent, zowel aan de wet als aan de algemene rechtsbeginselen, zoals de Raad van State ook zelf stelt in haar rechtspraak. De Raad van State gaat daarbij na of de aan zijn toezicht voorgelegde overheidsbeslissing (hier het opleggen van een administratieve sanctie), de vereiste feitelijke grondslag heeft, of die beslissing uitgaat van correcte juridische kwalificaties en of de opgelegde straf niet kennelijk onevenredig is met de vastgestelde feiten. Wanneer hij die beslissing vernietigt, dient de overheid zich te schikken naar het arrest van de Raad van State: indien de overheid een nieuwe beslissing neemt, mag zij de motieven van het arrest dat de eerste beslissing heeft vernietigd, niet negeren; indien zij in de vernietiging berust, wordt de betrokkene geacht niet gestraft te zijn geweest. De rechtzoekenden beschikken derhalve over een daadwerkelijke jurisdictionele waarborg, voor een onafhankelijk en onpartijdig rechtscollege, tegen de administratieve sanctie die hun kan worden opgelegd. Vanaf het moment dat de overtreder beroep heeft ingesteld, zal de uitvoering van de beslissing geschorst worden.

De minister van Economie,

Nathalie MUYLLE

De minister van Justitie,

Koen GEENS

AVANT- PROJET DE LOI

soumis à l'avis du Conseil d'État

Avant-projet de loi modifiant le Code de droit économique et d'autres lois pour ce qui concerne l'exécution du Règlement (UE) 2017/2394 du Parlement européen et du Conseil du 12 décembre 2017 sur la coopération entre les autorités nationales chargées de veiller à l'application de la législation en matière de protection des consommateurs et abrogeant le règlement (CE) no 2006/2004

Chapitre 1er. Disposition générale

Article 1er. La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

Chapitre 2. Modifications du Code de droit économique

Section 1re. Modifications du livre VI du Code de droit économique

Art. 2. Dans l'article VI.1, § 1er, du Code de droit économique, inséré par la loi du 21 décembre 2013, le 7. est remplacé par ce qui suit:

"7. Règlement (UE) 2017/2394 du Parlement européen et du Conseil du 12 décembre 2017 relatif à la coopération entre les autorités nationales chargées de veiller à l'application de la législation en matière de protection des consommateurs et abrogeant le règlement (CE) n° 2006/2004;".

Art. 3. Dans l'article VI.96 du même Code, inséré par la loi du 21 décembre 2013, les mots "Règlement (CE) n° 2006/2004 du Parlement européen et du Conseil du 27 octobre 2004 relatif à la coopération entre les autorités nationales chargées de veiller à l'application de la législation en matière de protection des consommateurs" sont remplacés par les mots "Règlement (UE) 2017/2394 du Parlement européen et du Conseil du 12 décembre 2017 relatif à la coopération entre les autorités nationales chargées de veiller à l'application de la législation en matière de protection des consommateurs et abrogeant le règlement (CE) n° 2006/2004".

Section 2. Modifications du livre XV du Code de droit économique

Art. 4. À l'article XV.3 du même Code, inséré par la loi du 20 novembre 2013 et modifié par les lois du 29 juin 2016, du 30 juillet 2018 et du 2 mai 2019, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le 1°, alinéa 1er, les mots ", y compris des moyens de transport, dont ils peuvent exiger l'immobilisation par le transporteur," sont insérés entre les mots "à des lieux" et les mots "dans lesquels, sur base de motifs raisonnables,";

VOORONTWERP VAN WET

onderworpen aan het advies van de Raad van State

Voorontwerp van wet tot wijziging van het Wetboek van economisch recht en van andere wetten voor wat de uitvoering van Verordening (EU) 2017/2394 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2017 betreffende samenwerking tussen de nationale autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 2006/2004 betreft

Hoofdstuk 1. Algemene bepaling

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het Wetboek van economisch recht

Afdeling 1. Wijzigingen van boek VI van het Wetboek van economisch recht

Art. 2. In artikel VI.1, § 1, van het Wetboek van economisch recht, ingevoegd bij de wet van 21 december 2013, wordt de bepaling onder 7. vervangen als volgt:

"7. Verordening (EU) 2017/2394 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2017 betreffende samenwerking tussen de nationale autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 2006/2004;".

Art. 3. In artikel VI.96 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 21 december 2013, worden de woorden "Verordening (EG) Nr. 2006/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 27 oktober 2004 betreffende samenwerking tussen de nationale instanties die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming" vervangen door de woorden "Verordening (EU) 2017/2394 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2017 betreffende samenwerking tussen de nationale autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 2006/2004".

Afdeling 2. Wijzigingen van boek XV van het Wetboek van economisch recht

Art. 4. In artikel XV.3 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 20 november 2013 en gewijzigd bij de wetten van 29 juni 2016, 30 juli 2018 en 2 mei 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in de bepaling onder 1°, eerste lid, worden de woorden ", en tot alle vervoersmiddelen waarvan ze kunnen eisen dat de vervoerder ze tot stilstand brengt," ingevoegd tussen de woorden "zich toegang laten verschaffen tot alle plaatsen" en de woorden "waarvan zij op redelijke gronden van oordeel zijn";

2° dans le 5°, les modifications suivantes sont apportées:

a) dans l'alinéa 1er, les mots "ou moyens de transport" sont insérés entre les mots "s'être rendus aux endroits" et les mots "visés à la disposition 1°", et les mots ", quel que soit le support utilisé ou le lieu de stockage", sont insérés entre les mots "et supports informatisés de données" et les mots "qu'ils estiment nécessaires";

b) la disposition est complétée par un alinéa rédigé comme suit: "Les agents visés à l'article XV.2 peuvent, le cas échéant, déterminer le délai dans lequel ces données doivent être fournies;".

3° dans le 5°/1, les modifications suivantes sont apportées:

a) les mots "par dérogation à l'article" sont remplacés par les mots "par dérogation aux articles 46*bis* et";

b) les mots "pour autant que l'identification ne puisse se faire par d'autres moyens et l'enquête cadre dans la recherche et la constatation des infractions qui concernent les dispositions du Code de droit économique relatives aux obligations d'information, à l'inscription à la Banque-Carrefour des Entreprises, aux contrats à distance, aux pratiques déloyales et pratiques professionnelles déloyales, aux communications non souhaitées et à la contrefaçon et la piraterie et les dispositions du Code pénal visées à l'article XV.8, § 2" sont remplacés par les mots "et des personnes impliquées dans des flux financiers et de données pertinents dans le cadre de l'enquête";

4° un 5°/2 est inséré, rédigé comme suit:

"5°/2. par dérogation à l'article 46*quater* du Code d'instruction criminelle, rechercher des flux financiers. En particulier, ils peuvent requérir les informations nécessaires relatives aux produits, services et transactions de nature financière et aux valeurs virtuelles concernant le suspect auprès:

a) des personnes et institutions visées à l'article 5, § 1er, 3° à 22° de la loi du 18 septembre 2017 relative à la prévention du blanchiment de capitaux et du financement du terrorisme et à la limitation de l'utilisation des espèces;

b) des personnes et institutions qui, sur le territoire belge, mettent à disposition ou proposent des services en lien avec des valeurs virtuelles permettant d'échanger des moyens de payement réglementés en valeurs virtuelles.".

5° le 8° est remplacé par ce qui suit:

"8° inspecter, étudier, démonter et tester des biens ou des services, ou les faire inspecter, étudier, démonter et tester.

S'il existe des indices suffisants qu'un bien ou qu'un service:

2° in de bepaling onder 5° worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) in het eerste lid worden de woorden "of vervoersmiddelen" ingevoegd tussen de woorden "in de bepaling onder 1° bedoelde plaatsen" en de woorden "te hebben begeven" en worden de woorden ", ongeacht het gebruikte medium of de locatie van opslag," ingevoegd tussen de woorden "gegevensbestanden en geïnformatiseerde dragers van gegevens" en de woorden "laten verstrekken";

b) de bepaling wordt aangevuld met een lid luidende: "De ambtenaren bedoeld in artikel XV.2 kunnen desgevallend de termijn bepalen waarbinnen deze gegevens moeten worden verstrekt;".

3° in de bepaling onder 5°/1 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) de woorden "in afwijking van artikel" worden vervangen door de woorden "in afwijking van de artikelen 46*bis* en";

b) de woorden "voor zover de identificatie niet door andere middelen bekomen kan worden en het onderzoek kadert in het opsporen en vaststellen van de inbreuken op de bepalingen van het Wetboek van economisch recht die betrekking hebben op de informatieverplichtingen, de inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen, de overeenkomsten op afstand, de oneerlijke handelspraktijken en beroepspraktijken, de ongewenste communicaties en de namaak en piraterij en de bepalingen van het Strafwetboek bedoeld in artikel XV.8, § 2" worden vervangen door de woorden "en personen die betrokken zijn bij financiële en gegevensstromen die relevant zijn in het kader van het onderzoek";

4° een bepaling onder 5°/2, wordt ingevoegd, luidende:

"5°/2. in afwijking van artikel 46*quater* van het Wetboek van Strafvordering, financiële stromen opsporen. In het bijzonder kunnen ze alle noodzakelijke informatie over de producten, diensten en verrichtingen van financiële aard en betreffende virtuele waarden, die betrekking hebben op een verdachte vorderen bij:

a) personen en instellingen als bedoeld in artikel 5, § 1, 3° tot 22° van de wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten;

b) personen en instellingen die binnen het Belgisch grondgebied diensten beschikbaar stellen of aanbieden met betrekking tot virtuele waarden die toelaten dat gereglementeerde betaalmiddelen in virtuele waarden worden uitgewisseld.".

5° de bepaling onder 8° wordt vervangen als volgt:

"8° goederen of diensten inspecteren, bestuderen, demonteren en testen of dit laten doen.

Indien er voldoende aanwijzingen zijn dat een goed of dienst:

a) ne satisfait pas aux conditions imposées par des arrêtés pris en exécution de l'article VI.9, § 1er; ou

b) fait l'objet d'une pratique commerciale trompeuse qui contient des informations fausses sur ses principales caractéristiques ou les résultats et les caractéristiques essentielles des tests ou contrôles effectués sur le produit; ou

c) fait l'objet d'une omission trompeuse; ou

d) est contraire aux droits de propriété intellectuelle d'une façon rendue punissable au titre 3, chapitre 2, section 8;

et que les agents visés à l'article XV.2 ne disposent pas de la possibilité d'effectuer eux-mêmes l'analyse ou le contrôle nécessaire ou que les résultats ne sont pas suffisamment fiables, l'entreprise concernée peut être chargée de faire soumettre le bien ou le service à une analyse ou un contrôle par un laboratoire indépendant ou un organisme de recherche dans un délai précis et à ses propres frais.

L'entreprise demande une confirmation du laboratoire ou de l'organisme de recherche choisi.

Le Roi peut compléter l'énumération de l'alinéa 2;".

6° l'article est complété par un 9° rédigé comme suit:

"9° acheter des biens et des services en tant qu'achats-tests, si nécessaire en utilisant une identité fictive, et approcher des entreprises en se faisant passer pour des clients ou des clients potentiels, sans devoir communiquer leur qualité et le fait que les constatations faites à cette occasion peuvent être utilisées pour l'exercice de la surveillance.

Lorsqu'une infraction est constatée, les montants payés pour l'exécution des achats-tests peuvent être récupérés auprès du contrevenant.

Sont exemptés de peine les agents visés à l'article XV.2 qui commettent dans ce cadre des infractions absolument nécessaires.

La ou les personnes concernées faisant l'objet des constatations ne peuvent être provoquées au sens de l'article 30 du titre préliminaire du Code d'instruction criminelle.

Toutes les autres compétences visées dans les dispositions 1° à 8° peuvent être utilisées lors de l'exercice de cette compétence.

Les agents visés à l'article XV.2 rédigent un rapport reprenant leurs constatations et les événements survenus au cours de l'enquête.".

Art. 5. L'article XV.3/1 du même Code, inséré par la loi du 29 juin 2016, est abrogé.

a) niet voldoet aan de voorwaarden opgelegd door besluiten genomen in uitvoering van artikel VI.9, § 1, of

b) het voorwerp is van een misleidende handelspraktijk die gepaard gaat met onjuiste informatie omtrent zijn voornaamste kenmerken of de resultaten en wezenlijke kenmerken van erop verrichte tests of controles, of

c) het voorwerp is van een misleidende omissie, of

d) in strijd is met de intellectuele eigendomsrechten zoals strafbaar gesteld in titel 3, hoofdstuk 2, afdeling 8,

en de in artikel XV.2 bedoelde ambtenaren niet over de mogelijkheid beschikken om zelf de nodige ontleding of controle uit te voeren of de resultaten onvoldoende betrouwbaar zijn, kan de betrokken onderneming bovendien gelast worden om het goed of de dienst binnen een bepaalde termijn en op kosten van de onderneming te onderwerpen aan ontleding of controle door een onafhankelijk laboratorium of onderzoeksinstelling.

De onderneming vraagt een bevestiging van het gekozen laboratorium of de gekozen onderzoeksinstelling.

De Koning kan de opsomming van lid 2 aanvullen;".

6° het artikel wordt aangevuld met een bepaling onder 9°, luidende:

"9° goederen en diensten als testaankoop kopen, indien nodig ook met gebruikmaking van een fictieve identiteit en ondernemingen benaderen door zich voor te doen als cliënten of potentiële cliënten, zonder dat zij hun hoedanigheid en de omstandigheid dat de bij deze gelegenheid gedane vaststellingen kunnen worden aangewend voor de uitoefening van het toezicht, moeten mededelen.

Wanneer een inbreuk wordt vastgesteld, kunnen de betaalde bedragen voor het uitvoeren van de testaankopen teruggevorderd worden van de overtreder.

Blijven vrij van straf, de ambtenaren bedoeld in artikel XV.2, die in dat kader strikt noodzakelijke strafbare feiten plegen.

De betrokken persoon of personen waarbij vaststellingen worden gedaan mogen niet worden geprovoceerd in de zin van het artikel 30 van de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering.

Alle andere bevoegdheden bedoeld in de bepalingen onder 1° tot en met 8°, kunnen aangewend worden bij het uitoefenen van deze bevoegdheid.

De in artikel XV.2 bedoelde ambtenaren stellen een verslag op waarin hun vaststellingen en gebeurtenissen tijdens het onderzoek worden opgenomen.".

Art. 5. Artikel XV.3/1 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 29 juni 2016, wordt opgeheven.

Art. 6. Dans le livre XV, titre 1er, chapitre 1er du même Code, inséré par la loi du 20 novembre 2013, il est inséré un article XV.5/1, rédigé comme suit:

"Art. XV.5/1. § 1er. Lorsqu'aucun autre moyen efficace n'est disponible pour faire cesser ou interdire les infractions visées à l'article XV.2, § 1er, et afin de prévenir le risque de préjudice grave pour les intérêts collectifs des consommateurs, les agents désignés par le ministre disposent des compétences de:

1° retirer un contenu d'une interface en ligne ou de restreindre l'accès à celle-ci ou d'ordonner qu'un message d'avertissement s'affiche clairement lorsque les consommateurs accèdent à une interface en ligne;

2° ordonner à un fournisseur de services d'hébergement qu'il supprime, désactive ou restreigne l'accès à une interface en ligne;

3° ordonner aux opérateurs de registre ou aux bureaux d'enregistrement de domaines de supprimer un nom de domaine complet et de permettre à l'autorité compétente concernée de l'enregistrer.

Les mesures prises sur la base de l'alinéa précédent sont confirmées par le ministère public dans un délai de quarante-huit heures. À défaut d'une confirmation par le ministère public, le retrait, l'ordre de mentionner un message d'avertissement, la suppression, la désactivation ou la restriction sont levés de plein droit.

§ 2. Sauf en cas d'urgence motivée, avant de pouvoir prendre une mesure visée au paragraphe 1er et dans la mesure où les coordonnées visées à l'article XII.6 sont disponibles, les agents visés à l'article XV.2 prennent contact avec l'entreprise responsable de l'interface en ligne au moins vingt-quatre heures avant de prendre la mesure.

La mesure visée ne peut être prise que si l'entreprise ne réagit pas ou que la réaction n'a pas pour effet d'éviter le risque de préjudice grave pour les intérêts collectifs des consommateurs avant l'échéance du délai de quarante-huit heures.

§ 3. Les mesures prises sur la base du paragraphe 1er, font l'objet d'un constat écrit. Cet écrit mentionne au moins:

1° la date et l'heure à laquelle les mesures sont prises;

2° la date et l'heure de la notification;

3° l'identité des agents visés au paragraphe 1er, la qualité en laquelle ils interviennent et l'administration dont ils relèvent;

4° les mesures prises;

Art. 6. In boek XV, titel 1, hoofdstuk 1, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 20 november 2013, wordt een artikel XV.5/1 ingevoegd, luidende:

"Art. XV.5/1. § 1. Indien er geen andere doeltreffende middelen zijn om de inbreuken bedoeld in artikel XV.2, § 1, te doen beëindigen of te verbieden, en om het gevaar van ernstige schade aan de collectieve consumentenbelangen te voorkomen, hebben de door de minister aangeduide ambtenaren de bevoegdheid om:

1° inhoud te verwijderen van of de toegang te beperken tot een online interface, of opdracht te geven tot de duidelijke weergave van een waarschuwing aan consumenten wanneer die zich toegang tot de online interface verschaffen;

2° aanbieders van hostingdiensten te gelasten toegang tot een online interface te deactiveren, te blokkeren of te beperken;

3° domeinregisters of registrerende instanties te gelasten een volledig gekwalificeerde domeinnaam te schrappen en de betrokken bevoegde autoriteit toe te laten deze te registreren.

Maatregelen die worden genomen op grond van het vorige lid, worden door het openbaar ministerie bevestigd binnen een termijn van achtenveertig uur. Bij ontstentenis van een bevestiging door het openbaar ministerie, is de verwijdering, de opdracht tot vermelding van een waarschuwingsboodschap, de deactivering, de blokkering, de beperking of de schrapping van rechtswege opgeheven.

§ 2. Behalve in het geval van gemotiveerde hoogdringendheid, nemen de in paragraaf 1 bedoelde ambtenaren, vooraleer over te kunnen gaan tot het nemen van een maatregel bedoeld in paragraaf 1 en in de mate dat de contactgegevens bedoeld in artikel XII.6 voorhanden zijn, minstens vierentwintig uur voor het nemen van de maatregel contact op met de onderneming verantwoordelijk voor de online interface.

Slechts indien de onderneming niet reageert of indien de reactie niet tot gevolg heeft dat het gevaar van ernstige schade aan de collectieve consumentenbelangen wordt vermeden voor het einde van de termijn van vierentwintig uur, kan overgegaan worden tot het nemen van de bedoelde maatregel.

§ 3. De maatregelen die op basis van paragraaf 1 worden genomen, maken het voorwerp uit van een schriftelijke vaststelling. Dit geschrift vermeldt minstens:

1° de datum en het uur waarop de maatregelen zijn genomen;

2° de datum en het uur van de kennisgeving;

3° de identiteit van de in paragraaf 1 bedoelde ambtenaren, de hoedanigheid waarin zij optreden en de administratie waartoe zij behoren;

4° de genomen maatregelen;

5° la base factuelle et juridique.

§ 4. Le ministère public peut à tout moment donner mainlevée des mesures qu'il a ordonnées ou confirmées.

§ 5. Les mesures visées au paragraphe 1er sont levées de plein droit par la décision judiciaire mettant fin aux poursuites, lorsque ce jugement est passé en force de chose jugée, ou par le classement sans suite par le ministère public, ou par une décision des agents visés au paragraphe 1er.".

Art. 7. L'article XV.6 du même Code, inséré par la loi du 20 novembre 2013, est abrogé.

Art. 8. L'article XV.7 du même Code, inséré par la loi du 20 novembre 2013, est complété par les mots "et des règlements de l'Union européenne pour lesquels le présent Code prévoit des sanctions et d'autres lois dont ils sont chargés de surveiller le respect."

Art. 9. L'intitulé du chapitre 3 du livre XV, titre 1er du même Code est complété par les mots "et des mesures correctives".

Art. 10. Dans l'article XV.31, § 1er, alinéa 5, du même Code le 4° est remplacé comme suit:

"4° que le contrevenant peut s'engager à mettre fin à l'infraction et que l'engagement du contrevenant de mettre fin à l'infraction peut être accepté et rendu public.".

Art. 11. Dans le livre XV, titre 1er, chapitre 3 du même Code, il est inséré une section 3 comportant l'article XV.31/2, intitulée "Section 3. – Mesures correctives".

Art. 12. L'article XV.31/2 du même Code, abrogé par la loi du 29 juin 2016, est rétabli dans la rédaction suivante:

"Art. XV.31/2. § 1er. Les agents visés à l'article XV.2 ont la compétence d'obtenir ou d'accepter de la part de l'entreprise responsable des infractions visées à l'article XV.2, § 1er des engagements tendant à mettre fin aux infractions.

Les engagements à mettre fin à l'infraction, y compris l'identité de l'entreprise, peuvent être rendus publics.

§ 2. Les agents visés à l'article XV.2 ont la compétence de recevoir de la part de l'entreprise, sur l'initiative de cette dernière, des engagements supplémentaires en matière de mesures correctives en faveur des consommateurs affectés par les infractions supposées visées à l'article XV.2, § 1er, ou, le cas échéant, de tenter d'obtenir des engagements de la part de l'entreprise en vue d'offrir des mesures correctives adéquates pour les consommateurs affectés par lesdites infractions.

5° de feitelijke en juridische grondslag.

§ 4. Het openbaar ministerie kan de maatregelen die het bevolen of bevestigd heeft, te allen tijde opheffen.

§ 5. De maatregelen bedoeld in paragraaf 1 worden van rechtswege opgeheven door de rechterlijke beslissing die een einde maakt aan de vervolgingen, zodra die in kracht van gewijsde is gegaan, of door seponering van de zaak door het openbaar ministerie, of door een beslissing van de in paragraaf 1 bedoelde ambtenaren.".

Art. 7. Artikel XV.6 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 20 november 2013, wordt opgeheven.

Art. 8. Artikel XV.7 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 20 november 2013, wordt aangevuld met de woorden"en van de verordeningen van de Europese Unie waarvoor dit Wetboek in sancties voorziet en van de andere wetten waarvoor zij belast zijn met het toezicht op de naleving ervan.".

Art. 9. Het opschrift van hoofdstuk 3 van boek XV, titel 1 van hetzelfde Wetboek wordt aangevuld met de woorden "en herstelmaatregelen".

Art. 10. In artikel XV.31, § 1, vijfde lid, van hetzelfde Wetboek wordt de bepaling onder 4° vervangen als volgt:

"4° dat de overtreder kan toezeggen om de inbreuk stop te zetten en dat de toezegging van de overtreder om de inbreuk stop te zetten, kan worden aanvaard en openbaar gemaakt.".

Art. 11. In boek XV, titel 1, hoofdstuk 3, van hetzelfde Wetboek, wordt een afdeling 3 ingevoegd dat artikel XV.31/2 bevat, luidende "Afdeling 3. – Herstelmaatregelen".

Art. 12. Artikel XV.31/2 van hetzelfde Wetboek, opgeheven bij de wet van 29 juni 2016, wordt hersteld als volgt:

"Art. XV.31/2. § 1. De in artikel XV.2 bedoelde ambtenaren hebben de bevoegdheid om toezeggingen tot het beëindigen van inbreuken te verkrijgen of te aanvaarden van de onderneming die verantwoordelijk is voor de inbreuken bedoeld in artikel XV.2, § 1.

De toezeggingen om de inbreuk stop te zetten, met inbegrip van de identiteit van de onderneming, kunnen openbaar worden gemaakt.

§ 2. De in artikel XV.2 bedoelde ambtenaren hebben de bevoegdheid om van de onderneming, op haar initiatief, aanvullende toezeggingen tot herstel te verkrijgen in het belang van consumenten die nadeel hebben ondervonden van de vermoede inbreuken bedoeld in artikel XV.2, § 1, of, waar passend, toezeggingen van de onderneming trachten te verkrijgen die adequaat herstel bieden aan consumenten die nadeel ondervinden van de inbreuken.

§ 3. L'obtention ou l'acceptation d'un engagement ne fait pas obstacle à d'autres poursuites administratives ou pénales.".

Art. 13. Dans le livre XV, titre 1er, chapitre 3 du même Code, il est inséré une section 4 intitulée "Section 4. – Publicité".

Art. 14. Dans la section 4, insérée par l'article 13, il est inséré un article XV.31/2*bis* rédigé comme suit:

"Art. XV.31/2*bis*. Afin de prévenir les préjudices graves aux intérêts collectifs des consommateurs, les agents visés à l'article XV.2 disposent de la compétence de procéder à la publication du nom, de la pratique et le cas échéant des données d'identification complètes des entreprises qui emploient des pratiques qui portent préjudice aux consommateurs.

Avant de pouvoir procéder à la publication, les agents visés à l'article XV.2 doivent au préalable informer l'entreprise qu'ils envisagent de prendre les mesures visées à l'alinéa 1er.

Il peut uniquement être procédé à la publication visée à l'alinéa 1er lorsqu'aucune réaction n'a été reçue dans le délai de quarante-huit heures, qu'aucun contact n'est possible ou que l'entreprise ne s'engage pas à mettre fin à la pratique nuisible comme visé à l'article XV.31/4.

Sans préjudice de la possibilité de rendre public l'engagement lui-même, la publication est retirée dès que l'entreprise fournit la preuve qu'elle a mis fin à l'infraction conformément à son engagement tel que visé à l'article XV.31/4.".

Art. 15. Dans le livre XV, après l'article XV.60, il est inséré un titre 1/1 intitulé "Titre 1/1. - La poursuite des infractions"

Art. 16. Dans le titre 1/1, inséré par l'article 15, il est inséré un chapitre 1er intitulé "Chapitre 1er. - Modalités de poursuite des infractions".

Art. 17. Dans le chapitre 1er du titre 1/1, inséré par l'article 16, il est inséré un article XV.60/1 rédigé comme suit:

"Art. XV.60/1. § 1er. Sans préjudice des procédures particulières prévues dans le présent Code, les infractions visées à l'article XV.2, § 1er peuvent faire l'objet de:

1° l'application de la procédure de transaction telle que visée au titre 2, chapitre 1er;

2° une poursuite administrative telle que visée au chapitre 2 du présent titre;

3° une poursuite pénale telle que visée au titre 3.

§ 3. Het verkrijgen of aanvaarden van een toezegging staat verdere administratieve of strafrechtelijke handhaving niet in de weg.".

Art. 13. In boek XV, titel 1, hoofdstuk 3, van hetzelfde Wetboek, wordt een afdeling 4 ingevoegd luidende "Afdeling 4. – Openbaarmaking".

Art. 14. In afdeling 4, ingevoegd bij artikel 13, wordt een artikel XV.31/2*bis* ingevoegd, luidende:

"Art. XV.31/2*bis*. Om ernstige schade aan de collectieve consumentenbelangen te voorkomen, beschikken de in artikel XV.2 bedoelde ambtenaren over de bevoegdheid om over te gaan tot de publicatie van de naam, de praktijk en in voorkomend geval, de volledige identificatiegegevens van ondernemingen die praktijken hanteren die schade veroorzaken aan consumenten.

Vooraleer over te kunnen gaan tot de publicatie, dienen de in artikel XV.2 bedoelde ambtenaren de onderneming er vooraf van op de hoogte brengen dat ze overwegen de in het eerste lid bedoelde maatregelen te nemen.

Er kan slechts worden overgegaan tot de in het eerste lid bedoelde publicatie, indien er binnen de termijn van vierentwintig uur geen reactie wordt ontvangen van de onderneming, er geen contact mogelijk is of indien de onderneming niet toezegt de schadelijke praktijk stop te zetten zoals bedoeld in artikel XV.31/4.

Onverminderd de mogelijkheid om de toezegging zelf openbaar te maken, wordt de publicatie ingetrokken van zodra de onderneming het bewijs levert dat ze de inbreuk heeft stopgezet in overeenstemming met haar toezegging zoals bedoeld in artikel XV.31/4.".

Art. 15. In boek XV wordt na artikel XV.60 een titel 1/1 ingevoegd luidende "Titel 1/1. - Vervolging van de inbreuken".

Art. 16. In titel 1/1, ingevoegd bij artikel 15, wordt een Hoofdstuk 1 ingevoegd luidende "Hoofdstuk 1. - Regels voor de vervolging van de inbreuken".

Art. 17. In hoofdstuk 1 van titel 1/1, ingevoegd bij artikel 16, wordt een artikel XV.60/1 ingevoegd, luidende:

"Art. XV.60/1. § 1. Onverminderd de bijzondere procedures voorzien in dit Wetboek, kunnen de inbreuken bedoeld in artikel XV.2, § 1, het voorwerp uitmaken van:

1° de toepassing van de transactieprocedure zoals bedoeld in titel 2, hoofdstuk 1;

2° een administratieve vervolging zoals bedoeld in hoofdstuk 2 van deze titel;

3° een strafrechtelijke vervolging zoals bedoeld in titel 3.

§ 2. La poursuite se fait sur la base d'un procès-verbal constatant une infraction dressé par les agents visés à l'article XV.2.

Les agents visés à l'article XV.2 envoient ces procès-verbaux aux agents de la Direction générale de l'Inspection économique du Service public fédéral Économie, P.M.E., Classes moyennes et Énergie commissionnés par le ministre ayant l'Économie dans ses attributions afin de décider laquelle des procédures visées au paragraphe 1er sera appliquée.".

Art. 18. Dans le même chapitre 1er, il est inséré un article XV.60/2 rédigé comme suit:

"Art. XV.60/2. Lorsqu'il est fait application d'une poursuite administrative telle que visée à l'article VI.60/1, § 1er, 2°, les agents visés à l'article XV.60/4 décident si les infractions donnent lieu à une amende administrative, à une déclaration de culpabilité ou à un classement sans suite.

Ils disposent des mêmes compétences lorsque le ministère public renonce à poursuivre l'auteur d'une infraction visée à l'article XV.2, § 1er.".

Art. 19. Dans le même chapitre 1er, il est inséré un article XV.60/3 rédigé comme suit:

"Art. XV.60/3. Les poursuites pénales excluent l'application d'une amende administrative même si un acquittement les clôture.

La transaction ou la médiation pénale visée à l'article 216*ter* du Code d'Instruction criminelle excluent également l'application d'une amende administrative.".

Art. 20. Dans le titre 1/1, inséré par l'article 15, après l'article XV.60/3, il est inséré un chapitre 2 intitulé "Chapitre 2. - La poursuite administrative".

Art. 21. Dans le chapitre 2 du titre 1/1, inséré par l'article 20, il est inséré une section 1re intitulée "Section 1re. - Généralités".

Art. 22. Dans la section 1re du titre 1/1, chapitre 2, insérée par l'article 21, il est inséré un article XV.60/4 rédigé comme suit:

"Art. XV.60/4. Le Roi désigne les agents de la Direction générale de l'Inspection économique du Service public fédéral Économie, P.M.E., Classes moyennes et Énergie qui sont habilités à infliger des amendes administratives.".

Art. 23. Dans la section 1re du titre 1/1, chapitre 2, insérée par l'article 21, il est inséré un article XV.60/5 rédigé comme suit:

"Art. XV.60/5. Les agents visés à l'article XV.60/4 désignés pour infliger les amendes administratives doivent exercer cette compétence dans des conditions garantissant leur indépendance et leur impartialité.

§ 2. De vervolging gebeurt op basis van een proces-verbaal tot vaststelling van een inbreuk opgemaakt door de in artikel XV.2 bedoelde ambtenaren.

Deze processen-verbaal worden door de in artikel XV.2 bedoelde ambtenaren toegezonden aan de door de minister bevoegd voor Economie aangestelde ambtenaren van de Algemene Directie Economische Inspectie van de Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie om te beslissen welke procedure bedoeld in paragraaf 1 toegepast zal worden.".

Art. 18. In hetzelfde hoofdstuk 1 wordt een artikel XV.60/2 ingevoegd, luidende:

"Art. XV.60/2. Indien toepassing wordt gemaakt van een administratieve vervolging zoals bedoeld in artikel VI.60/1, § 1, 2°, beslissen de ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4, of de inbreuken, aanleiding geven tot een administratieve geldboete, een schuldigverklaring of een klassering zonder gevolg.

Zij beschikken over dezelfde bevoegdheden wanneer het openbaar ministerie afziet van vervolging van de dader van een inbreuk bedoeld in artikel XV.2, § 1.".

Art. 19. In hetzelfde hoofdstuk 1 wordt een artikel XV.60/3 ingevoegd, luidende:

"Art. XV.60/3. De strafvervolging sluit de toepassing van een administratieve geldboete uit, zelfs als ze afgesloten wordt met een vrijspraak.

De minnelijke schikking of de bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216*ter* van het Wetboek van strafvordering sluiten eveneens de toepassing van een administratieve geldboete uit.".

Art. 20. In titel 1/1, ingevoegd bij artikel 15, wordt na artikel XV.60/3 een Hoofdstuk 2 ingevoegd luidende "Hoofdstuk 2. - De administratieve vervolging".

Art. 21. In hoofdstuk 2 van titel 1/1, ingevoegd bij artikel 20, wordt een Afdeling 1 ingevoegd luidende "Afdeling 1. – Algemeen".

Art. 22. In afdeling 1 van titel 1/1, hoofdstuk 2, ingevoegd bij artikel 21, wordt een artikel XV.60/4 ingevoegd, luidende:

"Art. XV.60/4. De Koning wijst de ambtenaren van de Algemene Directie Economische Inspectie van de Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie aan die gemachtigd zijn om administratieve geldboeten op te leggen.".

Art. 23. In afdeling 1 van titel 1/1, hoofdstuk 2, ingevoegd bij artikel 21, wordt een artikel XV.60/5 ingevoegd, luidende:

"Art. XV.60/5. De ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 die aangesteld zijn om de administratieve geldboeten op te leggen, dienen die bevoegdheid uit te oefenen onder voorwaarden die hun onafhankelijkheid en onpartijdigheid waarborgen.

Ces agents ne peuvent prendre de décision dans un dossier dans lequel ils sont déjà intervenus dans une autre qualité, ni avoir un intérêt direct ou indirect dans les entreprises ou institutions concernées par la procédure.”.

Art. 24. Dans la section 1re du titre 1/1, chapitre 2, insérée par l’article 21, il est inséré un article XV.60/6 rédigé comme suit:

“Art. XV.60/6. Les agents visés à l’article XV.60/4 peuvent requérir des institutions ou services publics compétents les renseignements administratifs nécessaires pour disposer de tous les éléments leur permettant de décider en pleine connaissance de cause des suites à donner au dossier qu’ils traitent.

Tous les services de l’État, y compris les parquets, les greffes des cours et tribunaux et la police, tous les services des provinces, des agglomérations, des fédérations de communes, des communes, des associations dont elles font partie, des institutions publiques qui en dépendent, ainsi que de toutes les institutions publiques et les institutions coopérantes de sécurité sociale, accèdent à la demande des agents compétents de leur fournir tout renseignement et de leur produire des copies, sous n’importe quelle forme, de tous les supports d’information.

Les services précités fournissent sans frais ces renseignements et copies.

Toutefois, tous renseignements recueillis à l’occasion de l’exécution de devoirs prescrits par l’autorité judiciaire ne peuvent être communiqués qu’avec l’autorisation expresse de celle-ci.”.

Art. 25. Dans le chapitre 2 du titre 1/1, inséré par l’article 20, il est inséré une section 2 intitulée “Section 2. - Les moyens de défense”.

Art. 26. Dans la section 2 du titre 1/1, chapitre 2, insérée par l’article 25, il est inséré un article XV.60/7 rédigé comme suit:

“Art. XV.60/7. Le contrevenant est invité par un envoi recommandé à présenter ses moyens de défense. Cet envoi spécifie les informations suivantes:

1° les références du procès-verbal qui constate l’infraction et relate les faits à propos desquels la procédure est entamée;

2° le droit pour le contrevenant d’exposer ses moyens de défense dans un délai de trente jours à compter du jour de la notification, à savoir, le jour de la présentation de l’envoi recommandé au destinataire;

3° son droit de se faire assister d’un conseil;

4° l’adresse du service dont font partie les agents compétents visés à l’article XV.60/4 et où le contrevenant peut

Deze ambtenaren mogen geen beslissing nemen in een dossier waarin ze reeds zijn opgetreden in een andere hoedanigheid, noch rechtstreeks of onrechtstreeks belang hebben in de ondernemingen of instellingen die betrokken zijn in de procedure.”.

Art. 24. In afdeling 1 van titel 1/1, hoofdstuk 2, ingevoegd bij artikel 21, wordt een artikel XV.60/6 ingevoegd, luidende:

“Art. XV.60/6. De ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 kunnen aan de bevoegde overheidsinstellingen of overheidsdiensten de noodzakelijke administratieve inlichtingen vragen om te kunnen beschikken over alle elementen die hen in staat moeten stellen om met volledige kennis van zaken een beslissing te nemen over het gevolg dat aan het dossier dat ze behandelen, moet worden gegeven.

Alle overheidsdiensten met inbegrip van de parketten, de griffies van hoven en rechtbanken en de politie, alle diensten van de provincies, agglomeraties, gemeentefederaties, gemeenten, verenigingen waartoe ze behoren, de overheidsinstellingen die ervan afhangen, alsook alle openbare en meewerkende instellingen van sociale zekerheid, gaan in op het verzoek van de bevoegde ambtenaren om hun alle inlichtingen te verstrekken en hun kopieën te bezorgen, in eender welke vorm, van alle informatiedragers.

De voornoemde diensten verschaffen deze inlichtingen en afschriften kosteloos.

De inlichtingen verkregen tijdens de uitvoering van de taken opgelegd door de rechterlijke overheid mogen evenwel enkel worden meegedeeld met de uitdrukkelijke machtiging van de rechterlijke overheid.”.

Art. 25. In hoofdstuk 2 van titel 1/1, ingevoegd bij artikel 20, wordt een Afdeling 2 ingevoegd luidende “Afdeling 2. – Verweermiddelen”.

Art. 26. In afdeling 2 van titel 1/1, hoofdstuk 2, ingevoegd bij artikel 25, wordt een artikel XV.60/7 ingevoegd, luidende:

“Art. XV.60/7. De overtreder wordt bij een aangetekende zending verzocht zijn verweermiddelen in te dienen. Deze zending vermeldt de volgende gegevens:

1° de referenties van het proces-verbaal tot vaststelling van de inbreuk en houdende het relaas van de feiten die aan de basis liggen van de aanvang van de procedure;

2° het recht van de overtreder om zijn verweermiddelen in te dienen binnen een termijn van dertig dagen te rekenen van de dag van de kennisgeving, namelijk op de dag van aanbieding van de aangetekende zending aan de geadresseerde;

3° zijn recht om zich te laten bijstaan door een raadsman;

4° het adres van de dienst waar de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 deel van uitmaken en waar de

consulter son dossier ainsi que les heures d'ouverture au cours desquelles il est en droit de le consulter;

5° le droit pour le contrevenant d'obtenir une copie du dossier;

6° les adresses postale et électronique du service dont font partie les agents compétents visés à l'article XV.60/4 en vue de la présentation des moyens de défense.

Si le contrevenant a omis de prendre réception de l'envoi recommandé, les agents compétents lui envoient, par pli ordinaire ou par voie électronique, une seconde invitation à présenter ses moyens de défense.

Cette seconde invitation ne fait pas courir un nouveau délai de trente jours pour introduire des moyens de défense.".

Art. 27. Dans la section 2 du titre 1/1, chapitre 2, insérée par l'article 25, il est inséré un article XV.60/8 rédigé comme suit:

"Art. XV.60/8. Les moyens de défense peuvent être présentés par écrit, y compris par courrier électronique.

Ils peuvent également être présentés oralement auprès des agents compétents visés à l'article XV.60/4.".

Art. 28. Dans la section 2 du titre 1/1, chapitre 2, insérée par l'article 25, il est inséré un article XV.60/9 rédigé comme suit:

"Art. XV.60/9. Les agents compétents visés à l'article XV.60/4 mettent à la disposition du contrevenant ou de son avocat le dossier relatif aux infractions pouvant donner lieu à l'application de l'amende administrative afin qu'il le consulte dans les locaux des agents compétents et, sur demande, les agents compétents fournissent une copie des pièces du dossier.

L'article 460*ter* du Code pénal est applicable au contrevenant qui est assimilé à l'inculpé en vue de l'application de cette disposition.".

Art. 29. Dans le chapitre 2 du titre 1/1, inséré par l'article 20, il est inséré une section 3 intitulée "Section 3. - La décision infligeant une amende administrative".

Art. 30. Dans la section 3 du titre 1/1, chapitre 2, insérée par l'article 29, il est inséré un article XV.60/10 rédigé comme suit:

"Art. XV.60/10. L'amende administrative ne peut plus être infligée cinq ans après les faits.

Toutefois, les actes d'instruction ou de poursuites, y compris les notifications des décisions du ministère public d'intenter des poursuites pénales ou de ne pas poursuivre et l'invitation au contrevenant de présenter des moyens de défense, accomplis dans le délai déterminé à l'alinéa 1er, en interrompent le

overtreder zijn dossier kan inzien, alsmede de openingsuren gedurende dewelke hij hiervoor bij de bevoegde ambtenaren terecht kan;

5° het recht van de overtreder op een afschrift van het dossier;

6° het postadres en het e-mailadres van de dienst waar de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 deel van uitmaken, met het oog op de indiening van de verweermiddelen.

Indien de overtreder verzuimd heeft om de aangetekende zending in ontvangst te nemen, sturen de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 hem bij gewone brief of via elektronische weg een tweede uitnodiging toe om zijn verweermiddelen in te dienen.

Deze tweede uitnodiging doet geen nieuwe termijn van dertig dagen lopen voor de indiening van verweermiddelen.".

Art. 27. In afdeling 2 van titel 1/1, hoofdstuk 2, ingevoegd bij artikel 25, wordt een artikel XV.60/8 ingevoegd, luidende:

"Art. XV.60/8. De verweermiddelen kunnen schriftelijk, inbegrepen via e-mail, worden ingediend.

Ze kunnen ook mondeling worden ingediend bij de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4.".

Art. 28. In afdeling 2 van titel 1/1, hoofdstuk 2, ingevoegd bij artikel 25, wordt een artikel XV.60/9 ingevoegd, luidende:

"Art. XV.60/9. De bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 stellen het dossier met betrekking tot de inbreuken die aanleiding kunnen geven tot een administratieve geldboete ter beschikking van de overtreder of diens raadsman, zodat hij het kan raadplegen in de lokalen van de bevoegde ambtenaren en, op diens verzoek, verstrekken de bevoegde ambtenaren een kopie van de stukken van het dossier.

Artikel 460*ter* van het Strafwetboek is toepasselijk op de overtreder die gelijkgesteld wordt met de inverdenkinggestelde met het oog op de toepassing van die bepaling.".

Art. 29. In hoofdstuk 2 van titel 1/1, ingevoegd bij artikel 20, wordt een Afdeling 3 ingevoegd luidende "Afdeling 3. – Beslissing tot oplegging van een administratieve geldboete".

Art. 30. In afdeling 3 van titel 1/1, hoofdstuk 2, ingevoegd bij artikel 29, wordt een artikel XV.60/10 ingevoegd, luidende:

"Art. XV.60/10. De administratieve geldboete kan niet meer worden opgelegd vijf jaar na de feiten.

De daden van onderzoek of van vervolging, met inbegrip van de kennisgevingen van de beslissingen van het openbaar ministerie omtrent het al dan niet instellen van strafvervolging en het verzoek ten aanzien van de overtreder om verweermiddelen in te dienen, verricht binnen de in het eerste lid gestelde

cours. Ces actes font courir un nouveau délai d'égale durée, même à l'égard des personnes qui n'y sont pas impliquées.".

Art. 31. Dans la section 3 du titre 1/1, chapitre 2, insérée par l'article 29, il est inséré un article XV.60/11 rédigé comme suit:

"Art. XV.60/11. L'amende administrative ne peut être infligée avant l'échéance du délai prévu à l'article XV.60/7 ou avant la défense du contrevenant, lorsque celle-ci est présentée avant la fin du délai précité.".

Art. 32. Dans la section 3 du titre 1/1, chapitre 2, insérée par l'article 29, il est inséré un article XV.60/12 rédigé comme suit:

"Art. XV.60/12. La décision infligeant l'amende administrative est motivée.

Elle comprend notamment les éléments suivants:

1° les dispositions qui constituent la base juridique de la décision infligeant une amende administrative;

2° les références du procès-verbal constatant l'infraction et relatant les faits à propos desquels la procédure infligeant une amende administrative a été entamée;

3° la date de l'invitation à présenter des moyens de défense;

4° le cas échéant, la date à laquelle les moyens de défense ont été présentés et la réplique à ces moyens de défense;

5° le montant de l'amende administrative;

6° les dispositions de l'article XV.60/17, alinéas 1er et 2, relatif au paiement de l'amende;

7° la disposition de l'article XV.60/16 concernant le recours contre la décision.".

Art. 33. Dans la section 3 du titre 1/1, chapitre 2, insérée par l'article 29, il est inséré un article XV.60/13 rédigé comme suit:

"Art. XV.60/13. La décision est notifiée au contrevenant par recommandé conformément à l'article XV.60/7, avec la mention du délai dans lequel l'amende administrative doit être payée conformément à l'article XV.60/17.

La notification éteint l'action publique.".

Art. 34. Dans la section 3 du titre 1/1, chapitre 2, insérée par l'article 29, il est inséré un article XV.60/14 rédigé comme suit:

"Art. XV.60/14. La décision a force exécutoire.".

Art. 35. Dans le chapitre 2 du titre 1/1, inséré par l'article 17, il est inséré une section 4 intitulée "Section 4. - Le recours".

termijn, stuiten evenwel de loop ervan. Met die daden vangt een nieuwe termijn van gelijke duur aan, zelfs ten aanzien van personen die daarbij niet betrokken waren.".

Art. 31. In afdeling 3 van titel 1/1, hoofdstuk 2, ingevoegd bij artikel 29, wordt een artikel XV.60/11 ingevoegd, luidende:

"Art. XV.60/11. De administratieve geldboete mag niet worden opgelegd vóór het eind van de termijn vermeld in artikel XV.60/7, of vóór het verweer van de overtreder, wanneer dit wordt ingediend vóór het einde van de voormelde termijn.".

Art. 32. In afdeling 3 van titel 1/1, hoofdstuk 2, ingevoegd bij artikel 29, wordt een artikel XV.60/12 ingevoegd, luidende:

"Art. XV.60/12. De beslissing tot oplegging van een administratieve geldboete is met redenen omkleed.

Ze omvat inzonderheid de volgende elementen:

1° de bepalingen die de rechtsgrond van de beslissing tot oplegging van een administratieve geldboete uitmaken;

2° de referenties van het proces-verbaal tot vaststelling van de inbreuk en houdende het relaas van de feiten die aan de basis lagen van de aanvang van de procedure tot oplegging van een administratieve geldboete;

3° de datum van het verzoek tot indiening van de verweermiddelen;

4° desgevallend de datum waarop de verweermiddelen werden ingediend en de repliek op deze verweermiddelen;

5° het bedrag van de administratieve geldboete;

6° de bepalingen van artikel XV.60/17, eerste en tweede lid, met betrekking tot de betaling van de geldboete;

7° de bepaling van artikel XV.60/16 met betrekking tot het beroep tegen de beslissing.".

Art. 33. In afdeling 3 van titel 1/1, hoofdstuk 2, ingevoegd bij artikel 29, wordt een artikel XV.60/13 ingevoegd, luidende:

"Art. XV.60/13. De beslissing wordt aangetekend aan de overtreder ter kennis gebracht overeenkomstig artikel XV.60/7, samen met vermelding van de termijn waarbinnen de administratieve geldboete moet worden betaald overeenkomstig artikel XV.60/17.

De kennisgeving doet de strafvordering vervallen.".

Art. 34. In afdeling 3 van titel 1/1, hoofdstuk 2, ingevoegd bij artikel 29, wordt een artikel XV.60/14 ingevoegd, luidende:

"Art. XV.60/14. De beslissing heeft uitvoerbare kracht.".

Art. 35. In hoofdstuk 2 van titel 1/1, ingevoegd bij artikel 17, wordt een Afdeling 4 ingevoegd luidende "Afdeling 4. – Beroep".

Art. 36. Dans la section 4 du titre 1/1, chapitre 2, insérée par l'article 35, il est inséré un article XV.60/15 rédigé comme suit:

"Art. XV.60/15. Le contrevenant qui conteste la décision des agents compétents visés à l'article XV.60/4 introduit, à peine de forclusion, un recours devant le Conseil d'État dans un délai de soixante jours à compter de la notification de la décision, en application de l'article 14, § 1er, 1° des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973.

Ce recours suspend l'exécution de la décision.".

Art. 37. Dans le chapitre 2 du titre 1/1, inséré par l'article 20, il est inséré une section 5 intitulée "Section 5. - Le paiement de l'amende administrative".

Art. 38. Dans la section 5 du titre 1/1, chapitre 2, insérée par l'article 37, il est inséré un article XV.60/16 rédigé comme suit:

"Art. XV.60/16. L'amende administrative est payée dans un délai de trois mois à compter du jour de la notification de la décision infligeant l'amende administrative.

Les agents compétents visés à l'article XV.60/4 peuvent toutefois accorder au contrevenant, à sa demande et s'il y a lieu, un délai plus long, sans pouvoir dépasser le délai d'un an.

L'amende administrative est payée sur le numéro de compte mentionné dans la notification relative à la décision infligeant une amende administrative.".

Art. 39. Dans la section 5 du titre 1/1, chapitre 2, insérée par l'article 37, il est inséré un article XV.60/17 rédigé comme suit:

"Art. XV.60/17. Si le contrevenant demeure en défaut de payer l'amende administrative, soit dans le délai de trois mois visés à l'article XV.60/16, alinéa 1er, ou dans le délai de paiement prolongé visé à l'article XV.60/16, alinéa 2, les agents compétents visés à l'article XV.60/4 transmettent le dossier à l'administration du SPF Finances en charge de la perception et du recouvrement des créances non fiscales en vue du recouvrement de cette amende.

À cet effet, les agents compétents visés à l'article XV.60/4 transmettent une copie de la décision administrative à l'administration visée à l'alinéa 1er.

Les recouvrements à intenter par l'administration visée à l'alinéa 1er se déroulent conformément aux articles 3 et suivants de la loi domaniale du 22 décembre 1949.".

Art. 40. Dans la section 5 du titre 1/1, chapitre 2, insérée par l'article 37, il est inséré un article XV.60/18 rédigé comme suit:

"Art. XV.60/18. L'action en récupération de l'amende administrative se prescrit par dix ans à dater du jour où la décision

Art. 36. In afdeling 4 van titel 1/1, hoofdstuk 2, ingevoegd bij artikel 35, wordt een artikel XV.60/15 ingevoegd, luidende:

"Art. XV.60/15. De overtreder die de beslissing van de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 betwist, tekent op straffe van verval binnen een termijn van zestig dagen vanaf de kennisgeving van de beslissing beroep aan bij de Raad van State in toepassing van het artikel 14, § 1, 1°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

Dit beroep schorst de uitvoering van de beslissing.".

Art. 37. In hoofdstuk 2 van titel 1/1, ingevoegd bij artikel 20, wordt een Afdeling 5 ingevoegd luidende "Afdeling 5. – Betaling van de administratieve geldboete".

Art. 38. In afdeling 5 van titel 1/1, hoofdstuk 2, ingevoegd bij artikel 37, wordt een artikel XV.60/16 ingevoegd, luidende:

"Art. XV.60/16. De administratieve geldboete wordt betaald binnen een termijn van drie maanden, die ingaat op de dag van de kennisgeving van de beslissing tot oplegging van de administratieve geldboete.

De bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 kunnen evenwel de overtreder op diens verzoek en indien daartoe aanleiding bestaat een langere termijn toekennen, zonder dat de termijn van één jaar overschreden mag worden.

De administratieve geldboete wordt betaald op het rekeningnummer dat vermeld wordt in de kennisgeving betreffende de beslissing tot oplegging van de administratieve geldboete.".

Art. 39. In afdeling 5 van titel 1/1, hoofdstuk 2, ingevoegd bij artikel 37, wordt een artikel XV.60/17 ingevoegd, luidende:

"Art. XV.60/17. Indien de overtreder in gebreke blijft voor de betaling van de administratieve geldboete, hetzij binnen de termijn van drie maanden bedoeld in artikel XV.60/16, eerste lid, of binnen de verlengde betalingstermijn bedoeld in artikel XV.60/16, tweede lid, maken de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 het dossier over aan de administratie van de FOD Financiën die belast is met de inning en de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen, met het oog op de invordering van deze geldboete.

Met het oog hierop bezorgen de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 een kopie van de administratieve beslissing, aan de in het eerste lid bedoelde administratie.

De door de in het eerste lid bedoelde administratie in te stellen invorderingen gebeuren overeenkomstig de artikelen 3 en volgende van de domaniale wet van 22 december 1949.".

Art. 40. In afdeling 5 van titel 1/1, hoofdstuk 2, ingevoegd bij artikel 37, wordt een artikel XV.60/18 ingevoegd, luidende:

"Art. XV.60/18. De rechtsvordering tot invordering van de administratieve geldboete verjaart tien jaar na de dag waarop

des agents compétents visés à l'article XV.60/4 n'est plus susceptible de recours.".

Art. 41. Dans la section 5 du titre 1/1, chapitre 2, insérée par l'article 37, il est inséré un article XV.60/19 rédigé comme suit:

"Art. XV.60/19. Le paiement de l'amende met fin à l'action des agents compétents visés à l'article XV.60/4.".

Art. 42. Dans le chapitre 2 du titre 1/1, inséré par l'article 20, il est inséré une section 6 intitulée "Section 6. – Montant de l'amende administrative".

Art. 43. Dans la section 6 du titre 1/1, chapitre 2, insérée par l'article 42, il est inséré un article XV.60/20 rédigé comme suit:

"Art. XV.60/20. Les montants minimaux et maximaux de l'amende administrative correspondent aux montants minimaux et maximaux respectifs de l'amende pénale, définie aux chapitres 1er et 2 du titre 3 du présent Code, sanctionnant le même fait.

Les décimes additionnels visés à l'article 1er, alinéa 1er, de la loi du 5 mars 1952 relative aux décimes additionnels sur les amendes pénales sont également applicables aux amendes administratives visées dans le présent Code.".

Art. 44. Dans le titre 2 du livre XV, inséré par la loi du 20 novembre 2013, après l'article XV.62/1, il est inséré un chapitre 1/1 intitulé "Chapitre 1/1. – Les règles applicables aux amendes administratives".

Art. 45. Dans le chapitre 1/1 du titre 2, inséré par l'article 44, il est inséré un article XV.62/2 rédigé comme suit:

"Art. XV.62/2. En cas de récidive dans un délai de cinq ans qui suit une décision administrative déclarant la culpabilité, une décision administrative infligeant une amende administrative ou une condamnation judiciaire à une sanction, le montant de l'amende administrative peut être porté au double du maximum.".

Art. 46. Dans le chapitre 1/1 du titre 2, inséré par l'article 44, il est inséré un article XV.62/3 rédigé comme suit:

"Art. XV.62/3. En cas de concours de plusieurs infractions, les montants des amendes administratives sont cumulés sans qu'ils puissent cependant excéder le double du maximum de l'amende administrative la plus élevée.".

Art. 47. Dans le chapitre 1/1 du titre 2, inséré par l'article 44, il est inséré un article XV.62/4 rédigé comme suit:

"Art. XV.62/4. Quand un même fait constitue plusieurs infractions ou lorsque différentes infractions soumises simultanément aux agents compétents visés à l'article XV.60/4 constituent la manifestation successive et continue de la

geen beroep meer kan worden aangetekend tegen de beslissing van de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4.".

Art. 41. In afdeling 5 van titel 1/1, hoofdstuk 2, ingevoegd bij artikel 37, wordt een artikel XV.60/19 ingevoegd, luidende:

"Art. XV.60/19. Door de betaling van de geldboete vervalt de rechtsvordering van de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4.".

Art. 42. In hoofdstuk 2 van titel 1/1, ingevoegd bij artikel 20, wordt een Afdeling 6 ingevoegd luidende "Afdeling 6. – Bedrag van de administratieve geldboete".

Art. 43. In afdeling 6 van titel 1/1, hoofdstuk 2, ingevoegd bij artikel 42, wordt een artikel XV.60/20 ingevoegd, luidende:

"Art. XV.60/20. De minimale en maximale bedragen van de administratieve geldboete stemmen overeen met de respectieve minimale en maximale bedragen van de strafrechtelijke geldboete, bepaald in de hoofdstukken 1 en 2 van titel 3 van dit Wetboek, die hetzelfde feit sanctioneert.

De opdeciemen bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de wet van 5 maart 1952 betreffende de opdeciemen op strafrechtelijke geldboeten zijn eveneens van toepassing op de administratieve geldboeten bedoeld bij dit Wetboek.".

Art. 44. In titel 2 van boek XV, ingevoegd bij de wet van 20 november 2013, wordt na artikel XV.62/1een hoofdstuk 1/1 ingevoegd luidende "Hoofdstuk 1/1. – De op de administratieve geldboeten toepasselijke regels".

Art. 45. In hoofdstuk 1/1 van titel 2, ingevoegd bij artikel 44, wordt een artikel XV.62/2 ingevoegd luidende:

"Art. XV.62/2. In geval van herhaling binnen een termijn van vijf jaar die volgt op een administratieve beslissing tot schuldigverklaring, op een administratieve beslissing tot oplegging van een administratieve geldboete of op een gerechtelijke veroordeling tot een sanctie, kan het bedrag van de administratieve geldboete op het dubbele van het maximum worden gebracht.".

Art. 46. In hoofdstuk 1/1 van titel 2, ingevoegd bij artikel 44, wordt een artikel XV.62/3ingevoegd luidende:

"Art. XV.62/3. In geval van samenloop van meerdere inbreuken worden de bedragen van de administratieve geldboeten samengevoegd zonder dat ze evenwel het dubbele van het maximum van de hoogste administratieve geldboete mogen overschrijden.".

Art. 47. In hoofdstuk 1/1 van titel 2, ingevoegd bij artikel 44, wordt een artikel XV.62/4 ingevoegd luidende:

"Art. XV.62/4. Wanneer eenzelfde feit verscheidene inbreuken oplevert of wanneer verschillende inbreuken die gelijktijdig worden voorgelegd aan de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 de opeenvolgende en voortgezette uitvoering

même intention délictueuse, l'amende administrative la plus forte est seule infligée.

Quand les agents compétents constatent que des infractions ayant antérieurement fait l'objet d'une décision infligeant une amende administrative définitive et d'autres fais dont ils sont saisis et qui, à les supposer établis, sont antérieurs à ladite décision et constituent avec les premières infractions la manifestation successive et continue de la même intention délictueuse, ils tiennent compte, pour la fixation de l'amende administrative, des amendes administratives déjà infligées. Si celles-ci leur paraissent suffire à une juste répression de l'ensemble des infractions, ils se prononcent sur la culpabilité et renvoient dans leur décision aux amendes administratives déjà infligées. Le total des amendes administratives infligées en application du présent article ne peut excéder le maximum de l'amende administrative la plus forte.".

Art. 48. Dans le chapitre 1/1 du titre 2, inséré par l'article 44, il est inséré un article XV.62/5 rédigé comme suit:

"Art. XV.62/5. En cas de circonstances atténuantes, l'amende administrative peut être réduite en dessous du montant minimum porté par la loi.".

Art. 49. Dans le chapitre 1/1 du titre 2, inséré par l'article 44, il est inséré un article XV.62/6 rédigé comme suit:

"Art. XV.62/6. § 1er. Les agents compétents visés à l'article XV.60/4 peuvent décider qu'il sera sursis à l'exécution de la décision infligeant une amende administrative, en tout ou en partie, pour autant que le contrevenant ne s'est pas vu infliger une amende administrative de niveau 2 à 6 ou n'a pas été condamné à une sanction pénale de niveau 2 à 6 durant les cinq années qui précèdent la nouvelle infraction.

Une sanction de niveau 1 à 6 infligée ou prononcée antérieurement pour des faits unis par une même intention délictueuse ne fait pas obstacle à l'octroi d'un sursis.

§ 2. Les agents compétents visés à l'article XV.60/4 accordent le sursis par la même décision que celle par laquelle ils infligent l'amende.

La décision accordant ou refusant le sursis doit être motivée.

§ 3. Le délai d'épreuve ne peut être inférieur à une année ni excéder trois années, à compter de la date de la notification de la décision infligeant l'amende administrative ou à dater du jugement ou de l'arrêt coulé en force de chose jugée.

§ 4. Le sursis peut être révoqué en cas de nouvelle infraction commise pendant le délai d'épreuve et ayant entraîné l'application d'une amende administrative d'un niveau égal, supérieur ou inférieur à celui de l'amende administrative antérieurement assortie du sursis.

zijn van hetzelfde misdadig opzet, wordt alleen de zwaarste administratieve geldboete uitgesproken.

Wanneer de bevoegde ambtenaren vaststellen dat inbreuken reeds het voorwerp waren van een beslissing tot het opleggen van een definitieve administratieve geldboete, en andere feiten die bij hen aanhangig zijn en die in de veronderstelling dat zij bewezen zouden zijn, aan die beslissing voorafgaan en samen met de eerste inbreuken de opeenvolgende en voortgezette uitvoering zijn van een zelfde misdadig opzet, houden ze bij de toemeting van de administratieve geldboete rekening met de reeds opgelegde administratieve geldboeten. Indien deze hun voor een juiste bestraffing van al de inbreuken voldoende lijken, spreken ze zich uit over de schuldvraag en verwijzen ze in hun beslissing naar de reeds opgelegde administratieve geldboeten. Het totaal van de administratieve geldboeten opgelegd met toepassing van dit artikel mag het maximum van de zwaarste administratieve geldboete niet te boven gaan.".

Art. 48. In hoofdstuk 1/1 van titel 2, ingevoegd bij artikel 44, wordt een artikel XV.62/5 ingevoegd luidende:

"Art. XV.62/5. Bij verzachtende omstandigheden kan de administratieve geldboete worden verminderd tot een bedrag onder het wettelijk minimum.".

Art. 49. In hoofdstuk 1/1 van titel 2, ingevoegd bij artikel 44, wordt een artikel XV.62/6 ingevoegd luidende:

"Art. XV.62/6. § 1. De bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 mogen besluiten dat de beslissing tot het opleggen van een administratieve geldboete niet of slechts gedeeltelijk zal worden ten uitvoer gelegd, voor zover aan de overtreder geen administratieve geldboete van niveau 2 tot en met 6 werd opgelegd of hij niet veroordeeld werd tot een strafsanctie van niveau 2 tot en met 6 tijdens de vijf jaren die de nieuwe inbreuk voorafgaan.

Een sanctie van niveau 1 tot en met 6 die vroeger uitgesproken was voor feiten die voortvloeien uit eenzelfde misdadig opzet, vormt geen beletsel voor het verlenen van een uitstel.

§ 2. De bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 verlenen het uitstel bij dezelfde beslissing als die met welke zij de geldboete opleggen.

De beslissing waarbij het uitstel wordt toegestaan of geweigerd, moet met redenen omkleed zijn.

§ 3. De proeftermijn mag niet minder zijn dan één jaar en niet meer dan drie jaar, te rekenen van de datum van de kennisgeving van de beslissing tot oplegging van de administratieve geldboete of van het vonnis of het arrest dat in kracht van gewijsde is gegaan.

§ 4. Het uitstel kan herroepen worden ingeval gedurende de proeftijd een nieuwe inbreuk begaan is die de toepassing meebrengt van een administratieve geldboete van een gelijk, hoger of lager niveau dan de administratieve geldboete die tevoren gepaard ging met uitstel.

§ 5. Le sursis est révoqué dans la même décision que celle par laquelle est infligée l'amende administrative pour la nouvelle infraction commise dans le délai d'épreuve.

La mention de la révocation du sursis dans la décision se fait tant lorsque la révocation a lieu de plein droit que dans le cas où elle est laissée à l'appréciation des agents compétents.

§ 6. L'amende administrative qui devient exécutoire par suite de la révocation du sursis est cumulée sans limite avec celle infligée du chef de la nouvelle infraction.".

Art. 50. Dans le livre XV, titre 3, chapitre 1er, du même code, il est inséré un article XV.69/1 rédigé comme suit:

"Art. XV.69/1. Le ministère public notifie aux agents compétents visés à l'article XV.60/4 sa décision d'intenter ou non les poursuites pénales ou de proposer une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216*ter* du Code d'instruction criminelle.

Lorsque le ministère public renonce à intenter les poursuites pénales et à proposer une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216*ter* du Code d'instruction criminelle, ou lorsque le ministère public n'a pas pris de décision dans un délai de trois mois à compter du jour de la réception du procès-verbal de constatation de l'infraction, les agents compétents visés à l'article XV.60/4 décident s'il y a lieu d'entamer la procédure de sanction administrative.".

Art. 51. Dans le livre XV, titre 3, chapitre 1er du même code, il est inséré un article XV.69/2 rédigé comme suit:

"Art. XV.69/2. Si le ministère public renonce à intenter les poursuites pénales et à proposer une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216*ter* du Code d'instruction criminelle, et que des actes d'enquête complémentaires ont eu lieu, il envoie une copie des pièces de procédure de ces actes d'enquête complémentaires aux agents compétents visés à l'article XV.60/4.".

Art. 52. L'intitulé de la section 12 du livre XV, titre 3, chapitre 2 du même Code est complété par les mots "et non-respect des mesures".

Art. 53. Dans le livre XV, titre 3, chapitre 2, section 12 du même Code, inséré par la loi du 20 novembre 2013, il est inséré un article XV.126/2, rédigé comme suit:

"Art. XV.126/ 2. Sans préjudice des articles XV.126 et XV.126/1, est puni d'une sanction de niveau 4:

1° quiconque ne donne pas suite aux demandes ou mesures imposées visées aux articles XV.3, 5°/1, 5°/2, 8°, en 9°, et XV.5/1;

§ 5. Het uitstel wordt herroepen bij dezelfde beslissing als die waarbij de administratieve geldboete wordt opgelegd voor de nieuwe inbreuk die begaan is tijdens de proefperiode.

De vermelding van de herroeping van het uitstel in de beslissing geschiedt zowel wanneer de herroeping van rechtswege gebeurt, als wanneer deze ter beoordeling van de bevoegde ambtenaren wordt gelaten.

§ 6. De administratieve geldboete die uitvoerbaar wordt als gevolg van de herroeping van het uitstel wordt onbeperkt gecumuleerd met die welke opgelegd is wegens de nieuwe inbreuk.".

Art. 50. In boek XV, titel 3, hoofdstuk 1, van hetzelfde wetboek wordt een artikel XV.69/1 ingevoegd, luidende:

"Art. XV.69/1. Het openbaar ministerie bezorgt aan de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 een kennisgeving van zijn beslissing om al dan niet strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216*ter* van het Wetboek van strafvordering voor te stellen.

Wanneer het openbaar ministerie afziet van het instellen van een strafvervolging en van het voorstellen van een minnelijke schikking of van een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216*ter* van het Wetboek van strafvordering, of wanneer het openbaar ministerie geen beslissing heeft genomen binnen een termijn van drie maanden te rekenen van de dag van ontvangst van het proces-verbaal waarin de inbreuk werd vastgelegd, beslissen de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 of de procedure voor de administratieve sanctie wordt opgestart.".

Art. 51. In boek XV, titel 3, hoofdstuk 1, van hetzelfde wetboek wordt een artikel XV.69/2 ingevoegd, luidende:

"Art. XV.69/2. Indien het openbaar ministerie afziet van het instellen van een strafvervolging en van het voorstellen van een minnelijke schikking of van een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216*ter* van het Wetboek van strafvordering voor te stellen, en indien er aanvullende onderzoeksdaden hebben plaatsgevonden, bezorgt het een afschrift van de procedurestukken van deze onderzoeksdaden aan de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4.".

Art. 52. Het opschrift van afdeling 12 van boek XV, titel 3, hoofdstuk 2 van hetzelfde Wetboek wordt aangevuld met de woorden "en het niet in acht nemen van maatregelen".

Art. 53. In boek XV, titel 3, hoofdstuk 2, afdeling 12, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 20 november 2013, wordt een artikel XV.126/2 ingevoegd, luidende:

"Art. XV.126/2. Onverminderd de artikelen XV.126 en XV.126/1, wordt met een sanctie van niveau 4 gestraft:

1° zij die geen gevolg geeft aan de verzoeken of opgelegde maatregelen bedoeld in de artikelen XV.3, 5°/1, 5°/2, 8°, en 9°, en XV.5/1;

2° l'entreprise visée au XV.31/4 qui ne respecte pas les engagements pris ou les engagements supplémentaires.".

Chapitre 3. Modifications de la loi du 9 mars 1993 tendant à réglementer et à contrôler les activités des entreprises de courtage matrimonial

Art. 54. L'article 8*bis* de la loi du 9 mars 1993 tendant à réglementer et à contrôler les activités des entreprises de courtage matrimonial est remplacé comme suit:

"Art. 8*bis*. Lorsqu'ils constatent qu'un acte constitue une infraction à la présente loi ou à un de ses arrêtés d'exécution ou qu'il peut donner lieu à une action en cessation à l'initiative du ministre ayant l'Économie dans ses attributions, les agents visés à l'article 9 peuvent adresser au contrevenant un avertissement le mettant en demeure de mettre fin à cet acte, conformément à l'article XV.31 du Code de droit économique.".

Art. 55. L'intitulé du chapitre IV de la même loi est remplacé par "Chapitre IV. – Recherche et poursuite".

Art. 56. Dans le chapitre IV de la même loi, il est inséré un intitulé "Section 1re – Recherche" avant l'article 9.

Art. 57. Dans l'article 9 de la même loi, l'alinéa 3 est remplacé comme suit:

"Les infractions à la présente loi et à ses arrêtés d'exécution sont recherchées et constatées conformément aux dispositions du livre XV, titre 1er, chapitre 1re du Code de droit économique.".

Art. 58. Dans le chapitre IV de la même loi, il est inséré un intitulé "Section 2. – Poursuite" après l'article 9.

Art. 59. Dans la section 2, inséré par l'article 58, il est inséré un article 9/1 rédigé comme suit:

"Art. 9/1. § 1er. Les infractions à la présente loi ou à ses arrêtés d'exécution peuvent faire l'objet de:

1° l'application de la procédure de transaction telle que visée à l'article 9*bis*;

2° une poursuite administrative conformément au titre 1/1, chapitre 2 du livre XV du Code de droit économique, inséré par la présente loi;

3° une poursuite pénale.

§ 2. La poursuite se fait conformément au titre 1/1, chapitre 1er, du livre XV du Code de droit économique.".

Art. 60. Dans la même section 2, il est inséré un article 9/2 rédigé comme suit:

"Art. 9/2. Le ministère public notifie au service compétent visé à l'article XV.60/4 du Code de droit économique sa

2° de onderneming bedoeld in XV.31/4 die de gemaakte toezeggingen of aanvullende toezeggingen niet in acht neemt.".

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van de wet van 9 maart 1993 ertoe strekkende de exploitatie van huwelijksbureaus te regelen en te controleren

Art. 54. Artikel 8*bis* van de wet van 9 maart 1993 ertoe strekkende de exploitatie van huwelijksbureaus te regelen en te controleren wordt vervangen als volgt:

"Art. 8*bis*. Wanneer zij vaststellen dat een handeling een inbreuk vormt op deze wet of op één van haar uitvoeringbesluiten of dat zij aanleiding kan geven tot een vordering tot staking op initiatief van de minister bevoegd voor Economie, kunnen de in artikel 9 bedoelde ambtenaren aan de overtreder een waarschuwing richten waarbij die tot stopzetting van de handeling wordt aangemaand, overeenkomstig artikel XV.31 van het Wetboek van economisch recht.".

Art. 55. Het opschrift van hoofdstuk IV van dezelfde wet, wordt vervangen door "Hoofdstuk IV. – Opsporing en vervolging".

Art. 56. In hoofdstuk IV van dezelfde wet wordt voor artikel 9 een opschrift "Afdeling 1 – Opsporing" ingevoegd.

Art. 57. In artikel 9 van dezelfde wet wordt het derde lid vervangen als volgt:

"De inbreuken op deze wet en haar uitvoeringsbesluiten worden opgespoord en vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van boek XV, titel 1, hoofdstuk 1, van het Wetboek van economisch recht.".

Art. 58. In hoofdstuk IV van dezelfde wet wordt na artikel 9 een opschrift "Afdeling 2. – Vervolging" ingevoegd.

Art. 59. In de afdeling 2, ingevoegd bij artikel 58, wordt een artikel 9/1 ingevoegd, luidende:

"Art. 9/1. § 1. De inbreuken op deze wet of haar uitvoeringsbesluiten, kunnen het voorwerp uitmaken van:

1° de toepassing van de transactieprocedure zoals bedoeld in artikel 9*bis*;

2° een administratieve vervolging overeenkomstig titel 1/1, hoofdstuk 2 van boek XV van het Wetboek van economisch recht, ingevoegd bij deze wet;

3° een strafrechtelijke vervolging.

§ 2. De vervolging gebeurt overeenkomstig titel 1/1, hoofdstuk 1, van boek XV van het Wetboek van economisch recht.".

Art. 60. In dezelfde afdeling 2, wordt een artikel 9/2 ingevoegd, luidende:

"Art. 9/2. Het openbaar ministerie bezorgt aan de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van

décision d'intenter ou non les poursuites pénales ou de proposer ou non une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216*ter* du Code d'instruction criminelle.

Lorsque le ministère public renonce à intenter les poursuites pénales et à proposer une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216*ter* du Code d'instruction criminelle, ou si le ministère public n'a pas pris de décision dans un délai de trois mois à compter du jour de la réception du procès-verbal consignant l'infraction, les agents compétents visés à l'article XV.60/4 du Code de droit économique décident s'il y a lieu d'entamer la procédure d'amende administrative.".

Art. 61. Dans la même section 2, il est inséré un article 9/3 rédigé comme suit:

"Art. 9/3. Si le ministère public renonce à intenter les poursuites pénales et à proposer une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216*ter* du Code d'instruction criminelle, il envoie une copie des pièces de procédure de l'enquête complémentaire aux agents compétents visés à l'article XV.60/4 du Code de droit économique.".

Art. 62. L'article 9*bis* de la même loi est remplacé comme suit:

"Art. 9*bis*. Lorsque des infractions à la présente loi ou à ses arrêtés d'exécution sont constatées, les agents commissionnés par le ministre qui a l'Économie dans ses attributions peuvent proposer une transaction aux contrevenants conformément à l'article XV.61 du Code de droit économique.

Le montant de la transaction ne peut être supérieur au montant maximum de l'amende fixé aux articles 10, 11 ou 12, majoré des décimes additionnels.

Les tarifs ainsi que les modalités de paiement et de perception de cette transaction sont arrêtés par le Roi.".

Art. 63. L'intitulé du chapitre V de la même loi est remplacé comme suit: "Chapitre V. – Répression".

Art. 64. Dans l'article 10 de la même loi l'alinéa 1er est remplacé comme suit:

"Les infractions aux dispositions des articles 2 à 6, 7, § 1er, et 8 sont punies soit d'une peine d'emprisonnement de quinze jours à trois ans et/ou d'une amende de 26 à 100 000 euros, soit d'une amende administrative de 26 à 100 000 euros.".

Art. 65. L'article 12 de la même loi est remplacé comme suit:

"Art. 12. Est puni soit d'un emprisonnement de quinze jours à trois ans et/ou d'une amende de 26 à 100 000 euros, soit d'une amende administrative de 26 à 100 000 euros,

economisch recht een kennisgeving van zijn beslissing om al dan niet strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216*ter* van het Wetboek van strafvordering voor te stellen.

Wanneer het openbaar ministerie afziet van een strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216*ter* van het Wetboek van strafvordering voor te stellen, of wanneer het openbaar ministerie geen beslissing heeft genomen binnen een termijn van drie maanden te rekenen van de dag van ontvangst van het proces-verbaal waarin de inbreuk werd vastgelegd, beslissen de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht of de procedure voor de administratieve geldboete moet worden opgestart.".

Art. 61. In dezelfde afdeling 2, wordt een artikel 9/3 ingevoegd, luidende:

"Art. 9/3. Indien het openbaar ministerie afziet van een strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216*ter* van het Wetboek van strafvordering voor te stellen, bezorgt het een afschrift van de procedurestukken van het aanvullend opsporingsonderzoek aan de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht.".

Art. 62. Artikel 9*bis* van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

"Art. 9*bis*. Wanneer inbreuken op deze wet of haar uitvoeringsbesluiten worden vastgesteld, kunnen de door de minister bevoegd voor Economie aangestelde ambtenaren aan de overtreders een transactie voorstellen, overeenkomstig artikel XV.61 van het Wetboek van economisch recht.

Het bedrag van de transactie mag niet hoger zijn dan het maximumbedrag van de geldboete bepaald in artikelen 10, 11 en 12, verhoogd met de opdeciemen.

De tarieven alsook de betalings- en inningswijzen van deze transactie worden door de Koning vastgesteld.".

Art. 63. Het opschrift van hoofdstuk V van dezelfde wet, wordt vervangen als volgt: "Hoofdstuk V. - Bestraffing".

Art. 64. In artikel 10 van dezelfde wet wordt het eerste lid vervangen als volgt:

"De inbreuken op de bepalingen vervat in de artikelen 2 tot 6, 7, § 1, en 8 worden bestraft hetzij met een gevangenisstraf van vijftien dagen tot drie jaar en/of een geldboete van 26 tot 100 000 euro, hetzij met een administratieve geldboete van 26 tot 100 000 euro.".

Art. 65. Het artikel 12 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

"Art. 12. Met hetzij een gevangenisstraf van vijftien dagen tot drie jaar en/of een geldboete van 26 tot 100 000 euro, hetzij een administratieve geldboete van 26 tot 100 000 euro, wordt

quiconque fait ou fait faire de la publicité pour des offres de rencontres ou fait une telle offre, dans des formes qui portent atteinte à la dignité humaine, notamment en présentant une image dégradante de la personne.”.

Art. 66. Dans le chapitre V de la même loi, il est inséré un article 16/1 rédigé comme suit:

“Art. 16/1. Les dispositions du titre 2, chapitre 1/1 du livre XV du Code de droit économique sont applicables aux amendes administratives visées par la présente loi.

Les décimes additionnels visés à l’article 1er, alinéa 1er, de la loi du 5 mars 1952 relative aux décimes additionnels sur les amendes pénales sont également applicables aux amendes administratives visées dans la présente loi.”.

Art. 67. Dans le chapitre V de la même loi, il est inséré un article 16/2 rédigé comme suit:

“Art. 16/2. Les articles XV.69, XV.71, XV.73 et XV.74 du Code de droit économique sont applicables aux infractions pénales à la présente loi.”.

Chapitre 4. Modifications de la loi du 20 décembre 2002 relative au recouvrement amiable des dettes du consommateur

Art. 68. Dans l’article 11 de la loi du 20 décembre 2002 relative au recouvrement amiable des dettes du consommateur, les modifications suivantes sont apportées:

1° le paragraphe 2 est remplacé comme suit:

“§ 2. La recherche et la constatation des infractions visées par la présente loi se font conformément aux dispositions y relatives prévues au titre 1er, chapitre 1er du livre XV du Code de droit économique.”.

2° les paragraphes 4 et 5 sont abrogés.

Art. 69. L’article 12 de la même loi est remplacé comme suit:

“Art. 12. Lorsqu’ils constatent qu’un acte constitue une infraction à la présente loi ou à un de ses arrêtés d’exécution ou qu’il peut donner lieu à une action en cessation, les agents visés à l’article 11, § 1er peuvent adresser au contrevenant un avertissement le mettant en demeure de mettre fin à cet acte, conformément à l’article XV.31 du Code de droit économique.”.

Art. 70. Dans la même loi, il est inséré un article 12/1 rédigé comme suit:

“Art. 12/1. § 1er. Les infractions à la présente loi ou à ses arrêtés d’exécution peuvent faire l’objet de:

1° l’application de la procédure de transaction telle que visée à l’article 13;

gestraft, hij die reclame maakt of doet maken voor voorstellen tot het organiseren van ontmoetingen, of een dergelijk voorstel doet onder een vorm die afbreuk doet aan de menselijke waardigheid, inzonderheid door een onterend beeld te geven van de persoon.”.

Art. 66. In hoofdstuk V van dezelfde wet wordt een artikel 16/1 ingevoegd, luidende:

“Art. 16/1. De bepalingen van titel 2, hoofdstuk 1/1 van boek XV van het Wetboek van economisch recht zijn toepasselijk op de administratieve geldboetes bedoeld in deze wet.

De opdeciemen bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de wet van 5 maart 1952 betreffende de opdeciemen op strafrechtelijke geldboeten zijn eveneens van toepassing op de administratieve geldboetes bedoeld bij deze wet.”.

Art. 67. In hoofdstuk V van dezelfde wet wordt een artikel 16/2 ingevoegd, luidende:

“Art. 16/2. De artikelen XV.69, XV.71, XV.73 en XV.74 van het Wetboek van economisch recht zijn toepasselijk op de strafrechtelijke inbreuken op deze wet.”.

Hoofdstuk 4. Wijzigingen van de wet van 20 december 2002 betreffende de minnelijke invordering van schulden van de consument

Art. 68. In artikel 11 van de wet van 20 december 2002 betreffende de minnelijke invordering van schulden van de consument worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 2 wordt vervangen als volgt:

“§ 2. De opsporing en de vaststelling van de inbreuken, bedoeld in deze wet, gebeuren overeenkomstig de desbetreffende bepalingen, bedoeld in Titel 1, Hoofdstuk 1, van Boek XV van het Wetboek van economisch recht.”.

1° de paragrafen 4 en 5 worden opgeheven.

Art. 69. Artikel 12 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

“Art. 12. Wanneer zij vaststellen dat een handeling een inbreuk vormt op deze wet of op één van haar uitvoeringbesluiten of dat zij aanleiding kan geven tot een vordering tot staking, kunnen de in artikel 11, § 1, bedoelde ambtenaren aan de overtreder een waarschuwing richten waarbij die tot stopzetting van de handeling wordt aangemaand, overeenkomstig artikel XV.31 van het Wetboek van economisch recht.”.

Art. 70. In dezelfde wet wordt een artikel 12/1 ingevoegd, luidende:

“Art. 12/1. § 1. De inbreuken op deze wet of haar uitvoeringsbesluiten, kunnen het voorwerp uitmaken van:

1° de toepassing van de transactieprocedure zoals bedoeld in artikel 13;

2° une poursuite administrative avec application de la procédure visée au titre 1/1, chapitre 2 du livre XV du Code de droit économique;

3° une poursuite pénale.

§ 2. La poursuite se fait conformément au titre 1/1, chapitre 1er du livre XV du Code de droit économique.".

Art. 71. Dans le chapitre VI de la même loi, il est inséré un article 12/2 rédigé comme suit:

"Art. 12/2. Le ministère public notifie au service compétent visé à l'article XV.60/4 du Code de droit économique sa décision d'intenter ou non les poursuites pénales ou de proposer ou non une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216*ter* du Code d'instruction criminelle.

Lorsque le ministère public renonce à intenter les poursuites pénales et à proposer une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216*ter* du Code d'instruction criminelle, ou si le ministère public n'a pas pris de décision dans un délai de trois mois à compter du jour de la réception du procès-verbal consignant l'infraction, les agents compétents visés à l'article XV.60/4 du Code de droit économique décident s'il y a lieu d'entamer la procédure d'amende administrative.".

Art. 72. Dans le chapitre VI de la même loi, il est inséré un article 12/3 rédigé comme suit:

"Art. 12/3. Si le ministère public renonce à intenter les poursuites pénales et à proposer une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216*ter* du Code d'instruction criminelle, il envoie une copie des pièces de procédure de l'enquête complémentaire aux agents compétents visés à l'article XV.60/4 du Code de droit économique.".

Art. 73. L'article 13 de la même loi est remplacé comme suit:

"Art. 13. Lorsque des infractions à la présente loi ou à ses arrêtés d'exécution sont constatées, les agents commissionnés par le ministre qui a l'Économie dans ses attributions peuvent proposer une transaction aux contrevenants conformément à l'article XV.61 du Code de droit économique.

Le montant de la transaction ne peut être supérieur au montant maximum de l'amende fixé à l'article 15, majoré des décimes additionnels.

Les tarifs ainsi que les modalités de paiement et de perception de cette transaction sont arrêtés par le Roi.".

Art. 74. Dans l'article 15, § 1er, alinéa 1er, de la même loi, les mots ", ou d'une amende administrative de 26 à 50 000 euros" sont insérés après les mots "d'une amende de 26 à 50 000 EUR".

1° een administratieve vervolging met toepassing van de procedure bedoeld in titel 1/1, hoofdstuk 2 van boek XV van het Wetboek van economisch recht;

2° een strafrechtelijke vervolging.

§ 2. De vervolging gebeurt overeenkomstig titel 1/1, hoofdstuk 1 van boek XV van het Wetboek van economisch recht.".

Art. 71. In hoofdstuk VI van dezelfde wet wordt een artikel 12/2 ingevoegd, luidende:

"Art. 12/2. Het openbaar ministerie bezorgt aan de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht een kennisgeving van zijn beslissing om al dan niet strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216*ter* van het Wetboek van strafvordering voor te stellen.

Wanneer het openbaar ministerie afziet van een strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216*ter* van het Wetboek van strafvordering voor te stellen, of wanneer het openbaar ministerie geen beslissing heeft genomen binnen een termijn van drie maanden te rekenen van de dag van ontvangst van het proces-verbaal waarin de inbreuk werd vastgelegd, beslissen de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht of de procedure voor de administratieve geldboete moet worden opgestart.".

Art. 72. In hoofdstuk VI van dezelfde wet wordt een artikel 12/3 ingevoegd, luidende:

"Art. 12/3. Indien het openbaar ministerie afziet van een strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216*ter* van het Wetboek van strafvordering voor te stellen, bezorgt het een afschrift van de procedurestukken van het aanvullend opsporingsonderzoek aan de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht.".

Art. 73. Artikel 13 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

"Art. 13. Wanneer inbreuken op deze wet of haar uitvoeringsbesluiten worden vastgesteld, kunnen de door de minister bevoegd voor Economie aangestelde ambtenaren aan de overtreders een transactie voorstellen, overeenkomstig artikel XV.61 van het Wetboek van economisch recht.

Het bedrag van de transactie mag niet hoger zijn dan het maximumbedrag van de geldboete bepaald in artikel 15, verhoogd met de opdeciemen.

De tarieven alsook de betalings- en inningswijzen van deze transactie worden door de Koning vastgesteld.".

Art. 74. In artikel 15, § 1, eerste lid, van dezelfde wet worden de woorden "of met een administratieve geldboete van 26 tot 50 000 euro" ingevoegd na de woorden "met geldboete van 26 tot 50 000 EUR worden gestraft".

Art. 75. Dans le chapitre VII, section 1re de la même loi, il est inséré un article 15/1 rédigé comme suit:

"Art. 15/1. Les dispositions du titre 2, chapitre 1/1 du livre XV du Code de droit économique sont applicables aux amendes administratives visées par la présente loi.

Les décimes additionnels visés à l'article 1er, alinéa 1er, de la loi du 5 mars 1952 relative aux décimes additionnels sur les amendes pénales sont également applicables aux amendes administratives visées dans la présente loi.".

Art. 76. Dans le chapitre VII, section 1re de la même loi, il est inséré un article 15/2 rédigé comme suit:

"Art. 15/2. Les articles XV.69, XV.71, XV.73 et XV.74 du Code de droit économique sont applicables aux infractions pénales à la présente loi.".

Chapitre 5. Modifications de la loi du 11 juin 2004 relative à l'information à fournir lors de la vente de véhicules d'occasion

Art. 77. Dans la loi du 11 juin 2004 relative à l'information à fournir lors de la vente de véhicules d'occasion, il est inséré un article 7/1 rédigé comme suit:

"Art. 7/1. § 1er. Les infractions à la présente loi ou à ses arrêtés d'exécution peuvent faire l'objet de:

1° l'application de la procédure de transaction telle que visée à l'article 11;

2° une poursuite administrative avec application de la procédure visée au titre 1/1, chapitre 2 du livre XV du Code de droit économique;

3° une poursuite pénale.

§ 2. La poursuite se fait conformément au titre 1/1, chapitre 1er du livre XV du Code de droit économique.".

Art. 78. Dans la même loi, il est inséré un article 7/2 rédigé comme suit:

"Art. 7/2. Le ministère public notifie aux agents compétents visés à l'article XV.60/4 du Code de droit économique sa décision d'intenter ou non les poursuites pénales ou de proposer ou non une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216*ter* du Code d'instruction criminelle.

Lorsque le ministère public renonce à intenter les poursuites pénales et à proposer une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216*ter* du Code d'instruction criminelle, ou si le ministère public n'a pas pris de décision dans un délai de trois mois à compter du jour de la réception du procès-verbal consignant l'infraction, les agents compétents visés à l'article

Art. 75. In hoofdstuk VII, afdeling 1, van dezelfde wet wordt een artikel 15/1 ingevoegd, luidende:

"Art. 15/1. De bepalingen van titel 2, hoofdstuk 1/1 van boek XV van het Wetboek van economisch recht zijn toepasselijk op de administratieve geldboetes bedoeld in deze wet.

De opdeciemen bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de wet van 5 maart 1952 betreffende de opdeciemen op strafrechtelijke geldboeten zijn eveneens van toepassing op de administratieve geldboetes bedoeld bij deze wet.".

Art. 76. In hoofdstuk VII, afdeling 1 van dezelfde wet wordt een artikel 15/2 ingevoegd, luidende:

"Art. 15/2. De artikelen XV.69, XV.71, XV.73 en XV.74 van het Wetboek van economisch recht zijn toepasselijk op de strafrechtelijke inbreuken op deze wet.".

Hoofdstuk 5. Wijzigingen van de wet van 11 juni 2004 betreffende de informatieverstrekking bij de verkoop van tweedehandsvoertuigen

Art. 77. In de wet van 11 juni 2004 betreffende de informatieverstrekking bij de verkoop van tweedehandsvoertuigen wordt een artikel 7/1 ingevoegd, luidende:

"Art. 7/1. § 1. De inbreuken op deze wet of haar uitvoeringsbesluiten, kunnen het voorwerp uitmaken van:

1° de toepassing van de transactieprocedure zoals bedoeld in artikel 11;

2° een administratieve vervolging met toepassing van de procedure bedoeld in titel 1/1, hoofdstuk 2 van boek XV van het Wetboek van economisch recht;

3° een strafrechtelijke vervolging.

§ 2. De vervolging gebeurt overeenkomstig titel 1/1, hoofdstuk 1 van boek XV van het Wetboek van economisch recht.".

Art. 78. In dezelfde wet wordt een artikel 7/2 ingevoegd, luidende:

"Art. 7/2. Het openbaar ministerie bezorgt aan de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht een kennisgeving van zijn beslissing om al dan niet strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216*ter* van het Wetboek van strafvordering voor te stellen.

Wanneer het openbaar ministerie afziet van een strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216*ter* van het Wetboek van strafvordering voor te stellen, of wanneer het openbaar ministerie geen beslissing heeft genomen binnen een termijn van drie maanden te rekenen van de dag van ontvangst van

XV.60/4 du Code de droit économique décident s'il y a lieu d'entamer la procédure d'amende administrative.".

Art. 79. Dans la même loi, il est inséré un article 7/3 rédigé comme suit:

"Art. 7/3. Si le ministère public renonce à intenter les poursuites pénales et à proposer une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216*ter* du Code d'instruction criminelle, il envoie une copie des pièces de procédure de l'enquête complémentaire aux agents compétents visés à l'article XV.60/4 du Code de droit économique.".

Art. 80. L'article 8, alinéa 1er, de la même loi est complété par la phrase suivante:

"Les infractions visées ci-avant peuvent également faire l'objet d'une amende administrative de 10 à 3 000 euros.".

Art. 81. Dans la même loi, il est inséré un article 8/1 rédigé comme suit:

"Art. 8/1. Les dispositions du titre 2, chapitre 1/1 du livre XV du Code de droit économique sont applicables aux amendes administratives visées par la présente loi.

Les décimes additionnels visés à l'article 1er, alinéa 1er, de la loi du 5 mars 1952 relative aux décimes additionnels sur les amendes pénales sont également applicables aux amendes administratives visées dans la présente loi.".

Art. 82. Dans la même loi, il est inséré un article 8/2 rédigé comme suit:

"Art. 8/2. Les articles XV.69, XV.71, XV.73 et XV.74 du Code de droit économique sont applicables aux infractions pénales à la présente loi.".

Art. 83. Dans l'article 9 de la même loi, les modifications suivantes sont apportées:

1° le paragraphe 2 est remplacé comme suit:

"§ 2. La recherche et la constatation des infractions visées par la présente loi se font conformément aux dispositions y relatives prévues au titre 1er, chapitre 1er du livre XV du Code de droit économique.";

1° les paragraphes 4 et 5 sont abrogés.

Art. 84. L'article 10 de la même loi, est remplacé comme suit:

"Art. 10. Lorsqu'il est constaté qu'un acte constitue une infraction à la présente loi ou à un de ses arrêtés d'exécution, les agents visés à l'article 9, § 1er peuvent adresser au

het proces-verbaal waarin de inbreuk werd vastgelegd, beslissen de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht of de procedure voor de administratieve geldboete moet worden opgestart.".

Art. 79. In dezelfde wet wordt een artikel 7/3 ingevoegd, luidende:

"Art. 7/3. Indien het openbaar ministerie afziet van een strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216*ter* van het Wetboek van strafvordering voor te stellen, bezorgt het een afschrift van de procedurestukken van het aanvullend opsporingsonderzoek aan de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht.".

Art. 80. Artikel 8, eerste lid, van dezelfde wet wordt aangevuld met de volgende zin:

"De hiervoor bedoelde overtredingen kunnen eveneens het voorwerp uitmaken van een administratieve geldboete van 10 tot 3 000 euro.".

Art. 81. In dezelfde wet wordt een artikel 8/1 ingevoegd, luidende:

"Art. 8/1. De bepalingen van titel 2, hoofdstuk 1/1 van boek XV van het Wetboek van economisch recht zijn toepasselijk op de administratieve geldboetes bedoeld in deze wet.

De opdeciemen bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de wet van 5 maart 1952 betreffende de opdeciemen op strafrechtelijke geldboeten zijn eveneens van toepassing op de administratieve geldboetes bedoeld bij deze wet.".

Art. 82. In dezelfde wet wordt een artikel 8/2 ingevoegd, luidende:

"Art. 8/2. De artikelen XV.69, XV.71, XV.73 en XV.74 van het Wetboek van economisch recht zijn toepasselijk op de strafrechtelijke inbreuken op deze wet.".

Art. 83. In artikel 9 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 2 wordt vervangen als volgt:

"§ 2. De opsporing en de vaststelling van de inbreuken, bedoeld in deze wet, gebeuren overeenkomstig de desbetreffende bepalingen, bedoeld in Titel 1, Hoofdstuk 1, van Boek XV van het Wetboek van economisch recht.";

2° de paragrafen 4 en 5 worden opgeheven.

Art. 84. Artikel 10 van dezelfde wet, wordt vervangen als volgt:

"Art. 10. Wanneer is vastgesteld dat een handeling een inbreuk op deze wet en haar uitvoeringsbesluiten vormt, kunnen de ambtenaren bedoeld in artikel 9, § 1, een waarschuwing

contrevenant un avertissement le mettant en demeure de mettre fin à cet acte, conformément à l'article XV.31 du Code de droit économique.".

Art. 85. L'article 11 de la même loi, est remplacé comme suit:

"Art. 11. Lorsque des infractions à la présente loi ou à ses arrêtés d'exécution sont constatées, les agents commissionnés par le ministre qui a l'Économie dans ses attributions peuvent proposer une transaction aux contrevenants conformément à l'article XV.61 du Code de droit économique.

Le montant de la transaction ne peut être supérieur au montant maximum de l'amende fixé à l'article 8, majoré des décimes additionnels.

Les tarifs ainsi que les modalités de paiement et de perception de cette transaction sont arrêtés par le Roi.".

Chapitre 6. Modifications de la loi du 28 août 2011 relative à la protection des consommateurs en matière de contrats d'utilisation de biens à temps partagé, de produits de vacances à long terme, de revente et d'échange

Art. 86. L'article 22 de la loi du 28 août 2011 relative à la protection des consommateurs en matière de contrats d'utilisation de biens à temps partagé, de produits de vacances à long terme, de revente et d'échange, est remplacé comme suit:

"Art. 22. Lorsqu'ils constatent qu'un acte constitue une infraction à la présente loi ou à un de ses arrêtés d'exécution ou qu'il peut donner lieu à une action en cessation à l'initiative du ministre ayant l'Économie dans ses attributions, les agents visés à l'article 27, § 1er, peuvent adresser au contrevenant un avertissement le mettant en demeure de mettre fin à cet acte, conformément à l'article XV.31 du Code de droit économique.".

Art. 87. L'intitulé de la section 4 du chapitre 8 de la même loi est remplacé comme suit: "Section 4. – Poursuite et répression".

Art. 88. Dans la section 4 du chapitre 8 de la même loi, il est inséré une sous-section 1re intitulée: "Sous-section 1re. – Poursuite".

Art. 89. Dans la sous-section 1re du chapitre 8, section 4, de la même loi, insérée par l'article 88, il est inséré un article 22/1 rédigé comme suit:

"Art. 22/1. § 1er. Les infractions à la présente loi ou à ses arrêtés d'exécution peuvent faire l'objet de:

1° l'application de la procédure de transaction telle que visée à l'article 28;

richten tot de overtreder waarbij die tot stopzetting van de handeling wordt aangemaand, overeenkomstig artikel XV.31 van het Wetboek van economisch recht.".

Art. 85. Artikel 11 van dezelfde wet, wordt vervangen als volgt:

"Art. 11. Wanneer inbreuken op deze wet of haar uitvoeringsbesluiten worden vastgesteld, kunnen de door de minister bevoegd voor Economie aangestelde ambtenaren aan de overtreders een transactie voorstellen, overeenkomstig artikel XV.61 van het Wetboek van economisch recht.

Het bedrag van de transactie mag niet hoger zijn dan het maximumbedrag van de geldboete bepaald in artikel 8, verhoogd met de opdeciemen.

De tarieven alsook de betalings- en inningswijzen van deze transactie worden door de Koning vastgesteld.".

Hoofdstuk 6. Wijzigingen van de wet van 28 augustus 2011 betreffende de bescherming van de consumenten inzake overeenkomsten betreffende het gebruik van goederen in deeltijd, vakantieproducten van lange duur, doorverkoop en uitwisseling

Art. 86. Artikel 22 van de wet van 28 augustus 2011 betreffende de bescherming van de consumenten inzake overeenkomsten betreffende het gebruik van goederen in deeltijd, vakantieproducten van lange duur, doorverkoop en uitwisseling, wordt vervangen als volgt:

"Art. 22. Wanneer zij vaststellen dat een handeling een inbreuk vormt op deze wet of op één van haar uitvoeringbesluiten of dat zij aanleiding kan geven tot een vordering tot staking op initiatief van de minister bevoegd voor Economie, kunnen de in artikel 27, § 1, bedoelde ambtenaren aan de overtreder een waarschuwing richten waarbij die tot stopzetting van de handeling wordt aangemaand, overeenkomstig artikel XV.31 van het Wetboek van economisch recht.".

Art. 87. Het opschrift van afdeling 4 van hoofdstuk 8 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt: "Afdeling 4. - Vervolging en bestraffing".

Art. 88. In Afdeling 4 van hoofdstuk 8 van dezelfde wet wordt voor artikel 23 het opschrift "Onderafdeling 1. – Vervolging" ingevoegd.

Art. 89. In onderafdeling 1 van hoofdstuk 8, afdeling 4, van dezelfde wet, ingevoegd bij artikel 88, wordt een artikel 22/1 ingevoegd, luidende:

"Art. 22/1. § 1. De inbreuken op deze wet of haar uitvoeringsbesluiten kunnen het voorwerp uitmaken van:

1° de toepassing van de transactieprocedure zoals bedoeld in artikel 28;

2° une poursuite administrative avec application de la procédure visée au titre 1/1, chapitre 2 du livre XV du Code de droit économique;

3° une poursuite pénale.

§ 2. La poursuite se fait conformément au titre 1/1, chapitre 1er du livre XV du Code de droit économique.".

Art. 90. Dans la sous-section 1re du chapitre 8, section 4, de la même loi, inséré par l'article 88, il est inséré un article 22/2 rédigé comme suit:

"Art. 22/2. Le ministère public notifie au service compétent visé à l'article XV.60/4 du Code de droit économique sa décision d'intenter ou non les poursuites pénales ou de proposer ou non une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216*ter* du Code d'instruction criminelle.

Lorsque le ministère public renonce à intenter les poursuites pénales et à proposer une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216*ter* du Code d'instruction criminelle, ou si le ministère public n'a pas pris de décision dans un délai de trois mois à compter du jour de la réception du procès-verbal consignant l'infraction, les agents compétents visés à l'article XV.60/4 du Code de droit économique décident s'il y a lieu d'entamer la procédure d'amende administrative.".

Art. 91. Dans la sous-section 1re du chapitre 8, section 4, de la même loi, insérée par l'article 88, il est inséré un article 22/3 rédigé comme suit:

"Art. 22/3. Si le ministère public renonce à intenter les poursuites pénales et à proposer une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216*ter* du Code d'instruction criminelle, il envoie une copie des pièces de procédure de l'enquête complémentaire aux agents compétents visés à l'article XV.60/4 du Code de droit économique.".

Art. 92. Dans la section 4 du chapitre 8 de la même loi, il est inséré une sous-section 2 intitulée: "Sous-section 2. – Répression", qui inclut les articles 23 à 26.

Art. 93. L'article 23 de la même loi est remplacé comme suit:

"Art. 23. Ceux qui commettent une infraction aux dispositions de la présente loi ou de ses arrêtés d'exécution sont punis soit d'une amende pénale de 250 à 20 000 euros, soit d'une amende administrative de 250 à 20 000 euros.".

Art. 94. Dans l'article 24 de la même loi, les mots "d'une amende de 1 000 à 20 000 euros" sont remplacés par les mots "soit d'une amende pénale de 1 000 à 20 000 euros, soit d'une amende administrative de 1 000 à 20 000 euros".

2° een administratieve vervolging met toepassing van de procedure bedoeld in titel 1/1, hoofdstuk 2 van boek XV van het Wetboek van economisch recht;

3° een strafrechtelijke vervolging.

§ 2. De vervolging gebeurt overeenkomstig titel 1/1, hoofdstuk 1 van boek XV van het Wetboek van economisch recht.".

Art. 90. In onderafdeling 1 van hoofdstuk 8, afdeling 4, van dezelfde wet, ingevoegd bij artikel 88, wordt een artikel 22/2 ingevoegd, luidende:

"Art. 22/2. Het openbaar ministerie bezorgt aan de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht een kennisgeving van zijn beslissing om al dan niet strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216*ter* van het Wetboek van strafvordering voor te stellen.

Wanneer het openbaar ministerie afziet van een strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216*ter* van het Wetboek van strafvordering voor te stellen, of wanneer het openbaar ministerie geen beslissing heeft genomen binnen een termijn van drie maanden te rekenen van de dag van ontvangst van het proces-verbaal waarin de inbreuk werd vastgelegd, beslissen de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht of de procedure voor de administratieve geldboete moet worden opgestart.".

Art. 91. In onderafdeling 1 van hoofdstuk 8, afdeling 4, van dezelfde wet, ingevoegd bij artikel 88, wordt een artikel 22/3 ingevoegd, luidende:

"Art. 22/3. Indien het openbaar ministerie afziet van een strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216*ter* van het Wetboek van strafvordering voor te stellen, bezorgt het een afschrift van de procedurestukken van het aanvullend opsporingsonderzoek aan de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht.".

Art. 92. In afdeling 4 van hoofdstuk 8 van dezelfde wet wordt na artikel 22/3, ingevoegd bij artikel 92, het opschrift "Onderafdeling 2. – Bestraffing" ingevoegd dat de artikelen 23 tot 26 omvat.

Art. 93. Artikel 23 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

"Art. 23. Zij die de bepalingen van deze wet of haar uitvoeringsbesluiten overtreden, worden bestraft hetzij met een strafrechtelijke geldboete van 250 tot 20 000 euro, hetzij met een administratieve geldboete van 250 tot 20 000 euro.".

Art. 94. In artikel 24 van dezelfde wet worden de woorden "Met een geldboete van 1 000 tot 20 000 euro" vervangen door de woorden "Hetzij met een strafrechtelijke geldboete van 1 000 tot 20 000 euro, hetzij met een administratieve geldboete van 1 000 tot 20 000 euro".

Art. 95. Dans la même loi, il est inséré un article 25/1 rédigé comme suit:

"Art. 25/1. Les dispositions du titre 2, chapitre 1/1 du livre XV du Code de droit économique sont applicables aux amendes administratives visées par la présente loi.

Les décimes additionnels visés à l'article 1er, alinéa 1er, de la loi du 5 mars 1952 relative aux décimes additionnels sur les amendes pénales sont également applicables aux amendes administratives visées dans la présente loi.".

Art. 96. L'article 26 de la même loi est remplacé comme suit:

"Art. 26. Les articles XV.69, XV.71, XV.73 et XV.74 du Code de droit économique sont applicables aux infractions pénales à la présente loi.".

Art. 97. Dans l'article 27 de la même loi, les modifications suivantes sont apportées:

1° Le paragraphe 2 est remplacé comme suit:

"§ 2. Les infractions à la présente loi et à ses arrêtés d'exécution sont recherchées et constatées conformément aux dispositions du livre XV, titre 1er, chapitre 1er du Code de droit économique.".

2° Les paragraphes 4 et 5 sont abrogés.

Art. 98. L'article 28 de la même loi est remplacé comme suit:

"Art. 28. Lorsque des infractions à la présente loi ou à ses arrêtés d'exécution sont constatées, les agents commissionnés par le ministre qui a l'Économie dans ses attributions peuvent proposer une transaction aux contrevenants conformément à l'article XV.61 du Code de droit économique.

Le montant de la transaction ne peut être supérieur au montant maximum de l'amende fixé à l'article 24, majoré des décimes additionnels.

Les tarifs ainsi que les modalités de paiement et de perception de cette transaction sont arrêtés par le Roi.".

Chapitre 7. Modifications de la loi du 30 juillet 2013 relative à la revente de titres d'accès à des événements

Art. 99. Dans la loi du 30 juillet 2013 relative à la revente de titres d'accès à des événements, il est inséré un article 8/1 rédigé comme suit:

"Art. 8/1. § 1er. Les infractions à la présente loi ou à ses arrêtés d'exécution peuvent faire l'objet de:

1° l'application de la procédure de transaction telle que visée à l'article 13;

Art. 95. In dezelfde wet wordt een artikel 25/1 ingevoegd, luidende:

"Art. 25/1. De bepalingen van titel 2, hoofdstuk 1/1 van boek XV van het Wetboek van economisch recht zijn toepasselijk op de administratieve geldboetes bedoeld in deze wet.

De opdeciemen bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de wet van 5 maart 1952 betreffende de opdeciemen op strafrechtelijke geldboeten zijn eveneens van toepassing op de administratieve geldboetes bedoeld bij deze wet.".

Art. 96. Artikel 26 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

"Art. 26. De artikelen XV.69, XV.71, XV.73 en XV.74 van het Wetboek van economisch recht zijn toepasselijk op de strafrechtelijke inbreuken op deze wet.".

Art. 97. In artikel 27 van dezelfde wet worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° Paragraaf 2 wordt vervangen als volgt:

"§ 2. De inbreuken op deze wet en haar uitvoeringsbesluiten worden opgespoord en vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van boek XV, titel 1, hoofdstuk 1, van het Wetboek van economisch recht.".

1° De paragrafen 4 en 5 worden opgeheven.

Art. 98. Artikel 28 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

"Art. 28. Wanneer inbreuken op deze wet of haar uitvoeringsbesluiten worden vastgesteld, kunnen de door de minister bevoegd voor Economie aangestelde ambtenaren aan de overtreders een transactie voorstellen, overeenkomstig artikel XV.61 van het Wetboek van economisch recht.

Het bedrag van de transactie mag niet hoger zijn dan het maximumbedrag van de geldboete bepaald in artikel 24, verhoogd met de opdeciemen.

De tarieven alsook de betalings- en inningswijzen van deze transactie worden door de Koning vastgesteld.".

Hoofdstuk 7. Wijzigingen van de wet van 30 juli 2013 betreffende de verkoop van toegangsbewijzen tot evenementen

Art. 99. In de wet van 30 juli 2013 betreffende de verkoop van toegangsbewijzen tot evenementen wordt een artikel 8/1 ingevoegd, luidende:

"Art. 8/1. § 1. De inbreuken op deze wet of haar uitvoeringsbesluiten, kunnen het voorwerp uitmaken van:

1° de toepassing van de transactieprocedure zoals bedoeld in artikel 13;

2° une poursuite administrative avec application de la procédure visée au titre 1/1, chapitre 2 du livre XV du Code de droit économique;

3° une poursuite pénale.

§ 2. La poursuite se fait conformément au titre 1/1, chapitre 1er du livre XV du Code de droit économique.".

Art. 100. Dans la même loi, il est inséré un article 8/2 rédigé comme suit:

"Art. 8/2. Le ministère public notifie aux agents compétents visés à l'article XV.60/4 du Code de droit économique sa décision d'intenter ou non les poursuites pénales ou de proposer ou non une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216*ter* du Code d'instruction criminelle.

Lorsque le ministère public renonce à intenter les poursuites pénales et à proposer une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216*ter* du Code d'instruction criminelle, ou si le ministère public n'a pas pris de décision dans un délai de trois mois à compter du jour de la réception du procès-verbal consignant l'infraction, les agents compétents visés à l'article XV.60/4 du Code de droit économique décident s'il y a lieu d'entamer la procédure d'amende administrative.".

Art. 101. Dans la même loi, il est inséré un article 8/3 rédigé comme suit:

"Art. 8/3. Si le ministère public renonce à intenter les poursuites pénales et à proposer une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216*ter* du Code d'instruction criminelle, il envoie une copie des pièces de procédure de l'enquête complémentaire aux agents compétents visés à l'article XV.60/4 du Code de droit économique.".

Art. 102. L'article 9 de la même loi est modifié comme suit:

"Art. 9. Les infractions aux articles 4 et 5 sont soumises soit à une amende pénale de niveau 2 telle que visée à l'article XV.70 du Code de droit économique, soit à une amende administrative du même niveau conformément à l'article XV.60/2.".

Art. 103. Dans la même loi, il est inséré un article 9/1 rédigé comme suit:

"Art. 9/1. Les dispositions du titre 2, chapitre 1/1 du livre XV du Code de droit économique sont applicables aux amendes administratives visées par la présente loi.

Les décimes additionnels visés à l'article 1er, alinéa 1er, de la loi du 5 mars 1952 relative aux décimes additionnels sur les amendes pénales sont également applicables aux amendes administratives visées dans la présente loi.".

2° een administratieve vervolging met toepassing van de procedure bedoeld in titel 1/1, hoofdstuk 2 van boek XV van het Wetboek van economisch recht;

3° een strafrechtelijke vervolging.

§ 2. De vervolging gebeurt overeenkomstig titel 1/1, hoofdstuk 1 van boek XV van het Wetboek van economisch recht.".

Art. 100. In dezelfde wet wordt een artikel 8/2 ingevoegd, luidende:

"Art. 8/2. Het openbaar ministerie bezorgt aan de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht een kennisgeving van zijn beslissing om al dan niet strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216*ter* van het Wetboek van strafvordering voor te stellen.

Wanneer het openbaar ministerie afziet van een strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216*ter* van het Wetboek van strafvordering voor te stellen, of wanneer het openbaar ministerie geen beslissing heeft genomen binnen een termijn van drie maanden te rekenen van de dag van ontvangst van het proces-verbaal waarin de inbreuk werd vastgelegd, beslissen de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht of de procedure voor de administratieve geldboete moet worden opgestart.".

Art. 101. In dezelfde wet wordt een artikel 8/3 ingevoegd, luidende:

"Art. 8/3. Indien het openbaar ministerie afziet van een strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216*ter* van het Wetboek van strafvordering voor te stellen, bezorgt het een afschrift van de procedurestukken van het aanvullend opsporingsonderzoek aan de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht.".

Art. 102. Artikel 9 van dezelfde wet wordt gewijzigd als volgt:

"Art. 9. De overtredingen van de artikelen 4 en 5 zijn onderworpen aan hetzij een strafrechtelijke geldboete van niveau 2 zoals bedoeld in artikel XV.70 van het Wetboek van economisch recht, hetzij een administratieve geldboete van hetzelfde niveau, overeenkomstig artikel XV.60/2.".

Art. 103. In dezelfde wet wordt een artikel 9/1 ingevoegd, luidende:

"Art. 9/1. De bepalingen van titel 2, hoofdstuk 1/1 van boek XV van het Wetboek van economisch recht zijn toepasselijk op de administratieve geldboetes bedoeld in deze wet.

De opdeciemen bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de wet van 5 maart 1952 betreffende de opdeciemen op strafrechtelijke geldboeten zijn eveneens van toepassing op de administratieve geldboetes bedoeld bij deze wet.".

Art. 104. Dans la même loi, il est inséré un article 9/2 rédigé comme suit:

"Art. 9/2. Les articles XV.69, XV.71, XV.73 et XV.74 du Code de droit économique sont applicables aux infractions pénales à la présente loi.".

Art. 105. L'article 10 de la même loi est abrogé.

Art. 106. Dans l'article 11 de la même loi, les modifications suivantes sont apportées:

1° le paragraphe 2 est remplacé comme suit:

"§ 2. Les infractions à la présente loi et à ses arrêtés d'exécution sont recherchées et constatées conformément aux dispositions du livre XV, titre 1er, chapitre 1re du Code de droit économique.".

1° les paragraphes 4 et 5 sont abrogés.

Art. 107. L'article 12 de la même loi est remplacé comme suit:

"Art. 12. Lorsqu'il est constaté qu'un acte constitue une infraction à la présente loi ou à un de ses arrêtés d'exécution, les agents visés à l'article 11, § 1er, peuvent adresser au contrevenant un avertissement le mettant en demeure de mettre fin à cet acte, conformément à l'article XV.31 du Code de droit économique.".

Art. 108. L'article 13 de la même loi est remplacé comme suit:

"Art. 13. Lorsque des infractions à la présente loi ou à ses arrêtés d'exécution sont constatées, les agents commissionnés par le ministre qui a l'Économie dans ses attributions peuvent proposer une transaction aux contrevenants conformément à l'article XV.61 du Code de droit économique.

Le montant de la transaction ne peut être supérieur au montant maximum de l'amende fixé à l'article 9, majoré des décimes additionnels.

Les tarifs ainsi que les modalités de paiement et de perception de cette transaction sont arrêtés par le Roi.".

Chapitre 8. Modifications de la loi du 21 novembre 2017 relative à la vente de voyages à forfait, de prestations de voyage liées et de services de voyage

Art. 109. L'intitulé du chapitre 3 du titre 7 de la loi du 21 novembre 2017 relative à la vente de voyages à forfait, de prestations de voyage liées et de services de voyage est remplacé par "Chapitre 3. - Poursuite et répression".

Art. 110. Dans le chapitre 3 du titre 7 de la même loi, il est inséré le titre "Section 1re. – Poursuite" avant l'article 79.

Art. 104. In dezelfde wet wordt een artikel 9/2 ingevoegd, luidende:

"Art. 9/2. De artikelen XV.69, XV.71, XV.73 en XV.74 van het Wetboek van economisch recht zijn toepasselijk op de strafrechtelijke inbreuken op deze wet.".

Art. 105. Artikel 10 van dezelfde wet wordt opgeheven.

Art. 106. In artikel 11 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 2 wordt vervangen als volgt:

"§ 2. De inbreuken op deze wet en haar uitvoeringsbesluiten worden opgespoord en vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van boek XV, titel 1, hoofdstuk 1, van het Wetboek van economisch recht.".

2° de paragrafen 4 en 5 worden opgeheven.

Art. 107. Artikel 12 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

"Art. 12. Wanneer is vastgesteld dat een handeling een inbreuk op deze wet en haar uitvoeringsbesluiten vormt, kunnen de ambtenaren bedoeld in artikel 11, § 1, een waarschuwing richten tot de overtreder waarbij die tot stopzetting van de handeling wordt aangemaand, overeenkomstig artikel XV.31 van het Wetboek van economisch recht.".

Art. 108. Artikel 13 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

"Art. 13. Wanneer inbreuken op deze wet of haar uitvoeringsbesluiten worden vastgesteld, kunnen de door de minister bevoegd voor Economie aangestelde ambtenaren aan de overtreders een transactie voorstellen, overeenkomstig artikel XV.61 van het Wetboek van economisch recht.

Het bedrag van de transactie mag niet hoger zijn dan het maximumbedrag van de geldboete bepaald in artikel 9, verhoogd met de opdeciemen.

De tarieven alsook de betalings- en inningswijzen van deze transactie worden door de Koning vastgesteld.".

Hoofdstuk 8. Wijzigingen van de wet van 21 november 2017 betreffende de verkoop van pakketreizen, gekoppelde reisarrangementen en reisdiensten

Art. 109. Het opschrift van hoofdstuk 3 van titel 7 van de wet van 21 november 2017 betreffende de verkoop van pakketreizen, gekoppelde reisarrangementen en reisdiensten wordt vervangen door "Hoofdstuk 3. - Vervolging en bestraffing".

Art. 110. In hoofdstuk 3 van titel 7 van dezelfde wet wordt voor artikel 79 het opschrift "Afdeling 1. – Vervolging" ingevoegd.

Art. 111. Dans la section 1ree du titre 7, chapitre 3, de la même loi, insérée par l'article 110, il est inséré un article 78/1 rédigé comme suit:

"Art. 78/1. § 1er. Les infractions à la présente loi ou à ses arrêtés d'exécution peuvent faire l'objet de:

1° l'application de la procédure de transaction telle que visée à l'article 84;

2° une poursuite administrative avec application de la procédure visée au titre 1/1, chapitre 2 du livre XV du Code de droit économique;

3° une poursuite pénale.

§ 2. La poursuite se fait conformément au titre 1/1, chapitre 1er, du livre XV Code de droit économique.".

Art. 112. Dans la section 1re du titre 7, chapitre 3, de la même loi, insérée par l'article 110, il est inséré un article 78/2 rédigé comme suit:

"Art. 78/2. Le ministère public notifie aux agents compétents visés à l'article XV.60/4 du Code de droit économique sa décision d'intenter ou non les poursuites pénales ou de proposer ou non une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216*ter* du Code d'instruction criminelle.

Lorsque le ministère public renonce à intenter les poursuites pénales et à proposer une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216*ter* du Code d'instruction criminelle, ou si le ministère public n'a pas pris de décision dans un délai de trois mois à compter du jour de la réception du procès-verbal consignant l'infraction, les agents compétents visés à l'article XV.60/4 du Code de droit économique décident s'il y a lieu d'entamer la procédure d'amende administrative.".

Art. 113. Dans la section 1re du titre 7, chapitre 3, de la même loi, insérée par l'article 110, il est inséré un article 78/3 rédigé comme suit:

"Art. 78/3. Si le ministère public renonce à intenter les poursuites pénales et à proposer une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216*ter* du Code d'instruction criminelle, il envoie une copie des pièces de procédure de l'enquête complémentaire aux agents compétents visés à l'article XV.60/4 du Code de droit économique.".

Art. 114. Dans le chapitre 3 du titre 7 de la même loi, il est inséré le titre "Section 2. – Répression" après l'article 78/3, inséré par l'article 113.

Art. 115. Dans l'article 79 de la même loi, les modifications suivantes sont apportées:

Art. 111. In afdeling 1 van titel 7, hoofdstuk 3, van dezelfde wet, ingevoegd bij artikel 110, wordt een artikel 78/1 ingevoegd, luidende:

"Art. 78/1. § 1. De inbreuken op deze wet of haar uitvoeringsbesluiten, kunnen het voorwerp uitmaken van:

1° de toepassing van de transactieprocedure zoals bedoeld in artikel 84;

2° een administratieve vervolging met toepassing van de procedure bedoeld in titel 1/1, hoofdstuk 2 van boek XV van het Wetboek van economisch recht;

3° een strafrechtelijke vervolging.

§ 2. De vervolging gebeurt overeenkomstig titel 1/1, hoofdstuk 1, van boek XV het Wetboek van economisch recht.".

Art. 112. In afdeling 1 van titel 7, hoofdstuk 3, van dezelfde wet, ingevoegd bij artikel 110, wordt een artikel 78/2 ingevoegd, luidende:

"Art. 78/2. Het openbaar ministerie bezorgt aan de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht een kennisgeving van zijn beslissing om al dan niet strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216*ter* van het Wetboek van strafvordering voor te stellen.

Wanneer het openbaar ministerie afziet van een strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216*ter* van het Wetboek van strafvordering voor te stellen, of wanneer het openbaar ministerie geen beslissing heeft genomen binnen een termijn van drie maanden te rekenen van de dag van ontvangst van het proces-verbaal waarin de inbreuk werd vastgelegd, beslissen de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht of de procedure voor de administratieve geldboete moet worden opgestart.".

Art. 113. In afdeling 1 van titel 7, hoofdstuk 3, van dezelfde wet, ingevoegd bij artikel 110, wordt een artikel 78/3 ingevoegd, luidende:

"Art. 78/3. Indien het openbaar ministerie afziet van een strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216*ter* van het Wetboek van strafvordering voor te stellen, bezorgt het een afschrift van de procedurestukken van het aanvullend opsporingsonderzoek aan de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht.".

Art. 114. In hoofdstuk 3 van titel 7 van dezelfde wet wordt na artikel 78/3, ingevoegd bij artikel 113, het opschrift "Afdeling 2. – Bestraffing" ingevoegd.

Art. 115. In het artikel 79 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° dans l'alinéa 1er, les mots "d'une amende pénale de 26 à 25 000 euros" sont remplacés par "soit d'une amende pénale de 26 à 25 000 euros, soit d'une amende administrative de 26 à 25 000 euros";

2° dans l'alinéa 2, les mots "d'une amende pénale de 26 à 50 000 euros" sont remplacés par "soit d'une amende pénale de 26 à 25 000 euros, soit d'une amende administrative de 26 à 25 000 euros".

Art. 116. Dans l'article 81 de la même loi, les mots "d'une amende de 26 à 25 000 euros" sont remplacés par "soit d'une amende pénale de 26 à 25 000 euros, soit d'une amende administrative de 26 à 25 000 euros".

Art. 117. Dans la section 2 du titre 7, chapitre 3, de la même loi, insérée par l'article 114, il est inséré un article 81/1 rédigé comme suit:

"Art. 81/1. Les dispositions du titre 2, chapitre 1/1 du livre XV du Code de droit économique sont applicables aux amendes administratives visées par la présente loi.

Les décimes additionnels visés à l'article 1er, alinéa 1er, de la loi du 5 mars 1952 relative aux décimes additionnels sur les amendes pénales sont également applicables aux amendes administratives visées dans la présente loi.".

Art. 118. Dans la section 2 du titre 7, chapitre 2, de la même loi, insérée par l'article 114, il est inséré un article 81/2 rédigé comme suit:

"Art. 81/2. Les articles XV.69, XV.71, XV.73 et XV.74 du Code de droit économique sont applicables aux infractions pénales à la présente loi.".

Art. 119. Dans l'article 82 de la même loi, le paragraphe 4 est abrogé.

Art. 120. L'article 83 de la même loi est remplacé comme suit:

"Art. 83. Lorsqu'il est constaté qu'un acte constitue une infraction à la présente loi ou à un de ses arrêtés d'exécution, les agents visés à l'article 11, § 1er, peuvent adresser au contrevenant un avertissement le mettant en demeure de mettre fin à cet acte, conformément à l'article XV.31 du Code de droit économique.".

Art. 121. L'article 84 de la même loi est remplacé comme suit:

"Art. 84. Lorsque des infractions à la présente loi ou à ses arrêtés d'exécution sont constatées, les agents commissionnés par le ministre qui a l'Économie dans ses attributions peuvent proposer une transaction aux contrevenants conformément à l'article XV.61 du Code de droit économique.

1° in het eerste lid worden de woorden "met een strafrechtelijke geldboete van 26 tot 25 000 euro" vervangen door de woorden "hetzij met een strafrechtelijke geldboete van 26 tot 25 000 euro, hetzij met een administratieve geldboete van 26 tot 25 000 euro";

2° in het tweede lid worden de woorden "een strafrechtelijke geldboete van 26 tot 50 000 euro" vervangen door de woorden "hetzij een strafrechtelijke geldboete van 26 tot 50 000 euro, hetzij een administratieve geldboete van 26 tot 50 000 euro".

Art. 116. In artikel 81 van dezelfde wet worden de woorden "een strafrechtelijke geldboete van 26 tot 25 000 euro" vervangen door de woorden "hetzij een strafrechtelijke geldboete van 26 tot 25 000 euro, hetzij een administratieve geldboete van 26 tot 25 000 euro".

Art. 117. In afdeling 2 van titel 7, hoofdstuk 3, van dezelfde wet, ingevoegd bij artikel 114, wordt een artikel 81/1 ingevoegd, luidende:

"Art. 81/1. De bepalingen van titel 2, hoofdstuk 1/1 van boek XV van het Wetboek van economisch recht zijn toepasselijk op de administratieve geldboetes bedoeld in deze wet.

De opdeciemen bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de wet van 5 maart 1952 betreffende de opdeciemen op strafrechtelijke geldboeten zijn eveneens van toepassing op de administratieve geldboetes bedoeld bij deze wet.".

Art. 118. In afdeling 2 van titel 7, hoofdstuk 2, van dezelfde wet, ingevoegd bij artikel 114, wordt een artikel 81/2 ingevoegd, luidende:

"Art. 81/2. De artikelen XV.69, XV.71, XV.73 en XV.74 van het Wetboek van economisch recht zijn toepasselijk op de strafrechtelijke inbreuken op deze wet.".

Art. 119. In artikel 82 van dezelfde wet wordt paragraaf 4 opgeheven.

Art. 120. Artikel 83 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

"Art. 83. Wanneer is vastgesteld dat een handeling een inbreuk op deze wet en haar uitvoeringsbesluiten vormt, kunnen de ambtenaren bedoeld in artikel 11, § 1, een waarschuwing richten tot de overtreder waarbij die tot stopzetting van de handeling wordt aangemaand, overeenkomstig artikel XV.31 van het Wetboek van economisch recht.".

Art. 121. Artikel 84 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

"Art. 84. Wanneer inbreuken op deze wet of haar uitvoeringsbesluiten worden vastgesteld, kunnen de door de minister bevoegd voor Economie aangestelde ambtenaren aan de overtreders een transactie voorstellen, overeenkomstig artikel XV.61 van het Wetboek van economisch recht.

Le montant de la transaction ne peut être supérieur au montant maximum de l'amende pénale pouvant être infligée pour l'infraction constatée, majoré des décimes additionnels.

Les tarifs ainsi que les modalités de paiement et de perception de cette transaction sont arrêtés par le Roi.".

Het bedrag van de transactie mag niet hoger zijn dan het maximumbedrag van de strafrechtelijke geldboete die wegens de vastgestelde inbreuk kan worden opgelegd, verhoogd met de opdeciemen.

De tarieven alsook de betalings- en inningswijzen van deze transactie worden door de Koning vastgesteld.".

Analyse d'impact intégrée

Fiche signalétique

A. Auteur

Membre du Gouvernement compétent

Nathalie MUYLLE

Contact cellule stratégique

Nom : Francis Deryckere

E-mail : francis.deryckere@muylle.fed.be

Téléphone : 022335025

Administration

SPF Economie, P.M.E., Classes moyennes et Energie

Contact administration

Nom : Tamara Willems

E-mail : tamara.willems@economie.fgov.be

Téléphone : 02 277 61 39

B. Projet

Titre de la règlementation

Loi modifiant le Code de droit économique et d'autres lois pour ce qui concerne l'exécution du Règlement (UE) 2017/2394 du Parlement européen et du Conseil du 12 décembre 2017 sur la coopération entre les autorités nationales chargées de veiller à l'application de la législation en matière de protection des consommateurs et abrogeant le règlement (CE) no 2006/2004

Description succincte du projet de réglementation en mentionnant l'origine réglementaire (traités, directive, accord de coopération, actualité, …), les objectifs poursuivis et la mise en œuvre.

À la suite du règlement (UE) 2017/2394 du Parlement européen et du Conseil du 12 décembre 2017 relatif à la coopération entre les autorités nationales chargées de veiller à l'application de la législation en matière de protection des consommateurs et abrogeant le règlement (CE) n° 2006/2004 (ci-après « le règlement CPC »), les compétences d'enquête et d'exécution des agents de contrôle chargés de la protection des consommateurs doivent être élargies et adaptées. Le régime actuel de sanction doit également être revu en profondeur.

Analyses d'impact déjà réalisées :

☐ Oui ☒ Non

C. Consultations sur le projet de réglementation

Consultation obligatoire, facultative ou informelle

/

D. Sources utilisées pour effectuer l'analyse d'impact

Statistiques, documents, institutions et personnes de référence

/

Quel est l'impact du projet de réglementation sur ces 21 thèmes ?

1. Lutte contre la pauvreté

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ■ Pas d'impact

2. Égalité des chances et cohésion sociale

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ■ Pas d'impact

3. Égalité des femmes et des hommes

1. Quelles personnes sont (directement et indirectement) concernées par le projet et quelle est la composition sexuée de ce(s) groupe(s) de personnes ?

☐ Des personnes sont concernées. | ■ Aucune personne n'est concernée.

Expliquez pourquoi :

Les modifications proposées portent exclusivement sur les compétences d'enquête et d'exécution des agents de contrôle chargés de veiller au respect de la réglementation en matière de protection des consommateurs. Il n'est fait aucune distinction fondée sur le genre.

4. Santé

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ■ Pas d'impact

5. Emploi

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ■ Pas d'impact

6. Modes de consommation et production

■ Impact positif ☐ Impact négatif | ☐ Pas d'impact

Expliquez

Les modifications amélioreront l'efficacité de la surveillance du respect de la législation de protection des consommateurs et de l'application de la loi.

7. Développement économique

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ■ Pas d'impact

8. Investissements

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ■ Pas d'impact

9. Recherche et développement

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ■ Pas d'impact

10. PME

1. Quelles entreprises sont directement et indirectement concernées ?

■ Des entreprises (dont des PME) sont concernées. | ☐ Aucune entreprise n'est concernée.

Détaillez le(s) secteur(s), le nombre d'entreprises, le % de PME :

Les compétences d'enquête et d'exécution porteront sur toutes les entreprises, y compris les PME. Tous les secteurs économiques relèvent de la compétence des agents de contrôle chargés de veiller au respect de la législation pertinente.

2. Identifiez les impacts positifs et négatifs du projet sur les PME.

N.B. les impacts sur les charges administratives doivent être détaillés au thème 11

Étant donné que la recherche et la cessation des infractions seront plus rapides et efficaces, il peut être question d'un impact positif sur l'équilibre et la compétitivité des entreprises, y compris les PME.

☐ Il y a des impacts négatifs.

11. Charges administratives

☒ Des entreprises/citoyens sont concernés. ☐ Les entreprises/citoyens ne sont pas concernés.

1. Identifiez, par groupe concerné, les formalités et les obligations nécessaires à l'application de la réglementation.

Réglementation actuelle	Réglementation en projet
La compétence de demander des données financières et de prendre des mesures vis-à-vis d'interfaces en ligne existe déjà pour le ministère public mais pas encore pour les services d'inspection concernés.	Les secteurs des banques et des télécommunications reçoivent des obligations supplémentaires de prendre des mesures ou de transmettre des informations aux agents de contrôle. Ceci peut représenter une charge administrative supplémentaire limitée, bien que ces compétences existent déjà au niveau du ministère public.

☐ S'il y a des formalités et/ou des obligations dans la réglementation actuelle, cochez cette case.

☒ S'il y a des formalités et/ou des obligations pour la réglementation en projet, cochez cette case.

2. Quels documents et informations chaque groupe concerné doit-il fournir ?

Réglementation en projet

Banques : données financières et identifications

Télécom : prendre des mesures vis-à-vis d'interfaces en ligne

3. Comment s'effectue la récolte des informations et des documents, par groupe concerné ?

Réglementation en projet

Dans le cadre d'une enquête, ceci peut être demandé aux entreprises concernées.

4. Quelles est la périodicité des formalités et des obligations, par groupe concerné ?

Réglementation en projet

Cela dépend des dossiers.

5. Quelles mesures sont prises pour alléger / compenser les éventuels impacts négatifs ?

Aucune, il s'agit d'une obligation légale dans le cadre de la protection des consommateurs.

12. Énergie

Loi modifiant le Code de droit économique et d'autres lois pour ce qui concerne l'exécution du Règlement (UE) 2017/2394 du Parlement européen et du Conseil du 12 décembre 2017 sur la coopération entre les autorités nationales chargées de veiller à l'application de la législation en matière de protection des consommateurs et abrogeant le règlement (CE) no 2006/2004 - (v1) - 29/01/2020 11:01

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ■ Pas d'impact

13. Mobilité

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ■ Pas d'impact

14. Alimentation

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ■ Pas d'impact

15. Changements climatiques

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ■ Pas d'impact

16. Ressources naturelles

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ■ Pas d'impact

17. Air intérieur et extérieur

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ■ Pas d'impact

18. Biodiversité

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ■ Pas d'impact

19. Nuisances

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ■ Pas d'impact

20. Autorités publiques

■ Impact positif ■ Impact négatif | ☐ Pas d'impact

Expliquez

Positif : les enquêtes, qui sont souvent ouvertes à la suite de signalements de consommateurs, d'entreprises ou d'associations concernées, pourront être menées de manière plus efficiente, et l'application de la loi sera plus efficace.

Négatif : les nouvelles compétences et possibilités (l'imposition d'amendes administratives) exigeront une importante mise en œuvre supplémentaire de moyens.

21. Cohérence des politiques en faveur du développement

1. Identifiez les éventuels impacts directs et indirects du projet sur les pays en développement dans les domaines suivants : sécurité alimentaire, santé et accès aux médicaments, travail décent, commerce local et international, revenus et mobilisations de ressources domestiques (taxation), mobilité des personnes, environnement et changements climatiques (mécanismes de développement propre), paix et sécurité.

☐ Impact sur les pays en développement. | ■ Pas d'imapct sur les pays en développement.

Expliquez pourquoi :

Porte uniquement sur les entreprises et consommateurs belges.

Wet tot wijziging van het Wetboek van economisch recht en van andere wetten voor wat de uitvoering van Verordening (EU) 2017/2394 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2017 betreffende samenwerking tussen de nationale autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 2006/2004 betreft - (v1) - 29/01/2020 11:01

Geïntegreerde impactanalyse

Beschrijvende fiche

A. Auteur

Bevoegd regeringslid

Nathalie MUYLLE

Contactpersoon beleidscel

Naam : Francis Deryckere

E-mail : francis.deryckere@muylle.fed.be

Tel. Nr. : 022335025

Overheidsdienst

FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

Contactpersoon overheidsdienst

Naam : Tamara Willems

E-mail : tamara.willems@economie.fgov.be

Tel. Nr. : 02 277 61 39

B. Ontwerp

Titel van de regelgeving

Wet tot wijziging van het Wetboek van economisch recht en van andere wetten voor wat de uitvoering van Verordening (EU) 2017/2394 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2017 betreffende samenwerking tussen de nationale autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 2006/2004 betreft

Korte beschrijving van het ontwerp van regelgeving met vermelding van de oorsprong (verdrag, richtlijn, samenwerkingsakkoord, actualiteit, …), de beoogde doelen van uitvoering.

Ingevolge Verordening (EU) 2017/2394 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2017 betreffende samenwerking tussen de nationale autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 2006/2004 (hierna aangeduid als CPC-verordening) dienen de onderzoeks- en handhavingsbevoegdheden van de controleagenten belast met de bescherming van consumenten uitgebreid en aangepast te worden. Tevens dient het huidige sanctieregime grondig herzien te worden.

Impactanalyses reeds uitgevoerd:

☐ Ja ■ Nee

C. Raadpleging over het ontwerp van regelgeving

Verplichte, facultatieve of informele raadplegingen

/

D. Bronnen gebruikt om de impactanalyse uit te voeren

Wet tot wijziging van het Wetboek van economisch recht en van andere wetten voor wat de uitvoering van Verordening (EU) 2017/2394 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2017 betreffende samenwerking tussen de nationale autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 2006/2004 betreft - (v1) - 29/01/2020 11:01

Statistieken, referentiedocumenten, organisaties en referentiepersonen

/

Wet tot wijziging van het Wetboek van economisch recht en van andere wetten voor wat de uitvoering van Verordening (EU) 2017/2394 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2017 betreffende samenwerking tussen de nationale autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming en :01

Welke impact heeft het ontwerp van regelgeving op deze 21 thema's?

1. Kansarmoedebestrijding

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ■ Geen impact

2. Gelijke kansen en sociale cohesie

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ■ Geen impact

3. Gelijkheid van vrouwen en mannen

1. Op welke personen heeft het ontwerp (rechtstreeks of onrechtstreeks) een impact en wat is de naar geslacht uitgesplitste samenstelling van deze groep(en) van personen?

☐ Er zijn personen betrokken. | ■ Personen zijn niet betrokken.

Leg uit waarom:

De voorgestelde wijzigingen hebben uitsluitend betrekking op de onderzoeks- en handhavingsbevoegdheden van controleagenten belast met het toezicht op de naleving van de regelgeving ter bescherming van consumenten. Er wordt geen onderscheid gemaakt op grond van geslacht.

4. Gezondheid

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ■ Geen impact

5. Werkgelegenheid

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ■ Geen impact

6. Consumptie- en productiepatronen

■ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☐ Geen impact

Leg uit

Door de wijzigingen zal de naleving van de wetgeving ter bescherming van consumenten efficiënter kunnen worden opgespoord en zal de handhaving doeltreffender geschieden.

7. Economische ontwikkeling

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ■ Geen impact

8. Investeringen

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ■ Geen impact

9. Onderzoek en ontwikkeling

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ■ Geen impact

10. Kmo's

1. Welke ondernemingen zijn rechtstreeks of onrechtstreeks betrokken?

■ Er zijn ondernemingen (inclusief kmo's) betrokken. | ☐ Ondernemingen zijn niet betrokken.

Beschrijf de sector(en), het aantal ondernemingen, het % kmo's (

De onderzoeks- en handhavingsbevoegdheden zullen betrekking hebben op alle ondernemingen, inclusief kmo's. Alle economische sectoren vallen onder de bevoegdheid van de controleagenten belast met het toezicht op de naleving van de relevante wetgeving.

2. Identificeer de positieve en negatieve impact van het ontwerp op de kmo's.

N.B. de impact op de administratieve lasten moet bij het punt 11 gedetailleerd worden

Doordat inbreuken sneller en doeltreffender zullen kunnen worden opgespoord en stopgezet, kan er sprake zijn van een positieve impact op het evenwicht en de competitiviteit van ondernemingen, kmo's inbegrepen.

☐ Er is een negatieve impact.

11. Administratieve lasten

☒ Ondernemingen of burgers zijn betrokken. ☐ Ondernemingen of burgers zijn niet betrokken.

1. Identificeer, per betrokken doelgroep, de nodige formaliteiten en verplichtingen voor de toepassing van de regelgeving.

Huidige regelgeving	Ontwerp van regelgeving
De bevoegdheid om financiële gegevens op te vragen en maatregelen te nemen ten aanzien van online interfaces bestaat reeds bij het Openbaar Ministerie, maar nog niet bij de betrokken inspectiediensten.	Bank- en telecomsector krijgen extra verplichtingen om maatregelen te nemen of informatie over te maken aan controleagenten. Dit kan een beperkte bijkomende administratieve last zijn al bestaan deze bevoegdheden reeds op het niveau van het Openbaar Ministerie.

☐ Vink dit aan indien er formaliteiten en/of verplichtingen zijn in de huidige regelgeving.

☒ Vink dit aan indien er formaliteiten en/of verplichtingen zijn in het ontwerp van regelgeving.

2. Welke documenten en informatie moet elke betrokken doelgroep verschaffen?

Ontwerp van regelgeving

Banken: financiële gegevens en identificaties

Telecom: maatregelen nemen ten aanzien van online interfaces

3. Hoe worden deze documenten en informatie, per betrokken doelgroep, ingezameld?

Ontwerp van regelgeving

In het kader van een onderzoek kan dit gevraagd worden aan de betrokken ondernemingen.

4. Welke is de periodiciteit van de formaliteiten en verplichtingen, per betrokken doelgroep?

Ontwerp van regelgeving

Dit is afhankelijk van de dossiers.

5. Welke maatregelen worden genomen om de eventuele negatieve impact te verlichten / te compenseren?

Geen, het betreft een wettelijke verplichting in het kader van de bescherming van consumenten.

12. Energie

Wet tot wijziging van het Wetboek van economisch recht en van andere wetten voor wat de uitvoering van Verordening (EU) 2017/2394 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2017 betreffende samenwerking tussen de nationale autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 2006/2004 betreft - (v1) - 29/01/2020 11:01

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

13. Mobiliteit

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

14. Voeding

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

15. Klimaatverandering

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

16. Natuurlijke hulpbronnen

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

17. Buiten- en binnenlucht

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

18. Biodiversiteit

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

19. Hinder

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

20. Overheid

☒ Positieve impact ☒ Negatieve impact | ☐ Geen impact

Leg uit

Positief: Onderzoeken, die vaak opgestart worden ingevolge van meldingen van consumenten, ondernemingen of belangenverenigingen, zullen efficiënter gevoerd kunnen worden en de handhaving zal doeltreffender zijn.

Negatief: de nieuwe bevoegdheden en mogelijkheden (het opleggen van administratieve geldboetes) zullen een belangrijke bijkomende inzet van middelen vereisen.

21. Beleidscoherentie ten gunste van ontwikkeling

1. Identificeer de eventuele rechtstreekse of onrechtstreekse impact van het ontwerp op de ontwikkelingslanden op het vlak van: voedselveiligheid, gezondheid en toegang tot geneesmiddelen, waardig werk, lokale en internationale handel, inkomens en mobilisering van lokale middelen (taxatie), mobiliteit van personen, leefmilieu en klimaatverandering (mechanismen voor schone ontwikkeling), vrede en veiligheid.

☐ Impact op ontwikkelingslanden. | ☒ Geen impact op ontwikkelingslanden.

Leg uit waarom:

Enkel betrekking op Belgische ondernemingen en consumenten.

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT N° 67.134/1 DU 7 MAI 2020

Le 20 mars 2020, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par la ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs à communiquer un avis, dans un délai de trente jours, sur un avant-projet de loi "modifiant le Code de droit économique et d'autre lois pour ce qui concerne l'exécution du Règlement (UE) 2017/2394 du Parlement européen et du Conseil du 12 décembre 2017 sur la coopération entre les autorités nationales chargées de veiller à l'application de la législation en matière de protection des consommateurs et abrogeant le règlement (CE) n°2006/2004".

L'avant-projet a été examiné par la première chambre le 23 avril 2020. La chambre était composée de Marnix Van Damme, président de chambre, Wilfried Van Vaerenbergh et Chantal Bamps, conseillers d'État, Michel Tison et Johan Put, assesseurs, et Astrid Truyens, greffier.

Le rapport a été présenté par Dries Van Eeckhoutte, premier auditeur et Katrien Didden, auditeur adjoint.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Marnix Van Damme, président de chambre.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 7 mai 2020.

*

1. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a fait porter son examen essentiellement sur la compétence de l'auteur de l'acte, le fondement juridique[1] et l'accomplissement des formalités prescrites.

*

PORTÉE DE L'AVANT-PROJET DE LOI

2. L'avant-projet de loi a principalement pour objet de donner exécution au règlement (UE) 2017/2394 du Parlement européen et du Conseil du 12 décembre 2017 "sur la coopération entre les autorités nationales chargées de veiller à l'application de la législation en matière de protection des consommateurs et abrogeant le règlement (CE) n° 2006/2004" (ci-après: règlement CPC) sur le plan des compétences de recherche et de poursuite des infractions à la législation en matière de protection des consommateurs dont les autorités nationales de surveillance doivent disposer lorsqu'elles doivent intervenir dans le cadre d'infractions transfrontalières.

[1] S'agissant d'un avant-projet de loi, on entend par "fondement juridique" la conformité aux normes supérieures.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE NR. 67.134/1 VAN 7 MEI 2020

Op 20 maart 2020 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de minister van Werk, Economie en Consumenten verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van wet "tot wijziging van het Wetboek van economisch recht en van andere wetten voor wat de uitvoering van Verordening (EU) 2017/2394 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2017 betreffende samenwerking tussen de nationale autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 2006/2004 betreft".

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 23 april 2020. De kamer was samengesteld uit Marnix Van Damme, kamervoorzitter, Wilfried Van Vaerenbergh en Chantal Bamps, staatsraden, Michel Tison en Johan Put, assessoren, en Astrid Truyens, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Dries Van Eeckhoutte, eerste auditeur en Katrien Didden, adjunct-auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Marnix Van Damme, kamervoorzitter.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 7 mei 2020.

*

1. Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving het onderzoek toegespitst op de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond,[1] alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP VAN WET

2. Het voorontwerp van wet strekt er in hoofdzaak toe uitvoering te geven aan Verordening (EU) 2017/2394 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2017 "betreffende samenwerking tussen de nationale autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 2006/2004" (hierna: CPC-verordening) op het vlak van de bevoegdheden van opsporing en vervolging van overtredingen van consumentenwetgevingen, waarover de nationale toezichthouders dienen te beschikken wanneer ze in het kader van grensoverschrijdende inbreuken moeten optreden.

[1] Aangezien het om een voorontwerp van wet gaat, wordt onder "rechtsgrond" de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

L'avant-projet ne se limite toutefois pas à une simple exécution du règlement CPC. Dès lors que, selon l'exposé des motifs, "il est recommandé de pouvoir traiter les infractions d'une même façon pour toutes les lois de protection du consommateur", l'avant-projet modifie sur ce point, outre le Code de droit économique, d'autres réglementations de droit interne ne relevant pas du règlement CPC.

Het voorontwerp blijft evenwel niet beperkt tot een loutere uitvoering van de CPC-verordening. Omdat het volgens de memorie van toelichting "aangewezen (is) om ook voor alle wetten ter bescherming van de consument op een gelijke wijze inbreuken te kunnen aanpakken" worden, benevens het Wetboek van economisch recht, diverse andere internrechtelijke regelingen die niet onder de CPC-verordening vallen, op dat punt gewijzigd.

EXAMEN DU TEXTE

INTITULÉ

3. L'intitulé de l'avant-projet de loi soumis pour avis ne correspond pas tout à fait à son contenu. Ainsi, l'avant-projet ne se limite pas, par exemple, à l'exécution du règlement CPC. Le délégué propose d'adapter la rédaction de l'intitulé comme suit:

"*Voorontwerp van wet tot wijziging van het Wetboek van economisch recht en van andere wetten met het oog op het versterken van de opsporings- en handhavingsbevoegdheden in overeenstemming met en in uitvoering van Verordening (EU) 2017/2394 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2017 betreffende samenwerking tussen de nationale autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 2006/2004*".

Cet intitulé pourrait alors s'énoncer en français comme suit:

"Avant-projet de loi modifiant le Code de droit économique et d'autres lois en vue de renforcer les compétences de recherche et d'application conformément au règlement (UE) 2017/2394 du Parlement et du Conseil du 12 décembre 2017 sur la coopération entre les autorités nationales chargées de veiller à l'application de la législation en matière de protection des consommateurs et abrogeant le règlement (CE) n°2006/2004 et en exécution de celui-ci".

On peut se rallier à cette proposition.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

OPSCHRIFT

3. Het opschrift van het om advies voorgelegde voorontwerp van wet sluit niet volledig aan bij de inhoud van dit laatste. Zo blijft het voorontwerp bijvoorbeeld niet beperkt tot het uitvoeren van de CPC-verordening. Door de gemachtigde wordt voorgesteld om de redactie van het opschrift aan te passen als volgt:

"Voorontwerp van wet tot wijziging van het Wetboek van economisch recht en van andere wetten met het oog op het versterken van de opsporings- en handhavingsbevoegdheden in overeenstemming met en in uitvoering van Verordening (EU) 2017/2394 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2017 betreffende samenwerking tussen de nationale autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 2006/2004".

Met dit voorstel kan worden ingestemd.

Article 1er

4. Selon l'article 1er de l'avant-projet, la loi à adopter règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

Cette qualification ne vaut cependant pas pour l'article 36 de l'avant-projet. Cet article vise à insérer dans le Code de droit économique un article XV.60/15 prévoyant qu'un recours contre les décisions y mentionnées doit être introduit, à peine de forclusion, dans un délai de soixante jours à compter de la notification de la décision, "en application de l'article 14, § 1er, alinéa 1er, 1° (et non: l'article 14, § 1er, 1°), des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973", et que ce recours suspend l'exécution de la décision. Il découle de l'article 78, § 1er, alinéa 1er, 4°, de la Constitution que "les lois relatives au Conseil d'État et aux juridictions administratives

Artikel 1

4. Naar luid van artikel 1 van het voorontwerp regelt de aan te nemen wet een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

Deze kwalificatie geldt echter niet voor artikel 36 van het voorontwerp. Dit artikel strekt tot het invoegen van een artikel XV.60/15 in het Wetboek van economisch recht, waarin wordt bepaald dat tegen de erin vermelde beslissingen "in toepassing van het artikel 14, § 1, eerste lid, 1° (niet: artikel 14, § 1, 1°), van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973" op straffe van verval binnen een termijn van zestig dagen vanaf de kennisgeving van de beslissing beroep moet worden ingesteld en dat dit beroep de uitvoering van de beslissing schorst. Uit artikel 78, § 1, eerste lid, 4°, van de Grondwet, volgt dat "de wetten op de Raad van State en op

fédérales" constituent une matière qui doit suivre la procédure bicamérale optionnelle. Il convient, pour ce motif, de distraire la disposition en projet de l'avant-projet (monocaméral pour le surplus) et de la reproduire dans un projet de loi distinct, déposé à la Chambre des représentants, dont l'article 1er visera l'article 78 de la Constitution.

Art. 3

5. La modification que l'article 3 de l'avant-projet entend apporter à l'article VI.96 du Code de droit économique se limite à remplacer la mention du règlement (CE) 2006/2004[2], qui figure actuellement dans cette disposition, par une mention du règlement CPC. Le délégué a commenté l'article VI.96 du Code de droit économique comme suit:

"*De doelstelling van artikel VI.96 WER is het mogelijk te maken voor de Economische Inspectie (in uitvoering van artikel XV.2 WER) om als "bevoegde autoriteit" op te kunnen treden voor de volledige bijlage van de verordening. Bevoegde autoriteiten moeten namelijk kunnen optreden voor alle richtlijnen en verordeningen opgenomen in die bijlage. In die zin is het een catch-all bepaling. Het grootste gedeelte van de nationale omzettingsbepalingen van de in bijlage van de verordening bedoelde richtlijnen zijn echter terug te vinden in het Wetboek van economisch recht. De enige richtlijnen die niet rechtstreeks onder de bevoegdheid van de Economische Inspectie vallen, en die dus gedekt moeten worden door deze bepaling (in ondergeschikte orde, zoals afgesproken in de interministeriële economische commissie (IEC) zullen eerst steeds de nationale omzettingsbepalingen uitgeput moeten worden door de bevoegde dienst) zijn: richtlijn 2001/83/EG (artikelen 86 tot en met 100) waarvan de omzettingsbepalingen onder de bevoegdheid vallen van het FAGG en richtlijn 2010/13/EU inzake audiovisuele mediadiensten die onder de nationale bevoegdheid valt van de gemeenschappen".*

La question se pose de savoir si la modification en projet correspond bien pleinement à l'intention des auteurs de l'avant-projet. En effet, même après sa modification par l'article 3 de l'avant-projet, l'article VI.96 du Code de droit économique renvoie bien aux dispositions de droit interne transposant les directives visées dans l'annexe du règlement CPC, mais pas aux dispositions de droit interne exécutant les règlements visés dans le règlement CPC.

Invité à fournir des précisions à ce sujet, le délégué a répondu en ces termes:

"Er zijn 9 verordeningen die van toepassing zijn (8 staan in de annex en de geoblocking-verordening (2018/302) voegt zichzelf nog toe aan de lijst van de CPC-verordening). Voor

[2] Règlement (CE) 2006/2004 du Parlement européen et du Conseil du 27 octobre 2004 "relatif à la coopération entre les autorités nationales chargées de veiller à l'application de la législation en matière de protection des consommateurs".

de federale administratieve rechtscolleges" een aangelegenheid uitmaken waarvoor de optioneel bicamerale procedure moet worden doorlopen. Om die reden moet de ontworpen bepaling worden weggelaten uit het (voor het overige monocamerale) voorontwerp en moet deze in een afzonderlijk wetsontwerp worden opgenomen en ingediend bij de Kamer van volksvertegenwoordigers, waarbij in artikel 1 ervan dan wordt verwezen naar artikel 78 van de Grondwet.

Art. 3

5. De wijziging die artikel 3 van het voorontwerp beoogt aan te brengen in artikel VI.96 van het Wetboek van economisch recht blijft ertoe beperkt dat de vermelding van Verordening (EG) 2006/2004[2] die nu in die bepaling voorkomt, wordt vervangen door een vermelding van de CPC-verordening. De gemachtigde verstrekte de volgende toelichting bij artikel VI.96 van het Wetboek van economisch recht:

"De doelstelling van artikel VI.96 WER is het mogelijk te maken voor de Economische Inspectie (in uitvoering van artikel XV.2 WER) om als "bevoegde autoriteit" op te kunnen treden voor de volledige bijlage van de verordening. Bevoegde autoriteiten moeten namelijk kunnen optreden voor alle richtlijnen en verordeningen opgenomen in die bijlage. In die zin is het een *catch-all* bepaling. Het grootste gedeelte van de nationale omzettingsbepalingen van de in bijlage van de verordening bedoelde richtlijnen zijn echter terug te vinden in het Wetboek van economisch recht. De enige richtlijnen die niet rechtstreeks onder de bevoegdheid van de Economische Inspectie vallen, en die dus gedekt moeten worden door deze bepaling (in ondergeschikte orde, zoals afgesproken in de interministeriële economische commissie (IEC) zullen eerst steeds de nationale omzettingsbepalingen uitgeput moeten worden door de bevoegde dienst) zijn: richtlijn 2001/83/EG (artikelen 86 tot en met 100) waarvan de omzettingsbepalingen onder de bevoegdheid vallen van het FAGG en richtlijn 2010/13/EU inzake audiovisuele mediadiensten die onder de nationale bevoegdheid valt van de gemeenschappen."

De vraag rijst of de ontworpen wijziging wel geheel beantwoordt aan de bedoeling van de stellers van het voorontwerp. In artikel VI.96 van het Wetboek van economisch recht wordt immers, ook na de wijziging ervan bij artikel 3 van het voorontwerp, weliswaar verwezen naar de interne omzettingsbepalingen van de richtlijnen waaraan in de bijlage van de CPC-verordening wordt gerefereerd, maar niet naar de interne uitvoeringsbepalingen van de verordeningen waarnaar in de CPC-verordening wordt verwezen.

Hieromtrent om nadere toelichting verzocht, antwoordde de gemachtigde:

"Er zijn 9 verordeningen die van toepassing zijn (8 staan in de annex en de geoblocking-verordening (2018/302) voegt zichzelf nog toe aan de lijst van de CPC-verordening). Voor

[2] Verordening (EG) 2006/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 27 oktober 2004 "betreffende samenwerking tussen de nationale instanties die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming".

geen van deze verordeningen zijn voor het ogenblik specifieke uitvoeringsbepalingen voorzien, op de sanctionering na (en onrechtstreeks het aanduiden van de bevoegde diensten). Dit is bijvoorbeeld het geval voor de inbreuken op de ODR-verordening 523/2013 in het artikel XV.125/3 van het Wetboek van economisch recht.

Het lijkt ons natuurlijk met het oog op eventuele toekomstige verordeningen die wel uitvoering noodzaken en voor de algemene duidelijkheid zeker een goed idee om mogelijke uitvoeringsbepalingen te voorzien in de tekst van artikel VI.96 WER.

Voorstel: het artikel VI.96 WER aanvullen met de woorden "of bepalingen die uitvoering geven aan deze verordeningen". Dit door deze woorden toe te voegen aan de nieuwe woorden voorzien in artikel 3 van het voorontwerp van wet. Dus: "… en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 2006/2004 of bepalingen die uitvoering geven aan deze verordeningen"".

Pour compléter ces explications, les auteurs de l'avant-projet pourraient aussi encore envisager, par souci de sécurité juridique et afin d'éviter tout doute en ce qui concerne le principe de légalité en matière pénale, de vérifier s'il ne vaudrait pas mieux mettre à profit la modification en projet de l'article VI.96 du Code de droit économique, apportée par l'article 3 de l'avant-projet, pour préciser les dispositions de transposition et d'exécution pertinentes en les énumérant expressément[3].

Art. 4

6. La modification que l'article 4, 1°, de l'avant-projet vise à apporter à l'article XV.3, 1°, du Code de droit économique revient à disposer que les agents visés à l'article XV.2 du même code peuvent, pendant les périodes définies dans cette disposition, pénétrer ou accéder non seulement à des lieux dans lesquels, sur la base de motifs raisonnables, ils estiment nécessaire de pénétrer pour l'accomplissement de leur tâche, sauf si cela concerne des locaux habités, mais aussi "à des moyens de transport, dont ils peuvent exiger l'immobilisation par le transporteur".

Dans son avis concernant la disposition finalement devenue l'article XV.3 du Code de droit économique, le Conseil d'État, section de législation, a relevé le manque de garanties particulières pour la visite de lieux qui, bien que ne correspondant pas à un "domicile" au sens de l'article 15 de la Constitution, bénéficient néanmoins des garanties visées dans l'article 8 de la Convention européenne de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales et dans l'article 17 du Pacte international relatif aux droits civils et politiques (avis 52.800/1 du 6 mars 2013 sur un avant-projet de loi "portant insertion du livre XV "Application de la loi" dans le

[3] Ladite énumération pourrait être inscrite dans une annexe au Code, déléguant éventuellement au Roi le pouvoir d'adapter l'annexe ainsi envisagée au regard de l'évolution du droit européen et du droit interne.

geen van deze verordeningen zijn voor het ogenblik specifieke uitvoeringsbepalingen voorzien, op de sanctionering na (en onrechtstreeks het aanduiden van de bevoegde diensten). Dit is bijvoorbeeld het geval voor de inbreuken op de ODR-verordening 523/2013 in het artikel XV.125/3 van het Wetboek van economisch recht.

Het lijkt ons natuurlijk met het oog op eventuele toekomstige verordeningen die wel uitvoering noodzaken en voor de algemene duidelijkheid zeker een goed idee om mogelijke uitvoeringsbepalingen te voorzien in de tekst van artikel VI.96 WER.

Voorstel: het artikel VI.96 WER aanvullen met de woorden "of bepalingen die uitvoering geven aan deze verordeningen". Dit door deze woorden toe te voegen aan de nieuwe woorden voorzien in artikel 3 van het voorontwerp van wet. Dus: "… en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 2006/2004 of bepalingen die uitvoering geven aan deze verordeningen"."

Bij wege van aanvulling van deze toelichting zouden de stellers van het voorontwerp ook nog kunnen overwegen om, ter wille van de rechtszekerheid en teneinde mogelijke twijfels op het vlak van het legaliteitsbeginsel in strafzaken te vermijden, na te gaan of de bij artikel 3 van het voorontwerp ontworpen wijziging van artikel VI.96 van het Wetboek van economisch recht niet het best zou worden te baat genomen om de relevante omzettings- en uitvoeringsbepalingen te expliciteren door deze uitdrukkelijk op te sommen.[3]

Art. 4

6. De wijziging die artikel 4, 1°, van het voorontwerp, beoogt aan te brengen in artikel XV.3, 1°, van het Wetboek van economisch recht, komt erop neer dat de in artikel XV.2 van hetzelfde wetboek bedoelde ambtenaren zich tijdens de in die bepaling omschreven periodes niet enkel toegang kunnen verschaffen tot of zich toegang kunnen laten verschaffen tot alle plaatsen waarvan zij op redelijke gronden van oordeel zijn dat de betreding ervan voor het vervullen van hun taak noodzakelijk is, tenzij het bewoonde lokalen betreft, maar ook "tot alle vervoersmiddelen waarvan ze kunnen eisen dat de vervoerder ze tot stilstand brengt".

De Raad van State, afdeling Wetgeving, wees in zijn advies bij de bepaling die uiteindelijk artikel XV.3 van het Wetboek van economisch recht is geworden op het ontbreken van bijzondere waarborgen met betrekking tot het betreden van plaatsen die, zelfs al zijn zij geen "woning" in de zin van artikel 15 van de Grondwet, toch de waarborgen bedoeld in artikel 8 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden en artikel 17 van het Internationaal Verdrag inzake burgerlijke en politieke rechten genieten (adv.52.800/1 van 6 maart 2013 over een voorontwerp van wet "houdende invoeging van

[3] De betrokken opsomming zou gebeurlijk in een bijlage bij het Wetboek kunnen worden opgenomen, waarbij eventueel aan de Koning de bevoegdheid zou kunnen worden gedelegeerd om de aldus ontworpen bijlage aan te passen in het licht van de evolutie van het Europees en het intern recht.

Code de droit économique", n° 12). Cette observation semble avoir gagné en pertinence compte tenu du fait que l'article 7 de l'avant-projet vise à abroger l'article XV.6 du Code de droit économique, qui prévoit encore actuellement que les agents visés à l'article XV.2 de ce code sont soumis à la surveillance du ministère public.

La question se pose ensuite de savoir s'il a suffisamment été tenu compte de la protection de véhicules susceptibles d'être considérés comme un domicile. Dans certaines circonstances, une caravane ou un mobil-home, par exemple, peuvent être qualifiés de domicile tant au sens de l'article 15 de la Constitution, qu'au sens de l'article 8 de la Convention européenne de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales (CEDH) et de l'article 17 du Pacte international relatif aux droits civils et politiques. Dans la mesure où, au sens usuel, un local renvoie à une partie d'un bâtiment, un tel véhicule échapperait à la protection particulière du juge d'instruction. La question se pose de savoir si telle est l'intention.

7. En accord avec le délégué et par analogie avec le texte français correspondant, on écrira dans le texte néerlandais de l'article 4, 1°, de l'avant-projet "*… worden de woorden ", en tot alle vervoersmiddelen, waarvan ze …tot stilstand brengt*", ingevoegd tussen …".

8. Il a été demandé au délégué quelle sera la durée du délai dont il est fait mention dans la disposition en projet prévue à l'article 4, 2°, b), de l'avant-projet. Le délégué a répondu ce qui suit:

"*Artikel XV.3, 5° WER heeft betrekking op het vragen van informatie, documentatie, … aan ondernemingen en derden met het oog op de bewijsvergaring in een onderzoek. Afhankelijk van het type documenten, de soort informatie, … zullen er verschillende termijnen voorzien moeten kunnen worden. Het is onmogelijk om een vaste termijn te bepalen. In elk geval zal het steeds moeten gaan om een redelijke termijn, maar het kan gaan om dagen, weken, ….*".

Mieux vaudrait inscrire cette précision dans l'exposé des motifs de l'avant-projet.

9.1. Les modifications en projet de l'article XV.3, 5°/1, du Code de droit économique (article 4, 3°, de l'avant-projet), étendent considérablement les compétences attribuées aux agents concernés en matière d'identification des personnes.

À la question de savoir si les agents compétents se voient ainsi conférer des compétences plus étendues que celles dont dispose le Procureur du Roi en application des articles 46*bis* et 46*quater* du Code d'instruction criminelle, le délégué a répondu ce qui suit:

"Artikel 9(3)b van de verordening vereist dat de bevoegde autoriteiten (hier dus de Economische Inspectie) over de bevoegdheid beschikken om alle mogelijke informatie op te vragen. Dit met inbegrip van het opsporen van financiële en

boek XV, "Rechtshandhaving", in het Wetboek van economisch recht", nr. 12). Deze opmerking lijkt aan pertinentie te hebben gewonnen ermee rekening houdende dat artikel 7 van het voorontwerp strekt tot het opheffen van artikel XV.6 van het Wetboek van economisch recht, waarin nu nog wordt bepaald dat de in artikel XV.2 van het wetboek bedoelde ambtenaren onderworpen zijn aan het toezicht van het openbaar ministerie.

Vraag is verder of voldoende rekening is gehouden met de bescherming van voertuigen die als woning kunnen worden beschouwd. Onder bepaalde omstandigheden kan bijvoorbeeld een woonwagen of een mobilhome als een woning worden gekwalificeerd in de zin van zowel artikel 15 van de Grondwet, als in de zin van artikel 8 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) en artikel 17 van het Internationaal Verdrag inzake burgerlijke en politieke rechten. In de mate dat een lokaal volgens de spraakgebruikelijke betekenis verwijst naar een onderdeel van een gebouw, zou een dergelijk voertuig aan de bijzondere bescherming van de onderzoeksrechter ontsnappen. Vraag is of zulks de bedoeling is.

7. In samenspraak met de gemachtigde en naar analogie van de overeenstemmende Franse tekst schrijve men in de Nederlandse tekst van artikel 4, 1°, van het voorontwerp "… worden de woorden ", en tot alle vervoersmiddelen, waarvan ze …tot stilstand brengt", ingevoegd tussen …".

8. Aan de gemachtigde werd gevraagd van welke duur de termijn zal zijn waarvan melding wordt gemaakt in de ontworpen bepaling onder artikel 4, 2°, b), van het voorontwerp. De gemachtigde antwoordde:

"Artikel XV.3, 5° WER heeft betrekking op het vragen van informatie, documentatie, … aan ondernemingen en derden met het oog op de bewijsvergaring in een onderzoek. Afhankelijk van het type documenten, de soort informatie, … zullen er verschillende termijnen voorzien moeten kunnen worden. Het is onmogelijk om een vaste termijn te bepalen. In elk geval zal het steeds moeten gaan om een redelijke termijn, maar het kan gaan om dagen, weken, ….".

Deze verduidelijking wordt het best opgenomen in de memorie van toelichting bij het voorontwerp.

9.1. Door de ontworpen wijzigingen van artikel XV.3, 5°/1, van het Wetboek van economisch recht (artikel 4, 3°, van het voorontwerp), worden de aan de betrokken ambtenaren verleende bevoegdheden inzake het identificeren van personen in belangrijke mate verruimd.

Op de vraag of de bevoegde ambtenaren hiermee ruimere bevoegdheden krijgen dan de bevoegdheden waarover de Procureur des Konings beschikt met toepassing van de artikelen 46*bis* en 46*quater* van het Wetboek van Strafvordering, antwoordde de gemachtigde:

"Artikel 9(3)b van de verordening vereist dat de bevoegde autoriteiten (hier dus de Economische Inspectie) over de bevoegdheid beschikken om alle mogelijke informatie op te vragen. Dit met inbegrip van het opsporen van financiële en

gegevensstromen en het vaststellen van de identiteit van personen die betrokken zijn bij financiële gegevensstromen, en het verkrijgen van informatie over bankrekeningen en de eigendom van websites.

Belangrijk om op te merken is dat het opvragen van de gegevens bedoeld in artikel XV.3,5°/1 WER zich louter beperkt tot de identificatie van de houder van een telefoonnummer, IP-adres, …. Dit omdat we in het kader van onderzoeken geconfronteerd kunnen worden met oneerlijke praktijken waar we enkel over een telefoonnummer of IP-adres beschikken en we de houder moeten kennen om het onderzoek te kunnen voeren. Deze bevoegdheid moet het mogelijk maken bij telecomoperatoren (of andere derden) de nodige gegevens op te vragen.

De bevoegdheid van de PdK in het artikel 46*bis* is ruimer dan wat voorzien is in artikel XV.3, 5°/1 WER. Het gaat onder meer ook over de verschillende diensten waar een houder van een telefoonnummer of IP-adres op geabonneerd is. […]

In het verleden werden we geconfronteerd met banken die ons weigerden een identificatie van de houder van een bankrekeningnummer over te maken omdat ze van oordeel waren dat enkel de Procureur des Konings dit kon opvragen (overeenkomstig artikel 46*quater* Sv.). Ook al zijn we van mening dat de loutere identificatie van een rekeninghouder niet onder de gegevens bedoeld in artikel 46*quater* vallen, is in artikel XV.3, 5°/1 voor de duidelijkheid opgenomen dat het kunnen opvragen van die gegevens een afwijking vormt op artikel 46*quater* Sv. Dezelfde redenering gaat op ten aanzien van telecomoperatoren met het artikel 46*bis* Sv".

9.2. Les compétences ainsi élargies peuvent impliquer une ingérence dans le droit au respect de la vie privée, tel qu'il est garanti par l'article 22 de la Constitution et l'article 8 CEDH.

Les droits que garantissent ces dispositions ne sont toutefois pas absolus. Ils n'excluent pas toute ingérence d'une autorité publique dans l'exercice du droit au respect de la vie privée mais exigent que cette ingérence soit prévue par une disposition législative suffisamment précise, qu'elle réponde à un besoin social impérieux dans une société démocratique et qu'elle soit proportionnée à l'objectif légitime qu'elle poursuit. Ces dispositions engendrent de surcroît l'obligation positive, pour l'autorité publique, de prendre des mesures qui assurent le respect effectif de la vie privée, même dans la sphère des relations entre les individus.

Le législateur dispose en la matière d'une marge d'appréciation. Cette marge n'est toutefois pas illimitée: pour qu'un régime légal soit compatible avec le droit au respect de la vie privée, il faut que le législateur ait ménagé un juste équilibre entre tous les droits et intérêts en cause[4].

9.3. On observera en l'espèce que l'extension de compétences en projet est large et son contrôle limité.

[4] C.C., 19 juillet 2018, n° 104/2018, B.22.1 et B.22.2.

gegevensstromen en het vaststellen van de identiteit van personen die betrokken zijn bij financiële gegevensstromen, en het verkrijgen van informatie over bankrekeningen en de eigendom van websites.

Belangrijk om op te merken is dat het opvragen van de gegevens bedoeld in artikel XV.3,5°/1 WER zich louter beperkt tot de identificatie van de houder van een telefoonnummer, IP-adres, …. Dit omdat we in het kader van onderzoeken geconfronteerd kunnen worden met oneerlijke praktijken waar we enkel over een telefoonnummer of IP-adres beschikken en we de houder moeten kennen om het onderzoek te kunnen voeren. Deze bevoegdheid moet het mogelijk maken bij telecomoperatoren (of andere derden) de nodige gegevens op te vragen.

De bevoegdheid van de PdK in het artikel 46*bis* is ruimer dan wat voorzien is in artikel XV.3, 5°/1 WER. Het gaat onder meer ook over de verschillende diensten waar een houder van een telefoonnummer of IP-adres op geabonneerd is. […]

In het verleden werden we geconfronteerd met banken die ons weigerden een identificatie van de houder van een bankrekeningnummer over te maken omdat ze van oordeel waren dat enkel de Procureur des Konings dit kon opvragen (overeenkomstig artikel 46*quater* Sv.). Ook al zijn we van mening dat de loutere identificatie van een rekeninghouder niet onder de gegevens bedoeld in artikel 46*quater* vallen, is in artikel XV.3, 5°/1 voor de duidelijkheid opgenomen dat het kunnen opvragen van die gegevens een afwijking vormt op artikel 46*quater* Sv. Dezelfde redenering gaat op ten aanzien van telecomoperatoren met het artikel 46*bis* Sv."

9.2. De aldus verruimde bevoegdheden kunnen een inmenging impliceren in het recht op eerbieding van het privéleven, zoals gewaarborgd in artikel 22 van de Grondwet en in artikel 8 EVRM.

De rechten die met deze bepalingen worden gewaarborgd zijn evenwel niet absoluut. Zij sluiten een overheidsinmenging in het recht op eerbiediging van het privéleven niet uit, maar vereisen dat deze wordt toegestaan door een voldoende precieze wettelijke bepaling, dat zij beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte in een democratische samenleving en dat zij evenredig is met de daarmee nagestreefde wettige doelstelling. Die bepalingen houden voor de overheid bovendien de positieve verplichting in om maatregelen te nemen die een daadwerkelijke eerbiediging van het privéleven verzekeren, zelfs in de sfeer van de onderlinge verhoudingen tussen individuen.

De wetgever beschikt ter zake over een appreciatiemarge. Die appreciatiemarge is evenwel niet onbegrensd: opdat een wettelijke regeling verenigbaar zou zijn met het recht op eerbiediging van het privéleven, is vereist dat de wetgever een billijk evenwicht heeft gevonden tussen alle in het geding zijnde rechten en belangen.[4]

9.3. *In casu* moet worden opgemerkt dat de ontworpen bevoegdheidsuitbreiding ruim is en de controle erop beperkt.

[4] GwH 19 juli 2018, nr. 104/2018, B.22.1 en B.22.2.

On constate ainsi la disparition des garanties actuellement inscrites dans l'article XV.3, 5°/1, du Code de droit économique permettant uniquement des identifications pour une liste exhaustive d'infractions et "pour autant que l'identification ne puisse se faire par d'autres moyens". On relève en outre que l'identification est possible non seulement en ce qui concerne le suspect lui-même, mais également pour les "personnes impliquées dans des flux financiers et de données pertinents dans le cadre de l'enquête". De surcroît, il faut tenir compte du fait que les agents visés à l'article XV.2 du code précité ne seront plus soumis à la surveillance du procureur général compétent ou du procureur fédéral, étant donné l'abrogation de l'article XV.6 du Code visée par l'article 7 de l'avant-projet.

Compte tenu des implications potentielles pour le droit au respect de la vie privée, les auteurs de l'avant-projet seraient bien avisés de vérifier s'il ne vaudrait pas mieux maintenir d'une manière ou d'une autre la surveillance exercée par le procureur général compétent ou le procureur fédéral[5], en ce qui concerne la matière concernée[6], ou du moins de déterminer d'une manière claire et suffisamment délimitée les conditions auxquelles il peut être recouru à la compétence concernée.

Une observation identique peut être formulée à propos de la disposition que l'article 4, 4°, de l'avant-projet vise à insérer dans l'article XV.3, 5°/2, du Code de droit économique, ainsi qu'à propos de l'article XV.3, 9°, en projet, du même Code (article 4, 6°, de l'avant-projet).

10. Le segment de phrase que l'article 4, 3°, b), de l'avant-projet vise à insérer dans l'article XV.3, 5°/1, du Code de droit économique, comprend le mot "pertinents". Il a été demandé au délégué s'il ne vaudrait pas mieux remplacer ce mot par le mot "nécessaire". Le délégué a répondu à cette question en ces termes:

"Aangezien deze bepaling zich beperkt tot de identificaties, betreft het hier de relevante (of noodzakelijke) personen in een onderzoek, los van de personen die rechtstreeks het voorwerp uitmaken van het onderzoek (de verdachte). Het kan bijvoorbeeld gaan om tussenpersonen die ons meer informatie kunnen verschaffen of om belangrijke getuigen. In die zin hebben we de bepaling proberen te beperken tot die personen die relevant zijn in het kader van een onderzoek. In die zin komt "relevant" inderdaad overeen met "noodzakelijk" en vormt het ook geen probleem om de bepaling in die zin aan te passen".

Conformément à la réponse fournie par le délégué, on adaptera la rédaction de la fin de l'article 4, 3°, b), de l'avant-projet dans le sens indiqué par lui.

[5] Par exemple, sous la forme d'une délégation préalable ou d'un autre moyen de surveillance.

[6] L'application de la directive CPC ne s'y oppose pas: voir l'article 10 du règlement CPC relatif à l'exercice des pouvoirs minimums.

Zo vallen de thans in artikel XV.3, 5°/1, van het Wetboek van economisch recht bestaande waarborgen weg volgens welke identificaties enkel mogelijk zijn voor een limitatieve lijst van inbreuken en "voor zover de identificatie niet door andere middelen bekomen kan worden". Daarnaast is niet enkel de identificatie van de verdachte zelf mogelijk, maar ook van "personen die betrokken zijn bij financiële en gegevensstromen die relevant zijn in het kader van het onderzoek". Bij dit alles dient in rekening te worden gebracht dat de ambtenaren bedoeld in artikel XV.2 van het voornoemde wetboek niet langer onderworpen zullen zijn aan het toezicht van de bevoegde procureur-generaal of de federale procureur, ingevolge de in artikel 7 van het voorontwerp beoogde opheffing van artikel XV.6 van het Wetboek.

Gelet op de mogelijke implicaties voor het recht op een privéleven, doen de stellers van het voorontwerp er goed aan om er zich over te beraden of het toezicht van de bevoegde procureur-generaal of de federale procureur niet het best op een of andere wijze wordt behouden,[5] wat de desbetreffende aangelegenheid betreft,[6] of dat toch minstens op een duidelijke en voldoende afgebakende wijze zou worden bepaald onder welke voorwaarden van de betrokken bevoegdheid gebruik kan worden gemaakt.

Eenzelfde opmerking kan worden gemaakt bij de bepaling die artikel 4, 4°, van het voorontwerp, beoogt in te voegen in artikel XV.3, 5°/2, van het Wetboek van economisch recht, en bij het ontworpen artikel XV.3, 9°, van het Wetboek van economisch recht (artikel 4, 6°, van het voorontwerp).

10. In de zinsnede die artikel 4, 3°, b), van het voorontwerp, beoogt in te voegen in artikel XV.3, 5°/1, van het Wetboek van economisch recht, wordt melding gemaakt van de woorden "die relevant zijn". Aan de gemachtigde werd gevraagd of die woorden niet beter worden vervangen door de woorden "die noodzakelijk zijn". De gemachtigde beantwoordde deze vraag als volgt:

"Aangezien deze bepaling zich beperkt tot de identificaties, betreft het hier de relevante (of noodzakelijke) personen in een onderzoek, los van de personen die rechtstreeks het voorwerp uitmaken van het onderzoek (de verdachte). Het kan bijvoorbeeld gaan om tussenpersonen die ons meer informatie kunnen verschaffen of om belangrijke getuigen. In die zin hebben we de bepaling proberen te beperken tot die personen die relevant zijn in het kader van een onderzoek. In die zin komt "relevant" inderdaad overeen met "noodzakelijk" en vormt het ook geen probleem om de bepaling in die zin aan te passen."

In overeenstemming met het door de gemachtigde verstrekte antwoord, passe men de redactie van artikel 4, 3°, b), van het voorontwerp, aan het einde aan in de door hem aangegeven zin.

[5] Bijvoorbeeld in de vorm van een voorafgaande machtiging of een andere wijze van toezicht.

[6] De toepassing van de CPC-richtlijn verzet zich hier niet tegen: zie artikel 10 van de CPC-verordening in verband met de uitoefening van minimumbevoegdheden.

11. Bien que l'article XV.3, 5/1°, du Code de droit économique prévoie que les renseignements sont produits "par toute personne", le délégué a précisé que cette disposition ne permet pas de demander des informations aux fonctionnaires des entités fédérées. Des informations ne pourraient être demandées à ces derniers que conformément à l'article XV.32 du code précité.

Il est recommandé d'intégrer cette précision dans l'exposé des motifs de l'avant-projet.

12. On n'aperçoit pas clairement ce qu'il y a lieu d'entendre par les mots "[e]n particulier" dans la disposition que l'article 4, 4°, de l'avant-projet vise à insérer dans l'article XV.3, 5°/2, du Code de droit économique. Telle que la disposition est actuellement rédigée, on pourrait considérer que les informations visées peuvent aussi être demandées à d'autres personnes que celles désignées aux a) et b) de la disposition en projet à l'article 4, 4°, de l'avant-projet. Telle ne semble pas être l'intention des auteurs du texte:

"⊠in het bijzonder' had tot doel te verduidelijken wat onder meer verstaan moet worden onder het "opsporen van financiële stromen". Nu lijkt het inderdaad alsof de lijst van personen nog aangevuld kan worden. Dit is niet de bedoeling, zeker niet ten aanzien van de gewesten of gemeenschappen. Wat het opvragen van informatie van de gewesten en gemeenschappen betreft, kan gewezen worden op artikel XV.32 WER. Daar is wel een beperking voorzien ten aanzien van de gemeenschappen en gewesten".

Au vu de cette explication, il semble qu'il soit préférable de remplacer les mots "[e]n particulier" par les mots "[p]lus précisément".

13. Il ressort du commentaire donné dans l'exposé des motifs à propos de l'article XV.3, 8°, en projet, du Code de droit économique, que la disposition en projet vise à généraliser la compétence de prescrire à l'entreprise de faire appel à un laboratoire indépendant ou à un organisme de recherche, ainsi que le prévoit déjà l'article XV.16/1 du Code dans le cadre du livre VI. L'avant-projet ne prévoit cependant pas l'abrogation de l'article XV.16/1 précité.

Interrogé à ce sujet, le délégué a reconnu la nécessité d'abroger ce dernier article, "zo niet kan mogelijks geoordeeld worden dat er een specifiekere regeling is voorzien voor boek VI (het huidig artikel XV.16/1), terwijl de nieuwe bepaling ook voornamelijk betrekking heeft op boek VI (misleidende handelspraktijken, dus de punten b) en c), staan enkel in boek VI)". Zonder schrapping is er een mogelijke tegenstrijdigheid in de wet".

L'avant-projet sera dès lors complété par un article abrogeant l'article XV.16/1 du Code de droit économique. Le cas

11. Alhoewel artikel XV.3, 5°/1, van het Wetboek van economisch recht, voorziet in het verstrekken van informatie "door elke persoon", verduidelijkte de gemachtigde dat deze bepaling geen informatieopvraging mogelijk maakt bij ambtenaren van de deelstaten. Er zou bij de ambtenaren van de deelstaten enkel informatie kunnen worden opgevraagd overeenkomstig het bepaalde in artikel XV.32 van het voornoemde wetboek.

Het verdient aanbeveling om deze verduidelijking te integreren in de memorie van toelichting bij het voorontwerp.

12. Het is niet duidelijk wat in de bepaling die artikel 4, 4°, van het voorontwerp, beoogt in te voegen in artikel XV.3, 5°/2, van het Wetboek van economisch recht, wordt bedoeld met de woorden "[i]n het bijzonder". Zoals de bepaling thans is geredigeerd, zou kunnen worden aangenomen dat de bedoelde informatie ook nog bij andere personen kan worden opgevorderd dan diegenen die worden aangeduid onder a) en b) van de ontworpen bepaling onder artikel 4, 4°, van het voorontwerp. Dit blijkt niet de bedoeling te zijn van de stellers van de tekst:

"'in het bijzonder' had tot doel te verduidelijken wat onder meer verstaan moet worden onder het "opsporen van financiële stromen". Nu lijkt het inderdaad alsof de lijst van personen nog aangevuld kan worden. Dit is niet de bedoeling, zeker niet ten aanzien van de gewesten of gemeenschappen. Wat het opvragen van informatie van de gewesten en gemeenschappen betreft, kan gewezen worden op artikel XV.32 WER. Daar is wel een beperking voorzien ten aanzien van de gemeenschappen en gewesten."

Rekening houdend met deze toelichting lijken de woorden "[i]n het bijzonder" beter te worden vervangen door bijvoorbeeld de woorden "[m]eer bepaald".

13. Uit de commentaar die in de memorie van toelichting wordt gegeven bij het ontworpen artikel XV.3, 8°, van het Wetboek van economisch recht, blijkt dat de ontworpen bepaling ertoe strekt om de bevoegdheid om de onderneming te gelasten beroep te doen op een onafhankelijk laboratorium of onderzoeksinstelling, zoals thans reeds is voorzien in artikel XV.16/1 van het Wetboek in het kader van boek VI, te veralgemenen. Het voorontwerp voorziet echter niet in de opheffing van het voornoemde artikel XV.16/1.

Hierover ondervraagd, erkende de gemachtigde de noodzaak om het laatstgenoemde artikel op te heffen, "zo niet kan mogelijks geoordeeld worden dat er een specifiekere regeling is voorzien voor boek VI (het huidig artikel XV.16/1), terwijl de nieuwe bepaling ook voornamelijk betrekking heeft op boek VI (misleidende handelspraktijken, dus de punten b) en c), staan enkel in boek VI). Zonder schrapping is er een mogelijke tegenstrijdigheid in de wet".

Het voorontwerp dient derhalve te worden aangevuld met een artikel dat strekt tot opheffing van artikel XV.16/1 van het

échéant, les références internes à cette disposition seront également adaptées dans d'autres articles du Code[7].

14. Il a été demandé au délégué ce qu'il y avait lieu d'entendre par la notion d'"omission trompeuse" à l'article XV.3, 8°, alinéa 2, c), en projet, du Code de droit économique (article 4, 5°, de l'avant-projet) et s'il pouvait en donner un exemple. Le délégué a répondu à cette question en ces termes:

"Een misleidende omissie is een vorm van oneerlijke handelspraktijk. Wat verstaan moet worden onder een misleidende omissie staat in artikel VI.99 WER: […]

Het betreft dus het weglaten van essentiële informatie. Het kan dus gaan om mogelijks feitelijk correcte beweringen die de consument kunnen overtuigen om een aankoop te doen terwijl deze echter, indien deze op de hoogte zou zijn van alle elementen, dit niet zou gedaan zijn.

De voornaamste doelstelling van deze volledige bepaling is om oneerlijke praktijken zoals we gekend hebben in het kader van het paardenvleesschandaal of dieselgate vroegtijdig te kunnen opsporen (of zelfs gewoon daadwerkelijk op te kunnen sporen). Ook die "schandalen" gingen gepaard met een gebrek aan correcte informatie (omissies), bijvoorbeeld over de daadwerkelijke inhoud van een maaltijd of de werkelijke uitstoot. Wat ook onderzocht moet kunnen worden is bijvoorbeeld de zogenaamde "geplande veroudering", waarbij doelbewust minderwaardige producten worden gebruikt of bijvoorbeeld een software update wordt geïnstalleerd op een smartphone die deze heel erg vertraagt en de consument er toe aanzet een nieuw toestel aan te schaffen".

À la question de savoir si l'exemple donné de l'obsolescence programmée ne relève pas plutôt de l'article XV.3, 8°, alinéa 2, b), en projet, du Code (pratique commerciale trompeuse qui contient des informations fausses), au vu de la proposition de loi "visant à lutter contre l'obsolescence programmée et à soutenir l'économie de la réparation"[8] dont est saisie la Chambre des représentants, dans laquelle cette pratique est décrite comme une pratique commerciale trompeuse, le délégué a répondu:

"Een misleidende omissie (zoals bedoeld in artikel VI.99 WER) is een vorm van misleidende handelspraktijk (bedoeld in boek VI, titel 4, hoofdstuk 1, afdeling 3 van het Wetboek van economisch recht, waar artikel VI.99 WER dus deel van uitmaakt). Een misleidende handelspraktijk is dan weer een vorm van oneerlijke handelspraktijk.

De reden waarom er een punt c) is gemaakt naast het punt b), is omdat b) zich beperkt tot "onjuiste informatie" en bij een omissie gaat het om het "weglaten van informatie". C) zou gemakkelijk geschrapt kunnen worden indien we de woorden "die gepaard gaat met onjuiste informatie omtrent

[7] Entre autres aux articles XV.16/2 et XV.85 du Code de droit économique.

[8] *Doc. parl.*, Chambre, 2019, n° 0193/001.

Wetboek van economisch recht. Ook zullen waar nodig de interne verwijzingen naar die bepaling dan moeten worden aangepast in diverse andere artikelen van het Wetboek.[7]

14. Aan de gemachtigde werd gevraagd wat moet worden verstaan onder het begrip "misleidende omissie", in het ontworpen artikel XV.3, 8°, tweede lid, c), van het Wetboek van economisch recht (artikel 4, 5°, van het voorontwerp), en of hiervan een voorbeeld kan worden gegeven. De gemachtigde beantwoordde deze vraag als volgt:

"Een misleidende omissie is een vorm van oneerlijke handelspraktijk. Wat verstaan moet worden onder een misleidende omissie staat in artikel VI.99 WER: […]

Het betreft dus het weglaten van essentiële informatie. Het kan dus gaan om mogelijks feitelijk correcte beweringen die de consument kunnen overtuigen om een aankoop te doen terwijl deze echter, indien deze op de hoogte zou zijn van alle elementen, dit niet zou gedaan zijn.

De voornaamste doelstelling van deze volledige bepaling is om oneerlijke praktijken zoals we gekend hebben in het kader van het paardenvleesschandaal of dieselgate vroegtijdig te kunnen opsporen (of zelfs gewoon daadwerkelijk op te kunnen sporen). Ook die "schandalen" gingen gepaard met een gebrek aan correcte informatie (omissies), bijvoorbeeld over de daadwerkelijke inhoud van een maaltijd of de werkelijke uitstoot. Wat ook onderzocht moet kunnen worden is bijvoorbeeld de zogenaamde "geplande veroudering", waarbij doelbewust minderwaardige producten worden gebruikt of bijvoorbeeld een software update wordt geïnstalleerd op een smartphone die deze heel erg vertraagt en de consument er toe aanzet een nieuw toestel aan te schaffen."

Op de vraag of het gegeven voorbeeld van "geplande veroudering" niet veeleer onder het ontworpen artikel XV.3, 8°, tweede lid, b), van het Wetboek (misleidende handelspraktijk die gepaard gaat met onjuiste informatie) valt, gezien het in de Kamer van volksvertegenwoordigers aanhangige wetsvoorstel "om geprogrammeerde veroudering tegen te gaan en de repaireconomie te steunen"[8], waarin deze praktijk wordt omschreven als misleidende handelspraktijk, antwoordde de gemachtigde:

"Een misleidende omissie (zoals bedoeld in artikel VI.99 WER) is een vorm van misleidende handelspraktijk (bedoeld in boek VI, titel 4, hoofdstuk 1, afdeling 3 van het Wetboek van economisch recht, waar artikel VI.99 WER dus deel van uitmaakt). Een misleidende handelspraktijk is dan weer een vorm van oneerlijke handelspraktijk.

De reden waarom er een punt c) is gemaakt naast het punt b), is omdat b) zich beperkt tot "onjuiste informatie" en bij een omissie gaat het om het "weglaten van informatie". C) zou gemakkelijk geschrapt kunnen worden indien we de woorden "die gepaard gaat met onjuiste informatie omtrent

[7] O.a. in de artikelen XV.16/2 en XV.85 van het Wetboek van economisch recht.

[8] *Parl.St.* Kamer, 2019, nr. 0193/001.

zijn voornaamste kenmerken of de resultaten en wezenlijke kenmerken van erop verrichte test of controle" weglaten.

Wanneer we het hebben over geplande veroudering kan het in bepaalde gevallen dus onder punt b) vallen (onjuiste informatie verschaffen) maar heel vaak zal het vallen onder punt c) (bewust weglaten van informatie).

Er moet opgemerkt worden dat de huidige punten a), b) en c) zonder meer zijn overgenomen uit het bestaande artikel XV.16/1 WER. Om alles te dekken zou dus zonder meer gesproken kunnen worden over "misleidende" of "oneerlijke" handelspraktijken, in 1 punt ipv. 2".

Il appartient aux auteurs du texte de juger s'il ne vaudrait pas mieux fusionner les points b) et c) en un seul point. En tout état de cause, il paraît recommandé d'intégrer les précisions ci-dessus dans l'exposé des motifs de l'avant-projet.

15. L'article XV.3, 8°, alinéa 2, d), en projet, du Code de droit économique (article 4, 5°, de l'avant-projet) fait mention de "droits de propriété intellectuelle d'une façon rendue punissable au titre 3, chapitre 2, section 8". Il a été demandé au délégué si les secrets d'affaires étaient aussi visés. Il a répondu à cette question en ces termes:

"Neen. In boek XV, titel 3, hoofdstuk 2, afdeling 8 zijn geen sancties opgenomen voor de inbreuken op de bepalingen inzake bedrijfsgeheimen (ingevoegd bij de wet van 30 juli 2018). Er kunnen dan ook geen onderzoeken naar gevoerd worden (opsporing en vervolging) en dus ook geen bevoegdheden uitgeoefend".

Cette explication pourrait également figurer dans l'exposé des motifs de l'avant-projet.

16. L'article XV.3, 8°, alinéa 3, en projet, du Code de droit économique, dispose:

"L'entreprise demande une confirmation du laboratoire ou de l'organisme de recherche choisi".

Le délégué a précisé cette disposition comme suit:

"Inderdaad, de onderneming dient een laboratorium of onderzoeksinstelling voor te stellen. De bevestiging dient aangevraagd te worden bij de in artikel XV.2 bedoelde ambtenaren (die uiteindelijk verantwoordelijk zijn voor het uitoefenen van de bevoegdheid). Dit kan verduidelijkt worden".

Mieux vaudrait préciser le texte de la disposition en projet sur ce point.

17. L'article XV.3, 8°, alinéa 4, en projet, du Code de droit économique (article 4, 5°, de l'avant-projet) contient une délégation au Roi lui permettant d'ajouter de nouvelles hypothèses à celle prévues à l'alinéa 2 du point 8°, en projet, dans lesquelles des entreprises peuvent être chargées "de faire soumettre le bien ou le service à une analyse ou un contrôle

zijn voornaamste kenmerken of de resultaten en wezenlijke kenmerken van erop verrichte test of controle" weglaten.

Wanneer we het hebben over geplande veroudering kan het in bepaalde gevallen dus onder punt b) vallen (onjuiste informatie verschaffen) maar heel vaak zal het vallen onder punt c) (bewust weglaten van informatie).

Er moet opgemerkt worden dat de huidige punten a), b) en c) zonder meer zijn overgenomen uit het bestaande artikel XV.16/1 WER. Om alles te dekken zou dus zonder meer gesproken kunnen worden over "misleidende" of "oneerlijke" handelspraktijken, in 1 punt ipv. 2."

Het is aan de stellers van de tekst om te oordelen of de punten b) en c) al dan niet beter worden samengevoegd tot één punt. In ieder geval lijkt het aanbeveling te verdienen om de aangehaalde verduidelijking te integreren in de memorie van toelichting bij het voorontwerp.

15. In het ontworpen artikel XV.3, 8°, tweede lid, d), van het Wetboek van economisch recht (artikel 4, 5°, van het voorontwerp), wordt melding gemaakt van "intellectuele eigendomsrechten zoals strafbaar gesteld in titel 3, hoofdstuk 2, afdeling 8". Aan de gemachtigde werd gevraagd of hieronder tevens bedrijfsgeheimen moeten worden begrepen De gemachtigde beantwoordde deze vraag als volgt:

"Neen. In boek XV, titel 3, hoofdstuk 2, afdeling 8 zijn geen sancties opgenomen voor de inbreuken op de bepalingen inzake bedrijfsgeheimen (ingevoegd bij de wet van 30 juli 2018). Er kunnen dan ook geen onderzoeken naar gevoerd worden (opsporing en vervolging) en dus ook geen bevoegdheden uitgeoefend."

Ook deze verduidelijking zou kunnen worden opgenomen in de memorie van toelichting bij het voorontwerp.

16. Het ontworpen artikel XV.3, 8°, derde lid, van het Wetboek van economisch recht, luidt:

"De onderneming vraagt een bevestiging van het gekozen laboratorium of de gekozen onderzoeksinstelling."

De gemachtigde verduidelijkte deze bepaling als volgt:

"Inderdaad, de onderneming dient een laboratorium of onderzoeksinstelling voor te stellen. De bevestiging dient aangevraagd te worden bij de in artikel XV.2 bedoelde ambtenaren (die uiteindelijk verantwoordelijk zijn voor het uitoefenen van de bevoegdheid). Dit kan verduidelijkt worden."

De tekst van de ontworpen bepaling zou op dit punt het best worden geëxpliciteerd.

17. Het ontworpen artikel XV.3, 8°, vierde lid, van het Wetboek van economisch recht (artikel 4, 5°, van het voorontwerp), bevat een delegatie aan de Koning om nieuwe hypothesen toe te voegen aan deze voorzien in het ontworpen tweede lid van 8°, waarin ondernemingen kunnen worden gelast "om het goed of de dienst binnen een bepaalde termijn en op kosten

par un laboratoire indépendant ou un organisme de recherche dans un délai précis et à ses propres frais".

Il a été demandé au délégué quelle sorte d'ajouts était envisagée à cet égard. Le délégué a répondu:

"De delegatie aan de Koning is ingegeven door de vrees dat er in de toekomst snelle aanvullingen nodig kunnen zijn indien we geconfronteerd worden met andere grote schandalen die specifieke onderzoeken (door een laboratorium of andere onderzoeksinstelling) vereisen. Dit kan het geval zijn indien er een ander type van "schandaal" de kop op zou steken dat niet valt onder wat nu in de lijst staat. We gaan er wel van uit dat we met de huidige lijst reeds heel wat mogelijke – en reële – praktijken dekken (het laten analyseren van nagemaakte, onveilige en misleidende of oneerlijke producten). Het Wetboek van economisch recht is heel erg breed en heeft betrekking op heel wat verschillende situaties. Een concreet voorbeeld kan hier niet direct gegeven worden".

Il s'agit ici d'une mesure invasive en matière de poursuites administratives qui peut avoir une incidence sur la propriété de l'entreprise concernée. La délégation s'avère ainsi contraire au principe de légalité inscrit entre autres à l'article 16 de la Constitution et peut difficilement être maintenu tel quel dans l'avant-projet.

18. L'article XV.3, 9°, en projet, du Code de droit économique (article 4, 6°, de l'avant-projet) vise à permettre les achats-tests ou les "enquêtes mystères" ("*mystery shopping*"), ainsi que le prévoit l'article 9.3, d), du règlement CPC. La disposition en projet est destinée à remplacer l'article XV.3/1 existant du Code qui permet déjà les "enquêtes mystères" de manière limitée et dont l'article 5 de l'avant-projet prévoit l'abrogation.

À l'occasion de l'insertion de l'article XV.3/1 dans le Code de droit économique par la loi du 29 juin 2016, la section de législation du Conseil d'État a formulé dans son avis 59.213/1/2/3[9] l'observation suivante:

"L'article XV.3/1, alinéa 1er, en projet, du Code de droit économique dispose entre autres que sont exemptés de peine les agents visés à l'article XV.2 du code précité "qui commettent dans ce cadre des infractions absolument nécessaires". Toutefois, le projet ne précise pas qui appréciera le caractère "absolument nécessaire" des faits ni ne prévoit de garanties juridiques supplémentaires, tant pour les justiciables concernés que pour les agents en question. Le dispositif inscrit dans le projet devrait être complété sur ces points".

La question a été posée au délégué de savoir qui, dans la nouvelle disposition en projet, contrôle le caractère "absolument nécessaire" et quelles sont les garanties existant tant pour les justiciables concernés que pour les agents en question. Le délégué a répondu comme suit:

[9] Avis C.E. 59.213/1/2/3/ du 2 mai 2016 sur un avant-projet de loi "portant dispositions diverses en matière d'Economie".

van de onderneming te onderwerpen aan ontleding of controle door een onafhankelijk laboratorium of onderzoeksinstelling".

Aan de gemachtigde werd gevraagd aan welk soort toevoegingen in dit verband wordt gedacht. De gemachtigde antwoordde:

"De delegatie aan de Koning is ingegeven door de vrees dat er in de toekomst snelle aanvullingen nodig kunnen zijn indien we geconfronteerd worden met andere grote schandalen die specifieke onderzoeken (door een laboratorium of andere onderzoeksinstelling) vereisen. Dit kan het geval zijn indien er een ander type van "schandaal" de kop op zou steken dat niet valt onder wat nu in de lijst staat. We gaan er wel van uit dat we met de huidige lijst reeds heel wat mogelijke – en reële – praktijken dekken (het laten analyseren van nagemaakte, onveilige en misleidende of oneerlijke producten). Het Wetboek van economisch recht is heel erg breed en heeft betrekking op heel wat verschillende situaties. Een concreet voorbeeld kan hier niet direct gegeven worden."

Het gaat hier om een invasieve maatregel inzake administratieve vervolging die een impact kan hebben op de eigendom van de betrokken onderneming. De delegatie staat derhalve op gespannen voet met het legaliteitsbeginsel vervat in onder meer artikel 16 van de Grondwet en kan als zodanig bezwaarlijk ongewijzigd in het voorontwerp worden behouden.

18. Het ontworpen artikel XV.3, 9°, van het Wetboek van economisch recht (artikel 4, 6°, van het voorontwerp), strekt ertoe testaankopen of "*mystery shopping*" mogelijk te maken zoals voorzien in artikel 9.3, d), van de CPC-verordening. De ontworpen bepaling is bestemd om in de plaats te komen van het bestaande artikel XV.3/1 van het Wetboek dat "*mystery shopping*" reeds in beperkte mate mogelijk maakt en waarvan artikel 5 van het voorontwerp de opheffing beoogt.

Naar aanleiding van de invoeging van artikel XV.3/1 in het Wetboek van economisch recht bij de wet van 29 juni 2016 maakte de afdeling Wetgeving van de Raad van State in advies 59.213/1/2/3[9] de volgende opmerking:

"In het ontworpen artikel XV.3/1, eerste lid, van het Wetboek van economisch recht, wordt onder meer bepaald dat de ambtenaren, bedoeld in artikel XV.2 van het voornoemde wetboek, "die in dat kader strikt noodzakelijke strafbare feiten plegen" vrij van straf blijven. In het ontwerp wordt evenwel niet bepaald wie over het "strikt noodzakelijk" karakter van de feiten zal oordelen, noch wordt in bijkomende rechtswaarborgen voorzien voor zowel de betrokken rechtsonderhorigen als de ambtenaren in kwestie. De in het ontwerp vervatte regeling zou op deze punten moeten worden aangevuld."

Er werd aan de gemachtigde de vraag gesteld wie in de nieuw ontworpen bepaling het "strikt noodzakelijke" karakter controleert en welke rechtswaarborgen er zijn voor zowel de betrokken rechtsonderhorigen als de ambtenaren in kwestie. De gemachtigde antwoordde:

[9] Adv.59.213/1/2/3 van 2 mei 2016 over een voorontwerp van wet "houdende diverse bepalingen inzake Economie".

"Er kan verwezen worden naar de memorie van toelichting bij de wet van 29 juni 2016 die het bestaande artikel XV.3/1 heeft ingevoegd (Parl. St. Kamer, 2015-2016, Doc. 54, 1861/001, 26). Ook al wordt het artikel XV.6 WER opgeheven (artikel 7 van het voorontwerp van wet), blijft de redenering behouden. De ambtenaren staan onder het toezicht van hun meerdere in het bestuur die zal oordelen over het noodzakelijk karakter van de feiten (voor de volledigheid: er zijn interne richtlijnen opgesteld binnen de Economische Inspectie waarin duidelijke regels zijn vastgelegd voor de volledige procedure). De ambtenaren moeten ook, zoals bij het uitoefenen van al hun bevoegdheden, ook hier het finaliteits- en proportionaliteitsbeginsel respecteren".

L'explication fournie par le délégué n'est pas de nature à répondre aux questions qui continuent à se poser quant à l'existence d'un contrôle suffisant et de garanties suffisantes. À cet égard, on peut renvoyer aux observations formulées au point 9 du présent avis. En ce qui concerne l'article XV.3, 9°, en projet, du Code de droit économique également, il convient en effet de prendre en considération le fait que les agents concernés ne sont plus soumis à la surveillance du procureur général compétent ou du procureur fédéral, étant donné l'abrogation de l'article XV.6 du Code de droit économique qui fait l'objet de l'article 7 de l'avant-projet. Les "directives internes", auxquelles le délégué fait référence dans ses explications et dont le Conseil d'État n'a pas connaissance, ne sont pas de nature à démontrer d'une manière suffisamment transparente et juridiquement sûre l'existence des garanties juridiques requises.

19. L'article XV.3, 9°, alinéa 6, en projet, du Code de droit économique (article 4, 6°, de l'avant-projet) s'énonce comme suit:

"Les agents visés à l'article XV.2 rédigent un rapport reprenant leurs constatations et les événements survenus au cours de l'enquête".

Il a été demandé au délégué de clarifier la nature et le contenu dudit "rapport". À cet égard, le délégué a communiqué ce qui suit:

"Het gaat inderdaad niet over een PV en zal dus ook niet rechtstreeks verstuurd worden naar het Parket. Zoals […] reeds aangehaald, zijn reeds interne documenten opgesteld hieromtrent. Die documenten maken wel deel uit van het dossier en kunnen in voorkomend geval wel als bijlage van het PV overgemaakt worden aan het Parket.

De enige voorwaarden en inhoud beperken zich tot de "vaststellingen en gebeurtenissen". Belangrijk is dat het volledige verloop van de mystery shopping/testaankoop gereconstrueerd kan worden op basis van dit verslag. Was deze bevoegdheid noodzakelijk? Is aan alle elementen voldaan? Zijn de nodige (interne) goedkeuringen gebeurd? Hoe is het verlopen? Wat zijn de resultaten? Wat is het gevolg? … Het lijkt ons niet relevant om in detail op te nemen welke elementen er precies allemaal in moeten staan".

"Er kan verwezen worden naar de memorie van toelichting bij de wet van 29 juni 2016 die het bestaande artikel XV.3/1 heeft ingevoegd (Parl. St. Kamer, 2015-2016, Doc. 54, 1861/001, 26). Ook al wordt het artikel XV.6 WER opgeheven (artikel 7 van het voorontwerp van wet), blijft de redenering behouden. De ambtenaren staan onder het toezicht van hun meerdere in het bestuur die zal oordelen over het noodzakelijk karakter van de feiten (voor de volledigheid: er zijn interne richtlijnen opgesteld binnen de Economische Inspectie waarin duidelijke regels zijn vastgelegd voor de volledige procedure). De ambtenaren moeten ook, zoals bij het uitoefenen van al hun bevoegdheden, ook hier het finaliteits- en proportionaliteitsbeginsel respecteren."

Het door de gemachtigde verstrekte antwoord is niet van aard om tegemoet te komen aan de vragen die blijven rijzen op het vlak van het bestaan van een voldoende controle en voldoende rechtswaarborgen. Wat dat betreft, kan worden verwezen naar de in dit advies *sub* 9 gemaakte opmerkingen. Ook met betrekking tot het ontworpen artikel XV.3, 9°, van het Wetboek van economisch recht, dient immers in rekening te worden gebracht dat de betrokken ambtenaren niet langer onderworpen zijn aan het toezicht van de bevoegde procureur-generaal of de federale procureur, ingevolge de opheffing van artikel XV.6 van het Wetboek van economisch recht die het voorwerp uitmaakt van artikel 7 van het voorontwerp. De "interne richtlijnen" waarnaar in de toelichting van de gemachtigde wordt verwezen, en die de Raad van State niet bekend zijn, zijn op zich niet van aard om er op een voldoende transparante en rechtszekere wijze van te doen blijken dat aan de nodige rechtswaarborgen is voldaan.

19. Het ontworpen artikel XV.3, 9°, zesde lid, van het Wetboek van economisch recht (artikel 4, 6°, van het voorontwerp), luidt:

"De in artikel XV.2 bedoelde ambtenaren stellen een verslag op waarin hun vaststellingen en gebeurtenissen tijdens het onderzoek worden opgenomen."

Aan de gemachtigde werd gevraagd om aard en inhoud van het betrokken "verslag" te verduidelijken. De gemachtigde deelde in dat verband mee wat volgt:

"Het gaat inderdaad niet over een PV en zal dus ook niet rechtstreeks verstuurd worden naar het Parket. Zoals […] reeds aangehaald, zijn reeds interne documenten opgesteld hieromtrent. Die documenten maken wel deel uit van het dossier en kunnen in voorkomend geval wel als bijlage van het PV overgemaakt worden aan het Parket.

De enige voorwaarden en inhoud beperken zich tot de "vaststellingen en gebeurtenissen". Belangrijk is dat het volledige verloop van de mystery shopping/testaankoop gereconstrueerd kan worden op basis van dit verslag. Was deze bevoegdheid noodzakelijk? Is aan alle elementen voldaan? Zijn de nodige (interne) goedkeuringen gebeurd? Hoe is het verlopen? Wat zijn de resultaten? Wat is het gevolg? … Het lijkt ons niet relevant om in detail op te nemen welke elementen er precies allemaal in moeten staan."

Dans un souci de clarté et de sécurité juridique, mieux vaudrait préciser dans la disposition en projet les éléments qui doivent au minimum figurer dans le rapport[10].

Art. 6

20. Aux termes de l'article 4, paragraphe 1, du Protocole n° 7 à la CEDH, nul ne peut être poursuivi ou puni pénalement par les juridictions du même État en raison d'une infraction pour laquelle il a déjà été acquitté ou condamné par un jugement définitif conformément à la loi et à la procédure pénale de cet État. La question se pose de savoir si le dispositif élaboré à l'article XV.5/1, § 1er, en projet, du Code de droit économique ne risque pas de porter atteinte au droit que la disposition précitée du Protocole n° 7 entend précisément garantir, à savoir le droit de ne pas être poursuivi ou puni deux fois pour le même comportement.

Il n'est pas exclu qu'il faille reconnaître un caractère pénal aux amendes susceptibles d'être infligées en cas d'infractions visées à l'article XV.2, § 1er, du Code de droit économique[11], compte tenu spécialement du montant potentiellement élevé de celles-ci. Les mesures prévues à l'article XV.5/1, § 1er, en projet, du Code de droit économique, qui peuvent entre autres impliquer le retrait d'une interface en ligne, la restriction ou la désactivation de l'accès à une interface en ligne et la suppression de noms de domaines, bien qu'elles soient présentées comme étant des mesures de sauvegarde, peuvent également présenter un caractère pénal, étant donné qu'elles peuvent avoir un impact important pour l'entreprise concernée et qu'elles ne sont manifestement pas soumises à une quelconque limitation dans le temps. Il ne faut dès lors pas exclure que les entreprises concernées puissent être confrontées à une double sanction qui présente dans les deux cas un caractère intrinsèquement pénal.

L'article 4, paragraphe 1, du protocole précité ne s'oppose pas à ce que le même fait punissable soit sanctionné de deux peines différentes, même prononcées au cours de procédures distinctes, pour autant que ces procédures présentent un lien temporel et matériel suffisamment étroit[12].

Sur ce point, force est cependant de constater qu'aucune disposition de l'avant-projet ne prévoit un tel lien en cas de poursuite administrative.

Le respect de l'article 4, paragraphe 1, du Protocole n° 7 à la CEDH serait mieux garanti si une procédure intégrée s'appliquait à l'infliction d'une amende administrative après imposition d'une mesure prévue à l'article XV.5/1, § 1er, en

[10] Dans ce cas, il serait préférable de procéder en concertation avec le ministère public qui pourrait, en effet, estimer par la suite que l'infraction pénale n'était pas nécessaire et le requalifier en délit.

[11] Sur la base de l'article XV.60/1, en projet, du Code de droit économique (article 17 de l'avant-projet).

[12] Voir entre autres Cour eur. D.H., 15 novembre 2016, A et B c. Norvège, nos 131 et suivants, req..24130/11 et 29758/11.

Ter wille van de duidelijkheid en de rechtszekerheid zou in de ontworpen bepaling het best worden geëxpliciteerd welke elementen minimaal in het verslag dienen te worden opgenomen.[10]

Art. 6

20. Luidens artikel 4, lid 1, van het zevende protocol bij het EVRM, wordt niemand opnieuw berecht of gestraft in een strafrechtelijke procedure binnen de rechtsmacht van dezelfde Staat voor een strafbaar feit waarvoor hij reeds onherroepelijk is vrijgesproken of veroordeeld overeenkomstig de wet en het strafprocesrecht van die Staat. De vraag rijst of de regeling die wordt uitgewerkt in het ontworpen artikel XV.5/1, § 1, van het Wetboek van economisch recht, geen afbreuk dreigt te doen aan het recht dat de voornoemde bepaling van het zevende protocol precies beoogt te waarborgen, namelijk het recht om niet tweemaal te worden berecht of gestraft voor dezelfde gedraging.

Het is niet uitgesloten dat de geldboetes die kunnen worden opgelegd in geval van inbreuken bedoeld in artikel XV.2, § 1, van het Wetboek van economisch recht[11], een strafrechtelijk karakter moeten worden toebedeeld, gelet op inzonderheid de potentiële hoogte van het bedrag ervan. De maatregelen waarin wordt voorzien in het ontworpen artikel XV.5/1, § 1, van het Wetboek van economisch recht, die onder meer kunnen bestaan uit het verwijderen van online interface, het beperken of het blokkeren van de toegang tot online interface en het schrappen van domeinnamen, kunnen, hoewel ze als bewarende maatregel worden voorgesteld, evenzeer een strafrechtelijk karakter vertonen, nu ze een verregaande impact kunnen hebben voor de betrokken onderneming en blijkbaar niet aan enige beperking in de tijd zijn onderworpen. Het valt derhalve niet uit te sluiten dat de betrokken ondernemingen met een dubbele sanctionering kunnen worden geconfronteerd die in beide gevallen een intrinsiek-strafrechtelijk karakter heeft.

Art. 4, lid 1, van het reeds genoemde protocol staat er niet aan in de weg dat hetzelfde strafbare feit met twee verschillende straffen wordt bestraft, die zelfs in verschillende procedures kunnen worden uitgesproken, voor zover die procedures qua tijd en inhoud een voldoende nauwe band hebben.[12]

Wat dat betreft, moet evenwel worden vastgesteld dat geen enkele bepaling van het voorontwerp voorziet in een dergelijke band in geval van administratieve vervolging.

De naleving van artikel 4, lid1, van het zevende protocol bij het EVRM zou beter worden gewaarborgd indien er een geïntegreerde procedure gold voor het opleggen van een administratieve geldboete na het opleggen van een maatregel

[10] Dit kan alsdan het best gebeuren in overleg met het openbaar ministerie dat naderhand immers zou kunnen oordelen dat de strafbare handeling niet noodzakelijk was en deze alsnog als een misdrijf moet worden gekwalificeerd.

[11] Op basis van het ontworpen artikel XV.60/1 van het Wetboek van economisch recht (artikel 17 van het voorontwerp).

[12] Zie o.a. EHRM 15 november 2016, A en B t. Noorwegen, nrs. 131 e.v., verz.24130/11 en 29758/11.

projet, du Code de droit économique, et si la mesure visée était prise en considération afin de garantir la proportionnalité de la peine.

Une même observation peut être formulée à l'égard du régime inscrit dans l'article XV.31/2*bis*, en projet, du Code de droit économique (article 14 de l'avant-projet).

21. Le délégué a précisé que les agents visés à l'article XV.5/1, § 1er, en projet, du Code de droit économique seront désignés par le ministre pour assurer l'exercice des compétences spécifiques mentionnées dans cette disposition. Afin de mieux traduire cette intention, il peut être envisagé d'insérer les mots "à cet effet" entre les mots "les agents désignés" et "par le ministre" à l'article XV.5/1, § 1er, alinéa 1er, en projet, du Code.

22. Aux dires du délégué, l'intention est que les dérogations à la règle consistant à prendre préalablement contact avec l'entreprise responsable de l'interface en ligne soient contrôlées par le ministère public qui doit toujours confirmer les mesures prises dans les quarante-huit heures (article XV.5/1, § 2, en projet, du Code de droit économique).

Mieux vaudrait inscrire cette précision dans l'exposé des motifs de l'avant-projet.

23. En ce qui concerne la prise de contact préalable avec l'entreprise responsable de l'interface en ligne, visée à l'article XV.5/1, § 2, en projet, du Code de droit économique, le délégué a fourni l'explication complémentaire suivante:

"Contact opnemen moet op alle mogelijke manieren kunnen gebeuren: telefonisch, per mail, chat, ebox, privaat bericht op facebook, …. De bedoeling is net dat alles in het werk wordt gesteld om daadwerkelijk contact te krijgen met de onderneming. Een beperkte lijst zou er uiteindelijk voor zorgen dat er in minder gevallen contact gelegd zal kunnen worden en dus de mogelijkheid om tegen de maatregelen in te gaan op die manier onrechtstreeks beperkt zal worden (wat ons zeker geen goed idee lijkt).

De rechten van verdediging worden gewaarborgd doordat er een verplichte contactname is (slechts zéér uitzonderlijk zal dit niet lukken, bv. louter malafide websites) en dat op basis van die reactie opnieuw bepaald moet worden of overgegaan kan worden tot het nemen van de maatregel. Vervolgens moet zo snel mogelijk, en ten laatste binnen de 48u, een bevestiging volgen van het openbaar ministerie.

De reactie moet wel tot gevolg hebben dat "het gevaar voor ernstige schade aan de collectieve consumentenbelangen" wordt vermeden (overeenkomstig § 2, tweede lid). Heeft de reactie dit niet tot gevolg, kan de maatregel alsnog genomen worden. De reactie moet dus afdoende zijn. Dit kan misschien nog gepreciseerd worden in de memorie van toelichting.

voorzien in het ontworpen artikel XV.5/1, § 1, van het Wetboek van economisch recht, en waarbij de opgelegde maatregel in aanmerking zou worden genomen om de evenredigheid van de straf te waarborgen.

Eenzelfde opmerking geldt ten aanzien van de regeling die is vervat in het ontworpen artikel XV.31/2*bis* van het Wetboek van economisch recht (artikel 14 van het voorontwerp).

21. De gemachtigde verduidelijkte dat de in het ontworpen artikel XV.5/1, § 1, van het Wetboek van economisch recht, bedoelde ambtenaren door de minister zullen worden aangeduid met het oog op de uitoefening van de specifieke bevoegdheden die in die bepaling worden vermeld. Teneinde die bedoeling duidelijker tot uitdrukking te brengen, kan worden overwogen om in het ontworpen artikel XV.5/1, § 1, eerste lid, van het Wetboek, het woord "hiertoe" in te voegen tussen de woorden "hebben de" en "door de minister aangeduide ambtenaren".

22. Naar het zeggen van de gemachtigde is het de bedoeling dat de afwijkingen op de regel van de voorafgaande contactname met de onderneming die verantwoordelijk is voor de online interface, zullen worden gecontroleerd door het openbaar ministerie dat immers steeds de genomen maatregelen moet bevestigen binnen achtenveertig uur (ontworpen artikel XV.5/1, § 2, van het Wetboek van economisch recht).

Deze verduidelijking wordt het best in de memorie van toelichting bij het voorontwerp opgenomen.

23. De gemachtigde verstrekte in verband met de voorafgaande contactopname met de onderneming die verantwoordelijk is voor de online interface, zoals bedoeld in het ontworpen artikel XV.5/1, § 2, van het Wetboek van economisch recht, de volgende bijkomende toelichting:

"Contact opnemen moet op alle mogelijke manieren kunnen gebeuren: telefonisch, per mail, chat, ebox, privaat bericht op facebook, …. De bedoeling is net dat alles in het werk wordt gesteld om daadwerkelijk contact te krijgen met de onderneming. Een beperkte lijst zou er uiteindelijk voor zorgen dat er in minder gevallen contact gelegd zal kunnen worden en dus de mogelijkheid om tegen de maatregelen in te gaan op die manier onrechtstreeks beperkt zal worden (wat ons zeker geen goed idee lijkt).

De rechten van verdediging worden gewaarborgd doordat er een verplichte contactname is (slechts zéér uitzonderlijk zal dit niet lukken, bv. louter malafide websites) en dat op basis van die reactie opnieuw bepaald moet worden of overgegaan kan worden tot het nemen van de maatregel. Vervolgens moet zo snel mogelijk, en ten laatste binnen de 48u, een bevestiging volgen van het openbaar ministerie.

De reactie moet wel tot gevolg hebben dat "het gevaar voor ernstige schade aan de collectieve consumentenbelangen" wordt vermeden (overeenkomstig § 2, tweede lid). Heeft de reactie dit niet tot gevolg, kan de maatregel alsnog genomen worden. De reactie moet dus afdoende zijn. Dit kan misschien nog gepreciseerd worden in de memorie van toelichting.

Bij de contactname zal natuurlijk aangegeven worden welke de problemen zijn en de eventuele gevolgen van het niet conformeren/aanpassen van de online interface. De mogelijke gevolgen zullen dus in elk geval meegegeven worden. Dit kan wel nog gepreciseerd worden”.

Compte tenu de l’explication précitée, mieux vaudrait préciser dans le texte de la disposition en projet que lors de la prise de contact, il y a lieu d’indiquer le problème ou le risque de préjudice grave pour les intérêts collectifs des consommateurs, de demander à l’entreprise d’y remédier et de l’informer des conséquences potentielles de son inaction.

24. À l’article XV.5/1, § 3, 2°, en projet, du Code de droit économique, il est fait mention de la date et l’heure de “la notification”. Selon le délégué, cette dernière notion vise la “prise de contact” avec le responsable de l’interface en ligne conformément à l’article XV.5/1, § 2, en projet. Comme en convient le délégué, cette intention devrait être exprimée plus clairement dans le texte de la disposition en projet. En outre, il est recommandé d’employer la même terminologie tant dans l’article XV.5/1, § 2, en projet que dans l’article XV.5/1, § 3, 2°, en projet dans la mesure où une notion identique sur le plan du contenu est chaque fois visée.

25. L’article XV.5/1, § 4, en projet, du Code de droit économique, s’énonce comme suit:

“Le ministère public peut à tout moment donner mainlevée des mesures qu’il a ordonnées ou confirmées”.

Il a été demandé au délégué pourquoi il est considéré dans la disposition précitée que le ministère public peut également “ordonner” des mesures, alors que l’article XV.5/1, § 1er, en projet, fait uniquement état de “confirmer” les mesures prises par l’agent concerné. Le délégué a répondu à cette question en ces termes:

“Als we ons opnieuw spiegelen aan het beslag, zal het openbaar ministerie de Economische Inspectie in bepaalde gevallen opdrachten geven om over te gaan tot beslag. In die zin is het een vorm van “bevel”. Die mogelijkheid zou behouden moeten kunnen blijven. Dit kan nog verduidelijkt worden in paragraaf 1 indien nodig”.

On peut se rallier à la conclusion que le délégué a lui-même formulée.

26. Concernant la levée des mesures prises conformément à l’article XV.5/1, § 5, en projet, du Code de droit économique, le délégué a précisé que dès la confirmation de la mesure par le ministère public, ce dernier en endosse la responsabilité. Partant, seul le ministère public peut alors encore décider de lever ou non la mesure. Selon le délégué, une levée par l’agent, désigné à cet effet par le ministre, serait uniquement

Bij de contactname zal natuurlijk aangegeven worden welke de problemen zijn en de eventuele gevolgen van het niet conformeren/aanpassen van de online interface. De mogelijke gevolgen zullen dus in elk geval meegegeven worden. Dit kan wel nog gepreciseerd worden.”

Rekening houdend met de aangehaalde toelichting zou in de tekst van de ontworpen bepaling het best worden geëxpliciteerd dat bij de contactname moet worden gepreciseerd wat het probleem is of wat het gevaar van ernstige schade aan de collectieve consumentenbelangen is, dat de onderneming wordt gevraagd om dit recht te zetten en dat zij erop wordt gewezen wat de mogelijke gevolgen zijn van zijn een stilzitten van harentwege.

24. In het ontworpen artikel XV.5/1, § 3, 2°, van het Wetboek van economisch recht, wordt melding gemaakt van de datum en het uur van “de kennisgeving”. Volgens de gemachtigde wordt met dit laatste begrip verwezen naar de “contactname” met de verantwoordelijke van de online interface overeenkomstig het ontworpen artikel XV.5/1, § 2. Zoals door de gemachtigde wordt bijgetreden zou die bedoeling duidelijker in de tekst van de ontworpen bepaling moeten worden tot uitdrukking gebracht. Daarbij verdient het aanbeveling om in zowel het ontworpen artikel XV.5/1, § 2, als in het ontworpen artikel XV.5/1, § 3, 2°, eenzelfde terminologie te hanteren in de mate telkens op een inhoudelijk identiek begrip wordt gedoeld.

25. Het ontworpen artikel XV.5/1, § 4, van het Wetboek van economisch recht luidt:

“Het openbaar ministerie kan de maatregelen die het bevolen of bevestigd heeft, te allen tijde opheffen.”

Aan de gemachtigde werd gevraagd waarom er in de aangehaalde bepaling wordt van uitgegaan dat het openbaar ministerie ook maatregelen kan “bevelen”, terwijl in het ontworpen artikel XV.5/1, § 1, enkel melding wordt gemaakt van het “bevestigen” van maatregelen die door de betrokken ambtenaar werden genomen. De gemachtigde beantwoordde deze vraag als volgt:

“Als we ons opnieuw spiegelen aan het beslag, zal het openbaar ministerie de Economische Inspectie in bepaalde gevallen opdrachten geven om over te gaan tot beslag. In die zin is het een vorm van “bevel”. Die mogelijkheid zou behouden moeten kunnen blijven. Dit kan nog verduidelijkt worden in paragraaf 1 indien nodig.”

Met de door de gemachtigde zelf geformuleerde conclusie kan worden ingestemd.

26. In verband met de opheffing van de genomen maatregelen overeenkomstig het ontworpen artikel XV.5/1, § 5, van het Wetboek van economisch recht, verduidelijkte de gemachtigde dat eenmaal het openbaar ministerie de maatregel heeft bevestigd, de verantwoordelijkheid voor de maatregel overgaat op het openbaar ministerie. Bijgevolg kan dan enkel nog het openbaar ministerie beslissen om de maatregel al dan niet

possible lorsqu'une confirmation du ministère public n'est pas encore intervenue.

Il est recommandé d'exprimer cette intention plus clairement dans le texte de l'avant-projet. La réglementation gagnerait également en clarté si le texte de l'avant-projet évoquait également la possibilité, si tant est que telle est bien l'intention poursuivie, de former un recours contre les mesures visées à l'article XV.5/1, § 1er, en projet, auprès du ministère public dès que la responsabilité des mesures concernées lui aura été transférée.

Art. 10

27. Ainsi que l'a confirmé le délégué, le début de la phrase liminaire de l'article 10 de l'avant-projet sera rédigé comme suit: "Dans l'article XV.31, § 1er, alinéa 4, du même Code, …".

28. L'article XV.31, § 1er, alinéa 4, 4°, en projet, du Code de droit économique, implique que l'avertissement concerné mentionne "que le contrevenant peut s'engager à mettre fin à l'infraction et que l'engagement du contrevenant de mettre fin à l'infraction peut être accepté et rendu public". Conformément à l'article XV.126/2, en projet, du Code (article 53 de l'avant-projet), le non-respect d'un engagement peut être sanctionné, indépendamment de l'acceptation ou non dudit engagement.

Les dispositions ainsi conçues soulèvent un certain nombre de questions. On n'aperçoit par exemple pas si un engagement est ou non un engagement unilatéral, et, dans l'affirmative, quel est alors l'effet juridique précis de son acceptation. Invité à fournir des précisions à ce sujet, le délégué a répondu en ces termes:

"De extra vermelding in de waarschuwingsprocedure heeft betrekking op de toezeggingen bedoeld in artikel 12 van het voorontwerp van wet. De "toezegging" (met daaraan gekoppelde aanvaarding) is een nieuwe figuur die voorzien is in de verordening (art. 9 (4) b)).

Een onderneming heeft de mogelijkheid toe te zeggen dat deze een inbreuk zal beëindigen. Dit is een soort van formele kennisgeving dat ze de inbreuken (oneerlijke praktijken of andere) zal stopzetten. De Economische Inspectie kan die "toezegging" aanvaarden, in de zin dat het aanvaard zal worden als de onderneming kan aangeven dat ze geen inbreuken meer zal begaan. Indien een onderneming halve toezeggingen zou doen (bv. ze willen een praktijk wel aanpassen maar zich nog steeds niet volledig in regel stellen, wat vaak voorkomt) zal deze niet aanvaard (kunnen) worden door de Economische Inspectie. Niet-aanvaarde toezeggingen zullen ook niet openbaar gemaakt kunnen worden. De onderneming blijft dus inbreuken begaan.

op te heffen. Een opheffing door de hiertoe door de minister aangewezen ambtenaar zou volgens de gemachtigde enkel mogelijk zijn in de situatie waarbij er nog geen bevestiging heeft plaatsgevonden door het openbaar ministerie.

Het verdient aanbeveling om deze bedoeling duidelijker in de tekst van het voorontwerp tot uitdrukking te brengen. Ook zou de duidelijkheid van de regelgeving ermee zijn gebaat om, voor zover dat effectief de bedoeling is, in de tekst van het voorontwerp eveneens te vermelden dat tegen de maatregelen, bedoeld in het ontworpen artikel XV.5/1, § 1, beroep kan worden ingesteld bij het openbaar ministerie van zodra de verantwoordelijkheid voor de betrokken maatregelen overgaat op het openbaar ministerie.

Art. 10

27. Zoals door de gemachtigde werd bevestigd, moet de inleidende zin van artikel 10 van het voorontwerp aanvangen als volgt: "In artikel XV.31, § 1, vierde lid, van hetzelfde Wetboek, …".

28. Het ontworpen artikel XV.31, § 1, vierde lid, 4°, van het Wetboek van economisch recht, houdt in dat de betrokken waarschuwing vermeldt "dat de overtreder kan toezeggen om de inbreuk stop te zetten en dat de toezegging van de overtreder om de inbreuk stop te zetten, kan worden aanvaard en openbaar gemaakt". Overeenkomstig het ontworpen artikel XV.126/2 van het Wetboek (artikel 53 van het voorontwerp), kan de niet-naleving van een toezegging worden gesanctioneerd, ongeacht of deze toezegging werd aanvaard of niet.

De aldus ontworpen regeling roept een aantal vragen op. Zo is bijvoorbeeld onduidelijk of een toezegging al dan niet een eenzijdige verbintenis is en, zo ja, wat het precieze rechtsgevolg van de aanvaarding ervan dan wel is. Hieromtrent om nadere toelichting gevraagd, verklaarde de gemachtigde:

"De extra vermelding in de waarschuwingsprocedure heeft betrekking op de toezeggingen bedoeld in artikel 12 van het voorontwerp van wet. De "toezegging" (met daaraan gekoppelde aanvaarding) is een nieuwe figuur die voorzien is in de verordening (art. 9 (4) b)).

Een onderneming heeft de mogelijkheid toe te zeggen dat deze een inbreuk zal beëindigen. Dit is een soort van formele kennisgeving dat ze de inbreuken (oneerlijke praktijken of andere) zal stopzetten. De Economische Inspectie kan die "toezegging" aanvaarden, in de zin dat het aanvaard zal worden als de onderneming kan aangeven dat ze geen inbreuken meer zal begaan. Indien een onderneming halve toezeggingen zou doen (bv. ze willen een praktijk wel aanpassen maar zich nog steeds niet volledig in regel stellen, wat vaak voorkomt) zal deze niet aanvaard (kunnen) worden door de Economische Inspectie. Niet-aanvaarde toezeggingen zullen ook niet openbaar gemaakt kunnen worden. De onderneming blijft dus inbreuken begaan.

Er is nooit een verplichting om over te gaan tot toezeggingen. Dat is een eenzijdige mogelijkheid van de onderneming. De Economische Inspectie gaat in principe niet zelf voorstellen om over te gaan tot toezeggingen. Ofwel worden de inbreuken gestaakt, ofwel blijft het doorlopen. Worden ze gestaakt, kan overgegaan worden tot openbaarmaking".

et

"Inderdaad. Indien een onderneming aangeeft dat ze bepaalde stappen zal nemen, zal het niet naleven ervan sanctioneerbaar zijn (ook al zijn de toezeggingen niet aanvaard)".

et

"Het "aanvaarden" van toezeggingen komt uit de verordening. Bevoegde autoriteiten moeten de mogelijkheid hebben om toezeggingen te "aanvaarden". Er kan dan ook op die manier over gecommuniceerd worden".

et

"Er is geen specifiek rechtsgevolg van de aanvaarding. Er is nog steeds een mogelijkheid om aan verdere handhaving te doen (overeenkomstig § 3). Er zal mogelijks wel rekening mee gehouden kunnen worden bij het bepalen van een sanctie in een later stadium (al is dit niet expliciet voorzien). Het principe van de toezegging aanzien we meer als een eenzijdige mogelijkheid voor een onderneming om "goodwill" te tonen. Het is echter een principe die we in België als zodanig (nog niet) kennen".

et

"Misschien moet voor de duidelijkheid in paragraaf 3 wel voorzien worden in de mogelijkheid dat de toezegging + aanvaarding ook het einde van de procedure kan betekenen (dus dat er geen verdere handhaving hoeft te zijn wanneer de inbreuken zijn stopgezet). Dit lijkt de doelstelling te zijn van deze figuur in de verordening, de mogelijkheid om via een soort van "onderhandeling" tot een akkoord te komen over het stopzetten van de oneerlijke praktijk. Daarbij komt dan de mogelijkheid voor de onderneming om ook de consumenten die schade hebben geleden te vergoeden. Dit hoort dan in de volledige "onderhandelingsfase". Dit staat misschien onvoldoende gepreciseerd in de tekst".

On peut admettre avec le délégué qu'il serait indiqué que le texte même de l'avant-projet fasse apparaître la portée et les effets juridiques éventuels d'une "acceptation" d'un engagement et qu'il précise que l'acceptation a pour but d'indiquer que l'infraction cesse du fait de l'engagement et qu'en principe, les poursuites administratives cessent elles aussi. Le délégué suggère à cet égard de clarifier l'actuel article XV.31, § 3, du Code. En outre, mieux vaudra, dans ce cas, prendre également en considération l'articulation avec l'article XV.31/2, en projet, du Code (article 12 de l'avant-projet), dès lors que cette disposition comporte précisément des

Er is nooit een verplichting om over te gaan tot toezeggingen. Dat is een eenzijdige mogelijkheid van de onderneming. De Economische Inspectie gaat in principe niet zelf voorstellen om over te gaan tot toezeggingen. Ofwel worden de inbreuken gestaakt, ofwel blijft het doorlopen. Worden ze gestaakt, kan overgegaan worden tot openbaarmaking."

en

"Inderdaad. Indien een onderneming aangeeft dat ze bepaalde stappen zal nemen, zal het niet naleven ervan sanctioneerbaar zijn (ook al zijn de toezeggingen niet aanvaard)."

en

"Het "aanvaarden" van toezeggingen komt uit de verordening. Bevoegde autoriteiten moeten de mogelijkheid hebben om toezeggingen te "aanvaarden". Er kan dan ook op die manier over gecommuniceerd worden."

en

"Er is geen specifiek rechtsgevolg van de aanvaarding. Er is nog steeds een mogelijkheid om aan verdere handhaving te doen (overeenkomstig § 3). Er zal mogelijks wel rekening mee gehouden kunnen worden bij het bepalen van een sanctie in een later stadium (al is dit niet expliciet voorzien). Het principe van de toezegging aanzien we meer als een eenzijdige mogelijkheid voor een onderneming om "goodwill" te tonen. Het is echter een principe die we in België als zodanig (nog niet) kennen."

en

"Misschien moet voor de duidelijkheid in paragraaf 3 wel voorzien worden in de mogelijkheid dat de toezegging + aanvaarding ook het einde van de procedure kan betekenen (dus dat er geen verdere handhaving hoeft te zijn wanneer de inbreuken zijn stopgezet). Dit lijkt de doelstelling te zijn van deze figuur in de verordening, de mogelijkheid om via een soort van "onderhandeling" tot een akkoord te komen over het stopzetten van de oneerlijke praktijk. Daarbij komt dan de mogelijkheid voor de onderneming om ook de consumenten die schade hebben geleden te vergoeden. Dit hoort dan in de volledige "onderhandelingsfase". Dit staat misschien onvoldoende gepreciseerd in de tekst."

Met de gemachtigde kan worden aangenomen dat de draagwijdte en de mogelijke rechtsgevolgen van een "aanvaarding" van een toezegging beter in de tekst zelf van het voorontwerp tot uitdrukking zouden worden gebracht en dat zou worden verduidelijkt dat de aanvaarding tot doel heeft om aan te geven dat met de toezegging de inbreuk wordt stopgezet en dat hiermee in beginsel ook de verdere administratieve handhaving wordt stopgezet. De gemachtigde suggereert in dat verband om het bestaande artikel XV.31, § 3, van het Wetboek, te verduidelijken. Daarbij zal dan tevens het best ook de verhouding tot het ontworpen artikel XV.31/2 van het

règles relatives à l'obtention et l'acceptation d'engagements (voir aussi l'observation formulée au point 29).

Il serait préférable que l'exposé des motifs de l'avant-projet reproduise les autres explications fournies par le délégué.

Art. 12

29. L'article XV.31/2, § 3, en projet, du Code de droit économique, énonce:

"L'obtention ou l'acceptation d'un engagement ne fait pas obstacle à d'autres poursuites administratives ou pénales".

Le délégué a précisé que l'intention à la base de la disposition précitée est d'exprimer que "l'obtention" ou "l'acceptation" d'un engagement "peut" signifier qu'il est mis fin aux poursuites. Cette intention devrait apparaître plus clairement dans le texte de la disposition en projet.

Art. 14

30. L'article XV.31/2*bis*, du Code de droit économique[13] prévoit la possibilité pour les agents visés à l'article XV.2 du Code, afin de prévenir les préjudices graves aux intérêts collectifs des consommateurs, de procéder à la publication du nom, de la pratique et le cas échéant des données d'identification complètes des entreprises qui emploient des pratiques qui portent préjudice aux consommateurs.

Bien qu'il semble pouvoir se déduire de l'exposé des motifs que la publication doit plutôt être considérée comme une mesure conservatoire, il n'empêche qu'il s'agit néanmoins d'une mesure susceptible d'être lourde de conséquences à l'égard de l'entreprise concernée. Dès lors, il a été demandé au délégué A) si, en l'occurrence, il ne fallait pas aussi prévoir une confirmation du ministère public à l'instar de l'article XV.5/1, § 1er, en projet, du Code de droit économique (article 6 de l'avant-projet); B) selon quelles modalités l'entreprise est informée au préalable et quels éléments sont portés à sa connaissance; C) comment les droits de la défense sont garantis; et D) s'il n'y a pas lieu de tenir compte à l'article XV.31/2*bis*, alinéas 3 et 4, en projet, du Code précité, de la possibilité que l'entreprise puisse se

[13] En vue de se conformer davantage à la numérotation des articles suivie jusqu'ici dans le Code de droit économique, mieux vaudrait numéroter la disposition à insérer dans le Code par l'article 14 de l'avant-projet "article XV.31/2/1" au lieu de "article XV.31/2*bis*". Le délégué se rallie à cette suggestion.

Wetboek (artikel 12 van het voorontwerp), in ogenschouw worden genomen aangezien die bepaling precies een regeling met betrekking tot het verkrijgen of aanvaarden van toezeggingen bevat (zie ook de opmerking *sub* 29).

De overige toelichting die de gemachtigde verstrekte, wordt het best opgenomen in de memorie van toelichting bij het voorontwerp.

Art. 12

29. Het ontworpen artikel XV.31/2, § 3, van het Wetboek van economisch recht, luidt:

"Het verkrijgen of aanvaarden van een toezegging staat verdere administratieve of strafrechtelijke handhaving niet in de weg."

De gemachtigde verduidelijkte dat aan de aangehaalde bepaling de bedoeling ten grondslag ligt tot uitdrukking te brengen dat het "verkrijgen" of het "aanvaarden" van een toezegging "kan" betekenen dat er een einde komt aan de handhaving. Die bedoeling zou duidelijker in de tekst van de ontworpen bepaling moeten worden tot uitdrukking gebracht.

Art. 14

30. In het ontworpen artikel XV.31/2*bis*, van het Wetboek van economisch recht,[13] wordt voorzien in de mogelijkheid voor de in artikel XV.2 van het Wetboek bedoelde ambtenaren om, teneinde ernstige schade aan de collectieve consumentenbelangen te voorkomen, te beslissen tot publicatie van de naam, de praktijk en, in voorkomend geval, de volledige identificatiegegevens van ondernemingen die praktijken hanteren die schade veroorzaken aan consumenten.

Alhoewel uit de memorie van toelichting lijkt te kunnen worden afgeleid dat de publicatie veeleer als een bewarende maatregel valt te beschouwen, staat die vaststelling er niet aan in de weg dat het niettemin om een maatregel gaat die een verregaande impact kan hebben voor de betrokken onderneming. Hiermee rekening houdend, werd aan de gemachtigde gevraagd of A) hier ook niet moet worden voorzien in een bevestiging door het openbaar ministerie zoals gebeurt in het ontworpen artikel XV.5/1, § 1, van het Wetboek van economisch recht (artikel 6 van het voorontwerp); B) op welke wijze de onderneming vooraf op de hoogte wordt gebracht en waarvan ze op de hoogte wordt gebracht; C) op welke wijze de rechten van verdediging worden gewaarborgd; en D) of in

[13] Meer aansluitend bij de tot dusver in het Wetboek van economisch recht, gehanteerde wijze van nummering van artikelen, wordt de door artikel 14 van het voorontwerp, in het Wetboek in te voegen bepaling beter genummerd als "artikel XV.31/2/1" in plaats van "artikel XV.31/2*bis*". Deze suggestie wordt bijgetreden door de gemachtigde.

justifier autrement (par exemple, en démontrant qu'elle n'est pas à l'origine de la pratique nuisible).

Le délégué a répondu à ces questions en ces termes:

"A) Het gaat om de publicatie van zogenaamde grijze of zwarte lijsten van ondernemingen die zich bewust schuldig maken aan het veroorzaken van schade aan consumenten. Een belangrijke manier om onnodige schade aan consumenten te vermijden is net door de consumenten voldoende te informeren over mogelijke schadelijke praktijken. De Europese Commissie gaf aan dat dit een krachtige tool kan zijn om aan consumentenbescherming te doen.

De onderneming heeft verschillende mogelijkheden om te vermijden dat er overgegaan zal worden tot publicatie. De gemakkelijkste manier is om toe te zeggen dat ze de inbreuk zal stopzetten, overeenkomstig artikel 12, waarna – bij het leveren van het bewijs – de publicatie onmiddellijk wordt stopgezet.

Het gaat hier niet om maatregelen die in de regel onder de bevoegdheid vallen van het OM (publicatie van zwarte/grijze lijsten). Indien er een bevestiging moet gebeuren door het OM, zal de verantwoordelijkheid ook overgaan. Het beheer van de lijsten kan moeilijk overgelaten worden aan het openbaar ministerie.

De tussenstap via het OM lijkt ook niet noodzakelijk om de rechten van ondernemingen te waarborgen. Er moet al sprake zijn van een inbreuk die schade veroorzaakt aan consumenten en de weigering om de inbreuk stop te zetten.

B) De volledige procedure: de onderneming wordt op de hoogte gebracht van de feiten die aan de basis liggen van de mogelijke publicatie (inbreuken), de mogelijkheid van publicatie zelf, de manieren waarop de publicatie vermeden kan worden en welke stappen ondernomen kunnen worden om de publicatie ongedaan te maken. Dit volgt al grotendeels uit het tweede lid van de ontworpen bepaling ('op de hoogte dat ze overwegen de in het eerste lid bedoelde maatregelen te nemen') en de gevolgen moeten in elk geval ook meegegeven worden.

C) Door de waarborgen die zijn ingebouwd en de snelle mogelijkheid om de publicatie ongedaan te maken.

D) Elke mededeling van de onderneming zal onderzocht moeten worden vooraleer over te gaan tot publicatie. De bevoegdheid kan slechts toegepast worden indien ondernemingen praktijken hanteren die schade veroorzaken aan consumenten. Die schade zal aantoonbaar moeten zijn".

Il serait préférable de préciser dans le texte de l'article XV.31/2*bis*, en projet, du Code de droit économique, la teneur de la notification visée au point B) de la réponse du délégué. Compte tenu de la réponse donnée au point D), il peut s'envisager de compléter l'article XV.31/2*bis*, alinéa 3, en projet, du même Code, par la phrase "ou qu'elle n'a pas

het ontworpen artikel XV.31/2*bis*, derde en vierde lid, van het voornoemde wetboek, geen rekening moet worden gehouden met de mogelijkheid dat de onderneming zich op een andere manier zou kunnen verantwoorden (bv. door aan te tonen dat ze niet de veroorzaker is van de schadelijke praktijk).

De gemachtigde beantwoordde deze vragen als volgt:

"A) Het gaat om de publicatie van zogenaamde grijze of zwarte lijsten van ondernemingen die zich bewust schuldig maken aan het veroorzaken van schade aan consumenten. Een belangrijke manier om onnodige schade aan consumenten te vermijden is net door de consumenten voldoende te informeren over mogelijke schadelijke praktijken. De Europese Commissie gaf aan dat dit een krachtige tool kan zijn om aan consumentenbescherming te doen.

De onderneming heeft verschillende mogelijkheden om te vermijden dat er overgegaan zal worden tot publicatie. De gemakkelijkste manier is om toe te zeggen dat ze de inbreuk zal stopzetten, overeenkomstig artikel 12, waarna – bij het leveren van het bewijs – de publicatie onmiddellijk wordt stopgezet.

Het gaat hier niet om maatregelen die in de regel onder de bevoegdheid vallen van het OM (publicatie van zwarte/grijze lijsten). Indien er een bevestiging moet gebeuren door het OM, zal de verantwoordelijkheid ook overgaan. Het beheer van de lijsten kan moeilijk overgelaten worden aan het openbaar ministerie.

De tussenstap via het OM lijkt ook niet noodzakelijk om de rechten van ondernemingen te waarborgen. Er moet al sprake zijn van een inbreuk die schade veroorzaakt aan consumenten en de weigering om de inbreuk stop te zetten.

B) De volledige procedure: de onderneming wordt op de hoogte gebracht van de feiten die aan de basis liggen van de mogelijke publicatie (inbreuken), de mogelijkheid van publicatie zelf, de manieren waarop de publicatie vermeden kan worden en welke stappen ondernomen kunnen worden om de publicatie ongedaan te maken. Dit volgt al grotendeels uit het tweede lid van de ontworpen bepaling ('op de hoogte dat ze overwegen de in het eerste lid bedoelde maatregelen te nemen') en de gevolgen moeten in elk geval ook meegegeven worden.

C) Door de waarborgen die zijn ingebouwd en de snelle mogelijkheid om de publicatie ongedaan te maken.

D) Elke mededeling van de onderneming zal onderzocht moeten worden vooraleer over te gaan tot publicatie. De bevoegdheid kan slechts toegepast worden indien ondernemingen praktijken hanteren die schade veroorzaken aan consumenten. Die schade zal aantoonbaar moeten zijn."

De inhoud van de kennisgeving, zoals deze door de gemachtigde in zijn antwoord onder B) is weergegeven, wordt het best nader gepreciseerd in de tekst van het ontworpen artikel XV.31/2*bis*, van het Wetboek van economisch recht. Rekening houdend met het antwoord onder D) kan worden overwogen om het ontworpen artikel XV.31/2*bis*, derde lid,

donné une justification adéquate d'une autre manière". Mieux vaudrait intégrer dans l'exposé des motifs de l'avant-projet les autres précisions que le délégué a apportées dans sa réponse.

31. Conformément à l'article 9,4, a), du règlement CPC, il serait préférable de souligner le caractère conservatoire de la mesure en insérant à l'alinéa 1er de l'article XV.31/2*bis*, en projet, du Code, le mot "provisoirement" entre les mots "les agents visés à l'article XV.2 disposent de la compétence de procéder" et "à la publication du nom,".

32. Ainsi que l'a confirmé le délégué, il convient de remplacer, dans les alinéas 3 et 4 de l'article XV.31/2*bis*, en projet, du Code, la référence à "l'article XV.31/4" par une référence à "l'article XV.31/2".

Art. 15

33. L'article 15 de l'avant-projet a pour objet d'insérer dans le livre XV du Code de droit économique un nouveau titre 1/1, "La poursuite des infractions". Il est douteux que ce titre et l'intitulé de celui-ci tiennent suffisamment compte du fait que différentes dispositions en matière de poursuites ou d'application se retrouvent dans d'autres titres. Invité à fournir des précisions à ce sujet, le délégué a communiqué ce qui suit:

"*In de huidige versie van het WER heeft titel 1 betrekking op de uitoefening van toezicht en de opsporing en vaststelling van inbreuken en titel 2 op de bestuurlijke handhaving. Het is echter noodzakelijk om tevens de regels en mogelijkheden inzake vervolging te verduidelijken in een afzonderlijke titel, maar dit komt inderdaad het overzicht niet ten goede. We stellen voor om titel 1/1 te behouden, maar daarnaast ook een afzonderlijke titel 1/2 in te voegen voor de administratieve vervolging*".

On peut se rallier à la suggestion du délégué.

Art. 16

34. Dès lors que des dispositions relatives aux poursuites figurent en outre dans d'autres articles qui suivent le chapitre 1er du titre 1/1, il peut s'envisager d'adapter la rédaction de l'intitulé dudit chapitre comme suit: "Dispositions générales relatives aux poursuites des infractions".

Art. 17

35. Le délégué relève que l'article 17 de l'avant-projet comporte une erreur. Plus précisément, il conviendrait de supprimer les mots "de la Direction générale de l'Inspection économique" inscrits à l'article XV.60/1, § 2, alinéa 2, en projet, du Code de droit économique. Le Conseil d'État, section de

van hetzelfde wetboek, aan te vullen met de zinsnede "of op een andere manier een afdoende verantwoording heeft gegeven". De overige verduidelijkingen die de gemachtigde in zijn antwoord heeft verstrekt, worden het best geïntegreerd in de memorie van toelichting bij het voorontwerp.

31. In overeenstemming met artikel 9,4, a), van de CPC-verordening wordt het bewarend karakter van de maatregel het best benadrukt door in het eerste lid van het ontworpen artikel XV.31/2*bis*, van het Wetboek, het woord "tijdelijk" in te voegen tussen de woorden "beschikken de in artikel XV.2 bedoelde ambtenaren over de bevoegdheid om" en "over te gaan tot de publicatie van de naam,".

32. Zoals door de gemachtigde werd bevestigd, moet in het derde en het vierde lid van het ontworpen artikel XV.31/2*bis*, van het Wetboek, de verwijzing naar "artikel XV.31/4" worden vervangen door een verwijzing naar "artikel XV.31/2".

Art. 15

33. Artikel 15 van het voorontwerp strekt ertoe om in boek XV van het Wetboek van economisch recht een nieuwe titel 1/1, "Vervolging van de inbreuken", in te voegen. Vraag is of deze titel en het opschrift ervan er voldoende rekening mee houden dat diverse bepalingen inzake vervolging of handhaving zich in andere titels bevinden. Hierover om nadere toelichting verzocht, deelde de gemachtigde het volgende mee:

"In de huidige versie van het WER heeft titel 1 betrekking op de uitoefening van toezicht en de opsporing en vaststelling van inbreuken en titel 2 op de bestuurlijke handhaving. Het is echter noodzakelijk om tevens de regels en mogelijkheden inzake vervolging te verduidelijken in een afzonderlijke titel, maar dit komt inderdaad het overzicht niet ten goede. We stellen voor om titel 1/1 te behouden, maar daarnaast ook een afzonderlijke titel 1/2 in te voegen voor de administratieve vervolging."

De door de gemachtigde gedane suggestie kan worden bijgetreden.

Art. 16

34. Aangezien ook nog bepalingen inzake vervolging zijn vervat in andere artikelen die op hoofdstuk 1 van titel 1/1 volgen, kan worden overwogen om de redactie van het opschrift van dat hoofdstuk aan te passen als volgt: "Algemene bepalingen inzake de vervolging van de inbreuken".

Art. 17

35. De gemachtigde wijst erop dat artikel 17 van het voorontwerp een vergissing bevat. Meer bepaald zouden de woorden "van de Algemene Directie Economische Inspectie" in het ontworpen artikel XV.60/1, § 2, tweede lid, van het Wetboek van economisch recht, moeten worden geschrapt. De Raad

législation, n'aperçoit dans l'immédiat pas d'objection à une telle adaptation.

36. Il pourrait en outre se déduire de l'article XV.60/1, § 2, alinéa 2, en projet, du Code précité, que chaque agent désigné à cet effet peut décider si les poursuites peuvent être engagées.

Ainsi que l'indique cependant le délégué, il peut revenir aux "*afzonderlijk aangeduide ambtenaren (die niet betrokken werden bij het onderzoek zelf) (…) om te beslissen welke procedure toegepast zal worden: de transactieprocedure, de administratieve vervolging of een overmaking aan het parket overeenkomstig titel 3. Deze ambtenaren beschikken dus wel over voormelde 3 opties. Uiteraard hebben deze ambtenaren geen invloed op het gevolg dat het OM aan het dossier zal geven*".

Compte tenu des précisions précitées qu'a apportées le délégué ainsi que de la suggestion qu'il a formulée au point 35, il peut s'envisager d'adapter la rédaction de l'article XV.60/1, § 2, alinéa 2, en projet, du Code, comme suit:

"Les agents visés à l'article XV.2 envoient ces procès-verbaux aux agents du Service public fédéral Économie, P.M.E., Classes moyennes et Énergie commissionnés par le ministre ayant l'Économie dans ses attributions. Ce dernier décide si les procédures visées au paragraphe 1er, 1° et 2° seront appliquées et, dans l'affirmative, laquelle ou si le dossier sera transmis conformément au paragraphe 1er, 3°, au ministère public".

Art. 18

37. Le délégué a confirmé qu'il existe trois catégories d'agents, à savoir ceux qui procèdent à la constatation des faits (article XV.2 du Code), ceux qui opèrent la sélection de la procédure de poursuite (article XV.60/1, § 2, alinéa 2, en projet, du Code) et les agents qui infligent les sanctions (article XV.60/4, en projet, du Code). À la suite de la question de savoir si ces compétences seront rigoureusement séparées entre elles ou si, au contraire, des interactions entre lesdites catégories seront possibles, le délégué a précisé ce qui suit:

"*Er moet een duidelijke en strikte scheiding gemaakt worden tussen de ambtenaren die de onderzoeken voeren en de sanctieambtenaren, vandaar dat ook voorzien wordt in een afzonderlijke aanduiding. Sanctieambtenaren zullen in geen geval een sanctie mogen bepalen indien zij in meer of mindere mate betrokken werden bij het kwestieuze onderzoek*".

Il peut être suggéré de faire également mention de cette précision dans l'exposé des motifs de l'avant-projet.

van State, afdeling Wetgeving, ziet niet direct een bezwaar tegen dergelijke aanpassing.

36. Nog uit het ontworpen artikel XV.60/1, § 2, tweede lid, van het voornoemde wetboek, zou kunnen worden afgeleid dat de afzonderlijk hiertoe aangeduide ambtenaar kan beslissen of de strafvervolging wordt ingesteld.

Zoals de gemachtigde evenwel aangeeft kan het aan de "afzonderlijk aangeduide ambtenaren (die niet betrokken werden bij het onderzoek zelf) toekomen om te beslissen welke procedure toegepast zal worden: de transactieprocedure, de administratieve vervolging of een overmaking aan het parket overeenkomstig titel 3. Deze ambtenaren beschikken dus wel over voormelde 3 opties. Uiteraard hebben deze ambtenaren geen invloed op het gevolg dat het OM aan het dossier zal geven".

Gelet op de aangehaalde verduidelijking door de gemachtigde en mede rekening houdend met de door hem *sub* 35 gedane suggestie, kan worden overwogen om de redactie van het ontworpen artikel XV.60/1, § 2, tweede lid, van het Wetboek, aan te passen als volgt:

"Deze processen-verbaal worden door de in artikel XV.2 bedoelde ambtenaren toegezonden aan de door de minister bevoegd voor Economie aangestelde ambtenaren van de Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie. Deze laatste beslist of en welke procedure bedoeld in paragraaf 1, 1° en 2°, wordt toegepast, dan wel of het dossier overeenkomstig paragraaf 1, 3°, wordt overgemaakt aan het openbaar ministerie."

Art. 18

37. De gemachtigde bevestigde dat er drie categorieën ambtenaren zijn, namelijk zij die de vaststelling van de feiten doen (artikel XV.2 van het Wetboek), zij die de selectie doen van de vervolgingsprocedure (ontworpen artikel XV.60/1, § 2, tweede lid, van het Wetboek) en de sanctieambtenaren (ontworpen artikel XV.60/4 van het Wetboek). Naar aanleiding van de vraag of deze bevoegdheden strikt van elkaar gescheiden zullen worden, dan wel of er tussen deze categorieën ambtenaren interacties mogelijk zullen zijn, verduidelijkte de gemachtigde:

"Er moet een duidelijke en strikte scheiding gemaakt worden tussen de ambtenaren die de onderzoeken voeren en de sanctieambtenaren, vandaar dat ook voorzien wordt in een afzonderlijke aanduiding. Sanctieambtenaren zullen in geen geval een sanctie mogen bepalen indien zij in meer of mindere mate betrokken werden bij het kwestieuze onderzoek."

Er kan worden overwogen om van deze verduidelijking ook melding te maken in de memorie van toelichting bij het voorontwerp.

Art. 24

38. L'article XV.60/6, alinéa 2, en projet, du Code de droit économique, impose à "[t]ous les services de l'État" une obligation de fournir des informations. Le délégué a été interrogé sur la question de savoir si, en l'occurrence, sont également visés les services publics qui ne relèvent pas de la compétence de l'autorité fédérale, et quel serait, dans ce cas, le fondement, quant aux compétences, d'une telle obligation. Sa réponse a été la suivante:

"*We stellen voor om het volgende toe te voegen: "Een samenwerkingsakkoord tussen de Staat, de gemeenschappen en gewesten, zoals bedoeld in artikel 92bis, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, regelt de mededeling van inlichtingen aan de bevoegde ambtenaren door de diensten van de gemeenschappen en gewesten, alsmede de kosten die er betrekking op hebben." Vooralsnog werd nog geen samenwerkingsakkoord gesloten, maar deze toevoeging zou deze mogelijkheid bieden in de toekomst".*

Mieux vaudrait faire mention de l'intention de conclure un accord de coopération, évoquée par le délégué dans la proposition de texte, dans l'exposé des motifs de l'avant-projet plutôt qu'insérer ladite intention – dont la réalisation dépend en outre des entités fédérées compétentes – dans le Code de droit économique à titre de disposition normative.

39. L'article XV.60/6, alinéa 2, en projet, du Code de droit économique mentionne également "les parquets, les greffes des cours et tribunaux". Il a été demandé au délégué si l'on ne risque pas ainsi de porter atteinte au secret de l'instruction pénale. Il a répondu en ces termes:

"Indien het geheim van het onderzoek in het gedrang zou komen prevaleert dit. Het dient benadrukt te worden dat de ambtenaren enkel informatie kunnen opvragen die zij nuttig achten voor het toezicht op de naleving van de wetgeving waarmee zij belast zijn. We stellen voor om aan deze bepaling toe te voegen "…, met dien verstande dat de informatie en documenten met betrekking tot een opsporingsonderzoek of een gerechtelijk onderzoek niet kunnen worden meegedeeld zonder de uitdrukkelijke toestemming van de bevoegde procureur-generaal of de federale procureur." zoals tevens voorzien wordt in het huidige artikel XV.32 WER".

On peut se rallier à cette proposition de texte.

40. L'article XV.60/6, alinéa 4, en projet, du Code de droit économique, dispose:

"Toutefois, tous renseignements recueillis à l'occasion de l'exécution de devoirs prescrits par l'autorité judiciaire ne peuvent être communiqués qu'avec l'autorisation expresse de celle-ci".

Art. 24

38. In het ontworpen artikel XV.60/6, tweede lid, van het Wetboek van economisch recht, wordt een plicht tot informatieverstrekking opgelegd aan "[a]lle overheidsdiensten". Aan de gemachtigde werd gevraagd of hiermee ook overheidsdiensten worden beoogd die niet onder de bevoegdheid van de federale overheid vallen, en wat in dat geval de bevoegdheidsrechtelijke grondslag voor een dergelijke verplichting zou zijn. De gemachtigde antwoordde:

"We stellen voor om het volgende toe te voegen: "Een samenwerkingsakkoord tussen de Staat, de gemeenschappen en gewesten, zoals bedoeld in artikel 92*bis*, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, regelt de mededeling van inlichtingen aan de bevoegde ambtenaren door de diensten van de gemeenschappen en gewesten, alsmede de kosten die er betrekking op hebben." Vooralsnog werd nog geen samenwerkingsakkoord gesloten, maar deze toevoeging zou deze mogelijkheid bieden in de toekomst."

Het verdient aanbeveling dat van de intentie van het sluiten van een samenwerkingsakkoord, zoals door de gemachtigde in het tekstvoorstel omschreven, in de memorie van toelichting bij het voorontwerp melding zou worden gemaakt, veeleer dan dat die intentie – waarvan de realisatie mede afhangt van de bevoegde deelentiteiten – zou moeten uitmonden in een in het Wetboek van economisch recht in te voegen normatieve bepaling.

39. In het ontworpen artikel XV.60/6, tweede lid, van het Wetboek van economisch recht, wordt tevens melding gemaakt van "de parketten, de griffies van hoven en rechtbanken". Aan de gemachtigde werd gevraagd of hierdoor geen afbreuk dreigt te worden gedaan aan het geheim van het strafonderzoek. De gemachtigde antwoordde:

"Indien het geheim van het onderzoek in het gedrang zou komen prevaleert dit. Het dient benadrukt te worden dat de ambtenaren enkel informatie kunnen opvragen die zij nuttig achten voor het toezicht op de naleving van de wetgeving waarmee zij belast zijn. We stellen voor om aan deze bepaling toe te voegen "…, met dien verstande dat de informatie en documenten met betrekking tot een opsporingsonderzoek of een gerechtelijk onderzoek niet kunnen worden meegedeeld zonder de uitdrukkelijke toestemming van de bevoegde procureur-generaal of de federale procureur." zoals tevens voorzien wordt in het huidige artikel XV.32 WER."

Met dit tekstvoorstel kan worden ingestemd.

40. Het ontworpen artikel XV.60/6, vierde lid, van het Wetboek van economisch recht, luidt:

"De inlichtingen verkregen tijdens de uitvoering van de taken opgelegd door de rechterlijke overheid mogen evenwel enkel worden meegedeeld met de uitdrukkelijke machtiging van de rechterlijke overheid."

Il a été demandé au délégué si la portée de la notion d' "autorité judiciaire" est suffisamment délimitée. Le délégué a répondu à cette question en ces termes:

"Hiermee wordt het OM bedoeld dat tevens opdracht kan geven aan de ambtenaren van de Economische Inspectie".

Compte tenu de cette réponse et dans un souci d'uniformité rédactionnelle dans l'ensemble de l'avant-projet de loi, on remplacera chaque fois les mots "l'autorité judiciaire" par "le ministère public" à l'article XV.60/6, alinéa 4, en projet, du Code.

Art. 26

41. Il paraît se déduire du texte de l'article XV.60/7, en projet, du Code de droit économique qu'en l'absence du destinataire, l'invitation doit être à nouveau présentée. Or, cela ne correspond pas à l'exposé des motifs qui semble considérer qu'une présentation peut avoir lieu au domicile principal ou au siège social du destinataire. À cet égard, le délégué a déclaré ce qui suit:

"Om tevens elektronische aangetekende zendingen mogelijk te maken werd niet expliciet in deze bepaling opgenomen dat de aanbieding moet gebeuren aan de hoofdverblijfplaats of aan zijn maatschappelijke zetel. In de praktijk worden aangetekende zending[en] voorlopig echter steeds aan de hoofdverblijfplaats of aan de maatschappelijke zetel aangeboden. We stellen voor om de memorie in overeenstemming te brengen".

En tout état de cause, le texte de la disposition en projet et celui du commentaire y relatif dans l'exposé des motifs devront être mieux harmonisés.

Art. 32

42. L'article XV.60/12, alinéa 1er, en projet, du Code de droit économique dispose que la décision infligeant une amende administrative est "motivée". L'imposition d'une telle obligation de motivation est toutefois superflue et ambiguë. Elle est superflue parce que les décisions tombent dans le champ d'application de la loi du 29 juillet 1991 "relative à la motivation formelle des actes administratifs" et que l'obligation de motivation formelle découle déjà de cette loi. Elle est ambiguë parce que pareille disposition donne erronément à penser que l'obligation de motivation formelle n'existe pas si elle n'est pas expressément prescrite. À moins que l'intention ne soit de prévoir une obligation de motivation plus approfondie que celle qui découle de la loi du 29 juillet 1991, auquel cas il faudra en préciser la portée, l'exigence figurant à l'article XV.60/12, alinéa 1er, en projet, du Code de droit économique, selon laquelle la décision concernée "est motivée", sera omise. Dans ce cas, mieux vaudrait fusionner l'alinéa 1er en projet avec la phrase introductive de l'alinéa 2 en projet. Ainsi, le nouvel alinéa pourrait être rédigé comme suit:

Aan de gemachtigde werd gevraagd of de draagwijdte van het begrip "rechterlijke overheid" voldoende afgebakend is. De gemachtigde beantwoordde deze vraag als volgt:

"Hiermee wordt het OM bedoeld dat tevens opdracht kan geven aan de ambtenaren van de Economische Inspectie."

Rekening houdend met dit antwoord en ter wille van de redactionele eenvormigheid in het gehele voorontwerp van wet, dienen in het ontworpen artikel XV.60/6, vierde lid, van het Wetboek, de woorden "de rechterlijke overheid" telkens te worden vervangen door "het openbaar ministerie".

Art. 26

41. Uit de tekst van het ontworpen artikel XV.60/7 van het Wetboek van economisch recht lijkt voort te vloeien dat, bij afwezigheid van de geadresseerde, er een nieuwe aanbieding moet gebeuren. Dit stemt evenwel niet overeen met de memorie van toelichting waarin er lijkt van te worden uitgegaan dat er een aanbieding kan plaatsvinden aan de hoofdverblijfplaats of aan de maatschappelijke zetel van de geadresseerde. De gemachtigde deelde in dat verband het volgende mee:

"Om tevens elektronische aangetekende zendingen mogelijk te maken werd niet expliciet in deze bepaling opgenomen dat de aanbieding moet gebeuren aan de hoofdverblijfplaats of aan zijn maatschappelijke zetel. In de praktijk worden aangetekende zending[en] voorlopig echter steeds aan de hoofdverblijfplaats of aan de maatschappelijke zetel aangeboden. We stellen voor om de memorie in overeenstemming te brengen."

De tekst van de ontworpen bepaling en die van de commentaar erbij in de memorie van toelichting zullen in ieder geval beter op elkaar moeten worden afgestemd.

Art. 32

42. In het ontworpen artikel XV.60/12, eerste lid, van het Wetboek van economisch recht, wordt bepaald dat de beslissing tot oplegging van een administratieve geldboete "met redenen omkleed" is. Het opleggen van een dergelijke motiveringsplicht is evenwel overbodig en misleidend. Het is overbodig omdat de beslissingen onder de toepassing vallen van de wet van 29 juli 1991 "betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen" en de verplichting tot formele motivering reeds uit die wet voortvloeit. Het is misleidend omdat dergelijke bepaling ten onrechte de indruk wekt dat de formele motiveringsverplichting niet bestaat zonder dat zulks erin uitdrukkelijk wordt voorgeschreven. Tenzij een verdergaande motiveringsplicht wordt beoogd dan degene die voortvloeit uit de wet van 29 juli 1991, in welk geval de draagwijdte ervan dient te worden omschreven, moet het vereiste dat wordt vermeld in het ontworpen artikel XV.60/12, eerste lid, van het Wetboek van economisch recht, volgens hetwelk de betrokken beslissing "met redenen omkleed" is, worden weggelaten. Het ontworpen eerste lid kan dan beter worden samengevoegd met de inleidende zin van het ontworpen tweede lid. Het nieuwe lid kan dan luiden als volgt:

"La décision infligeant l'amende administrative contient notamment les éléments suivants:".

43. En accord avec le délégué, il est suggéré de rédiger les points 3° et 4° de l'article XV.60/12, alinéa 2, en projet, du Code ("article XV.60/12" si la suggestion faite au point 42 est accueillie) comme suit:

"3° la date de la notification de la possibilité de présenter des moyens de défense;

4° le cas échéant, la date à laquelle les moyens de défense ont été présentés, un relevé des moyens de défense présentés et la réplique à ces moyens de défense;".

44. À l'article XV.60/12, alinéa 2, 7°, en projet, du Code ("article XV.60/12, 7°" si la suggestion formulée au point 42 est accueillie), la référence à l'"article XV.60/16" sera remplacée par une référence à l'"article XV.60/15".

Art. 33

45. À la fin de l'article XV.60/13, alinéa 1er, en projet, du Code de droit économique, il serait préférable, dans un souci de clarté, de viser les dispositions mentionnant les délais dans lesquels l'amende administrative doit être payée. En effet, il est actuellement fait référence à la disposition ("conformément à l'article XV.60/17") qui règle le cas dans lequel le contrevenant demeure en défaut de payer l'amende dans les délais. À la fin de l'article XV.60/13, alinéa 1er, en projet, du Code, mieux vaudrait écrire "…, en mentionnant que l'amende administrative doit être payée dans le délai de trois mois visé à l'article XV.60/16, alinéa 1er, ou dans le délai de paiement prolongé visé à l' article XV.60/16, alinéa 2".

Abstraction faite de l'observation précédente, la question se pose de savoir si l'article XV.60/13, alinéa 1er, en projet, du Code de droit économique, doit encore mentionner distinctement le délai de paiement prescrit, compte tenu du fait qu'il paraît s'agir d'un élément qui, en application de l'article XV.60/12, alinéa 2, 6°, en projet, du Code, doit de toute façon faire partie de la décision infligeant l'amende administrative ("article XV.60/12, 6°" si la suggestion formulée au point 42 est accueillie).

Mieux vaudrait soumettre la formulation de l'article XV.60/13, alinéa 1er, en projet, du Code de droit économique à un examen complémentaire au regard des observations précédentes.

46. Conformément à l'article XV.60/13, alinéa 2, en projet, du Code de droit économique, la notification de la décision éteint l'action publique. L'article XV.60/3, alinéa 1er, en projet, du même code (article 19 de l'avant-projet) dispose que les poursuites pénales excluent l'application d'une amende administrative. En ce qui concerne le rapport entre les poursuites

"De beslissing tot oplegging van een administratieve geldboete omvat inzonderheid de volgende elementen:."

43. In samenspraak met de gemachtigde wordt voor de punten 3° en 4° van het ontworpen artikel XV.60/12, tweede lid, van het Wetboek ("artikel XV.60/12" indien op de suggestie *sub* 42 wordt ingegaan), de volgende redactie ter overweging gegeven:

"3° de datum van de kennisgeving van de mogelijkheid tot indiening van de verweermiddelen;

4° in voorkomend geval de datum waarop de verweermiddelen werden ingediend, een overzicht van de ingediende verweermiddelen en de repliek op deze verweermiddelen;"

44. In het ontworpen artikel XV.60/12, tweede lid, 7°, van het Wetboek ("artikel XV.60/12, 7°" indien op de suggestie *sub* 42 wordt ingegaan), moet de verwijzing naar "artikel XV.60/16" worden vervangen door een verwijzing naar "artikel XV.60/15".

Art. 33

45. Aan het einde van het ontworpen artikel XV.60/13, eerste lid, van het Wetboek van economisch recht wordt, ter wille van de duidelijkheid, het best verwezen naar de bepalingen waarin de termijnen worden vermeld waarbinnen de administratieve geldboete moet worden betaald. Nu wordt immers verwezen naar de bepaling ("overeenkomstig artikel XV.60/17") waarin het geval wordt geregeld waarin de overtreder in gebreke blijft om de geldboete tijdig te betalen. Aan het einde van het ontworpen artikel XV.60/13, eerste lid, van het Wetboek wordt dan ook beter geschreven "… met de vermelding dat de administratieve geldboete moet worden betaald binnen de termijn van drie maanden, bedoeld in artikel XV.60/16, eerste lid, of binnen de verlengde betalingstermijn, bedoeld in artikel XV.60/16, tweede lid".

Afgezien van de voorgaande opmerking, rijst de vraag of in het ontworpen artikel XV.60/13, eerste lid, van het Wetboek van economisch recht, nog wel afzonderlijk melding moet worden gemaakt van de voorgeschreven betalingstermijn ermee rekening houdend dat deze een element lijkt te zijn dat met toepassing van het ontworpen artikel XV.60/12, tweede lid, 6°, van het Wetboek ("artikel XV.60/12, 6°" indien op de suggestie *sub* 42 wordt ingegaan), hoe dan ook van de beslissing tot oplegging van de administratieve geldboete dient deel uit te maken.

De redactie van het ontworpen artikel XV.60/13, eerste lid, van het Wetboek van economisch recht wordt in het licht van de voorafgaande opmerkingen het best aan een bijkomend nazicht onderworpen.

46. Overeenkomstig het ontworpen artikel XV.60/13, tweede lid, van het Wetboek van economisch recht, doet de kennisgeving van de beslissing de strafvordering vervallen. In het ontworpen artikel XV.60/3, eerste lid, van hetzelfde wetboek (artikel 19 van het voorontwerp), wordt bepaald dat de strafvervolging de toepassing van een administratieve

administratives et les poursuites pénales, le délégué a encore précisé ce qui suit:

"Het mag inderdaad niet gebeuren dat éénzelfde feit aanleiding geeft tot twee straffen (non bis in idem). Indien de ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 WER beslissen dat een strafrechtelijke vervolging aangewezen is, wordt het proces-verbaal overgemaakt aan het OM. Het OM zal dan beslissen of zij al dan niet strafrechtelijk vervolgen (dit kan ook een minnelijke schikking of bemiddeling in strafzaken zijn). Het OM zal haar beslissing kenbaar maken aan de Economische Inspectie binnen de termijn van 3 maanden. Indien het OM beslist om niet de strafrechtelijke weg te kiezen of geen beslissing neemt binnen deze termijn, (…) beslissen de ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 of de administratieve vervolging opgestart zal worden (art. XV.69/1 WER)".

On peut se demander si le régime en projet, tel qu'il a été précisé par le délégué, sera adéquat dans tous les cas. Il pourrait ainsi arriver que le ministère public ne notifie pas sa décision à l'Inspection économique dans un délai de trois mois à dater de la transmission du procès-verbal. De même, il ne peut être exclu que le ministère public détecte une même infraction par d'autres voies de fait ou informations. Dans pareils cas, on ne peut exclure d'emblée qu'un même fait donne lieu à deux sanctions. À cet égard, le délégué a précisé que le ministère public et l'Inspection économique se concertent déjà régulièrement actuellement pour parvenir à une politique efficace et coordonnée en matière de poursuites.

Art. 38

47. En application de l'article XV.60/16, alinéa 2, en projet, du Code de droit économique, les agents compétents visés à l'article XV.60/4 du même code peuvent accorder au contrevenant, à sa demande et "s'il y a lieu", un délai de paiement plus long que celui mentionné à l'article XV.60/16, alinéa 1er, en projet, du Code. Il a été demandé au délégué ce qu'il y a lieu d'entendre par ce dernier segment de phrase.

Le délégué a répondu:

"Met deze bepaling wordt getracht tegemoet te komen aan bepaalde omstandigheden binnen een onderneming die kunnen verklaren waarom een administratieve geldboete mogelijks niet binnen de termijn van drie maanden betaald kan worden. Deze omstandigheden kunnen divers zijn en zullen tevens afhangen van het type onderneming. Het lijkt ons dan ook gepaster om deze mogelijkheid open te laten, maar ze niet te sterk te beperken teneinde ondernemingen de kans te geven een uitstel van betaling te kunnen bekomen indien zich bijzondere omstandigheden voordoen die zulks een uitstel kunnen rechtvaardigen".

geldboete uitsluit. De gemachtigde verstrekte in verband met de verhouding tussen de administratieve vervolging en de strafvervolging nog de volgende bijkomende toelichting:

"Het mag inderdaad niet gebeuren dat éénzelfde feit aanleiding geeft tot twee straffen (non bis in *idem*). Indien de ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 WER beslissen dat een strafrechtelijke vervolging aangewezen is, wordt het proces-verbaal overgemaakt aan het OM. Het OM zal dan beslissen of zij al dan niet strafrechtelijk vervolgen (dit kan ook een minnelijke schikking of bemiddeling in strafzaken zijn). Het OM zal haar beslissing kenbaar maken aan de Economische Inspectie binnen de termijn van 3 maanden. Indien het OM beslist om niet de strafrechtelijke weg te kiezen of geen beslissing neemt binnen deze termijn, (…) beslissen de ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 of de administratieve vervolging opgestart zal worden (art. XV.69/1 WER)."

Het is de vraag of de ontworpen regeling, zoals toegelicht door de gemachtigde, in alle gevallen sluitend zal zijn. Zo zou het kunnen gebeuren dat het openbaar ministerie zijn beslissing niet kenbaar maakt aan de Economische Inspectie binnen een termijn van drie maanden nadat het proces-verbaal werd overgemaakt. Evenmin lijkt te kunnen worden uitgesloten dat het openbaar ministerie op basis van andere feitelijkheden of gegevens eenzelfde inbreuk op het spoor komt. In zulke gevallen valt niet bij voorbaat uit te sluiten dat eenzelfde feit aanleiding zou geven tot twee straffen. De gemachtigde wees er in dat verband op dat er nu al regelmatig overleg plaats vindt tussen het openbaar ministerie en de Economische Inspectie om te komen tot een efficiënt en gecoördineerd vervolgingsbeleid.

Art. 38

47. Met toepassing van het ontworpen artikel XV.60/16, tweede lid, van het Wetboek van economisch recht, kunnen de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van hetzelfde wetboek aan de overtreder die daarom verzoekt, een langere betalingstermijn toekennen dan die welke wordt vermeld in het ontworpen artikel XV.60/16, eerste lid, van het Wetboek, "indien daartoe aanleiding bestaat". Aan de gemachtigde werd gevraagd wat moet worden verstaan onder deze laatste zinsnede.

De gemachtigde antwoordde:

"Met deze bepaling wordt getracht tegemoet te komen aan bepaalde omstandigheden binnen een onderneming die kunnen verklaren waarom een administratieve geldboete mogelijks niet binnen de termijn van drie maanden betaald kan worden. Deze omstandigheden kunnen divers zijn en zullen tevens afhangen van het type onderneming. Het lijkt ons dan ook gepaster om deze mogelijkheid open te laten, maar ze niet te sterk te beperken teneinde ondernemingen de kans te geven een uitstel van betaling te kunnen bekomen indien zich bijzondere omstandigheden voordoen die zulks een uitstel kunnen rechtvaardigen."

Mieux vaudrait préciser les circonstances précitées dans l'exposé des motifs de l'avant-projet.

Art. 39

48. L'article XV.60/17, alinéa 3, en projet, du Code de droit économique vise les "articles 3 et suivants de la loi domaniale du 22 décembre 1949". On pourrait toutefois viser plus précisément les "articles 3 et 4 de loi domaniale du 22 décembre 1949" dès lors que les autres articles de cette loi ont été abrogés par la loi du 13 avril 2019 "introduisant le Code du recouvrement amiable et forcé des créances fiscales et non fiscales".

Art. 40

49. L'article XV.60/18, en projet, du Code de droit économique dispose:

"L'action en récupération de l'amende administrative se prescrit par dix ans à dater du jour où la décision des agents compétents visés à l'article XV.60/4 n'est plus susceptible de recours".

Le recours visé dans la disposition en projet est le recours qui peut être introduit devant la section du contentieux administratif du Conseil d'État. Dans la pratique, le délai de prescription commencera donc à courir à l'expiration d'un délai de soixante jours prenant cours le jour suivant la notification de la décision. Si un recours est effectivement introduit devant le Conseil d'État, la décision ainsi attaquée ne deviendra définitive qu'après que ce dernier aura statué sur le recours. La question se pose de savoir si les auteurs de l'avant-projet souhaitent répercuter cette constatation dans le cadre de la fixation du délai de prescription à l'article XV.60/18, en projet, du Code de droit économique.

Art. 49

50. L'article XV.62/6, § 4, en projet, du Code de droit économique dispose que le sursis peut être révoqué en cas de nouvelle infraction commise pendant le délai d'épreuve et ayant entraîné l'application d'une amende administrative "d'un niveau égal, supérieur ou inférieur" à celui de l'amende administrative antérieurement assortie du sursis.

Dans le commentaire que l'exposé des motifs consacre à l'article 49 de l'avant-projet, il est mentionné que le sursis peut être révoqué si la nouvelle amende infligée est "de niveau égal ou inférieur".

Interrogé à propos de l'intention des auteurs de l'avant-projet, le délégué a donné la réponse suivante:

"Het is de bedoeling dat herroeping mogelijk is bij het begaan [van] een inbreuk die de toepassing meebrengt van

De aldus geschetste omstandigheden worden het best nader verduidelijkt in de memorie van toelichting bij het voorontwerp.

Art. 39

48. In het ontworpen artikel XV.60/17, derde lid, van het Wetboek van economisch recht, wordt verwezen naar "de artikelen 3 en volgende van de domaniale wet van 22 december 1949". Er zou evenwel op een meer precieze wijze kunnen worden gerefereerd aan de "artikelen 3 en 4 van de domaniale wet van 22 december 1949" aangezien de overige artikelen van die wet werden opgeheven bij de wet van 13 april 2019 "tot invoering van het Wetboek van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen".

Art. 40

49. Het ontworpen artikel XV.60/18 van het Wetboek van economisch recht luidt:

"De rechtsvordering tot invordering van de administratieve geldboete verjaart tien jaar na de dag waarop geen beroep meer kan worden aangetekend tegen de beslissing van de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4."

Het beroep dat wordt bedoeld in de ontworpen bepaling is het beroep dat kan worden ingesteld bij de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. De verjaringstermijn zal in de praktijk dus ingaan bij het verstrijken van een termijn van zestig dagen die een aanvang neemt de dag na de kennisgeving van de beslissing. Ingeval effectief een beroep wordt ingesteld bij de Raad van State zal de aldus bestreden beslissing pas definitief worden nadat de Raad zich over het beroep heeft uitgesproken. Vraag is of de stellers van het voorontwerp deze vaststelling wensen te laten doorwerken bij het bepalen van de verjaringstermijn in het ontworpen artikel XV.60/18 van het Wetboek van economisch recht.

Art. 49

50. In het ontworpen artikel XV.62/6, § 4, van het Wetboek van economisch recht, wordt bepaald dat het uitstel kan worden herroepen ingeval gedurende de proeftijd een nieuwe inbreuk begaan is die de toepassing meebrengt van een administratieve geldboete "van een gelijk, hoger of lager niveau" dan de administratieve geldboete die tevoren gepaard ging met uitstel.

In de commentaar die in de memorie van toelichting bij artikel 49 van het voorontwerp wordt gegeven, wordt vermeld dat het uitstel kan worden herroepen indien de nieuw opgelegde geldboete "van een gelijk of een lager niveau is".

Aan de gemachtigde werd gevraagd wat de bedoeling is van de stellers van het voorontwerp. Hij antwoordde:

"Het is de bedoeling dat herroeping mogelijk is bij het begaan [van] een inbreuk die de toepassing meebrengt van een

een administratieve geldboete van een gelijk, hoger of lager niveau. De memorie van toelichting zou aangepast moeten worden".

Dans un souci de clarté et de sécurité juridique, il faudra effectivement aligner l'exposé des motifs sur ce qui est, selon le délégué, l'intention des auteurs de l'avant-projet.

Art. 57

51. L'article 9, alinéa 3, en projet, de la loi du 9 mars 1993 "tendant à réglementer et à contrôler les activités des entreprises de courtage matrimonial" s'énonce comme suit:

"Les infractions à la présente loi et à ses arrêtés d'exécution sont recherchées et constatées conformément aux dispositions du livre XV, titre 1er, chapitre 1re du Code de droit économique".

La référence au livre XV, titre 1er, chapitre 1er, du Code de droit économique implique que les mesures visées à l'article XV.5/1, en projet, du même code (article 6 de l'avant-projet), permettant de restreindre ou de désactiver l'accès à l'interface en ligne, seront, elles aussi, également envisageables lors de l'application des lois que visent à modifier les chapitres 3 à 8 de l'avant-projet. L'exposé des motifs ne permet pas de déterminer clairement si telle est bien l'intention des auteurs de l'avant-projet. À cet égard, le délégué a déclaré ce qui suit:

"Het is inderdaad de bedoeling om alle aspecten van titel 1, hoofdstuk 1 te kunnen gebruiken, ook de maatregelen bedoeld in het nieuw ontwerpen X.5/1. Dit kan misschien nog verduidelijkt worden".

Il suffit d'intégrer les éclaircissements suggérés par le délégué dans l'exposé des motifs de l'avant-projet.

Art. 59

52. Par souci d'uniformité rédactionnelle[14], on rédigera l'article 9/1, § 1er, 2°[15], en projet, de la loi précitée du 9 mars 1993 comme suit:

[14] Voir les dispositions en projet aux articles 70, 77, 89, 99 et 111 de l'avant-projet.

[15] Les auteurs de l'avant-projet doivent avoir à l'esprit qu'ils appliquent un système de numérotation peu uniforme des articles de la loi du 9 mars 1993. Ainsi, par exemple, les articles 59 à 61 de l'avant-projet tendent à insérer respectivement les articles 9/1, 9/2 et 9/3 dans cette loi, alors que l'article 62 de l'avant-projet vise le remplacement de l'article 9*bis* de cette loi. Dans la mesure du possible – et par souci de cohérence - lorsque l'on insère de nouvelles dispositions, il faut veiller à aligner leur numérotation sur celle qui est déjà appliquée dans la loi à modifier.

administratieve geldboete van een gelijk, hoger of lager niveau. De memorie van toelichting zou aangepast moeten worden."

Ter wille van de duidelijkheid en de rechtszekerheid zal inderdaad de memorie van toelichting moeten worden in overeenstemming gebracht met wat volgens de gemachtigde de bedoeling is van de stellers van het voorontwerp.

Art. 57

51. Het ontworpen artikel 9, derde lid, van de wet van 9 maart 1993 "ertoe strekkende de exploitatie van huwelijksbureaus te regelen en te controleren" luidt:

"De inbreuken op deze wet en haar uitvoeringsbesluiten worden opgespoord en vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van boek XV, titel 1, hoofdstuk 1, van het Wetboek van economisch recht".

De verwijzing naar boek XV, titel 1, hoofdstuk 1, van het Wetboek van economisch recht, houdt in dat ook de maatregelen bedoeld in het ontworpen artikel XV.5/1 van hetzelfde wetboek (artikel 6 van het voorontwerp), om de toegang tot de online interface te beperken of te deactiveren, ook mogelijk zullen zijn bij de toepassing van de wetten die de hoofdstukken 3 tot 8 van het voorontwerp beogen te wijzigen. Uit de memorie van toelichting valt niet duidelijk af te leiden of zulks wel degelijk de bedoeling is van de stellers van het voorontwerp. De gemachtigde deelde in dat verband het volgende mee:

"Het is inderdaad de bedoeling om alle aspecten van titel 1, hoofdstuk 1 te kunnen gebruiken, ook de maatregelen bedoeld in het nieuw ontwerpen X.5/1. Dit kan misschien nog verduidelijkt worden."

Het volstaat om de door de gemachtigde gesuggereerde verduidelijking in de memorie van toelichting bij het voorontwerp op te nemen.

Art. 59

52. Ter wille van de redactionele eenvormigheid[14] redigere men het ontworpen artikel 9/1, § 1, 2°,[15] van de reeds genoemde wet van 9 maart 1993 als volgt:

[14] Zie de ontworpen bepalingen onder de artikelen 70, 77, 89, 99 en 111 van het voorontwerp.

[15] De stellers van het voorontwerp dienen er zich rekenschap van te geven dat zij er een weinig eenvormig systeem van nummering van artikelen van de wet van 9 maart 1993 op nahouden. Zo strekken bijvoorbeeld de artikelen 59 tot 61 van het voorontwerp tot het invoegen van respectievelijk de artikelen 9/1, 9/2 en 9/3 in die wet, terwijl met artikel 62 van het voorontwerp de vervanging van artikel 9*bis* van die wet wordt beoogd. In de mate van het mogelijke – en ter wille van de coherentie – moet er bij het invoegen van nieuwe bepalingen naar worden gestreefd om bij de nummering ervan rekening te houden met de wijze van nummering die al wordt toegepast in de te wijzigen wet.

"2° une poursuite administrative en application de la procédure visée au titre 1/1, chapitre 2 du livre XV du Code de droit économique;".

Art. 62

53. L'article 9*bis*, alinéa 3, en projet, de la loi du 9 mars 1993 charge notamment le Roi d'arrêter les "tarifs" de la transaction concernée. D'autres dispositions de l'avant-projet confient également une mission analogue au Roi[16]. Invité à préciser la portée de la mission ainsi confiée au Roi, le délégué a répondu en ces termes:

"De "transactie" (administratieve minnelijke schikking) werd voor het eerst ingevoerd bij de wet van 30 juli 1971, dat een artikel 11bis invoegde in de wet van 22 januari 1945 betreffende de economische reglementering en de prijzen (nog steeds van toepassing). Sindsdien werd die mogelijkheid hernomen in bijna alle economische wetgevingen (tientallen wetgevingen) en dus ook het Wetboek van economisch recht. Voor het wetboek van economisch recht is het relevante besluit het koninklijk besluit van 10 april 2014. De Raad van State heeft op 2 april 2014 advies uitgebracht over dit besluit (advies 55.691/1) zonder bijzondere opmerkingen.

Het legaliteitsbeginsel reikt niet zo ver dat het de wetgever ertoe verplicht elk aspect van de strafbaarstelling zelf te regelen. Een delegatie aan de Koning is niet in strijd met dat beginsel, voor zover de machtiging voldoende nauwkeurig omschreven is en betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de essentiële elementen voorafgaandelijk door de wetgever zijn vastgelegd. De bevoegdheid van de Koning om de tarieven te bepalen is beperkt. De bestaande wetgeving en het voorontwerp voorzien namelijk: "Het bedrag van de transactie mag niet hoger zijn dan het maximumbedrag van de strafrechtelijke geldboete die wegens de vastgestelde inbreuk kan worden opgelegd, verhoogd met de opdeciemen.". Het is dus een duidelijk afgebakende bevoegdheid voor de Koning om de tarieven te bepalen. De maximale marge voor de Koning is dus om de transactiebedragen aan te passen indien de opdeciemen zouden wijzigen".

Dans la mesure où elle se limite à l'adaptation du montant de la transaction lorsque les décimes additionnels sont adaptés, la délégation n'appelle aucune observation. Dans le cas contraire, mieux vaudrait, par souci de clarté, préciser davantage la mission confiée au Roi en ce qui concerne les tarifs.

Art. 67

54. L'article 16/2, en projet, de la loi du 9 mars 1993 vise également l'article XV.69 du Code de droit économique. Selon ce dernier article, les dispositions du Livre Ier du Code pénal, sans exception du chapitre VII et de l'article 85, sont

[16] Voir les dispositions en projet aux articles 62, 73, 85, 98, 108 et 121 de l'avant-projet.

"2° een administratieve vervolging met toepassing van de procedure bedoeld in titel 1/1, hoofdstuk 2 van boek XV van het Wetboek van economisch recht;"

Art. 62

53. In het ontworpen artikel 9*bis*, derde lid, van de wet van 9 maart 1993, wordt de Koning onder meer opgedragen om de "tarieven" van de betrokken transactie vast te stellen. Een gelijkaardige opdracht wordt in nog andere bepalingen van het voorontwerp aan de Koning gegeven.[16] Aan de gemachtigde werd bijkomende toelichting gevraagd omtrent de draagwijdte van de aldus aan de Koning gegeven opdracht. De gemachtigde antwoordde:

"De "transactie" (administratieve minnelijke schikking) werd voor het eerst ingevoerd bij de wet van 30 juli 1971, dat een artikel 11*bis* invoegde in de wet van 22 januari 1945 betreffende de economische reglementering en de prijzen (nog steeds van toepassing). Sindsdien werd die mogelijkheid hernomen in bijna alle economische wetgevingen (tientallen wetgevingen) en dus ook het Wetboek van economisch recht. Voor het wetboek van economisch recht is het relevante besluit het koninklijk besluit van 10 april 2014. De Raad van State heeft op 2 april 2014 advies uitgebracht over dit besluit (advies 55.691/1) zonder bijzondere opmerkingen.

Het legaliteitsbeginsel reikt niet zo ver dat het de wetgever ertoe verplicht elk aspect van de strafbaarstelling zelf te regelen. Een delegatie aan de Koning is niet in strijd met dat beginsel, voor zover de machtiging voldoende nauwkeurig omschreven is en betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de essentiële elementen voorafgaandelijk door de wetgever zijn vastgelegd. De bevoegdheid van de Koning om de tarieven te bepalen is beperkt. De bestaande wetgeving en het voorontwerp voorzien namelijk: "*Het bedrag van de transactie mag niet hoger zijn dan het maximumbedrag van de strafrechtelijke geldboete die wegens de vastgestelde inbreuk kan worden opgelegd, verhoogd met de opdeciemen*.". Het is dus een duidelijk afgebakende bevoegdheid voor de Koning om de tarieven te bepalen. De maximale marge voor de Koning is dus om de transactiebedragen aan te passen indien de opdeciemen zouden wijzigen."

In de mate dat de delegatie beperkt blijft tot het aanpassen van het transactiebedrag wanneer de opdeciemen worden aangepast, geeft de delegatie geen aanleiding tot opmerkingen. In het andere geval zou, mede ter wille van de duidelijkheid, de aan de Koning op het vlak van de tarieven opgedragen taak het best nader worden omschreven.

Art. 67

54. In het ontworpen artikel 16/2 van de wet van 9 maart 1993 wordt ook verwezen naar artikel XV.69 van het Wetboek van economisch recht. Luidens die bepaling zijn de bepalingen van Boek I van het Strafwetboek, met inbegrip van hoofdstuk VII

[16] Zie de ontworpen bepalingen onder de artikelen 62, 73, 85, 98, 108 en 121 van het voorontwerp.

applicables aux infractions visées par le Code sous réserve de l'application des dispositions spécifiques qui suivent. Or, l'article 16 de la loi du 9 mars 1993 – qui n'est pas abrogé - dispose aussi ce qui suit: "Les dispositions du Livre Ier du Code pénal, y compris le chapitre VII et l'article 85, sont applicables aux infractions prévues par la présente loi". La question se pose dès lors de savoir si la référence à l'article XV.69 du Code de droit économique doit être maintenue comme telle à l'article 16/2, en projet, de la loi du 9 mars 1993, ou bien s'il ne serait pas préférable d'abroger l'article 16 de la loi du 9 mars 1993.

Une question analogue peut se poser à propos des dispositions en projet aux articles 76 en 82 de l'avant-projet.

Art. 68

55. Conformément à l'énoncé des dispositions en projet aux articles 57 et 97, 1°, de l'avant-projet, on écrira, à l'article 11, § 2, en projet, de la loi du 20 décembre 2002 "[relative] au recouvrement amiable des dettes du consommateur", "conformément aux dispositions du livre XV, titre 1er, chapitre 1er, du Code de droit économique". On adaptera de la même façon la formulation de l'article 9, § 2, en projet, de la loi du 11 juin 2004 "relative à l'information à fournir lors de la vente de véhicules d'occasion" (article 83, 1°, de l'avant-projet).

Art. 74

56. Dans le texte néerlandais de l'article 15, § 1er, alinéa 1er, en projet, de la loi précitée du 20 décembre 2002, on insérera les mots "of met een administratieve geldboete van 26 tot 50 000 euro" entre les mots "[m]et geldboete van 26 tot 50 000 EUR" et "worden gestraft"[17].

57. Consécutivement à la modification que l'article 74 de l'avant-projet entend apporter à l'article 15, § 1er, de la loi du 20 décembre 2002, mais également en raison de l'insertion de l'article 15/1 (article 75 de l'avant-projet) dans cette loi, l'intitulé de la section 1 ("Sanctions civiles et sanctions pénales") du chapitre VII de cette loi ne reflète plus le contenu de cette section. Il serait dès lors préférable d'adapter cet intitulé.

[17] On pourrait mettre l'occasion à profit pour utiliser le mot "euros" dans le texte français de la disposition à modifier.

en van artikel 85, van toepassing op de inbreuken bedoeld in het Wetboek, onder voorbehoud van toepassing van de daarna vermelde bijzondere bepalingen. Artikel 16 van de wet van 9 maart 1993 – dat niet wordt opgeheven - bepaalt evenwel ook het volgende: "De bepalingen van Boek I van het Strafwetboek, met inbegrip van hoofdstuk VII en artikel 85, zijn van toepassing op de in deze wet omschreven misdrijven". Vraag is of, rekening houdend hiermee, de verwijzing naar artikel XV.69 van het Wetboek van economisch recht, in het ontworpen artikel 16/2 van de wet van 9 maart 1993, ongewijzigd moet worden behouden, dan wel of artikel 16 van de wet van 9 maart 1993 niet het best wordt opgeheven.

Een gelijkaardige vraag kan worden gesteld bij de ontworpen bepalingen onder de artikelen 76 en 82 van het voorontwerp.

Art. 68

55. In overeenstemming met de wijze van redactie van de ontworpen bepalingen onder de artikelen 57 en 97, 1°, van het voorontwerp, schrijve men in het ontworpen artikel 11, § 2, van de wet van 20 december 2002 "betreffende de minnelijke invordering van schulden van de consument" "overeenkomstig de desbetreffende bepalingen van boek XV, titel 1, hoofdstuk 1, van het Wetboek van economisch recht". Ook de redactie van het ontworpen artikel 9, § 2, van de wet van 11 juni 2004 "betreffende de informatieverstrekking bij de verkoop van tweedehandsvoertuigen" (artikel 83, 1°, van het voorontwerp), dient op die wijze te worden aangepast.

Art. 74

56. In de Nederlandse tekst van artikel 15, § 1, eerste lid, van de voornoemde wet van 20 december 2002 moeten de woorden "of met een administratieve geldboete van 26 tot 50 000 euro" worden ingevoegd tussen de woorden "[m]et geldboete van 26 tot 50 000 EUR" en "worden gestraft".[17]

57. Als gevolg van de wijziging die artikel 74 van het voorontwerp beoogt aan te brengen in artikel 15, § 1, van de wet van 20 december 2002, maar ook als gevolg van de invoeging van artikel 15/1 (artikel 75 van het voorontwerp) in die wet, stemt het opschrift van afdeling 1 ("Burgerrechtelijke sancties en strafbepalingen") van hoofdstuk VII van die wet niet meer overeen met de inhoud van die afdeling. Het betrokken opschrift wordt bijgevolg het best aangepast.

[17] De gelegenheid zou kunnen worden te baat genomen om in de te wijzigen bepaling telkens van "euro" melding te maken.

Art. 102

58. À la fin de l'article 9, en projet, de la loi du 30 juillet 2013 "relative à la revente de titres d'accès à des événements", on écrira "…, conformément à l'article XV.60/2 du même code".

Le greffier, *Le président,*

Astrid TRUYENS Marnix VAN DAMME

Art. 102

58. Men schrijve aan het einde van het ontworpen artikel 9 van de wet van 30 juli 2013 "betreffende de verkoop van toegangsbewijzen tot evenementen" "…, overeenkomstig artikel XV.60/2 van hetzelfde wetboek".

De griffier, *De voorzitter,*

Astrid TRUYENS Marnix VAN DAMME

PROJET DE LOI (I)

PHILIPPE

ROI DES BELGES,

À tous, présents et à venir,

SALUT.

Sur la proposition de la ministre de l'Économie et du ministre de la Justice,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS:

La ministre de l'Économie et le ministre de la Justice sont chargés de présenter en notre nom à la Chambre des représentants le projet de loi dont la teneur suit:

CHAPITRE 1ER

Disposition générale

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

CHAPITRE 2

Modifications du Code de droit économique

Section 1re

Modifications du livre VI du Code de droit économique

Art. 2

Dans l'article VI.1, § 1er, du Code de droit économique, inséré par la loi du 21 décembre 2013, le 7. est remplacé par ce qui suit:

"7. Règlement (UE) 2017/2394 du Parlement européen et du Conseil du 12 décembre 2017 relatif à la coopération entre les autorités nationales chargées de veiller à l'application de la législation en matière de protection des consommateurs et abrogeant le règlement (CE) n° 2006/2004;".

WETSONTWERP (I)

FILIP

KONING DER BELGEN,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,

ONZE GROET.

Op de voordracht van de minister van Economie en van de minister van Justitie,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ:

De minister van Economie en de minister van Justitie zijn ermee belast in onze naam bij de Kamer van volksvertegenwoordigers het ontwerp van wet in te dienen waarvan de tekst hierna volgt:

HOOFDSTUK 1

Algemene bepaling

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

HOOFDSTUK 2

Wijzigingen van het Wetboek van economisch recht

Afdeling 1

Wijzigingen van boek VI van het Wetboek van economisch recht

Art. 2

In artikel VI.1, § 1, van het Wetboek van economisch recht, ingevoegd bij de wet van 21 december 2013, wordt de bepaling onder 7. vervangen als volgt:

"7. Verordening (EU) 2017/2394 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2017 betreffende samenwerking tussen de nationale autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 2006/2004;".

Art. 3

Dans l'article VI.96 du même Code, inséré par la loi du 21 décembre 2013, les mots "Règlement (CE) n° 2006/2004 du Parlement européen et du Conseil du 27 octobre 2004 relatif à la coopération entre les autorités nationales chargées de veiller à l'application de la législation en matière de protection des consommateurs" sont remplacés par les mots "Règlement (UE) 2017/2394 du Parlement européen et du Conseil du 12 décembre 2017 relatif à la coopération entre les autorités nationales chargées de veiller à l'application de la législation en matière de protection des consommateurs et abrogeant le règlement (CE) n° 2006/2004 ou aux dispositions portant exécution de ces règlements".

Section 2

Modifications du livre XV du Code de droit économique

Art. 4

À l'article XV.3 du même Code, inséré par la loi du 20 novembre 2013 et modifié par les lois du 29 juin 2016, du 30 juillet 2018 et du 2 mai 2019, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le 1°, alinéa 1er, les mots ", y compris des moyens de transport, dont ils peuvent exiger l'immobilisation par le transporteur," sont insérés entre les mots "à des lieux" et les mots "dans lesquels, sur base de motifs raisonnables,";

2° dans le 5°, les modifications suivantes sont apportées:

a) dans l'alinéa 1er, les mots "ou moyens de transport" sont insérés entre les mots "s'être rendus aux endroits" et les mots "visés à la disposition 1°", et les mots ", quel que soit le support utilisé ou le lieu de stockage,", sont insérés entre les mots "et supports informatisés de données" et les mots "qu'ils estiment nécessaires";

b) la disposition est complétée par un alinéa rédigé comme suit: "Les agents visés à l'article XV.2 peuvent, le cas échéant, déterminer le délai dans lequel ces données doivent être fournies;";

3° dans le 5°/1, les modifications suivantes sont apportées:

Art. 3

In artikel VI.96 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 21 december 2013, worden de woorden "Verordening (EG) Nr. 2006/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 27 oktober 2004 betreffende samenwerking tussen de nationale instanties die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming" vervangen door de woorden "Verordening (EU) 2017/2394 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2017 betreffende samenwerking tussen de nationale autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 2006/2004 of bepalingen die uitvoering geven aan deze verordeningen".

Afdeling 2

Wijzigingen van boek XV van het Wetboek van economisch recht

Art. 4

In artikel XV.3 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 20 november 2013 en gewijzigd bij de wetten van 29 juni 2016, 30 juli 2018 en 2 mei 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in de bepaling onder 1°, eerste lid, worden de woorden ", en tot alle vervoersmiddelen, waarvan ze kunnen eisen dat de vervoerder ze tot stilstand brengt," ingevoegd tussen de woorden "zich toegang laten verschaffen tot alle plaatsen" en de woorden "waarvan zij op redelijke gronden van oordeel zijn";

2° in de bepaling onder 5° worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) in het eerste lid worden de woorden "of vervoersmiddelen" ingevoegd tussen de woorden "in de bepaling onder 1° bedoelde plaatsen" en de woorden "te hebben begeven" en worden de woorden ", ongeacht het gebruikte medium of de locatie van opslag," ingevoegd tussen de woorden "gegevensbestanden en geïnformatiseerde dragers van gegevens" en de woorden "laten verstrekken";

b) de bepaling wordt aangevuld met een lid luidende: "De ambtenaren bedoeld in artikel XV.2 kunnen desgevallend de termijn bepalen waarbinnen deze gegevens moeten worden verstrekt;";

3° in de bepaling onder 5°/1 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) les mots “par dérogation à l’article” sont remplacés par les mots “par dérogation aux articles 46*bis* et”;

b) les mots “, pour autant que l’identification ne puisse se faire par d’autres moyens et l’enquête cadre dans la recherche et la constatation des infractions qui concernent les dispositions du Code de droit économique relatives aux obligations d’information, à l’inscription à la Banque-Carrefour des Entreprises, aux contrats à distance, aux pratiques déloyales et pratiques professionnelles déloyales, aux communications non souhaitées et à la contrefaçon et la piraterie et les dispositions du Code pénal visées à l’article XV.8, § 2” sont remplacés par les mots “et des personnes impliquées dans des flux financiers et de données nécessaires dans le cadre de l’enquête”;

4° un 5°/2 est inséré, rédigé comme suit:

“5°/2. par dérogation à l’article 46*quater* du Code d’instruction criminelle, rechercher des flux financiers. Plus précisément, ils peuvent requérir les informations nécessaires relatives aux produits, services et transactions de nature financière et aux valeurs virtuelles concernant le suspect auprès:

a) des personnes et institutions visées à l’article 5, § 1er, 3° à 22°, de la loi du 18 septembre 2017 relative à la prévention du blanchiment de capitaux et du financement du terrorisme et à la limitation de l’utilisation des espèces;

b) des personnes et institutions qui, sur le territoire belge, mettent à disposition ou proposent des services en lien avec des valeurs virtuelles permettant d’échanger des moyens de payement réglementés en valeurs virtuelles;”;

5° le 8° est remplacé par ce qui suit:

“8° inspecter, étudier, démonter et tester des biens ou des services, ou les faire inspecter, étudier, démonter et tester.

S’il existe des indices suffisants qu’un bien ou qu’un service:

a) ne satisfait pas aux conditions imposées par des arrêtés pris en exécution de l’article VI.9, § 1er, ou

b) fait l’objet d’une pratique commerciale déloyale, ou

c) est contraire aux droits de propriété intellectuelle d’une façon rendue punissable au titre 3, chapitre 2, section 8,

a) de woorden “in afwijking van artikel” worden vervangen door de woorden “in afwijking van de artikelen 46*bis* en”;

b) de woorden “, voor zover de identificatie niet door andere middelen bekomen kan worden en het onderzoek kadert in het opsporen en vaststellen van de inbreuken op de bepalingen van het Wetboek van economisch recht die betrekking hebben op de informatieverplichtingen, de inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen, de overeenkomsten op afstand, de oneerlijke handelspraktijken en beroepspraktijken, de ongewenste communicaties en de namaak en piraterij en de bepalingen van het Strafwetboek bedoeld in artikel XV.8, § 2” worden vervangen door de woorden “en personen die betrokken zijn bij financiële en gegevensstromen die noodzakelijk zijn in het kader van het onderzoek”;

4° een bepaling onder 5°/2, wordt ingevoegd, luidende:

“5°/2. in afwijking van artikel 46*quater* van het Wetboek van Strafvordering, financiële stromen opsporen. Meer bepaald kunnen ze alle noodzakelijke informatie over de producten, diensten en verrichtingen van financiële aard en betreffende virtuele waarden, die betrekking hebben op een verdachte vorderen bij:

a) personen en instellingen als bedoeld in artikel 5, § 1, 3° tot 22°, van de wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten;

b) personen en instellingen die binnen het Belgisch grondgebied diensten beschikbaar stellen of aanbieden met betrekking tot virtuele waarden die toelaten dat gereglementeerde betaalmiddelen in virtuele waarden worden uitgewisseld;”;

5° de bepaling onder 8° wordt vervangen als volgt:

“8° goederen of diensten inspecteren, bestuderen, demonteren en testen of dit laten doen.

Indien er voldoende aanwijzingen zijn dat een goed of dienst:

a) niet voldoet aan de voorwaarden opgelegd door besluiten genomen in uitvoering van artikel VI.9, § 1, of

b) het voorwerp is van een oneerlijke handelspraktijk, of

c) in strijd is met de intellectuele eigendomsrechten zoals strafbaar gesteld in titel 3, hoofdstuk 2, afdeling 8,

et que les agents visés à l'article XV.2 ne disposent pas de la possibilité d'effectuer eux-mêmes l'analyse ou le contrôle nécessaire ou que les résultats ne sont pas suffisamment fiables, l'entreprise concernée peut être chargée de faire soumettre le bien ou le service à une analyse ou un contrôle par un laboratoire indépendant ou un organisme de recherche dans un délai précis et à ses propres frais.

L'entreprise demande aux agents visés à l'article XV.2 une confirmation du laboratoire ou de l'organisme de recherche choisi;";

6° l'article est complété par un 9° rédigé comme suit:

"9° acheter des biens et des services en tant qu'achats-tests, si nécessaire en utilisant une identité fictive, et approcher des entreprises en se faisant passer pour des clients ou des clients potentiels, sans devoir communiquer leur qualité et le fait que les constatations faites à cette occasion peuvent être utilisées pour l'exercice de la surveillance.

Lorsqu'une infraction est constatée, les montants payés pour l'exécution des achats-tests peuvent être récupérés auprès du contrevenant.

Sont exemptés de peine les agents visés à l'article XV.2 qui commettent dans ce cadre des infractions absolument nécessaires.

La ou les personnes concernées faisant l'objet des constatations ne peuvent être provoquées au sens de l'article 30 du titre préliminaire du Code d'instruction criminelle.

Toutes les autres compétences visées dans les dispositions 1° à 8° peuvent être utilisées lors de l'exercice de cette compétence.

Les agents visés à l'article XV.2 rédigent un rapport reprenant au moins les éléments suivants:

a) la date et le lieu de l'enquête;

b) l'identité des agents concernés, la qualité en laquelle ils interviennent et l'administration dont ils relèvent;

c) la raison pour laquelle une enquête est menée;

d) les constatations ainsi que, le cas échéant, les éventuelles infractions constatées;

en de in artikel XV.2 bedoelde ambtenaren niet over de mogelijkheid beschikken om zelf de nodige ontleding of controle uit te voeren of de resultaten onvoldoende betrouwbaar zijn, kan de betrokken onderneming bovendien gelast worden om het goed of de dienst binnen een bepaalde termijn en op kosten van de onderneming te onderwerpen aan ontleding of controle door een onafhankelijk laboratorium of onderzoeksinstelling.

De onderneming vraagt aan de in artikel XV.2 bedoelde ambtenaren een bevestiging van het gekozen laboratorium of de gekozen onderzoeksinstelling;";

6° het artikel wordt aangevuld met een bepaling onder 9°, luidende:

"9° goederen en diensten als testaankoop kopen, indien nodig ook met gebruikmaking van een fictieve identiteit en ondernemingen benaderen door zich voor te doen als cliënten of potentiële cliënten, zonder dat zij hun hoedanigheid en de omstandigheid dat de bij deze gelegenheid gedane vaststellingen kunnen worden aangewend voor de uitoefening van het toezicht, moeten mededelen.

Wanneer een inbreuk wordt vastgesteld, kunnen de betaalde bedragen voor het uitvoeren van de testaankopen teruggevorderd worden van de overtreder.

Blijven vrij van straf, de ambtenaren bedoeld in artikel XV.2, die in dat kader strikt noodzakelijke strafbare feiten plegen.

De betrokken persoon of personen waarbij vaststellingen worden gedaan mogen niet worden geprovoceerd in de zin van het artikel 30 van de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering.

Alle andere bevoegdheden bedoeld in de bepalingen onder 1° tot en met 8°, kunnen aangewend worden bij het uitoefenen van deze bevoegdheid.

De in artikel XV.2 bedoelde ambtenaren stellen een verslag op waarin minstens volgende elementen worden opgenomen:

a) de datum en locatie van het onderzoek;

b) de identiteit van de betrokken ambtenaren, de hoedanigheid waarin zij optreden en de administratie waartoe zij behoren;

c) de aanleiding voor het voeren van het onderzoek;

d) de vaststellingen, met, in voorkomend geval, de eventuele vastgestelde inbreuken;

e) les événements survenus au cours de l'enquête;

f) l'identification de la ou des personnes concernées auprès desquelles l'enquêtes a été menée;

g) le cas échéant, l'identité fictive qui a été utilisée.".

Art. 5

L'article XV.3/1 du même Code, inséré par la loi du 29 juin 2016, est abrogé.

Art. 6

Dans le livre XV, titre 1er, chapitre 1er du même Code, inséré par la loi du 20 novembre 2013, il est inséré un article XV.5/1, rédigé comme suit:

"Art. XV.5/1. § 1er. Lorsqu'aucun autre moyen efficace n'est disponible pour faire cesser ou interdire les infractions visées à l'article XV.2, § 1er, et afin de prévenir le risque de préjudice grave pour les intérêts collectifs des consommateurs, les agents désignés à cette fin par le ministre disposent des compétences de:

1° retirer un contenu d'une interface en ligne ou de restreindre l'accès à celle-ci ou d'ordonner qu'un message d'avertissement s'affiche clairement lorsque les consommateurs accèdent à une interface en ligne;

2° ordonner à un fournisseur de services d'hébergement qu'il supprime, désactive ou restreigne l'accès à une interface en ligne;

3° ordonner aux opérateurs de registre ou aux bureaux d'enregistrement de domaines de supprimer un nom de domaine complet et de permettre à l'autorité compétente concernée de l'enregistrer.

Les mesures prises sur la base de l'alinéa précédent sont confirmées par le ministère public dans un délai de quarante-huit heures. À défaut d'une confirmation par le ministère public, le retrait, l'ordre de mentionner un message d'avertissement, la suppression, la désactivation ou la restriction sont levés de plein droit.

Le ministère public peut également ordonner aux agents visés à l'alinéa 1er de prendre les mesures visées dans le présent paragraphe, dans les mêmes conditions.

e) de gebeurtenissen tijdens het onderzoek;

f) de identificatie van de betrokken persoon of personen waarbij het onderzoek is gevoerd;

g) in voorkomend geval, de fictieve identiteit waarvan gebruik werd gemaakt.".

Art. 5

Artikel XV.3/1 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 29 juni 2016, wordt opgeheven.

Art. 6

In boek XV, titel 1, hoofdstuk 1, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 20 november 2013, wordt een artikel XV.5/1 ingevoegd, luidende:

"Art. XV.5/1. § 1. Indien er geen andere doeltreffende middelen zijn om de inbreuken bedoeld in artikel XV.2, § 1, te doen beëindigen of te verbieden, en om het gevaar van ernstige schade aan de collectieve consumentenbelangen te voorkomen, hebben de hiertoe door de minister aangeduide ambtenaren de bevoegdheid om:

1° inhoud te verwijderen van of de toegang te beperken tot een online interface, of opdracht te geven tot de duidelijke weergave van een waarschuwing aan consumenten wanneer die zich toegang tot de online interface verschaffen;

2° aanbieders van hostingdiensten te gelasten toegang tot een online interface te deactiveren, te blokkeren of te beperken;

3° domeinregisters of registrerende instanties te gelasten een volledig gekwalificeerde domeinnaam te schrappen en de betrokken bevoegde autoriteit toe te laten deze te registreren.

Maatregelen die worden genomen op grond van het vorige lid, worden door het openbaar ministerie bevestigd binnen een termijn van achtenveertig uur. Bij ontstentenis van een bevestiging door het openbaar ministerie, is de verwijdering, de opdracht tot vermelding van een waarschuwingsboodschap, de deactivering, de blokkering, de beperking of de schrapping van rechtswege opgeheven.

Het openbaar ministerie kan de in het eerste lid bedoelde ambtenaren ook bevelen de in deze paragraaf bedoelde maatregelen te nemen, onder dezelfde voorwaarden.

§ 2. Sauf en cas d'urgence motivée, avant de pouvoir prendre une mesure visée au paragraphe 1er et dans la mesure où les coordonnées visées à l'article XII.6 sont disponibles, les agents visés à l'article XV.2 prennent contact avec l'entreprise responsable de l'interface en ligne au moins vingt-quatre heures avant de prendre la mesure. Ils renvoient aux infractions visées à l'article XV.2, § 1er, qu'ils ont constatées et/ou au risque de préjudice grave pour les intérêts collectifs des consommateurs qui est constaté et aux mesures qui peuvent être prises sur la base de la présente disposition.

La mesure visée ne peut être prise que si l'entreprise ne réagit pas ou que la réaction n'a pas pour effet d'éviter le risque de préjudice grave pour les intérêts collectifs des consommateurs avant l'échéance du délai de quarante-huit heures.

§ 3. Les mesures prises sur la base du paragraphe 1er, font l'objet d'un constat écrit. Cet écrit mentionne au moins:

1° la date et l'heure à laquelle les mesures sont prises;

2° la date et l'heure de la prise de contact visée au paragraphe 2;

3° l'identité des agents visés au paragraphe 1er, la qualité en laquelle ils interviennent et l'administration dont ils relèvent;

4° les mesures prises;

5° la base factuelle et juridique.

§ 4. Le ministère public peut à tout moment donner mainlevée des mesures qu'il a ordonnées ou confirmées.

Tant qu'il n'y a pas eu confirmation par le ministère public, les agents visés au paragraphe 1er peuvent donner mainlevée des mesures.

Après la confirmation des mesures ou après l'ordre, un recours contre les mesures prises peut être formé de manière motivée devant le ministère public.

§ 5. Les mesures visées au paragraphe 1er sont levées de plein droit par la décision judiciaire mettant fin aux poursuites, lorsque ce jugement est passé en force de chose jugée, ou par le classement sans suite par le ministère public, ou par une décision des agents visés au paragraphe 1er.".

§ 2. Behalve in het geval van gemotiveerde hoogdringendheid, nemen de in paragraaf 1 bedoelde ambtenaren, vooraleer over te kunnen gaan tot het nemen van een maatregel bedoeld in paragraaf 1 en in de mate dat de contactgegevens bedoeld in artikel XII.6 voorhanden zijn, minstens vierentwintig uur voor het nemen van de maatregel contact op met de onderneming verantwoordelijk voor de online interface. Hierbij verwijzen zij naar de door hen vastgestelde inbreuken bedoeld in artikel XV.2, § 1, en/of naar het gevaar van ernstige schade aan de collectieve consumentenbelangen dat is vastgesteld en naar de maatregelen die genomen kunnen worden op basis van onderhavige bepaling.

Slechts indien de onderneming niet reageert of indien de reactie niet tot gevolg heeft dat het gevaar van ernstige schade aan de collectieve consumentenbelangen wordt vermeden voor het einde van de termijn van vierentwintig uur, kan overgegaan worden tot het nemen van de bedoelde maatregel.

§ 3. De maatregelen die op basis van paragraaf 1 worden genomen, maken het voorwerp uit van een schriftelijke vaststelling. Dit geschrift vermeldt minstens:

1° de datum en het uur waarop de maatregelen zijn genomen;

2° de datum en het uur van de in paragraaf 2 bedoelde contactname;

3° de identiteit van de in paragraaf 1 bedoelde ambtenaren, de hoedanigheid waarin zij optreden en de administratie waartoe zij behoren;

4° de genomen maatregelen;

5° de feitelijke en juridische grondslag.

§ 4. Het openbaar ministerie kan de maatregelen die het bevolen of bevestigd heeft, te allen tijde opheffen.

Zolang er geen bevestiging is van het openbaar ministerie, kunnen de in paragraaf 1 bedoelde ambtenaren de maatregelen opheffen.

Na de bevestiging van de maatregelen of na het bevel kan op gemotiveerde wijze beroep worden ingesteld tegen de genomen maatregelen bij het openbaar ministerie.

§ 5. De maatregelen bedoeld in paragraaf 1 worden van rechtswege opgeheven door de rechterlijke beslissing die een einde maakt aan de vervolgingen zodra die in kracht van gewijsde is gegaan, of door seponering van de zaak door het openbaar ministerie, of door een beslissing van de in paragraaf 1 bedoelde ambtenaren.".

Art. 7

L'article XV.7 du même Code, inséré par la loi du 20 novembre 2013, est complété par les mots "et des règlements de l'Union européenne pour lesquels le présent Code prévoit des sanctions et d'autres lois dont ils sont chargés de surveiller le respect.".

Art. 8

L'article XV.16/1 du même Code, inséré par la loi du 29 juin 2016, est abrogé.

Art. 9

Dans l'article XV.16/2, alinéa 1er, du même Code, inséré par la loi du 29 juin 2016, les mots "visé à l'article XV.16/1" sont remplacés par "visé à l'article XV.3, 8°,".

Art. 10

L'intitulé du chapitre 3 du livre XV, titre 1er du même Code est complété par les mots "et des mesures correctives".

Art. 11

Dans l'article XV.31, § 1er, alinéa 4, du même Code le 4° est remplacé comme suit:

"4° que le contrevenant peut s'engager à mettre fin à l'infraction et, là où cela se révèle pertinent, peut en complément s'engager à procéder à des mesures de réparation, qu'un engagement peut être accepté et donner lieu à la cessation de l'action répressive mais ne fait pas nécessairement obstacle à d'autres poursuites administratives ou pénales et que l'engagement du contrevenant de mettre fin à l'infraction ou, là où cela se révèle pertinent, de procéder à des mesures de réparation, peut être rendu public.".

Art. 12

Dans le livre XV, titre 1er, chapitre 3 du même Code, il est inséré une section 3 comportant l'article XV.31/2, intitulée "Section 3 – Mesures correctives".

Art. 7

Artikel XV.7 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 20 november 2013, wordt aangevuld met de woorden" en van de verordeningen van de Europese Unie waarvoor dit Wetboek in sancties voorziet en van de andere wetten waarvoor zij belast zijn met het toezicht op de naleving ervan.".

Art. 8

Artikel XV.16/1 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 29 juni 2016, wordt opgeheven.

Art. 9

In artikel XV.16/2, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 29 juni 2016, worden de woorden "bedoeld in artikel XV.16/1" vervangen door "bedoeld in artikel XV.3, 8°,".

Art. 10

Het opschrift van hoofdstuk 3 van boek XV, titel 1 van hetzelfde Wetboek wordt aangevuld met de woorden "en herstelmaatregelen".

Art. 11

In artikel XV.31, § 1, vierde lid, van hetzelfde Wetboek wordt de bepaling onder 4° vervangen als volgt:

"4° dat de overtreder kan toezeggen om de inbreuk stop te zetten en, waar relevant, bijkomend kan toezeggen over te gaan tot herstel, dat een toezegging aanvaard kan worden en aanleiding kan geven tot het stopzetten van de handhaving maar verdere administratieve of strafrechtelijke handhaving niet noodzakelijk in de weg staat en dat de toezegging van de overtreder om de inbreuk stop te zetten of, waar relevant, over te gaan tot herstel, openbaar kan worden gemaakt.".

Art. 12

In boek XV, titel 1, hoofdstuk 3, van hetzelfde Wetboek, wordt een afdeling 3 ingevoegd dat artikel XV.31/2 bevat, luidende "Afdeling 3 – Herstelmaatregelen".

Art. 13

L'article XV.31/2 du même Code, abrogé par la loi du 29 juin 2016, est rétabli dans la rédaction suivante:

"Art. XV.31/2. § 1er. Les agents visés à l'article XV.2 ont la compétence d'obtenir ou d'accepter de la part de l'entreprise responsable des infractions visées à l'article XV.2, § 1er des engagements tendant à mettre fin aux infractions.

Les engagements à mettre fin à l'infraction, y compris l'identité de l'entreprise, peuvent être rendus publics, pour autant qu'ils aient été acceptés par les agents visés à l'article XV.2.

§ 2. Les agents visés à l'article XV.2 ont la compétence de recevoir de la part de l'entreprise, sur l'initiative de cette dernière, des engagements supplémentaires en matière de mesures correctives en faveur des consommateurs affectés par les infractions supposées visées à l'article XV.2, § 1er, ou, le cas échéant, de tenter d'obtenir des engagements de la part de l'entreprise en vue d'offrir des mesures correctives adéquates pour les consommateurs affectés par lesdites infractions.

§ 3. L'obtention ou l'acceptation d'un engagement ne fait pas obstacle à d'autres poursuites administratives ou pénales.

L'engagement et l'acceptation de celui-ci par les agents visés à l'article XV.2 peuvent avoir pour conséquence qu'il est mis fin à l'action répressive pour autant que les infractions visées à l'article XV.2, § 1er, aient cessé et que, le cas échéant, le préjudice des consommateurs ait été compensé.".

Art. 14

Dans le livre XV, titre 1er, chapitre 3 du même Code, il est inséré une section 4 intitulée "Section 4. Publicité".

Art. 15

Dans la section 4, insérée par l'article 15, il est inséré un article XV.31/2/1 rédigé comme suit:

"Art. XV.31/2/1. Afin de prévenir les préjudices graves aux intérêts collectifs des consommateurs, les agents visés à l'article XV.2 disposent de la compétence de procéder temporairement à la publication du nom, de la pratique et le cas échéant des données d'identification

Art. 13

Artikel XV.31/2 van hetzelfde Wetboek, opgeheven bij de wet van 29 juni 2016, wordt hersteld als volgt:

"Art. XV.31/2. § 1. De in artikel XV.2 bedoelde ambtenaren hebben de bevoegdheid om toezeggingen tot het beëindigen van inbreuken te verkrijgen of te aanvaarden van de onderneming die verantwoordelijk is voor de inbreuken bedoeld in artikel XV.2, § 1.

De toezeggingen om de inbreuk stop te zetten, met inbegrip van de identiteit van de onderneming, kunnen openbaar worden gemaakt, voor zover zij aanvaard werden door de in artikel XV.2 bedoelde ambtenaren.

§ 2. De in artikel XV.2 bedoelde ambtenaren hebben de bevoegdheid om van de onderneming, op haar initiatief, aanvullende toezeggingen tot herstel te verkrijgen in het belang van consumenten die nadeel hebben ondervonden van de vermoede inbreuken bedoeld in artikel XV.2, § 1, of, waar passend, toezeggingen van de onderneming trachten te verkrijgen die adequaat herstel bieden aan consumenten die nadeel ondervinden van de inbreuken.

§ 3. Het verkrijgen of aanvaarden van een toezegging staat verdere administratieve of strafrechtelijke handhaving niet in de weg.

De toezegging en aanvaarding ervan door de in artikel XV.2 bedoelde ambtenaren kan tot gevolg hebben dat de handhaving wordt beëindigd voor zover de inbreuken bedoeld in artikel XV.2, § 1, werden stopgezet en in voorkomend geval de schade aan consumenten werd vergoed.".

Art. 14

In boek XV, titel 1, hoofdstuk 3, van hetzelfde Wetboek, wordt een afdeling 4 ingevoegd luidende "Afdeling 4. Openbaarmaking".

Art. 15

In afdeling 4, ingevoegd bij artikel 15, wordt een artikel XV.31/2/1 ingevoegd, luidende:

"Art. XV.31/2/1. Om ernstige schade aan de collectieve consumentenbelangen te voorkomen, beschikken de in artikel XV.2 bedoelde ambtenaren over de bevoegdheid om tijdelijk over te gaan tot de publicatie van de naam, de praktijk en in voorkomend geval, de volledige

complètes des entreprises qui emploient des pratiques qui portent préjudice aux consommateurs.

Avant de pouvoir procéder à la publication, les agents visés à l'article XV.2 doivent au préalable informer l'entreprise des faits qui sont à la base des mesures visées à l'alinéa 1er, de l'intention de prendre ces mesures et des dispositions reprises aux alinéas 3 et 4.

Il peut uniquement être procédé à la publication visée à l'alinéa 1er lorsqu'aucune réaction n'a été reçue dans le délai de quarante-huit heures, qu'aucun contact n'est possible, que l'entreprise ne s'engage pas à mettre fin à la pratique nuisible comme visé à l'article XV.31/2 ou qu'elle n'a pas donné une justification adéquate d'une autre manière.

Sans préjudice de la possibilité de rendre public l'engagement lui-même, la publication est retirée dès que l'entreprise fournit la preuve qu'elle a mis fin à l'infraction conformément à son engagement tel que visé à l'article XV.31/2.".

Art. 16

Dans le livre XV, après l'article XV.60, il est inséré un titre 1/1 intitulé "Titre 1/1 – La poursuite des infractions"

Art. 17

Dans le titre 1/1, inséré par l'article 16, il est inséré un article XV.60/1 rédigé comme suit:

"Art. XV.60/1. § 1er. Sans préjudice des procédures particulières prévues dans le présent Code, les infractions visées à l'article XV.2, § 1er, peuvent faire l'objet de:

1° l'application de la procédure de transaction telle que visée au titre 2, chapitre 1er;

2° une poursuite administrative telle que visée au chapitre 2 du présent titre;

3° une poursuite pénale telle que visée au titre 3.

§ 2. La poursuite se fait sur la base d'un procès-verbal constatant une infraction dressé par les agents visés à l'article XV.2.

Les agents visés à l'article XV.2 envoient ces procès-verbaux aux agents du Service public fédéral Économie, P.M.E., Classes moyennes et Énergie commissionnés

identificatiegegevens van ondernemingen die praktijken hanteren die schade veroorzaken aan consumenten.

Vooraleer over te kunnen gaan tot de publicatie, dienen de in artikel XV.2 bedoelde ambtenaren de onderneming op de hoogte te brengen van de feiten die aan de basis liggen van de in het eerste lid bedoelde maatregelen, van het voornemen om deze maatregelen te nemen en van de bepalingen opgenomen in het derde en vierde lid.

Er kan slechts worden overgegaan tot de in het eerste lid bedoelde publicatie, indien er binnen de termijn van vierentwintig uur geen reactie wordt ontvangen van de onderneming, er geen contact mogelijk is, indien de onderneming niet toezegt de schadelijke praktijk stop te zetten zoals bedoeld in artikel XV.31/2, of indien ze op geen andere manier een afdoende verantwoording heeft gegeven.

Onverminderd de mogelijkheid om de toezegging zelf openbaar te maken, wordt de publicatie ingetrokken van zodra de onderneming het bewijs levert dat ze de inbreuk heeft stopgezet in overeenstemming met haar toezegging zoals bedoeld in artikel XV.31/2.".

Art. 16

In boek XV wordt na artikel XV.60 een titel 1/1 ingevoegd luidende "Titel 1/1 – Vervolging van de inbreuken".

Art. 17

In titel 1/1, ingevoegd bij artikel 16, wordt een artikel XV.60/1 ingevoegd, luidende:

"Art. XV.60/1. § 1. Onverminderd de bijzondere procedures voorzien in dit Wetboek, kunnen de inbreuken bedoeld in artikel XV.2, § 1, het voorwerp uitmaken van:

1° de toepassing van de transactieprocedure zoals bedoeld in titel 2, hoofdstuk 1;

2° een administratieve vervolging zoals bedoeld in hoofdstuk 2 van deze titel;

3° een strafrechtelijke vervolging zoals bedoeld in titel 3.

§ 2. De vervolging gebeurt op basis van een proces-verbaal tot vaststelling van een inbreuk opgemaakt door de in artikel XV.2 bedoelde ambtenaren.

Deze processen-verbaal worden door de in artikel XV.2 bedoelde ambtenaren toegezonden aan de door de minister bevoegd voor Economie aangestelde

par le ministre ayant l'Économie dans ses attributions. Ces derniers décident si les procédures visées au paragraphe 1er, 1° et 2°, seront appliquées et, dans l'affirmative, laquelle ou si le dossier sera transmis au ministère public conformément au paragraphe 1er, 3°.".

Art. 18

Dans le même titre 1/1, il est inséré un article XV.60/2 rédigé comme suit:

"Art. XV.60/2. Lorsqu'il est fait application d'une poursuite administrative telle que visée à l'article VI.60/1, § 1er, 2°, les agents visés à l'article XV.60/4 décident si les infractions donnent lieu à une amende administrative, à une déclaration de culpabilité ou à un classement sans suite.

Ils disposent des mêmes compétences lorsque le ministère public renonce à poursuivre l'auteur d'une infraction visée à l'article XV.2, § 1er.".

Art. 19

Dans le même titre 1/1, il est inséré un article XV.60/3 rédigé comme suit:

"Art. XV.60/3. Les poursuites pénales excluent l'application d'une amende administrative même si un acquittement les clôture.

La transaction ou la médiation pénale visée à l'article 216*ter* du Code d'Instruction criminelle excluent également l'application d'une amende administrative.".

Art. 20

Dans le livre XV, après l'article XV.60/3, il est inséré un titre 1/2 intitulé "Titre 1/2 – La poursuite administrative".

Art. 21

Dans le titre 1/2, inséré par l'article 20, il est inséré un chapitre 1er intitulé "CHAPITRE 1er. – Généralités".

Art. 22

Dans le chapitre 1er du titre 1/2, inséré par l'article 21, il est inséré un article XV.60/4 rédigé comme suit:

ambtenaren van de Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie. Deze laatste beslissen of en welke procedure bedoeld in paragraaf 1, 1° en 2°, wordt toegepast, dan wel of het dossier overeenkomstig paragraaf 1, 3°, wordt overgemaakt aan het openbaar ministerie.".

Art. 18

In dezelfde titel 1/1 wordt een artikel XV.60/2 ingevoegd, luidende:

"Art. XV.60/2. Indien toepassing wordt gemaakt van een administratieve vervolging zoals bedoeld in artikel VI.60/1, § 1, 2°, beslissen de ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4, of de inbreuken aanleiding geven tot een administratieve geldboete, een schuldigverklaring of een klassering zonder gevolg.

Zij beschikken over dezelfde bevoegdheden wanneer het openbaar ministerie afziet van vervolging van de dader van een inbreuk bedoeld in artikel XV.2, § 1.".

Art. 19

In dezelfde titel 1/1 wordt een artikel XV.60/3 ingevoegd, luidende:

"Art. XV.60/3. De strafvervolging sluit de toepassing van een administratieve geldboete uit, zelfs als ze afgesloten wordt met een vrijspraak.

De minnelijke schikking of de bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216*ter* van het Wetboek van strafvordering sluiten eveneens de toepassing van een administratieve geldboete uit.".

Art. 20

In boek XV wordt na artikel XV.60/3 een titel 1/2 ingevoegd luidende "Titel 1/2 – De administratieve vervolging".

Art. 21

In titel 1/2, ingevoegd bij artikel 20, wordt een hoofdstuk 1 ingevoegd luidende "HOOFDSTUK 1. – Algemeen".

Art. 22

In hoofdstuk 1 van titel 1/2, ingevoegd bij artikel 21, wordt een artikel XV.60/4 ingevoegd, luidende:

"Art. XV.60/4. Le Roi désigne les agents de la Direction générale de l'Inspection économique du Service public fédéral Économie, P.M.E., Classes moyennes et Énergie qui sont habilités à infliger des amendes administratives.".

Art. 23

Dans le chapitre 1er du titre 1/2, inséré par l'article 21, il est inséré un article XV.60/5 rédigé comme suit:

"Art. XV.60/5. Les agents visés à l'article XV.60/4 désignés pour infliger les amendes administratives doivent exercer cette compétence dans des conditions garantissant leur indépendance et leur impartialité.

Ces agents ne peuvent prendre de décision dans un dossier dans lequel ils sont déjà intervenus dans une autre qualité, ni avoir un intérêt direct ou indirect dans les entreprises ou institutions concernées par la procédure.".

Art. 24

Dans le chapitre 1er du titre 1/2, inséré par l'article 21, il est inséré un article XV.60/6 rédigé comme suit:

"Art. XV.60/6. Les agents visés à l'article XV.60/4 peuvent requérir des institutions ou services publics compétents les renseignements administratifs nécessaires pour disposer de tous les éléments leur permettant de décider en pleine connaissance de cause des suites à donner au dossier qu'ils traitent.

Tous les services de l'État, y compris les parquets, les greffes des cours et tribunaux et la police, tous les services des provinces, des agglomérations, des fédérations de communes, des communes, des associations dont elles font partie, des institutions publiques qui en dépendent, ainsi que de toutes les institutions publiques et les institutions coopérantes de sécurité sociale, accèdent à la demande des agents compétents de leur fournir tout renseignement et de leur produire des copies, sous n'importe quelle forme, de tous les supports d'information, étant entendu que les informations et documents relatifs à une information ou à une instruction ne peuvent être communiqués sans l'autorisation expresse du procureur général compétent ou du procureur fédéral.

"Art. XV.60/4. De Koning wijst de ambtenaren van de Algemene Directie Economische Inspectie van de Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie aan die gemachtigd zijn om administratieve geldboeten op te leggen.".

Art. 23

In hoofdstuk 1 van titel 1/2, ingevoegd bij artikel 21, wordt een artikel XV.60/5 ingevoegd, luidende:

"Art. XV.60/5. De ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 die aangesteld zijn om de administratieve geldboeten op te leggen, dienen die bevoegdheid uit te oefenen onder voorwaarden die hun onafhankelijkheid en onpartijdigheid waarborgen.

Deze ambtenaren mogen geen beslissing nemen in een dossier waarin ze reeds zijn opgetreden in een andere hoedanigheid, noch rechtstreeks of onrechtstreeks belang hebben in de ondernemingen of instellingen die betrokken zijn in de procedure.".

Art. 24

In hoofdstuk 1 van titel 1/2, ingevoegd bij artikel 21, wordt een artikel XV.60/6 ingevoegd, luidende:

"Art. XV.60/6. De ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 kunnen aan de bevoegde overheidsinstellingen of overheidsdiensten de noodzakelijke administratieve inlichtingen vragen om te kunnen beschikken over alle elementen die hen in staat moeten stellen om met volledige kennis van zaken een beslissing te nemen over het gevolg dat aan het dossier dat ze behandelen, moet worden gegeven.

Alle overheidsdiensten met inbegrip van de parketten, de griffies van hoven en rechtbanken en de politie, alle diensten van de provincies, agglomeraties, gemeentefederaties, gemeenten, verenigingen waartoe ze behoren, de overheidsinstellingen die ervan afhangen, alsook alle openbare en meewerkende instellingen van sociale zekerheid, gaan in op het verzoek van de bevoegde ambtenaren om hun alle inlichtingen te verstrekken en hun kopieën te bezorgen, in eender welke vorm, van alle informatiedragers, met dien verstande dat de informatie en documenten met betrekking tot een opsporingsonderzoek of een gerechtelijk onderzoek niet kunnen worden meegedeeld zonder de uitdrukkelijke toestemming van de bevoegde procureur-generaal of de federale procureur.

Les services précités fournissent sans frais ces renseignements et copies.

Toutefois, tous renseignements recueillis à l'occasion de l'exécution de devoirs prescrits par le ministère public ou par le juge d'instruction ne peuvent être communiqués qu'avec l'autorisation expresse respectivement du ministère public ou du juge d'instruction.".

De voornoemde diensten verschaffen deze inlichtingen en afschriften kosteloos.

De inlichtingen verkregen tijdens de uitvoering van de taken opgelegd door het openbaar ministerie of de onderzoeksrechter mogen evenwel enkel worden meegedeeld met de uitdrukkelijke machtiging van respectievelijk het openbaar ministerie of de onderzoeksrechter.".

Art. 25

Dans le titre 1/2, inséré par l'article 20, il est inséré un chapitre 2 intitulé "CHAPITRE 2. Les moyens de défense".

Art. 25

In titel 1/2, ingevoegd bij artikel 20, wordt een Hoofdstuk 2 ingevoegd luidende "HOOFDSTUK 2. Verweermiddelen".

Art. 26

Dans le chapitre 2 du titre 1/2, inséré par l'article 25, il est inséré un article XV.60/7 rédigé comme suit:

"Art. XV.60/7. Le contrevenant est invité par un envoi recommandé à présenter ses moyens de défense. Cet envoi spécifie les informations suivantes:

1° les références du procès-verbal qui constate l'infraction et relate les faits à propos desquels la procédure est entamée;

2° le droit pour le contrevenant d'exposer ses moyens de défense dans un délai de trente jours à compter du jour de la notification, à savoir, le jour de la présentation de l'envoi recommandé au destinataire;

3° son droit de se faire assister d'un conseil;

4° l'adresse du service dont font partie les agents compétents visés à l'article XV.60/4 et où le contrevenant peut consulter son dossier ainsi que les heures d'ouverture au cours desquelles il est en droit de le consulter;

5° le droit pour le contrevenant d'obtenir une copie du dossier;

6° les adresses postale et électronique du service dont font partie les agents compétents visés à l'article XV.60/4 en vue de la présentation des moyens de défense.

Si le contrevenant a omis de prendre réception de l'envoi recommandé, les agents compétents lui envoient,

Art. 26

In hoofdstuk 2 van titel 1/2, ingevoegd bij artikel 25, wordt een artikel XV.60/7 ingevoegd, luidende:

"Art. XV.60/7. De overtreder wordt bij een aangetekende zending verzocht zijn verweermiddelen in te dienen. Deze zending vermeldt de volgende gegevens:

1° de referenties van het proces-verbaal tot vaststelling van de inbreuk en houdende het relaas van de feiten die aan de basis liggen van de aanvang van de procedure;

2° het recht van de overtreder om zijn verweermiddelen in te dienen binnen een termijn van dertig dagen te rekenen van de dag van de kennisgeving, namelijk op de dag van aanbieding van de aangetekende zending aan de geadresseerde;

3° zijn recht om zich te laten bijstaan door een raadsman;

4° het adres van de dienst waar de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 deel van uitmaken en waar de overtreder zijn dossier kan inzien, alsmede de openingsuren gedurende dewelke hij hiervoor bij de bevoegde ambtenaren terecht kan;

5° het recht van de overtreder op een afschrift van het dossier;

6° het postadres en het e-mailadres van de dienst waar de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 deel van uitmaken, met het oog op de indiening van de verweermiddelen.

Indien de overtreder verzuimd heeft om de aangetekende zending in ontvangst te nemen, sturen de

par pli ordinaire ou par voie électronique, une seconde invitation à présenter ses moyens de défense.

Cette seconde invitation ne fait pas courir un nouveau délai de trente jours pour introduire des moyens de défense.".

Art. 27

Dans le chapitre 2 du titre 1/2, inséré par l'article 25, il est inséré un article XV.60/8 rédigé comme suit:

"Art. XV.60/8. Les moyens de défense peuvent être présentés par écrit, y compris par courrier électronique.

Ils peuvent également être présentés oralement auprès des agents compétents visés à l'article XV.60/4.".

Art. 28

Dans le chapitre 2 du titre 1/2, inséré par l'article 25, il est inséré un article XV.60/9 rédigé comme suit:

"Art. XV.60/9. Les agents compétents visés à l'article XV.60/4 mettent à la disposition du contrevenant ou de son avocat le dossier relatif aux infractions pouvant donner lieu à l'application de l'amende administrative afin qu'il le consulte dans les locaux des agents compétents et, sur demande, les agents compétents fournissent une copie des pièces du dossier.

L'article 460*ter* du Code pénal est applicable au contrevenant qui est assimilé à l'inculpé en vue de l'application de cette disposition.".

Art. 29

Dans le titre 1/2, inséré par l'article 20, il est inséré un chapitre 3 intitulé "CHAPITRE 3. La décision infligeant une amende administrative".

Art. 30

Dans le chapitre 3 du titre 1/2, inséré par l'article 29, il est inséré un article XV.60/10 rédigé comme suit:

"Art. XV.60/10. L'amende administrative ne peut plus être infligée cinq ans après les faits.

bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 hem bij gewone brief of via elektronische weg een tweede uitnodiging toe om zijn verweermiddelen in te dienen.

Deze tweede uitnodiging doet geen nieuwe termijn van dertig dagen lopen voor de indiening van verweermiddelen.".

Art. 27

In hoofdstuk 2 van titel 1/2, ingevoegd bij artikel 25, wordt een artikel XV.60/8 ingevoegd, luidende:

"Art. XV.60/8. De verweermiddelen kunnen schriftelijk, inbegrepen via e-mail, worden ingediend.

Ze kunnen ook mondeling worden ingediend bij de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4.".

Art. 28

In hoofdstuk 2 van titel 1/2, ingevoegd bij artikel 25, wordt een artikel XV.60/9 ingevoegd, luidende:

"Art. XV.60/9. De bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 stellen het dossier met betrekking tot de inbreuken die aanleiding kunnen geven tot een administratieve geldboete ter beschikking van de overtreder of diens raadsman, zodat hij het kan raadplegen in de lokalen van de bevoegde ambtenaren en, op diens verzoek, verstrekken de bevoegde ambtenaren een kopie van de stukken van het dossier.

Artikel 460*ter* van het Strafwetboek is toepasselijk op de overtreder die gelijkgesteld wordt met de inverdenkinggestelde met het oog op de toepassing van die bepaling.".

Art. 29

In titel 1/2, ingevoegd bij artikel 20, wordt een Hoofdstuk 3 ingevoegd luidende "HOOFDSTUK 3. Beslissing tot oplegging van een administratieve geldboete".

Art. 30

In hoofdstuk 3 van titel 1/2, ingevoegd bij artikel 29, wordt een artikel XV.60/10 ingevoegd, luidende:

"Art. XV.60/10. De administratieve geldboete kan niet meer worden opgelegd vijf jaar na de feiten.

Toutefois, les actes d'instruction ou de poursuites, y compris les notifications des décisions du ministère public d'intenter des poursuites pénales ou de ne pas poursuivre et l'invitation au contrevenant de présenter des moyens de défense, accomplis dans le délai déterminé à l'alinéa 1er, en interrompent le cours. Ces actes font courir un nouveau délai d'égale durée, même à l'égard des personnes qui n'y sont pas impliquées.".

De daden van onderzoek of van vervolging, met inbegrip van de kennisgevingen van de beslissingen van het openbaar ministerie omtrent het al dan niet instellen van strafvervolging en het verzoek ten aanzien van de overtreder om verweermiddelen in te dienen, verricht binnen de in het eerste lid gestelde termijn, stuiten evenwel de loop ervan. Met die daden vangt een nieuwe termijn van gelijke duur aan, zelfs ten aanzien van personen die daarbij niet betrokken waren.".

Art. 31

Dans le chapitre 3 du titre 1/2, inséré par l'article 29, il est inséré un article XV.60/11 rédigé comme suit:

"Art. XV.60/11. L'amende administrative ne peut être infligée avant l'échéance du délai prévu à l'article XV.60/7 ou avant la défense du contrevenant, lorsque celle-ci est présentée avant la fin du délai précité.".

Art. 31

In hoofdstuk 3 van titel 1/2, ingevoegd bij artikel 29, wordt een artikel XV.60/11 ingevoegd, luidende:

"Art. XV.60/11. De administratieve geldboete mag niet worden opgelegd vóór het eind van de termijn vermeld in artikel XV.60/7, of vóór het verweer van de overtreder, wanneer dit wordt ingediend vóór het einde van de voormelde termijn.".

Art. 32

Dans le chapitre 3 du titre 1/2, inséré par l'article 29, il est inséré un article XV.60/12 rédigé comme suit:

"Art. XV. 60/12. La décision infligeant une amende administrative comprend notamment les éléments suivants:

1° les dispositions qui constituent la base juridique de la décision infligeant une amende administrative;

2° les références du procès-verbal constatant l'infraction et relatant les faits à propos desquels la procédure infligeant une amende administrative a été entamée;

3° la date de la notification de la possibilité de présenter des moyens de défense;

4° le cas échéant, la date à laquelle les moyens de défense ont été présentés, un relevé des moyens de défense présentés et la réplique à ces moyens de défense;

5° le montant de l'amende administrative;

6° le cas échéant, comment et dans quelle mesure les mesures prises visées aux articles XV.5/1, § 1er, ou XV.31/2/1 ont été prises en compte pour déterminer le montant de l'amende administrative;

Art. 32

In hoofdstuk 3 van titel 1/2, ingevoegd bij artikel 29, wordt een artikel XV.60/12 ingevoegd, luidende:

"Art. XV.60/12. De beslissing tot oplegging van een administratieve geldboete omvat inzonderheid de volgende elementen:

1° de bepalingen die de rechtsgrond van de beslissing tot oplegging van een administratieve geldboete uitmaken;

2° de referenties van het proces-verbaal tot vaststelling van de inbreuk en houdende het relaas van de feiten die aan de basis lagen van de aanvang van de procedure tot oplegging van een administratieve geldboete;

3° de datum van de kennisgeving van de mogelijkheid tot indiening van de verweermiddelen;

4° in voorkomend geval de datum waarop de verweermiddelen werden ingediend, een overzicht van de ingediende verweermiddelen en de repliek op deze verweermiddelen;

5° het bedrag van de administratieve geldboete;

6° in voorkomend geval, hoe en in welke mate rekening is gehouden met de genomen maatregelen bedoeld in de artikelen XV.5/1, § 1, of XV.31/2/1 bij het bepalen van het bedrag van de administratieve geldboete;

7° les dispositions de l'article XV.60/17, alinéas 1er et 2, relatif au paiement de l'amende;

8° la disposition de l'article XV.60/15 concernant le recours contre la décision.".

Art. 33

Dans le chapitre 3 du titre 1/2, inséré par l'article 29, il est inséré un article XV.60/13 rédigé comme suit:

"Art. XV.60/13. La décision infligeant une amende administrative est notifiée au contrevenant par recommandé. La notification éteint l'action publique.".

Art. 34

Dans le chapitre 3 du titre 1/2, inséré par l'article 29, il est inséré un article XV.60/14 rédigé comme suit:

"Art. XV.60/14. La décision a force exécutoire.".

Art. 35

Dans le titre 1/2, inséré par l'article 20, il est inséré un chapitre 4 intitulé "CHAPITRE 4. Le recours".

Art. 36

Dans le titre 1/2, inséré par l'article 20, il est inséré un chapitre 5 intitulé "CHAPITRE 5. Le paiement de l'amende administrative".

Art. 37

Dans le chapitre 5 du titre 1/2, inséré par l'article 36, il est inséré un article XV.60/16 rédigé comme suit:

"Art. XV.60/16. L'amende administrative est payée dans un délai de trois mois à compter du jour de la notification de la décision infligeant l'amende administrative.

Les agents compétents visés à l'article XV.60/4 peuvent toutefois accorder au contrevenant, à sa demande et s'il y a lieu, un délai plus long, sans pouvoir dépasser le délai d'un an.

7° de bepalingen van artikel XV.60/17, eerste en tweede lid, met betrekking tot de betaling van de geldboete;

8° de bepaling van artikel XV.60/15 met betrekking tot het beroep tegen de beslissing.".

Art. 33

In hoofdstuk 3 van titel 1/2, ingevoegd bij artikel 29, wordt een artikel XV.60/13 ingevoegd, luidende:

"Art. XV.60/13. De beslissing tot oplegging van een administratieve geldboete wordt per aangetekende zending aan de overtreder ter kennis gebracht. De kennisgeving doet de strafvordering vervallen.".

Art. 34

In hoofdstuk 3 van titel 1/2, ingevoegd bij artikel 29, wordt een artikel XV.60/14 ingevoegd, luidende:

"Art. XV.60/14. De beslissing heeft uitvoerbare kracht.".

Art. 35

In titel 1/2, ingevoegd bij artikel 20, wordt een hoofdstuk 4 ingevoegd luidende "HOOFDSTUK 4. Beroep".

Art. 36

In titel 1/2, ingevoegd bij artikel 20, wordt een Hoofdstuk 5 ingevoegd luidende "HOOFDSTUK 5. Betaling van de administratieve geldboete".

Art. 37

In hoofdstuk 5 van titel 1/2, ingevoegd bij artikel 36, wordt een artikel XV.60/16 ingevoegd, luidende:

"Art. XV.60/16. De administratieve geldboete wordt betaald binnen een termijn van drie maanden, die ingaat op de dag van de kennisgeving van de beslissing tot oplegging van de administratieve geldboete.

De bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 kunnen evenwel de overtreder op diens verzoek en indien daartoe aanleiding bestaat een langere termijn toekennen, zonder dat de termijn van één jaar overschreden mag worden.

L'amende administrative est payée sur le numéro de compte mentionné dans la notification relative à la décision infligeant une amende administrative.".

Art. 38

Dans le chapitre 5 du titre 1/2, inséré par l'article 36, il est inséré un article XV.60/17 rédigé comme suit:

"Art. XV.60/17. Si le contrevenant demeure en défaut de payer l'amende administrative dans le délai visé à l'article XV.60/16, les agents compétents visés à l'article XV.60/4 transmettent le dossier à l'administration du SPF Finances en charge de la perception et du recouvrement des créances non fiscales en vue du recouvrement de cette amende.

À cet effet, les agents compétents visés à l'article XV.60/4 transmettent une copie de la décision administrative à l'administration visée à l'alinéa 1er.

Les recouvrements à intenter par l'administration visée à l'alinéa 1er se déroulent conformément aux articles 3 et 4 de la loi domaniale du 22 décembre 1949.".

Art. 39

Dans le chapitre 5 du titre 1/2, inséré par l'article 36, il est inséré un article XV.60/18 rédigé comme suit:

"Art. XV.60/18. L'action en récupération de l'amende administrative se prescrit par dix ans à dater du jour où la décision des agents compétents visés à l'article XV.60/4 n'est plus susceptible de recours.".

Art. 40

Dans le chapitre 5 du titre 1/2, inséré par l'article 36, il est inséré un article XV.60/19 rédigé comme suit:

"Art. XV.60/19. Le paiement de l'amende met fin à l'action des agents compétents visés à l'article XV.60/4.".

De administratieve geldboete wordt betaald op het rekeningnummer dat vermeld wordt in de kennisgeving betreffende de beslissing tot oplegging van de administratieve geldboete.".

Art. 38

In hoofdstuk 5 van titel 1/2, ingevoegd bij artikel 36, wordt een artikel XV.60/17 ingevoegd, luidende:

"Art. XV.60/17. Indien de overtreder in gebreke blijft voor de betaling van de administratieve geldboete binnen de termijn bedoeld in artikel XV.60/16, maken de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 het dossier over aan de administratie van de FOD Financiën die belast is met de inning en de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen, met het oog op de invordering van deze geldboete.

Met het oog hierop bezorgen de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 een kopie van de administratieve beslissing, aan de in het eerste lid bedoelde administratie.

De door de in het eerste lid bedoelde administratie in te stellen invorderingen gebeuren overeenkomstig de artikelen 3 en 4 van de domaniale wet van 22 december 1949.".

Art. 39

In hoofdstuk 5 van titel 1/2, ingevoegd bij artikel 36, wordt een artikel XV.60/18 ingevoegd, luidende:

"Art. XV.60/18. De rechtsvordering tot invordering van de administratieve geldboete verjaart tien jaar na de dag waarop geen beroep meer kan worden aangetekend tegen de beslissing van de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4.".

Art. 40

In hoofdstuk 5 van titel 1/2, ingevoegd bij artikel 36, wordt een artikel XV.60/19 ingevoegd, luidende:

"Art. XV.60/19. Door de betaling van de geldboete vervalt de rechtsvordering van de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4.".

Art. 41

Dans le titre 1/2, inséré par l'article 20, il est inséré un chapitre 6 intitulé "CHAPITRE 6. Montant de l'amende administrative".

Art. 42

Dans le chapitre 6 du titre 1/2, inséré par l'article 41, il est inséré un article XV.60/20 rédigé comme suit:

"Art. XV.60/20. Les montants minimaux et maximaux de l'amende administrative correspondent aux montants minimaux et maximaux respectifs de l'amende pénale, définie aux chapitres 1er et 2 du titre 3 du présent Code, sanctionnant le même fait.

Les décimes additionnels visés à l'article 1er, alinéa 1er, de la loi du 5 mars 1952 relative aux décimes additionnels sur les amendes pénales sont également applicables aux amendes administratives visées dans le présent Code.".

Art. 43

Dans le titre 2 du livre XV, inséré par la loi du 20 novembre 2013, après l'article XV.62/1, il est inséré un chapitre 1/1 intitulé "CHAPITRE 1/1. Les règles applicables aux amendes administratives".

Art. 44

Dans le chapitre 1/1 du titre 2, inséré par l'article 43, il est inséré un article XV.62/2 rédigé comme suit:

"Art. XV.62/2. En cas de récidive dans un délai de cinq ans qui suit une décision administrative déclarant la culpabilité, une décision administrative infligeant une amende administrative ou une condamnation judiciaire à une sanction, le montant de l'amende administrative peut être porté au double du maximum.".

Art. 45

Dans le chapitre 1/1 du titre 2, inséré par l'article 43, il est inséré un article XV.62/3 rédigé comme suit:

"Art. XV.62/3. En cas de concours de plusieurs infractions, les montants des amendes administratives sont

Art. 41

In titel 1/2, ingevoegd bij artikel 20, wordt een Hoofdstuk 6 ingevoegd luidende "HOOFDSTUK 6. Bedrag van de administratieve geldboete".

Art. 42

In hoofdstuk 6 van titel 1/2, ingevoegd bij artikel 41, wordt een artikel XV.60/20 ingevoegd, luidende:

"Art. XV.60/20. De minimale en maximale bedragen van de administratieve geldboete stemmen overeen met de respectieve minimale en maximale bedragen van de strafrechtelijke geldboete, bepaald in de hoofdstukken 1 en 2 van titel 3 van dit Wetboek, die hetzelfde feit sanctioneert.

De opdeciemen bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de wet van 5 maart 1952 betreffende de opdeciemen op strafrechtelijke geldboeten zijn eveneens van toepassing op de administratieve geldboeten bedoeld bij dit Wetboek.".

Art. 43

In titel 2 van boek XV, ingevoegd bij de wet van 20 november 2013, wordt na artikel XV.62/1 een hoofdstuk 1/1 ingevoegd luidende "HOOFDSTUK 1/1. De op de administratieve geldboeten toepasselijke regels".

Art. 44

In hoofdstuk 1/1 van titel 2, ingevoegd bij artikel 43, wordt een artikel XV.62/2 ingevoegd luidende:

"Art. XV.62/2. In geval van herhaling binnen een termijn van vijf jaar die volgt op een administratieve beslissing tot schuldigverklaring, op een administratieve beslissing tot oplegging van een administratieve geldboete of op een gerechtelijke veroordeling tot een sanctie, kan het bedrag van de administratieve geldboete op het dubbele van het maximum worden gebracht.".

Art. 45

In hoofdstuk 1/1 van titel 2, ingevoegd bij artikel 43, wordt een artikel XV.62/3 ingevoegd luidende:

"Art. XV.62/3. In geval van samenloop van meerdere inbreuken worden de bedragen van de administratieve

cumulés sans qu'ils puissent cependant excéder le double du maximum de l'amende administrative la plus élevée.".

Art. 46

Dans le chapitre 1/1 du titre 2, inséré par l'article 43, il est inséré un article XV.62/4 rédigé comme suit:

"Art. XV.62/4. Quand un même fait constitue plusieurs infractions ou lorsque différentes infractions soumises simultanément aux agents compétents visés à l'article XV.60/4 constituent la manifestation successive et continue de la même intention délictueuse, l'amende administrative la plus forte est seule infligée.

Quand les agents compétents constatent que des infractions ayant antérieurement fait l'objet d'une décision infligeant une amende administrative définitive et d'autres fais dont ils sont saisis et qui, à les supposer établis, sont antérieurs à ladite décision et constituent avec les premières infractions la manifestation successive et continue de la même intention délictueuse, ils tiennent compte, pour la fixation de l'amende administrative, des amendes administratives déjà infligées. Si celles-ci leur paraissent suffire à une juste répression de l'ensemble des infractions, ils se prononcent sur la culpabilité et renvoient dans leur décision aux amendes administratives déjà infligées. Le total des amendes administratives infligées en application du présent article ne peut excéder le maximum de l'amende administrative la plus forte.".

Art. 47

Dans le chapitre 1/1 du titre 2, inséré par l'article 43, il est inséré un article XV.62/5 rédigé comme suit:

"Art. XV.62/5. En cas de circonstances atténuantes, l'amende administrative peut être réduite en dessous du montant minimum porté par la loi.".

Art. 48

Dans le chapitre 1/1 du titre 2, inséré par l'article 43, il est inséré un article XV.62/6 rédigé comme suit:

"Art. XV.62/6. § 1er. Les agents compétents visés à l'article XV.60/4 peuvent décider qu'il sera sursis à l'exécution de la décision infligeant une amende administrative, en tout ou en partie, pour autant que le contrevenant ne

geldboeten samengevoegd zonder dat ze evenwel het dubbele van het maximum van de hoogste administratieve geldboete mogen overschrijden.".

Art. 46

In hoofdstuk 1/1 van titel 2, ingevoegd bij artikel 43, wordt een artikel XV.62/4 ingevoegd luidende:

"Art. XV.62/4. Wanneer eenzelfde feit verscheidene inbreuken oplevert of wanneer verschillende inbreuken die gelijktijdig worden voorgelegd aan de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 de opeenvolgende en voortgezette uitvoering zijn van hetzelfde misdadig opzet, wordt alleen de zwaarste administratieve geldboete uitgesproken.

Wanneer de bevoegde ambtenaren vaststellen dat inbreuken reeds het voorwerp waren van een beslissing tot het opleggen van een definitieve administratieve geldboete, en andere feiten die bij hen aanhangig zijn en die in de veronderstelling dat zij bewezen zouden zijn, aan die beslissing voorafgaan en samen met de eerste inbreuken de opeenvolgende en voortgezette uitvoering zijn van een zelfde misdadig opzet, houden ze bij de toemeting van de administratieve geldboete rekening met de reeds opgelegde administratieve geldboeten. Indien deze hun voor een juiste bestraffing van al de inbreuken voldoende lijken, spreken ze zich uit over de schuldvraag en verwijzen ze in hun beslissing naar de reeds opgelegde administratieve geldboeten. Het totaal van de administratieve geldboeten opgelegd met toepassing van dit artikel mag het maximum van de zwaarste administratieve geldboete niet te boven gaan.".

Art. 47

In hoofdstuk 1/1 van titel 2, ingevoegd bij artikel 43, wordt een artikel XV.62/5 ingevoegd luidende:

"Art. XV.62/5. Bij verzachtende omstandigheden kan de administratieve geldboete worden verminderd tot een bedrag onder het wettelijk minimum.".

Art. 48

In hoofdstuk 1/1 van titel 2, ingevoegd bij artikel 43, wordt een artikel XV.62/6 ingevoegd luidende:

"Art. XV.62/6. § 1. De bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 mogen besluiten dat de beslissing tot het opleggen van een administratieve geldboete niet of slechts gedeeltelijk zal worden ten uitvoer gelegd,

s'est pas vu infliger une amende administrative de niveau 2 à 6 ou n'a pas été condamné à une sanction pénale de niveau 2 à 6 durant les cinq années qui précèdent la nouvelle infraction.

Une sanction de niveau 1 à 6 infligée ou prononcée antérieurement pour des faits unis par une même intention délictueuse ne fait pas obstacle à l'octroi d'un sursis.

§ 2. Les agents compétents visés à l'article XV.60/4 accordent le sursis par la même décision que celle par laquelle ils infligent l'amende.

La décision accordant ou refusant le sursis doit être motivée.

§ 3. Le délai d'épreuve ne peut être inférieur à une année ni excéder trois années, à compter de la date de la notification de la décision infligeant l'amende administrative ou à dater du jugement ou de l'arrêt coulé en force de chose jugée.

§ 4. Le sursis peut être révoqué en cas de nouvelle infraction commise pendant le délai d'épreuve et ayant entraîné l'application d'une amende administrative d'un niveau égal, supérieur ou inférieur à celui de l'amende administrative antérieurement assortie du sursis.

§ 5. Le sursis est révoqué dans la même décision que celle par laquelle est infligée l'amende administrative pour la nouvelle infraction commise dans le délai d'épreuve.

La mention de la révocation du sursis dans la décision se fait tant lorsque la révocation a lieu de plein droit que dans le cas où elle est laissée à l'appréciation des agents compétents.

§ 6. L'amende administrative qui devient exécutoire par suite de la révocation du sursis est cumulée sans limite avec celle infligée du chef de la nouvelle infraction.".

Art. 49

Dans le livre XV, titre 3, chapitre 1er, du même code, il est inséré un article XV.69/1 rédigé comme suit:

"Art. XV.69/1. Le ministère public notifie aux agents compétents visés à l'article XV.60/4 sa décision d'intenter ou non les poursuites pénales ou de proposer une

voor zover aan de overtreder geen administratieve geldboete van niveau 2 tot en met 6 werd opgelegd of hij niet veroordeeld werd tot een strafsanctie van niveau 2 tot en met 6 tijdens de vijf jaren die de nieuwe inbreuk voorafgaan.

Een sanctie van niveau 1 tot en met 6 die vroeger uitgesproken was voor feiten die voortvloeien uit eenzelfde misdadig opzet, vormt geen beletsel voor het verlenen van een uitstel.

§ 2. De bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 verlenen het uitstel bij dezelfde beslissing als die met welke zij de geldboete opleggen.

De beslissing waarbij het uitstel wordt toegestaan of geweigerd, moet met redenen omkleed zijn.

§ 3. De proeftermijn mag niet minder zijn dan één jaar en niet meer dan drie jaar, te rekenen van de datum van de kennisgeving van de beslissing tot oplegging van de administratieve geldboete of van het vonnis of het arrest dat in kracht van gewijsde is gegaan.

§ 4. Het uitstel kan herroepen worden ingeval gedurende de proeftijd een nieuwe inbreuk begaan is die de toepassing meebrengt van een administratieve geldboete van een gelijk, hoger of lager niveau dan de administratieve geldboete die tevoren gepaard ging met uitstel.

§ 5. Het uitstel wordt herroepen bij dezelfde beslissing als die waarbij de administratieve geldboete wordt opgelegd voor de nieuwe inbreuk die begaan is tijdens de proefperiode.

De vermelding van de herroeping van het uitstel in de beslissing geschiedt zowel wanneer de herroeping van rechtswege gebeurt, als wanneer deze ter beoordeling van de bevoegde ambtenaren wordt gelaten.

§ 6. De administratieve geldboete die uitvoerbaar wordt als gevolg van de herroeping van het uitstel wordt onbeperkt gecumuleerd met die welke opgelegd is wegens de nieuwe inbreuk.".

Art. 49

In boek XV, titel 3, hoofdstuk 1, van hetzelfde wetboek wordt een artikel XV.69/1 ingevoegd, luidende:

"Art. XV.69/1. Het openbaar ministerie bezorgt aan de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 een kennisgeving van zijn beslissing om al dan niet

transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216*ter* du Code d'instruction criminelle.

Lorsque le ministère public renonce à intenter les poursuites pénales et à proposer une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216*ter* du Code d'instruction criminelle, ou lorsque le ministère public n'a pas pris de décision dans un délai de trois mois à compter du jour de la réception du procès-verbal de constatation de l'infraction, les agents compétents visés à l'article XV.60/4 décident s'il y a lieu d'entamer la procédure de sanction administrative.".

Art. 50

Dans le livre XV, titre 3, chapitre 1er du même code, il est inséré un article XV.69/2 rédigé comme suit:

"Art. XV.69/2. Si le ministère public renonce à intenter les poursuites pénales et à proposer une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216*ter* du Code d'instruction criminelle, et que des actes d'enquête complémentaires ont eu lieu, il envoie une copie des pièces de procédure de ces actes d'enquête complémentaires aux agents compétents visés à l'article XV.60/4.".

Art. 51

Dans l'article XV.85 du même Code, inséré par la loi du 21 décembre 2013, modifié par les lois du 29 juin 2016 et du 30 juillet 2018, dans le point 3°, les mots "visé à l'article XV.16/1" sont remplacés par "visé à l'article XV.3, 8°".

Art. 52

L'intitulé de la section 12 du livre XV, titre 3, chapitre 2 du même Code est complété par les mots "et non-respect des mesures".

Art. 53

Dans le livre XV, titre 3, chapitre 2, section 12 du même Code, inséré par la loi du 20 novembre 2013, il est inséré un article XV.126/2, rédigé comme suit:

strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216*ter* van het Wetboek van strafvordering voor te stellen.

Wanneer het openbaar ministerie afziet van het instellen van een strafvervolging en van het voorstellen van een minnelijke schikking of van een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216*ter* van het Wetboek van strafvordering, of wanneer het openbaar ministerie geen beslissing heeft genomen binnen een termijn van drie maanden te rekenen van de dag van ontvangst van het proces-verbaal waarin de inbreuk werd vastgelegd, beslissen de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 of de procedure voor de administratieve sanctie wordt opgestart.".

Art. 50

In boek XV, titel 3, hoofdstuk 1, van hetzelfde wetboek wordt een artikel XV.69/2 ingevoegd, luidende:

"Art. XV.69/2. Indien het openbaar ministerie afziet van het instellen van een strafvervolging en van het voorstellen van een minnelijke schikking of van een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216*ter* van het Wetboek van strafvordering voor te stellen, en indien er aanvullende onderzoeksdaden hebben plaatsgevonden, bezorgt het een afschrift van de procedurestukken van deze onderzoeksdaden aan de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4.".

Art. 51

In artikel XV.85 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet 21 december 2013, gewijzigd bij wetten van 29 juni 2016 en 30 juli 2018, wordt onder punt 3° de woorden "bedoeld in artikel XV.16/1" vervangen door "bedoeld in artikel XV.3, 8°,".

Art. 52

Het opschrift van afdeling 12 van boek XV, titel 3, hoofdstuk 2 van hetzelfde Wetboek wordt aangevuld met de woorden "en het niet in acht nemen van maatregelen".

Art. 53

In boek XV, titel 3, hoofdstuk 2, afdeling 12, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 20 november 2013, wordt een artikel XV.126/2 ingevoegd, luidende:

"Art. XV.126/ 2. Sans préjudice des articles XV.126 et XV.126/1, est puni d'une sanction de niveau 4:

1° quiconque ne donne pas suite aux demandes ou mesures imposées visées aux articles XV.3, 5°/1, 5°/2, 8° et 9°, et XV.5/1;

2° l'entreprise visée au XV.31/2 qui ne respecte pas les engagements pris ou les engagements supplémentaires.".

CHAPITRE 3

Modifications de la loi du 9 mars 1993 tendant à réglementer et à contrôler les activités des entreprises de courtage matrimonial

Art. 54

L'article 8*bis* de la loi du 9 mars 1993 tendant à réglementer et à contrôler les activités des entreprises de courtage matrimonial est remplacé comme suit:

"Art. 8*bis*. Lorsqu'ils constatent qu'un acte constitue une infraction à la présente loi ou à un de ses arrêtés d'exécution ou qu'il peut donner lieu à une action en cessation à l'initiative du ministre ayant l'Économie dans ses attributions, les agents visés à l'article 9 peuvent adresser au contrevenant un avertissement le mettant en demeure de mettre fin à cet acte, conformément à l'article XV.31 du Code de droit économique.".

Art. 55

L'intitulé du chapitre IV de la même loi est remplacé par "CHAPITRE IV. – Recherche et poursuite".

Art. 56

Dans le chapitre IV de la même loi, il est inséré un intitulé "Section 1re – Recherche" avant l'article 9.

Art. 57

Dans l'article 9 de la même loi, l'alinéa 3 est remplacé comme suit:

"Les infractions à la présente loi et à ses arrêtés d'exécution sont recherchées et constatées conformément

"Art. XV.126/2. Onverminderd de artikelen XV.126 en XV.126/1, wordt met een sanctie van niveau 4 gestraft:

1° zij die geen gevolg geeft aan de verzoeken of opgelegde maatregelen bedoeld in de artikelen XV.3, 5°/1, 5°/2, 8° en 9°, en XV.5/1;

2° de onderneming bedoeld in XV.31/2 die de gemaakte toezeggingen of aanvullende toezeggingen niet in acht neemt.".

HOOFDSTUK 3

Wijzigingen van de wet van 9 maart 1993 ertoe strekkende de exploitatie van huwelijksbureaus te regelen en te controleren

Art. 54

Artikel 8*bis* van de wet van 9 maart 1993 ertoe strekkende de exploitatie van huwelijksbureaus te regelen en te controleren wordt vervangen als volgt:

"Art. 8*bis*. Wanneer zij vaststellen dat een handeling een inbreuk vormt op deze wet of op één van haar uitvoeringbesluiten of dat zij aanleiding kan geven tot een vordering tot staking op initiatief van de minister bevoegd voor Economie, kunnen de in artikel 9 bedoelde ambtenaren aan de overtreder een waarschuwing richten waarbij die tot stopzetting van de handeling wordt aangemaand, overeenkomstig artikel XV.31 van het Wetboek van economisch recht.".

Art. 55

Het opschrift van hoofdstuk IV van dezelfde wet, wordt vervangen door "HOOFDSTUK IV. – Opsporing en vervolging".

Art. 56

In hoofdstuk IV van dezelfde wet wordt voor artikel 9 een opschrift "Afdeling 1 – Opsporing" ingevoegd.

Art. 57

In artikel 9 van dezelfde wet wordt het derde lid vervangen als volgt:

"De inbreuken op deze wet en haar uitvoeringsbesluiten worden opgespoord en vastgesteld overeenkomstig

aux dispositions du livre XV, titre 1er, chapitre 1er, du Code de droit économique.".

Art. 58

Dans le chapitre IV de la même loi, il est inséré un intitulé "Section 2 – Poursuite" après l'article 9.

Art. 59

Dans la section 2, insérée par l'article 58, il est inséré un article 9/1 rédigé comme suit:

"Art. 9/1. § 1er. Les infractions à la présente loi ou à ses arrêtés d'exécution peuvent faire l'objet de:

1° l'application de la procédure de transaction telle que visée à l'article 9*bis*;

2° une poursuite administrative en application de la procédure visée au titre 1/2 du livre XV du Code de droit économique;

3° une poursuite pénale.

§ 2. La poursuite se fait conformément au titre 1/1 du livre XV du Code de droit économique.".

Art. 60

Dans la même section 2, il est inséré un article 9/2 rédigé comme suit:

"Art. 9/2. Le ministère public notifie au service compétent visé à l'article XV.60/4 du Code de droit économique sa décision d'intenter ou non les poursuites pénales ou de proposer ou non une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216*ter* du Code d'instruction criminelle.

Lorsque le ministère public renonce à intenter les poursuites pénales et à proposer une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216*ter* du Code d'instruction criminelle, ou si le ministère public n'a pas pris de décision dans un délai de trois mois à compter du jour de la réception du procès-verbal consignant l'infraction, les agents compétents visés à l'article XV.60/4 du Code de droit économique décident s'il y a lieu d'entamer la procédure d'amende administrative.".

de bepalingen van boek XV, titel 1, hoofdstuk 1, van het Wetboek van economisch recht.".

Art. 58

In hoofdstuk IV van dezelfde wet wordt na artikel 9 een opschrift "Afdeling 2 – Vervolging" ingevoegd.

Art. 59

In afdeling 2, ingevoegd bij artikel 58, wordt een artikel 9/1 ingevoegd, luidende:

"Art. 9/1. § 1. De inbreuken op deze wet of haar uitvoeringsbesluiten, kunnen het voorwerp uitmaken van:

1° de toepassing van de transactieprocedure zoals bedoeld in artikel 9*bis*;

2° een administratieve vervolging met toepassing van de procedure bedoeld in titel 1/2 van boek XV van het Wetboek van economisch recht;

3° een strafrechtelijke vervolging.

§ 2. De vervolging gebeurt overeenkomstig titel 1/1 van boek XV van het Wetboek van economisch recht.".

Art. 60

In dezelfde afdeling 2, wordt een artikel 9/2 ingevoegd, luidende:

"Art. 9/2. Het openbaar ministerie bezorgt aan de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht een kennisgeving van zijn beslissing om al dan niet strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216*ter* van het Wetboek van strafvordering voor te stellen.

Wanneer het openbaar ministerie afziet van een strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216*ter* van het Wetboek van strafvordering voor te stellen, of wanneer het openbaar ministerie geen beslissing heeft genomen binnen een termijn van drie maanden te rekenen van de dag van ontvangst van het proces-verbaal waarin de inbreuk werd vastgelegd, beslissen de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht of de procedure voor de administratieve geldboete moet worden opgestart.".

Art. 61

Dans la même section 2, il est inséré un article 9/3 rédigé comme suit:

“Art. 9/3. Si le ministère public renonce à intenter les poursuites pénales et à proposer une transaction ou une médiation pénale visée à l’article 216*ter* du Code d’instruction criminelle, il envoie une copie des pièces de procédure de l’enquête complémentaire aux agents compétents visés à l’article XV.60/4 du Code de droit économique.”.

Art. 62

L’article 9*bis* de la même loi est remplacé comme suit:

“Art. 9*bis*. Lorsque des infractions à la présente loi ou à ses arrêtés d’exécution sont constatées, les agents commissionnés par le ministre qui a l’Économie dans ses attributions peuvent proposer une transaction aux contrevenants conformément à l’article XV.61 du Code de droit économique.

Le montant de la transaction ne peut être supérieur au montant maximum de l’amende fixé aux articles 10, 11 ou 12, majoré des décimes additionnels.

Les modalités de paiement et de perception de cette transaction sont arrêtées par le Roi.”.

Art. 63

L’intitulé du chapitre V de la même loi est remplacé comme suit: “Chapitre V. – Répression”.

Art. 64

Dans l’article 10 de la même loi, l’alinéa 1er est remplacé comme suit:

“Les infractions aux dispositions des articles 2 à 6, 7, § 1er, et 8 sont punies soit d’une peine d’emprisonnement de quinze jours à trois ans et/ou d’une amende de 26 à 100 000 euros, soit d’une amende administrative de 26 à 100 000 euros.”.

Art. 65

L’article 12 de la même loi est remplacé comme suit:

Art. 61

In dezelfde afdeling 2, wordt een artikel 9/3 ingevoegd, luidende:

“Art. 9/3. Indien het openbaar ministerie afziet van een strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216*ter* van het Wetboek van strafvordering voor te stellen, bezorgt het een afschrift van de procedurestukken van het aanvullend opsporingsonderzoek aan de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht.”.

Art. 62

Artikel 9*bis* van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

“Art. 9*bis*. Wanneer inbreuken op deze wet of haar uitvoeringsbesluiten worden vastgesteld, kunnen de door de minister bevoegd voor Economie aangestelde ambtenaren aan de overtreders een transactie voorstellen, overeenkomstig artikel XV.61 van het Wetboek van economisch recht.

Het bedrag van de transactie mag niet hoger zijn dan het maximumbedrag van de geldboete bepaald in artikelen 10, 11 en 12, verhoogd met de opdeciemen.

De betalings- en inningswijzen van deze transactie worden door de Koning vastgesteld.”.

Art. 63

Het opschrift van hoofdstuk V van dezelfde wet wordt vervangen als volgt: “Hoofdstuk V. – Bestraffing”.

Art. 64

In artikel 10 van dezelfde wet wordt het eerste lid vervangen als volgt:

“De inbreuken op de bepalingen vervat in de artikelen 2 tot 6, 7, § 1, en 8 worden bestraft hetzij met een gevangenisstraf van vijftien dagen tot drie jaar en/of een geldboete van 26 tot 100 000 euro, hetzij met een administratieve geldboete van 26 tot 100 000 euro.”.

Art. 65

Het artikel 12 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

"Art. 12. Est puni soit d'un emprisonnement de quinze jours à trois ans et/ou d'une amende de 26 à 100 000 euros, soit d'une amende administrative de 26 à 100 000 euros, quiconque fait ou fait faire de la publicité pour des offres de rencontres ou fait une telle offre, dans des formes qui portent atteinte à la dignité humaine, notamment en présentant une image dégradante de la personne.".

Art. 66

L'article 16 de la même loi est abrogé.

Art. 67

Dans le chapitre V de la même loi, il est inséré un article 16/1 rédigé comme suit:

"Art. 16/1. Les dispositions du titre 2, chapitre 1/1 du livre XV du Code de droit économique sont applicables aux amendes administratives visées par la présente loi.

Les décimes additionnels visés à l'article 1er, alinéa 1er, de la loi du 5 mars 1952 relative aux décimes additionnels sur les amendes pénales sont également applicables aux amendes administratives visées dans la présente loi.".

Art. 68

Dans le chapitre V de la même loi, il est inséré un article 16/2 rédigé comme suit:

"Art. 16/2. Les articles XV.69, XV.71, XV.73 et XV.74 du Code de droit économique sont applicables aux infractions pénales à la présente loi.".

CHAPITRE 4

Modifications de la loi du 20 décembre 2002 relative au recouvrement amiable des dettes du consommateur

Art. 69

Dans l'article 11 de la loi du 20 décembre 2002 relative au recouvrement amiable des dettes du consommateur, les modifications suivantes sont apportées:

1° le paragraphe 2 est remplacé comme suit:

"Art. 12. Met hetzij een gevangenisstraf van vijftien dagen tot drie jaar en/of een geldboete van 26 tot 100 000 euro, hetzij een administratieve geldboete van 26 tot 100 000 euro, wordt gestraft, hij die reclame maakt of doet maken voor voorstellen tot het organiseren van ontmoetingen, of een dergelijk voorstel doet onder een vorm die afbreuk doet aan de menselijke waardigheid, inzonderheid door een onterend beeld te geven van de persoon.".

Art. 66

Artikel 16 van dezelfde wet wordt opgeheven.

Art. 67

In hoofdstuk V van dezelfde wet wordt een artikel 16/1 ingevoegd, luidende:

"Art. 16/1. De bepalingen van titel 2, hoofdstuk 1/1 van boek XV van het Wetboek van economisch recht zijn toepasselijk op de administratieve geldboetes bedoeld in deze wet.

De opdeciemen bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de wet van 5 maart 1952 betreffende de opdeciemen op strafrechtelijke geldboeten zijn eveneens van toepassing op de administratieve geldboetes bedoeld bij deze wet.".

Art. 68

In hoofdstuk V van dezelfde wet wordt een artikel 16/2 ingevoegd, luidende:

"Art. 16/2. De artikelen XV.69, XV.71, XV.73 en XV.74 van het Wetboek van economisch recht zijn toepasselijk op de strafrechtelijke inbreuken op deze wet.".

HOOFDSTUK 4

Wijzigingen van de wet van 20 december 2002 betreffende de minnelijke invordering van schulden van de consument

Art. 69

In artikel 11 van de wet van 20 december 2002 betreffende de minnelijke invordering van schulden van de consument worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 2 wordt vervangen als volgt:

"§ 2. La recherche et la constatation des infractions visées par la présente loi se font conformément aux dispositions y relatives prévues dans le livre XV, titre 1er, chapitre 1er du Code de droit économique.".

2° les paragraphes 4 et 5 sont abrogés.

Art. 70

L'article 12 de la même loi est remplacé comme suit:

"Art. 12. Lorsqu'ils constatent qu'un acte constitue une infraction à la présente loi ou à un de ses arrêtés d'exécution ou qu'il peut donner lieu à une action en cessation, les agents visés à l'article 11, § 1er peuvent adresser au contrevenant un avertissement le mettant en demeure de mettre fin à cet acte, conformément à l'article XV.31 du Code de droit économique.".

Art. 71

Dans la même loi, il est inséré un article 12/1 rédigé comme suit:

"Art. 12/1. § 1er. Les infractions à la présente loi ou à ses arrêtés d'exécution peuvent faire l'objet de:

1° l'application de la procédure de transaction telle que visée à l'article 13;

2° une poursuite administrative en application de la procédure visée au titre 1/2 du livre XV du Code de droit économique;

3° une poursuite pénale.

§ 2. La poursuite se fait conformément au titre 1/1 du livre XV du Code de droit économique.".

Art. 72

Dans le chapitre VI de la même loi, il est inséré un article 12/2 rédigé comme suit:

"Art. 12/2. Le ministère public notifie au service compétent visé à l'article XV.60/4 du Code de droit économique sa décision d'intenter ou non les poursuites pénales ou de proposer ou non une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216*ter* du Code d'instruction criminelle.

"§ 2. De opsporing en de vaststelling van de inbreuken bedoeld in deze wet, gebeuren overeenkomstig de desbetreffende bepalingen, bedoeld in boek XV, titel 1, hoofdstuk 1, van het Wetboek van economisch recht.".

2° de paragrafen 4 en 5 worden opgeheven.

Art. 70

Artikel 12 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

"Art. 12. Wanneer zij vaststellen dat een handeling een inbreuk vormt op deze wet of op één van haar uitvoeringbesluiten of dat zij aanleiding kan geven tot een vordering tot staking, kunnen de in artikel 11, § 1, bedoelde ambtenaren aan de overtreder een waarschuwing richten waarbij die tot stopzetting van de handeling wordt aangemaand, overeenkomstig artikel XV.31 van het Wetboek van economisch recht.".

Art. 71

In dezelfde wet wordt een artikel 12/1 ingevoegd, luidende:

"Art. 12/1. § 1. De inbreuken op deze wet of haar uitvoeringsbesluiten, kunnen het voorwerp uitmaken van:

1° de toepassing van de transactieprocedure zoals bedoeld in artikel 13;

2° een administratieve vervolging met toepassing van de procedure bedoeld in titel 1/2 van boek XV van het Wetboek van economisch recht;

3° een strafrechtelijke vervolging.

§ 2. De vervolging gebeurt overeenkomstig titel 1/1 van boek XV van het Wetboek van economisch recht.".

Art. 72

In hoofdstuk VI van dezelfde wet wordt een artikel 12/2 ingevoegd, luidende:

"Art. 12/2. Het openbaar ministerie bezorgt aan de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht een kennisgeving van zijn beslissing om al dan niet strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216*ter* van het Wetboek van strafvordering voor te stellen.

Lorsque le ministère public renonce à intenter les poursuites pénales et à proposer une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216*ter* du Code d'instruction criminelle, ou si le ministère public n'a pas pris de décision dans un délai de trois mois à compter du jour de la réception du procès-verbal consignant l'infraction, les agents compétents visés à l'article XV.60/4 du Code de droit économique décident s'il y a lieu d'entamer la procédure d'amende administrative.".

Art. 73

Dans le chapitre VI de la même loi, il est inséré un article 12/3 rédigé comme suit:

"Art. 12/3. Si le ministère public renonce à intenter les poursuites pénales et à proposer une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216*ter* du Code d'instruction criminelle, il envoie une copie des pièces de procédure de l'enquête complémentaire aux agents compétents visés à l'article XV.60/4 du Code de droit économique.".

Art. 74

L'article 13 de la même loi est remplacé comme suit:

"Art. 13. Lorsque des infractions à la présente loi ou à ses arrêtés d'exécution sont constatées, les agents commissionnés par le ministre qui a l'Économie dans ses attributions peuvent proposer une transaction aux contrevenants conformément à l'article XV.61 du Code de droit économique.

Le montant de la transaction ne peut être supérieur au montant maximum de l'amende fixé à l'article 15, majoré des décimes additionnels.

Les modalités de paiement et de perception de cette transaction sont arrêtées par le Roi.".

Art. 75

L'intitulé de la section 1re du chapitre VII de la même loi est remplacé comme suit: "Section 1re. – Sanctions civiles, dispositions pénales et amendes administratives.".

Wanneer het openbaar ministerie afziet van een strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216*ter* van het Wetboek van strafvordering voor te stellen, of wanneer het openbaar ministerie geen beslissing heeft genomen binnen een termijn van drie maanden te rekenen van de dag van ontvangst van het procesverbaal waarin de inbreuk werd vastgelegd, beslissen de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht of de procedure voor de administratieve geldboete moet worden opgestart.".

Art. 73

In hoofdstuk VI van dezelfde wet wordt een artikel 12/3 ingevoegd, luidende:

"Art. 12/3. Indien het openbaar ministerie afziet van een strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216*ter* van het Wetboek van strafvordering voor te stellen, bezorgt het een afschrift van de procedurestukken van het aanvullend opsporingsonderzoek aan de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht.".

Art. 74

Artikel 13 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

"Art. 13. Wanneer inbreuken op deze wet of haar uitvoeringsbesluiten worden vastgesteld, kunnen de door de minister bevoegd voor Economie aangestelde ambtenaren aan de overtreders een transactie voorstellen, overeenkomstig artikel XV.61 van het Wetboek van economisch recht.

Het bedrag van de transactie mag niet hoger zijn dan het maximumbedrag van de geldboete bepaald in artikel 15, verhoogd met de opdeciemen.

De betalings- en inningswijzen van deze transactie worden door de Koning vastgesteld.".

Art. 75

Het opschrift van afdeling 1 van hoofdstuk VII van dezelfde wet wordt vervangen als volgt: "Afdeling 1. Burgerrechtelijke sancties, strafbepalingen en administratieve geldboetes.".

Art. 76

Dans l'article 15 de la même loi, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le paragraphe 1er, alinéa 1er, les mots "ou d'une amende administrative de 26 à 50 000 euros" sont insérés après les mots "d'une amende de 26 à 50 000 euros";

2° le paragraphe 3 est abrogé.".

Art. 77

Dans le chapitre VII, section 1re de la même loi, il est inséré un article 15/1 rédigé comme suit:

"Art. 15/1. Les dispositions du titre 2, chapitre 1/1 du livre XV du Code de droit économique sont applicables aux amendes administratives visées par la présente loi.

Les décimes additionnels visés à l'article 1er, alinéa 1er, de la loi du 5 mars 1952 relative aux décimes additionnels sur les amendes pénales sont également applicables aux amendes administratives visées dans la présente loi.".

Art. 78

Dans le chapitre VII, section 1re de la même loi, il est inséré un article 15/2 rédigé comme suit:

"Art. 15/2. Les articles XV.69, XV.71, XV.73 et XV.74 du Code de droit économique sont applicables aux infractions pénales à la présente loi.".

CHAPITRE 5

Modifications de la loi du 11 juin 2004 relative à l'information à fournir lors de la vente de véhicules d'occasion

Art. 79

Dans la loi du 11 juin 2004 relative à l'information à fournir lors de la vente de véhicules d'occasion, il est inséré un article 7/1 rédigé comme suit:

"Art. 7/1. § 1er. Les infractions à la présente loi ou à ses arrêtés d'exécution peuvent faire l'objet de:

Art. 76

In artikel 15 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, worden de woorden "of met een administratieve geldboete van 26 tot 50 000 euro" ingevoegd tussen de woorden "Met geldboete van 26 tot 50 000 euro" en de woorden "worden gestraft";

2° paragraaf 3 wordt opgeheven.".

Art. 77

In hoofdstuk VII, afdeling 1, van dezelfde wet wordt een artikel 15/1 ingevoegd, luidende:

"Art. 15/1. De bepalingen van titel 2, hoofdstuk 1/1 van boek XV van het Wetboek van economisch recht zijn toepasselijk op de administratieve geldboetes bedoeld in deze wet.

De opdeciemen bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de wet van 5 maart 1952 betreffende de opdeciemen op strafrechtelijke geldboeten zijn eveneens van toepassing op de administratieve geldboetes bedoeld bij deze wet.".

Art. 78

In hoofdstuk VII, afdeling 1 van dezelfde wet wordt een artikel 15/2 ingevoegd, luidende:

"Art. 15/2. De artikelen XV.69, XV.71, XV.73 en XV.74 van het Wetboek van economisch recht zijn toepasselijk op de strafrechtelijke inbreuken op deze wet.".

HOOFDSTUK 5

Wijzigingen van de wet van 11 juni 2004 betreffende de informatieverstrekking bij de verkoop van tweedehandsvoertuigen

Art. 79

In de wet van 11 juni 2004 betreffende de informatieverstrekking bij de verkoop van tweedehandsvoertuigen wordt een artikel 7/1 ingevoegd, luidende:

"Art. 7/1. § 1. De inbreuken op deze wet of haar uitvoeringsbesluiten kunnen het voorwerp uitmaken van:

1° l'application de la procédure de transaction telle que visée à l'article 11;

2° une poursuite administrative en application de la procédure visée au titre 1/2 du livre XV du Code de droit économique;

3° une poursuite pénale.

§ 2. La poursuite se fait conformément au titre 1/1 du livre XV du Code de droit économique.".

Art. 80

Dans la même loi, il est inséré un article 7/2 rédigé comme suit:

"Art. 7/2. Le ministère public notifie aux agents compétents visés à l'article XV.60/4 du Code de droit économique sa décision d'intenter ou non les poursuites pénales ou de proposer ou non une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216*ter* du Code d'instruction criminelle.

Lorsque le ministère public renonce à intenter les poursuites pénales et à proposer une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216*ter* du Code d'instruction criminelle, ou si le ministère public n'a pas pris de décision dans un délai de trois mois à compter du jour de la réception du procès-verbal consignant l'infraction, les agents compétents visés à l'article XV.60/4 du Code de droit économique décident s'il y a lieu d'entamer la procédure d'amende administrative.".

Art. 81

Dans la même loi, il est inséré un article 7/3 rédigé comme suit:

"Art. 7/3. Si le ministère public renonce à intenter les poursuites pénales et à proposer une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216*ter* du Code d'instruction criminelle, il envoie une copie des pièces de procédure de l'enquête complémentaire aux agents compétents visés à l'article XV.60/4 du Code de droit économique.".

1° de toepassing van de transactieprocedure zoals bedoeld in artikel 11;

2° een administratieve vervolging met toepassing van de procedure bedoeld in titel 1/2 van boek XV van het Wetboek van economisch recht;

3° een strafrechtelijke vervolging.

§ 2. De vervolging gebeurt overeenkomstig titel 1/1 van boek XV van het Wetboek van economisch recht.".

Art. 80

In dezelfde wet wordt een artikel 7/2 ingevoegd, luidende:

"Art. 7/2. Het openbaar ministerie bezorgt aan de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht een kennisgeving van zijn beslissing om al dan niet strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216*ter* van het Wetboek van strafvordering voor te stellen.

Wanneer het openbaar ministerie afziet van een strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216*ter* van het Wetboek van strafvordering voor te stellen, of wanneer het openbaar ministerie geen beslissing heeft genomen binnen een termijn van drie maanden te rekenen van de dag van ontvangst van het proces-verbaal waarin de inbreuk werd vastgelegd, beslissen de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht of de procedure voor de administratieve geldboete moet worden opgestart.".

Art. 81

In dezelfde wet wordt een artikel 7/3 ingevoegd, luidende:

"Art. 7/3. Indien het openbaar ministerie afziet van een strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216*ter* van het Wetboek van strafvordering voor te stellen, bezorgt het een afschrift van de procedurestukken van het aanvullend opsporingsonderzoek aan de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht.".

Art. 82

Dans l'article 8 de la même loi, les modifications suivantes sont apportées:

1° l'alinéa 1er est complété par la phrase suivante:

"Les infractions visées ci-avant peuvent également faire l'objet d'une amende administrative de 10 à 3 000 euros.";

2° l'alinéa 2 est abrogé.".

Art. 83

Dans la même loi, il est inséré un article 8/1 rédigé comme suit:

"Art. 8/1. Les dispositions du titre 2, chapitre 1/1 du livre XV du Code de droit économique sont applicables aux amendes administratives visées par la présente loi.

Les décimes additionnels visés à l'article 1er, alinéa 1er, de la loi du 5 mars 1952 relative aux décimes additionnels sur les amendes pénales sont également applicables aux amendes administratives visées dans la présente loi.".

Art. 84

Dans la même loi, il est inséré un article 8/2 rédigé comme suit:

"Art. 8/2. Les articles XV.69, XV.71, XV.73 et XV.74 du Code de droit économique sont applicables aux infractions pénales à la présente loi.".

Art. 85

Dans l'article 9 de la même loi, les modifications suivantes sont apportées:

1° le paragraphe 2 est remplacé comme suit:

"§ 2. La recherche et la constatation des infractions visées par la présente loi se font conformément aux dispositions y relatives prévues dans le livre XV, titre 1er, chapitre 1er du Code de droit économique.";

2° les paragraphes 4 et 5 sont abrogés.

Art. 82

In artikel 8 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt aangevuld met de volgende zin:

"De hiervoor bedoelde inbreuken kunnen eveneens het voorwerp uitmaken van een administratieve geldboete van 10 tot 3 000 euro.";

2° het tweede lid wordt opgeheven.".

Art. 83

In dezelfde wet wordt een artikel 8/1 ingevoegd, luidende:

"Art. 8/1. De bepalingen van titel 2, hoofdstuk 1/1 van boek XV van het Wetboek van economisch recht zijn toepasselijk op de administratieve geldboetes bedoeld in deze wet.

De opdeciemen bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de wet van 5 maart 1952 betreffende de opdeciemen op strafrechtelijke geldboeten zijn eveneens van toepassing op de administratieve geldboetes bedoeld bij deze wet.".

Art. 84

In dezelfde wet wordt een artikel 8/2 ingevoegd, luidende:

"Art. 8/2. De artikelen XV.69, XV.71, XV.73 en XV.74 van het Wetboek van economisch recht zijn toepasselijk op de strafrechtelijke inbreuken op deze wet.".

Art. 85

In artikel 9 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 2 wordt vervangen als volgt:

"§ 2. De opsporing en de vaststelling van de inbreuken bedoeld in deze wet, gebeuren overeenkomstig de desbetreffende bepalingen, bedoeld in boek XV, titel 1, hoofdstuk 1, van het Wetboek van economisch recht.";

2° de paragrafen 4 en 5 worden opgeheven.

Art. 86

L'article 10 de la même loi, est remplacé comme suit:

"Art. 10. Lorsqu'il est constaté qu'un acte constitue une infraction à la présente loi ou à un de ses arrêtés d'exécution, les agents visés à l'article 9, § 1er, peuvent adresser au contrevenant un avertissement le mettant en demeure de mettre fin à cet acte, conformément à l'article XV.31 du Code de droit économique.".

Art. 87

L'article 11 de la même loi est remplacé comme suit:

"Art. 11. Lorsque des infractions à la présente loi ou à ses arrêtés d'exécution sont constatées, les agents commissionnés par le ministre qui a l'Économie dans ses attributions peuvent proposer une transaction aux contrevenants conformément à l'article XV.61 du Code de droit économique.

Le montant de la transaction ne peut être supérieur au montant maximum de l'amende fixé à l'article 8, majoré des décimes additionnels.

Les modalités de paiement et de perception de cette transaction sont arrêtées par le Roi.".

CHAPITRE 6

Modifications de la loi du 28 août 2011 relative à la protection des consommateurs en matière de contrats d'utilisation de biens à temps partagé, de produits de vacances à long terme, de revente et d'échange

Art. 88

L'article 22 de la loi du 28 août 2011 relative à la protection des consommateurs en matière de contrats d'utilisation de biens à temps partagé, de produits de vacances à long terme, de revente et d'échange, est remplacé comme suit:

"Art. 22. Lorsqu'ils constatent qu'un acte constitue une infraction à la présente loi ou à un de ses arrêtés d'exécution ou qu'il peut donner lieu à une action en cessation à l'initiative du ministre ayant l'Économie dans ses attributions, les agents visés à l'article 27, § 1er, peuvent adresser au contrevenant un avertissement le mettant

Art. 86

Artikel 10 van dezelfde wet, wordt vervangen als volgt:

"Art. 10. Wanneer is vastgesteld dat een handeling een inbreuk op deze wet of één van haar uitvoeringsbesluiten vormt, kunnen de ambtenaren bedoeld in artikel 9, § 1, een waarschuwing richten tot de overtreder waarbij die tot stopzetting van de handeling wordt aangemaand, overeenkomstig artikel XV.31 van het Wetboek van economisch recht.".

Art. 87

Artikel 11 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

"Art. 11. Wanneer inbreuken op deze wet of haar uitvoeringsbesluiten worden vastgesteld, kunnen de door de minister bevoegd voor Economie aangestelde ambtenaren aan de overtreders een transactie voorstellen, overeenkomstig artikel XV.61 van het Wetboek van economisch recht.

Het bedrag van de transactie mag niet hoger zijn dan het maximumbedrag van de geldboete bepaald in artikel 8, verhoogd met de opdeciemen.

De betalings- en inningswijzen van deze transactie worden door de Koning vastgesteld.".

HOOFDSTUK 6

Wijzigingen van de wet van 28 augustus 2011 betreffende de bescherming van de consumenten inzake overeenkomsten betreffende het gebruik van goederen in deeltijd, vakantieproducten van lange duur, doorverkoop en uitwisseling

Art. 88

Artikel 22 van de wet van 28 augustus 2011 betreffende de bescherming van de consumenten inzake overeenkomsten betreffende het gebruik van goederen in deeltijd, vakantieproducten van lange duur, doorverkoop en uitwisseling, wordt vervangen als volgt:

"Art. 22. Wanneer zij vaststellen dat een handeling een inbreuk vormt op deze wet of op één van haar uitvoeringbesluiten of dat zij aanleiding kan geven tot een vordering tot staking op initiatief van de minister bevoegd voor Economie, kunnen de in artikel 27, § 1, bedoelde ambtenaren aan de overtreder een waarschuwing richten

en demeure de mettre fin à cet acte, conformément à l'article XV.31 du Code de droit économique.".

Art. 89

L'intitulé de la section 4 du chapitre 8 de la même loi est remplacé comme suit: "Section 4. Poursuite et répression".

Art. 90

Dans la section 4 du chapitre 8 de la même loi, il est inséré avant l'article 23 une sous-section 1re intitulée: "Sous-section 1re. – Poursuite".

Art. 91

Dans la sous-section 1re du chapitre 8, section 4, de la même loi, insérée par l'article 90, il est inséré un article 22/1 rédigé comme suit:

"Art. 22/1. § 1er. Les infractions à la présente loi ou à ses arrêtés d'exécution peuvent faire l'objet de:

1° l'application de la procédure de transaction telle que visée à l'article 28;

2° une poursuite administrative en application de la procédure visée au titre 1/2 du livre XV du Code de droit économique;

3° une poursuite pénale.

§ 2. La poursuite se fait conformément au titre 1/1 du livre XV du Code de droit économique.".

Art. 92

Dans la sous-section 1re du chapitre 8, section 4, de la même loi, inséré par l'article 90, il est inséré un article 22/2 rédigé comme suit:

"Art. 22/2. Le ministère public notifie aux agents compétents visés à l'article XV.60/4 du Code de droit économique sa décision d'intenter ou non les poursuites pénales ou de proposer ou non une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216*ter* du Code d'instruction criminelle.

waarbij die tot stopzetting van de handeling wordt aangemaand, overeenkomstig artikel XV.31 van het Wetboek van economisch recht.".

Art. 89

Het opschrift van afdeling 4 van hoofdstuk 8 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt: "Afdeling 4. Vervolging en bestraffing".

Art. 90

In Afdeling 4 van hoofdstuk 8 van dezelfde wet wordt voor artikel 23 het opschrift "Onderafdeling 1. Vervolging" ingevoegd.

Art. 91

In onderafdeling 1 van hoofdstuk 8, afdeling 4, van dezelfde wet, ingevoegd bij artikel 90, wordt een artikel 22/1 ingevoegd, luidende:

"Art. 22/1. § 1. De inbreuken op deze wet of haar uitvoeringsbesluiten kunnen het voorwerp uitmaken van:

1° de toepassing van de transactieprocedure zoals bedoeld in artikel 28;

2° een administratieve vervolging met toepassing van de procedure bedoeld in titel 1/2 van boek XV van het Wetboek van economisch recht;

3° een strafrechtelijke vervolging.

§ 2. De vervolging gebeurt overeenkomstig titel 1/1 van boek XV van het Wetboek van economisch recht.".

Art. 92

In onderafdeling 1 van hoofdstuk 8, afdeling 4, van dezelfde wet, ingevoegd bij artikel 90, wordt een artikel 22/2 ingevoegd, luidende:

"Art. 22/2. Het openbaar ministerie bezorgt aan de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht een kennisgeving van zijn beslissing om al dan niet strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216*ter* van het Wetboek van strafvordering voor te stellen.

Lorsque le ministère public renonce à intenter les poursuites pénales et à proposer une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216*ter* du Code d'instruction criminelle, ou si le ministère public n'a pas pris de décision dans un délai de trois mois à compter du jour de la réception du procès-verbal consignant l'infraction, les agents compétents visés à l'article XV.60/4 du Code de droit économique décident s'il y a lieu d'entamer la procédure d'amende administrative.".

Art. 93

Dans la sous-section 1re du chapitre 8, section 4, de la même loi, insérée par l'article 90, il est inséré un article 22/3 rédigé comme suit:

"Art. 22/3. Si le ministère public renonce à intenter les poursuites pénales et à proposer une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216*ter* du Code d'instruction criminelle, il envoie une copie des pièces de procédure de l'enquête complémentaire aux agents compétents visés à l'article XV.60/4 du Code de droit économique.".

Art. 94

Dans la section 4 du chapitre 8 de la même loi, après l'article 22/3, inséré par l'article 93, il est inséré une sous-section 2 intitulée: "Sous-section 2. Répression", qui inclut les articles 23 à 26.

Art. 95

L'article 23 de la même loi est remplacé comme suit:

"Art. 23. Ceux qui commettent une infraction aux dispositions de la présente loi ou de ses arrêtés d'exécution sont punis soit d'une amende pénale de 250 à 20 000 euros, soit d'une amende administrative de 250 à 20 000 euros.".

Art. 96

Dans l'article 24 de la même loi, les mots "d'une amende de 1 000 à 20 000 euros" sont remplacés par les mots "soit d'une amende pénale de 1 000 à 20 000 euros, soit d'une amende administrative de 1 000 à 20 000 euros".

Wanneer het openbaar ministerie afziet van een strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216*ter* van het Wetboek van strafvordering voor te stellen, of wanneer het openbaar ministerie geen beslissing heeft genomen binnen een termijn van drie maanden te rekenen van de dag van ontvangst van het procesverbaal waarin de inbreuk werd vastgelegd, beslissen de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht of de procedure voor de administratieve geldboete moet worden opgestart.".

Art. 93

In onderafdeling 1 van hoofdstuk 8, afdeling 4, van dezelfde wet, ingevoegd bij artikel 90, wordt een artikel 22/3 ingevoegd, luidende:

"Art. 22/3. Indien het openbaar ministerie afziet van een strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216*ter* van het Wetboek van strafvordering voor te stellen, bezorgt het een afschrift van de procedurestukken van het aanvullend opsporingsonderzoek aan de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht.".

Art. 94

In afdeling 4 van hoofdstuk 8 van dezelfde wet wordt na artikel 22/3, ingevoegd bij artikel 93, het opschrift "Onderafdeling 2. Bestraffing" ingevoegd dat de artikelen 23 tot 26 omvat.

Art. 95

Artikel 23 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

"Art. 23. Zij die de bepalingen van deze wet of haar uitvoeringsbesluiten overtreden, worden bestraft hetzij met een strafrechtelijke geldboete van 250 tot 20 000 euro, hetzij met een administratieve geldboete van 250 tot 20 000 euro.".

Art. 96

In artikel 24 van dezelfde wet worden de woorden "Met een geldboete van 1 000 tot 20 000 euro" vervangen door de woorden "Hetzij met een strafrechtelijke geldboete van 1 000 tot 20 000 euro, hetzij met een administratieve geldboete van 1 000 tot 20 000 euro".

Art. 97

Dans la même loi, il est inséré un article 25/1 rédigé comme suit:

“Art. 25/1. Les dispositions du titre 2, chapitre 1/1 du livre XV du Code de droit économique sont applicables aux amendes administratives visées par la présente loi.

Les décimes additionnels visés à l’article 1er, alinéa 1er, de la loi du 5 mars 1952 relative aux décimes additionnels sur les amendes pénales sont également applicables aux amendes administratives visées dans la présente loi.”.

Art. 98

L’article 26 de la même loi est remplacé comme suit:

“Art. 26. Les articles XV.69, XV.71, XV.73 et XV.74 du Code de droit économique sont applicables aux infractions pénales à la présente loi.”.

Art. 99

Dans l’article 27 de la même loi, les modifications suivantes sont apportées:

1° Le paragraphe 2 est remplacé comme suit:

“§ 2. Les infractions à la présente loi et à ses arrêtés d’exécution sont recherchées et constatées conformément aux dispositions du livre XV, titre 1er, chapitre 1er, du Code de droit économique.”.

2° Les paragraphes 4 et 5 sont abrogés.

Art. 100

L’article 28 de la même loi est remplacé comme suit:

“Art. 28. Lorsque des infractions à la présente loi ou à ses arrêtés d’exécution sont constatées, les agents commissionnés par le ministre qui a l’Économie dans ses attributions peuvent proposer une transaction aux contrevenants conformément à l’article XV.61 du Code de droit économique.

Le montant de la transaction ne peut être supérieur au montant maximum de l’amende fixé à l’article 24, majoré des décimes additionnels.

Art. 97

In dezelfde wet wordt een artikel 25/1 ingevoegd, luidende:

“Art. 25/1. De bepalingen van titel 2, hoofdstuk 1/1 van boek XV van het Wetboek van economisch recht zijn toepasselijk op de administratieve geldboetes bedoeld in deze wet.

De opdeciemen bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de wet van 5 maart 1952 betreffende de opdeciemen op strafrechtelijke geldboeten zijn eveneens van toepassing op de administratieve geldboetes bedoeld bij deze wet.”.

Art. 98

Artikel 26 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

“Art. 26. De artikelen XV.69, XV.71, XV.73 en XV.74 van het Wetboek van economisch recht zijn toepasselijk op de strafrechtelijke inbreuken op deze wet.”.

Art. 99

In artikel 27 van dezelfde wet worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° Paragraaf 2 wordt vervangen als volgt:

“§ 2. De inbreuken op deze wet en haar uitvoeringsbesluiten worden opgespoord en vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van boek XV, titel 1, hoofdstuk 1, van het Wetboek van economisch recht.”.

2° De paragrafen 4 en 5 worden opgeheven.

Art. 100

Artikel 28 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

“Art. 28. Wanneer inbreuken op deze wet of haar uitvoeringsbesluiten worden vastgesteld, kunnen de door de minister bevoegd voor Economie aangestelde ambtenaren aan de overtreders een transactie voorstellen, overeenkomstig artikel XV.61 van het Wetboek van economisch recht.

Het bedrag van de transactie mag niet hoger zijn dan het maximumbedrag van de geldboete bepaald in artikel 24, verhoogd met de opdeciemen.

Les modalités de paiement et de perception de cette transaction sont arrêtées par le Roi.”.

De betalings- en inningswijzen van deze transactie worden door de Koning vastgesteld.”.

CHAPITRE 7

Modifications de la loi du 30 juillet 2013 relative à la revente de titres d’accès à des événements

Art. 101

Dans la loi du 30 juillet 2013 relative à la revente de titres d’accès à des événements, il est inséré un article 8/1 rédigé comme suit:

“Art. 8/1. § 1er. Les infractions à la présente loi ou à ses arrêtés d’exécution peuvent faire l’objet de:

1° l’application de la procédure de transaction telle que visée à l’article 13;

2° une poursuite administrative en application de la procédure visée au titre 1/2 du livre XV du Code de droit économique;

3° une poursuite pénale.

§ 2. La poursuite se fait conformément au titre 1/1 du livre XV du Code de droit économique.”.

Art. 102

Dans la même loi, il est inséré un article 8/2 rédigé comme suit:

“Art. 8/2. Le ministère public notifie aux agents compétents visés à l’article XV.60/4 du Code de droit économique sa décision d’intenter ou non les poursuites pénales ou de proposer ou non une transaction ou une médiation pénale visée à l’article 216*ter* du Code d’instruction criminelle.

Lorsque le ministère public renonce à intenter les poursuites pénales et à proposer une transaction ou une médiation pénale visée à l’article 216*ter* du Code d’instruction criminelle, ou si le ministère public n’a pas pris de décision dans un délai de trois mois à compter du jour de la réception du procès-verbal consignant l’infraction, les agents compétents visés à l’article XV.60/4 du Code de droit économique décident s’il y a lieu d’entamer la procédure d’amende administrative.”.

HOOFDSTUK 7

Wijzigingen van de wet van 30 juli 2013 betreffende de verkoop van toegangsbewijzen tot evenementen

Art. 101

In de wet van 30 juli 2013 betreffende de verkoop van toegangsbewijzen tot evenementen wordt een artikel 8/1 ingevoegd, luidende:

“Art. 8/1. § 1. De inbreuken op deze wet of haar uitvoeringsbesluiten, kunnen het voorwerp uitmaken van:

1° de toepassing van de transactieprocedure zoals bedoeld in artikel 13;

2° een administratieve vervolging met toepassing van de procedure bedoeld in titel 1/2 van boek XV van het Wetboek van economisch recht;

3° een strafrechtelijke vervolging.

§ 2. De vervolging gebeurt overeenkomstig titel 1/1 van boek XV van het Wetboek van economisch recht.”.

Art. 102

In dezelfde wet wordt een artikel 8/2 ingevoegd, luidende:

“Art. 8/2. Het openbaar ministerie bezorgt aan de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht een kennisgeving van zijn beslissing om al dan niet strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216*ter* van het Wetboek van strafvordering voor te stellen.

Wanneer het openbaar ministerie afziet van een strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216*ter* van het Wetboek van strafvordering voor te stellen, of wanneer het openbaar ministerie geen beslissing heeft genomen binnen een termijn van drie maanden te rekenen van de dag van ontvangst van het proces-verbaal waarin de inbreuk werd vastgelegd, beslissen de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht of de procedure voor de administratieve geldboete moet worden opgestart.”.

Art. 103

Dans la même loi, il est inséré un article 8/3 rédigé comme suit:

"Art. 8/3. Si le ministère public renonce à intenter les poursuites pénales et à proposer une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216*ter* du Code d'instruction criminelle, il envoie une copie des pièces de procédure de l'enquête complémentaire aux agents compétents visés à l'article XV.60/4 du Code de droit économique.".

Art. 104

L'article 9 de la même loi est modifié comme suit:

"Art. 9. Les infractions aux articles 4 et 5 sont soumises soit à une amende pénale de niveau 2 telle que visée à l'article XV.70 du Code de droit économique, soit à une amende administrative du même niveau conformément à l'article XV.60/2 du même Code.".

Art. 105

Dans la même loi, il est inséré un article 9/1 rédigé comme suit:

"Art. 9/1. Les dispositions du titre 2, chapitre 1/1 du livre XV du Code de droit économique sont applicables aux amendes administratives visées par la présente loi.

Les décimes additionnels visés à l'article 1er, alinéa 1er, de la loi du 5 mars 1952 relative aux décimes additionnels sur les amendes pénales sont également applicables aux amendes administratives visées dans la présente loi.".

Art. 106

Dans la même loi, il est inséré un article 9/2 rédigé comme suit:

"Art. 9/2. Les articles XV.69, XV.71, XV.73 et XV.74 du Code de droit économique sont applicables aux infractions pénales à la présente loi.".

Art. 103

In dezelfde wet wordt een artikel 8/3 ingevoegd, luidende:

"Art. 8/3. Indien het openbaar ministerie afziet van een strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216*ter* van het Wetboek van strafvordering voor te stellen, bezorgt het een afschrift van de procedurestukken van het aanvullend opsporingsonderzoek aan de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht.".

Art. 104

Artikel 9 van dezelfde wet wordt gewijzigd als volgt:

"Art. 9. De inbreuken op de artikelen 4 en 5 zijn onderworpen aan hetzij een strafrechtelijke geldboete van niveau 2 zoals bedoeld in artikel XV.70 van het Wetboek van economisch recht, hetzij een administratieve geldboete van hetzelfde niveau, overeenkomstig artikel XV.60/2 van hetzelfde Wetboek.".

Art. 105

In dezelfde wet wordt een artikel 9/1 ingevoegd, luidende:

"Art. 9/1. De bepalingen van titel 2, hoofdstuk 1/1 van boek XV van het Wetboek van economisch recht zijn toepasselijk op de administratieve geldboetes bedoeld in deze wet.

De opdeciemen bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de wet van 5 maart 1952 betreffende de opdeciemen op strafrechtelijke geldboeten zijn eveneens van toepassing op de administratieve geldboetes bedoeld bij deze wet.".

Art. 106

In dezelfde wet wordt een artikel 9/2 ingevoegd, luidende:

"Art. 9/2. De artikelen XV.69, XV.71, XV.73 en XV.74 van het Wetboek van economisch recht zijn toepasselijk op de strafrechtelijke inbreuken op deze wet.".

Art. 107

L'article 10 de la même loi est abrogé.

Art. 108

Dans l'article 11 de la même loi, les modifications suivantes sont apportées:

1° le paragraphe 2 est remplacé comme suit:

"§ 2. Les infractions à la présente loi et à ses arrêtés d'exécution sont recherchées et constatées conformément aux dispositions du livre XV, titre 1er, chapitre 1re du Code de droit économique.".

1° les paragraphes 4 et 5 sont abrogés.

Art. 109

L'article 12 de la même loi est remplacé comme suit:

"Art. 12. Lorsqu'il est constaté qu'un acte constitue une infraction à la présente loi ou à un de ses arrêtés d'exécution, les agents visés à l'article 11, § 1er, peuvent adresser au contrevenant un avertissement le mettant en demeure de mettre fin à cet acte, conformément à l'article XV.31 du Code de droit économique.".

Art. 110

L'article 13 de la même loi est remplacé comme suit:

"Art. 13. Lorsque des infractions à la présente loi ou à ses arrêtés d'exécution sont constatées, les agents commissionnés par le ministre qui a l'Économie dans ses attributions peuvent proposer une transaction aux contrevenants conformément à l'article XV.61 du Code de droit économique.

Le montant de la transaction ne peut être supérieur au montant maximum de l'amende fixé à l'article 9, majoré des décimes additionnels.

Les modalités de paiement et de perception de cette transaction sont arrêtées par le Roi.".

Art. 107

Artikel 10 van dezelfde wet wordt opgeheven.

Art. 108

In artikel 11 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 2 wordt vervangen als volgt:

"§ 2. De inbreuken op deze wet en haar uitvoeringsbesluiten worden opgespoord en vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van boek XV, titel 1, hoofdstuk 1, van het Wetboek van economisch recht.".

2° de paragrafen 4 en 5 worden opgeheven.

Art. 109

Artikel 12 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

"Art. 12. Wanneer is vastgesteld dat een handeling een inbreuk op deze wet of één van haar uitvoeringsbesluiten vormt, kunnen de ambtenaren bedoeld in artikel 11, § 1, een waarschuwing richten tot de overtreder waarbij die tot stopzetting van de handeling wordt aangemaand, overeenkomstig artikel XV.31 van het Wetboek van economisch recht.".

Art. 110

Artikel 13 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

"Art. 13. Wanneer inbreuken op deze wet of haar uitvoeringsbesluiten worden vastgesteld, kunnen de door de minister bevoegd voor Economie aangestelde ambtenaren aan de overtreders een transactie voorstellen, overeenkomstig artikel XV.61 van het Wetboek van economisch recht.

Het bedrag van de transactie mag niet hoger zijn dan het maximumbedrag van de geldboete bepaald in artikel 9, verhoogd met de opdeciemen.

De betalings- en inningswijzen van deze transactie worden door de Koning vastgesteld.".

CHAPITRE 8

Modifications de la loi du 21 novembre 2017 relative à la vente de voyages à forfait, de prestations de voyage liées et de services de voyage

Art. 111

L'intitulé du chapitre 3 du titre 7 de la loi du 21 novembre 2017 relative à la vente de voyages à forfait, de prestations de voyage liées et de services de voyage est remplacé par "Chapitre 3. Poursuite et répression".

Art. 112

Dans le chapitre 3 du titre 7 de la même loi, il est inséré le titre "Section 1re. – Poursuite" avant l'article 79.

Art. 113

Dans la section 1re du titre 7, chapitre 3, de la même loi, insérée par l'article 112, il est inséré un article 78/1 rédigé comme suit:

"Art. 78/1. § 1er. Les infractions à la présente loi ou à ses arrêtés d'exécution peuvent faire l'objet de:

1° l'application de la procédure de transaction telle que visée à l'article 84;

2° une poursuite administrative en application de la procédure visée au titre 1/2 du livre XV du Code de droit économique;

3° une poursuite pénale.

§ 2. La poursuite se fait conformément au titre 1/1 du livre XV Code de droit économique.".

Art. 114

Dans la section 1re du titre 7, chapitre 3, de la même loi, insérée par l'article 112, il est inséré un article 78/2 rédigé comme suit:

"Art. 78/2. Le ministère public notifie aux agents compétents visés à l'article XV.60/4 du Code de droit économique sa décision d'intenter ou non les poursuites pénales ou de proposer ou non une transaction ou

HOOFDSTUK 8

Wijzigingen van de wet van 21 november 2017 betreffende de verkoop van pakketreizen, gekoppelde reisarrangementen en reisdiensten

Art. 111

Het opschrift van hoofdstuk 3 van titel 7 van de wet van 21 november 2017 betreffende de verkoop van pakketreizen, gekoppelde reisarrangementen en reisdiensten wordt vervangen door "Hoofdstuk 3. Vervolging en bestraffing".

Art. 112

In hoofdstuk 3 van titel 7 van dezelfde wet wordt voor artikel 79 het opschrift "Afdeling 1. Vervolging" ingevoegd.

Art. 113

In afdeling 1 van titel 7, hoofdstuk 3, van dezelfde wet, ingevoegd bij artikel 112, wordt een artikel 78/1 ingevoegd, luidende:

"Art. 78/1. § 1. De inbreuken op deze wet of haar uitvoeringsbesluiten, kunnen het voorwerp uitmaken van:

1° de toepassing van de transactieprocedure zoals bedoeld in artikel 84;

2° een administratieve vervolging met toepassing van de procedure bedoeld in titel 1/2 van boek XV van het Wetboek van economisch recht;

3° een strafrechtelijke vervolging.

§ 2. De vervolging gebeurt overeenkomstig titel 1/1 van boek XV het Wetboek van economisch recht.".

Art. 114

In afdeling 1 van titel 7, hoofdstuk 3, van dezelfde wet, ingevoegd bij artikel 112, wordt een artikel 78/2 ingevoegd, luidende:

"Art. 78/2. Het openbaar ministerie bezorgt aan de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht een kennisgeving van zijn beslissing om al dan niet strafvervolging in te

une médiation pénale visée à l'article 216*ter* du Code d'instruction criminelle.

Lorsque le ministère public renonce à intenter les poursuites pénales et à proposer une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216*ter* du Code d'instruction criminelle, ou si le ministère public n'a pas pris de décision dans un délai de trois mois à compter du jour de la réception du procès-verbal consignant l'infraction, les agents compétents visés à l'article XV.60/4 du Code de droit économique décident s'il y a lieu d'entamer la procédure d'amende administrative.".

Art. 115

Dans la section 1re du titre 7, chapitre 3, de la même loi, insérée par l'article 112, il est inséré un article 78/3 rédigé comme suit:

"Art. 78/3. Si le ministère public renonce à intenter les poursuites pénales et à proposer une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216*ter* du Code d'instruction criminelle, il envoie une copie des pièces de procédure de l'enquête complémentaire aux agents compétents visés à l'article XV.60/4 du Code de droit économique.".

Art. 116

Dans le chapitre 3 du titre 7 de la même loi, il est inséré le titre "Section 2. Répression" après l'article 78/3, inséré par l'article 115.

Art. 117

Dans l'article 79 de la même loi, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l'alinéa 1er, les mots "d'une amende pénale de 26 à 25 000 euros" sont remplacés par les mots "soit d'une amende pénale de 26 à 25 000 euros, soit d'une amende administrative de 26 à 25 000 euros";

2° dans l'alinéa 2, les mots "d'une amende pénale de 26 à 50 000 euros" sont remplacés par les mots "soit d'une amende pénale de 26 à 25 000 euros, soit d'une amende administrative de 26 à 25 000 euros".

stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216*ter* van het Wetboek van strafvordering voor te stellen.

Wanneer het openbaar ministerie afziet van een strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216*ter* van het Wetboek van strafvordering voor te stellen, of wanneer het openbaar ministerie geen beslissing heeft genomen binnen een termijn van drie maanden te rekenen van de dag van ontvangst van het proces-verbaal waarin de inbreuk werd vastgelegd, beslissen de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht of de procedure voor de administratieve geldboete moet worden opgestart.".

Art. 115

In afdeling 1 van titel 7, hoofdstuk 3, van dezelfde wet, ingevoegd bij artikel 112, wordt een artikel 78/3 ingevoegd, luidende:

"Art. 78/3. Indien het openbaar ministerie afziet van een strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216*ter* van het Wetboek van strafvordering voor te stellen, bezorgt het een afschrift van de procedurestukken van het aanvullend opsporingsonderzoek aan de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht.".

Art. 116

In hoofdstuk 3 van titel 7 van dezelfde wet wordt na artikel 78/3, ingevoegd bij artikel 115, het opschrift "Afdeling 2. Bestraffing" ingevoegd.

Art. 117

In het artikel 79 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden "met een strafrechtelijke geldboete van 26 tot 25 000 euro" vervangen door de woorden "hetzij met een strafrechtelijke geldboete van 26 tot 25 000 euro, hetzij met een administratieve geldboete van 26 tot 25 000 euro";

2° in het tweede lid worden de woorden "een strafrechtelijke geldboete van 26 tot 50 000 euro" vervangen door de woorden "hetzij een strafrechtelijke geldboete van 26 tot 50 000 euro, hetzij een administratieve geldboete van 26 tot 50 000 euro".

Art. 118

Dans l'article 81 de la même loi, les mots "d'une amende de 26 à 25 000 euros" sont remplacés par les "soit d'une amende pénale de 26 à 25 000 euros, soit d'une amende administrative de 26 à 25 000 euros".

Art. 119

Dans la section 2 du titre 7, chapitre 3, de la même loi, insérée par l'article 116, il est inséré un article 81/1 rédigé comme suit:

"Art. 81/1. Les dispositions du titre 2, chapitre 1/1 du livre XV du Code de droit économique sont applicables aux amendes administratives visées par la présente loi.

Les décimes additionnels visés à l'article 1er, alinéa 1er, de la loi du 5 mars 1952 relative aux décimes additionnels sur les amendes pénales sont également applicables aux amendes administratives visées dans la présente loi.".

Art. 120

Dans la section 2 du titre 7, chapitre 2, de la même loi, insérée par l'article 116, il est inséré un article 81/2 rédigé comme suit:

"Art. 81/2. Les articles XV.69, XV.71, XV.73 et XV.74 du Code de droit économique sont applicables aux infractions pénales à la présente loi.".

Art. 121

Dans l'article 82 de la même loi, le paragraphe 4 est abrogé.

Art. 122

L'article 83 de la même loi est remplacé comme suit:

"Art. 83. Lorsqu'il est constaté qu'un acte constitue une infraction à la présente loi ou à un de ses arrêtés d'exécution, les agents visés à l'article 82, § 1er, peuvent adresser au contrevenant un avertissement le mettant en demeure de mettre fin à cet acte, conformément à l'article XV.31 du Code de droit économique.".

Art. 118

In artikel 81 van dezelfde wet worden de woorden "een strafrechtelijke geldboete van 26 tot 25 000 euro" vervangen door de woorden "hetzij een strafrechtelijke geldboete van 26 tot 25 000 euro, hetzij een administratieve geldboete van 26 tot 25 000 euro".

Art. 119

In afdeling 2 van titel 7, hoofdstuk 3, van dezelfde wet, ingevoegd bij artikel 116, wordt een artikel 81/1 ingevoegd, luidende:

"Art. 81/1. De bepalingen van titel 2, hoofdstuk 1/1 van boek XV van het Wetboek van economisch recht zijn toepasselijk op de administratieve geldboetes bedoeld in deze wet.

De opdeciemen bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de wet van 5 maart 1952 betreffende de opdeciemen op strafrechtelijke geldboeten zijn eveneens van toepassing op de administratieve geldboetes bedoeld bij deze wet.".

Art. 120

In afdeling 2 van titel 7, hoofdstuk 2, van dezelfde wet, ingevoegd bij artikel 116, wordt een artikel 81/2 ingevoegd, luidende:

"Art. 81/2. De artikelen XV.69, XV.71, XV.73 en XV.74 van het Wetboek van economisch recht zijn toepasselijk op de strafrechtelijke inbreuken op deze wet.".

Art. 121

In artikel 82 van dezelfde wet wordt paragraaf 4 opgeheven.

Art. 122

Artikel 83 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

"Art. 83. Wanneer is vastgesteld dat een handeling een inbreuk op deze wet en haar uitvoeringsbesluiten vormt, kunnen de ambtenaren bedoeld in artikel 82, § 1, een waarschuwing richten tot de overtreder waarbij die tot stopzetting van de handeling wordt aangemaand, overeenkomstig artikel XV.31 van het Wetboek van economisch recht.".

Art. 123

L'article 84 de la même loi est remplacé comme suit:

"Art. 84. Lorsque des infractions à la présente loi ou à ses arrêtés d'exécution sont constatées, les agents commissionnés par le ministre qui a l'Économie dans ses attributions peuvent proposer une transaction aux contrevenants conformément à l'article XV.61 du Code de droit économique.

Le montant de la transaction ne peut être supérieur au montant maximum de l'amende pénale pouvant être infligée pour l'infraction constatée, majoré des décimes additionnels.

Les modalités de paiement et de perception de cette transaction sont arrêtées par le Roi.".

Donné à Bruxelles, le 25 juin 2020

PHILIPPE

PAR LE ROI,

La ministre de l'Économie,

Nathalie MUYLLE

Le ministre de la Justice,

Koen GEENS

Art. 123

Artikel 84 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

"Art. 84. Wanneer inbreuken op deze wet of haar uitvoeringsbesluiten worden vastgesteld, kunnen de door de minister bevoegd voor Economie aangestelde ambtenaren aan de overtreders een transactie voorstellen, overeenkomstig artikel XV.61 van het Wetboek van economisch recht.

Het bedrag van de transactie mag niet hoger zijn dan het maximumbedrag van de strafrechtelijke geldboete die wegens de vastgestelde inbreuk kan worden opgelegd, verhoogd met de opdeciemen.

De betalings- en inningswijzen van deze transactie worden door de Koning vastgesteld.".

Gegeven te Brussel, 25 juni 2020

FILIP

VAN KONINGSWEGE,

De minister van Economie,

Nathalie MUYLLE

De minister van Justitie,

Koen GEENS

PROJET DE LOI (II)

PHILIPPE

ROI DES BELGES,

À tous, présents et à venir,

SALUT.

Sur la proposition de la ministre de l'Économie et du ministre de la Justice,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS:

La ministre de l'Économie et le ministre de la Justice sont chargés de présenter en notre nom aux Chambres législatives et de déposer à la Chambre des représentants le projet de loi dont la teneur suit:

CHAPITRE 1ER

Disposition générale

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

CHAPITRE 2

Modifications du Code de droit économique

Art. 2

Dans le livre XV, titre 1/2, chapitre 4 du Code de droit économique, insérée par la loi du xx/xx/xxxx modifiant le Code de droit économique et d'autres lois en vue de renforcer les compétences de recherche et d'application conformément au règlement (UE) 2017/2394 du Parlement européen et du Conseil du 12 décembre 2017 sur la coopération entre les autorités nationales chargées de veiller à l'application de la législation en matière de protection des consommateurs et abrogeant le règlement (CE) n° 2006/2004 et en exécution de celui-ci, il est inséré un article XV.60/15 rédigé comme suit:

"Art. XV.60/15. Le contrevenant qui conteste la décision des agents compétents visés à l'article XV.60/4

WETSONTWERP (II)

FILIP

KONING DER BELGEN,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,

ONZE GROET.

Op de voordracht van de minister van Economie en van de minister van Justitie,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ:

De minister van Economie en de minister van Justitie zijn ermee belast het ontwerp van wet, waarvan de tekst hierna volgt, in onze naam aan de Wetgevende Kamers voor te leggen en bij de Kamer van volksvertegenwoordigers in te dienen:

HOOFDSTUK 1

Algemene bepaling

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

HOOFDSTUK 2

Wijzigingen van het Wetboek van economisch recht

Art. 2

In boek XV, titel 1/2, hoofdstuk 4 van het Wetboek van economisch recht, ingevoegd bij de wet van xx/xx/xxxx tot wijziging van het Wetboek van economisch recht en van andere wetten met het oog op het versterken van de opsporings- en handhavingsbevoegdheden in overeenstemming met en in uitvoering van Verordening (EU) 2017/2394 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2017 betreffende samenwerking tussen de nationale autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 2006/2004, wordt een artikel XV.60/15 ingevoegd, luidende:

"Art. XV.60/15. De overtreder die de beslissing van de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4

introduit, à peine de forclusion, un recours devant le Conseil d'État dans un délai de soixante jours à compter de la notification de la décision, en application de l'article 14, § 1er, alinéa 1er, 1°, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973.

Ce recours suspend l'exécution de la décision.".

Donné à Bruxelles, le 25 juin 2020

PHILIPPE

PAR LE ROI,

La ministre de l'Économie,

Nathalie MUYLLE

Le ministre de la Justice,

Koen GEENS

betwist, tekent op straffe van verval binnen een termijn van zestig dagen vanaf de kennisgeving van de beslissing beroep aan bij de Raad van State in toepassing van het artikel 14, § 1, eerste lid, 1°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

Dit beroep schorst de uitvoering van de beslissing.".

Gegeven te Brussel, 25 juni 2020

FILIP

VAN KONINGSWEGE,

De minister van Economie,

Nathalie MUYLLE

De minister van Justitie,

Koen GEENS

Coordination des articles (I)

CODE DE DROIT ECONOMIQUE	**CODE DE DROIT ECONOMIQUE**
Livre VI. – Pratiques du marché et protection du consommateur	**Livre VI. – Pratiques du marché et protection du consommateur**
Titre 1er. – Principes généraux	**Titre 1er. – Principes généraux**
Art. VI.1. § 1er. Le présent livre vise principalement la réglementation des pratiques du marché et la protection du consommateur, sans préjudice des dispositions particulières y afférentes en vigueur dans certains secteurs.	**Art. VI.1.** § 1er. Le présent livre vise principalement la réglementation des pratiques du marché et la protection du consommateur, sans préjudice des dispositions particulières y afférentes en vigueur dans certains secteurs.
Il vise la transposition de:	Il vise la transposition de:
1. …	1. …
2. …	2. …
3. …	3. …
4. …	4. …
5. …	5. …
6. …	6. …
7. Règlement (CE) N° 2006/2004 du Parlement européen et du Conseil du 27 octobre 2004 relatif à la coopération entre les autorités nationales chargées de veiller à l'application de la législation en matière de protection des consommateurs ("Règlement relatif à la coopération en matière de protection des consommateurs");	7. ~~Règlement (CE) N° 2006/2004 du Parlement européen et du Conseil du 27 octobre 2004 relatif à la coopération entre les autorités nationales chargées de veiller à l'application de la législation en matière de protection des consommateurs ("Règlement relatif à la coopération en matière de protection des consommateurs");~~ **Règlement (UE) 2017/2394 du Parlement européen et du Conseil du 12 décembre 2017 relatif à la coopération entre les autorités nationales chargées de veiller à l'application de la législation en matière de protection des consommateurs et abrogeant le règlement (CE) n° 2006/2004 ;**
8. …	8. …
9. …	9. …
10. …	10. …
§ 2. …	§ 2. …
TITRE 4. – Pratiques interdites	**TITRE 4. – Pratiques interdites**
CHAPITRE 1er. – Pratiques commerciales déloyales à l'égard des consommateurs	**CHAPITRE 1er. – Pratiques commerciales déloyales à l'égard des consommateurs**
Section 2. – Des pratiques commerciales déloyales	**Section 2. – Des pratiques commerciales déloyales**

Art. VI.96. Est également interdit, tout acte ou toute omission contraire aux lois protégeant les intérêts des consommateurs - c'est-à-dire aux règlements mentionnés dans l'Annexe du Règlement (CE) n° 2006/2004 du Parlement européen et du Conseil du 27 octobre 2004 relatif à la coopération entre les autorités nationales chargées de veiller à l'application de la législation en matière de protection des consommateurs ou aux directives également mentionnées à l'Annexe susdite telles qu'elles ont été transposées - qui porte atteinte ou est susceptible de porter atteinte aux intérêts collectifs des consommateurs domiciliés dans un autre Etat membre de l'Union européenne que celui où l'acte ou l'omission en question a son origine ou a eu lieu, sur le territoire duquel l'entreprise ou le fournisseur responsable est établi ou dans lequel se trouvent des preuves ou des actifs en rapport avec l'acte ou l'omission.

Art. VI.96. Est également interdit, tout acte ou toute omission contraire aux lois protégeant les intérêts des consommateurs - c'est-à-dire aux règlements mentionnés dans l'Annexe du ~~Règlement (CE) n° 2006/2004 du Parlement européen et du Conseil du 27 octobre 2004 relatif à la coopération entre les autorités nationales chargées de veiller à l'application de la législation en matière de protection des consommateurs~~ **Règlement (UE) 2017/2394 du Parlement européen et du Conseil du 12 décembre 2017 relatif à la coopération entre les autorités nationales chargées de veiller à l'application de la législation en matière de protection des consommateurs et abrogeant le règlement (CE) n° 2006/2004 ou aux dispositions portant exécution de ces règlements** ou aux directives également mentionnées à l'Annexe susdite telles qu'elles ont été transposées - qui porte atteinte ou est susceptible de porter atteinte aux intérêts collectifs des consommateurs domiciliés dans un autre Etat membre de l'Union européenne que celui où l'acte ou l'omission en question a son origine ou a eu lieu, sur le territoire duquel l'entreprise ou le fournisseur responsable est établi ou dans lequel se trouvent des preuves ou des actifs en rapport avec l'acte ou l'omission.

LIVRE XV. – Application de la loi

TITRE 1er. – L'exercice de la surveillance et la recherche et la constatation des infractions

CHAPITRE 1er.- Compétences générales

Art. XV.3 En vue de la recherche et de la constatation des infractions visées à l'article XV.2, § 1er, les agents visés à l'article XV.2 disposent des compétences suivantes :

1° pénétrer ou accéder, pendant les heures d'ouverture ou de travail habituelles, pendant le processus de production, ou au moment où les produits ou services sont offerts, ou s'il y a des indices que le processus de production est en cours ou que les produits ou services sont offerts, à des lieux dans lesquels, sur base de motifs raisonnables, ils estiment nécessaire de pénétrer pour l'accomplissement de leur tâche, sauf si cela concerne des locaux habités.

LIVRE XV. – Application de la loi

TITRE 1er. – L'exercice de la surveillance et la recherche et la constatation des infractions

CHAPITRE 1er.- Compétences générales

Art. XV.3 En vue de la recherche et de la constatation des infractions visées à l'article XV.2, § 1er, les agents visés à l'article XV.2 disposent des compétences suivantes :

1° pénétrer ou accéder, pendant les heures d'ouverture ou de travail habituelles, pendant le processus de production, ou au moment où les produits ou services sont offerts, ou s'il y a des indices que le processus de production est en cours ou que les produits ou services sont offerts, à des lieux**, y compris des moyens de transport, dont ils peuvent exiger l'immobilisation par le transporteur,** dans lesquels, sur base de motifs raisonnables, ils estiment nécessaire de pénétrer pour

	l'accomplissement de leur tâche, sauf si cela concerne des locaux habités.
…	…
2° …	2° …
3° …	3° …
4° …	4° …
5° se faire produire sur première réquisition, sans déplacement ou après s'être rendus aux endroits visés à la disposition 1°, tous renseignements, documents, pièces, livres, dossiers, bases de données et supports informatisés de données qu'ils estiment nécessaires à l'accomplissement de leurs tâches, et en prendre gratuitement copie ou les emporter gratuitement contre remise d'un récépissé.	5° se faire produire sur première réquisition, sans déplacement ou après s'être rendus aux endroits **ou moyens de transport** visés à la disposition 1°, tous renseignements, documents, pièces, livres, dossiers, bases de données et supports informatisés de données**, quel que soit le support utilisé ou le lieu de stockage,** qu'ils estiment nécessaires à l'accomplissement de leurs tâches, et en prendre gratuitement copie ou les emporter gratuitement contre remise d'un récépissé.
Lorsque des supports informatisés sont accessibles par un système informatique ou par tout autre appareil électronique, ils ont le droit de se faire soumettre les données enregistrées à ces supports informatisés de manière lisible et claire, dans la forme demandée par eux, contre remise d'un accusé de réception;	Lorsque des supports informatisés sont accessibles par un système informatique ou par tout autre appareil électronique, ils ont le droit de se faire soumettre les données enregistrées à ces supports informatisés de manière lisible et claire, dans la forme demandée par eux, contre remise d'un accusé de réception;
	Les agents visés à l'article XV.2 peuvent, le cas échéant, déterminer le délai dans lequel ces données doivent être fournies ;
5° /1. par dérogation à l'article 46quater du Code d'instruction criminelle, se faire produire par toute personne, gratuitement et sur première réquisition, tous les renseignements permettant l'identification des personnes faisant l'objet d'une enquête, pour autant que l'identification ne puisse se faire par d'autres moyens et l'enquête cadre dans la recherche et la constatation des infractions qui concernent les dispositions du Code de droit économique relatives aux obligations d'information, à l'inscription à la Banque-Carrefour des Entreprises, aux contrats à distance, aux pratiques déloyales et pratiques professionnelles déloyales, aux communications non souhaitées et à la contrefaçon et la piraterie et les dispositions du Code pénal visées à l'article XV.8, § 2;	5° /1. ~~par dérogation à l'article~~ **par dérogation aux articles 46bis et** 46quater du Code d'instruction criminelle, se faire produire par toute personne, gratuitement et sur première réquisition, tous les renseignements permettant l'identification des personnes faisant l'objet d'une enquête~~, pour autant que l'identification ne puisse se faire par d'autres moyens et l'enquête cadre dans la recherche et la constatation des infractions qui concernent les dispositions du Code de droit économique relatives aux obligations d'information, à l'inscription à la Banque-Carrefour des Entreprises, aux contrats à distance, aux pratiques déloyales et pratiques professionnelles déloyales, aux communications non souhaitées et à la contrefaçon et la piraterie et les dispositions du Code pénal visées à l'article XV.8, § 2~~ **et des personnes impliquées dans des flux financiers et de données nécessaires dans le cadre de l'enquête**;

3

	5°/2. par dérogation à l'article 46quater du Code d'instruction criminelle, rechercher des flux financiers. Plus précisément, ils peuvent requérir les informations nécessaires relatives aux produits, services et transactions de nature financière et aux valeurs virtuelles concernant le suspect auprès : **a) des personnes et institutions visées à l'article 5, § 1er, 3° à 22° de la loi du 18 septembre 2017 relative à la prévention du blanchiment de capitaux et du financement du terrorisme et à la limitation de l'utilisation des espèces;** **b) des personnes et institutions qui, sur le territoire belge, mettent à disposition ou proposent des services en lien avec des valeurs virtuelles permettant d'échanger des moyens de payement réglementés en valeurs virtuelles ;**
6° … 7° … …	6° … 7° … …
8° effectuer ou faire effectuer des analyses ou des tests.	8° ~~effectuer ou faire effectuer des analyses ou des tests.~~ **inspecter, étudier, démonter et tester des biens ou des services, ou les faire inspecter, étudier, démonter et tester.** **S'il existe des indices suffisants qu'un bien ou qu'un service :** **a) ne satisfait pas aux conditions imposées par des arrêtés pris en exécution de l'article VI.9, § 1er, ou** **b) fait l'objet d'une pratique commerciale déloyale, ou** **c) est contraire aux droits de propriété intellectuelle d'une façon rendue punissable au titre 3, chapitre 2, section 8,** **et que les agents visés à l'article XV.2 ne disposent pas de la possibilité d'effectuer eux-mêmes l'analyse ou le contrôle nécessaire ou que les résultats ne sont pas suffisamment fiables, l'entreprise concernée peut être chargée de faire soumettre le bien ou le service à une analyse ou un contrôle par un laboratoire indépendant ou un organisme de recherche dans un délai précis et à ses propres frais.**

L'entreprise demande aux agents visés à l'article XV.2 une confirmation du laboratoire ou de l'organisme de recherche choisi ;

9° acheter des biens et des services en tant qu'achats-tests, si nécessaire en utilisant une identité fictive, et approcher des entreprises en se faisant passer pour des clients ou des clients potentiels, sans devoir communiquer leur qualité et le fait que les constatations faites à cette occasion peuvent être utilisées pour l'exercice de la surveillance.

Lorsqu'une infraction est constatée, les montants payés pour l'exécution des achats-tests peuvent être récupérés auprès du contrevenant.

Sont exemptés de peine les agents visés à l'article XV.2 qui commettent dans ce cadre des infractions absolument nécessaires.

La ou les personnes concernées faisant l'objet des constatations ne peuvent être provoquées au sens de l'article 30 du titre préliminaire du Code d'instruction criminelle.

Toutes les autres compétences visées dans les dispositions 1° à 8° peuvent être utilisées lors de l'exercice de cette compétence.

Les agents visés à l'article XV.2 rédigent un rapport reprenant au moins les éléments suivants :

a) la date et le lieu de l'enquête ;
b) l'identité des agents concernés, la qualité en laquelle ils interviennent et l'administration dont ils relèvent ;
c) la raison pour laquelle une enquête est menée ;
d) les constatations ainsi que, le cas échéant, les éventuelles infractions constatées ;
e) les événements survenus au cours de l'enquête ;
f) l'identification de la ou des personnes concernées auprès desquelles l'enquêtes a été menée ;
g) le cas échéant, l'identité fictive qui a été utilisée.

Art. XV.3/1. Le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, déterminer les infractions

~~**Art. XV.3/1.** Le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, déterminer les infractions~~

aux dispositions du présent Code et de ses arrêtés d'exécution pour lesquelles les agents visés à l'article XV.2 disposent de la compétence d'approcher l'entreprise en se présentant comme des clients ou clients potentiels, sans devoir communiquer leur qualité et le fait que les constatations faites à cette occasion peuvent être utilisées pour l'exercice de la surveillance. Sont exemptés de peine les agents visés à l'article XV.2 qui commettent dans ce cadre des infractions absolument nécessaires.

~~aux dispositions du présent Code et de ses arrêtés d'exécution pour lesquelles les agents visés à l'article XV.2 disposent de la compétence d'approcher l'entreprise en se présentant comme des clients ou clients potentiels, sans devoir communiquer leur qualité et le fait que les constatations faites à cette occasion peuvent être utilisées pour l'exercice de la surveillance. Sont exemptés de peine les agents visés à l'article XV.2 qui commettent dans ce cadre des infractions absolument nécessaires.~~

Ils peuvent pour cela exercer les compétences visées aux articles XV.3, 2° et XV.4.

~~Ils peuvent pour cela exercer les compétences visées aux articles XV.3, 2° et XV.4.~~

La ou les personnes concernées faisant l'objet des constatations ne peuvent être provoquées au sens de l'article 30 du titre préliminaire du Code d'Instruction criminelle.

~~La ou les personnes concernées faisant l'objet des constatations ne peuvent être provoquées au sens de l'article 30 du titre préliminaire du Code d'Instruction criminelle.~~

Cette compétence peut uniquement être exercée s'il est nécessaire à l'exercice de la surveillance de pouvoir constater les circonstances réelles valables pour les clients habituels ou potentiels.

~~Cette compétence peut uniquement être exercée s'il est nécessaire à l'exercice de la surveillance de pouvoir constater les circonstances réelles valables pour les clients habituels ou potentiels.~~

Les agents visés à l'article XV.2 peuvent dresser un procès-verbal d'avertissement ou un procès-verbal ou proposer une sanction administrative s'appuyant notamment sur les constatations effectuées conformément au premier alinéa.

~~Les agents visés à l'article XV.2 peuvent dresser un procès-verbal d'avertissement ou un procès-verbal ou proposer une sanction administrative s'appuyant notamment sur les constatations effectuées conformément au premier alinéa.~~

Si un procès-verbal d'avertissement, un procès-verbal ou une sanction administrative s'appuient entre autres sur les constatations effectuées conformément au premier alinéa, l'entreprise en est informée au préalable, soit par la communication d'une copie du procès-verbal d'avertissement ou du procès-verbal, soit au plus tard un mois avant le début de la procédure d'infliction d'une sanction administrative.

~~Si un procès-verbal d'avertissement, un procès-verbal ou une sanction administrative s'appuient entre autres sur les constatations effectuées conformément au premier alinéa, l'entreprise en est informée au préalable, soit par la communication d'une copie du procès-verbal d'avertissement ou du procès-verbal, soit au plus tard un mois avant le début de la procédure d'infliction d'une sanction administrative.~~

Art. XV.5/1. § 1er. Lorsqu'aucun autre moyen efficace n'est disponible pour faire cesser ou interdire les infractions visées à l'article XV.2, § 1er, et afin de prévenir le risque de préjudice grave pour les intérêts collectifs des consommateurs, les agents désignés à cette fin par le ministre disposent des compétences de :

1° retirer un contenu d'une interface en ligne ou de restreindre l'accès à celle-ci ou d'ordonner qu'un message d'avertissement

s'affiche clairement lorsque les consommateurs accèdent à une interface en ligne ;

2° ordonner à un fournisseur de services d'hébergement qu'il supprime, désactive ou restreigne l'accès à une interface en ligne ;

3° ordonner aux opérateurs de registre ou aux bureaux d'enregistrement de domaines de supprimer un nom de domaine complet et de permettre à l'autorité compétente concernée de l'enregistrer.

Les mesures prises sur la base de l'alinéa précédent sont confirmées par le ministère public dans un délai de quarante-huit heures. À défaut d'une confirmation par le ministère public, le retrait, l'ordre de mentionner un message d'avertissement, la suppression, la désactivation ou la restriction sont levés de plein droit.

Le ministère public peut également ordonner aux agents visés à l'alinéa 1er de prendre les mesures visées dans le présent paragraphe, dans les mêmes conditions.

§ 2. Sauf en cas d'urgence motivée, avant de pouvoir prendre une mesure visée au paragraphe 1er et dans la mesure où les coordonnées visées à l'article XII.6 sont disponibles, les agents visés à l'article XV.2 prennent contact avec l'entreprise responsable de l'interface en ligne au moins vingt-quatre heures avant de prendre la mesure. Ils renvoient aux infractions visées à l'article XV.2, § 1er , qu'ils ont constatées et/ou au risque de préjudice grave pour les intérêts collectifs des consommateurs qui est constaté et aux mesures qui peuvent être prises sur la base de la présente disposition.

La mesure visée ne peut être prise que si l'entreprise ne réagit pas ou que la réaction n'a pas pour effet d'éviter le risque de préjudice grave pour les intérêts collectifs des consommateurs avant l'échéance du délai de quarante-huit heures.

§ 3. Les mesures prises sur la base du paragraphe 1er, font l'objet d'un constat écrit. Cet écrit mentionne au moins :

1° la date et l'heure à laquelle les mesures sont prises ;
2° la date et l'heure de la prise de contact visée au paragraphe 2 ;
3° l'identité des agents visés au paragraphe 1er, la qualité en laquelle ils interviennent et l'administration dont ils relèvent ;
4° les mesures prises ;
5° la base factuelle et juridique.

§ 4. Le ministère public peut à tout moment donner mainlevée des mesures qu'il a ordonnées ou confirmées.

Tant qu'il n'y a pas eu confirmation par le ministère public, les agents visés au paragraphe 1er peuvent donner mainlevée des mesures.

Après la confirmation des mesures ou après l'ordre, un recours contre les mesures prises peut être formé de manière motivée devant le ministère public.

§ 5. Les mesures visées au paragraphe 1er sont levées de plein droit par la décision judiciaire mettant fin aux poursuites, lorsque ce jugement est passé en force de chose jugée, ou par le classement sans suite par le ministère public, ou par une décision des agents visés au paragraphe 1er.

Art. XV.7. Sans préjudice du droit d'action du Ministère public et du juge d'instruction visé aux articles 28ter, § 3, et 56, § 2, du Code d'instruction criminelle, les agents visés à l'article XV.2 disposent dans l'exercice de leur mission de la possibilité de fournir des renseignements et des conseils, notamment sur les moyens les plus efficaces pour respecter les dispositions du présent Code et ses arrêtés d'exécution.

Art. XV.7. Sans préjudice du droit d'action du Ministère public et du juge d'instruction visé aux articles 28ter, § 3, et 56, § 2, du Code d'instruction criminelle, les agents visés à l'article XV.2 disposent dans l'exercice de leur mission de la possibilité de fournir des renseignements et des conseils, notamment sur les moyens les plus efficaces pour respecter les dispositions du présent Code et ses arrêtés d'exécution **et des règlements de l'Union européenne pour lesquels le présent Code prévoit des sanctions et d'autres lois dont ils sont chargés de surveiller le respect**.

CHAPITRE 2. - Compétences particulières

Section 1re. Les compétences particulières en matière de recherche et constatation des infractions au livre VI

CHAPITRE 2. - Compétences particulières

Section 1re. Les compétences particulières en matière de recherche et constatation des infractions au livre VI

Art. XV.16/1. S'il existe des indices suffisants qu'un produit mis sur le marché :

- ne satisfait pas aux conditions imposées par les arrêtés pris en exécution de l'article VI.9, § 1er, ou
- est l'objet d'une pratique commerciale déloyale qui contient des informations fausses sur ses principales caractéristiques ou les résultats et les caractéristiques essentielles des tests ou contrôles effectués sur le produit, ou
- est l'objet d'une omission trompeuse,

le ministre ou son délégué peut prescrire à l'entreprise concernée de soumettre ce produit à l'analyse ou au contrôle d'un laboratoire indépendant, dans un délai déterminé et aux frais de l'entreprise.

L'entreprise demande confirmation au ministre ou à son délégué sur le choix d'un laboratoire.

Art. XV.16/2. Le ministre ou son délégué peut retirer un produit du marché et prescrire la reprise en vue de la modification, le remboursement total ou partiel ou l'échange du produit concerné lorsqu'il est constaté :

- qu'une entreprise n'apporte pas, dans le délai fixé à l'article XV.16, les preuves concernant l'exactitude matérielle des données factuelles qu'elle communique dans le cadre d'une pratique commerciale ou
- que l'analyse ou le contrôle par un laboratoire indépendant visé à l'article XV.16/1 n'est pas exécuté par l'entreprise concernée ou
- qu'une analyse ou un contrôle par un laboratoire indépendant démontre que le produit ne satisfait pas aux conditions imposées par les arrêtés pris en exécution de l'article VI.9, § 1er.

Le ministre ou son délégué entend préalablement l'entreprise concernée et l'informe au plus tard quinze jours après que les mesures ont été prises.

CHAPITRE 3. - Des procédures d'avertissement et de publicité

Section 1ère. – Dispositions générales

Art. XV.31. § 1. …

…

~~**Art. XV.16/1.** S'il existe des indices suffisants qu'un produit mis sur le marché :~~

~~- ne satisfait pas aux conditions imposées par les arrêtés pris en exécution de l'article VI.9, § 1er, ou~~

~~- est l'objet d'une pratique commerciale déloyale qui contient des informations fausses sur ses principales caractéristiques ou les résultats et les caractéristiques essentielles des tests ou contrôles effectués sur le produit, ou~~

~~- est l'objet d'une omission trompeuse,~~

~~le ministre ou son délégué peut prescrire à l'entreprise concernée de soumettre ce produit à l'analyse ou au contrôle d'un laboratoire indépendant, dans un délai déterminé et aux frais de l'entreprise.~~

~~L'entreprise demande confirmation au ministre ou à son délégué sur le choix d'un laboratoire.~~

Art. XV.16/2. Le ministre ou son délégué peut retirer un produit du marché et prescrire la reprise en vue de la modification, le remboursement total ou partiel ou l'échange du produit concerné lorsqu'il est constaté :

- qu'une entreprise n'apporte pas, dans le délai fixé à l'article XV.16, les preuves concernant l'exactitude matérielle des données factuelles qu'elle communique dans le cadre d'une pratique commerciale ou
- que l'analyse ou le contrôle par un laboratoire indépendant visé à l'article ~~XV.16/1~~ **XV.3, 8°,** n'est pas exécuté par l'entreprise concernée ou
- qu'une analyse ou un contrôle par un laboratoire indépendant démontre que le produit ne satisfait pas aux conditions imposées par les arrêtés pris en exécution de l'article VI.9, § 1er.

Le ministre ou son délégué entend préalablement l'entreprise concernée et l'informe au plus tard quinze jours après que les mesures ont été prises.

CHAPITRE 3. - Des procédures d'avertissement et de publicité et de mesures correctives

Section 1ère. – Dispositions générales

Art. XV.31. § 1. …

…

L'avertissement mentionne : 1° … 2° … 3° … 4° que l'engagement du contrevenant de mettre fin à l'infraction peut être rendu public.	L'avertissement mentionne : 1° … 2° … 3° … 4° ~~que l'engagement du contrevenant de mettre fin à l'infraction peut être rendu public~~ **que le contrevenant peut s'engager à mettre fin à l'infraction et, là où cela se révèle pertinent, peut en complément s'engager à procéder à des mesures de réparation, qu'un engagement peut être accepté et donner lieu à la cessation de l'action répressive mais ne fait pas nécessairement obstacle à d'autres poursuites administratives ou pénales et que l'engagement du contrevenant de mettre fin à l'infraction ou, là où cela se révèle pertinent, de procéder à des mesures de réparation, peut être rendu public**.
§ 2. …	§ 2. …
§ 3. ...	§ 3. ...
§ 4. …	§ 4. …
	Section 3. – Mesures correctives
Art. XV.31/2. [abrogé]	**Art. XV.31/2. § 1er. Les agents visés à l'article XV.2 ont la compétence d'obtenir ou d'accepter de la part de l'entreprise responsable des infractions visées à l'article XV.2, § 1er des engagements tendant à mettre fin aux infractions.** **Les engagements à mettre fin à l'infraction, y compris l'identité de l'entreprise, peuvent être rendus publics, pour autant qu'ils aient été acceptés par les agents visés à l'article XV.2.** **§ 2. Les agents visés à l'article XV.2 ont la compétence de recevoir de la part de l'entreprise, sur l'initiative de cette dernière, des engagements supplémentaires en matière de mesures correctives en faveur des consommateurs affectés par les infractions supposées visées à l'article XV.2, § 1er, ou, le cas échéant, de tenter d'obtenir des engagements de la part de l'entreprise en vue d'offrir des mesures correctives adéquates pour les consommateurs affectés par lesdites infractions.**

§ 3. L'obtention ou l'acceptation d'un engagement ne fait pas obstacle à d'autres poursuites administratives ou pénales.

L'engagement et l'acceptation de celui-ci par les agents visés à l'article XV.2 peuvent avoir pour conséquence qu'il est mis fin à l'action répressive pour autant que les infractions visées à l'article XV.2, § 1er, aient cessé et que, le cas échéant, le préjudice des consommateurs ait été compensé.

Section 4. – Publicité

Art. XV.31/2/1. Afin de prévenir les préjudices graves aux intérêts collectifs des consommateurs, les agents visés à l'article XV.2 disposent de la compétence de procéder temporairement à la publication du nom, de la pratique et le cas échéant des données d'identification complètes des entreprises qui emploient des pratiques qui portent préjudice aux consommateurs.

Avant de pouvoir procéder à la publication, les agents visés à l'article XV.2 doivent au préalable informer l'entreprise des faits qui sont à la base des mesures visées à l'alinéa 1er, de l'intention de prendre ces mesures et des dispositions reprises aux alinéas 3 et 4.

Il peut uniquement être procédé à la publication visée à l'alinéa 1er lorsqu'aucune réaction n'a été reçue dans le délai de quarante-huit heures, qu'aucun contact n'est possible, que l'entreprise ne s'engage pas à mettre fin à la pratique nuisible comme visé à l'article XV.31/2 ou qu'elle n'a pas donné une justification adéquate d'une autre manière.

Sans préjudice de la possibilité de rendre public l'engagement lui-même, la publication est retirée dès que l'entreprise fournit la preuve qu'elle a mis fin à l'infraction conformément à son engagement tel que visé à l'article XV.31/2.

TITRE 1/1. - La poursuite des infractions

Art. XV.60/1. § 1er. Sans préjudice des procédures particulières prévues dans le présent Code, les infractions visées à l'article XV.2, § 1er, peuvent faire l'objet de :

1° l'application de la procédure de transaction telle que visée au titre 2, chapitre 1er
2° une poursuite administrative telle que visée au chapitre 2 du présent titre ;
3° une poursuite pénale telle que visée au titre 3.

§ 2. La poursuite se fait sur la base d'un procès-verbal constatant une infraction dressé par les agents visés à l'article XV.2.

Les agents visés à l'article XV.2 envoient ces procès-verbaux aux agents du Service public fédéral Économie, P.M.E., Classes moyennes et Énergie commissionnés par le ministre ayant l'Économie dans ses attributions. Ces derniers décident si les procédures visées au paragraphe 1er, 1° et 2°, seront appliquées et, dans l'affirmative, laquelle ou si le dossier sera transmis au ministère public conformément au paragraphe 1er, 3°.

Art. XV.60/2. Lorsqu'il est fait application d'une poursuite administrative telle que visée à l'article VI.60/1, § 1er, 2°, les agents visés à l'article XV.60/4 décident si les infractions donnent lieu à une amende administrative, à une déclaration de culpabilité ou à un classement sans suite.

Ils disposent des mêmes compétences lorsque le ministère public renonce à poursuivre l'auteur d'une infraction visée à l'article XV.2, § 1er.

Art. XV.60/3. Les poursuites pénales excluent l'application d'une amende administrative même si un acquittement les clôture.

La transaction ou la médiation pénale visée à l'article 216ter du Code d'Instruction criminelle excluent également l'application d'une amende administrative.

TITRE 1/2. La poursuite administrative

CHAPITRE 1er. - Généralités

Art. XV.60/4. Le Roi désigne les agents de la Direction générale de l'Inspection économique du Service public fédéral Économie, P.M.E.,

Classes moyennes et Énergie qui sont habilités à infliger des amendes administratives.

Art. XV.60/5. Les agents visés à l'article XV.60/4 désignés pour infliger les amendes administratives doivent exercer cette compétence dans des conditions garantissant leur indépendance et leur impartialité.

Ces agents ne peuvent prendre de décision dans un dossier dans lequel ils sont déjà intervenus dans une autre qualité, ni avoir un intérêt direct ou indirect dans les entreprises ou institutions concernées par la procédure.

Art. XV.60/6. Les agents visés à l'article XV.60/4 peuvent requérir des institutions ou services publics compétents les renseignements administratifs nécessaires pour disposer de tous les éléments leur permettant de décider en pleine connaissance de cause des suites à donner au dossier qu'ils traitent.

Tous les services de l'État, y compris les parquets, les greffes des cours et tribunaux et la police, tous les services des provinces, des agglomérations, des fédérations de communes, des communes, des associations dont elles font partie, des institutions publiques qui en dépendent, ainsi que de toutes les institutions publiques et les institutions coopérantes de sécurité sociale, accèdent à la demande des agents compétents de leur fournir tout renseignement et de leur produire des copies, sous n'importe quelle forme, de tous les supports d'information, étant entendu que les informations et documents relatifs à une information ou à une instruction ne peuvent être communiqués sans l'autorisation expresse du procureur général compétent ou du procureur fédéral.

Les services précités fournissent sans frais ces renseignements et copies.

Toutefois, tous renseignements recueillis à l'occasion de l'exécution de devoirs prescrits par le ministère public ou par le juge d'instruction ne peuvent être communiqués qu'avec l'autorisation expresse respectivement du ministère public ou du juge d'instruction.

CHAPITRE 2. - Les moyens de défense

Art. XV.60/7. Le contrevenant est invité par un envoi recommandé à présenter ses moyens de défense. Cet envoi spécifie les informations suivantes :

1° les références du procès-verbal qui constate l'infraction et relate les faits à propos desquels la procédure est entamée ;
2° le droit pour le contrevenant d'exposer ses moyens de défense dans un délai de trente jours à compter du jour de la notification, à savoir, le jour de la présentation de l'envoi recommandé au destinataire ;
3° son droit de se faire assister d'un conseil ;
4° l'adresse du service dont font partie les agents compétents visés à l'article XV.60/4 et où le contrevenant peut consulter son dossier ainsi que les heures d'ouverture au cours desquelles il est en droit de le consulter ;
5° le droit pour le contrevenant d'obtenir une copie du dossier ;
6° les adresses postale et électronique du service dont font partie les agents compétents visés à l'article XV.60/4 en vue de la présentation des moyens de défense.

Si le contrevenant a omis de prendre réception de l'envoi recommandé, les agents compétents lui envoient, par pli ordinaire ou par voie électronique, une seconde invitation à présenter ses moyens de défense.

Cette seconde invitation ne fait pas courir un nouveau délai de trente jours pour introduire des moyens de défense.

Art. XV.60/8. Les moyens de défense peuvent être présentés par écrit, y compris par courrier électronique.

Ils peuvent également être présentés oralement auprès des agents compétents visés à l'article XV.60/4.

Art. XV.60/9. Les agents compétents visés à l'article XV.60/4 mettent à la disposition du contrevenant ou de son avocat le dossier relatif aux infractions pouvant donner lieu à l'application de l'amende administrative afin

qu'il le consulte dans les locaux des agents compétents et, sur demande, les agents compétents fournissent une copie des pièces du dossier.

L'article 460ter du Code pénal est applicable au contrevenant qui est assimilé à l'inculpé en vue de l'application de cette disposition.

CHAPITRE 3. - La décision infligeant une amende administrative

Art. XV.60/10. L'amende administrative ne peut plus être infligée cinq ans après les faits.

Toutefois, les actes d'instruction ou de poursuites, y compris les notifications des décisions du ministère public d'intenter des poursuites pénales ou de ne pas poursuivre et l'invitation au contrevenant de présenter des moyens de défense, accomplis dans le délai déterminé à l'alinéa 1er, en interrompent le cours. Ces actes font courir un nouveau délai d'égale durée, même à l'égard des personnes qui n'y sont pas impliquées.

Art. XV.60/11. L'amende administrative ne peut être infligée avant l'échéance du délai prévu à l'article XV.60/7 ou avant la défense du contrevenant, lorsque celle-ci est présentée avant la fin du délai précité.

Art. XV.60/12. La décision infligeant une amende administrative comprend notamment les éléments suivants :

1° les dispositions qui constituent la base juridique de la décision infligeant une amende administrative ;
2° les références du procès-verbal constatant l'infraction et relatant les faits à propos desquels la procédure infligeant une amende administrative a été entamée ;
3° la date de à la notification de la possibilité de présenter des moyens de défense ;
4° le cas échéant, la date à laquelle les moyens de défense ont été présentés, un relevé des moyens de défense présentés et la réplique à ces moyens de défense ;
5° le montant de l'amende administrative ;
6° le cas échéant, comment et dans quelle mesure les mesures prises visées aux

articles XV.5/1, § 1er , ou XV.31/2/1 ont été prises en compte pour déterminer le montant de l'amende administrative ;

7° les dispositions de l'article XV.60/17, alinéas 1er et 2, relatif au paiement de l'amende ;

8° la disposition de l'article XV.60/15 concernant le recours contre la décision.

Art. XV.60/13. La décision infligeant une amende administrative est notifiée au contrevenant par recommandé. La notification éteint l'action publique.

Art. XV.60/14. La décision a force exécutoire.

CHAPITRE 4. - Le recours

CHAPITRE 5. - Le paiement de l'amende administrative

Art. XV.60/16. L'amende administrative est payée dans un délai de trois mois à compter du jour de la notification de la décision infligeant l'amende administrative.

Les agents compétents visés à l'article XV.60/4 peuvent toutefois accorder au contrevenant, à sa demande et s'il y a lieu, un délai plus long, sans pouvoir dépasser le délai d'un an.

L'amende administrative est payée sur le numéro de compte mentionné dans la notification relative à la décision infligeant une amende administrative.

Art. XV.60/17. Si le contrevenant demeure en défaut de payer l'amende administrative dans le délai visé à l'article XV.60/16, les agents compétents visés à l'article XV.60/4 transmettent le dossier à l'administration du SPF Finances en charge de la perception et du recouvrement des créances non fiscales en vue du recouvrement de cette amende.

À cet effet, les agents compétents visés à l'article XV.60/4 transmettent une copie de la décision administrative à l'administration visée à l'alinéa 1er.

Les recouvrements à intenter par l'administration visée à l'alinéa 1er se déroulent

conformément aux articles 3 et 4 de la loi domaniale du 22 décembre 1949.

Art. XV.60/18. L'action en récupération de l'amende administrative se prescrit par dix ans à dater du jour où la décision des agents compétents visés à l'article XV.60/4 n'est plus susceptible de recours.

Art. XV.60/19. Le paiement de l'amende met fin à l'action des agents compétents visés à l'article XV.60/4.

CHAPITRE 6. – Montant de l'amende administrative

Art. XV.60/20. Les montants minimaux et maximaux de l'amende administrative correspondent aux montants minimaux et maximaux respectifs de l'amende pénale, définie aux chapitres 1er et 2 du titre 3 du présent Code, sanctionnant le même fait.

Les décimes additionnels visés à l'article 1er, alinéa 1er, de la loi du 5 mars 1952 relative aux décimes additionnels sur les amendes pénales sont également applicables aux amendes administratives visées dans le présent Code.

TITRE 2. - L'application administrative	**TITRE 2. - L'application administrative**

CHAPITRE 1/1. – Les règles applicables aux amendes administratives

Art. XV.62/2. En cas de récidive dans un délai de cinq ans qui suit une décision administrative déclarant la culpabilité, une décision administrative infligeant une amende administrative ou une condamnation judiciaire à une sanction, le montant de l'amende administrative peut être porté au double du maximum.

Art. XV.62/3. En cas de concours de plusieurs infractions, les montants des amendes administratives sont cumulés sans qu'ils puissent cependant excéder le double du maximum de l'amende administrative la plus élevée.

Art. XV.62/4. Quand un même fait constitue plusieurs infractions ou lorsque différentes

infractions soumises simultanément aux agents compétents visés à l'article XV.60/4 constituent la manifestation successive et continue de la même intention délictueuse, l'amende administrative la plus forte est seule infligée.

Quand les agents compétents constatent que des infractions ayant antérieurement fait l'objet d'une décision infligeant une amende administrative définitive et d'autres fais dont ils sont saisis et qui, à les supposer établis, sont antérieurs à ladite décision et constituent avec les premières infractions la manifestation successive et continue de la même intention délictueuse, ils tiennent compte, pour la fixation de l'amende administrative, des amendes administratives déjà infligées. Si celles-ci leur paraissent suffire à une juste répression de l'ensemble des infractions, ils se prononcent sur la culpabilité et renvoient dans leur décision aux amendes administratives déjà infligées. Le total des amendes administratives infligées en application du présent article ne peut excéder le maximum de l'amende administrative la plus forte.

Art. XV.62/5. En cas de circonstances atténuantes, l'amende administrative peut être réduite en dessous du montant minimum porté par la loi.

Art. XV.62/6. § 1er. Les agents compétents visés à l'article XV.60/4 peuvent décider qu'il sera sursis à l'exécution de la décision infligeant une amende administrative, en tout ou en partie, pour autant que le contrevenant ne s'est pas vu infliger une amende administrative de niveau 2 à 6 ou n'a pas été condamné à une sanction pénale de niveau 2 à 6 durant les cinq années qui précèdent la nouvelle infraction.

Une sanction de niveau 1 à 6 infligée ou prononcée antérieurement pour des faits unis par une même intention délictueuse ne fait pas obstacle à l'octroi d'un sursis.

§ 2. Les agents compétents visés à l'article XV.60/4 accordent le sursis par la même décision que celle par laquelle ils infligent l'amende.

La décision accordant ou refusant le sursis doit

être motivée.

§ 3. Le délai d'épreuve ne peut être inférieur à une année ni excéder trois années, à compter de la date de la notification de la décision infligeant l'amende administrative ou à dater du jugement ou de l'arrêt coulé en force de chose jugée.

§ 4. Le sursis peut être révoqué en cas de nouvelle infraction commise pendant le délai d'épreuve et ayant entraîné l'application d'une amende administrative d'un niveau égal, supérieur ou inférieur à celui de l'amende administrative antérieurement assortie du sursis.

§ 5. Le sursis est révoqué dans la même décision que celle par laquelle est infligée l'amende administrative pour la nouvelle infraction commise dans le délai d'épreuve.

La mention de la révocation du sursis dans la décision se fait tant lorsque la révocation a lieu de plein droit que dans le cas où elle est laissée à l'appréciation des agents compétents.

§ 6. L'amende administrative qui devient exécutoire par suite de la révocation du sursis est cumulée sans limite avec celle infligée du chef de la nouvelle infraction.

TITRE 3. - L'application pénale du présent Code et de ses arrêtés d'exécution	**TITRE 3. - L'application pénale du présent Code et de ses arrêtés d'exécution**
CHAPITRE 1er. - Dispositions générales	**CHAPITRE 1er. - Dispositions générales**
	Art. XV.69/1. Le ministère public notifie aux agents compétents visés à l'article XV.60/4 sa décision d'intenter ou non les poursuites pénales ou de proposer une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216ter du Code d'instruction criminelle. Lorsque le ministère public renonce à intenter les poursuites pénales et à proposer une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216ter du Code d'instruction criminelle, ou lorsque le ministère public n'a pas pris de décision dans un délai de trois mois à compter du jour de la réception du procès-verbal de

constatation de l'infraction, les agents compétents visés à l'article XV.60/4 décident s'il y a lieu d'entamer la procédure de sanction administrative.

Art. XV.69/2. Si le ministère public renonce à intenter les poursuites pénales et à proposer une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216ter du Code d'instruction criminelle, et que des actes d'enquête complémentaires ont eu lieu, il envoie une copie des pièces de procédure de ces actes d'enquête complémentaires aux agents compétents visés à l'article XV.60/4.

CHAPITRE 2. - Les infractions sanctionnées pénalement

Section 4. Les peines relatives aux infractions au livre VI

Art. XV.85. Sont punis d'une sanction de niveau 3 :
1° ceux qui ne se conforment pas à ce que dispose un jugement ou un arrêt rendu en vertu de l'article XVII.1, à la suite d'une action en cessation;
2° ceux qui, volontairement, en personne ou par personne interposée, suppriment, dissimulent ou lacèrent totalement ou partiellement les affiches apposées en application des articles XVII.5 et XV.131;
3° les entreprises qui ne font pas exécuter l'analyse ou le contrôle par un laboratoire indépendant visé à l'article XV.16/1;

4° les entreprises qui ne respectent pas une mesure prise en exécution de l'article XV.16/2;]2
5° ceux qui enfreignent les dispositions de l'article VI.97, 4°, concernant la tromperie relative au prix, le calcul du prix ou l'avantage quant au prix.

Section 12. - Entrave au contrôle

CHAPITRE 2. - Les infractions sanctionnées pénalement

Section 4. Les peines relatives aux infractions au livre VI

Art. XV.85. Sont punis d'une sanction de niveau 3 :
1° ceux qui ne se conforment pas à ce que dispose un jugement ou un arrêt rendu en vertu de l'article XVII.1, à la suite d'une action en cessation;
2° ceux qui, volontairement, en personne ou par personne interposée, suppriment, dissimulent ou lacèrent totalement ou partiellement les affiches apposées en application des articles XVII.5 et XV.131;
3° les entreprises qui ne font pas exécuter l'analyse ou le contrôle par un laboratoire indépendant visé à l'article ~~XV.16/1~~ **XV.3, 8**° ;
4° les entreprises qui ne respectent pas une mesure prise en exécution de l'article XV.16/2;
5° ceux qui enfreignent les dispositions de l'article VI.97, 4°, concernant la tromperie relative au prix, le calcul du prix ou l'avantage quant au prix.

Section 12. - Entrave au contrôle et non-respect des mesures

Art. XV.126/ 2. Sans préjudice des articles XV.126 et XV.126/1, est puni d'une sanction de niveau 4 :
1° **quiconque ne donne pas suite aux demandes ou mesures imposées visées aux articles XV.3, 5°/1, 5°/2, 8° et 9°, et XV.5/1 ;**

2° **<u>l'entreprise visée au XV.31/2 qui ne respecte pas les engagements pris ou les engagements supplémentaires.</u>**

LOI DU 9 MARS 1993 TENDANT A REGLEMENTER ET A CONTROLER LES ACTIVITES DES ENTREPRISES DE COURTAGE MATRIMONIAL

CHAPITRE IIIbis. - De la procédure d'avertissement.

Art. 8bis. Lorsqu'il est constaté qu'un acte constitue une infraction à la présente loi ou à un de ses arrêtés d'exécution ou qu'il peut donner lieu à une action en cessation à l'initiative du ministre qui a les Affaires économiques dans ses attributions, celui-ci ou l'agent qu'il commissionne en application de l'article 9 peut adresser au contrevenant un avertissement le mettant en demeure de mettre fin à cet acte.

L'avertissement est notifié au contrevenant dans un délai de trois semaines à dater de la constatation des faits, par lettre recommandée avec accusé de réception ou par la remise d'une copie du procès-verbal de constatation des faits.

L'avertissement mentionne :
1° les faits imputés et la ou les dispositions légales enfreintes;
2° le délai dans lequel il doit y être mis fin;
3° qu'au cas où il n'est pas donné suite à l'avertissement, soit le ministre intentera une action en cessation, soit les agents commissionnés en application des articles 9 et 9bis pourront respectivement aviser le procureur du Roi ou appliquer le règlement par voie de transaction prévu à l'article 9bis.

CHAPITRE IV. - Recherche et constatation des infractions

LOI DU 9 MARS 1993 TENDANT A REGLEMENTER ET A CONTROLER LES ACTIVITES DES ENTREPRISES DE COURTAGE MATRIMONIAL

CHAPITRE IIIbis. - De la procédure d'avertissement.

Art. 8bis. ~~Lorsqu'il est constaté qu'un acte constitue une infraction à la présente loi ou à un de ses arrêtés d'exécution ou qu'il peut donner lieu à une action en cessation à l'initiative du ministre qui a les Affaires économiques dans ses attributions, celui-ci ou l'agent qu'il commissionne en application de l'article 9 peut adresser au contrevenant un avertissement le mettant en demeure de mettre fin à cet acte.~~

~~L'avertissement est notifié au contrevenant dans un délai de trois semaines à dater de la constatation des faits, par lettre recommandée avec accusé de réception ou par la remise d'une copie du procès-verbal de constatation des faits.~~

~~L'avertissement mentionne :~~
~~1° les faits imputés et la ou les dispositions légales enfreintes;~~
~~2° le délai dans lequel il doit y être mis fin;~~
~~3° qu'au cas où il n'est pas donné suite à l'avertissement, soit le ministre intentera une action en cessation, soit les agents commissionnés en application des articles 9 et 9bis pourront respectivement aviser le procureur du Roi ou appliquer le règlement par voie de transaction prévu à l'article 9bis.~~
Lorsqu'ils constatent qu'un acte constitue une infraction à la présente loi ou à un de ses arrêtés d'exécution ou qu'il peut donner lieu à une action en cessation à l'initiative du ministre ayant l'Économie dans ses attributions, les agents visés à l'article 9 peuvent adresser au contrevenant un avertissement le mettant en demeure de mettre fin à cet acte, conformément à l'article XV.31 du Code de droit économique.

CHAPITRE IV. - ~~Recherche et constatation des infractions~~ Recherche et poursuite

Art. 9. Sans préjudice des devoirs incombant aux officiers de police judiciaire, les agents commissionnés par le Ministre des Affaires économiques sont compétents pour rechercher et constater les infractions prévues par la présente loi.

Les procès-verbaux dressés par ces agents font foi jusqu'à preuve du contraire.

Au surplus, les dispositions relatives à la recherche et à la constatation des infractions prévues par la législation sur les pratiques du commerce sont également applicables aux infractions prévues par la présente loi.

Section 1e – Recherche

Art. 9. Sans préjudice des devoirs incombant aux officiers de police judiciaire, les agents commissionnés par le Ministre des Affaires économiques sont compétents pour rechercher et constater les infractions prévues par la présente loi.

Les procès-verbaux dressés par ces agents font foi jusqu'à preuve du contraire.

~~Au surplus, les dispositions relatives à la recherche et à la constatation des infractions prévues par la législation sur les pratiques du commerce sont également applicables aux infractions prévues par la présente loi.~~ **Les infractions à la présente loi et à ses arrêtés d'exécution sont recherchées et constatées conformément aux dispositions du livre XV, titre 1er, chapitre 1re, du Code de droit économique.**

Section 2. – Poursuite

Art. 9/1. § 1er. Les infractions à la présente loi ou à ses arrêtés d'exécution peuvent faire l'objet de :

1° l'application de la procédure de transaction telle que visée à l'article 9bis ;
2° une poursuite administrative en application de la procédure visée au titre 1/2 du livre XV du Code de droit économique;
3° une poursuite pénale.

§ 2. La poursuite se fait conformément au titre 1/1 du livre XV du Code de droit économique.

Art. 9/2. Le ministère public notifie au service compétent visé à l'article XV.60/4 du Code de droit économique sa décision d'intenter ou non les poursuites pénales ou de proposer ou non une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216ter du Code d'instruction criminelle.

Lorsque le ministère public renonce à intenter les poursuites pénales et à proposer une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216ter du Code d'instruction criminelle, ou si le ministère public n'a pas pris de décision dans un délai de trois mois à compter du jour de

la réception du procès-verbal consignant l'infraction, les agents compétents visés à l'article XV.60/4 du Code de droit économique décident s'il y a lieu d'entamer la procédure d'amende administrative.

Art.9/3. Si le ministère public renonce à intenter les poursuites pénales et à proposer une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216ter du Code d'instruction criminelle, il envoie une copie des pièces de procédure de l'enquête complémentaire aux agents compétents visés à l'article XV.60/4 du Code de droit économique.

Art. 9bis. Les agents commissionnés à cette fin par le ministre qui a les Affaires économiques dans ses attributions peuvent, au vu des procès-verbaux constatant une infraction aux dispositions visées aux articles 10, 11, et 12, et dressés par les agents visés à l'article 9, alinéa 1er, proposer aux contrevenants le paiement d'une somme qui éteint l'action publique.

Art. 9bis. ~~Les agents commissionnés à cette fin par le ministre qui a les Affaires économiques dans ses attributions peuvent, au vu des procès-verbaux constatant une infraction aux dispositions visées aux articles 10, 11, et 12, et dressés par les agents visés à l'article 9, alinéa 1er, proposer aux contrevenants le paiement d'une somme qui éteint l'action publique.~~

Cette somme ne peut être supérieure au montant maximum de l'amende fixé aux articles 10, 11 ou 12, majoré des décimes additionnels. Les tarifs ainsi que les modalités de paiement et de perception sont fixés par le Roi, sur la proposition du ministre ayant les Affaires économiques dans ses attributions.

~~Cette somme ne peut être supérieure au montant maximum de l'amende fixé aux articles 10, 11 ou 12, majoré des décimes additionnels. Les tarifs ainsi que les modalités de paiement et de perception sont fixés par le Roi, sur la proposition du ministre ayant les Affaires économiques dans ses attributions.~~
Lorsque des infractions à la présente loi ou à ses arrêtés d'exécution sont constatées, les agents commissionnés par le ministre qui a l'Économie dans ses attributions peuvent proposer une transaction aux contrevenants conformément à l'article XV.61 du Code de droit économique.

Le montant de la transaction ne peut être supérieur au montant maximum de l'amende fixé aux articles 10, 11 ou 12, majoré des décimes additionnels.

Les modalités de paiement et de perception de cette transaction sont arrêtées par le Roi.

CHAPITRE V. - Des sanctions.

CHAPITRE V. - ~~Des sanctions~~ Répression.

Art. 10. Les infractions aux dispositions des articles 2, 3, 4, 5, 6, 7, § 1er, et 8, seront punies d'un emprisonnement de quinze jours à trois ans

Art. 10. ~~Les infractions aux dispositions des articles 2, 3, 4, 5, 6, 7, § 1er, et 8, seront punies d'un emprisonnement de quinze jours à trois ans~~

et d'une amende de vingt-six francs à cent mille francs, ou d'une de ces peines seulement.	~~et d'une amende de vingt-six francs à cent mille francs, ou d'une de ces peines seulement.~~ **Les infractions aux dispositions des articles 2 à 6, 7, § 1er, et 8 sont punies soit d'une peine d'emprisonnement de quinze jours à trois ans et/ou d'une amende de 26 à 100.000 euros, soit d'une amende administrative de 26 à 100.000 euros.**
Sera puni des mêmes peines celui qui diffuse ou fait diffuser pour compte d'une entreprise de courtage matrimonial des annonces qui ne comportent pas les mentions prévues à l'article 3, § 1er.	Sera puni des mêmes peines celui qui diffuse ou fait diffuser pour compte d'une entreprise de courtage matrimonial des annonces qui ne comportent pas les mentions prévues à l'article 3, § 1er.
Art. 12. Sera puni d'un emprisonnement de quinze jours à trois ans et d'une amende de vingt-six francs à cent mille francs ou d'une de ces peines seulement, quiconque fait ou fait faire de la publicité pour des offres de rencontres ou fait une telle offre, dans des formes qui portent atteinte à la dignité humaine, notamment en présentant une image dégradante de l'homme ou de la femme.	**Art. 12.** ~~Sera puni d'un emprisonnement de quinze jours à trois ans et d'une amende de vingt-six francs à cent mille francs ou d'une de ces peines seulement, quiconque fait ou fait faire de la publicité pour des offres de rencontres ou fait une telle offre, dans des formes qui portent atteinte à la dignité humaine, notamment en présentant une image dégradante de l'homme ou de la femme.~~ **Est puni soit d'un emprisonnement de quinze jours à trois ans et/ou d'une amende de 26 à 100.000 euros, soit d'une amende administrative de 26 à 100.000 euros, quiconque fait ou fait faire de la publicité pour des offres de rencontres ou fait une telle offre, dans des formes qui portent atteinte à la dignité humaine, notamment en présentant une image dégradante de la personne.**
Art. 16. Les dispositions du Livre Ier du Code pénal, y compris le chapitre VII et l'article 85, sont applicables aux infractions prévues par la présente loi.	~~**Art. 16.** Les dispositions du Livre Ier du Code pénal, y compris le chapitre VII et l'article 85, sont applicables aux infractions prévues par la présente loi.~~ **Art. 16/1. Les dispositions du titre 2, chapitre 1/1 du livre XV du Code de droit économique sont applicables aux amendes administratives visées par la présente loi.** **Les décimes additionnels visés à l'article 1er, alinéa 1er, de la loi du 5 mars 1952 relative aux décimes additionnels sur les amendes pénales sont également applicables aux amendes administratives visées dans la présente loi.**

Art. 16/2. Les articles XV.69, XV.71, XV.73 et XV.74 du Code de droit économique sont applicables aux infractions pénales à la présente loi.

LOI DU 20 DECEMBRE 2002 RELATIVE AU RECOUVREMENT AMIABLE DES DETTES DU CONSOMMATEUR

CHAPITRE VI. - Recherche et constatation des actes interdits.

Art. 11. § 1er. …

§ 2. Dans l'exercice de leur fonction, les agents visés au § 1er, peuvent :
1° pénétrer, pendant les heures habituelles d'ouverture ou de travail, dans les locaux et pièces dont l'accès est nécessaire à l'accomplissement de leur mission;
2° faire toutes les constatations utiles, se faire produire, sur première réquisition et sans déplacement, les documents, pièces ou livres nécessaires à leurs recherches et constatations et en prendre copie;
3° saisir, contre récépissé, les documents, pièces ou livres qui sont nécessaires pour faire la preuve d'une infraction ou pour rechercher les coauteurs ou complices des contrevenants; la saisie est levée de plein droit à défaut de confirmation par le ministère public dans les dix jours ouvrables;
4° s'ils ont des raisons de croire à l'existence d'une infraction, pénétrer dans les locaux habités, avec l'autorisation préalable du juge du tribunal de police. Les visites dans les locaux habités doivent s'effectuer entre huit et dix-huit heures et être faites conjointement par deux agents au moins.

§ 3. …

§ 4. Les agents commissionnés exercent les pouvoirs qui leur sont accordés par le présent article sous la surveillance du procureur général, sans préjudice de leur subordination à leurs supérieurs dans l'administration.

§ 5. En cas d'application de l'article 12, le procès-verbal visé au § 1er n'est transmis au procureur du Roi que lorsqu'il n'a pas été donné suite à l'avertissement.

LOI DU 20 DECEMBRE 2002 RELATIVE AU RECOUVREMENT AMIABLE DES DETTES DU CONSOMMATEUR

CHAPITRE VI. - Recherche et constatation des actes interdits.

Art. 11. § 1er. …

§ 2. ~~Dans l'exercice de leur fonction, les agents visés au § 1er, peuvent :~~
~~1° pénétrer, pendant les heures habituelles d'ouverture ou de travail, dans les locaux et pièces dont l'accès est nécessaire à l'accomplissement de leur mission;~~
~~2° faire toutes les constatations utiles, se faire produire, sur première réquisition et sans déplacement, les documents, pièces ou livres nécessaires à leurs recherches et constatations et en prendre copie;~~
~~3° saisir, contre récépissé, les documents, pièces ou livres qui sont nécessaires pour faire la preuve d'une infraction ou pour rechercher les coauteurs ou complices des contrevenants; la saisie est levée de plein droit à défaut de confirmation par le ministère public dans les dix jours ouvrables;~~
~~4° s'ils ont des raisons de croire à l'existence d'une infraction, pénétrer dans les locaux habités, avec l'autorisation préalable du juge du tribunal de police. Les visites dans les locaux habités doivent s'effectuer entre huit et dix-huit heures et être faites conjointement par deux agents au moins.~~ **La recherche et la constatation des infractions visées par la présente loi se font conformément aux dispositions y relatives prévues dans le livre XV, titre 1er, chapitre 1er, du Code de droit économique.**

§ 3. …

~~§ 4. Les agents commissionnés exercent les pouvoirs qui leur sont accordés par le présent article sous la surveillance du procureur général, sans préjudice de leur subordination à leurs supérieurs dans l'administration.~~

~~§ 5. En cas d'application de l'article 12, le procès-verbal visé au § 1er n'est transmis au procureur du Roi que lorsqu'il n'a pas été donné suite à l'avertissement.~~

En cas d'application de l'article 13, le procès-verbal n'est transmis au procureur du Roi que lorsque le contrevenant n'a pas accepté la proposition de transaction.

~~En cas d'application de l'article 13, le procès-verbal n'est transmis au procureur du Roi que lorsque le contrevenant n'a pas accepté la proposition de transaction.~~

Art. 12. Lorsqu'il est constaté qu'un acte constitue une infraction à la présente loi ou à un de ses arrêtés d'exécution ou qu'il peut donner lieu à une action en cessation à l'initiative du Ministre qui a les Affaires économiques dans ses attributions, celui-ci ou l'agent qu'il commissionne en application de l'article 11, § 1er, alinéa 1er, peut adresser au contrevenant un avertissement le mettant en demeure de mettre fin à cet acte.

Art. 12. ~~Lorsqu'il est constaté qu'un acte constitue une infraction à la présente loi ou à un de ses arrêtés d'exécution ou qu'il peut donner lieu à une action en cessation à l'initiative du Ministre qui a les Affaires économiques dans ses attributions, celui-ci ou l'agent qu'il commissionne en application de l'article 11, § 1er, alinéa 1er, peut adresser au contrevenant un avertissement le mettant en demeure de mettre fin à cet acte.~~

L'avertissement est notifié au contrevenant dans un délai de trois semaines à dater de la constatation des faits, par lettre recommandée à la poste avec accusé de réception ou par la remise d'une copie du procès-verbal de constatation des faits.

~~L'avertissement est notifié au contrevenant dans un délai de trois semaines à dater de la constatation des faits, par lettre recommandée à la poste avec accusé de réception ou par la remise d'une copie du procès-verbal de constatation des faits.~~

L'avertissement mentionne :
1° les faits imputés et la ou les dispositions légales enfreintes;
2° le délai dans lequel il doit y être mis fin;
3° qu'au cas où il n'est pas donné suite à l'avertissement, soit le ministre intentera une action en cessation, soit les agents commissionnés en application de l'article 11, § 1er, alinéa 1er, et 13 pourront respectivement aviser le procureur du Roi ou appliquer le règlement par voie de transaction prévu à l'article 13.

~~L'avertissement mentionne :~~
~~1° les faits imputés et la ou les dispositions légales enfreintes;~~
~~2° le délai dans lequel il doit y être mis fin;~~
~~3° qu'au cas où il n'est pas donné suite à l'avertissement, soit le ministre intentera une action en cessation, soit les agents commissionnés en application de l'article 11, § 1er, alinéa 1er, et 13 pourront respectivement aviser le procureur du Roi ou appliquer le règlement par voie de transaction prévu à l'article 13.~~ **Lorsqu'ils constatent qu'un acte constitue une infraction à la présente loi ou à un de ses arrêtés d'exécution ou qu'il peut donner lieu à une action en cessation, les agents visés à l'article 11, § 1er, peuvent adresser au contrevenant un avertissement le mettant en demeure de mettre fin à cet acte, conformément à l'article XV.31 du Code de droit économique.**

Art. 12/1. § 1er. Les infractions à la présente loi ou à ses arrêtés d'exécution peuvent faire l'objet de :
1° l'application de la procédure de transaction telle que visée à l'article 13 ;
2° une poursuite administrative avec application de la procédure visée au titre

1/2 du livre XV du Code de droit économique ;

3° une poursuite pénale.

§ 2. La poursuite se fait conformément au titre 1/1 du livre XV du Code de droit économique.

Art. 12/2 Le ministère public notifie au service compétent visé à l'article XV.60/4 du Code de droit économique sa décision d'intenter ou non les poursuites pénales ou de proposer ou non une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216ter du Code d'instruction criminelle.

Lorsque le ministère public renonce à intenter les poursuites pénales et à proposer une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216ter du Code d'instruction criminelle, ou si le ministère public n'a pas pris de décision dans un délai de trois mois à compter du jour de la réception du procès-verbal consignant l'infraction, les agents compétents visés à l'article XV.60/4 du Code de droit économique décident s'il y a lieu d'entamer la procédure d'amende administrative.

Art. 12/3. Si le ministère public renonce à intenter les poursuites pénales et à proposer une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216ter du Code d'instruction criminelle, il envoie une copie des pièces de procédure de l'enquête complémentaire aux agents compétents visés à l'article XV.60/4 du Code de droit économique.

Art. 13. Les agents commissionnés à cette fin par le Ministre qui a les Affaires économiques dans ses attributions peuvent, au vu des procès-verbaux constatant une infraction aux dispositions visées à l'article 15, et dressés par les agents visés à l'article 11, § 1er, alinéa 1er, proposer aux contrevenants le paiement d'une somme qui éteint l'action publique.

Cette somme ne peut être supérieure au montant maximum de l'amende fixé à l'article 15, majoré des décimes additionnels. Les tarifs ainsi que les modalités de paiement et de perception sont fixées par le Roi, sur la proposition du Ministre ayant les Affaires économiques dans ses attributions.

Art. 13. ~~Les agents commissionnés à cette fin par le Ministre qui a les Affaires économiques dans ses attributions peuvent, au vu des procès-verbaux constatant une infraction aux dispositions visées à l'article 15, et dressés par les agents visés à l'article 11, § 1er, alinéa 1er, proposer aux contrevenants le paiement d'une somme qui éteint l'action publique.~~

~~Cette somme ne peut être supérieure au montant maximum de l'amende fixé à l'article 15, majoré des décimes additionnels. Les tarifs ainsi que les modalités de paiement et de perception sont fixées par le Roi, sur la proposition du Ministre ayant les Affaires économiques dans ses attributions.~~

	Lorsque des infractions à la présente loi ou à ses arrêtés d'exécution sont constatées, les agents commissionnés par le ministre qui a l'Économie dans ses attributions peuvent proposer une transaction aux contrevenants conformément à l'article XV.61 du Code de droit économique.
	Le montant de la transaction ne peut être supérieur au montant maximum de l'amende fixé à l'article 15, majoré des décimes additionnels.
	Les modalités de paiement et de perception de cette transaction sont arrêtés par le Roi.
CHAPITRE VII. - Des sanctions.	**CHAPITRE VII. - Des sanctions.**
Section 1ère. - Sanctions civiles et sanctions pénales.	**Section 1ère. - Sanctions civiles, dispositions pénales et amendes administratives**
Art. 15. § 1er. Sont punis d'une amende de 26 à 50.000 EUR :	**Art. 15.** § 1er. Sont punis d'une amende de 26 à 50.000 EUR **ou d'une amende administrative de 26 à 50.000 euros** :
1° … 2° … 3° ….	1° … 2° … 3° ….
…	…
§ 2. …	§ 2. …
§ 3. Les dispositions du Livre Ier, y compris celles du chapitre VII et l'article 85, du Code pénal sont applicables aux infractions visées au présent article.	~~§ 3. Les dispositions du Livre Ier, y compris celles du chapitre VII et l'article 85, du Code pénal sont applicables aux infractions visées au présent article.~~
	Art. 15/1. Les dispositions du titre 2, chapitre 1/1 du livre XV du Code de droit économique sont applicables aux amendes administratives visées par la présente loi.
	Les décimes additionnels visés à l'article 1er, alinéa 1er, de la loi du 5 mars 1952 relative aux décimes additionnels sur les amendes pénales sont également applicables aux amendes administratives visées dans la présente loi.
	Art. 15/2. Les articles XV.69, XV.71, XV.73 et XV.74 du Code de droit économique sont applicables aux infractions pénales à la présente loi.

LOI DU 11 JUIN 2004 RELATIVE A L'INFORMATION A FOURNIR LORS DE LA VENTE DE VEHICULES D'OCCASION

LOI DU 11 JUIN 2004 RELATIVE À L'INFORMATION À FOURNIR LORS DE LA VENTE DE VÉHICULES D'OCCASION

Art. 7/1. § 1er. Les infractions à la présente loi ou à ses arrêtés d'exécution peuvent faire l'objet de :

1° l'application de la procédure de transaction telle que visée à l'article 11 ;

2° une poursuite administrative avec application de la procédure visée au titre 1/2 du livre XV du Code de droit économique ;

3° une poursuite pénale.

§ 2. La poursuite se fait conformément au titre 1/1 du livre XV du Code de droit économique.

Art. 7/2. Le ministère public notifie aux agents compétents visés à l'article XV.60/4 du Code de droit économique sa décision d'intenter ou non les poursuites pénales ou de proposer ou non une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216ter du Code d'instruction criminelle.

Lorsque le ministère public renonce à intenter les poursuites pénales et à proposer une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216ter du Code d'instruction criminelle, ou si le ministère public n'a pas pris de décision dans un délai de trois mois à compter du jour de la réception du procès-verbal consignant l'infraction, les agents compétents visés à l'article XV.60/4 du Code de droit économique décident s'il y a lieu d'entamer la procédure d'amende administrative.

Art. 7/3. Si le ministère public renonce à intenter les poursuites pénales et à proposer une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216ter du Code d'instruction criminelle, il envoie une copie des pièces de procédure de l'enquête complémentaire aux agents compétents visés à l'article XV.60/4 du Code de droit économique.

Art. 8. Sans préjudice de l'application de peines plus sévères prévues par le Code pénal, les infractions aux articles 3, 3/1, 5 et 6, § 3, seront

Art. 8. Sans préjudice de l'application de peines plus sévères prévues par le Code pénal, les infractions aux articles 3, 3/1, 5 et 6, § 3, seront

punies d'un emprisonnement d'un mois à un an et d'une amende de 10 euros à 3.000 euros, ou d'une de ces peines seulement.

punies d'un emprisonnement d'un mois à un an et d'une amende de 10 euros à 3.000 euros, ou d'une de ces peines seulement. **Les infractions visées ci-avant peuvent également faire l'objet d'une amende administrative de 10 à 3.000 euros.**

Les dispositions du livre premier du Code pénal, en ce compris le chapitre VII et l'article 85, sont applicables à ces infractions.

~~Les dispositions du livre premier du Code pénal, en ce compris le chapitre VII et l'article 85, sont applicables à ces infractions.~~

Art. 8/1. Les dispositions du titre 2, chapitre 1/1 du livre XV du Code de droit économique sont applicables aux amendes administratives visées par la présente loi.

Les décimes additionnels visés à l'article 1er, alinéa 1er, de la loi du 5 mars 1952 relative aux décimes additionnels sur les amendes pénales sont également applicables aux amendes administratives visées dans la présente loi.

Art. 8/2. Les articles XV.69, XV.71, XV.73 et XV.74 du Code de droit économique sont applicables aux infractions pénales à la présente loi.

Art. 9. § 1er. …

Art. 9. § 1er. …

§ 2. Dans l'exercice de leur fonction, les agents visés au § 1er peuvent :
1° pénétrer, pendant les heures habituelles d'ouverture ou de travail, dans les locaux et pièces dont l'accès est nécessaire à l'accomplissement de leur mission;
2° faire toutes les constatations utiles, se faire produire, sur première réquisition et sans déplacement, les documents, pièces ou livres nécessaires à leurs recherches et constatations et en prendre copie;
3° saisir, contre récépissé, les documents, pièces ou livres qui sont nécessaires pour faire la preuve d'une infraction ou pour rechercher les coauteurs ou complices des contrevenants; la saisie est levée de plein droit à défaut de confirmation par le procureur du Roi dans les dix jours ouvrables;
4° s'ils ont des raisons de croire à l'existence d'une infraction, pénétrer dans les locaux habités, avec l'autorisation préalable du juge du tribunal de police. Les visites dans les locaux habités doivent s'effectuer entre huit et dix-huit

§ 2. ~~Dans l'exercice de leur fonction, les agents visés au § 1er peuvent :~~
~~1° pénétrer, pendant les heures habituelles d'ouverture ou de travail, dans les locaux et pièces dont l'accès est nécessaire à l'accomplissement de leur mission;~~
~~2° faire toutes les constatations utiles, se faire produire, sur première réquisition et sans déplacement, les documents, pièces ou livres nécessaires à leurs recherches et constatations et en prendre copie;~~
~~3° saisir, contre récépissé, les documents, pièces ou livres qui sont nécessaires pour faire la preuve d'une infraction ou pour rechercher les coauteurs ou complices des contrevenants; la saisie est levée de plein droit à défaut de confirmation par le procureur du Roi dans les dix jours ouvrables;~~
~~4° s'ils ont des raisons de croire à l'existence d'une infraction, pénétrer dans les locaux habités, avec l'autorisation préalable du juge du tribunal de police. Les visites dans les locaux habités doivent s'effectuer entre huit et dix-huit~~

heures et être faites conjointement par deux agents au moins. Ne viole cependant pas le domicile celui qui y pénètre avec l'autorisation écrite préalable de l'habitant.

~~heures et être faites conjointement par deux agents au moins. Ne viole cependant pas le domicile celui qui y pénètre avec l'autorisation écrite préalable de l'habitant.~~ **La recherche et la constatation des infractions visées par la présente loi se font conformément aux dispositions y relatives prévues dans le livre XV, titre 1er, chapitre 1er, du Code de droit économique.**

§ 3. …

§ 3. …

§ 4. Les agents commissionnés exercent les pouvoirs qui leur sont accordés par le présent article sous la surveillance du procureur général, sans préjudice de leur subordination à leurs supérieurs dans l'administration.

~~§ 4. Les agents commissionnés exercent les pouvoirs qui leur sont accordés par le présent article sous la surveillance du procureur général, sans préjudice de leur subordination à leurs supérieurs dans l'administration.~~

§ 5. En cas d'application de l'article 10, le procès-verbal visé au § 1er n'est transmis au procureur du Roi que lorsqu'il n'a pas été donné suite à l'avertissement.

~~§ 5. En cas d'application de l'article 10, le procès-verbal visé au § 1er n'est transmis au procureur du Roi que lorsqu'il n'a pas été donné suite à l'avertissement.~~

En cas d'application de l'article 11, le procès verbal n'est transmis au procureur du Roi que lorsque le contrevenant n'a pas accepté la proposition de transaction. Le paiement effectué dans le délai indiqué éteint l'action publique, sauf si, auparavant, une plainte a été adressée au procureur du Roi, le juge d'instruction a été requis d'instruire ou le tribunal a été saisi du fait. Dans ce cas, les sommes payées sont restituées au contrevenant.

~~En cas d'application de l'article 11, le procès verbal n'est transmis au procureur du Roi que lorsque le contrevenant n'a pas accepté la proposition de transaction. Le paiement effectué dans le délai indiqué éteint l'action publique, sauf si, auparavant, une plainte a été adressée au procureur du Roi, le juge d'instruction a été requis d'instruire ou le tribunal a été saisi du fait. Dans ce cas, les sommes payées sont restituées au contrevenant.~~

Art. 10. Lorsqu'il est constaté qu'un acte constitue une infraction à la présente loi ou à un de ses arrêtés d'exécution, le ministre qui a les affaires économiques dans ses attributions ou l'agent qu'il commissionne en application de l'article 9 peut adresser au contrevenant un avertissement le mettant en demeure de mettre fin à cet acte.

Art. 10. ~~. Lorsqu'il est constaté qu'un acte constitue une infraction à la présente loi ou à un de ses arrêtés d'exécution, le ministre qui a les affaires économiques dans ses attributions ou l'agent qu'il commissionne en application de l'article 9 peut adresser au contrevenant un avertissement le mettant en demeure de mettre fin à cet acte.~~

L'avertissement est notifié au contrevenant dans un délai de trois semaines à dater de la constatation des faits, par lettre recommandée à la poste avec accusé de réception ou par la remise d'une copie du procès-verbal de constatation des faits.

~~L'avertissement est notifié au contrevenant dans un délai de trois semaines à dater de la constatation des faits, par lettre recommandée à la poste avec accusé de réception ou par la remise d'une copie du procès-verbal de constatation des faits.~~

L'avertissement mentionne :

~~L'avertissement mentionne :~~

1° les faits imputés et la ou les dispositions légales enfreintes;
2° le délai dans lequel il doit y être mis fin;
3° qu'au cas où il n'est pas donné suite à l'avertissement, les agents commissionnés en application des articles 9 et 11 pourront respectivement aviser le procureur du Roi ou appliquer le règlement par voie de transaction prévu à l'article 11.

~~1° les faits imputés et la ou les dispositions légales enfreintes;~~
~~2° le délai dans lequel il doit y être mis fin;~~
~~3° qu'au cas où il n'est pas donné suite à l'avertissement, les agents commissionnés en application des articles 9 et 11 pourront respectivement aviser le procureur du Roi ou appliquer le règlement par voie de transaction prévu à l'article 11.~~
Lorsqu'il est constaté qu'un acte constitue une infraction à la présente loi ou à un de ses arrêtés d'exécution, les agents visés à l'article 9, § 1er, peuvent adresser au contrevenant un avertissement le mettant en demeure de mettre fin à cet acte, conformément à l'article XV.31 du Code de droit économique.

Art. 11. Les agents commissionnés à cette fin par le ministre qui a les affaires économiques dans ses attributions peuvent, au vu des procès-verbaux constatant une infraction aux dispositions visées à l'article 8, et dressés par les agents visés à l'article 9, § 1er, alinéa 1er, proposer aux contrevenants le paiement d'une somme qui éteint l'action publique.

Art. 11. ~~Les agents commissionnés à cette fin par le ministre qui a les affaires économiques dans ses attributions peuvent, au vu des procès-verbaux constatant une infraction aux dispositions visées à l'article 8, et dressés par les agents visés à l'article 9, § 1er, alinéa 1er, proposer aux contrevenants le paiement d'une somme qui éteint l'action publique.~~

Cette somme ne peut être supérieure au montant maximum de l'amende fixée à l'article 8, majoré des décimes additionnels. Les tarifs ainsi que les modalités de paiement et de perception sont fixés par le Roi, sur la proposition du ministre qui a les affaires économiques dans ses attributions.

~~Cette somme ne peut être supérieure au montant maximum de l'amende fixée à l'article 8, majoré des décimes additionnels. Les tarifs ainsi que les modalités de paiement et de perception sont fixés par le Roi, sur la proposition du ministre qui a les affaires économiques dans ses attributions.~~
Lorsque des infractions à la présente loi ou à ses arrêtés d'exécution sont constatées, les agents commissionnés par le ministre qui a l'Économie dans ses attributions peuvent proposer une transaction aux contrevenants conformément à l'article XV.61 du Code de droit économique.

Le montant de la transaction ne peut être supérieur au montant maximum de l'amende fixé à l'article 8, majoré des décimes additionnels.

Les modalités de paiement et de perception de cette transaction sont arrêtées par le Roi.

LOI DU 28 AOÛT 2011 RELATIVE À LA PROTECTION DES CONSOMMATEURS EN MATIÈRE DE CONTRATS D'UTILISATION DE BIENS À TEMPS PARTAGÉ, DE PRODUITS DE VACANCES À LONG TERME, DE REVENTE ET D'ÉCHANGE

CHAPITRE 8. – Sanctions

Section 3. – Procédure d'avertissement

Art. 22. Lorsqu'il est constaté qu'un acte constitue une infraction à la présente loi ou à ses arrêtés d'exécution ou qu'il peut donner lieu à une action en cessation conformément à l'article 20, l'agent que le ministre qui a l'Economie dans ses attributions commissionne en application de l'article 27, § 1er, peut adresser au contrevenant un avertissement le mettant en demeure de mettre fin à cet acte.

L'avertissement est notifié au contrevenant dans un délai de trois semaines à dater de la constatation des faits, par lettre recommandée avec accusé de réception ou par la remise d'une copie du procès-verbal de constatation des faits.

L'avertissement mentionne :
1° les faits imputés et la ou les dispositions légales enfreintes;
2° le délai dans lequel il doit y être mis fin;
3° qu'en l'absence de suite donnée à l'avertissement, soit une action en cessation sera formée conformément à l'article 20, soit les agents commissionnés en application de l'article 27, § 1er ou en application de l'article 28 peuvent respectivement aviser le procureur du Roi ou appliquer le règlement par voie de transaction prévu à l'article 28;
4° que l'engagement du contrevenant de mettre fin à l'infraction peut être rendu public.

LOI DU 28 AOÛT 2011 RELATIVE À LA PROTECTION DES CONSOMMATEURS EN MATIÈRE DE CONTRATS D'UTILISATION DE BIENS À TEMPS PARTAGÉ, DE PRODUITS DE VACANCES À LONG TERME, DE REVENTE ET D'ÉCHANGE

CHAPITRE 8. – Sanctions

Section 3. – Procédure d'avertissement

Art. 22. ~~Lorsqu'il est constaté qu'un acte constitue une infraction à la présente loi ou à ses arrêtés d'exécution ou qu'il peut donner lieu à une action en cessation conformément à l'article 20, l'agent que le ministre qui a l'Economie dans ses attributions commissionne en application de l'article 27, § 1er, peut adresser au contrevenant un avertissement le mettant en demeure de mettre fin à cet acte.~~

~~L'avertissement est notifié au contrevenant dans un délai de trois semaines à dater de la constatation des faits, par lettre recommandée avec accusé de réception ou par la remise d'une copie du procès-verbal de constatation des faits.~~

~~L'avertissement mentionne :~~
~~1° les faits imputés et la ou les dispositions légales enfreintes;~~
~~2° le délai dans lequel il doit y être mis fin;~~
~~3° qu'en l'absence de suite donnée à l'avertissement, soit une action en cessation sera formée conformément à l'article 20, soit les agents commissionnés en application de l'article 27, § 1er ou en application de l'article 28 peuvent respectivement aviser le procureur du Roi ou appliquer le règlement par voie de transaction prévu à l'article 28;~~
~~4° que l'engagement du contrevenant de mettre fin à l'infraction peut être rendu public.~~
Lorsqu'ils constatent qu'un acte constitue une infraction à la présente loi ou à un de ses arrêtés d'exécution ou qu'il peut donner lieu à une action en cessation à l'initiative du ministre ayant l'Économie dans ses attributions, les agents visés à l'article 27, § 1er, peuvent adresser au contrevenant un avertissement le mettant en demeure de mettre fin à cet acte, conformément à l'article XV.31 du Code de droit économique.

Section 4. – Sanctions pénales

Section 4. ~~Sanctions pénales~~ Poursuite et répression

Sous-section 1re. – Poursuite

Art. 22/1. § 1er. Les infractions à la présente loi ou à ses arrêtés d'exécution peuvent faire l'objet de :

1° l'application de la procédure de transaction telle que visée à l'article 28 ;

2° une poursuite administrative avec application de la procédure visée au titre 1/2 du livre XV du Code de droit économique ;

3° une poursuite pénale.

§ 2. La poursuite se fait conformément au titre 1/1 du livre XV du Code de droit économique.

Art. 22/2. Le ministère public notifie au service compétent visé à l'article XV.60/4 du Code de droit économique sa décision d'intenter ou non les poursuites pénales ou de proposer ou non une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216ter du Code d'instruction criminelle.

Lorsque le ministère public renonce à intenter les poursuites pénales et à proposer une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216ter du Code d'instruction criminelle, ou si le ministère public n'a pas pris de décision dans un délai de trois mois à compter du jour de la réception du procès-verbal consignant l'infraction, les agents compétents visés à l'article XV.60/4 du Code de droit économique décident s'il y a lieu d'entamer la procédure d'amende administrative.

Art. 22/3. Si le ministère public renonce à intenter les poursuites pénales et à proposer une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216ter du Code d'instruction criminelle, il envoie une copie des pièces de procédure de l'enquête complémentaire aux agents compétents visés à l'article XV.60/4 du Code de droit économique.

Sous-section 2. – Répression

Art. 23. Sont punis d'une amende de 250 euros à 20.000 euros ceux qui commettent une infraction aux dispositions de la présente loi.

Art. 23. ~~Sont punis d'une amende de 250 euros à 20.000 euros ceux qui commettent une infraction aux dispositions de la présente loi.~~ **Ceux qui commettent une infraction aux dispositions de la présente loi ou de ses arrêtés d'exécution sont punis soit d'une amende pénale de 250 à 20.000 euros, soit d'une amende administrative de 250 à 20.000 euros.**

Art. 24. Sont punis d'une amende de 1.000 euros à 20.000 euros :

1° …
2° …
3° …

Art. 24. Sont punis ~~d'une amende de 1.000 euros à 20.000 euros~~ **soit d'une amende pénale de 1.000 à 20.000 euros, soit d'une amende administrative de 1.000 à 20.000 euros** :
1° …
2° …
3° …

Art. 25/1. Les dispositions du titre 2, chapitre 1/1 du livre XV du Code de droit économique sont applicables aux amendes administratives visées par la présente loi.

Les décimes additionnels visés à l'article 1er, alinéa 1er, de la loi du 5 mars 1952 relative aux décimes additionnels sur les amendes pénales sont également applicables aux amendes administratives visées dans la présente loi.

Art. 26. Les articles 128 et 130 à 132 de la loi du 6 avril 2010 relative aux pratiques du marché et à la protection du consommateur sont applicables aux infractions à la présente loi.

Art. 26. ~~Les articles 128 et 130 à 132 de la loi du 6 avril 2010 relative aux pratiques du marché et à la protection du consommateur sont applicables aux infractions à la présente loi.~~ **Les articles XV.69, XV.71, XV.73 et XV.74 du Code de droit économique sont applicables aux infractions pénales à la présente loi.**

CHAPITRE 9. - Recherche et constatation des infractions

CHAPITRE 9. - Recherche et constatation des infractions

Art. 27. § 1. …

Art. 27. § 1. …

§ 2. Dans l'exercice de leurs fonctions, les agents visés au § 1er peuvent :
1° pénétrer, pendant les heures habituelles d'ouverture ou de travail, dans les ateliers, bâtiments, cours adjacentes et enclos dont l'accès est nécessaire à l'accomplissement de leur mission;
2° faire toutes les constatations utiles, se faire produire, sur première réquisition et sans déplacement, les documents, pièces ou livres

§ 2. ~~Dans l'exercice de leurs fonctions, les agents visés au § 1er peuvent :~~
~~1° pénétrer, pendant les heures habituelles d'ouverture ou de travail, dans les ateliers, bâtiments, cours adjacentes et enclos dont l'accès est nécessaire à l'accomplissement de leur mission;~~
~~2° faire toutes les constatations utiles, se faire produire, sur première réquisition et sans déplacement, les documents, pièces ou livres~~

nécessaires à leurs recherches et constatations et en prendre copie; 3° saisir, contre récépissé, les documents visés au 2° qui sont nécessaires pour faire la preuve d'une infraction ou pour rechercher les coauteurs ou complices des contrevenants; 4° s'ils ont des raisons de croire à l'existence d'une infraction, pénétrer dans les locaux habités avec l'autorisation préalable du juge du tribunal de police; les visites dans les locaux habités doivent s'effectuer entre huit et dix-huit heures et être faites conjointement par deux agents au moins.	~~nécessaires à leurs recherches et constatations et en prendre copie;~~ ~~3° saisir, contre récépissé, les documents visés au 2° qui sont nécessaires pour faire la preuve d'une infraction ou pour rechercher les coauteurs ou complices des contrevenants;~~ ~~4° s'ils ont des raisons de croire à l'existence d'une infraction, pénétrer dans les locaux habités avec l'autorisation préalable du juge du tribunal de police; les visites dans les locaux habités doivent s'effectuer entre huit et dix-huit heures et être faites conjointement par deux agents au moins.~~ **Les infractions à la présente loi et à ses arrêtés d'exécution sont recherchées et constatées conformément aux dispositions du livre XV, titre 1er, chapitre 1er, du Code de droit économique.**
§ 3. …	§ 3. …
§ 4. Les agents commissionnés exercent les pouvoirs qui leur sont accordés par le présent article sous la surveillance du procureur général, sans préjudice de leur subordination à l'égard de leurs supérieurs dans l'administration.	~~§ 4. Les agents commissionnés exercent les pouvoirs qui leur sont accordés par le présent article sous la surveillance du procureur général, sans préjudice de leur subordination à l'égard de leurs supérieurs dans l'administration.~~
§ 5. En cas d'application de l'article 22, le procès-verbal visé au § 1er n'est transmis au procureur du Roi que lorsqu'il n'a pas été donné suite à l'avertissement. En cas d'application de l'article 28, le procès-verbal n'est transmis au procureur du Roi que lorsque le contrevenant n'a pas accepté la proposition de transaction.	~~§ 5. En cas d'application de l'article 22, le procès-verbal visé au § 1er n'est transmis au procureur du Roi que lorsqu'il n'a pas été donné suite à l'avertissement. En cas d'application de l'article 28, le procès-verbal n'est transmis au procureur du Roi que lorsque le contrevenant n'a pas accepté la proposition de transaction.~~
Art. 28. Les agents commissionnés à cette fin par le Ministre qui a l'Economie dans ses attributions peuvent, au vu des procès-verbaux constatant une infraction visée aux articles 23 et 24 et dressés par les agents visés à l'article 27, § 1er, proposer aux contrevenants le paiement d'une somme qui éteint l'action publique.	**Art. 28.** ~~Les agents commissionnés à cette fin par le Ministre qui a l'Economie dans ses attributions peuvent, au vu des procès-verbaux constatant une infraction visée aux articles 23 et 24 et dressés par les agents visés à l'article 27, § 1er, proposer aux contrevenants le paiement d'une somme qui éteint l'action publique.~~
Les tarifs ainsi que les modalités de paiement et de perception sont fixés par le Roi.	~~Les tarifs ainsi que les modalités de paiement et de perception sont fixés par le Roi.~~ **. Lorsque des infractions à la présente loi ou à ses arrêtés d'exécution sont constatées, les agents commissionnés par le ministre qui a l'Économie dans ses attributions peuvent proposer une transaction aux contrevenants conformément à l'article XV.61 du Code de droit économique.**

Le montant de la transaction ne peut être supérieur au montant maximum de l'amende fixé à l'article 24, majoré des décimes additionnels.

Les modalités de paiement et de perception de cette transaction sont arrêtées par le Roi.

LOI DU 30 JUILLET 2013 RELATIVE À LA REVENTE DE TITRES D'ACCÈS À DES ÉVÉNEMENTS	**LOI DU 30 JUILLET 2013 RELATIVE À LA REVENTE DE TITRES D'ACCÈS À DES ÉVÉNEMENTS**
	Art. 8/1. § 1er. Les infractions à la présente loi ou à ses arrêtés d'exécution peuvent faire l'objet de : **1° l'application de la procédure de transaction telle que visée à l'article 13 ;** **2° une poursuite administrative avec application de la procédure visée au titre 1/2 du livre XV du Code de droit économique ;** **3° une poursuite pénale.** **§ 2. La poursuite se fait conformément au titre 1/1 du livre XV du Code de droit économique.** **Art. 8/2. Le ministère public notifie aux agents compétents visés à l'article XV.60/4 du Code de droit économique sa décision d'intenter ou non les poursuites pénales ou de proposer ou non une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216ter du Code d'instruction criminelle.** **Lorsque le ministère public renonce à intenter les poursuites pénales et à proposer une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216ter du Code d'instruction criminelle, ou si le ministère public n'a pas pris de décision dans un délai de trois mois à compter du jour de la réception du procès-verbal consignant l'infraction, les agents compétents visés à l'article XV.60/4 du Code de droit économique décident s'il y a lieu d'entamer la procédure d'amende administrative.** **Art. 8/3. Si le ministère public renonce à intenter les poursuites pénales et à proposer une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216ter du Code d'instruction criminelle, il envoie une copie des pièces de procédure de l'enquête complémentaire aux agents compétents visés à l'article XV.60/4 du Code de droit économique.**
Art. 9. Les infractions aux articles 4 et 5 sont soumises aux sanctions visées à l'article 124 de la loi du 6 avril 2010 relative aux pratiques du marché et à la protection du consommateur.	**Art. 9.** ~~Les infractions aux articles 4 et 5 sont soumises aux sanctions visées à l'article 124 de la loi du 6 avril 2010 relative aux pratiques du marché et à la protection du consommateur.~~ **Les infractions aux articles 4 et 5 sont soumises soit à une amende pénale de niveau 2 telle que**

visée à l'article XV.70 du Code de droit économique, soit à une amende administrative du même niveau conformément à l'article XV.60/2 du même Code.

Art. 9/1. Les dispositions du titre 2, chapitre 1/1 du livre XV du Code de droit économique sont applicables aux amendes administratives visées par la présente loi.

Les décimes additionnels visés à l'article 1er, alinéa 1er, de la loi du 5 mars 1952 relative aux décimes additionnels sur les amendes pénales sont également applicables aux amendes administratives visées dans la présente loi.

Art. 9/2. Les articles XV.69, XV.71, XV.73 et XV.74 du Code de droit économique sont applicables aux infractions pénales à la présente loi.

Art. 10. Les dispositions du livre Ier du Code pénal, y compris le chapitre 7 et l'article 85, sont applicables aux infractions visées par la présente loi.

~~**Art. 10.** Les dispositions du livre Ier du Code pénal, y compris le chapitre 7 et l'article 85, sont applicables aux infractions visées par la présente loi.~~

Art. 11. § 1er. …

Art. 11. § 1er. …

§ 2. Dans l'exercice de leur fonction, les agents visés au § 1er peuvent :
1° pénétrer, pendant les heures habituelles d'ouverture ou de travail, dans les locaux et pièces dont l'accès est nécessaire à l'accomplissement de leur mission;
2° faire toutes les constatations utiles, se faire fournir sans frais toutes les informations nécessaires à leurs recherches et constatations, se faire produire sur place et sur première réquisition, les documents, pièces ou livres nécessaires à leurs recherches et constatations et en prendre copie et ceci sans frais;
3° saisir, contre récépissé, les documents, pièces, livres ou porteurs d'informations qui sont nécessaires pour faire la preuve d'une infraction ou pour rechercher les coauteurs ou complices des contrevenants; la saisie est levée de plein droit à défaut de confirmation par le procureur du Roi dans les dix jours ouvrables;
4° s'ils ont des raisons de croire à l'existence d'une infraction, pénétrer dans les locaux habités, avec l'autorisation préalable du juge du tribunal de police. Les visites dans les locaux

§ 2. ~~Dans l'exercice de leur fonction, les agents visés au § 1er peuvent :~~
~~1° pénétrer, pendant les heures habituelles d'ouverture ou de travail, dans les locaux et pièces dont l'accès est nécessaire à l'accomplissement de leur mission;~~
~~2° faire toutes les constatations utiles, se faire fournir sans frais toutes les informations nécessaires à leurs recherches et constatations, se faire produire sur place et sur première réquisition, les documents, pièces ou livres nécessaires à leurs recherches et constatations et en prendre copie et ceci sans frais;~~
~~3° saisir, contre récépissé, les documents, pièces, livres ou porteurs d'informations qui sont nécessaires pour faire la preuve d'une infraction ou pour rechercher les coauteurs ou complices des contrevenants; la saisie est levée de plein droit à défaut de confirmation par le procureur du Roi dans les dix jours ouvrables;~~
~~4° s'ils ont des raisons de croire à l'existence d'une infraction, pénétrer dans les locaux habités, avec l'autorisation préalable du juge du tribunal de police. Les visites dans les locaux~~

habités doivent s'effectuer entre huit et dix-huit heures et être faites conjointement par deux agents au moins. Ne viole cependant pas le domicile celui qui y pénètre avec l'autorisation écrite préalable de l'habitant.

~~habités doivent s'effectuer entre huit et dix-huit heures et être faites conjointement par deux agents au moins. Ne viole cependant pas le domicile celui qui y pénètre avec l'autorisation écrite préalable de l'habitant.~~ **Les infractions à la présente loi et à ses arrêtés d'exécution sont recherchées et constatées conformément aux dispositions du livre XV, titre 1er, chapitre 1re du Code de droit économique.**

§ 3. …

§ 3. …

§ 4. Les agents habilités exercent les pouvoirs qui leur sont accordés par le présent article sous la surveillance du procureur général, sans préjudice de leur subordination à leurs supérieurs dans l'administration.

~~§ 4. Les agents habilités exercent les pouvoirs qui leur sont accordés par le présent article sous la surveillance du procureur général, sans préjudice de leur subordination à leurs supérieurs dans l'administration.~~

§ 5. En cas d'application de l'article 13, le procès-verbal n'est transmis au procureur du Roi que lorsque le contrevenant n'a pas accepté la proposition de transaction.

~~§ 5. En cas d'application de l'article 13, le procès-verbal n'est transmis au procureur du Roi que lorsque le contrevenant n'a pas accepté la proposition de transaction.~~

Le paiement effectué dans le délai indiqué éteint l'action publique, sauf si, auparavant, une plainte a été adressée au procureur du Roi, le juge d'instruction a été requis d'instruire ou le tribunal a été saisi du fait. Dans ce cas, les sommes payées sont restituées au contrevenant.

~~Le paiement effectué dans le délai indiqué éteint l'action publique, sauf si, auparavant, une plainte a été adressée au procureur du Roi, le juge d'instruction a été requis d'instruire ou le tribunal a été saisi du fait. Dans ce cas, les sommes payées sont restituées au contrevenant.~~

Art. 12. Lorsqu'une infraction à la présente loi ou à un de ses arrêtés d'exécution est constatée, le ministre ou l'agent qu'il commissionne en application de l'article 11 peut adresser au contrevenant un avertissement le mettant en demeure de mettre fin à l'acte concerné.

Art. 12. ~~Lorsqu'une infraction à la présente loi ou à un de ses arrêtés d'exécution est constatée, le ministre ou l'agent qu'il commissionne en application de l'article 11 peut adresser au contrevenant un avertissement le mettant en demeure de mettre fin à l'acte concerné.~~

L'avertissement est notifié au contrevenant dans un délai de trois semaines à dater de la constatation des faits, par lettre recommandée avec accusé de réception ou par la remise d'une copie du procès-verbal de constatation des faits.

~~L'avertissement est notifié au contrevenant dans un délai de trois semaines à dater de la constatation des faits, par lettre recommandée avec accusé de réception ou par la remise d'une copie du procès-verbal de constatation des faits.~~

L'avertissement mentionne :
1° les faits imputés et la ou les dispositions légales enfreintes;
2° le délai dans lequel il doit y être mis fin;
3° le fait qu'au cas où il n'est pas donné suite à l'avertissement, les agents commissionnés en application des articles 11 et 13 pourront respectivement aviser le procureur du Roi ou

~~L'avertissement mentionne :~~
~~1° les faits imputés et la ou les dispositions légales enfreintes;~~
~~2° le délai dans lequel il doit y être mis fin;~~
~~3° le fait qu'au cas où il n'est pas donné suite à l'avertissement, les agents commissionnés en application des articles 11 et 13 pourront respectivement aviser le procureur du Roi ou~~

appliquer le règlement par voie de transaction prévu à l'article 13;

4° le fait que l'engagement du contrevenant de mettre fin à l'infraction peut être rendu public.

~~appliquer le règlement par voie de transaction prévu à l'article 13;~~

~~4° le fait que l'engagement du contrevenant de mettre fin à l'infraction peut être rendu public.~~

Lorsqu'il est constaté qu'un acte constitue une infraction à la présente loi ou à un de ses arrêtés d'exécution, les agents visés à l'article 11, § 1er, peuvent adresser au contrevenant un avertissement le mettant en demeure de mettre fin à cet acte, conformément à l'article XV.31 du Code de droit économique.

Art. 13. Les agents commissionnés à cette fin par le ministre peuvent, au vu des procès-verbaux constatant une infraction, dressés par les agents visés à l'article 11, proposer aux contrevenants le paiement d'une somme qui éteint l'action publique. Cette somme ne peut être supérieure au montant maximum de l'amende fixée à l'article 9, majoré des décimes additionnels. Les tarifs ainsi que les modalités de paiement et de perception sont fixés par le Roi.

Art. 13. ~~Les agents commissionnés à cette fin par le ministre peuvent, au vu des procès-verbaux constatant une infraction, dressés par les agents visés à l'article 11, proposer aux contrevenants le paiement d'une somme qui éteint l'action publique. Cette somme ne peut être supérieure au montant maximum de l'amende fixée à l'article 9, majoré des décimes additionnels. Les tarifs ainsi que les modalités de paiement et de perception sont fixés par le Roi.~~ **Lorsque des infractions à la présente loi ou à ses arrêtés d'exécution sont constatées, les agents commissionnés par le ministre qui a l'Économie dans ses attributions peuvent proposer une transaction aux contrevenants conformément à l'article XV.61 du Code de droit économique.**

Le montant de la transaction ne peut être supérieur au montant maximum de l'amende fixé à l'article 9, majoré des décimes additionnels.

Les modalités de paiement et de perception de cette transaction sont arrêtées par le Roi.

LOI DU 21 NOVEMBRE 2017 RELATIVE À LA VENTE DE VOYAGES À FORFAIT, DE PRESTATIONS DE VOYAGE LIÉES ET DE SERVICES DE VOYAGE	**LOI DU 21 NOVEMBRE 2017 RELATIVE À LA VENTE DE VOYAGES À FORFAIT, DE PRESTATIONS DE VOYAGE LIÉES ET DE SERVICES DE VOYAGE**
TITRE 7. - Actions en justice et sanctions	**TITRE 7. - Actions en justice et sanctions**
CHAPITRE 3. - Les sanctions pénales	**CHAPITRE 3. - ~~Les sanctions pénales~~ Poursuite et répression**
	Section 1re. – Poursuite
	Art. 78/1. § 1er. Les infractions à la présente loi ou à ses arrêtés d'exécution peuvent faire l'objet de : **1° l'application de la procédure de transaction telle que visée à l'article 84 ;** **2° une poursuite administrative avec application de la procédure visée au titre 1/2 du livre XV du Code de droit économique ;** **3° une poursuite pénale.**
	§ 2. La poursuite se fait conformément au titre 1/1 du livre XV Code de droit économique.
	Art. 78/2. Le ministère public notifie aux agents compétents visés à l'article XV.60/4 du Code de droit économique sa décision d'intenter ou non les poursuites pénales ou de proposer ou non une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216ter du Code d'instruction criminelle.
	Lorsque le ministère public renonce à intenter les poursuites pénales et à proposer une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216ter du Code d'instruction criminelle, ou si le ministère public n'a pas pris de décision dans un délai de trois mois à compter du jour de la réception du procès-verbal consignant l'infraction, les agents compétents visés à l'article XV.60/4 du Code de droit économique décident s'il y a lieu d'entamer la procédure d'amende administrative.
	Art. 78/3. Si le ministère public renonce à intenter les poursuites pénales et à proposer une transaction ou une médiation pénale visée à l'article 216ter du Code d'instruction criminelle, il envoie une copie des pièces de

	procédure de l'enquête complémentaire aux agents compétents visés à l'article XV.60/4 du Code de droit économique.
	Section 2. – Répression
Art. 79. Sont punis d'une amende pénale de 26 à 25.000 euros ceux qui commettent une infraction aux articles 5 à 15, 19 à 23, 32, 45, 66 à 69, 71, 75 et 76.	**Art. 79.** Sont punis ~~d'une amende pénale de 26 à 25.000 euros~~ **soit d'une amende pénale de 26 à 25.000 euros, soit d'une amende administrative de 26 à 25.000 euros** ceux qui commettent une infraction aux articles 5 à 15, 19 à 23, 32, 45, 66 à 69, 71, 75 et 76.
Sont punis d'une amende pénale de 26 à 50.000 euros, ceux qui commettent une infraction aux articles 54 à 60, 65 et 72.	Sont punis ~~d'une amende pénale de 26 à 50.000 euros~~ **soit d'une amende pénale de 26 à 25.000 euros, soit d'une amende administrative de 26 à 25.000 euros** , ceux qui commettent une infraction aux articles 54 à 60, 65 et 72.
Art. 81. Sont punis d'une amende de 26 à 25.000 euros ceux qui, de mauvaise foi, commettent une infraction aux dispositions de la présente loi et à ses arrêtés d'exécution, à l'exception de celles visées aux articles 61 à 64 et 79.	**Art. 81.** Sont punis ~~d'une amende de 26 à 25.000 euros~~ **soit d'une amende pénale de 26 à 25.000 euros, soit d'une amende administrative de 26 à 25.000 euros** ceux qui, de mauvaise foi, commettent une infraction aux dispositions de la présente loi et à ses arrêtés d'exécution, à l'exception de celles visées aux articles 61 à 64 et 79.
	Art. 81/1. Les dispositions du titre 2, chapitre 1/1 du livre XV du Code de droit économique sont applicables aux amendes administratives visées par la présente loi.
	Les décimes additionnels visés à l'article 1er, alinéa 1er, de la loi du 5 mars 1952 relative aux décimes additionnels sur les amendes pénales sont également applicables aux amendes administratives visées dans la présente loi.
	Art. 81/2. Les articles XV.69, XV.71, XV.73 et XV.74 du Code de droit économique sont applicables aux infractions pénales à la présente loi.
Art. 82. § 1. …	**Art. 82.** § 1. …
§ 2. …	§ 2. …
§ 3. …	§ 3. …
§ 4. Une copie de ce procès-verbal est envoyée dans les trente jours suivant la constatation de	~~§ 4. Une copie de ce procès-verbal est envoyée dans les trente jours suivant la constatation de~~

l'infraction au contrevenant par envoi recommandé avec accusé de réception ou lui est remise en mains propres. Le procès-verbal peut également être communiqué par fax ou par courrier électronique. Si cette communication par fax ou par courrier électronique n'est suivie d'aucune réaction, elle sera envoyée par envoi recommandé avec accusé de réception.

~~l'infraction au contrevenant par envoi recommandé avec accusé de réception ou lui est remise en mains propres. Le procès-verbal peut également être communiqué par fax ou par courrier électronique. Si cette communication par fax ou par courrier électronique n'est suivie d'aucune réaction, elle sera envoyée par envoi recommandé avec accusé de réception.~~

§ 5. …

§ 5. …

Art. 83. § 1er. Lorsqu'il est établi qu'un acte constitue une infraction à la présente loi et à ses arrêtés d'exécution, les agents visés à l'article 82, § 1er, peuvent adresser un avertissement au contrevenant le mettant en demeure de mettre fin à cet acte.

Art. 83. ~~§ 1er. Lorsqu'il est établi qu'un acte constitue une infraction à la présente loi et à ses arrêtés d'exécution, les agents visés à l'article 82, § 1er, peuvent adresser un avertissement au contrevenant le mettant en demeure de mettre fin à cet acte.~~

L'avertissement est porté à la connaissance du contrevenant dans un délai de trente jours à dater du jour suivant la constatation des faits par envoi recommandé avec accusé de réception ou lui est remis en mains propres. L'avertissement peut également être communiqué par fax ou par courrier électronique. Si cette communication par fax ou par courrier électronique n'est suivie d'aucune réaction, il sera envoyé par envoi recommandé avec accusé de réception.

~~L'avertissement est porté à la connaissance du contrevenant dans un délai de trente jours à dater du jour suivant la constatation des faits par envoi recommandé avec accusé de réception ou lui est remis en mains propres. L'avertissement peut également être communiqué par fax ou par courrier électronique. Si cette communication par fax ou par courrier électronique n'est suivie d'aucune réaction, il sera envoyé par envoi recommandé avec accusé de réception.~~

Lorsque le contrevenant ne peut pas être identifié le jour de l'infraction, le délai de trente jours commence à courir le jour où les agents visés à l'article 82 ont pu identifier avec certitude le contrevenant présumé.

~~Lorsque le contrevenant ne peut pas être identifié le jour de l'infraction, le délai de trente jours commence à courir le jour où les agents visés à l'article 82 ont pu identifier avec certitude le contrevenant présumé.~~

L'avertissement mentionne:
1° les faits imputés et la ou les dispositions réglementaires ou légales enfreintes;
2° le délai endéans lequel il doit être mis fin aux faits communiqués;
3° que, si aucune suite n'a été donnée à l'avertissement, soit le procureur du Roi en sera informé, soit la procédure de transaction visée à l'article 84 sera appliquée;
4° que l'engagement du contrevenant de mettre fin à l'infraction peut être rendu public.

~~L'avertissement mentionne:~~
~~1° les faits imputés et la ou les dispositions réglementaires ou légales enfreintes;~~
~~2° le délai endéans lequel il doit être mis fin aux faits communiqués;~~
~~3° que, si aucune suite n'a été donnée à l'avertissement, soit le procureur du Roi en sera informé, soit la procédure de transaction visée à l'article 84 sera appliquée;~~
~~4° que l'engagement du contrevenant de mettre fin à l'infraction peut être rendu public.~~

§ 2. En cas d'application du paragraphe 1er, le procès-verbal ne sera envoyé au procureur du Roi que si aucune suite n'a été donnée à l'avertissement dans le délai visé au paragraphe 1er, alinéa 4, 2°, et qu'aucune application n'a été

~~§ 2. En cas d'application du paragraphe 1er, le procès-verbal ne sera envoyé au procureur du Roi que si aucune suite n'a été donnée à l'avertissement dans le délai visé au paragraphe 1er, alinéa 4, 2°, et qu'aucune application n'a été~~

faite de la procédure de transaction visée à l'article 84.	~~faite de la procédure de transaction visée à l'article 84.~~
§ 3. Les agents visés à l'article 82 peuvent rendre public le fait qu'une entreprise se soit engagée à mettre fin à l'infraction visée par la présente loi.	~~§ 3. Les agents visés à l'article 82 peuvent rendre public le fait qu'une entreprise se soit engagée à mettre fin à l'infraction visée par la présente loi.~~ **Lorsqu'il est constaté qu'un acte constitue une infraction à la présente loi ou à un de ses arrêtés d'exécution, les agents visés à l'article 82, § 1er, peuvent adresser au contrevenant un avertissement le mettant en demeure de mettre fin à cet acte, conformément à l'article XV.31 du Code de droit économique.**
Art. 84. § 1er. Quand les agents visés à l'article 82, § 1er, constatent des infractions à la présente loi et à ses arrêtés d'exécution, les agents désignés par le ministre ayant l'Economie dans ses attributions peuvent proposer une somme dont le paiement volontaire par le contrevenant éteint l'action publique.	**Art. 84.** ~~§ 1er. Quand les agents visés à l'article 82, § 1er, constatent des infractions à la présente loi et à ses arrêtés d'exécution, les agents désignés par le ministre ayant l'Economie dans ses attributions peuvent proposer une somme dont le paiement volontaire par le contrevenant éteint l'action publique.~~
Dans ce cas, le contrevenant reçoit la possibilité de consulter préalablement chaque procès-verbal qui constate une infraction faisant l'objet de la proposition et de s'en faire remettre une copie.	~~Dans ce cas, le contrevenant reçoit la possibilité de consulter préalablement chaque procès-verbal qui constate une infraction faisant l'objet de la proposition et de s'en faire remettre une copie.~~
Les tarifs et les modalités de paiement et de perception de cette transaction sont arrêtés par le Roi.	~~Les tarifs et les modalités de paiement et de perception de cette transaction sont arrêtés par le Roi.~~
La somme visée à l'alinéa 1er ne peut pas être supérieure au montant maximum de l'amende pénale pouvant être infligée pour l'infraction constatée, augmentée des décimes additionnels.	~~La somme visée à l'alinéa 1er ne peut pas être supérieure au montant maximum de l'amende pénale pouvant être infligée pour l'infraction constatée, augmentée des décimes additionnels.~~
§ 2. En cas d'application du paragraphe 1er, alinéa 1er, le procès-verbal n'est transmis au procureur du Roi que lorsque le contrevenant n'a pas donné suite à la proposition de transaction ou n'a pas payé la somme d'argent proposée dans le délai fixé.	~~§ 2. En cas d'application du paragraphe 1er, alinéa 1er, le procès-verbal n'est transmis au procureur du Roi que lorsque le contrevenant n'a pas donné suite à la proposition de transaction ou n'a pas payé la somme d'argent proposée dans le délai fixé.~~
§ 3. Le paiement effectué dans le délai indiqué éteint l'action publique sauf si auparavant, une plainte a été adressée au procureur du Roi, le juge d'instruction a été requis d'instruire ou si le tribunal a été saisi du fait. Dans ces cas, les sommes payées sont restituées au contrevenant.	~~§ 3. Le paiement effectué dans le délai indiqué éteint l'action publique sauf si auparavant, une plainte a été adressée au procureur du Roi, le juge d'instruction a été requis d'instruire ou si le tribunal a été saisi du fait. Dans ces cas, les sommes payées sont restituées au contrevenant.~~

Lorsque des infractions à la présente loi ou à ses arrêtés d'exécution sont constatées, les agents commissionnés par le ministre qui a l'Économie dans ses attributions peuvent proposer une transaction aux contrevenants conformément à l'article XV.61 du Code de droit économique.

Le montant de la transaction ne peut être supérieur au montant maximum de l'amende pénale pouvant être infligée pour l'infraction constatée, majoré des décimes additionnels.

Les modalités de paiement et de perception de cette transaction sont arrêtés par le Roi.

Coördinatie van de artikelen (I)

WETBOEK VAN ECONOMISCH RECHT	**WETBOEK VAN ECONOMISCH RECHT**
Boek VI. – Marktpraktijken en consumentenbescherming	**Boek VI. – Marktpraktijken en consumentenbescherming**
Titel 1. – Algemene principes	**Titel 1. – Algemene principes**
Art. VI.1. § 1. Dit boek beoogt voornamelijk de regeling van de marktpraktijken en de bescherming van de consument, onverminderd de bijzondere regels die hieromtrent zijn vastgesteld in bepaalde sectoren.	**Art. VI.1.** § 1. Dit boek beoogt voornamelijk de regeling van de marktpraktijken en de bescherming van de consument, onverminderd de bijzondere regels die hieromtrent zijn vastgesteld in bepaalde sectoren.
Het zet de bepalingen om van:	Het zet de bepalingen om van:
1. …	1. …
2. …	2. …
3. …	3. …
4. …	4. …
5. …	5. …
6. …	6. …
7. Verordening (EG) nr. 2006/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 27 oktober 2004 betreffende samenwerking tussen de nationale instanties die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming ("verordening betreffende samenwerking met betrekking tot consumentenbescherming");	7. ~~Verordening (EG) nr. 2006/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 27 oktober 2004 betreffende samenwerking tussen de nationale instanties die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming ("verordening betreffende samenwerking met betrekking tot consumentenbescherming");~~ **Verordening (EU) 2017/2394 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2017 betreffende samenwerking tussen de nationale autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 2006/2004;**
8. …	8. …
9. …	9. …
10. …	10. …
§ 2. …	§ 2. …
Titel 4. – Verboden praktijken	**Titel 4. – Verboden praktijken**
Hoofdstuk 1. – Oneerlijke handelspraktijken jegens de consument	**Hoofdstuk 1. – Oneerlijke handelspraktijken jegens de consument**
Afdeling 2. – Oneerlijke handelspraktijken	**Afdeling 2. – Oneerlijke handelspraktijken**

Art. VI.96. Is eveneens verboden elke handeling of omissie die strijdig is met de wetgeving ter bescherming van de belangen van de consument, - namelijk met de verordeningen vermeld in de Bijlage van Verordening (EG) Nr. 2006/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 27 oktober 2004 betreffende samenwerking tussen de nationale instanties die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming, of met de eveneens in voornoemde Bijlage vermelde richtlijnen zoals omgezet - en die schade toebrengt of kan toebrengen aan de collectieve belangen van consumenten die woonachtig zijn in een andere lidstaat van de Europese Unie dan de lidstaat waar de handeling of omissie haar oorsprong vond of plaatshad, waar de verantwoordelijke onderneming of dienstverlener gevestigd is of waar bewijsmateriaal of vermogensbestanddelen met betrekking tot de handeling of omissie gevonden kunnen worden.

Boek XV. – Rechtshandhaving

TITEL 1. – De uitoefening van toezicht en de opsporing en vaststelling van inbreuken

HOOFDSTUK 1.- Algemene bevoegdheden

Art. XV.3 Met het oog op het opsporen en vaststellen van de inbreuken bedoeld in artikel XV.2, § 1, hebben de in artikel XV.2 bedoelde ambtenaren de volgende bevoegdheden :

1° zich tijdens de gewone openings- of werkuren, tijdens het productieproces of op het ogenblik dat de producten of diensten worden aangeboden of er aanwijzingen zijn dat het productieproces gaande is of de producten of diensten worden aangeboden, toegang verschaffen tot of zich toegang laten verschaffen tot alle plaatsen waarvan zij op redelijke gronden van oordeel zijn dat de betreding ervan

Art. VI.96. Is eveneens verboden elke handeling of omissie die strijdig is met de wetgeving ter bescherming van de belangen van de consument, - namelijk met de verordeningen vermeld in de Bijlage van ~~Verordening (EG) Nr. 2006/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 27 oktober 2004 betreffende samenwerking tussen de nationale instanties die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming,~~ **Verordening (EU) 2017/2394 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2017 betreffende samenwerking tussen de nationale autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 2006/2004 of bepalingen die uitvoering geven aan deze verordeningen** of met de eveneens in voornoemde Bijlage vermelde richtlijnen zoals omgezet - en die schade toebrengt of kan toebrengen aan de collectieve belangen van consumenten die woonachtig zijn in een andere lidstaat van de Europese Unie dan de lidstaat waar de handeling of omissie haar oorsprong vond of plaatshad, waar de verantwoordelijke onderneming of dienstverlener gevestigd is of waar bewijsmateriaal of vermogensbestanddelen met betrekking tot de handeling of omissie gevonden kunnen worden.

Boek XV. – Rechtshandhaving

TITEL 1. – De uitoefening van toezicht en de opsporing en vaststelling van inbreuken

HOOFDSTUK 1.- Algemene bevoegdheden

Art. XV.3 Met het oog op het opsporen en vaststellen van de inbreuken bedoeld in artikel XV.2, § 1, hebben de in artikel XV.2 bedoelde ambtenaren de volgende bevoegdheden :

1° zich tijdens de gewone openings- of werkuren, tijdens het productieproces of op het ogenblik dat de producten of diensten worden aangeboden of er aanwijzingen zijn dat het productieproces gaande is of de producten of diensten worden aangeboden, toegang verschaffen tot of zich toegang laten verschaffen tot alle plaatsen**, en tot alle vervoersmiddelen, waarvan ze kunnen eisen dat de vervoerder ze**

voor het vervullen van hun taak noodzakelijk is, tenzij het bewoonde lokalen betreft.	**tot stilstand brengt,** waarvan zij op redelijke gronden van oordeel zijn dat de betreding ervan voor het vervullen van hun taak noodzakelijk is, tenzij het bewoonde lokalen betreft.
…	…
2° …	2° …
3° …	3° …
4° …	4° …
5° zich op eerste vordering, zonder verplaatsing of na zich naar de in de bepaling onder 1° bedoelde plaatsen te hebben begeven, alle inlichtingen, documenten, stukken, boeken, bescheiden, gegevensbestanden en geïnformatiseerde dragers van gegevens laten verstrekken die zij tot het volbrengen van hun taken nodig achten en hiervan gratis afschrift nemen, of ze gratis meenemen tegen afgifte van een ontvangstbewijs.	5° zich op eerste vordering, zonder verplaatsing of na zich naar de in de bepaling onder 1° bedoelde plaatsen **of vervoersmiddelen** te hebben begeven, alle inlichtingen, documenten, stukken, boeken, bescheiden, gegevensbestanden en geïnformatiseerde dragers van gegevens**, ongeacht het gebruikte medium of de locatie van opslag,** laten verstrekken die zij tot het volbrengen van hun taken nodig achten en hiervan gratis afschrift nemen, of ze gratis meenemen tegen afgifte van een ontvangstbewijs.
Wanneer de geïnformatiseerde dragers toegankelijk zijn via een informaticasysteem of via elk ander elektronisch apparaat, hebben zij het recht zich de op die informatiedragers geplaatste gegevens in een leesbare en verstaanbare vorm te doen voorleggen, in de door hen gevraagde vorm tegen afgifte van een ontvangstbewijs;	Wanneer de geïnformatiseerde dragers toegankelijk zijn via een informaticasysteem of via elk ander elektronisch apparaat, hebben zij het recht zich de op die informatiedragers geplaatste gegevens in een leesbare en verstaanbare vorm te doen voorleggen, in de door hen gevraagde vorm tegen afgifte van een ontvangstbewijs;
	De ambtenaren bedoeld in artikel XV.2 kunnen desgevallend de termijn bepalen waarbinnen deze gegevens moeten worden verstrekt;
5° /1. in afwijking van artikel 46quater van het Wetboek van Strafvordering, zich op eerste vordering door elke persoon gratis alle inlichtingen laten verstrekken die de identificatie mogelijk maken van personen die het voorwerp uitmaken van een onderzoek, voor zover de identificatie niet door andere middelen bekomen kan worden en het onderzoek kadert in het opsporen en vaststellen van de inbreuken op de bepalingen van het Wetboek van economisch recht die betrekking hebben op de informatieverplichtingen, de inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen, de overeenkomsten op afstand, de oneerlijke handelspraktijken en beroepspraktijken, de ongewenste communicaties en de namaak en piraterij en de bepalingen van het Strafwetboek bedoeld in artikel XV.8, § 2;	5° /1. ~~in afwijking van artikel~~ **in afwijking van de artikelen 46bis en** 46quater van het Wetboek van Strafvordering, zich op eerste vordering door elke persoon gratis alle inlichtingen laten verstrekken die de identificatie mogelijk maken van personen die het voorwerp uitmaken van een onderzoek ~~voor zover de identificatie niet door andere middelen bekomen kan worden en het onderzoek kadert in het opsporen en vaststellen van de inbreuken op de bepalingen van het Wetboek van economisch recht die betrekking hebben op de informatieverplichtingen, de inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen, de overeenkomsten op afstand, de oneerlijke handelspraktijken en beroepspraktijken, de ongewenste communicaties en de namaak en piraterij en de bepalingen van het Strafwetboek~~

~~bedoeld in artikel XV.8, § 2~~ **en personen die betrokken zijn bij financiële en gegevensstromen die noodzakelijk zijn in het kader van het onderzoek**;

5°/2. in afwijking van artikel 46quater van het Wetboek van Strafvordering, financiële stromen opsporen. Meer bepaald kunnen ze alle noodzakelijke informatie over de producten, diensten en verrichtingen van financiële aard en betreffende virtuele waarden, die betrekking hebben op een verdachte vorderen bij:

a) personen en instellingen als bedoeld in artikel 5, § 1, 3° tot 22° van de wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten;

b) personen en instellingen die binnen het Belgisch grondgebied diensten beschikbaar stellen of aanbieden met betrekking tot virtuele waarden die toelaten dat gereglementeerde betaalmiddelen in virtuele waarden worden uitgewisseld;

6° …
7° …
…

6° …
7° …
…

8° proeven en analyses uitvoeren, of laten uitvoeren.

8° ~~proeven en analyses uitvoeren, of laten uitvoeren~~ **goederen of diensten inspecteren, bestuderen, demonteren en testen of dit laten doen.**

Indien er voldoende aanwijzingen zijn dat een goed of dienst:

a) niet voldoet aan de voorwaarden opgelegd door besluiten genomen in uitvoering van artikel VI.9, § 1, of

b) het voorwerp is van een oneerlijke handelspraktijk, of

c) in strijd is met de intellectuele eigendomsrechten zoals strafbaar gesteld in titel 3, hoofdstuk 2, afdeling 8,

en de in artikel XV.2 bedoelde ambtenaren niet over de mogelijkheid beschikken om zelf de nodige ontleding of controle uit te voeren of de resultaten onvoldoende betrouwbaar zijn, kan de betrokken onderneming bovendien gelast worden om het goed of de dienst binnen een

bepaalde termijn en op kosten van de onderneming te onderwerpen aan ontleding of controle door een onafhankelijk laboratorium of onderzoeksinstelling.

De onderneming vraagt aan de in artikel XV.2 bedoelde ambtenaren een bevestiging van het gekozen laboratorium of de gekozen onderzoeksinstelling;

9° goederen en diensten als testaankoop kopen, indien nodig ook met gebruikmaking van een fictieve identiteit en ondernemingen benaderen door zich voor te doen als cliënten of potentiële cliënten, zonder dat zij hun hoedanigheid en de omstandigheid dat de bij deze gelegenheid gedane vaststellingen kunnen worden aangewend voor de uitoefening van het toezicht, moeten mededelen.

Wanneer een inbreuk wordt vastgesteld, kunnen de betaalde bedragen voor het uitvoeren van de testaankopen teruggevorderd worden van de overtreder.

Blijven vrij van straf, de ambtenaren bedoeld in artikel XV.2, die in dat kader strikt noodzakelijke strafbare feiten plegen.

De betrokken persoon of personen waarbij vaststellingen worden gedaan mogen niet worden geprovoceerd in de zin van het artikel 30 van de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering.

Alle andere bevoegdheden bedoeld in de bepalingen onder 1° tot en met 8°, kunnen aangewend worden bij het uitoefenen van deze bevoegdheid.

De in artikel XV.2 bedoelde ambtenaren stellen een verslag op waarin minstens volgende elementen worden opgenomen:

a) de datum en locatie van het onderzoek;
b) de identiteit van de betrokken ambtenaren, de hoedanigheid waarin zij optreden en de administratie waartoe zij behoren;
c) de aanleiding voor het voeren van het onderzoek;

d) de vaststellingen, met, in voorkomend geval, de eventuele vastgestelde inbreuken;
e) de gebeurtenissen tijdens het onderzoek;
f) de identificatie van de betrokken persoon of personen waarbij het onderzoek is gevoerd;
g) in voorkomend geval, de fictieve identiteit waarvan gebruik werd gemaakt.

Art. XV.3/1. De Koning kan, bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit, vastleggen voor welke inbreuken op de bepalingen van dit Wetboek en zijn uitvoeringsbesluiten, de in artikel XV.2 bedoelde ambtenaren de bevoegdheid hebben de onderneming te benaderen door zich voor te doen als cliënten of potentiële cliënten, zonder dat zij hun hoedanigheid en de omstandigheid dat de bij deze gelegenheid gedane vaststellingen kunnen worden aangewend voor de uitoefening van het toezicht, moeten mededelen. Blijven vrij van straf, de ambtenaren bedoeld in artikel XV.2, die in dat kader strikt noodzakelijke strafbare feiten plegen.

~~**Art. XV.3/1.** De Koning kan, bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit, vastleggen voor welke inbreuken op de bepalingen van dit Wetboek en zijn uitvoeringsbesluiten, de in artikel XV.2 bedoelde ambtenaren de bevoegdheid hebben de onderneming te benaderen door zich voor te doen als cliënten of potentiële cliënten, zonder dat zij hun hoedanigheid en de omstandigheid dat de bij deze gelegenheid gedane vaststellingen kunnen worden aangewend voor de uitoefening van het toezicht, moeten mededelen. Blijven vrij van straf, de ambtenaren bedoeld in artikel XV.2, die in dat kader strikt noodzakelijke strafbare feiten plegen.~~

Zij kunnen daarbij de bevoegdheden uitoefenen bedoeld in de artikelen XV.3, 2°, en XV.4.

~~Zij kunnen daarbij de bevoegdheden uitoefenen bedoeld in de artikelen XV.3, 2°, en XV.4.~~

De betrokken persoon of personen waarbij vaststellingen worden gedaan mogen niet worden geprovoceerd in de zin van het artikel 30 van de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering.

~~De betrokken persoon of personen waarbij vaststellingen worden gedaan mogen niet worden geprovoceerd in de zin van het artikel 30 van de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering.~~

Deze bevoegdheid kan enkel worden uitgeoefend indien het voor de uitoefening van het toezicht noodzakelijk is om de reële omstandigheden die gelden voor gewone cliënten of potentiële cliënten te kunnen vaststellen.

~~Deze bevoegdheid kan enkel worden uitgeoefend indien het voor de uitoefening van het toezicht noodzakelijk is om de reële omstandigheden die gelden voor gewone cliënten of potentiële cliënten te kunnen vaststellen.~~

De ambtenaren bedoeld in artikel XV.2 kunnen een proces-verbaal van waarschuwing of een proces-verbaal opstellen of een administratieve sanctie voorstellen die onder meer gesteund is op de overeenkomstig het eerste lid gedane vaststellingen.

~~De ambtenaren bedoeld in artikel XV.2 kunnen een proces-verbaal van waarschuwing of een proces-verbaal opstellen of een administratieve sanctie voorstellen die onder meer gesteund is op de overeenkomstig het eerste lid gedane vaststellingen.~~

Indien een proces-verbaal van waarschuwing, een proces-verbaal of een administratieve sanctie onder meer gesteund is op de

~~Indien een proces-verbaal van waarschuwing, een proces-verbaal of een administratieve sanctie onder meer gesteund is op de~~

overeenkomstig het eerste lid gedane vaststellingen dan wordt de onderneming hierover voorafgaandelijk geïnformeerd, hetzij bij de mededeling van het afschrift van het proces-verbaal van waarschuwing of het proces-verbaal, hetzij uiterlijk één maand voor het aanvatten van de procedure tot het opleggen van een administratieve sanctie.

~~overeenkomstig het eerste lid gedane vaststellingen dan wordt de onderneming hierover voorafgaandelijk geïnformeerd, hetzij bij de mededeling van het afschrift van het proces-verbaal van waarschuwing of het proces-verbaal, hetzij uiterlijk één maand voor het aanvatten van de procedure tot het opleggen van een administratieve sanctie.~~

Art. XV.5/1. § 1. Indien er geen andere doeltreffende middelen zijn om de inbreuken bedoeld in artikel XV.2, § 1, te doen beëindigen of te verbieden, en om het gevaar van ernstige schade aan de collectieve consumentenbelangen te voorkomen, hebben de hiertoe door de minister aangeduide ambtenaren de bevoegdheid om:

1° inhoud te verwijderen van of de toegang te beperken tot een online interface, of opdracht te geven tot de duidelijke weergave van een waarschuwing aan consumenten wanneer die zich toegang tot de online interface verschaffen;

2° aanbieders van hostingdiensten te gelasten toegang tot een online interface te deactiveren, te blokkeren of te beperken;

3° domeinregisters of registrerende instanties te gelasten een volledig gekwalificeerde domeinnaam te schrappen en de betrokken bevoegde autoriteit toe te laten deze te registreren.

Maatregelen die worden genomen op grond van het vorige lid, worden door het openbaar ministerie bevestigd binnen een termijn van achtenveertig uur. Bij ontstentenis van een bevestiging door het openbaar ministerie, is de verwijdering, de opdracht tot vermelding van een waarschuwingsboodschap, de deactivering, de blokkering, de beperking of de schrapping van rechtswege opgeheven.

Het openbaar ministerie kan de in het eerste lid bedoelde ambtenaren ook bevelen de in deze paragraaf bedoelde maatregelen te nemen, onder dezelfde voorwaarden.

§ 2. Behalve in het geval van gemotiveerde hoogdringendheid, nemen de in paragraaf 1 bedoelde ambtenaren, vooraleer over te kunnen gaan tot het nemen van een maatregel bedoeld in paragraaf 1 en in de mate dat de

contactgegevens bedoeld in artikel XII.6 voorhanden zijn, minstens vierentwintig uur voor het nemen van de maatregel contact op met de onderneming verantwoordelijk voor de online interface. Hierbij verwijzen zij naar de door hen vastgestelde inbreuken bedoeld in artikel XV.2, § 1, en/of naar het gevaar van ernstige schade aan de collectieve consumentenbelangen dat is vastgesteld en naar de maatregelen die genomen kunnen worden op basis van onderhavige bepaling.

Slechts indien de onderneming niet reageert of indien de reactie niet tot gevolg heeft dat het gevaar van ernstige schade aan de collectieve consumentenbelangen wordt vermeden voor het einde van de termijn van vierentwintig uur, kan overgegaan worden tot het nemen van de bedoelde maatregel.

§ 3. De maatregelen die op basis van paragraaf 1 worden genomen, maken het voorwerp uit van een schriftelijke vaststelling. Dit geschrift vermeldt minstens:

1° de datum en het uur waarop de maatregelen zijn genomen;
2° de datum en het uur van de in paragraaf 2 bedoelde contactname;
3° de identiteit van de in paragraaf 1 bedoelde ambtenaren, de hoedanigheid waarin zij optreden en de administratie waartoe zij behoren;
4° de genomen maatregelen;
5° de feitelijke en juridische grondslag.

§ 4. Het openbaar ministerie kan de maatregelen die het bevolen of bevestigd heeft, te allen tijde opheffen.

Zolang er geen bevestiging is van het openbaar ministerie, kunnen de in paragraaf 1 bedoelde ambtenaren de maatregelen opheffen.

Na de bevestiging van de maatregelen of na het bevel kan op gemotiveerde wijze beroep worden ingesteld tegen de genomen maatregelen bij het openbaar ministerie.

§ 5. De maatregelen bedoeld in paragraaf 1 worden van rechtswege opgeheven door de rechterlijke beslissing die een einde maakt aan de vervolgingen, zodra die in kracht van

gewijsde is gegaan, of door seponering van de zaak door het openbaar ministerie, of door een beslissing van de in paragraaf 1 bedoelde ambtenaren.

Art. XV.7. Onverminderd het vorderingsrecht van het openbaar ministerie en van de onderzoeksrechter, bedoeld in de artikelen 28ter, § 3, en 56, § 2, van het Wetboek van Strafvordering, beschikken de ambtenaren bedoeld in artikel XV.2, bij de uitvoering van hun taak, over de mogelijkheid om inlichtingen en adviezen te verschaffen, met name met betrekking tot de meest doeltreffende middelen voor de naleving van de bepalingen van dit Wetboek en zijn uitvoeringsbesluiten.

Art. XV.7. Onverminderd het vorderingsrecht van het openbaar ministerie en van de onderzoeksrechter, bedoeld in de artikelen 28ter, § 3, en 56, § 2, van het Wetboek van Strafvordering, beschikken de ambtenaren bedoeld in artikel XV.2, bij de uitvoering van hun taak, over de mogelijkheid om inlichtingen en adviezen te verschaffen, met name met betrekking tot de meest doeltreffende middelen voor de naleving van de bepalingen van dit Wetboek en zijn uitvoeringsbesluiten **en van de verordeningen van de Europese Unie waarvoor dit Wetboek in sancties voorziet en van de andere wetten waarvoor zij belast zijn met het toezicht op de naleving ervan**.

HOOFDSTUK 2. – Bijzondere bevoegdheden

Afdeling 1. De bijzondere bevoegdheden inzake opsporing en vaststelling van inbreuken op boek VI

Art. XV.16/1. Indien er voldoende aanwijzingen zijn dat een in de handel gebracht product :

- niet voldoet aan de voorwaarden opgelegd door besluiten genomen in uitvoering van artikel VI.9, § 1, of
- het voorwerp is van een misleidende handelspraktijk die gepaard gaat met onjuiste informatie omtrent zijn voornaamste kenmerken of de resultaten en wezenlijke kenmerken van erop verrichte tests of controles, of
- het voorwerp is van een misleidende omissie,

kan de minister of zijn gemachtigde de betrokken onderneming gelasten om dit product binnen een bepaalde termijn en op kosten van de onderneming te onderwerpen aan de ontleding of controle door een onafhankelijk laboratorium.

De onderneming vraagt bevestiging aan de minister of zijn gemachtigde omtrent de keuze voor een laboratorium.

HOOFDSTUK 2. – Bijzondere bevoegdheden

Afdeling 1. De bijzondere bevoegdheden inzake opsporing en vaststelling van inbreuken op boek VI

~~**Art. XV.16/1.** Indien er voldoende aanwijzingen zijn dat een in de handel gebracht product :~~

~~- niet voldoet aan de voorwaarden opgelegd door besluiten genomen in uitvoering van artikel VI.9, § 1, of~~

~~- het voorwerp is van een misleidende handelspraktijk die gepaard gaat met onjuiste informatie omtrent zijn voornaamste kenmerken of de resultaten en wezenlijke kenmerken van erop verrichte tests of controles, of~~

~~- het voorwerp is van een misleidende omissie,~~

~~kan de minister of zijn gemachtigde de betrokken onderneming gelasten om dit product binnen een bepaalde termijn en op kosten van de onderneming te onderwerpen aan de ontleding of controle door een onafhankelijk laboratorium.~~

~~De onderneming vraagt bevestiging aan de minister of zijn gemachtigde omtrent de keuze voor een laboratorium.~~

Art. XV.16/2. De minister of zijn gemachtigde kan een product uit de handel nemen en de terugname met het oog op de wijziging, de gehele of gedeeltelijke terugbetaling dan wel de ruil ervan gelasten wanneer is vastgesteld dat :

- een onderneming niet binnen de in artikel XV.16 bepaalde termijn de bewijzen levert betreffende de materiële juistheid van de feitelijke gegevens die zij meedeelt in het kader van een handelspraktijk of
- de ontleding of controle door een onafhankelijk laboratorium bedoeld in artikel XV.16/1 door de betrokken onderneming niet wordt uitgevoerd of
- een ontleding of controle van het product door een onafhankelijk laboratorium aantoont dat het product niet voldoet aan voorwaarden opgelegd door de besluiten genomen in uitvoering van artikel VI.9, § 1.

De minister of zijn gemachtigde hoort vooraf de betrokken onderneming en licht haar in uiterlijk vijftien dagen na het nemen van de maatregelen.

HOOFDSTUK 3. - Waarschuwings- en openbaarmakingsprocedures

Afdeling 1. - Algemene bepalingen

Art. XV.31. § 1. …

…

De waarschuwing vermeldt :
1° …
2° …
3° …
4° dat de toezegging van de overtreder om de inbreuk stop te zetten, openbaar kan worden gemaakt.

§ 2. …

Art. XV.16/2. De minister of zijn gemachtigde kan een product uit de handel nemen en de terugname met het oog op de wijziging, de gehele of gedeeltelijke terugbetaling dan wel de ruil ervan gelasten wanneer is vastgesteld dat :

- een onderneming niet binnen de in artikel XV.16 bepaalde termijn de bewijzen levert betreffende de materiële juistheid van de feitelijke gegevens die zij meedeelt in het kader van een handelspraktijk of
- de ontleding of controle door een onafhankelijk laboratorium bedoeld in artikel ~~XV.16/1~~ **XV.3, 8°,** door de betrokken onderneming niet wordt uitgevoerd of
- een ontleding of controle van het product door een onafhankelijk laboratorium aantoont dat het product niet voldoet aan voorwaarden opgelegd door de besluiten genomen in uitvoering van artikel VI.9, § 1.

De minister of zijn gemachtigde hoort vooraf de betrokken onderneming en licht haar in uiterlijk vijftien dagen na het nemen van de maatregelen.

HOOFDSTUK 3. - Waarschuwings- en openbaarmakingsprocedures en herstelmaatregelen

Afdeling 1. - Algemene bepalingen

Art. XV.31. § 1. …

…

De waarschuwing vermeldt :
1° …
2° …
3° …
4° **dat de overtreder kan toezeggen om de inbreuk stop te zetten en, waar relevant, bijkomend kan toezeggen over te gaan tot herstel, dat een toezegging aanvaard kan worden en aanleiding kan geven tot het stopzetten van de handhaving maar verdere administratieve of strafrechtelijke handhaving niet noodzakelijk in de weg staat en** dat de toezegging van de overtreder om de inbreuk stop te zetten, **of, waar relevant, over te gaan tot herstel,** openbaar kan worden gemaakt.

§ 2. ...

§ 3. ...

§ 4. …

Art. XV.31/2. [opgeheven]

§ 3. ...

§ 4. …

Afdeling 3. – Herstelmaatregelen

Art. XV.31/2. § 1. De in artikel XV.2 bedoelde ambtenaren hebben de bevoegdheid om toezeggingen tot het beëindigen van inbreuken te verkrijgen of te aanvaarden van de onderneming die verantwoordelijk is voor de inbreuken bedoeld in artikel XV.2, § 1.

De toezeggingen om de inbreuk stop te zetten, met inbegrip van de identiteit van de onderneming, kunnen openbaar worden gemaakt, voor zover zij aanvaard werden door de in artikel XV.2 bedoelde ambtenaren.

§ 2. De in artikel XV.2 bedoelde ambtenaren hebben de bevoegdheid om van de onderneming, op haar initiatief, aanvullende toezeggingen tot herstel te verkrijgen in het belang van consumenten die nadeel hebben ondervonden van de vermoede inbreuken bedoeld in artikel XV.2, § 1, of, waar passend, toezeggingen van de onderneming trachten te verkrijgen die adequaat herstel bieden aan consumenten die nadeel ondervinden van de inbreuken.

§ 3. Het verkrijgen of aanvaarden van een toezegging staat verdere administratieve of strafrechtelijke handhaving niet in de weg.

De toezegging en aanvaarding ervan door de in artikel XV.2 bedoelde ambtenaren kan tot gevolg hebben dat de handhaving wordt beëindigd voor zover de inbreuken bedoeld in artikel XV.2, § 1, werden stopgezet en in voorkomend geval de schade aan consumenten werd vergoed.

Afdeling 4. – Openbaarmaking

Art. XV.31/2/1. Om ernstige schade aan de collectieve consumentenbelangen te voorkomen, beschikken de in artikel XV.2 bedoelde ambtenaren over de bevoegdheid om tijdelijk over te gaan tot de publicatie van de naam, de praktijk en in voorkomend geval, de volledige identificatiegegevens van

ondernemingen die praktijken hanteren die schade veroorzaken aan consumenten.

Vooraleer over te kunnen gaan tot de publicatie, dienen de in artikel XV.2 bedoelde ambtenaren de onderneming op de hoogte te brengen van de feiten die aan de basis liggen van de in het eerste lid bedoelde maatregelen, van het voornemen om deze maatregelen te nemen en van de bepalingen opgenomen in het derde en vierde lid.

Er kan slechts worden overgegaan tot de in het eerste lid bedoelde publicatie, indien er binnen de termijn van vierentwintig uur geen reactie wordt ontvangen van de onderneming, er geen contact mogelijk is, indien de onderneming niet toezegt de schadelijke praktijk stop te zetten zoals bedoeld in artikel XV.31/2, of indien ze op geen andere manier een afdoende verantwoording heeft gegeven.

Onverminderd de mogelijkheid om de toezegging zelf openbaar te maken, wordt de publicatie ingetrokken van zodra de onderneming het bewijs levert dat ze de inbreuk heeft stopgezet in overeenstemming met haar toezegging zoals bedoeld in artikel XV.31/2.

TITEL 1/1. - Vervolging van de inbreuken

Art. XV.60/1. § 1. Onverminderd de bijzondere procedures voorzien in dit Wetboek, kunnen de inbreuken bedoeld in artikel XV.2, § 1, het voorwerp uitmaken van:

1° de toepassing van de transactieprocedure zoals bedoeld in titel 2, hoofdstuk 1;
2° een administratieve vervolging zoals bedoeld in hoofdstuk 2 van deze titel;
3° een strafrechtelijke vervolging zoals bedoeld in titel 3.

§ 2. De vervolging gebeurt op basis van een proces-verbaal tot vaststelling van een inbreuk opgemaakt door de in artikel XV.2 bedoelde ambtenaren.

Deze processen-verbaal worden door de in artikel XV.2 bedoelde ambtenaren toegezonden aan de door de minister bevoegd voor Economie aangestelde ambtenaren van de

Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie. Deze laatste beslissen of en welke procedure bedoeld in paragraaf 1, 1° en 2°, wordt toegepast, dan wel of het dossier overeenkomstig paragraaf 1, 3° wordt overgemaakt aan het openbaar ministerie.

Art. XV.60/2. Indien toepassing wordt gemaakt van een administratieve vervolging zoals bedoeld in artikel VI.60/1, § 1, 2°, beslissen de ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4, of de inbreuken, aanleiding geven tot een administratieve geldboete, een schuldigverklaring of een klassering zonder gevolg.

Zij beschikken over dezelfde bevoegdheden wanneer het openbaar ministerie afziet van vervolging van de dader van een inbreuk bedoeld in artikel XV.2, § 1.

Art. XV.60/3. De strafvervolging sluit de toepassing van een administratieve geldboete uit, zelfs als ze afgesloten wordt met een vrijspraak.

De minnelijke schikking of de bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216ter van het Wetboek van strafvordering sluiten eveneens de toepassing van een administratieve geldboete uit.

TITEL 1/2. - De administratieve vervolging

HOOFDSTUK 1. – Algemeen

Art. XV.60/4. De Koning wijst de ambtenaren van de Algemene Directie Economische Inspectie van de Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie aan die gemachtigd zijn om administratieve geldboeten op te leggen.

Art. XV.60/5. De ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 die aangesteld zijn om de administratieve geldboeten op te leggen, dienen die bevoegdheid uit te oefenen onder voorwaarden die hun onafhankelijkheid en onpartijdigheid waarborgen.

Deze ambtenaren mogen geen beslissing nemen in een dossier waarin ze reeds zijn

opgetreden in een andere hoedanigheid, noch rechtstreeks of onrechtstreeks belang hebben in de ondernemingen of instellingen die betrokken zijn in de procedure.

Art. XV.60/6. De ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 kunnen aan de bevoegde overheidsinstellingen of overheidsdiensten de noodzakelijke administratieve inlichtingen vragen om te kunnen beschikken over alle elementen die hen in staat moeten stellen om met volledige kennis van zaken een beslissing te nemen over het gevolg dat aan het dossier dat ze behandelen, moet worden gegeven.

Alle overheidsdiensten met inbegrip van de parketten, de griffies van hoven en rechtbanken en de politie, alle diensten van de provincies, agglomeraties, gemeentefederaties, gemeenten, verenigingen waartoe ze behoren, de overheidsinstellingen die ervan afhangen, alsook alle openbare en meewerkende instellingen van sociale zekerheid, gaan in op het verzoek van de bevoegde ambtenaren om hun alle inlichtingen te verstrekken en hun kopieën te bezorgen, in eender welke vorm, van alle informatiedragers, met dien verstande dat de informatie en documenten met betrekking tot een opsporingsonderzoek of een gerechtelijk onderzoek niet kunnen worden meegedeeld zonder de uitdrukkelijke toestemming van de bevoegde procureur-generaal of de federale procureur.

De voornoemde diensten verschaffen deze inlichtingen en afschriften kosteloos.

De inlichtingen verkregen tijdens de uitvoering van de taken opgelegd door het openbaar ministerie of de onderzoeksrechter mogen evenwel enkel worden meegedeeld met de uitdrukkelijke machtiging van respectievelijk het openbaar ministerie of de onderzoeksrechter.

HOOFDSTUK 2. – Verweermiddelen

Art. XV.60/7. De overtreder wordt bij een aangetekende zending verzocht zijn verweermiddelen in te dienen. Deze zending vermeldt de volgende gegevens:

1° de referenties van het proces-verbaal tot vaststelling van de inbreuk en houdende het relaas van de feiten die aan de basis liggen van de aanvang van de procedure;
2° het recht van de overtreder om zijn verweermiddelen in te dienen binnen een termijn van dertig dagen te rekenen van de dag van de kennisgeving, namelijk op de dag van aanbieding van de aangetekende zending aan de geadresseerde;
3° zijn recht om zich te laten bijstaan door een raadsman;
4° het adres van de dienst waar de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 deel van uitmaken en waar de overtreder zijn dossier kan inzien, alsmede de openingsuren gedurende dewelke hij hiervoor bij de bevoegde ambtenaren terecht kan;
5° het recht van de overtreder op een afschrift van het dossier;
6° het postadres en het e-mailadres van de dienst waar de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 deel van uitmaken, met het oog op de indiening van de verweermiddelen.

Indien de overtreder verzuimd heeft om de aangetekende zending in ontvangst te nemen, sturen de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 hem bij gewone brief of via elektronische weg een tweede uitnodiging toe om zijn verweermiddelen in te dienen.

Deze tweede uitnodiging doet geen nieuwe termijn van dertig dagen lopen voor de indiening van verweermiddelen.

Art. XV.60/8. De verweermiddelen kunnen schriftelijk, inbegrepen via e-mail, worden ingediend.

Ze kunnen ook mondeling worden ingediend, hetzij bij de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4.

Art. XV.60/9. De bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 stellen het dossier met betrekking tot de inbreuken die aanleiding kunnen geven tot een administratieve geldboete ter beschikking van de overtreder of diens raadsman, zodat hij het kan raadplegen in

de lokalen van de bevoegde ambtenaren en, op diens verzoek, verstrekken een kopie van de stukken van het dossier.

Artikel 460ter van het Strafwetboek is toepasselijk op de overtreder die gelijkgesteld wordt met de inverdenkinggestelde met het oog op de toepassing van die bepaling.

HOOFDSTUK 3. – Beslissing tot oplegging van een administratieve geldboete

Art. XV.60/10. De administratieve geldboete kan niet meer worden opgelegd vijf jaar na de feiten.

De daden van onderzoek of van vervolging, met inbegrip van de kennisgevingen van de beslissingen van het openbaar ministerie omtrent het al dan niet instellen van strafvervolging en het verzoek ten aanzien van de overtreder om verweermiddelen in te dienen, verricht binnen de in het eerste lid gestelde termijn, stuiten evenwel de loop ervan. Met die daden vangt een nieuwe termijn van gelijke duur aan, zelfs ten aanzien van personen die daarbij niet betrokken waren.

Art. XV.60/11. De administratieve geldboete mag niet worden opgelegd vóór het eind van de termijn vermeld in artikel XV.60/7, of vóór het schriftelijk of mondeling verweer van de overtreder, wanneer dit wordt ingediend vóór het einde van de voormelde termijn.

Art. XV.60/12. De beslissing tot oplegging van een administratieve geldboete omvat inzonderheid de volgende elementen:

1° de bepalingen die de rechtsgrond van de beslissing tot oplegging van een administratieve geldboete uitmaken;

2° de referenties van het proces-verbaal tot vaststelling van de inbreuk en houdende het relaas van de feiten die aan de basis lagen van de aanvang van de procedure tot oplegging van een administratieve geldboete;

3° de datum van de kennisgeving van de mogelijkheid tot indiening van de verweermiddelen;

4° in voorkomend geval de datum waarop de verweermiddelen werden ingediend, een

overzicht van de ingediende verweermiddelen en de repliek op deze verweermiddelen;

5° het bedrag van de administratieve geldboete;

6° in voorkomend geval, hoe en in welke mate rekening is gehouden met de genomen maatregelen bedoeld in de artikelen XV.5/1, § 1, of XV.31/2/1 bij het bepalen van het bedrag van de administratieve geldboete;

7° de bepalingen van artikel XV.60/17, eerste en tweede lid, met betrekking tot de betaling van de geldboete;

8° de bepaling van artikel XV.60/15 met betrekking tot het beroep tegen de beslissing.

Art. XV.60/13. De beslissing tot oplegging van een administratieve geldboete wordt per aangetekende zending aan de overtreder ter kennis gebracht.

De kennisgeving doet de strafvordering vervallen.

Art. XV.60/14. De beslissing heeft uitvoerbare kracht.

HOOFDSTUK 4. – Beroep

HOOFDSTUK 5. – Betaling van de administratieve geldboete

Art. XV.60/16. De administratieve geldboete wordt betaald binnen een termijn van drie maanden, die ingaat op de dag van de kennisgeving van de beslissing tot oplegging van de administratieve geldboete.

De bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 kunnen evenwel de overtreder op diens verzoek en indien daartoe aanleiding bestaat een langere termijn toekennen, zonder dat de termijn van één jaar overschreden mag worden.

De administratieve geldboete wordt betaald op het rekeningnummer dat vermeld wordt in de kennisgeving betreffende de beslissing tot oplegging van de administratieve geldboete.

Art. XV.60/17. Indien de overtreder in gebreke blijft voor de betaling van de administratieve geldboete binnen de termijn bedoeld in artikel XV.60/16, maken de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 het dossier over aan de administratie van de FOD Financiën die belast is met de inning en de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen, met het oog op de invordering van deze geldboete.

Met het oog hierop bezorgen de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 een kopie van de administratieve beslissing, aan de in het eerste lid bedoelde administratie.

De door de in het eerste lid bedoelde administratie in te stellen invorderingen gebeuren overeenkomstig de artikelen 3 en 4 van de domaniale wet van 22 december 1949.

Art. XV.60/18. De rechtsvordering tot invordering van de administratieve geldboete verjaart tien jaar na de dag waarop geen beroep meer kan worden aangetekend tegen de beslissing van de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4.

Art. XV.60/19. Door de betaling van de geldboete vervalt de rechtsvordering van de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4.

HOOFDSTUK 6. – Bedrag van de administratieve geldboete

Art. XV.60/20. De minimale en maximale bedragen van de administratieve geldboete stemmen overeen met de respectieve minimale en maximale bedragen van de strafrechtelijke geldboete, bepaald in de hoofdstukken 1 en 2 van titel 3 van dit Wetboek, die hetzelfde feit sanctioneert.

De opdeciemen bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de wet van 5 maart 1952 betreffende de opdeciemen op strafrechtelijke geldboeten zijn eveneens van toepassing op de administratieve geldboeten bedoeld bij dit Wetboek.

TITEL 2. De bestuurlijke handhaving

TITEL 2. De bestuurlijke handhaving

HOOFDSTUK 1/1. - De op de administratieve geldboeten toepasselijke regels

Art. XV.62/2. In geval van herhaling binnen een termijn van vijf jaar die volgt op een administratieve beslissing tot schuldigverklaring, op een administratieve beslissing tot oplegging van een administratieve geldboete of op een gerechtelijke veroordeling tot een sanctie, kan het bedrag van de administratieve geldboete op het dubbele van het maximum worden gebracht.

Art. XV.62/3. In geval van samenloop van meerdere inbreuken worden de bedragen van de administratieve geldboeten samengevoegd zonder dat ze evenwel het dubbele van het maximum van de hoogste administratieve geldboete mogen overschrijden.

Art. XV.62/4. Wanneer eenzelfde feit verscheidene inbreuken oplevert of wanneer verschillende inbreuken die gelijktijdig worden voorgelegd aan de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 de opeenvolgende en voortgezette uitvoering zijn van hetzelfde misdadig opzet, wordt alleen de zwaarste administratieve geldboete uitgesproken.

Wanneer de bevoegde ambtenaren vaststellen dat inbreuken reeds het voorwerp waren van een beslissing tot het opleggen van een definitieve administratieve geldboete, en andere feiten die bij hen aanhangig zijn en die in de veronderstelling dat zij bewezen zouden zijn, aan die beslissing voorafgaan en samen met de eerste inbreuken de opeenvolgende en voortgezette uitvoering zijn van een zelfde misdadig opzet, houden ze bij de toemeting van de administratieve geldboete rekening met de reeds opgelegde administratieve geldboeten. Indien deze hun voor een juiste bestraffing van al de inbreuken voldoende lijken, spreken ze zich uit over de schuldvraag en verwijzen ze in hun beslissing naar de reeds opgelegde administratieve geldboeten. Het totaal van de administratieve geldboeten opgelegd met toepassing van dit artikel mag het maximum van de zwaarste administratieve geldboete niet te boven gaan.

Art. XV.62/5. Bij verzachtende omstandigheden kan de administratieve geldboete worden verminderd tot een bedrag onder het wettelijk minimum.

Art. XV.62/6. § 1. De bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 mogen besluiten dat de beslissing tot het opleggen van een administratieve geldboete niet of slechts gedeeltelijk zal worden ten uitvoer gelegd, voor zover aan de overtreder geen administratieve geldboete van niveau 2 tot en met 6 werd opgelegd of hij niet veroordeeld werd tot een strafsanctie van niveau 2 tot en met 6 tijdens de vijf jaren die de nieuwe inbreuk voorafgaan.

Een sanctie van niveau 1 tot en met 6 die vroeger uitgesproken was voor feiten die voortvloeien uit eenzelfde misdadig opzet, vormt geen beletsel voor het verlenen van een uitstel.

§ 2. De bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 verlenen het uitstel bij dezelfde beslissing als die met welke zij de geldboete opleggen.

De beslissing waarbij het uitstel wordt toegestaan of geweigerd, moet met redenen omkleed zijn.

§ 3. De proeftermijn mag niet minder zijn dan één jaar en niet meer dan drie jaar, te rekenen van de datum van de kennisgeving van de beslissing tot oplegging van de administratieve geldboete of van het vonnis of het arrest dat in kracht van gewijsde is gegaan.

§ 4. Het uitstel kan herroepen worden ingeval gedurende de proeftijd een nieuwe inbreuk begaan is die de toepassing meebrengt van een administratieve geldboete van een gelijk, hoger of lager niveau dan de administratieve geldboete die tevoren gepaard ging met uitstel.

§ 5. Het uitstel wordt herroepen bij dezelfde beslissing als die waarbij de administratieve geldboete wordt opgelegd voor de nieuwe inbreuk die begaan is tijdens de proefperiode.

De vermelding van de herroeping van het uitstel in de beslissing geschiedt zowel wanneer

	de herroeping van rechtswege gebeurt, als wanneer deze ter beoordeling van de bevoegde ambtenaren wordt gelaten.
	§ 6. De administratieve geldboete die uitvoerbaar wordt als gevolg van de herroeping van het uitstel wordt onbeperkt gecumuleerd met die welke opgelegd is wegens de nieuwe inbreuk.
Titel 3. – De strafrechtelijke handhaving van dit Wetboek en van zijn uitvoeringsbesluiten	**Titel 3. – De strafrechtelijke handhaving van dit Wetboek en van zijn uitvoeringsbesluiten**
Hoofdstuk 1. – Algemene bepalingen	**Hoofdstuk 1. – Algemene bepalingen**
	Art. XV.69/1. Het openbaar ministerie bezorgt aan de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 een kennisgeving van zijn beslissing om al dan niet strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216ter van het Wetboek van strafvordering voor te stellen.
	Wanneer het openbaar ministerie afziet van het instellen van een strafvervolging en van het voorstellen van een minnelijke schikking of van een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216ter van het Wetboek van strafvordering, of wanneer het openbaar ministerie geen beslissing heeft genomen binnen een termijn van drie maanden te rekenen van de dag van ontvangst van het proces-verbaal waarin de inbreuk werd vastgelegd, beslissen de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 of de procedure voor de administratieve sanctie wordt opgestart.
	Art. XV.69/2. Indien het openbaar ministerie afziet van het instellen van een strafvervolging en van het voorstellen van een minnelijke schikking of van een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216ter van het Wetboek van strafvordering voor te stellen, en indien er aanvullende onderzoeksdaden hebben plaatsgevonden, bezorgt het een afschrift van de procedurestukken van deze onderzoeksdaden aan de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4.

HOOFDSTUK 2. - De strafrechtelijk gesanctioneerde inbreuken

Afdeling 4. De straffen voor de inbreuken op boek VI

Art. XV.85. Met een sanctie van niveau 3 worden gestraft :

1° zij die de beschikking niet naleven van een vonnis of een arrest gewezen krachtens artikel XVII. 1, als gevolg van een vordering tot staking;

2° zij die opzettelijk, zelf of door een tussenpersoon, de aanplakbrieven, aangebracht met toepassing van de artikelen XVII. 5 en XV.131, geheel of gedeeltelijk vernietigen, verbergen of verscheuren;

3° de ondernemingen die de ontleding of controle door een onafhankelijk laboratorium bedoeld in artikel XV.16/1 niet doen uitvoeren;

4° de ondernemingen die een maatregel genomen in uitvoering van artikel XV.16/2 niet respecteren;

5° zij die de bepalingen van artikel VI.97, 4°, betreffende misleiding met betrekking tot de prijs, de prijsberekening of het prijsvoordeel overtreden.

Afdeling 12. Belemmering van toezicht

HOOFDSTUK 2. - De strafrechtelijk gesanctioneerde inbreuken

Afdeling 4. De straffen voor de inbreuken op boek VI

Art. XV.85. Met een sanctie van niveau 3 worden gestraft :

1° zij die de beschikking niet naleven van een vonnis of een arrest gewezen krachtens artikel XVII. 1, als gevolg van een vordering tot staking;

2° zij die opzettelijk, zelf of door een tussenpersoon, de aanplakbrieven, aangebracht met toepassing van de artikelen XVII. 5 en XV.131, geheel of gedeeltelijk vernietigen, verbergen of verscheuren;

3° de ondernemingen die de ontleding of controle door een onafhankelijk laboratorium bedoeld in artikel ~~XV.16/1~~ **XV.3, 8°,** niet doen uitvoeren;

4° de ondernemingen die een maatregel genomen in uitvoering van artikel XV.16/2 niet respecteren;

5° zij die de bepalingen van artikel VI.97, 4°, betreffende misleiding met betrekking tot de prijs, de prijsberekening of het prijsvoordeel overtreden.

Afdeling 12. Belemmering van toezicht en het niet in acht nemen van maatregelen

Art. XV.126/2. Onverminderd de artikelen XV.126 en XV.126/1, wordt met een sanctie van niveau 4 gestraft:
1° zij die geen gevolg geeft aan de verzoeken of opgelegde maatregelen bedoeld in de artikelen XV.3, 5°/1, 5°/2, 8°, en 9°, en XV.5/1;
2° de onderneming bedoeld in XV.31/2 die de gemaakte toezeggingen of aanvullende toezeggingen niet in acht neemt.

WET VAN 9 MAART 1993 ERTOE STREKKENDE DE EXPLOITATIE VAN HUWELIJKSBUREAUS TE REGELEN EN TE CONTROLEREN

HOOFDSTUK IIIbis. - De waarschuwingsprocedure

Art. 8bis. Wanneer is vastgesteld dat een handeling een inbreuk vormt op deze wet of op één van haar uitvoeringsbesluiten of dat zij aanleiding kan geven tot een vordering tot staking op initiatief van de minister tot wiens bevoegdheid de Economische Zaken behoren, kan deze of de door hem met toepassing van artikel 9 aangestelde ambtenaar, een waarschuwing richten tot de overtreder waarbij die tot stopzetting van deze handeling wordt aangemaand.

De waarschuwing wordt de overtreder ter kennis gebracht binnen een termijn van drie weken volgend op de vaststelling van de feiten, bij een ter post aangetekende brief met ontvangstmelding of door de overhandiging van een afschrift van het proces-verbaal waarin de feiten zijn vastgesteld.

De waarschuwing vermeldt :
1° de ten laste gelegde feiten en de geschonden wetsbepaling of -bepalingen;
2° de termijn waarbinnen zij dienen te worden stopgezet;
3° dat, indien aan de waarschuwing geen gevolg wordt gegeven, ofwel de minister een vordering tot staking zal instellen, ofwel de met toepassing van artikelen 9 en 9bis aangestelde ambtenaren respectievelijk de procureur des Konings kunnen inlichten, of de regeling in der minne bepaald in artikel 9bis kunnen toepassen.

WET VAN 9 MAART 1993 ERTOE STREKKENDE DE EXPLOITATIE VAN HUWELIJKSBUREAUS TE REGELEN EN TE CONTROLEREN

HOOFDSTUK IIIbis. - De waarschuwingsprocedure

Art. 8bis. ~~Wanneer is vastgesteld dat een handeling een inbreuk vormt op deze wet of op één van haar uitvoeringsbesluiten of dat zij aanleiding kan geven tot een vordering tot staking op initiatief van de minister tot wiens bevoegdheid de Economische Zaken behoren, kan deze of de door hem met toepassing van artikel 9 aangestelde ambtenaar, een waarschuwing richten tot de overtreder waarbij die tot stopzetting van deze handeling wordt aangemaand.~~

~~De waarschuwing wordt de overtreder ter kennis gebracht binnen een termijn van drie weken volgend op de vaststelling van de feiten, bij een ter post aangetekende brief met ontvangstmelding of door de overhandiging van een afschrift van het proces-verbaal waarin de feiten zijn vastgesteld.~~

~~De waarschuwing vermeldt :~~
~~1° de ten laste gelegde feiten en de geschonden wetsbepaling of bepalingen;~~
~~2° de termijn waarbinnen zij dienen te worden stopgezet;~~
~~3° dat, indien aan de waarschuwing geen gevolg wordt gegeven, ofwel de minister een vordering tot staking zal instellen, ofwel de met toepassing van artikelen 9 en 9bis aangestelde ambtenaren respectievelijk de procureur des Konings kunnen inlichten, of de regeling in der minne bepaald in artikel 9bis kunnen toepassen.~~

Wanneer zij vaststellen dat een handeling een inbreuk vormt op deze wet of op één van haar uitvoeringbesluiten of dat zij aanleiding kan geven tot een vordering tot staking op initiatief van de minister bevoegd voor Economie, kunnen de in artikel 9 bedoelde ambtenaren aan de overtreder een waarschuwing richten waarbij die tot stopzetting van de handeling wordt aangemaand, overeenkomstig artikel XV.31 van het Wetboek van economisch recht.

HOOFDSTUK IV. - Opsporing en vaststelling van misdrijven.

Art. 9. Onverminderd de plichten van de officieren van gerechtelijke politie zijn de door de Minister van Economische Zaken aangestelde ambtenaren bevoegd om de in deze wet bedoelde misdrijven op te sporen en vast te stellen.

De processen-verbaal opgesteld door deze ambtenaren hebben bewijskracht tot bewijs van het tegendeel.

Bovendien zijn de in de wet betreffende de handelspraktijken vervatte bepalingen inzake de opsporing en vaststelling van misdrijven eveneens van toepassing op de in deze wet bedoelde misdrijven.

HOOFDSTUK IV. - Opsporing en ~~vaststelling van misdrijven~~ vervolging.

Afdeling 1 – Opsporing

Art. 9. Onverminderd de plichten van de officieren van gerechtelijke politie zijn de door de Minister van Economische Zaken aangestelde ambtenaren bevoegd om de in deze wet bedoelde misdrijven op te sporen en vast te stellen.

De processen-verbaal opgesteld door deze ambtenaren hebben bewijskracht tot bewijs van het tegendeel.

~~Bovendien zijn de in de wet betreffende de handelspraktijken vervatte bepalingen inzake de opsporing en vaststelling van misdrijven eveneens van toepassing op de in deze wet bedoelde misdrijven.~~ **De inbreuken op deze wet en haar uitvoeringsbesluiten worden opgespoord en vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van boek XV, titel 1, hoofdstuk 1, van het Wetboek van economisch recht.**

Afdeling 2. – Vervolging

Art. 9/1. § 1. De inbreuken op deze wet of haar uitvoeringsbesluiten, kunnen het voorwerp uitmaken van:

1° de toepassing van de transactieprocedure zoals bedoeld in artikel 9bis;
2° een administratieve vervolging met toepassing van de procedure bedoeld in titel 1/2 van boek XV van het Wetboek van economisch recht;
3° een strafrechtelijke vervolging.

§ 2. De vervolging gebeurt overeenkomstig titel 1/1 van boek XV van het Wetboek van economisch recht.

Art. 9/2. Het openbaar ministerie bezorgt aan de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht een kennisgeving van zijn beslissing om al dan niet strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216ter van het Wetboek van strafvordering voor te stellen.

Wanneer het openbaar ministerie afziet van een strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216ter van het Wetboek van strafvordering voor te stellen, of wanneer het openbaar ministerie geen beslissing heeft genomen binnen een termijn van drie maanden te rekenen van de dag van ontvangst van het proces-verbaal waarin de inbreuk werd vastgelegd, beslissen de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht of de procedure voor de administratieve geldboete moet worden opgestart.

Art.9/3. Indien het openbaar ministerie afziet van een strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216ter van het Wetboek van strafvordering voor te stellen, bezorgt het een afschrift van de procedurestukken van het aanvullend opsporingsonderzoek aan de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht.

Art. 9bis. De hiertoe door de minister tot wiens bevoegdheid de Economische Zaken behoren aangestelde ambtenaren kunnen, in het licht van de processen-verbaal die een inbreuk vaststellen op de bepalingen bedoeld in de artikelen 10, 11, en 12, en opgemaakt zijn door de in artikel 9, 1ste lid bedoelde ambtenaren, aan de overtreders een som voorstellen waarvan de betaling de strafvordering doet vervallen.

Deze som mag niet hoger zijn dan het maximumbedrag van de geldboete bepaald in artikelen 10, 11 en 12, verhoogd met de opdeciemen. De tarieven alsmede de modaliteiten van betaling en inning worden vastgesteld door de Koning, op voorstel van de minister tot wiens bevoegdheid Economische Zaken behoren.

Art. 9bis. ~~De hiertoe door de minister tot wiens bevoegdheid de Economische Zaken behoren aangestelde ambtenaren kunnen, in het licht van de processen-verbaal die een inbreuk vaststellen op de bepalingen bedoeld in de artikelen 10, 11, en 12, en opgemaakt zijn door de in artikel 9, 1ste lid bedoelde ambtenaren, aan de overtreders een som voorstellen waarvan de betaling de strafvordering doet vervallen.~~

~~Deze som mag niet hoger zijn dan het maximumbedrag van de geldboete bepaald in artikelen 10, 11 en 12, verhoogd met de opdeciemen. De tarieven alsmede de modaliteiten van betaling en inning worden vastgesteld door de Koning, op voorstel van de minister tot wiens bevoegdheid Economische Zaken behoren.~~

Wanneer inbreuken op deze wet of haar uitvoeringsbesluiten worden vastgesteld, kunnen de door de minister bevoegd voor Economie aangestelde ambtenaren aan de overtreders een transactie voorstellen, overeenkomstig artikel XV.61 van het Wetboek van economisch recht.

	Het bedrag van de transactie mag niet hoger zijn dan het maximumbedrag van de geldboete bepaald in artikelen 10, 11 en 12, verhoogd met de opdeciemen.
	De betalings- en inningswijzen van deze transactie worden door de Koning vastgesteld.
HOOFDSTUK V. - Strafbepalingen	**HOOFDSTUK V. - ~~Strafbepalingen~~ Bestraffing**
Art. 10. Inbreuken op de bepalingen vervat in de artikelen 2, 3, 4, 5, 6, 7, § 1, en 8 worden gestraft met een gevangenisstraf van vijftien dagen tot drie jaar en met een geldboete van zesentwintig frank tot honderdduizend frank of met één van deze straffen alleen.	**Art. 10.** ~~Inbreuken op de bepalingen vervat in de artikelen 2, 3, 4, 5, 6, 7, § 1, en 8 worden gestraft met een gevangenisstraf van vijftien dagen tot drie jaar en met een geldboete van zesentwintig frank tot honderdduizend frank of met één van deze straffen alleen.~~ **De inbreuken op de bepalingen vervat in de artikelen 2 tot 6, 7, § 1, en 8 worden bestraft hetzij met een gevangenisstraf van vijftien dagen tot drie jaar en/of een geldboete van 26 tot 100.000 euro, hetzij met een administratieve geldboete van 26 tot 100.000 euro.**
Met dezelfde straffen wordt gestraft, hij die voor rekening van een huwelijksbureau advertenties verspreidt of doet verspreiden, waarin de in artikel 3, § 1, bedoelde gegevens niet worden vermeld.	Met dezelfde straffen wordt gestraft, hij die voor rekening van een huwelijksbureau advertenties verspreidt of doet verspreiden, waarin de in artikel 3, § 1, bedoelde gegevens niet worden vermeld.
Art. 12. Met een gevangenisstraf van vijftien dagen tot drie jaar en met een geldboete van zesentwintig frank tot honderdduizend frank of met één van deze straffen alleen wordt gestraft, hij die reclame maakt of doet maken voor voorstellen tot het organiseren van ontmoetingen, of een dergelijk voorstel doet onder een vorm die afbreuk doet aan de menselijke waardigheid, inzonderheid door een onterend beeld te geven van de man of de vrouw.	**Art. 12.** ~~Met een gevangenisstraf van vijftien dagen tot drie jaar en met een geldboete van zesentwintig frank tot honderdduizend frank of met één van deze straffen alleen wordt gestraft,~~ **Met hetzij een gevangenisstraf van vijftien dagen tot drie jaar en/of een geldboete van 26 tot 100.000 euro, hetzij een administratieve geldboete van 26 tot 100.000 euro, wordt gestraft,** hij die reclame maakt of doet maken voor voorstellen tot het organiseren van ontmoetingen, of een dergelijk voorstel doet onder een vorm die afbreuk doet aan de menselijke waardigheid, inzonderheid door een onterend beeld te geven van ~~de man of de vrouw~~ **de persoon**~~.~~
Art. 16. De bepalingen van Boek I van het Strafwetboek, met inbegrip van hoofdstuk VII en artikel 85, zijn van toepassing op de in deze wet omschreven misdrijven.	~~**Art. 16.** De bepalingen van Boek I van het Strafwetboek, met inbegrip van hoofdstuk VII en artikel 85, zijn van toepassing op de in deze wet omschreven misdrijven.~~

Art. 16/1. De bepalingen van titel 2, hoofdstuk 1/1 van boek XV van het Wetboek van economisch recht zijn toepasselijk op de administratieve geldboetes bedoeld in deze wet.

De opdeciemen bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de wet van 5 maart 1952 betreffende de opdeciemen op strafrechtelijke geldboeten zijn eveneens van toepassing op de administratieve geldboetes bedoeld bij deze wet.

Art. 16/2. De artikelen XV.69, XV.71, XV.73 en XV.74 van het Wetboek van economisch recht zijn toepasselijk op de strafrechtelijke inbreuken op deze wet.

WET VAN 20 DECEMBER 2002 BETREFFENDE DE MINNELIJKE INVORDERING VAN SCHULDEN VAN DE CONSUMENT

HOOFDSTUK VI. - Opsporing en vaststelling van de verboden daden.

Art. 11. § 1. …

§ 2. In de uitoefening van hun ambt mogen de in § 1 bedoelde ambtenaren :
1° binnentreden tijdens de gewone openings- of werkuren in de lokalen en vertrekken waar zij voor het vervullen van hun opdracht toegang moeten hebben;
2° alle dienstige vaststellingen doen, zich op eerste vordering ter plaatse de documenten, stukken of boeken die zij voor hun,-opsporingen en vaststellingen nodig hebben, doen voorleggen en daarvan afschrift nemen;
3° tegen ontvangstbewijs, beslag leggen op documenten, stukken of boeken noodzakelijk voor het bewijs van een inbreuk of om de mededaders of medeplichtigen van de overtreders op te sporen; bij ontstentenis van een bevestiging door het openbaar ministerie binnen tien werkdagen is het beslag van rechtswege opgeheven;
4° indien zij redenen hebben te geloven aan het bestaan van een inbreuk, in bewoonde lokalen binnentreden met voorafgaande machtiging van de rechter bij de politierechtbank. De bezoeken in bewoonde lokalen moeten tussen acht en achttien uur en door minstens twee ambtenaren gezamenlijk geschieden.

§ 3. …

§ 4. De aangestelde ambtenaren oefenen de hun door dit artikel verleende bevoegdheden uit onder het toezicht van de procureur-generaal, onverminderd hun ondergeschiktheid aan hun meerderen in het bestuur.

§ 5. In geval van toepassing van artikel 12, wordt het in § 1 bedoeld proces-verbaal pas

WET VAN 20 DECEMBER 2002 BETREFFENDE DE MINNELIJKE INVORDERING VAN SCHULDEN VAN DE CONSUMENT

HOOFDSTUK VI. - Opsporing en vaststelling van de verboden daden.

Art. 11. § 1. …

§ 2. ~~In de uitoefening van hun ambt mogen de in § 1 bedoelde ambtenaren : 1° binnentreden tijdens de gewone openings- of werkuren in de lokalen en vertrekken waar zij voor het vervullen van hun opdracht toegang moeten hebben; 2° alle dienstige vaststellingen doen, zich op eerste vordering ter plaatse de documenten, stukken of boeken die zij voor hun,-opsporingen en vaststellingen nodig hebben, doen voorleggen en daarvan afschrift nemen; 3° tegen ontvangstbewijs, beslag leggen op documenten, stukken of boeken noodzakelijk voor het bewijs van een inbreuk of om de mededaders of medeplichtigen van de overtreders op te sporen; bij ontstentenis van een bevestiging door het openbaar ministerie binnen tien werkdagen is het beslag van rechtswege opgeheven; 4° indien zij redenen hebben te geloven aan het bestaan van een inbreuk, in bewoonde lokalen binnentreden met voorafgaande machtiging van de rechter bij de politierechtbank. De bezoeken in bewoonde lokalen moeten tussen acht en achttien uur en door minstens twee ambtenaren gezamenlijk geschieden.~~ **De opsporing en de vaststelling van de inbreuken, bedoeld in deze wet, gebeuren overeenkomstig de desbetreffende bepalingen, bedoeld in boek XV, Titel 1, Hoofdstuk 1, van het Wetboek van economisch recht.**

§ 3. …

~~§ 4. De aangestelde ambtenaren oefenen de hun door dit artikel verleende bevoegdheden uit onder het toezicht van de procureur-generaal, onverminderd hun ondergeschiktheid aan hun meerderen in het bestuur.~~

~~§ 5. In geval van toepassing van artikel 12, wordt het in § 1 bedoeld proces-verbaal pas~~

toegezonden aan de procureur des Konings, wanneer aan de waarschuwing geen gevolg is gegeven.

~~toegezonden aan de procureur des Konings, wanneer aan de waarschuwing geen gevolg is gegeven.~~

In geval van toepassing van artikel 13, wordt het proces-verbaal pas toegezonden aan de procureur des Konings, wanneer de overtreder niet is ingegaan op het voorstel tot minnelijke schikking.

~~In geval van toepassing van artikel 13, wordt het proces-verbaal pas toegezonden aan de procureur des Konings, wanneer de overtreder niet is ingegaan op het voorstel tot minnelijke schikking.~~

Art. 12. Wanneer is vastgesteld dat een handeling een inbreuk vormt op deze wet of op een uitvoeringsbesluit ervan, of dat zij aanleiding kan geven tot een vordering tot staking op initiatief van de Minister tot wiens bevoegdheid de Economische Zaken behoren, kan deze of de door hem met toepassing van artikel 11, § 1, eerste lid,aangestelde ambtenaar, een waarschuwing richten tot de overtreder waarbij die tot stopzetting van deze handeling wordt aangemaand.

Art. 12. ~~Wanneer is vastgesteld dat een handeling een inbreuk vormt op deze wet of op een uitvoeringsbesluit ervan, of dat zij aanleiding kan geven tot een vordering tot staking op initiatief van de Minister tot wiens bevoegdheid de Economische Zaken behoren, kan deze of de door hem met toepassing van artikel 11, § 1, eerste lid,aangestelde ambtenaar, een waarschuwing richten tot de overtreder waarbij die tot stopzetting van deze handeling wordt aangemaand.~~

De waarschuwing wordt de overtreder ter kennis gebracht binnen een termijn van drie weken volgend op de vaststelling van de feiten, bij een ter post aangetekende brief met ontvangstmelding of door de overhandiging van een afschrift van het proces-verbaal waarin de feiten zijn vastgesteld.

~~De waarschuwing wordt de overtreder ter kennis gebracht binnen een termijn van drie weken volgend op de vaststelling van de feiten, bij een ter post aangetekende brief met ontvangstmelding of door de overhandiging van een afschrift van het proces-verbaal waarin de feiten zijn vastgesteld.~~

De waarschuwing vermeldt :
1° de ten laste gelegde feiten en de geschonden wetsbepaling of -bepalingen;
2° de termijn waarbinnen zij dienen te worden stopgezet;
3° dat, indien aan de waarschuwing geen gevolg wordt gegeven, ofwel de minister een vordering tot staking zal instellen, ofwel de met toepassing van artikelen 11, § 1, eerste lid, en 13 aangestelde ambtenaren respectievelijk de procureur des Konings kunnen inlichten, of de regeling in der minne bepaald in artikel 13 kunnen toepassen.

~~De waarschuwing vermeldt :~~
~~1° de ten laste gelegde feiten en de geschonden wetsbepaling of -bepalingen;~~
~~2° de termijn waarbinnen zij dienen te worden stopgezet;~~
~~3° dat, indien aan de waarschuwing geen gevolg wordt gegeven, ofwel de minister een vordering tot staking zal instellen, ofwel de met toepassing van artikelen 11, § 1, eerste lid, en 13 aangestelde ambtenaren respectievelijk de procureur des Konings kunnen inlichten, of de regeling in der minne bepaald in artikel 13 kunnen toepassen.~~ **Wanneer zij vaststellen dat een handeling een inbreuk vormt op deze wet of op één van haar uitvoeringbesluiten of dat zij aanleiding kan geven tot een vordering tot staking, kunnen de in artikel 11, § 1, bedoelde ambtenaren aan de overtreder een waarschuwing richten waarbij die tot stopzetting van de handeling wordt aangemaand, overeenkomstig artikel XV.31 van het Wetboek van economisch recht.**

Art. 12/1. § 1. De inbreuken op deze wet of haar uitvoeringsbesluiten, kunnen het voorwerp uitmaken van:

1° de toepassing van de transactieprocedure zoals bedoeld in artikel 13;

2° een administratieve vervolging met toepassing van de procedure bedoeld in titel 1/2 van boek XV van het Wetboek van economisch recht;

3° een strafrechtelijke vervolging.

§ 2. De vervolging gebeurt overeenkomstig titel 1/1 van boek XV van het Wetboek van economisch recht.

Art. 12/2. Het openbaar ministerie bezorgt aan de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht een kennisgeving van zijn beslissing om al dan niet strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216ter van het Wetboek van strafvordering voor te stellen.

Wanneer het openbaar ministerie afziet van een strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216ter van het Wetboek van strafvordering voor te stellen, of wanneer het openbaar ministerie geen beslissing heeft genomen binnen een termijn van drie maanden te rekenen van de dag van ontvangst van het proces-verbaal waarin de inbreuk werd vastgelegd, beslissen de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht of de procedure voor de administratieve geldboete moet worden opgestart.

Art. 12/3. Indien het openbaar ministerie afziet van een strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216ter van het Wetboek van strafvordering voor te stellen, bezorgt het een afschrift van de procedurestukken van het aanvullend opsporingsonderzoek aan de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht.

Art. 13. De hiertoe door de Minister tot wiens bevoegdheid de Economische Zaken behoren aangestelde ambtenaren kunnen, in het licht van de processen-verbaal die een inbreuk vaststellen op de bepalingen bedoeld in artikel 15, en opgemaakt zijn door de in artikel 11, § 1, eerste lid, bedoelde ambtenaren, aan de overtreders een som voorstellen waarvan de betaling de strafvordering doet vervallen.

Deze som mag niet hoger zijn dan het maximumbedrag van de geldboete bepaald in artikel 15, verhoogd met de opdeciemen. De tarieven alsmede de modaliteiten van betaling en inning worden vastgesteld door de Koning, op voorstel van de Minister tot wiens bevoegdheid Economische Zaken behoren.

Art. 13. ~~De hiertoe door de Minister tot wiens bevoegdheid de Economische Zaken behoren aangestelde ambtenaren kunnen, in het licht van de processen-verbaal die een inbreuk vaststellen op de bepalingen bedoeld in artikel 15, en opgemaakt zijn door de in artikel 11, § 1, eerste lid, bedoelde ambtenaren, aan de overtreders een som voorstellen waarvan de betaling de strafvordering doet vervallen.~~

~~Deze som mag niet hoger zijn dan het maximumbedrag van de geldboete bepaald in artikel 15, verhoogd met de opdeciemen. De tarieven alsmede de modaliteiten van betaling en inning worden vastgesteld door de Koning, op voorstel van de Minister tot wiens bevoegdheid Economische Zaken behoren.~~

Wanneer inbreuken op deze wet of haar uitvoeringsbesluiten worden vastgesteld, kunnen de door de minister bevoegd voor Economie aangestelde ambtenaren aan de overtreders een transactie voorstellen, overeenkomstig artikel XV.61 van het Wetboek van economisch recht.

Het bedrag van de transactie mag niet hoger zijn dan het maximumbedrag van de geldboete bepaald in artikel 15, verhoogd met de opdeciemen.

De betalings- en inningswijzen van deze transactie worden door de Koning vastgesteld.

HOOFDSTUK VII. - Sancties.

Afdeling 1. - Burgerrechtelijke sancties en strafbepalingen.

Art. 15. § 1. Met geldboete van 26 tot 50.000 EUR worden gestraft :

1° …
2° …
3° ….

…

§ 2. …

§ 3. Boek I van het Strafwetboek, met inbegrip van hoofdstuk VII en artikel 85, is van toepassing op de bij dit artikel bedoelde inbreuken.

HOOFDSTUK VII. - Sancties.

Afdeling 1. - Burgerrechtelijke sancties, strafbepalingen en administratieve geldboetes.

Art. 15. § 1. Met geldboete van 26 tot 50.000 EUR **of met een administratieve geldboete van 26 tot 50.000 euro** worden gestraft :
1° …
2° …
3° ….

…

§ 2. …

~~§ 3. Boek I van het Strafwetboek, met inbegrip van hoofdstuk VII en artikel 85, is van toepassing op de bij dit artikel bedoelde inbreuken.~~

Art. 15/1. De bepalingen van titel 2, hoofdstuk 1/1 van boek XV van het Wetboek van economisch recht zijn toepasselijk op de administratieve geldboetes bedoeld in deze wet.

De opdeciemen bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de wet van 5 maart 1952 betreffende de opdeciemen op strafrechtelijke geldboeten zijn eveneens van toepassing op de administratieve geldboetes bedoeld bij deze wet.

Art. 15/2. De artikelen XV.69, XV.71, XV.73 en XV.74 van het Wetboek van economisch recht zijn toepasselijk op de strafrechtelijke inbreuken op deze wet.

WET VAN 11 JUNI 2004 BETREFFENDE DE INFORMATIEVERSTREKKING BIJ DE VERKOOP VAN TWEEDEHANDSVOERTUIGEN

WET VAN 11 JUNI 2004 BETREFFENDE DE INFORMATIEVERSTREKKING BIJ DE VERKOOP VAN TWEEDEHANDSVOERTUIGEN

Art. 7/1. § 1. De inbreuken op deze wet of haar uitvoeringsbesluiten, kunnen het voorwerp uitmaken van:

1° de toepassing van de transactieprocedure zoals bedoeld in artikel 11;

2° een administratieve vervolging met toepassing van de procedure bedoeld in titel 1/2 van boek XV van het Wetboek van economisch recht;

3° een strafrechtelijke vervolging.

§ 2. De vervolging gebeurt overeenkomstig titel 1/1 van boek XV van het Wetboek van economisch recht.

Art. 7/2. Het openbaar ministerie bezorgt aan de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht een kennisgeving van zijn beslissing om al dan niet strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216ter van het Wetboek van strafvordering voor te stellen.

Wanneer het openbaar ministerie afziet van een strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216ter van het Wetboek van strafvordering voor te stellen, of wanneer het openbaar ministerie geen beslissing heeft genomen binnen een termijn van drie maanden te rekenen van de dag van ontvangst van het proces-verbaal waarin de inbreuk werd vastgelegd, beslissen de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht of de procedure voor de administratieve geldboete moet worden opgestart.

Art. 7/3. Indien het openbaar ministerie afziet van een strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216ter van het Wetboek van strafvordering voor te stellen, bezorgt het een afschrift van de

procedurestukken van het aanvullend opsporingsonderzoek aan de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht.

Art. 8. Onverminderd de toepassing van strengere straffen waarin het Strafwetboek voorziet, worden de overtredingen van de artikelen 3, 3/1, 5 en 6, § 3, gestraft met een gevangenisstraf van een maand tot een jaar en met een geldboete van 10 euro tot 3.000 euro of met een van die straffen alleen.

Art. 8. Onverminderd de toepassing van strengere straffen waarin het Strafwetboek voorziet, worden de overtredingen van de artikelen 3, 3/1, 5 en 6, § 3, gestraft met een gevangenisstraf van een maand tot een jaar en met een geldboete van 10 euro tot 3.000 euro of met een van die straffen alleen. **De hiervoor bedoelde overtredingen kunnen eveneens het voorwerp uitmaken van een administratieve geldboete van 10 tot 3.000 euro.**

De bepalingen van boek I van het Strafwetboek, met inbegrip van hoofdstuk VII en artikel 85, zijn van toepassing op die overtredingen.

~~De bepalingen van boek I van het Strafwetboek, met inbegrip van hoofdstuk VII en artikel 85, zijn van toepassing op die overtredingen.~~

Art. 8/1. De bepalingen van titel 2, hoofdstuk 1/1 van boek XV van het Wetboek van economisch recht zijn toepasselijk op de administratieve geldboetes bedoeld in deze wet.

De opdeciemen bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de wet van 5 maart 1952 betreffende de opdeciemen op strafrechtelijke geldboeten zijn eveneens van toepassing op de administratieve geldboetes bedoeld bij deze wet.

Art. 8/2. De artikelen XV.69, XV.71, XV.73 en XV.74 van het Wetboek van economisch recht zijn toepasselijk op de strafrechtelijke inbreuken op deze wet.

Art. 9. § 1. …

Art. 9. § 1. …

§ 2. In de uitoefening van hun ambt mogen de in § 1 bedoelde ambtenaren :
1° binnentreden tijdens de gewone openings- of werkuren in de lokalen en vertrekken waar zij voor het vervullen van hun opdracht toegang moeten hebben;
2° alle dienstige vaststellingen doen, zich op eerste vordering ter plaatse de documenten, stukken of boeken die zij voor hun opsporingen en vaststellingen nodig hebben, doen voorleggen en daarvan afschrift nemen;
3° tegen ontvangstbewijs, beslag leggen op documenten, stukken of boeken noodzakelijk

§ 2. ~~In de uitoefening van hun ambt mogen de in § 1 bedoelde ambtenaren :~~
~~1° binnentreden tijdens de gewone openings- of werkuren in de lokalen en vertrekken waar zij voor het vervullen van hun opdracht toegang moeten hebben;~~
~~2° alle dienstige vaststellingen doen, zich op eerste vordering ter plaatse de documenten, stukken of boeken die zij voor hun opsporingen en vaststellingen nodig hebben, doen voorleggen en daarvan afschrift nemen;~~
~~3° tegen ontvangstbewijs, beslag leggen op documenten, stukken of boeken noodzakelijk~~

voor het bewijs van een inbreuk of om de mededaders of medeplichtigen van de overtreders op te sporen; bij ontstentenis van een bevestiging door de procureur des Konings binnen tien werkdagen is het beslag van rechtswege opgeheven;
4° indien zij redenen hebben te geloven in het bestaan van een inbreuk, in bewoonde lokalen binnentreden met voorafgaande machtiging van de rechter in de politierechtbank. De bezoeken in bewoonde lokalen moeten tussen acht en achttien uur en door minstens twee ambtenaren gezamenlijk geschieden. De woning wordt echter niet geschonden door degene die er met de voorafgaande, schriftelijke instemming van de bewoner binnentreedt.

~~voor het bewijs van een inbreuk of om de mededaders of medeplichtigen van de overtreders op te sporen; bij ontstentenis van een bevestiging door de procureur des Konings binnen tien werkdagen is het beslag van rechtswege opgeheven;~~
~~4° indien zij redenen hebben te geloven in het bestaan van een inbreuk, in bewoonde lokalen binnentreden met voorafgaande machtiging van de rechter in de politierechtbank. De bezoeken in bewoonde lokalen moeten tussen acht en achttien uur en door minstens twee ambtenaren gezamenlijk geschieden. De woning wordt echter niet geschonden door degene die er met de voorafgaande, schriftelijke instemming van de bewoner binnentreedt.~~ **De opsporing en de vaststelling van de inbreuken, bedoeld in deze wet, gebeuren overeenkomstig de desbetreffende bepalingen, bedoeld in boek XV, titel 1, hoofdstuk 1, van het Wetboek van economisch recht.**

§ 3. …

§ 3. …

§ 4. De gemachtigde ambtenaren oefenen de hun door dit artikel verleende bevoegdheden uit onder het toezicht van de procureur-generaal, onverminderd hun ondergeschiktheid aan hun meerderen in het bestuur.

~~§ 4. De gemachtigde ambtenaren oefenen de hun door dit artikel verleende bevoegdheden uit onder het toezicht van de procureur-generaal, onverminderd hun ondergeschiktheid aan hun meerderen in het bestuur.~~

§ 5. In geval van toepassing van artikel 10, wordt het in § 1 bedoeld proces-verbaal pas toegezonden aan de procureur des Konings, wanneer aan de waarschuwing geen gevolg is gegeven.

~~§ 5. In geval van toepassing van artikel 10, wordt het in § 1 bedoeld proces-verbaal pas toegezonden aan de procureur des Konings, wanneer aan de waarschuwing geen gevolg is gegeven.~~

In geval van toepassing van artikel 11, wordt het proces-verbaal pas toegezonden aan de procureur des Konings wanneer de overtreder niet is ingegaan op het voorstel tot minnelijke schikking. De binnen de aangegeven termijn uitgevoerde betaling doet de strafvordering vervallen, behalve indien tevoren een klacht werd gericht aan de procureur des Konings, de onderzoeksrechter werd verzocht een onderzoek in te stellen of indien het feit bij de rechtbank aanhangig werd gemaakt. In deze gevallen worden de betaalde bedragen aan de overtreder teruggestort.

~~In geval van toepassing van artikel 11, wordt het proces-verbaal pas toegezonden aan de procureur des Konings wanneer de overtreder niet is ingegaan op het voorstel tot minnelijke schikking. De binnen de aangegeven termijn uitgevoerde betaling doet de strafvordering vervallen, behalve indien tevoren een klacht werd gericht aan de procureur des Konings, de onderzoeksrechter werd verzocht een onderzoek in te stellen of indien het feit bij de rechtbank aanhangig werd gemaakt. In deze gevallen worden de betaalde bedragen aan de overtreder teruggestort.~~

Art. 10. Wanneer is vastgesteld dat een handeling een inbreuk vormt op deze wet of op

Art. 10. ~~Wanneer is vastgesteld dat een handeling een inbreuk vormt op deze wet of op~~

een uitvoeringsbesluit ervan, kan de minister bevoegd voor economische zaken of de door hem met toepassing van artikel 9 aangestelde ambtenaar aan de overtreder een waarschuwing richten waarbij die tot stopzetting van deze handeling wordt aangemaand.	~~een uitvoeringsbesluit ervan, kan de minister bevoegd voor economische zaken of de door hem met toepassing van artikel 9 aangestelde ambtenaar aan de overtreder een waarschuwing richten waarbij die tot stopzetting van deze handeling wordt aangemaand.~~
De waarschuwing wordt de overtreder ter kennis gebracht binnen een termijn van drie weken vanaf de vaststelling van de feiten, bij een ter post aangetekende brief met ontvangstmelding of door de overhandiging van een afschrift van het proces-verbaal waarin de feiten zijn vastgesteld.	~~De waarschuwing wordt de overtreder ter kennis gebracht binnen een termijn van drie weken vanaf de vaststelling van de feiten, bij een ter post aangetekende brief met ontvangstmelding of door de overhandiging van een afschrift van het proces-verbaal waarin de feiten zijn vastgesteld.~~
De waarschuwing vermeldt : 1° de ten laste gelegde feiten en de geschonden wetsbepaling of -bepalingen; 2° de termijn waarbinnen zij dienen te worden stopgezet; 3° dat, indien aan de waarschuwing geen gevolg wordt gegeven, de met toepassing van artikelen 9 en 11 aangestelde ambtenaren respectievelijk de procureur des Konings kunnen inlichten, of de in artikel 11 bepaalde regeling in der minne kunnen toepassen.	~~De waarschuwing vermeldt :~~ ~~1° de ten laste gelegde feiten en de geschonden wetsbepaling of -bepalingen;~~ ~~2° de termijn waarbinnen zij dienen te worden stopgezet;~~ ~~3° dat, indien aan de waarschuwing geen gevolg wordt gegeven, de met toepassing van artikelen 9 en 11 aangestelde ambtenaren respectievelijk de procureur des Konings kunnen inlichten, of de in artikel 11 bepaalde regeling in der minne kunnen toepassen.~~ **Wanneer is vastgesteld dat een handeling een inbreuk op deze wet en haar uitvoeringsbesluiten vormt, kunnen de ambtenaren bedoeld in artikel 9, § 1, een waarschuwing richten tot de overtreder waarbij die tot stopzetting van de handeling wordt aangemaand, overeenkomstig artikel XV.31 van het Wetboek van economisch recht.**
Art. 11. De hiertoe door de minister bevoegd voor economische zaken aangestelde ambtenaren kunnen, in het licht van de processen-verbaal die een inbreuk vaststellen op de bepalingen bedoeld in artikel 8, en die opgemaakt zijn door de in artikel 9, § 1, eerste lid, bedoelde ambtenaren, aan de overtreders een som voorstellen waarvan de betaling de strafvordering doet vervallen.	**Art. 11.** ~~De hiertoe door de minister bevoegd voor economische zaken aangestelde ambtenaren kunnen, in het licht van de processen-verbaal die een inbreuk vaststellen op de bepalingen bedoeld in artikel 8, en die opgemaakt zijn door de in artikel 9, § 1, eerste lid, bedoelde ambtenaren, aan de overtreders een som voorstellen waarvan de betaling de strafvordering doet vervallen.~~
Deze som mag niet hoger zijn dan het maximumbedrag van de in artikel 8 bepaalde geldboete, verhoogd met de opdeciemen. De tarieven alsmede de wijze van betaling en inning worden vastgesteld door de Koning, op voorstel van de minister bevoegd voor economische zaken.	~~Deze som mag niet hoger zijn dan het maximumbedrag van de in artikel 8 bepaalde geldboete, verhoogd met de opdeciemen. De tarieven alsmede de wijze van betaling en inning worden vastgesteld door de Koning, op voorstel van de minister bevoegd voor economische zaken.~~

Wanneer inbreuken op deze wet of haar uitvoeringsbesluiten worden vastgesteld, kunnen de door de minister bevoegd voor Economie aangestelde ambtenaren aan de overtreders een transactie voorstellen, overeenkomstig artikel XV.61 van het Wetboek van economisch recht.

Het bedrag van de transactie mag niet hoger zijn dan het maximumbedrag van de geldboete bepaald in artikel 8, verhoogd met de opdeciemen.

De betalings- en inningswijzen van deze transactie worden door de Koning vastgesteld.

WET VAN 28 AUGUSTUS 2011 BETREFFENDE DE BESCHERMING VAN DE CONSUMENTEN INZAKE OVEREENKOMSTEN BETREFFENDE HET GEBRUIK VAN GOEDEREN IN DEELTIJD, VAKANTIEPRODUCTEN VAN LANGE DUUR, DOORVERKOOP EN UITWISSELING

HOOFDSTUK 8. – Sancties

Afdeling 3. – Waarschuwingsprocedure

Art. 22. Wanneer wordt vastgesteld dat een handeling een inbreuk vormt op deze wet of haar uitvoeringsbesluiten of dat ze aanleiding kan geven tot een vordering tot staking overeenkomstig artikel 20, kan de ambtenaar die bij toepassing van artikel 27, § 1, door de Minister bevoegd voor de Economie wordt aangesteld een waarschuwing richten tot de overtreder, waarbij die tot stopzetting van deze handeling wordt aangemaand.

De overtreder wordt, binnen drie weken vanaf de vaststelling van de feiten, in kennis gesteld van deze waarschuwing, bij aangetekende brief met ontvangstbewijs of door overhandiging van een kopie van het proces-verbaal van de vaststelling van de feiten.

De waarschuwing vermeldt :
1° de ten laste gelegde feiten en de geschonden wetsbepaling of -bepalingen;
2° de termijn waarbinnen zij dienen te worden stopgezet;
3° dat, indien aan de waarschuwing geen gevolg wordt gegeven, of een vordering tot staking zal worden ingesteld overeenkomstig artikel 20 of de ambtenaren die bij toepassing van artikel 27, § 1 of bij toepassing van artikel 28 werden aangesteld respectievelijk de procureur des Konings kunnen inlichten of de regeling in der minne bepaald in artikel 28 kunnen toepassen;
4° dat de verbintenis van de overtreder om de inbreuk stop te zetten bekend kan worden gemaakt.

WET VAN 28 AUGUSTUS 2011 BETREFFENDE DE BESCHERMING VAN DE CONSUMENTEN INZAKE OVEREENKOMSTEN BETREFFENDE HET GEBRUIK VAN GOEDEREN IN DEELTIJD, VAKANTIEPRODUCTEN VAN LANGE DUUR, DOORVERKOOP EN UITWISSELING

HOOFDSTUK 8. – Sancties

Afdeling 3. – Waarschuwingsprocedure

Art. 22. ~~Wanneer wordt vastgesteld dat een handeling een inbreuk vormt op deze wet of haar uitvoeringsbesluiten of dat ze aanleiding kan geven tot een vordering tot staking overeenkomstig artikel 20, kan de ambtenaar die bij toepassing van artikel 27, § 1, door de Minister bevoegd voor de Economie wordt aangesteld een waarschuwing richten tot de overtreder, waarbij die tot stopzetting van deze handeling wordt aangemaand.~~

~~De overtreder wordt, binnen drie weken vanaf de vaststelling van de feiten, in kennis gesteld van deze waarschuwing, bij aangetekende brief met ontvangstbewijs of door overhandiging van een kopie van het proces-verbaal van de vaststelling van de feiten.~~

~~De waarschuwing vermeldt :~~
~~1° de ten laste gelegde feiten en de geschonden wetsbepaling of -bepalingen;~~
~~2° de termijn waarbinnen zij dienen te worden stopgezet;~~
~~3° dat, indien aan de waarschuwing geen gevolg wordt gegeven, of een vordering tot staking zal worden ingesteld overeenkomstig artikel 20 of de ambtenaren die bij toepassing van artikel 27, § 1 of bij toepassing van artikel 28 werden aangesteld respectievelijk de procureur des Konings kunnen inlichten of de regeling in der minne bepaald in artikel 28 kunnen toepassen;~~
~~4° dat de verbintenis van de overtreder om de inbreuk stop te zetten bekend kan worden gemaakt.~~
Wanneer zij vaststellen dat een handeling een inbreuk vormt op deze wet of op één van haar uitvoeringbesluiten of dat zij aanleiding kan geven tot een vordering tot staking op initiatief van de minister bevoegd voor Economie, kunnen de in artikel 27, § 1, bedoelde ambtenaren aan de overtreder een

	waarschuwing richten waarbij die tot stopzetting van de handeling wordt aangemaand, overeenkomstig artikel XV.31 van het Wetboek van economisch recht.
Afdeling 4. – Strafbepalingen	**Afdeling 4. – ~~Strafbepalingen~~ Vervolging en bestraffing**
	Onderafdeling 1. – Vervolging
	Art. 22/1. § 1. De inbreuken op deze wet of haar uitvoeringsbesluiten kunnen het voorwerp uitmaken van: **1° de toepassing van de transactieprocedure zoals bedoeld in artikel 28;** **2° een administratieve vervolging met toepassing van de procedure bedoeld in titel 1/2 van boek XV van het Wetboek van economisch recht;** **3° een strafrechtelijke vervolging.**
	§ 2. De vervolging gebeurt overeenkomstig titel 1/1 van boek XV van het Wetboek van economisch recht.
	Art. 22/2. Het openbaar ministerie bezorgt aan de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht een kennisgeving van zijn beslissing om al dan niet strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216ter van het Wetboek van strafvordering voor te stellen.
	Wanneer het openbaar ministerie afziet van een strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216ter van het Wetboek van strafvordering voor te stellen, of wanneer het openbaar ministerie geen beslissing heeft genomen binnen een termijn van drie maanden te rekenen van de dag van ontvangst van het proces-verbaal waarin de inbreuk werd vastgelegd, beslissen de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht of de procedure voor de administratieve geldboete moet worden opgestart.
	Art. 22/3. Indien het openbaar ministerie afziet van een strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in

	strafzaken bedoeld bij artikel 216ter van het Wetboek van strafvordering voor te stellen, bezorgt het een afschrift van de procedurestukken van het aanvullend opsporingsonderzoek aan de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht.
	Onderafdeling 2. – Bestraffing
Art. 23. Met een geldboete van 250 euro tot 20.000 euro worden gestraft zij die de bepalingen van deze wet overtreden.	**Art. 23.** ~~Met een geldboete van 250 euro tot 20.000 euro worden gestraft zij die de bepalingen van deze wet overtreden.~~ **Zij die de bepalingen van deze wet of haar uitvoeringsbesluiten overtreden, worden bestraft hetzij met een strafrechtelijke geldboete van 250 tot 20.000 euro, hetzij met een administratieve geldboete van 250 tot 20.000 euro.**
Art. 24. Met een geldboete van 1.000 euro tot 20.000 euro worden gestraft :	**Art. 24.** ~~Met een geldboete van 1.000 euro tot 20.000 euro~~ **Hetzij met een strafrechtelijke geldboete van 1.000 tot 20.000 euro, hetzij met een administratieve geldboete van 1.000 tot 20.000 euro** worden gestraft :
1° …	1° …
2° …	2° …
3° …	3° …
	Art. 25/1. De bepalingen van titel 2, hoofdstuk 1/1 van boek XV van het Wetboek van economisch recht zijn toepasselijk op de administratieve geldboetes bedoeld in deze wet.
	De opdeciemen bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de wet van 5 maart 1952 betreffende de opdeciemen op strafrechtelijke geldboeten zijn eveneens van toepassing op de administratieve geldboetes bedoeld bij deze wet.
Art. 26. De artikelen 128 en 130 tot 132 van de wet van 6 april 2010 betreffende marktpraktijken en consumentenbescherming zijn toepasselijk op de inbreuken op deze wet.	**Art. 26.** ~~De artikelen 128 en 130 tot 132 van de wet van 6 april 2010 betreffende marktpraktijken en consumentenbescherming zijn toepasselijk op de inbreuken op deze wet.~~ **De artikelen XV.69, XV.71, XV.73 en XV.74 van het Wetboek van economisch recht zijn toepasselijk op de strafrechtelijke inbreuken op deze wet.**
HOOFDSTUK 9. - Opsporing en vaststelling van de inbreuken	**HOOFDSTUK 9. - Opsporing en vaststelling van de inbreuken**

Art. 27. § 1. …

§ 2. In de uitoefening van hun ambt mogen de in § 1 bedoelde ambtenaren :
1° tijdens de gewone openings- of werkuren binnentreden in werkplaatsen, gebouwen, belendende binnenplaatsen en besloten ruimten waar zij voor het vervullen van hun opdracht toegang toe moeten hebben;
2° alle dienstige vaststellingen doen, zich op eerste vordering en ter plaatse de bescheiden, stukken of boeken die zij voor hun opsporingen en vaststellingen nodig hebben, doen voorleggen en daarvan afschrift nemen;
3° tegen ontvangstbewijs beslag leggen op de in het 2° bedoelde documenten, noodzakelijk voor het bewijs van een inbreuk of om de mededaders of medeplichtigen van de overtreders op te sporen;
4° indien zij redenen hebben te geloven in het bestaan van een inbreuk, in bewoonde lokalen binnentreden met voorafgaande machtiging van de rechter in de politierechtbank; de bezoeken in bewoonde lokalen moeten tussen acht en achttien uur en door minstens twee ambtenaren gezamenlijk geschieden.

§ 3. …

§ 4. De gemachtigde ambtenaren oefenen de hun door dit artikel verleende bevoegdheden uit onder het toezicht van de procureur-generaal, onverminderd hun ondergeschiktheid aan hun meerderen in het bestuur.

§ 5. In geval van toepassing van artikel 22, wordt het in § 1 bedoeld proces-verbaal pas toegezonden aan de procureur des Konings, wanneer aan de waarschuwing geen gevolg is gegeven. In geval van toepassing van artikel 28, wordt het proces-verbaal slechts naar de procureur des Konings verstuurd als de overtreder het schikkingsvoorstel niet aanvaard heeft.

Art. 27. § 1. …

§ 2. ~~In de uitoefening van hun ambt mogen de in § 1 bedoelde ambtenaren :~~
~~1° tijdens de gewone openings- of werkuren binnentreden in werkplaatsen, gebouwen, belendende binnenplaatsen en besloten ruimten waar zij voor het vervullen van hun opdracht toegang toe moeten hebben;~~
~~2° alle dienstige vaststellingen doen, zich op eerste vordering en ter plaatse de bescheiden, stukken of boeken die zij voor hun opsporingen en vaststellingen nodig hebben, doen voorleggen en daarvan afschrift nemen;~~
~~3° tegen ontvangstbewijs beslag leggen op de in het 2° bedoelde documenten, noodzakelijk voor het bewijs van een inbreuk of om de mededaders of medeplichtigen van de overtreders op te sporen;~~
~~4° indien zij redenen hebben te geloven in het bestaan van een inbreuk, in bewoonde lokalen binnentreden met voorafgaande machtiging van de rechter in de politierechtbank; de bezoeken in bewoonde lokalen moeten tussen acht en achttien uur en door minstens twee ambtenaren gezamenlijk geschieden.~~ **De inbreuken op deze wet en haar uitvoeringsbesluiten worden opgespoord en vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van boek XV, titel 1, hoofdstuk 1, van het Wetboek van economisch recht.**

§ 3. …

~~§ 4. De gemachtigde ambtenaren oefenen de hun door dit artikel verleende bevoegdheden uit onder het toezicht van de procureur-generaal, onverminderd hun ondergeschiktheid aan hun meerderen in het bestuur.~~

~~§ 5. In geval van toepassing van artikel 22, wordt het in § 1 bedoeld proces-verbaal pas toegezonden aan de procureur des Konings, wanneer aan de waarschuwing geen gevolg is gegeven. In geval van toepassing van artikel 28, wordt het proces-verbaal slechts naar de procureur des Konings verstuurd als de overtreder het schikkingsvoorstel niet aanvaard heeft.~~

Art. 28. De hiertoe door de Minister bevoegd voor de Economie aangestelde ambtenaren kunnen, op inzage van de processen-verbaal die een inbreuk bedoeld in de artikelen 23 en 24 vaststellen en opgemaakt zijn door de in artikel 27, § 1, bedoelde ambtenaren aan de overtreders een som voorstellen waarvan de betaling de strafvordering doet vervallen.

De Koning stelt de tarieven alsook de nadere regels van betaling en inning vast.

Art. 28. ~~De hiertoe door de Minister bevoegd voor de Economie aangestelde ambtenaren kunnen, op inzage van de processen-verbaal die een inbreuk bedoeld in de artikelen 23 en 24 vaststellen en opgemaakt zijn door de in artikel 27, § 1, bedoelde ambtenaren aan de overtreders een som voorstellen waarvan de betaling de strafvordering doet vervallen.~~

~~De Koning stelt de tarieven alsook de nadere regels van betaling en inning vast.~~

Wanneer inbreuken op deze wet of haar uitvoeringsbesluiten worden vastgesteld, kunnen de door de minister bevoegd voor Economie aangestelde ambtenaren aan de overtreders een transactie voorstellen, overeenkomstig artikel XV.61 van het Wetboek van economisch recht.

Het bedrag van de transactie mag niet hoger zijn dan het maximumbedrag van de geldboete bepaald in artikel 24, verhoogd met de opdeciemen.

De betalings- en inningswijzen van deze transactie worden door de Koning vastgesteld.

WET VAN 30 JULI 2013 BETREFFENDE DE VERKOOP VAN TOEGANGSBEWIJZEN TOT EVENEMENTEN

WET VAN 30 JULI 2013 BETREFFENDE DE VERKOOP VAN TOEGANGSBEWIJZEN TOT EVENEMENTEN

Art. 8/1. § 1. De inbreuken op deze wet of haar uitvoeringsbesluiten, kunnen het voorwerp uitmaken van:

1° de toepassing van de transactieprocedure zoals bedoeld in artikel 13;

2° een administratieve vervolging met toepassing van de procedure bedoeld in titel 1/2 van boek XV van het Wetboek van economisch recht;

3° een strafrechtelijke vervolging.

§ 2. De vervolging gebeurt overeenkomstig titel 1/1 van boek XV van het Wetboek van economisch recht.

Art. 8/2. Het openbaar ministerie bezorgt aan de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht een kennisgeving van zijn beslissing om al dan niet strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216ter van het Wetboek van strafvordering voor te stellen.

Wanneer het openbaar ministerie afziet van een strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216ter van het Wetboek van strafvordering voor te stellen, of wanneer het openbaar ministerie geen beslissing heeft genomen binnen een termijn van drie maanden te rekenen van de dag van ontvangst van het proces-verbaal waarin de inbreuk werd vastgelegd, beslissen de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht of de procedure voor de administratieve geldboete moet worden opgestart.

Art. 8/3. Indien het openbaar ministerie afziet van een strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216ter van het Wetboek van strafvordering voor te stellen, bezorgt het een afschrift van de procedurestukken van het aanvullend opsporingsonderzoek aan de bevoegde

ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht.

Art. 9. De overtredingen van de artikelen 4 en 5 zijn onderworpen aan sancties als bedoeld in artikel 124 van de wet van 6 april 2010 betreffende marktpraktijken en consumentenbescherming.

Art. 9. De overtredingen van de artikelen 4 en 5 zijn onderworpen aan ~~sancties als bedoeld in artikel 124 van de wet van 6 april 2010 betreffende marktpraktijken en consumentenbescherming.~~ **hetzij een strafrechtelijke geldboete van niveau 2 zoals bedoeld in artikel XV.70 van het Wetboek van economisch recht, hetzij een administratieve geldboete van hetzelfde niveau, overeenkomstig artikel XV.60/2 van hetzelfde Wetboek.**

Art. 9/1. De bepalingen van titel 2, hoofdstuk 1/1 van boek XV van het Wetboek van economisch recht zijn toepasselijk op de administratieve geldboetes bedoeld in deze wet.

De opdeciemen bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de wet van 5 maart 1952 betreffende de opdeciemen op strafrechtelijke geldboeten zijn eveneens van toepassing op de administratieve geldboetes bedoeld bij deze wet.

Art. 9/2. De artikelen XV.69, XV.71, XV.73 en XV.74 van het Wetboek van economisch recht zijn toepasselijk op de strafrechtelijke inbreuken op deze wet.

Art. 10. De bepalingen van boek I van het Strafwetboek, met inbegrip van hoofdstuk 7 en van artikel 85, zijn van toepassing op de inbreuken bedoeld in deze wet.

~~**Art. 10.** De bepalingen van boek I van het Strafwetboek, met inbegrip van hoofdstuk 7 en van artikel 85, zijn van toepassing op de inbreuken bedoeld in deze wet.~~

Art. 11. § 1. …

§ 2. In de uitoefening van hun ambt mogen de in § 1 bedoelde ambtenaren :
1° binnentreden tijdens de gewone openings- of werkuren in de lokalen en vertrekken waar zij voor het vervullen van hun opdracht toegang moeten hebben;
2° alle dienstige vaststellingen doen, zich zonder kosten alle inlichtingen doen verschaffen die nodig zijn voor hun opsporingen en vaststellingen, zich op eerste vordering ter plaatse de documenten, stukken of boeken die nodig zijn voor hun opsporingen en

Art. 11. § 1. …

§ 2. ~~In de uitoefening van hun ambt mogen de in § 1 bedoelde ambtenaren :~~
~~1° binnentreden tijdens de gewone openings- of werkuren in de lokalen en vertrekken waar zij voor het vervullen van hun opdracht toegang moeten hebben;~~
~~2° alle dienstige vaststellingen doen, zich zonder kosten alle inlichtingen doen verschaffen die nodig zijn voor hun opsporingen en vaststellingen, zich op eerste vordering ter plaatse de documenten, stukken of boeken die nodig zijn voor hun opsporingen en~~

vaststellingen, doen voorleggen en daarvan afschrift nemen en dit zonder kosten;
3° tegen ontvangstbewijs, beslag leggen op documenten, stukken, boeken of informatiedragers die nodig zijn voor het bewijs van een inbreuk of om de mededaders of medeplichtigen van de overtreders op te sporen; bij ontstentenis van een bevestiging door de procureur des Konings binnen tien werkdagen is het beslag van rechtswege opgeheven;
4° indien zij redenen hebben te geloven in het bestaan van een overtreding, in bewoonde lokalen binnentreden met voorafgaande machtiging van de rechter in de politierechtbank. De bezoeken in bewoonde lokalen moeten tussen acht en achttien uur en door minstens twee ambtenaren gezamenlijk geschieden. De woning wordt echter niet geschonden door degene die er met de voorafgaande, schriftelijke instemming van de bewoner binnentreedt.

~~vaststellingen, doen voorleggen en daarvan afschrift nemen en dit zonder kosten;~~
~~3° tegen ontvangstbewijs, beslag leggen op documenten, stukken, boeken of informatiedragers die nodig zijn voor het bewijs van een inbreuk of om de mededaders of medeplichtigen van de overtreders op te sporen; bij ontstentenis van een bevestiging door de procureur des Konings binnen tien werkdagen is het beslag van rechtswege opgeheven;~~
~~4° indien zij redenen hebben te geloven in het bestaan van een overtreding, in bewoonde lokalen binnentreden met voorafgaande machtiging van de rechter in de politierechtbank. De bezoeken in bewoonde lokalen moeten tussen acht en achttien uur en door minstens twee ambtenaren gezamenlijk geschieden. De woning wordt echter niet geschonden door degene die er met de voorafgaande, schriftelijke instemming van de bewoner binnentreedt.~~ **De inbreuken op deze wet en haar uitvoeringsbesluiten worden opgespoord en vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van boek XV, titel 1, hoofdstuk 1, van het Wetboek van economisch recht.**

§ 3. …

§ 3. …

§ 4. De gemachtigde ambtenaren oefenen de hun door dit artikel verleende bevoegdheden uit onder het toezicht van de procureur-generaal, onverminderd hun ondergeschiktheid aan hun meerderen in het bestuur.

~~§ 4. De gemachtigde ambtenaren oefenen de hun door dit artikel verleende bevoegdheden uit onder het toezicht van de procureur-generaal, onverminderd hun ondergeschiktheid aan hun meerderen in het bestuur.~~

§ 5. In geval van toepassing van artikel 13 wordt het proces-verbaal pas toegezonden aan de procureur des Konings wanneer de overtreder niet is ingegaan op het voorstel tot minnelijke schikking.

~~§ 5. In geval van toepassing van artikel 13 wordt het proces-verbaal pas toegezonden aan de procureur des Konings wanneer de overtreder niet is ingegaan op het voorstel tot minnelijke schikking.~~

De binnen de aangegeven termijn uitgevoerde betaling doet de strafvordering vervallen, behalve indien tevoren een klacht werd gericht aan de procureur des Konings, de onderzoeksrechter werd verzocht een onderzoek in te stellen of indien het feit bij de rechtbank aanhangig werd gemaakt. In deze gevallen worden de betaalde bedragen aan de overtreder teruggestort.

~~De binnen de aangegeven termijn uitgevoerde betaling doet de strafvordering vervallen, behalve indien tevoren een klacht werd gericht aan de procureur des Konings, de onderzoeksrechter werd verzocht een onderzoek in te stellen of indien het feit bij de rechtbank aanhangig werd gemaakt. In deze gevallen worden de betaalde bedragen aan de overtreder teruggestort.~~

Art. 12. Wanneer een overtreding van deze wet of van een uitvoeringsbesluit ervan is

Art. 12. ~~Wanneer een overtreding van deze wet of van een uitvoeringsbesluit ervan is~~

vastgesteld, kan de minister of de door hem met toepassing van artikel 11 aangestelde ambtenaar aan de overtreder een waarschuwing richten waarbij die tot stopzetting van die handeling wordt aangemaand.

~~vastgesteld, kan de minister of de door hem met toepassing van artikel 11 aangestelde ambtenaar aan de overtreder een waarschuwing richten waarbij die tot stopzetting van die handeling wordt aangemaand.~~

De waarschuwing wordt de overtreder ter kennis gebracht binnen een termijn van drie weken vanaf de vaststelling van de feiten, bij een aangetekende brief met ontvangstmelding, of door de overhandiging van een afschrift van het proces-verbaal waarin de feiten zijn vastgesteld.

~~De waarschuwing wordt de overtreder ter kennis gebracht binnen een termijn van drie weken vanaf de vaststelling van de feiten, bij een aangetekende brief met ontvangstmelding, of door de overhandiging van een afschrift van het proces-verbaal waarin de feiten zijn vastgesteld.~~

De waarschuwing vermeldt :
1° de ten laste gelegde feiten en de geschonden wetsbepaling of -bepalingen;
2° de termijn waarbinnen die feiten moeten worden stopgezet;
3° dat, indien aan de waarschuwing geen gevolg wordt gegeven, de met toepassing van de artikelen 11 en 13 aangestelde ambtenaren respectievelijk de procureur des Konings kunnen inlichten of de in artikel 13 bepaalde regeling in der minne kunnen toepassen;
4° dat de toezegging van de overtreder dat de overtreding zal worden beëindigd, openbaar kan worden gemaakt.

~~De waarschuwing vermeldt :~~
~~1° de ten laste gelegde feiten en de geschonden wetsbepaling of bepalingen;~~
~~2° de termijn waarbinnen die feiten moeten worden stopgezet;~~
~~3° dat, indien aan de waarschuwing geen gevolg wordt gegeven, de met toepassing van de artikelen 11 en 13 aangestelde ambtenaren respectievelijk de procureur des Konings kunnen inlichten of de in artikel 13 bepaalde regeling in der minne kunnen toepassen;~~
~~4° dat de toezegging van de overtreder dat de overtreding zal worden beëindigd, openbaar kan worden gemaakt.~~

Wanneer is vastgesteld dat een handeling een inbreuk op deze wet en haar uitvoeringsbesluiten vormt, kunnen de ambtenaren bedoeld in artikel 11, § 1, een waarschuwing richten tot de overtreder waarbij die tot stopzetting van de handeling wordt aangemaand, overeenkomstig artikel XV.31 van het Wetboek van economisch recht.

Art. 13. De hiertoe door de minister aangestelde ambtenaren kunnen, in het licht van de processen-verbaal die een overtreding vaststellen en opgemaakt zijn door de in artikel 11 bedoelde ambtenaren, aan de overtreders een som voorstellen waarvan de betaling de strafvordering doet vervallen. Die som mag niet hoger zijn dan het maximumbedrag van de in artikel 9 bepaalde geldboete, verhoogd met de opdeciemen. De tarieven alsmede de wijze van betaling en inning worden vastgesteld door de Koning.

Art. 13. ~~De hiertoe door de minister aangestelde ambtenaren kunnen, in het licht van de processen-verbaal die een overtreding vaststellen en opgemaakt zijn door de in artikel 11 bedoelde ambtenaren, aan de overtreders een som voorstellen waarvan de betaling de strafvordering doet vervallen. Die som mag niet hoger zijn dan het maximumbedrag van de in artikel 9 bepaalde geldboete, verhoogd met de opdeciemen. De tarieven alsmede de wijze van betaling en inning worden vastgesteld door de Koning.~~ **Wanneer inbreuken op deze wet of haar uitvoeringsbesluiten worden vastgesteld, kunnen de door de minister bevoegd voor Economie aangestelde ambtenaren aan de overtreders een transactie voorstellen,**

overeenkomstig artikel XV.61 van het Wetboek van economisch recht.

Het bedrag van de transactie mag niet hoger zijn dan het maximumbedrag van de geldboete bepaald in artikel 9, verhoogd met de opdeciemen.

De betalings- en inningswijzen van deze transactie worden door de Koning vastgesteld.

WET VAN 21 NOVEMBER 2017 BETREFFENDE DE VERKOOP VAN PAKKETREIZEN, GEKOPPELDE REISARRANGEMENTEN EN REISDIENSTEN	**WET VAN 21 NOVEMBER 2017 BETREFFENDE DE VERKOOP VAN PAKKETREIZEN, GEKOPPELDE REISARRANGEMENTEN EN REISDIENSTEN**
TITEL 7. - Vorderingen in rechte en sancties	**TITEL 7. - Vorderingen in rechte en sancties**
HOOFDSTUK 3. - Strafrechtelijke sancties	**HOOFDSTUK 3. - ~~Strafrechtelijke sancties~~ Vervolging en bestraffing**
	Afdeling 1. – Vervolging
	Art. 78/1. § 1. De inbreuken op deze wet of haar uitvoeringsbesluiten, kunnen het voorwerp uitmaken van: **1° de toepassing van de transactieprocedure zoals bedoeld in artikel 84;** **2° een administratieve vervolging met toepassing van de procedure bedoeld in titel 1/2 van boek XV van het Wetboek van economisch recht;** **3° een strafrechtelijke vervolging.**
	§ 2. De vervolging gebeurt overeenkomstig titel 1/1 van boek XV het Wetboek van economisch recht.
	Art. 78/2. Het openbaar ministerie bezorgt aan de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht een kennisgeving van zijn beslissing om al dan niet strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216ter van het Wetboek van strafvordering voor te stellen.
	Wanneer het openbaar ministerie afziet van een strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216ter van het Wetboek van strafvordering voor te stellen, of wanneer het openbaar ministerie geen beslissing heeft genomen binnen een termijn van drie maanden te rekenen van de dag van ontvangst van het proces-verbaal waarin de inbreuk werd vastgelegd, beslissen de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht of de procedure voor de administratieve geldboete moet worden opgestart.
	Art. 78/3. Indien het openbaar ministerie afziet van een strafvervolging in te stellen, een

	minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216ter van het Wetboek van strafvordering voor te stellen, bezorgt het een afschrift van de procedurestukken van het aanvullend opsporingsonderzoek aan de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht.
	Afdeling 2. – Bestraffing
Art. 79. Zij die de bepalingen overtreden van de artikelen 5 tot 15, 19 tot 23, 32, 45, 66 tot 69, 71, 75 en 76 worden gestraft met een strafrechtelijke geldboete van 26 tot 25 000 euro.	**Art. 79.** Zij die de bepalingen overtreden van de artikelen 5 tot 15, 19 tot 23, 32, 45, 66 tot 69, 71, 75 en 76 worden gestraft **hetzij** met een strafrechtelijke geldboete van 26 tot 25 000 euro**, hetzij met een administratieve geldboete van 26 tot 25.000 euro**.
Zij die de bepalingen overtreden van de artikelen 54 tot 60, 65 en 72 worden gestraft met een strafrechtelijke geldboete van 26 tot 50.000 euro.	Zij die de bepalingen overtreden van de artikelen 54 tot 60, 65 en 72 worden gestraft **hetzij** met een strafrechtelijke geldboete van 26 tot 50.000 euro**, hetzij een administratieve geldboete van 26 tot 50.000 euro**.
Art. 81. Met een strafrechtelijke geldboete van 26 tot 25.000 euro worden gestraft, zij die te kwader trouw de bepalingen van deze wet en haar uitvoeringsbesluiten overtreden, met uitzondering van die welke bedoeld zijn in de artikelen 61 tot 64 en 79.	**Art. 81.** Met **hetzij** een strafrechtelijke geldboete van 26 tot 25.000 euro**, hetzij een administratieve geldboete van 26 tot 25.000 euro** worden gestraft, zij die te kwader trouw de bepalingen van deze wet en haar uitvoeringsbesluiten overtreden, met uitzondering van die welke bedoeld zijn in de artikelen 61 tot 64 en 79.
	Art. 81/1. De bepalingen van titel 2, hoofdstuk 1/1 van boek XV van het Wetboek van economisch recht zijn toepasselijk op de administratieve geldboetes bedoeld in deze wet.
	De opdeciemen bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de wet van 5 maart 1952 betreffende de opdeciemen op strafrechtelijke geldboeten zijn eveneens van toepassing op de administratieve geldboetes bedoeld bij deze wet.
	Art. 81/2. De artikelen XV.69, XV.71, XV.73 en XV.74 van het Wetboek van economisch recht zijn toepasselijk op de strafrechtelijke inbreuken op deze wet.
Art. 82. § 1. …	**Art. 82.** § 1. …

§ 2. …

§ 3. …

§ 4. Een afschrift van het proces-verbaal wordt binnen dertig dagen na vaststelling van de inbreuk aan de overtreder bij aangetekende zending met ontvangstmelding betekend of hem overhandigd. Het proces-verbaal kan ook per fax of elektronische post worden meegedeeld. Indien geen reactie volgt op de mededeling per fax of elektronische post wordt deze via aangetekende zending met ontvangstmelding opgestuurd.

§ 5. …

Art. 83. § 1. Wanneer is vastgesteld dat een handeling een inbreuk op deze wet en haar uitvoeringsbesluiten vormt, kunnen de ambtenaren bedoeld in artikel 82, § 1, een waarschuwing richten tot de overtreder waarbij die tot stopzetting van de handeling wordt aangemaand.

De waarschuwing wordt de overtreder ter kennis gebracht binnen een termijn van dertig dagen volgend op de dag van de vaststelling van de feiten, bij aangetekende zending met ontvangstmelding of door de overhandiging van een afschrift van het proces-verbaal van waarschuwing. De waarschuwing kan ook per fax of elektronische post worden meegedeeld. Indien geen reactie volgt op de waarschuwing per fax of elektronische post wordt deze via aangetekende zending met ontvangstmelding opgestuurd.

Wanneer de overtreder niet kan worden geïdentificeerd op de dag van de inbreuk begint de termijn van dertig dagen te lopen op de dag waarop de ambtenaren bedoeld in artikel 82 de vermoedelijke overtreder van de inbreuk met zekerheid konden identificeren.

De waarschuwing vermeldt:
1° de ten laste gelegde feiten en de geschonden wettelijke of reglementaire bepaling of bepalingen;
2° de termijn waarbinnen voormelde feiten dienen te worden stopgezet;
3° dat, indien aan de waarschuwing geen gevolg

§ 2. …

§ 3. …

~~§ 4. Een afschrift van het proces-verbaal wordt binnen dertig dagen na vaststelling van de inbreuk aan de overtreder bij aangetekende zending met ontvangstmelding betekend of hem overhandigd. Het proces-verbaal kan ook per fax of elektronische post worden meegedeeld. Indien geen reactie volgt op de mededeling per fax of elektronische post wordt deze via aangetekende zending met ontvangstmelding opgestuurd.~~

§ 5. …

Art. 83. ~~§ 1. Wanneer is vastgesteld dat een handeling een inbreuk op deze wet en haar uitvoeringsbesluiten vormt, kunnen de ambtenaren bedoeld in artikel 82, § 1, een waarschuwing richten tot de overtreder waarbij die tot stopzetting van de handeling wordt aangemaand.~~

~~De waarschuwing wordt de overtreder ter kennis gebracht binnen een termijn van dertig dagen volgend op de dag van de vaststelling van de feiten, bij aangetekende zending met ontvangstmelding of door de overhandiging van een afschrift van het proces-verbaal van waarschuwing. De waarschuwing kan ook per fax of elektronische post worden meegedeeld. Indien geen reactie volgt op de waarschuwing per fax of elektronische post wordt deze via aangetekende zending met ontvangstmelding opgestuurd.~~

~~Wanneer de overtreder niet kan worden geïdentificeerd op de dag van de inbreuk begint de termijn van dertig dagen te lopen op de dag waarop de ambtenaren bedoeld in artikel 82 de vermoedelijke overtreder van de inbreuk met zekerheid konden identificeren.~~

~~De waarschuwing vermeldt:~~
~~1° de ten laste gelegde feiten en de geschonden wettelijke of reglementaire bepaling of bepalingen;~~
~~2° de termijn waarbinnen voormelde feiten dienen te worden stopgezet;~~
~~3° dat, indien aan de waarschuwing geen gevolg~~

wordt gegeven, ofwel de procureur des Konings zal worden ingelicht ofwel de transactieprocedure bedoeld in artikel 84 zal worden toegepast;
4° dat de toezegging van de overtreder om de inbreuk stop te zetten, openbaar kan worden gemaakt.

~~wordt gegeven, ofwel de procureur des Konings zal worden ingelicht ofwel de transactieprocedure bedoeld in artikel 84 zal worden toegepast;~~
~~4° dat de toezegging van de overtreder om de inbreuk stop te zetten, openbaar kan worden gemaakt.~~

§ 2. In geval van toepassing van paragraaf 1, wordt het proces-verbaal pas bezorgd aan de procureur des Konings, wanneer aan de waarschuwing geen gevolg is gegeven binnen de in paragraaf 1, vierde lid, 2°, bedoelde termijn en er geen toepassing wordt gemaakt van de transactieprocedure bedoeld in artikel 84.

~~§ 2. In geval van toepassing van paragraaf 1, wordt het proces-verbaal pas bezorgd aan de procureur des Konings, wanneer aan de waarschuwing geen gevolg is gegeven binnen de in paragraaf 1, vierde lid, 2°, bedoelde termijn en er geen toepassing wordt gemaakt van de transactieprocedure bedoeld in artikel 84.~~

§ 3. De ambtenaren bedoeld in artikel 82 kunnen openbaar maken dat een onderneming heeft toegezegd om een in deze wet bedoelde inbreuk stop te zetten.

~~§ 3. De ambtenaren bedoeld in artikel 82 kunnen openbaar maken dat een onderneming heeft toegezegd om een in deze wet bedoelde inbreuk stop te zetten.~~

Wanneer is vastgesteld dat een handeling een inbreuk op deze wet en haar uitvoeringsbesluiten vormt, kunnen de ambtenaren bedoeld in artikel 82, § 1, een waarschuwing richten tot de overtreder waarbij die tot stopzetting van de handeling wordt aangemaand, overeenkomstig artikel XV.31 van het Wetboek van economisch recht.

Art. 84. § 1. Wanneer de in artikel 82, § 1, bedoelde ambtenaren inbreuken op deze wet of haar uitvoeringsbesluiten vaststellen, kunnen de door de minister bevoegd voor Economie aangestelde ambtenaren een som voorstellen, waarvan de vrijwillige betaling door de overtreder de strafvordering doet vervallen.

~~**Art. 84.** § 1. Wanneer de in artikel 82, § 1, bedoelde ambtenaren inbreuken op deze wet of haar uitvoeringsbesluiten vaststellen, kunnen de door de minister bevoegd voor Economie aangestelde ambtenaren een som voorstellen, waarvan de vrijwillige betaling door de overtreder de strafvordering doet vervallen.~~

In dat geval krijgt de overtreder de mogelijkheid om elk proces-verbaal tot vaststelling van een inbreuk waarop het voorstel betrekking heeft vooraf in te zien en zich daarvan een afschrift te doen afgeven.

~~In dat geval krijgt de overtreder de mogelijkheid om elk proces-verbaal tot vaststelling van een inbreuk waarop het voorstel betrekking heeft vooraf in te zien en zich daarvan een afschrift te doen afgeven.~~

De tarieven alsook de betalings- en inningswijzen van deze transactie worden door de Koning vastgesteld.

~~De tarieven alsook de betalings- en inningswijzen van deze transactie worden door de Koning vastgesteld.~~

De geldsom bedoeld in het eerste lid mag niet hoger zijn dan het maximumbedrag van de strafrechtelijke geldboete die wegens de vastgestelde inbreuk kan worden opgelegd,

~~De geldsom bedoeld in het eerste lid mag niet hoger zijn dan het maximumbedrag van de strafrechtelijke geldboete die wegens de vastgestelde inbreuk kan worden opgelegd,~~

verhoogd met de opdeciemen.

~~verhoogd met de opdeciemen.~~

§ 2. In geval van toepassing van paragraaf 1, eerste lid, wordt het proces-verbaal pas toegezonden aan de procureur des Konings als de overtreder niet is ingegaan op het voorstel tot transactie of de voorgestelde geldsom niet heeft betaald binnen de daarvoor bepaalde termijn.

~~§ 2. In geval van toepassing van paragraaf 1, eerste lid, wordt het proces-verbaal pas toegezonden aan de procureur des Konings als de overtreder niet is ingegaan op het voorstel tot transactie of de voorgestelde geldsom niet heeft betaald binnen de daarvoor bepaalde termijn.~~

§ 3. De binnen de aangegeven termijn uitgevoerde betaling doet de strafvordering vervallen, behalve indien tevoren een klacht gericht werd aan de procureur des Konings, de onderzoeksrechter verzocht werd een onderzoek in te stellen of indien het feit bij een rechtbank aanhangig gemaakt werd. In deze gevallen worden de betaalde bedragen aan de overtreder teruggestort.

~~§ 3. De binnen de aangegeven termijn uitgevoerde betaling doet de strafvordering vervallen, behalve indien tevoren een klacht gericht werd aan de procureur des Konings, de onderzoeksrechter verzocht werd een onderzoek in te stellen of indien het feit bij een rechtbank aanhangig gemaakt werd. In deze gevallen worden de betaalde bedragen aan de overtreder teruggestort.~~

Wanneer inbreuken op deze wet of haar uitvoeringsbesluiten worden vastgesteld, kunnen de door de minister bevoegd voor Economie aangestelde ambtenaren aan de overtreders een transactie voorstellen, overeenkomstig artikel XV.61 van het Wetboek van economisch recht.

Het bedrag van de transactie mag niet hoger zijn dan het maximumbedrag van de strafrechtelijke geldboete die wegens de vastgestelde inbreuk kan worden opgelegd, verhoogd met de opdeciemen.

De betalings- en inningswijzen van deze transactie worden door de Koning vastgesteld.

Coordination de l'article (II)

CODE DE DROIT ECONOMIQUE	**CODE DE DROIT ECONOMIQUE**
LIVRE XV. – Application de la loi	**LIVRE XV. – Application de la loi**
TITRE 1/2. La poursuite administrative	**TITRE 1/2. La poursuite administrative**
CHAPITRE 4. - Le recours	**CHAPITRE 4. - Le recours**
	Art. XV.60/15. Le contrevenant qui conteste la décision des agents compétents visés à l'article XV.60/4 introduit, à peine de forclusion, un recours devant le Conseil d'État dans un délai de soixante jours à compter de la notification de la décision, en application de l'article 14, § 1er, alinéa 1er, 1°, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973.
	Ce recours suspend l'exécution de la décision.

Coördinatie van het artikel (II)

WETBOEK VAN ECONOMISCH RECHT	**WETBOEK VAN ECONOMISCH RECHT**
Boek XV. – Rechtshandhaving	**Boek XV. – Rechtshandhaving**
TITEL 1/2. - De administratieve vervolging	**TITEL 1/2. - De administratieve vervolging**
HOOFDSTUK 4. – Beroep	**HOOFDSTUK 4. – Beroep**
	Art. XV.60/15. De overtreder die de beslissing van de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 betwist, tekent op straffe van verval binnen een termijn van zestig dagen vanaf de kennisgeving van de beslissing beroep aan bij de Raad van State in toepassing van het artikel 14, § 1, eerste lid, 1°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.
	Dit beroep schorst de uitvoering van de beslissing.

Imprimerie centrale – Centrale drukkerij